BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XLVIII
B
37
NAPOLI

XLVIII B 33

FRIDERICI SPANHEMII FR. F.

# HISTORIA IMAGINUM RESTITUTA,

Præcipuè

*Adverſos Gallos Scriptores nuperos*

LUD. MAIMBURG,

ET

NAT. ALEXANDRUM.

LUGDUNI BATAVORUM,

Apud JOHANNEM VERBESSEL,

CIƆ IƆ CLXXXVI.

MAGNIFICIS,

NOBILISSIMIS, GRAVISSIMIS REIP. AMSTELODAMENSIS

QUATUORVIRIS COSS.

D. JOHANNI CORVER, J.C,

D. JOHANNI HUYDEKOPER, J.C. Equiti, D. in Marſeveen, Neerdijck &c. Præfecto Societ. Indiar. Orient.

D. JOHANNI DE VRIES, Præfecto Societ. Indiar. Orient.

D. WILHELMO VAN LOON, J.C.

NEC NON

VIRO *Dignitate Ampliſſimo*,

D. NICOLAO WITSEN, J.C. Exconſuli ejusdem Reipubl. ac nuper in Conſeſſu Celſiſſimorum DD. Ordinum Delegato &c.

FRIDERICUS SPANHEMIUS F.

FELICITATEM.

Mirator hujus meæ Nuncupationis aderit aliquis, ILLUSTRES VIRI, quo

clàm fuerit quid privato Vobis nomine, quid & publico debeam. Illo utique veluti nexu quodam obligatum me Vobis profiteor, quod paucos antè menſes, haud promiſcuâ benevolentiâ, indulſiſtis mihi conſpectum Baronii Blondelliani, cujus videndi tenebar pridem deſiderio. Quanquàm fecit exilitas characterum, quibus ſubindè Annales iſti caſtigantur, & uſus hybernæ lampadis, ut contentam oculorum aciem lectio non ſuſtineret. Reſtitui itaque in tempus opportunius, curſim obſervatis, & furtivo quaſi hinc indè intuitu, quæ Hiſtoriam hanc noſtram jam tùm exercentem operas planè firmarent, ac lucem adderent,

derent, ſi modò diligentiori ſcrutinio permittantur. Planéque è re literariâ eſſe cenſeo, ut ſtrictum genus Notularum, quarum plurimas ex Jacobo Capello, Viro in his literis Præſtantiſſimo, tranſcripſit ὁ πάνυ, vertatur in publicos uſus, ſed à peritiore rei Antiquariæ & Chronologicæ, qui cum Baroniano Textu conferat, qui Cenſorum mentem expediat, & σκαριφισμὸν quendam ulteriùs perficiat. Veſtrâ hoc munificentiâ & auctoritate effectum iri aliquando, Viri Potentes, nullus ambigo, pro eo in Cauſam Reformatam ſtudio, planè inſigni, quod difficillimis hodie rebus, amorem Civibus ve-

ſtris, admirationem Exteris, ſolatium Exulibus, formidinem Inimicis, & univerſæ huic Reipublicæ gaudium expreſſit & vota Publicum hoc jam nomen eſt, quod & meum facio, nec diſpungere illud aut inducere unquàm valebimus. Vos nuper ex primis, dùm ſævit implacabilis Roma, graviora movens animo, nec auſis fixura modum, vos Reipublicæ ſecuritatem, oppreſſis præſidium, perfugium ejectis, palatis hoſpitia, ſubſidia exutis, deſtitutis auxilia, cibaria pauperibus, militaribus ſtipendia, ac Paſtoribus denique ſupplementa & honoraria, conjunctis animis & ſtudiis decreviſtis. Hoc de-

demùm Emporii veſtri Palladium, hoc vallum erit & munimentum. Ac tutius Vobis fuerit, MAGNIFICI PROCERES, apparere ſupremo Judici magnâ comitante afflictorum catervâ, qui ſuam Vobis hodie ſalutem debent, quàm fuerit hodiernis Regibus, Jeſuitâ nupero improbâ ſpe lactante, ſiſti tremendo Tribunali ſtipatos longâ ſerie vel Confeſſorum qui numeroſas circatrices ſuas, vel Lapſorum qui ſtupratas per vim conſcientias, oſtendent. Hominum eſt μικρὰ ἀντὶ μεγάλων, Dei unius μεγάλα ἀντὶ μικρῶν rependere. Maximus ſanè hic erit laborum atque operum veſtrorum fructus, non quo iſtum ſenſu

Alexander Macedo ſibi precabatur, ſi quando exceſſeritis è vitâ Immortalitati conſecremeni. Lugd. Bat. III. Eid. Febr. Gregor. A. Æræ Dionys. CIↃ IↃ CLXXXVI.

LECTO-

# LECTORI BENEVOLO S.

AUctor Gallus Diarii Eruditorum, *ad Annum* M. D. CLXXXI. *ità de Natali Alexandro, poſt editum Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Sæculum* VIII. P. Alexander ex fundamento pertractat Hæreſim Iconoclaſtarum, & Concilium VII. Generale, in quo ea damnata fuit. Addidit amplam Diſſertationem de Uſu & Cultu Imaginum, in quâ refellit argumenta veterum & novorum Iconoclaſtarum; ac reſpondet pede preſſo IV. Libris Miniſtri Dallæi adverſùs Imagines, quibus nullus Catholicus Auctor adhuc reſponderat. Ità relicta fuit huic Patri ea gloria, quod primus refutaverit hunc Miniſtrum, habitum in Doctiſſimis quos Carentone celebrarunt. *Alter verò Ludov. Maimburgius, editâ Gallico ſermone* Hiſtoriâ de Hæreſi Iconoclaſtarum, *thraſonicè jactavit, ut ſolet, Præfatione ad Lectorem*, Hiſtoriam eam nondùm

dùm ſatis fuiſſe expeditam, in difficilioribus quibuſdam, & nihil obſtante ejus Antiquitate, à tot retrò ſæculis, exhibere tamen ſeſe in eâ plurima, quæ gratâ ſe novitate commendabunt. *Paſſimque in Opere iſto Maimburgiano, quo veriùs luſit perſonam in Theatro quàm Hiſtoricum in Republicâ literariâ, indignatur in Surium, Alanum, Suareſium, Sanderum, Baronium, Binium, Bellarminum, Vaſqueſium, Valentianum, Gretſerum, &c.* Quod non ſatis fuerint ab his expenſa omnia Antiquitatis circà Imagines documenta: *queritur & merito quidem*, Hiſtoriæ hanc partem confuſiſſimam evaſiſſe, diverſitate circuituum & effugiorum quibus ſemet extricare Viri illi voluerint: *Accuſat* confugiſſe ad conjecturas pro libidine confictas, & ſine ullo rationabili fundamento; non veritatem hiſtoricam quæſiviſſe, ſed præſuppoſuiſſe modò reverà non eſſe, quæ magnoperè nolebant ut eſſent. *Profitetur autem non ſemel hic Antoninus*, de ſe ipſo *dùm omnes fallendi arte ſuperavit*, ſe acturum bonâ fide, ſine præjudicio, ſe diſſipaturum omnes eas te-

tenebras, ac veritatem hactenùs in obſcuro latentem, protracturum in lucem eſſe. *Tandem* Theologos Proteſtantes *hac in causâ Iconomachicâ, in arenam provocat*, ſi quis tamen eorum futurus uſque adeò imprudens, ut opponere deinceps ſuſtinuerit Concilium Francofortenſe, *vel Libros Carolinos, vel Synodum ſub Conſtantino Copronymo habitam, vel Conventum Pariſienſem ſub Ludovico Pio, aliave Antiquitatis monumenta. Ac clauſurus eam quam vocavit Hiſtoriam, ait ille quidem, fore deinceps* ut pudeat hodiernos Proteſtantes, ut infamiam ſuæ originis, pudendosque natales in Iconoclaſtarum illis, *agnoſcant, ut* ringantur quod eorum Patres adeò abuſi ſunt credulâ eorum ſimplicitate, fidem Catholicam falſo ſub ſchemate iis repræſentando, imponendoque *miſeris. Fecit hæc Jeſuitæ* ἑαυτὸν αὐλοῦντος, *& ubique* μαγειρεύοντος ψεύσματα, *inſignis arrogantia, ſtatuentis de Patribus noſtris id ipſum quod de* Maimburgianis Hiſtoriis, *ac mendaciſſimâ illarum ſpecie, Janſeniſtæ è Portu-Regio in* Dialago *quodam, adhæc fecit de Monacho altero Dominicano Galliæ Pontificiæ præceps judicium,*

*dicium, ut inter curas alias, omnem hanc* Imaginum Hiſtoriam, *quâ parte nondùm ſatis reſtituta ac vindicata videbatur, retexerem, Homineſque ſui plenos, dùm* alienâ ſumitur arcâ, *in ſingulis, certè in gravioribus, obſervarem. Quo magis præclarè ac verè Uſſerius olim noſter, in Libro de Succeſſione Eccleſiarum:* Tùm verò ruere & retrò ſublapſa referri res cœpit Chriſtiana, quando illa Deo inviſa ſeu εἰδωλολατρεία, ſeu εἰκονοδουλεία, in Chriſtianorum Templis regnare cœpit. Quæ reverâ *fundi noſtri calamatas*, & malorum omnium quibus labefactatus & convulſus eſt Eccleſiæ ſtatus principium & quaſi ſeminarium extitit.

*Acceſſit hodiernorum temporum ſæva atque inaudita barbaries, in eos exercenda qui ab omni hujuſmodi ſuperſtitione atque Idololatriâ abhorrerent, à quâ pridem Epiphanius, Auguſtinus, Severus Maſſilienſis, dein qui* Iconoclaſtarum *nomine infamati, tandem Carolus Magnus, & cum eo Galli, Germani, Britanni, Itali, Hiſpani. Ægrè etiam fuit mendaciſſimum ſchema, ut palàm fiet, à Maimburgio paſſim exhibitum,* Perſecutionum *ſcilicet in Iconolatras, ſub Leone Iſauro, Con-*

*ſtan-*

*ſtantino Filio, Leone Armenio, Michaële Balbo, & Theopilo Balbi ſucceſſore. Fine jam non alio, ut noſtra docent, facta collatione cum nuperis eventibus, (cumprimis* ad paginas 235. 243. 570, *&c.) quàm ut exemplar quoddam Tartareæ ſævitiæ trux Jeſuita fingeret, imitandum Ludovico M. prout* ὕβεις φυτεύει τύραννον. *Undè quæ olim non facta, niſi fortè in perduelles furenteſque Monachos, iſte jam facienda commonſtravit hac ſua Hiſtoria, in* exterminium *(ut ſuadet) illorum, qui nonniſi* nominis & ſectæ rei, *cum Chriſtianorum primis.* Certè *hoc ſolùm rei, in Europæ Galliæque univerſæ conſpectu, quod probarint ſuam ergà unum ſummum Deum* adorationis *religionem, honoris verò quibus honos debetur; ad hæc poſitam in uno Chriſto fiduciam ſuam, & in ſolo Crucis ſacrificio quæſitam à ſe expiationem, & hujus ſoliùs Mandatis tutum ſuæ pietatis obſequium, denique ad Scripturas ſolas exactam omnem Eccleſiæ ſuæ fidem; morumque diſciplinam; converſis ſimul in unum Chriſtianiſſimum Regem votis omnibus ſuis, quemadmodùm & fidelitatis, amoris, ac ſubjectionis officiis. Jamque aut deletos penè eſſe miſeros Galliâ tota, aut delendos proximè noverat Jeſuita,*

*ſuita, extorres deinceps palanteſque, qualiter* avia turtur *ſuo orba compare, ſed & tecto: Noverat immiſſa novo exemplo, ac porrò immittenda in ordinem omnem, & ſexum, & ætatem, quâ latâ patent ampliſſimi Imperii fines (imò utinàm fines intrà!) Carnificum an Lycaonum an Draconum agmina: Conſcius erat vis armatæ, non quidem animis,* nobilem animum vegeta libertas alit, *nec deſerit, ſed tamen ori & calamo admovendæ,* Libellatici *ut fiant invitâ ſubſcriptione, qualiter Deciorum tempore: Cernebat ipſe Conſcientias in dies excarnificatas, Corpora ferro, igne, inediâ, vigiliis abſumpta, Martyrum veteres cruciatus novis cumulatos, Carcerum ergaſtula impleta, perſonantia Virginum, Matronarumque planctibus & ejulatibus Monaſteria: Acceperat vel ex ipſis malorum fabris, nec dubiâ rei famâ, raptos infantes, transfixas vulneribus Matres, divulſos Conjuges, ſuppoſitos tortoribus Senes, revocatam Diocletianeæ ætatis ſcenam, quâ reluctantium Chriſtianorum ori Idolothyta, & manibus Thura imponerentur, proclamandorum eo ipſo in* Converſorum *atque* Idololatrarum *ordine: Hiſque nihil obſtantibus* Ἐπινίκιον *hunc in modum canit Jeſuita,*

no-

*noviſſimo in Scripto*, *erumpitque in abjectiſſimas ad Ludovicum M. voces*, *ac profligatæ conſcientiæ teſtes:* Tibi ſoli, *ſic ille*, æterna erit & immortalis gloria, ac felicitas, quod exterminaveris Chriſtianiſſimo è Regno Inimicam illam Dei Hæreſim, reductis in gremium Eccleſiæ Catholicæ, per infinitas Converſiones, qui ex eâ non ſine Schiſmatis aut Hæreſeôs crimine exierant: Idque factum à Te ſine violentiâ, ſecundùm Spiritum Evangelii, non armis aliis, nec vi, quam illâ Charitatis Tuæ, & Zeli, Juſtitiæque in omnibus Tuis Edictis expreſſæ: *Et Gregorianæ Hiſtoriæ nuperæ Libro* I. *ad* A. Dxc. *præmiſſo ſarcaſmo*, *ac publico & inſigni* (*quod non illi profectò ut magno Tatarorum Legiſlatori* capitale *eſt*) *mendacio*, de relictâ adhuc errantibus ſubditis (Clementiâ Magni Ludovici) eâ libertate qualem Principes Proteſtantes, Lutherani & Calviniſtæ, Catholicis negent in Ditionibus ſuis, *ità mox Regi ſuo fictâ acclamatione*, *ſed & impiâ*, *palpum obtrudit*, *χόραξ veriùs quàm κόλαξ:* Quanta erit *Ludovici M.* in die noviſſimo *ſuprà* nos omnes prærogativa,

gativa, ubi ſtiterit Ille ſeſe univerſorum Judici, ſtipatus ingenti illâ multitudine Calviniſtarum, ſeu Converſorum, quos revocat quotidie, ſuaviſſimâ & efficaciſſimâ quadam viâ ad Regnum Jeſu Chriſti! *Ac ſimili quondam petulantiâ jacentibus Catholicis inſultaſſe feruntur perditiſſimæ audaciæ Monachi, Victorialibus ſcilicet Hymnis, poſt reſtitutas Imagines, & oppreſſos Iconomachos, in laudem* impiæ, *fatente Maimburgio,* Irenes: *Odes primæ initium fuit, ex Græcorum Triodio, auctore (ut ferunt) Studitâ illo turbonum Iconolatrarum anteſignano ſub Nicephoro, Armenio, & Michaële Impp.*

Χαριστήριον ᾠδὴν τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ, &c.
Ὅτι ἤγειρε σωτήριον κέρας,
Βασιλείαι κραταιὰν, Ὀρθοδοξίας πρόμαχον.

*Tu cohorreſce, Lector, ingemiſce, precare, ſpera, ſitque nobis omnibus decretum pati, nec deponere unquàm animos. Et ſi tantum abs re tuâ tibi otii ſupereſt,*

Tu mea præcipiti luſtres veſtigia curſu,

*ſique non hujus opellæ ſucceſſum, inſtitutum ſaltem proba.*

IN-

# INDEX LEMMATUM Seu SECTIONUM Totîus Hiſtoræ.

## SECTIO I.

*Occaſio ſcripti, Scriptores nuperi. Summa Hiſtoriæ de Imaginum Uſu vel Cultu, uſque ad Leonem Iſaarum. Producta nuper loca ex Tertulliano, Euſebio, Eliberitanis, Auguſtino, Epiphanio, Bedâ &c. Strictim vindicata; & retorta adverſus objicientes. Peſſima in pluribus fides Natalis Alex. ac Maimburgii. Rerum facies Sæculo* IV. *Conſtantinus M. ut præiverit Imaginibus. Superſtitio qualis tempore Auguſtini. Tempore Gregorii* I. *Iconoclaſta Serenus. Antè eum Epiphanius. Hujus factum illuſtratum. Sæculo* VII. *Quæ Imaginum in Templis ratio. In his Imperatorum, Epiſcoporum, Synodorum pi-*

** *ctu-*

*ctura. Factum Philippici Imp. & Conſtantini Papæ, Sæc.* VIII. *Confeſſio Baronii. Quæ iſtud conſecuta. Controverſia de cultu Imaginum mota antè Leonem Iſaurum. Earum in Britanniâ ratio, Bedæ tempore. Conſtantinum Papam præiviſſe Gregorio* II. *Pag.* 1

SECTIO. II.

*Continuatio Hiſtoriæ, ſub Leone Iſauro. Fabula de Origine Hæreſeôs Iconoclaſticæ. Prædictio facta Cononi puero. Multis revicta. Veterum ac recentiorum Iconolatrarum pugna, & mala fides. In ſpecie Maimburgii. Vera origo Iconomachiæ ſub Leone. Ejus mitiora initia, & ratio inita à Leone. Verum tempus everſarum Imaginum. An fecerit Leo inconſultis Epiſcopis. Σιλέντιον quid Byzantinis. Fucus ut Baronii, ſic cumprimis Scriptoris utriuſque nuperi. Facta Gregorii* II. *in Leonem hiſtoricè aſſerta. Doctrina hinc Baronii, & Romanenſium. Natalis Alex. inania effugia.. Leonis tùm*

*in*

*in Oriente facta ex vero memorata. Fabulæ de Leone inſigniores, fuco recentiorum abſterſo. De everſâ Imagine Chriſti Conſtantinopoli. De extinctis incendio Collegio, Bibliothecâ, Profeſſoribus Conſtantinopolitanis. De intentatis à Leone in Gregorium Pontif. & in Germanum Patriarcham. De perfidiâ ejuſdem in Johannem Damaſcenum. Pſeudo-miracula. Omnium falſitas prolixè evicta. Commentitia alia exaggeranda Maimburgio. Extrema Leonis. Criterium affectuum in Hiſtoricis.* 43

SECTIO. III.

*De Leone Iſauro, Carolo Martello, & Gregorio* III. *eodem Anno ſublatis, iniquum Baronii judicium. Conſtantinus, inviſum nomen. Fabula de conſpurcato fonte Baptiſmali. Principis hujus vera effigies, ex Hiſtoricis. Monſtroſa Imago apud Byzantinos, & Baronium, Maimburgium. Cauſæ teterrimi odii. Auctores calumniarum Monachi, & hoſtes jurati Conſtanti-*

*ni. Cur Copronymus, & Caballinus dictus. Fallax conjectura Glycæ Hiſtorici. Origo non una contumeliæ aperitur, & illuſtratur. Conſtantini prudentia, in causâ Imaginum. Falſa Hiſtoricorum narrata. Cœli portenta, & flagella, & clades, folsò imputanda Iconomachiæ. Cauſa Imaginum ad Synodum Oecumenicam ab Imperatore referenda. Synodi* VII. *ſub Conſtantino Hiſtoria. Ut depravata à Byzantinis, & Nicænis. Prolixè reſtituta. Legitima in eâ omnia. Proceſſus in causâ Imaginum. Argumenta Patrum contrà Imagines Chriſti. Alia contrà illas Virginis, Sanctorum. Loca Scripturæ. Patrum. Decretorum hujus Synodi ſumma, ad* V. *Capita. Iconolatrarum mendaciis occurſum. Exceptiones vaniſſimæ de abſentâ Papæ. De abſentiâ Patriarcharum Orientis. Hujus rationes. Exempla Synodorum aliarum. Reliqua quæ in hanc Synodum ſtringunt. Maimburgii in omnibus mala fides. Conſtantino Imp. nequiter affiCta. Actorum ad quæ provocant men-*

*mendacia, contumeliæ, fabellæ. Impoſtura Baronii, & Maimburgii. Confeſſio Natalis Alex.* 131

## SECTIO. IV.

*Continuatio calumniarum in Conſtantinum. Undè Magiæ accuſatio? Neſtorianiſmi & Arianiſmi altera. Falſitas demonſtrata. Sed & origo. Maimburgius confitens. An Blaſphemus in Virginem, aut contumelioſus in Sanctos Copronymus? Rei examen. Vindiciæ Imperatoris. Quid de iis ſtatuerit Princeps. Quid improbarit. Factum ejus emblematicum explicatum. Epephanii ſententia collata cum illâ Conſtantini. Accuſatio crudelitatis. Perſecutionem in Monachos qualiter deſcribant. Baronius, Maimburgius ad partes vocati. Rei totius veritas aperienda. Imagines poſt Synodum ſeptimam in Oriente abolitæ. Monachorum hinc indignatio, furor. Hinc & pœnæ. Perſecutionis Monachalis prima cauſa Maimburgio, Impietas Principis. Diræ Jeſuitæ voces. Scri-*

*ptoris furor.* Ἐπίκειοις *aqua. Exceſſus in miniſtris Conſtantini. Draconis Præfecti, & legionis Aſiaticæ Barbaries Maimburgio deſcripta. Non expreſſior unquàm effigies Draconum hodiè Converſorum. Obſervatio Auctoris. Cauſa altera perſecutionum, ex mente Jeſuitæ. Odium Dei Chriſti, Virginis, Sanctorum, Caſtitatis. In accuſatorem retorta accuſatio. Cauſæ Monachorum, in quos animatus Conſtantinus, & Reformatorum in quos Maimburgius Reges accendit, facta collatio. Immane diſcrimen. Rebellionum ſeditionumque Monachalium exempla quædam. Andreas Calybites. Stephanus Junior. Petrus Stylita. Quo hi jure Martyres. Crudelior Copronymo Stephanus* IV. *Papa. Barbaries Romæ exercita* A. DCCLXVIII. *Nova cauſa furoris Conſtantiani. Amiſſus Exarchatus. Hujus hiſtoria, & limites. Pontificum ſucceſſivè molimina adverſùs Græcos. Et Longobardos. Donatio Pipiniana. Hujus veritas & circumſtantiæ. Sed & iniquitas. Græ-*

ci

*ci reclamantes. Legatio Conſtantini ad Pipinum. Finis legationis, falſo Jeſuitâ. Synodus Gallicana in cauſâ præcipuè Imaginum,* A. DCCLXVII. *Ejus accuratior Hiſtoria. An Imaginum cultum ſanxerit? Rei falſitas pluribus evicta. Maimburgii circà hanc Synodum fraudes variæ. In apertâ luce poſitæ. Synodus Romana* A. DCCLXIX. *Cauſa Imaginum ut diu Romæ neglecta. Quid unum agerent Pontifices. Mox & Hadrianus* I. *De donatione Caroli Regis. Vera à falſis ſecreta. Quæ ſibi retinuerint Franci. Conſtitutio Ludovici Pii ſuppoſititia. De Synodo Romanâ preſſiùs. Certa ab incertis diſtincta. Maimburgii rursùm peſſima fides. Varia hujus documenta. Epiſcopos Gallorum non acceſſiſſe adorationi Imaginum. Gregorius* I. *& Ambroſius vindicati, adverſus aſſertum Jeſuitæ. Epiſtola Patriarcharum Orientis commentitia. Quæ intereà Romæ geſta ad mortem Conſtantini. Hujus noviſſima. Ut deſcribant illa Maimburgius, & Baronius. Memoria Principis re-*

*ſtituta. An morbus Conſtantini, plaga* θεήλατ©? *Vanitas rei demonſtrata. Retorſio de mortibus Perſecutorum ſuperiore ſæculo. Calumniæ immanes. An Copronymus blaſphemias confeſſus ſit? An ſe æternis ignibus damnatum? Par ſors Car. Martelli, quæ Conſtantini. An cultum B. Virginis pœnitens injunxerit? An facta ſua revocaverit? Omnium falſitas expoſita publicæ luci. Argumentum evidens adversùs Iconodulos. Conſtantini fatum fuit, quod Orthodoxorum, & Chriſtianorum ab ævo. Calumniæ in Reformatos ævo ſuperiore.* 207

SECTIO. V.

*Leonis* IV. *Succeſſio. Irene uxor qualis. Prudens Principis ergà Iconodulos & Monachos moderatio. Orthodoxiæ, & rei Chriſtianæ in illo ſtudium. Mors inopina undè. Irene rerum potita. Hujus Fœminæ, conſenſu omnium Hiſtoricorum, execranda imago. Facinoris in Filium admiſſi circumſtantiæ notabiles.* Inhumana alia. *Fœdæ laudes*

*Irenes,*

*Irenes, apud Iconolatras veteres & novos. Parricidium Baronio laudatum. Cauſa Imaginum ſumma his Chriſtianæ rei. Confeſſiones oppoſitæ, de Imaginum ἀδιαφορία. Mira horum pugna. Media ab Irene adhibita. Abdicatio Pauli Patriarchæ. Mala fides Hiſtoricorum. Suſtitutio Taraſii Laici. Maimburgii in vertendis candor. Baronii & ſequacium levitas. Ut aliàs in Laicas ordinationes declament. Taraſius ipſi Maimburgio qualis. Abjecta & contradictoria Baronii. Et Græculorum. Conſpiratio cum Hadriano I. Hujus aſtus, & ad Orientales literæ. Viciſſim cautela Irenes, & Taraſii. Media alia in Oriente adhibita. Fraudes Iconolatrarum. Exempla. De inſcriptione quâdam antiquâ, & propheticâ. Maimburgio ut narrata. Ejus vanitas demonſtrata. Et origo. Fraudes id genus in Hiſtoriis.* 305

## SECTIO. VI.

*Hiſtoria Conciliabuli Nicæni. Synodus primò Conſtantinopoli indicta. Cauſæ trans-*

*transferendi Nicæam. Tempus omino-ſum. Facta Irenes Synodo prævia. Circumſtantiæ aliæ Synodi verè* ληςρικῆς. *Præſes Taraſius. An Oecumenica cenſenda ſit. Argumenta in contrarium, etiam ex Oriente. Pſeudo-characteres Iconodulorum. Collàtio hujus Synodi cum Septimâ ſub Conſtantino Copron. An Pſeudo-Nicanæ interfuerint per Legatos Patriarchæ tres Orientis? Temeraria rei aſſertio. Prolixè falſi revicta. Baronii confeſſio. Fraüs ſimilis, de legatione ad Synodum Romanam* A. DCCLXIX. *Contradicere etiam Acta Nicæna. Commentum Maimburgii, diſtinguentis duo tempora. Illius vanitas. Pugna cum Actis, & cum Theophane. Contradictionum farrago. De Patriarchis Orientis, quo tùm illi loco, & quales. In ſpecie de Antiocheno & Alexandrino. De Epiſt. Synodicâ Theodori Hieroſolymitani. Et anti-Synodicâ reliquorum. Rei accuratius examen. Fallaciæ plures detectæ. Similis Epiſtola falſiſſimè Theodoro tributa ab Hadriano* I. *De traditione*

*tione antiquâ Eccleſiarum Orientis. Aſſerti vanitas. Seſſiones Nicænorum intrà quod tempus. Summa ſingularum. Argumenta pro uſu cultuque Imaginum. Judicium Caroli M. Specimen locorum ex Moſe. Ex Prophetis & Pſalmis. Ex Novo Teſtamento. Fatuitas objectionum. Exceptiones ad loca Scripturæ S. ab Iconamachis objecta. Patres à Nicænis ut producti. Fabella Athanaſio tributa, à Maimburgio defenſa. Commenti impudentia. Maimburgiana effugia. Traditiones aliæ de Imaginibus Petri, Pauli, B. Virginis, Anaſtaſii, Coſmæ, Damiani, Euphemiæ, Theodoſii Abbatis &c. Næniæ, ſomnia, aniles fabellæ. Conditio à Dæmone præſcripta, & reſponſum cujuſdam Abbatis. De Statuâ æneâ Paneadenſi. De Imagine Abgarenâ. Obſervandorum ſumma. Loca objecta ex Gregorio Nazianz. Chryſoſtomo, Baſilio, Nyſſeno, Cyrillo Alex. Aſterio &c. Fabula de Euphemiæ Lipſanis. Maimburgii acerbiſſimæ voces. Objectio ex Synodo in Trullo. Retorta. Teſtimo-*

ſtimonia alia Nicænorum qualia. Conciliabuli varia Criteria. Profana ἀταξία. Summa decretorum. Idololatrica eſſe demonſtrantur. Maimburgii inania, & pugnantia. 350

SECTIO. VII.

Succeſſus Nicænæ Syn. Maimburgio qualis. Luſus Jeſuitæ. Irenes intentio. Summa ſecuturæ Hiſt. De oppoſitione factâ par Carolum M. Indoles hujus Principis & Doctrina. Adversùs Synodum cur animatus? Quî ipſe ſcripſerit? Summa Librorum. Synodus Francoford. cum Carolo concurrens. Ejus dignitas. Canon Secundus Nicænis oppoſitus. Recentiorum effugiv, repudiatis omnibus aliis. Maimburgii cautelæ, objurgatio ſuorum, promiſſa de ſe ſplendida. Conſpectus ſingularum exceptionum, adversùs Libros Caroli, & Synodum Francoford. Prima, nondum confirmatam fuiſſe Synodum Nic. ab Hadriano. Effugii Petaviani vanitas, & falſitas. Maimburgius αὐτοκατάκριτος. Hincmarus fruſtrà obje-

*objectus. Hujus hîc etiam errores. Carolus imitatus Conſtantinum M. Exceptio de Gallorum diſſenſu exploſa. Alia de Caroli in Græcos odio. Confutata. An Libri Carolini non referant Spiritum Caroli M? Pugna Virorum inter ſe. Princeps exceptio de errore facti, quæ & Petavii & P. de Marca. Huic inſiſtitur. An damnarint Franci ſolam Latriam, quæ exqlicatur? Rei falſitas fusè ex Francis oſtenſa. Damnaſſe omnimodam adorationem. Occurriſſe etiam id genus cavillis. Ingenui magis principes in Adverſariis. Sed & Gallorum recentiorum oppoſita concesſio. Maimburgii impoſtura, Carolum M. liberum feciſſe cultum Imaginum. Ex Carolo, & Gregorio I. revicta. Uſum ſolum hiſtoricum permiſiſſe liberum. Alicubi etiam improbari. Effugia alia Natalis Alex. Omnium falſitas demonſtrata. An æquivocatio fuerit in voce Adorationis? Aut Servitucis? An ſpem in Imaginibus nulli unquam collocarint? Impoſturæ aliæ Natalis Alex. Carolum M.*

*nuſquàm dixiſſe, Cultu Imaginum poſſe aliquos bene uti. Confesſio iſtorum de abuſu, & ſuperſtitione. Exceptio de errore Caroli M. & Francofordienſium, ex Verbis Conſtantini Cyprii. Prolixè expenſa. Falſitates, abſurditateſque plurimæ. Etiam poſito errore Verſionis Latinæ. Maimburgii in Synodum Francoford. injuria. An error poſteà à Francis detectus? Fucus Petavianus de Chriſtianocategoris Damaſceni: Qui hi fuerint. Cultus Paganorum qualis. Damaſceni vera de Imaginibus ſententia. Luſus Maimburgii de ſummo conſenſu Caroli M. & Hadriani, uti Synodi Nic. & Francoford. Candor Maimburgii in hac cauſâ expenſus. Ejuſdem data. Planè adverſa cauſæ quam agit. Ut ſingula deinceps evertat. Conſenſus ejus cum ſcholâ Jeſuiticâ. Undè latuerint Monumenta hujus Sæculi. Baronii aſſertum. Concluſio.*

SECTIO VIII.

*Reditus in Orientem. Infauſta omnia accidunt Irenæ. Conſtantini facta invita. Theodori Studitæ*

*ditæ & Platonis Schiſma. Maimburgii de his Sanctis confeſſio. Animus Conſtantini ergà Iconolatras. Irenes extrema. Nicephori Logothetæ Succeſſio. Favet Iconoclaſtis. Exocionitæ qui dicti. Tolerantia ſub eo Iconolatrarum. Schiſma alterum Theodori, & Platonis. Horum Monachorum audacia. In ipſum Roman. Pontificem invectus Theodorus. Quid Baronius? Nicephori ultima. Michaël Rhangabe per tyrannidem ſuccedit. Iconodulis undè faventior. Theodori Studitæ ſub eo molimina. Platonis obitus. Maimburgii de Miraculis judicium. Retortum in Jeſuitam. Leonis Armenii tempora. Maimburgii iniquitas. Proſopographia Leonis. Principis omnium conſenſu raræ virtutes, merita. Detrectatum his Imperium. Infelicitas ex odio Iconolatrarum. Horrenda in eum maledicta. Contradictiones putidæ Græculorum, & Maimburgii. Fabulæ de Leone pluſquàm aniles. Ex re ipſâ, & ex Hiſtor. Byzantinis prioribus revictæ. Maimburgii confeſſio luculenta. Et Iconolatrarum. Exceptio vaniſſima. Summa factorum ſub Leone in causâ Imaginum. Ejus prudentia, moderatio. Nicephori & Monachorum pertinacia. Aliorum mens ſanior. Mendacia Byzantinorum. Petulantia Theodori Studitæ. Leonis in eum lenitas. In carcere ipſo audacia. Iconolatriæ horrendæ ſpecimina. Theophanis Confeſſ. obitus. Comparatio perſecut. Leoninæ, & hodiernæ, ex Maimburgio. Leonis ultima. Sub Mich. Balbo ſtatus Imaginum. Æquitas & moderatio Michaëlis. Legatio & literæ ad Ludovicum Pium. Theodori Stud. adverſa ſtudia. Factio, obitus. De eo mendaces paginæ. Michaëlis virtutes. Creta undè ſub eo amiſſa? Probra quæ in Michaëlem, & origo. Attingani qui dicti.*

Theo-

*Theophilus ſucceſſor. Laudes tanti Principis Facta in Imagines. Hinc calumniæ, ac præ cæteris Maimburgii. Retortæ. Theophili ultima. Theodora Vidua, & Regens. Cur imagines reſtituerit. Inducta à quibus. Hiſtoria Iconolatriæ reſtitutæ in Oriente. Maimburgii in omnibus peſſima fides. Diſcrimen Græcorum à Latinis multiplex. In ſex potiſſimùm rebus, quod ad Imagines, oſtenſum.* 529

## SECTIO. IX.

### ET ULTIMA.

*Oppoſitiones in Occidente poſt tempora Caroli M. & Synodi Francofortanæ. A quibus hæc opera occupata. Quæ ſuperſint contrà Maimburgium, & Natal. Alex. Iconomachi Britanni. Hiſpani. Itali. Germani. Galli ſub Ludovico Pio, & deinceps. Conventus Pariſinus. Aſſentientes Præſules, & Theologi Sæculo* IX. *Exceptiones nuperæ contrà Pariſienſ. Synodum. Maimburgianæ ſingulæ excuſſæ. An Conventus fuerit, non Synodus? Retorta alia. Diſcrimen inter Crucem, & Imagines oſtenſum. Effugia Natalis Alex. circà ſententiam Gallorum Sæc.* IX. *Fracta & enervata. Documenta ex Gallis ipſis contrà Imagines. Recentiorum de facto aſſenſus. Sirmondi, Patavii, Baluzii, Mezeræi data. Sed & Maimburgii. Jeſuita iniquiſſimus in Gallos ſuos. Ejus acrimonia, & ſævities. Spiritus Euangelii Maimburgio qualis. Continuatio Iconomachiæ obſervata in Galliis, adhuc Sæc.* XII. *& ſequent. Moderata Superioris ævi Gallorum Judicia. Galliæ Jeſuiticæ in alium extremum prolapſus. Perſecutio noviſſima ob repudiatam ſuperſtitionem. Controverſia de Euchariſtiæ ſymbolis, occaſione Imaginum nata, aliò ſpectans.* 665

Friderici Spanhemii F. F.

# HISTORIA IMAGINUM

Præcipuè ad SÆC. VIII.

*Adverſùs*

## LUD. MAIMBURG, & NATAL. ALEXANDRUM.

### SECTIO I.

*Occaſio ſcripti. Summa Hiſtoriæ de Imaginum Uſu vel Cultu, uſque ad tempora Leonis Iſauri. Loca ex Tertulliano, Euſebio, Eliberitanis, Auguſtino, Epiphanio, Gregorio, Bedâ &c. ſtrictim vindicata, & retorta adverſùs nuperos obtentus. Fusè de factis* IV. *Sæculi. Mala fides Alexandri & Maimburgii in pluribus oſtenſa. Controverſia de Imagi-*

*nibus antè Leonem Iſauricum mota. Hiſtoria Philippici, & Conſtantini Papæ.*

I. V*ſum* religioſum Imaginum, aut Picturarum in Locis ſacris erectionem, ignoraſſe vel improbaſſe ſanctiora Sæcula, à *cultu* & *adoratione* abhorruiſſe multo magis, quantum ad veri nominis Chriſtianos, ex indubiis priſcæ Eccleſiæ monumentis, cùm intellexêre nonnulli Latinorum, tùm ex profeſſo à noſtris demonſtratum eſt. Nunc ingenuus aliquis, nec ſervire natus, nuperam modò [a] *Iconoclaſtarum Hiſtoriam* Ludovici Maimburgii, ſed & Natalis Alexandri, hodieque in Galliâ Monachi, noviſſimam [b] *Diſſertationem* adverſùs Joh. Dallæum, & noſtratium alios, qui id multis evicerant, conferat velim vel cum horum Virorum ſcriptis, vel cum illis Bellarmini & ſuorum! Ac quàm is protinùs intelliget, recoqui miſeram crambem, clariſſimæ luci

a *Maimb. Hiſt. des Iconoclaſt.*

b *Hiſt. ſac.* VIII. *Diſſert.* VI. *Art.* I. II. III.

luci tenebras, oculis pulviſculos ingeri, diſſimulari quæ repoſuiſſent noſtri plurima, & ubique probationum (quas vocant illi) loco eſſe inaniſſima commentorum, ac ſuppoſitiones τῶν ἀμφισβητουμένων?

II. Exempli cauſâ, documenta proferri nulla *uſûs* publici & ſacri Imaginum, antè *Gregorii* Nyſſæ in Cappadociâ primâ Epiſcopi, dein *Pauli* Nolæ in Campaniâ Antiſtitis tempora, id eſt, antè inclinatum Sæculum IV. evictum à Chamiero, Molinæo, Dallæo, Uſſerio, Forbeſio, M. Bocharto, Martello, aliiſque noſtratibus prolixiſſimè fuerat. Nec enim morabantur illi Viri *Pſeudepigrapha* & *Apocrypha*, producta demùm ſæculo VIII.[c] in Actis Nicænis, de quibus poſteà, & eo ipſo tempore à Carolo M. & Francofurtenſis Synodi Patribus exploſa. Sed & omnem illum uſum, in Aſiæ & Italiæ partibus primùm natum, haud fuiſſe alium quàm *hiſtoricum* ad inſtructionem, vel rerum memoriam,

[c] *Tom.* VII. *Concil. Edit. Noviſſ.*

*ethicum* ad imitationem , *politicum* ad ornatum , & μιμητικὸν quo Gentiles , Imaginibus & ſimulachris aſſuetos , faciliùs ad Chriſtianam fidem inducerent, nullâ tùm Imaginum adoratione , nullâ προσκυνήσει, fuſè ab iiſdem Viris demonſtratum, nec invitis cordatioribus in Galliâ Pontificiâ ſcriptoribus.. Et his præiverunt Carolus M. Agobardus Lugdun. Jonas Aurelianenſis, Dungalus Diaconus, Walafridus Strabo, Durantus Mimatenſis , dein Polydorus, Eraſmus, Vives, Caſſander, Barneſius, nec pauci alii.

III. Quid jam Natalis ille nuperus , [d] *Articulo II.* Diſſertationis ſuæ? Probaturus *uſum cultumque religioſum* Imaginum, ex priorum ſæculorum Patribus, initium facit ab Hiſtoriâ *Hæmorroïſſæ* , quæ extat apud Euſebium , Hiſtoriæ Eccleſ. *Libro* VII. Mox omnem hujus teſtimonii vim ipſe enervaturus, poſt Agobardum libro [e] *de Imaginib.* & ante hunc [f] Carolum M. in *Capitulari*; fatetur

d *Ad ſaecul.* VIII. T. XIV.

e *Cap.* XX. *Ed. Bal.*

f *Lib.* IV. *C.* V.

tetur, *dubitaſſe de facti veritate* Libros Carolinos. Fatetur etiam *de ſtatuâ* ibi ſermonem eſſe, & erectâ quidem *Gentili conſuetudine* vel more, ut diſertè Euſebius, *ſicut alii ritus complures à Gentilibus uſurpari ſoliti*: Denique largitur, non erectam eam fuiſſe in loco ſacro vel *in Eccleſiâ*, nec *eo animo erectam ut coleretur*, qui tamen totius cardo controverſiæ eſt. A *cultu* enim Imaginum, ſuſpenſarum in Locis ſacris, cœpiſſe bellum Iconomachicum, nos infrà pluribus. Hinc tranſit Natalis ad picturam emblematicam, ſeu ad parabolam Boni *Paſtoris*, in *calicibus* quibuſdam vitreis expreſſam, de quâ Tertullianus in libro de [g] *Pudicitiâ*. Supponens rurſum, quod eſt τὸ χειρόγραφον, & Dallæus ac noſtri pridem refutando occuparant, fuiſſe ipſiſſimam *Imaginem* ſeu effigiem ſeu ſimulachrum *Chriſti*, pictum in *Calicibus* ſacris ſeu Euchariſticis, aſſervandum adeò in *Eccleſiâ*, & quidem religioſæ *ſalutationis*, *oſculationis*,

[g] Cap. VII. & X.

*nis*, aut *adorationis* E. Atqui horum nihil Tertullianus. Nec quæſtio unquàm mota de *ſacris Emblematibus*, *Hiſtoriis*, *Parabolis*, vel coloribus vel ære exprimendis, lignove aut marmore cælandis, quales etiam apud Reformâtos: Neque hæ profectò ex affectu improbo, ſicubi repræſentatæ in tabulis, vaſis, poculis, ſed omninò ex *pietatis ſenſu*, quod fruſtrà urget iſte. Non ideò tamen ad *cultum*, ad *adorationem*, ad *προσκύνησιν*, & quidem in Eccleſiis, Templis, Sacellis, Altaribus, &c. tanquàm Religionis aliquod debitum, qui ruſùm controverſiæ ſtatus eſt. Ità inter ornamenta Novæ Romæ, τῆς Κωνςαντίνου πόλεως, refert [h] Euſebius, τὰ τοῦ καλοῦ ποιμένος σύμβολα *ſymbola boni Paſtoris*, expreſſa in fontibus qui eſſent in medio foro, uti ſymbola alia, & ſtatuæ innumeræ, nec eæ tamen in Templis, ſed neque cultûs cauſâ.

[h] *Hiſtor. L.* III. C. XLIX.

IV. A Tertulliano, ingenti hiatu ad *Nyſſenum*, *Aſterium*, *Hieronymum*,

Am-

*Ambroſium*, *Auguſtinum*, *Paulinum*, &c. provocat, claros inclinato ſæculo IV. aut V. inchoato, probaturus habuiſſe tum Chriſtianos picturas hiſtoricas, & Sanctorum quidem ac Martyrum, Pauli, Stephani, aliorum, certaminibus eorundem coloribus expreſſis, in tabulis, linteis, vaſis, calicibus &c. Ità multis ex Nyſſeno, Paulino, probat horum tempore exornaſſe hujuſmodi picturas, in Cappadociæ, Ponti, Campaniæ partibus, ipſas etiam *Baſilicas* ſeu *Templa*. Hoc verò ἐξαγώνιον, conceſſâ jam Alexandro citatorum fide, nec Dallæus in controverſiam verterat, ac modò per ἀνθυποφορὰν à nobis occupatum eſt, & Introduct. Hiſtoricâ, ad Sæc. IV. p. 388. Quærebatur quàm rectè factum, & an convenienter ad praxim priorum ætatum? Undè ad objectum ſibi Gregorium Nyſſenum [i] Carolus M. *Hac parte nobis obſervandum eſt Pauli monitum, probate Spiritus, an ex Deo ſint.* Quæſtio etiam, an tum collatatæ in Templis

[i] *Lib. II. C. XVII.*

*Imagines*, *cultûs* & *adorationis* ergò, cujus quartâ Ætate veſtigium in ſcriptis genuinis nullum? Nec facta illa, Nyſſeni ætate, conciliantur cum obvio Canone Eliberitano xxxvii. quem laudavit ſub Ludovico Pio Agobardus Archchiep. Lugdunenſis, *Lib. de Imagin.* c. xxxiii. *Placuit picturas in Eccleſiâ eſſe* (vel *fieri*) *non debêre*, quaſcunque tandem, aut quocunque modo in Eccleſiis collocandas; Additur ratio, *ne* (alii Codd. *neque*) *quod colitur aut* (&) *adoratur*, ſcil. Deus vel Chriſtus, unum tùm cultûs religioſi objectum, *in parietibus depingatur.* Quanto placuit magis, ne in Eccleſiis *depingeretur*, *cultûs* cauſa vel *adorationis*, aut cum hujus certè periculo, ut experientia docuit, quod nec coli debet nec adorari, ut ſunt Apoſtolorum Sanctorumve Imagines?

V. Excipit Natalis, pag. 662. *Ex hoc Canone aliud nihil colligi poſſe, quàm ſublatum fuiſſe in Provinciâ Baticâ Imaginum uſum, & cultum*

*actua-*

*actualem ex Eccleſiis.* Rectè, non quidem *ſublatum*, qui nullus adhuc fuerat inter Chriſtianos, ſub Gentilium dominatu, ut aliàs fatetur Maimburgius, ſed *interdictum uſum* Imaginum, Picturarum, ne in Eccleſiis Chriſtianorum introduceretur, ne Gentilium more *fierent picturæ in Eccleſiis*, præcavendæ omni *ſuperſtitioni* vel *idololatriæ*, ut pluribus Agobardus in Libro cit. Nec Provincialis illa ſolius *Bæticæ*, ſed Nationalis Synodus fuit ex omni Hiſpaniâ, ut ſubſcriptiones docent, præſentibus Oſio Cordubenſi, Valerio Cæſarauguſtano, Viris aliis ſanctiſſimis, ineunte minimum Sæc. IV. aſſerturis vel certè inſtauraturis veterem diſciplinam. Hinc maxima ejus Synodi in Occidente auctoritas poſtmodùm fuit. Abſurdior longè ex ſuis [k] Maimburgius, qui hoc unum interdici ab Illeberitanis, ne *in parietibus deinceps depingerentur* Imagines, ſcil. corruptionis aut deformationis metu; quas permit-

[k] Pag. 441.

terent appendi ad parietes, in pi-
ctis compactiſque Tabulis, & ad cul-
tum quidem, vel προσκύνησιν, ſenſu
Canoni evidentiſſimè oppoſito.
Quod ex Bellarmino, Vaſqueſio,
Hurtado, Sandero, Garſiâ, Perro-
nio, Mendozâ, Coriolano, Gonza-
lezio, aliiſque hauſtum, fuiſſe pri-
dem exploſum confutatumque à
Dallæo, & à noſtris paſſim, non neſci-
vit Ex-Jeſuita. Baronius ad A. LVII.
N. CXXI., CXXII. nodum ſecuit, &
Canonem hunc ſuppoſitum, atque
à Claudii Taurinenſis, magni Icono-
claſtæ, aliquo diſcipulo fuiſſe in-
ſigni *impoſturâ continuatum*, puta ſæ-
culo IX. illaudatâ ſuis temeritate
pronunciavit. Undè & mitiùs poſt-
eà eo de Canone ſtatuit, ad A. CCCV.
N. XLV. Albaſpinæus fruſtrà, No-
tis in hunc Canonem, ſed poſt Ala-
num Copum, Ayalam, Sixtum Se-
nenſ. picturas prohiberi, *non quibus
Sancti & Martyres*, ſed *quibus Deus
ipſaque Trinitas repræſentaretur*. Imò
quibus & Chriſtus, ſanè objectum
*cul-*

*cultûs* & *adorationis*. Nec aliud quod coloretur, colive oporteret, Chriſtianis notum. De *picturis* etiam indiſcriminatim ſermo eſt, vel *imaginibus*, quarum nullæ in Eccleſiarum parietibus repræſentandæ forent, ex metu *cultûs* vel *adorationis*. Quod ſi qui Chriſtianorum Sanctos vel Martyres tùm *voluêre*, ex hypotheſi Maimburgianâ, ſanè & horum Imagines Canon reſpexit. *Dei* verò inviſibilis, vel *S. Trinitatis picturæ*, nullæ unquàm fuêre apud Chriſtianos, multis etiam poſt Eliberitanos ſæculis, undè ſola harum prohibitio fuiſſet abſona & aliena. Quod & vidit Gonzalez Hiſpanus, Annotationibus ad hunc Canonem, & quotquot alia planè effugia captavêre. Habebantur ergò inter privata *κειμήλια*, eo jam tempore, *Chriſti*, *Petri*, *Pauli*, & ſi quæ aliæ *Imagines*, in tabulis depictæ, *διὰ χρωμάτων ἐν γραφαῖς σωζόμεναι*[l], Euſebio teſte: Quales nec in Eccleſiis reponi, nec earum in parietibus depingi,

l *Hiſt. l.* VII. c. XVIII.

pingi, minùs coli aut adorari permiſerunt Hiſpani Patres. Undè lectio Canonis, *Picturas in Eccleſiâ eſſe non debere*, *neque* (bimembri jam Canone) *quod colitur & adoratur in parietibus depingendum.* Sed de eo Canone pluribus aliàs, qui Carranzam, Canum, Baronium, Bellarminum, Bozium, Spondanum, alios induxit, ut in Illiberitanam hanc Synodum, ejuſque in hac re *impietatem*, aliquando declamarent, à Mendozâ Hiſpano, Apologiâ ad Clementem VIII. pluribus vindicandam.

VI. Porrò ad Sæculum IV. tacent Maimburgius, & Alexander, quæ *Nyſſeni* & *Paulini* facta præceſſerunt, quæque nullum tunc quidem in Eccleſiis Sacrarum Imaginum uſum, minùs cultum obtinuiſſe probant. Refert [m] Euſebius, occaſione perſecutionis Diocletianeæ, quæ cœpit XIX. Diocletiani, Æræ Dionyſ. CCCIII. fuiſſe Chriſtianis in amplioribus Urbibus plures Baſilicas, à fun-

[m] *Hiſt.Lib.* VIII.C.I.II.

fundamentis extructas, Ædeſque ſplendidas. Refert idem, ut hæ per Imperialia edicta fuerint ſolo æquatæ, ſacri verò in iis Codices flammis abſumpti. Imaginum quæ Ædes illas ſacras exornarent, aut contumeliæ illis illatæ, fractionis, exuſtionis, meminit omninò nullus. Ità, Conſtantino ad Imperium admoto, ſollicitus eſt præ cæteris Hiſtoricus in deſcribendis Baſilicis ſeu Templis ſeu Martyriis, & Oratoriis, ſub Pio Imperatore paſſim ædificari juſſis, Hieroſolymis in loco ſepulchri Dominici, apud Mamrem, Bethlehemi, Antiochiæ, Nicomediæ, Conſtantinopoli, & alibi paſſim. Cumprimis Martyrium Hieroſolymitanum, & alterum SS. Apoſtolorum [n], in Urbe ſibi cognomine, graphicè legentium oculis ſubjicit. Nihil intermittit eorum quæ atria, porticus, parietes, cameras, concham, lacunaria, Baſilicam univerſam exornarent. Cernere hîc eſt interiora marmoreis cruſtis; lapi-

[n] *De Vitâ Conſt. M.; Lib. III. & IV.*

pidibus politis, auro plurimo, aut ſi vis etiam teſſellato opere, ſplendentia? *Signum* etiam o *Crucis*, auro & gemmis fulgidum, ſed intrà Palatium ſuum, erexiſſe fertur idem Conſtantinus. Imaginum verò ſuſpenſarum in his Baſilicis, ſeu jam Chriſti Servatoris, ſeu Virginis, Apoſtolorum, Martyrum, altum in Euſebio ſilentium eſt. Sed & apud Socratem, & Sozomenum, p deſcripturos Baſilicas Conſtantini & Helenæ matris. Undè peſſima intelligitur fides auctoris *Orationis* III. de Imaginibus tributæ q Damaſceno, probaturi erectionem cultumque Sacrarum Imaginum etiam tempore Conſtantini M. ex his Socratis Libro I. C XVIII. *Εἰκόνας δὲ τὰς ἰδίας ἐν τοῖς ναοῖς ἀνέθετο*, *proprias autem imagines in Templis collocavit.* Planum enim eſt, loqui Socratem de *Gentilium Templis*, ac Deorum delubris, in quibus, ſublatis Idolis, ſuas Imagines ſubſtituit Imperator. Nihil de Imaginibus ſacris Chriſti, Virginis, Sanctorumve. Nihil etiam de

o *Lib.* III. *C.* XLIX.

p *Socr. L.* I. *C.* XVIII. *Sozom. L.* II. *C.* I. *&c.*

q *In Oper. Damaſc. p. m.* 789.

Imaginibus ad cultum aut adoratio-
nem erectis. Sed nec apud Theopha-
nem, Cedrenum, Codinum ipſum de
Originibus Conſtantinopolit. Undè
Baronio & ſuis, ex Nicephoro Callisti,
ex Pſeudo-Actis Sylveſtri, ex Pſeudo-
Damaſo, & id genus Apocryphis quæ-
rendum præſidium fuit, quâ de re
nos in *Introd. Hiſtor.*, ad Sæc. IV. ubi
de afflictis Conſtantino. Quanquàm
certum ſit, ſplendidiſſimum Impera-
torem, recentem ab Ethnicismo,
nimis quàm decoraſſe loca foraque
publica ſtatuis & ἀγάλμασι, puta *Io-
vis*, *Apollinis Delphici*, *Minervæ*,
*Dianæ*, *Herculis*, *Caſtoris & Pollucis*
&c. ſimiliumque, ex Euſebio, So-
crate, Sozomeno, & recentioribus
Byzantinis. Imò etiam in medio fo-
ro Conſtantini collocatam legimus
*Danielis* effigiem, cum Leonibus, ære
confectam, & *Symbola boni Paſtoris*,
ad ornatum ſplendoremque Fon-
tium. Quo factum eſt, ut deinceps
præpoſterâ imitatione; labente hoc
Sæculo IV. & V. inchoato, Imagines
*Chri-*

*Chriſtianas* loco *Paganarum* paſſim erigerent, qualiter illas Servatoris, Virginis, Petri, Pauli, aliaſque; tandem & Eccleſiis ipſis futuras ornamento, nec ubique tamen, ſenſim eâ gliſcente ſuperſtitione. Cui ſanè *Nyſſenum* in Aſiâ, virum nemine diſſenſuro majoris zeli quàm judicii, in Italiâ verò *Paulinum*, ex Monacho Nolæ Epiſcopum, navaſſe præ cæteris operam, applaudente Monachorum & imperitæ multitudinis grege, quæ externis capitur, in comperto eſt. Imò nec in Theodoſianâ, aut Juſtinianeâ S. Sophiæ Eccleſiâ, leguntur collocatæ hujuſmodi Imagines, cultûs & adorationis ergò, quicquid diligenter obſervaverint Hiſtorici quæcunque porticus, atria, προαύλια, aulas, cochleas, parietes, pavimenta, vela, quicquid Narthecem, Concham, Menſam Sanctam, Bema, Soleam, Naòn, Diaconicum, cæteraque ornarent. Nec omiſſæ tamen ſtatuæ Imperatorum, Crucis Conſtantinianæ ſignum, Muſiva ac teſſellata ope-

opera, quæ ad cauſam præſentem non faciunt.

VII. Nunc Sæculo v. quid ſenſerit Auguſtinus contrà *Sepulchrorum & Picturarum adoratores*, docet præprimis indignatio Hipponenſis in ſui temporis ſuperſtitionem, quæ Chriſtianos quoſdam invaſerat. Notus inter alios locus eſt, [r] Libro de Moribus Eccleſiæ Catholicæ: *Nolite conſectari turbas imperitorum, qui in ipſâ verâ Religione ſuperſtitioſi ſunt* &c. *Novi multos eſſe ſepulchrorum* & Picturarum *adoratores*, & quæ ibi plura. Duo excipit ad hunc locum Natalis, in præfatâ [ſ] Diſſertatione: Non de quavis *adoratione* loqui Auguſtinum, ſed *ſuperſtitiosâ*, *more Gentilium*. 2. De eâ quæ fieret *ad quorumvis defunctorum ſepulchra*, *non ad illa Martyrum*, *ut mentitur* (inquit) *Dallæus*. At prior exceptio jam Bellarmini fuerat, ſed ſuſpenſo gradu, addito τῷ *fortè*, *loqui Auguſtinum de ſuperſtitioſo cultu*. Eademque fusè à [t] Dallæo ipſo diluta, & ap-

r *T. I. Ed. noviſſ. C. xxxiv. n. 75.*

ſ *Diſſ. VI. ſæc. VIII. p. 680. 681.*

t *De Imag. L. III. à p. 318.*

poſitiſſimè retorta in *ſuperſtitioſam* Latinorum *adorationem*. Nullum enim genus adorationis eſt, aut religionis, quâ coluêre Gentiles ſua ἀγάλματα, ſimulachra, quo non & Roma Pontificia Virginis ac Sanctorum, quos vocat, Imagines, conſecratione, proſtratione, orationibus, votis, donariis, cereis, ſuffitu, virtutibus adſcriptis &c. faſſis pridem Polydor. Vergilio, Ludov. Vive, G. Caſſandro, Eraſmo, aliis, ac nuper Viris ingenuis. Non adeò igitur ſecurè ab Alexandro reponenda iſta fuêre, quod facit. Et homines *Chriſtianos*, de quibus Auguſtinus, *Gentilem* cultum, Ethnico etiam ritu, *ſepulchris* illis & *Picturis tanquam Diis* detuliſſe, precariò aſſertum; quod magis eſt, detuliſſe promiſcuè religionis eum cultum *quorumvis defunctorum imaginibus*. Quod à verbis Auguſtini, à moribus tùm in Eccleſiâ Catholicâ, & à Chriſtiano nomine, prorſus abhorret. Poſterior exceptio nihilo verior eſt, haud loqui videlicet

cet Auguſtinum eô loci, *de ſepulchris & picturis Martyrum*, Sanctorum, nec de feſtivitatibus ſuperſtitioſis quæ hinc indè ad illa frequentarentur. Siquidem primò, non *ſuperſtitionis* vel *imperitiæ* fuiſſent poſtulandi hujuſmodi Chriſtiani, quod facit Auguſtinus, ſed Idololatriæ pluſquàm Ethnicæ, qui *quorumvis defunctorum* Imagines, Reliquias, ut totidem Numina, adoraſſent. Conſulendi modò libri de Civitate Dei, de Verâ Religione, de Doctrinâ Chriſtianâ, & in Pſalmos Enarrationes, *cumprimis* in *Pſalmi* CXIII. partem, ut vocatur, alteram. 2. *Luxurioſiſſimæ epulæ ſuper Mortuos*, de quibus eodem contextu Hipponenſis; & quidem *Religionis* ergò, omninò tùm fuêre in Africâ natæ, ad ſepulchra *Martyrum*, ad Martyria, ad memorias Sanctorum, in eorum honorem, teſte non uno in loco Auguſtino ipſo. Confeſſionum Libro VI. Cap. 11: *Cùm ad memorias Sanctorum, ſicut in Africâ ſolebat, pultes & panem & merum*

*attuliſſet*, &c. de Monicâ matre, ſed improbante Filio. In Libro *octavo* de Civitate *Dei*, *Cap.* ult. perſtringit ſimiliter iſtum quorundam morem, qui *epulas deferrent ad Martyrum loca*, *apud memorias Martyrum*, undè occaſio ſe ingurgitandi, quàm *ſuſtulit* Ambroſius Mediolanenſis. Nec tamen *à melioribus Chriſtianis* id fieri, ibidem monet Auguſtinus. Alibi Ep. LXIX.[u] ad Aurelium Epiſcopum, ex profeſſo queritur, comeſſationes & ebrietates *in honorem beatiſſimorum Martyrum*, paſſim *in Africanâ Eccleſiâ & quotidie* celebrari. Mittimus id genus documenta, natâ ſuperſtitione ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς συνηθείας, ut pridem obſervatum Eruditis.

u *Tomo Op.* II.

VIII. En verò in producendo vel vindicando Auguſtino fidem Natalis Alexandri! Primò tacet Vir ingenuus, loca alia & expreſſiſſima Auguſtini, eademque notiſſima, quibus ſuperſtitioſos iſtos ſepulchrorum & *picturarum adoratores* revocat ad cultum religioſum *uni Deo* præſtandum.

Nec

Nec adorationis abſolutæ vel relativæ ulla diſtinctio probata Hipponenſi eſt. Diſertè auguſtum illud in Eccleſiâ nomen: *Honorandas* quidem *memorias* Sanctorum, Martyrum, non tamen *conſtituenda illis Templa, Sacra, Sacrificia*: *Non religioni eſſe* oportere *cultum Hominum demortuorum, qui nec tales quærant honores: Honorandos propter imitationem, non adorandos propter religionem* &c. Et quæ plura legas vel in Opere de Civitate Dei, [x] ad calcem Libri VIII. vel in Libro [y] de Verâ Religione, quæ ſanè eminent inter ſcripta Auguſtini. Cumprimis verò ad rem præſentem facit luculentus Sermo Auguſtini [z], in Pſalmum CXIII. juxtà Hebræos Codd. CXV. ubi de *ſimulachris Gentium quæ os habent & non loquuntur*. Prolixè Vir ſanctus, quàm inane effugium eſſet ſeu Gentilium, ſeu hos præpoſtero & inconſiderato zelo inter Chriſtianos imitantium, *non hoc viſibile à ſe coli, non ſimulachrum, non ſignum, non effigiem*, ſed *coli rem*

x *Lib.* VIII. *c. ult.*

y *Cap. ult. T.* I.

z *Edit. noviſſ T.* IV. *al.* VIII.

cujus effigiem, ſignum, ſimulachrum *intuerentur.* Addit: *Quis adorat vel orat intuens ſimulachrum, qui non ſic afficitur, ut ab eo ſe exaudiri putet, ab eo ſibi præſtari, quod deſiderat, ſperet?* Sibi dictum credant Iconolatræ Pontificii. Hinc in praxim ſuperſtitioſam indignatio Auguſtini, erectis in Deum animis Chriſtianorum. Sed iſtis diſſimulatis, quid ex Auguſtino[a] Natalis, pro *uſu cultuque* Imaginum, ut ipſe inſcribit? Locum profert ex *Lib.* 1. de Conſenſu Euangeliſt. C. x. Ridet ibi Hipponenſis, qui Chriſtum de Magiâ ſcripſiſſe ad Petrum & Paulum delirarent. Cur verò, inquit, ad Petrum & Paulum? *Credo*, addit ille, *quod pluribus locis ſimul eos cum illo pictos viderunt*, quorum & merita conjunctim, *propter eundem Paſſionis diem*, Roma ſolemniter commendaret. Probatne verò Hipponenſis, in hominibus maleſanis, *picturarum* iſtarum intuitum, aut etiam cultum? Eaſne ſimul cum Chriſti imagine adoratas, aut in Baſili-

[a] *Diſſert.* VI. p. 630.

ſilicis religionis cauſâ erectas, vel erigendas, & quidem à veri nominis Chriſtianis, ibidem profitetur? Horum ſanè nihil. Imò verò audi quæ mox ſubjungit, & immediatè quidem, quæque dolo malo & de induſtriâ reſecuit Natalis! *Sic omninò errare meruerunt, qui Chriſtum & Apoſtolos ejus* NB. *non in Sanctis Codicibus, ſed in pictis parietibus quæſiverunt: Nec mirum ſi à pingentibus decepti ſunt.* Habes ſpecimen Alexandrinarum citationum, ſed & fidei. [a] Ac quo loco haberet Auguſtinus *pictas* hujuſmodi *Imagines* Chriſti, Pauli, Petri, Virginis, aliàs exertim docuit. Nempè fictas incertaſque, ſed & inutiles eas ſpecies ac repræſentationes habuit. Ità [b] de Trinitate diſſertans, deque illius fide ac dilectione, cujus faciem carneis oculis nemo vidit, hac occaſione dicit de *facie Chriſti, Pauli, Virginis, Lazari*, quæ *innumerabilium cogitationum diverſitate variarentur ac fingerentur.* Simulque quales fuerint illæ facies, quibus lineamentis,

[b] *T. III. de Trin. l. VIII. c. IV. V.*

*penitùs ignorari , neſciri , omninò incertum eſſe*, pluribus docet, ſed nec ad fidem quicquàm facere, vel ad cultum Domini Jeſu: Satis verò eſſe, ſi *in his occupetur fides noſtra , quia per Dei gratiam ità vixerunt , & ea geſſerunt quæ Scriptura teſtatur, & hoc credere utile eſſe.* Undè etiam colligere eſt, ignoraſſe Auguſtinum , & Chiſtianos ejus ævi , Fabellas Euagrii, Bedæ, Nicænorum, Adriani Papæ, Theophanis, Cedreni, Symeonis Metaphraſtæ , Nicephori, ac ſimilium , de facie *Chriſti*, *Virginis*, *Pauli*, *Petri*, quales ſeu ſudario à Chriſto ipſo impreſſas , vel ſindoni ſepulchrali , ſeu à Lucâ pictore coloribus expreſſas commenti ſunt, de quibus aliàs. Et iſtas tamen ſecurè noſtri Iconoclaſticæ Hiſtoriæ ſcriptorés, Natalis & Maimburgius , ſuis reponunt, id eſt primæ Antiquitatis neſciis, ac neſciis quoque Auguſtini.

IX. Pariter Gregorii I. Romani Epiſcopi mentem intelligimus, ad Sæc. VI. in cujus extrema incidit factum

Se-

Sereni Maſſilienſis, de quo Gregorius in Epiſtolis duabus [c], & nos Introd. Hiſtoricâ ad eam Ætatem, *Cap.* III. *Adorare imagines*, inquit ille ad Serenum, *omnibus modis veta* vel *devita. Non* illæ *ad adorandum, ſed ad inſtruendas ſolummodò mentes fidelium, (neſcientium) in Eccleſiâ collocata.* Alibi; *Ipſa pictura quaſi Scriptura in memoriam Filium Dei reducit*, quem unum *ſe adorare* profitetur. Vide Epiſtolam utramque ad Serenum. Alieniſſimus ergò Gregorius, nec diffitente Natali Alex. *pag.* 683. *à decreto* VII. *Synodi, cum quo ex adverſo pugnat.* Unde etiam Gregorii verbis clauſit ſuum Capitulare [d] Carolus M. & paſſim ejus ſe auctoritate munivit. Infractionem tamen Imaginum, in Severi facto, non probante Gregorio, utpote quibus ſuum uſum eſſe, ut ad ornatum, ſic ad inſtructionem, exiſtimaret. Unde conſtat, quicquid ex ſuis comminiſcantur Scriptores nuperi; 1. *Uſum* Imaginum, in Occidentis Eccleſiis non

c *L.* VII. *Ind.* II. *Ep.* CX. *L.* IX. *Ind.* IV. *Ep.* IX.

d *Lib.* IV. *cap. ult.*

paucis, familiarem fuiſſe ſæculo vi. exeunte, probante ſanè Gregorio i. ad inſtructionem imperiti Populi: 2. *Cultum* vel *adorationem* nullam approbatam, quocumque modo ea Imaginibus deferretur: Undè illud, *omnibus modis veta*; & collocatas eſſe *ad inſtruendas* ſolummodò *mentes*, & *imperitorum* quidem; *omne manufactum adorari non licere*, & admonendos Chriſtianos, *ut in adoratione ſolius omnipotentis Trinitatis humiliter proſternantur.* Igitur & προσκύνησιν, *humilem proſtrationem*, coràm Imagine damnavit Gregorius. Et P. Guſſanvillæus, Carnotenſis Presbyter, rectè de Gregorio: *Sic opinabatur Sanctiſſ. Pontifex Romanus in fine* vi. *Sæculi.* Idemque ille editor noviſſimus Gregorii, aſſutamentum ad Epiſtolam liv. *Libri* vii. ſcriptam Secundino, quod ſtringit Baronius, ad A. dxcix, in quo ſcilicet legitur, *Et nos quidem, non quaſi antè Divinitatem, antè illam* (Imaginem Salvatoris) *proſternimur*, obſervat in-

ingenuè in plurimis Mſſ. Codicibus non haberi. 3. Denique ex Gregorio ipſo patet, *Iconoclaſtam* jam fuiſſe Serenum Maſſilienſem, Sanctiſſimum Virum, *confringentem* ſaluberrimo inſtituto Imagines, tollentemque offendicula, ad quæ plebs imperita, fruſtràque de his monita, palàm impingeret. Abſurdè autem Baronius, ad præfatum Ann. DXCIX. N. XVII. omne illud Gregorii ad Serenum eò contorquet, ut invectus tantùm ille Pontifex videatur in adoratores *colorum in Imaginem ſuper tabulam ductorum*; *cùm Imaginem ratione Prototypi venerari ſe & adorare debere conſentiant* Chriſtiani, qui *non mente capti ſunt*. Quo fit, ut Ethnicorum nemo Idololatra fuiſſe cenſeri poſſit. Quis enim Ethnicorum, ut Baronio reddantur ſuæ voces, *adeò obtuſus ingenio & mente captus repertus eſt, ut cùm antè Imaginem ſterneretur, dicat ſe adorare colores illos in Imaginem ſuper tabulam ductos*? Imò verò quis non dicat, quod & [e] Auguſtinus obſervat, ſe

[e] *In Pſalm.* CXIII. *ſerm.* II. *N.* 4.

ſe nonniſi *effigiem intueri & ſignum ejus rei quam colore debet.*

X. Ex facto Sereni Epiſcopi Maſſilienſis, exeunte Sæculo VI. cujus teſtis ipſe Gregorius M. intelligitur commentum ut Baronii, ſuorumque, ſic Maimburgii, Natalis Alexand. & gregalium, fuiſſe Leonem Iſaurum, de quo poſteà, *Iconoclaſtarum primum.* Imò verò Sereno, projicienti Imagines, præiverat Epiphanius in Cypro Epiſcopus, ſub finem Sæculi IV. *ſciſſo velo* quod *pendens invenerat in foribus cujuſdam Eccleſiæ*, quam intraverat ut oraret; nempè in Foribus Sanctis ejus Tabulati, quod βῆμα ſeu adytum Sacerdotum ſeparabat à *ναῷ* ſeu reliquâ Templi parte. Quæ fores quia clathris, cancellis, intercolumniis erant perviæ ſeu jam ligneis, ſeu lapideis, ſeu æneis, ità *velo* ſeu aulæo obducebantur, Myſteriis dùm peragerentur occultandis, ad imitationem Veli Judaici Sanctuario obducti. Chriſtianorum enim Templa expreſſiſſe Salomonæum, ut Atriis, Porti-

ti-

ticibus, ſic *Pronao*, *Templo*, *Adyto*, hinc *velis* παραπετάσμασι, aliàs obſervatum; & hæc voce mixo-barbarâ dixêre, βηλόθυρα *vela foribus* appenſa. *Sciſſi* autem *Veli* iſtîus, in villâ quâdam Palæſtinæ., *Anablathâ*, ratio additur Epiphanio, quod non pictum modò eſſet, ſed & *haberet Imaginem quaſi Chriſti cujuſdam vel Sancti, contrà auctoritatem Scripturarum*, atque ut addit ille, *contrà Religionem noſtram*. Nec ipſe modò refert [f] Epiphanius, in Epiſt. ad Johannem Hieroſolymitanum, ſed & ejus Epiſtolæ, in odium iſtius Johannis, Origeniſtæ ſcilicet, interpres Hieronymus. Præiverat etiam Sereno Xenaias ille apud [g] Theophanem, Zenone imperante, idemque Hierapoleôs in Syriâ Epiſcopus, (*Heliopoleôs* Maimburgio, parùm de nominibus ſollicito) quo tempore Imaginaria ſuperſtitio invaleſceret, docens εἰκόνας μὴ δέχεσθαι, atque adeò ſi quæ eſſent abolendas. Quare is Maimburgio *Iconolaſta* audit, ſed [h] *Manichæus, neque baptizatus*,

[f] *Tomo* II. *Oper. Epiph. Hieron. T.* II. *p. m.* 161.

[g] *Chronogr. ad A.* XVI. *Zenon.*

[h] *Lib.* I. *p.* 65.

*tus*, ità Græculi hoc poſtremum, poſt Theophanem, eo obtentu quod ſtetiſſet à partibus Petri Gnaphei; ſed Imagines fecêre nihil ad cauſam Chalcedonenſem. Quas nec recepiſſe unquàm *Armenos* conſtat, tenaces antiqui moris, ortâ nempè poſt eorum ſchiſma ſuperſtitione. Quo factum eſt, ut Conſtantinus ille δυσώνυμος, circà Annum DCCLII. Imperii ſui XI. poſt captam *Melytenem*, olim Armeniæ Secundæ dein Tertiæ metropolim, reductamque *Theodoſiopolim* Armeniæ Primæ, utramque ad Euphratem, atque ità poſt ſubactos Armenos, eos in Thraciam deduceret, tanquàm ab Imaginibus earumque cultu alieniſſimos. Teſtis eſt Theophanes, ad præfatum Ann. & poſt eum reliqui. Ubi abſurdiſſimè falſiſſimèque [i] Maimburgius, ſed more ſuo; *pleroſque Armenios tùm Iconoclaſtas evaſiſſe ex longo cum Saracenis commercio.* Quidni ex eodem commercio Antitrinitarii evaſerant, aut hoſtes Crucis, retento hoc utique ſolo ſigno

[i] *Lib.* II. p. 245.

ſignó ab Armenis? Nec antè adultum Sæculum VII. vicinos Saracenos Armeni habuerunt, ſed *qui Chriſtianis liberrima ſacra permittebant*, ipſo fatente [k] Maimburgio. Nunc ad factum Epiphanii redeundum, cujus imitator Serenus fuit. Nempè ad illud excipit [l] Natalis Alexander; ſanè *nondùm eo tempore uſum Imaginum in Eccleſiis Cypri & Palæſtinæ ſuſceptum videri*. Recte! ſed ſalvâ auctoritate Scripturarum, & Religione Chriſtianâ, ſuſcipi non poſſe idem Epiphanius diſertè cenſuit. Et reſpexiſſe quoque Optimum Virum, *ad Canonem Illiberitanum*, expreſſimâ hujus prohibitione, in Eccleſiis earumque velis aut parietibus, hujuſmodi Imagines vel Picturas ſuſpendendi, Viri in Adverſariis ingenui conceſſerunt. [m] Maimburgius ineptiſſimo effugio, ut ſolet, nec de ſuo tamen, *profanam* fuiſſe *Imaginem, ſub figurâ Chriſti vel Sancti*, Cupidinis fortè, vel Jovis, aut Martis Venerem compreſſuri, in Chriſtianâ ſcilicet Ec-

[k] *Lib.* I. *p.* 22.

[l] *Diſſert.* VI. *p.* 667. 668. *T.* XIV.

[m] *Hiſt. Icon. L.* III. *p.* 140.

Eccleſiâ collocatam! Atque Epiphanius, memoriâ non ſatis ſuggerente, dubius modò fuit, eane imago fuiſſet repræſentativa *Chriſti*, vel *Sancti* alicujus, ac neutrum omninò tulit, quia *contrà Religionem noſtram*, ſeu inſtitutum majorum. Undè Baluzius ad iſtud Lactantii, de miniſtris Diocletiani, *Simulachrum Dei quæritur in Eccleſiâ*, ingenuè ut decet: [a] *Simulachris itaque carebant Eccleſiæ Chriſtianorum*, quod & Heraldus, Rigaltius, ac recentiores alii profeſſi ſunt. Planè verò contrà mentem Epiphanii, & interdictum Eliberitanæ Synodi, Gregorius M. ad Serenum, *picturas in Eccleſiis adhiberi* poſſe, vel debere, *ut ſaltem in Parietibus videndo legant, quæ legere in Codicibus non valent*. Atqui majoris momenti res Gregorio eſſe debuit, adhibitâ inſtructione ex Scripturis S. ſummovere hujuſmodi offendicula, & ſerpentis Idololatriæ inſtrumenta.

[a] Not. ad Lact. c. xii. Miſc. T. ii.

XI. Dehinc verò *Sæculo* vii. quod no-

noſtrum præceſſit, & initio VIII. non ſolæ *Sanctorum* Imagines in Templis vel Oratoriis vel Porticibus ſacris collocatæ, ornatûs, recordationis, aut imitationis ergò, procul religione adorationis. Sed & illæ Imperatorum, Principum, Epiſcoporum, Patrum velConfeſſuum,qui in Synodis generalibusHæreſes profligaſſent. Ac de *Imperatorum* imaginibus certa res eſt, jamque aliàs obſervatum de Imaginibus Conſtantini, Theodoſii, Juſtiniani & Theodoræ, ex Byzantinis. Sed dicat ex Gregorio I. Baronius [o] ad A. DCIII. de Imaginibus *Phocæ* & *Leontiæ* Auguſtorum; quas *juſſerit S. Gregorius reponi in Oratorio S. Cæſarii intra Palatium*, id eſt *Eccleſiam, poſitam in via Appia divortio à Latinâ.* Quin multis acclamationibus, nec ſine *ſuffitu*,ac *cereis*,excipiebantur Auguſtorum imagines, Gentilium more, quas λαυρᾶτα, *laurata* vel *laureata* (quod Vir doctus de laureatis Aquilis) nuncuparunt.Quo etiam ſe tuiti exemplo Nicæni, exprobrante

[o] Num. 11.

Paganam imitationem Carolo, in p Capitulari: Quomodò & erexerunt Imagines *votareas*, apud Anaſtaſium in Conſtantino I. vel *pancareas*, ut alii ſubſtituunt, ſcil. omnem vultum repræſentantes. Atque hinc factum ut Philippicus Bardanes, qui favebat Monothelitis, Juſtiniani II. ſucceſſor, ſuam mitteret ad Conſtantinum Papam Imaginem, de quâ Anaſtaſius & ex eo Baronius ad A. DCCX. N. XII. *undè nec ejus effigies in Eccleſiam introducta eſt.* Ita nec illam deinceps Leonis Iſauri, poſt natam cum Gregorio contentionem, nec Succeſſorum Εἰκονομάχων, aut retineri aut introduci placuit. Sed & *Patriarcharum* atque *Epiſcoporum* erigebantur in Templis vel Porticibus picturæ, honoris ac memoriæ cauſâ, auferendæ ſi in hæreſim eſſent prolapſi, delendis ſimul è Diptychis eorundem nominibus. Ità in Synodo VI. properante ad finem ſæculo VII. ut Anaſtaſius in Vitâ Agathonis Papæ, *ablata de picturis Eccleſiæ, figura eorum*

p Lib. III. C. XV.

*rum Patriarcharum*, *per quos error Monotheliticus pullularat*, *Cyri*, *Sergii*, *Pauli*, *Pyrrhi*, *Petri*. Hinc in Vitâ Johannis VII. ad A.DCCV. commendatur ejus Pontificis ſtudium, ornandi Eccleſias Imaginibus, dignoſcendis vel *ex vultu* Patrum. Atque in eum modum, iiſdemque de cauſis, in fidei Orthodoxæ μνημόσυνον appenſæ in locis ſacris illorum Epiſcoporum Imagines, qui *Synodis Univerſalibus* præfuiſſent, geſtorum Synodalium quædam hiſtoria. Ità quoque Agobardus, libro de Imaginibus, clarus ſub initia ſæculi IX. [q] Sic ille *ex editione* Steph. Baluzii: *Habuerunt namque & antiqui Sanctorum imagines vel pictas, vel ſculptas, ſed cauſâ hiſtoriæ, ad recordandum non ad colendum: Ut v. gr. geſta Synodalia, ubi pingebantur Catholici veritate fulti & victores, Hæretici autem pravi dogmatis, mendaciis detectis convicti & expulſi, ob recordationem firmitatis Catholicæ fidei, juxtà morem bellorum tum externorum tùm Civilium,*

[q] *Cap.* XXXII.

 *ad*

*ad memoriam rei geſtæ, ſicut & in multis locis videmus. Sed nullus antiquorum Catholicorum unquàm eas colendas vel adorandas fore exiſtimavit. Nunc autem error invaleſcendo tam perſpicuus factus eſt, ut Idololatriæ vel Anthropomorphitarum Hæreſi propinquum aut ſimile ſit, adorare figmenta.* Vide ibi reliqua.

XII. Atque eo intuitu depictæ fuerant in ſacrâ Porticu Conſtantinopolitanâ Imagines Patrum, uti priorum Synodorum, ità VI. Synodi adverſus Hæreſim Monothelitarum indictæ, de quâ Hiſtoria VII. Sæculi. Quid Bardanes Fautor Monothelitarum, acclamatus Imperator, ſeditione in Juſtinianum motâ, A. Æræ Dionyſ. DCCXII. Baronio DCCXI.? Poſt habitam Synodum Monotheliticam, *Picturam* VI. *Concilii è Baſilicâ abradi* juſſit, reliquaſque Synodorum Univerſalium, inductu Johannis Conſtantinopolitani *Patriarchæ*, additâ ſacrâ ad Conſtantinum Papam, An. vulgò DCCXII. veriùs firmàto

mato nonnihil Imperio A. DCCXIII. *An etiam omnes Imagines è Templis aboleri præceperit*, cujuſcunque generis [illegible]ent, ut Sigonius, & alii, magis dubium eſſe poſſit. Earum enim Imaginum loco, referunt Acta vetera, in Tomo VI. Concil. repoſuiſſe Bardanem illas *Honorii*, & *Sergii* Monothelitarum, eorumque qui cum iis ejecti fuerant. Quicquid hujus ſit (nutans enim eſt hujuſmodi *Actorum* fides) ſumma ſanè conſenſio eſt, de ablatâ juſſu Philippici Imagine Sextæ Synodi, è Sacrâ Porticu, ἐκ τ͂ προαυλίων, ac principio quidem, non tam hujuſmodi Imaginum odio, quàm cauſæ in eâ Synodo aſſertæ. Referunt [r] Agatho Diaconus, Scriba VI. Synodi, [ſ] Johannes Conſtantinopolit. in illâ quæ ei tribuitur ad Conſtantinum Epiſtolâ, nec abludunt quæ habent Anaſtaſius, Paulus Diaconus, Zonaras, Ado Viennenſis, Marianus Scotus, Sigonius, Nauclerus, & ſi qui plures, non diſſimulante quoque [t] Baronio. Hinc

[r] T. VI. Concil. 1405.
[ſ] Ibid. 1409.
[t] Ad An. DCCXI. N. XI

nata fuit indignatio Conſtantini Pontificis, non modô reſtituentis in Baſilicâ Petri, habítâ Romæ Synodo, *votaream ſex continentem univerſales Synodos*, ut habet Anaſtaſius, ſed etiam diris devoventis Imperatorem Philippicum, Hæreſeôs obtentu, decernentiſque *ne Imago ejus, ut aſſueverat, in Templum inferretur*, ità Sigonius, imò ne vel pictam, vel in numis cuſam Romani reciperent. Quod factum Baronius, ut ſolet, extollit, [b] deputans *gloriæ Romanorum* Pontificum, *quod adeò ſint execrati Hæreticum Imperatorem, ut non ſolùm eum non recipere, ſed ne ejus Imaginem intueri voluerint.* Nec contentus Pontifex, erexiſſe in Baſilicâ Imaginem quæ Univerſales Synodos exprimeret; ſeu eâ occaſione, prout in oppoſitum niti indignatio ſolet, ſeu ex invaleſcente indies ſuperſtitione, addidit decretum aliud, quo *omnes qui Sanctis Imaginibus venerationem, conſtitutam ab Eccleſiâ, denegarent, damnati* ſunt, apud eundem Si-

[b] *Ad An.* DCCXII. *N.* VII.

Sigonium loco citato. Ità detra-ctam à Philippico tabulam reſtituiſſe mox in Oriente Theodoſium Iſauri deceſſorem, ex Adone, P. Diacono, aliiſque intelligitur.

XIII. Porro ex facto Conſtantini Papæ ea quæ modò dicimus proflu-xerunt. Primò, miſſâ de *Monothelisſmo* controverſiâ, quæ Honorium Papam implicabat, damnatum in Sextâ Synodo, & de quâ deinceps ferè ſilentium in Orbe utroque, una paulo poſt magnis animis agitata fuit, de *Imaginibus* earumque *veneratione*, ſeu cultu religioſo; progreſſum habitura ſub Leone III. Iſaurico, ad Imperium admoto A. DCCXVI. dictoque *Iconomacho* vel *Iconoclaſtâ*. Hinc mox ſub Conſtantino Papâ, viſiones ſeu apparitiones jactatæ, pro veneratione Imaginum, ac *Deiparæ* cumprimis. Qualis illa Egwini Wicciorum, ſeu Wigornienſium, in Britanniâ Epiſcopi, qui Romam delatus ad Conſtantinum, juramento aſſirmavit, ſe divinitùs admonitum,

*ut Deipara Mariæ Imaginem in ſuâ Eccleſiâ colendam vulgo exhiberet.* Referunt pluribus Urſpergenſis Abbas, in *Chronico*, Nauclerus itidem in *Chronogr.* Balæus in ſcriptoribus Britanniæ *Cent.* 1. in Egwino, meminit & itineris Romani Weſtmonaſterienſis ad An. DCCXIV. Addunt conſtanter Anglorum Annales, celebratam eo tempore Londinenſem Synodum, in eâque ſub Britwaldo Primate, *de cultu Sacrarum Imaginum promulgatum eſſe decretum.* Nec mirum tacuiſſe Bedam in Hiſtoriâ Anglo-Saxonum, quando eâ jam abſolutâ iſta contigerunt, exeunte An. DCCXIV. Sec nec tacent Acta Conciliorum, quamvis Editores, poſt * Barônium, in fine Tomi VIII. Synodum hanc ſuſpectam reddunt; & Annalium ſcriptor, *facilè inducimur ut commentum eſſe putemus.* Quid ita? Quoniam ex Bedâ conſtet, ajunt illi, uſum Imaginum in Angliâ jam obtinuiſſe, quo tempore Auguſtinus Junior in Inſulam eam delatus eſt,

* *Ad An.* DCCXIV. *N.* II. III.

eſt, adductâ ſecum *Imagine Domini Salvatoris in Tabulâ depictâ.* Atqui 1. Uſum Imaginum commendaſſe illum Auguſtinum, ad exemplum Gregorii I. nemo negat, illaturum in Britanniam Romanas conſuetudines, *Romaniſmum cum adjunctis ſuperſtitionibus*, *ignarum* eundem *tam Scripturarum quàm patrii ſermonis*, Balæo ex ſuis obſervante. 2. Nondùm *Imago Deiparæ*, ſola Chriſti Domini effigies prælata fertur ab Auguſtino, apud Bedam, ac de priori demùm viſionem ſeu revelationem obtendit Egwinus, *Monaſterium fundaturus*, quæ ex id. genus apparitionibus noviſque cultibus eâ ætate ſurgebant. 3. Non tam de uſu quàm de *cultu* deinceps religioſo *Imaginum*, intrà Eccleſias, moveri cœpta eſt controverſia, ſimul cum incremento ſuperſtitionis Reliquiariæ, Marianæ, Hagiolatricæ, Miſſaticæ, Monaſticæ, *ad ſuperſtitiones quodammodò nato Egwino*, ut de eodem Anglorum Chronographi. Hinc obſiſtere in Occidente, & in Bri-

tanniâ Viri Pii non-pauci, Joh. Beverlacius Eboracenſis, Bedæ præceptor, aliique, ſed & diu poſteà tempore Caroli M. Alcuinus & Socii, ac diſcipuli. Undè Chronica benè multa ad hæc Conſtantini Papæ, & Philippici, Anaſtaſii, Theodoſii Imperatorum tempora, referre ortum Controverſiæ circa Imagines, *Hæreſim Imaginum* tùm *ſerpentem*, vocat Faſciculus Temporum. Ac præter propenſam in omnes tunc ſuperſtitiones Romam, facilè eſt colligere occaſionem illi dediſſe facta Philippici, & Conſtantini P. Ablatâ enim ab iſto votareâ Synodorum, & reſtitutâ eâ à Pontifice Romano, cum ſtrictis in Principem anathematis, non defuêre huic in Oriente defenſores. Hinc urgere alii, nullas omninò in Templis Imagines collocandas, minùs deferendam illis προσκύνησιν, Saracenis adeò inviſam. Contrà cum ſuis Conſtantinus, ut ferebant Latinorum tempora, Imaginibus multiplicandis colendiſque omni

ſtudio incumbere. Succeſſit quoque ex Conſtantini in Philippicum anathemate, quod alterum erat monendum hoc in loco, graviſſimum aliud: Primò, occaſio nata molitis res novas in Oriente rebellandi in Principem, ut hæreſeôs crimine, & execrationis vinculo obſtrictum. Deindè, factum Gregorii II. Conſtantini Succeſſoris, in Leonem Iſaurum; qui nempè exemplo ſui anteceſſoris motus, quod ille fulmen ob *Monotheliſmum* Philippici, hic ob *Iconomachiam* Leonis, haud longè poſteà vibrare ſuſtinuit, perduellionis præambulum, & Pontificiæ poteſtatis in majus augendæ adminiculum.

## SECTIO II.

*Continuatio Hiſtoriæ, ſub Leone Iſauro. Fabula de Origine Hæreſeôs Iconoclaſticæ. Multis revicta. Veterum ac recentiorum Iconolatrarum pugna, & mala fides. In ſpecie Maimburgii. Vera origo Iconomachiæ ſub Leone. Ejus mitiora initia; ratio inita à Leone; verum tempus everſarum Imaginum. Fucus*

*ut*

*ut Baronii, ſic cumprimis Scriptoris utriuſque nuperi. Facta Gregorii II. in Leonem hiſtoricè aſſerta. Doctrina hinc Baronii, & Romanenſium. Natalis Alex. inania effugia. Leonis tùm in Oriente facta ex vero memorata. Principi huic per calumniam afficta. Demonſtrata ſingula. Fabulæ de Leone inſigniores, fuco recentiorum abſterſo. De everſâ Imagine Chriſti Conſtantinopoli. De extinctis incendio Collegio, Bibliothecâ, Profeſſoribus Conſtantinopolitanis. De intentatis à Leone in Gregorium Pontif. & in Germanum Patriarcham. De perfidiâ ejuſdem in Johannem Damaſcenum. Pſeudo-miracula. Commentitia alia exaggeranda Maimburgio. Extrema Leonis.*

I. Ac veriſſima hæc origo, ſeu primæ hæ ſcintillæ ejus belli, quod mox in cauſâ Imaginum excitatum eſt. Ex quo naſcitura Romanis Pontificibus opportunitas excutiendi jugum Orientalis Imperii. Nec rem altiùs paulo repetiviſſemus, Lemmate ſuperiore, niſi imponeret in hac omni cauſâ, poſt Baronium & ſequaces, par recentiſſimorum ſcriptorum Maimburgius in dictâ Hiſto-

ſtoriâ, & Natal. Alexander in illâ VIII. Sæculi, fuſâ diſputatione, quam vocat *Panopliam adversùs veteres novoſque Iconomachos*, impenſiùs collaudatam ſcriptori Gallo *Diarii Eruditorum*. Quid illi? Primò, tacitis quæ diximus factis, tacitâ origine introductarum in Eccleſias, Oratoria, vel Porticus ſacras Imaginum, ipſorum etiam Principum, Epiſcoporum, Doctorum Eccleſiæ Catholicæ, reponunt crambem ſuam, ut ex Natali modò viſum. Ac ſupponunt ſecurè nimis *uſum cultumq; Imaginum religioſum*, obtinuiſſe indè à primâ *Apoſtolorum* ætate, aduſque *Nicanæ* II. Synodi tempora. Secundò, cautiùs quam par erat diſſimulant illi Viri, in Vitâ *Philippici*, vel *Conſtantini* Papæ, ſeu prioris factum auferentis picturas è Porticu ſacrâ Conſtantinopolitanâ, ſeu poſtremi oppoſitum facinus, eaſdem reſtituentis, ac *venerationem Sanctis Imaginibus* Romæ & alibi per ſuos, lege decernentis. Horum nihil Viri cati, primas licet aper-

perturi origines, ſeu Iconoduliæ, ſeu Iconomachiæ. Non neſcii iidem, quod etiam deinceps non Græci modò Iconomachi, ſed nec Carolus Magnus, nec diu ſatis magna pars Occidentis, aut *ſanctas* appellari, aut *coli* religioſè Imagines permiſerint, quorum illud *inſipientiæ* eſſe, hoc *ſacrilegii* dixit laudatus [a] Agobardus, apud Baluzium. Tertiò, comminiſcuntur poſt Baronium ad A. DCCXVI. ex Cedreno quidem & Græculis Iconolatris, augendis circumſtantiis apud poſteriores Byzantinos, puta Joh. Zonaram, Mich. Glycam, ac cumprimis ConſtantinumManaſſem, *Iconomachiæ* planè aliam originem, ingenium Græculorum perbellè referentem, planèque comparatam ad riſum. Fingunt in Sanctas Imagines accenſum fuiſſe primò *Iezidum*, Arabum hoc ævo Chaliſam, mox *Leonem Iſaurum*, inductu *Iudæorum* quorundam præſtigiatorum, qui alteri quidem diuturnitatem aditi Imperii, nempè annos XL, placidi dominatûs,

[a] *T. I. Operum, De Imag. Cap.* XVI. & XXXIV.

tûs,

tûs, Chaliſæ videlicet, alteri putà Leoni ipſam Imperii dignitatem, ſed & longævitatem ſæculo metiendam, portenderant. Et quod mirêre, portenderant eam Leoni adhuc *puero*, & aſinario, pauperculo, artis ſordidæ, *πενιχρῷ, βαναύσῳ τὴν τέχνην*, *Cononis* cognomento, quum fortè Aſiatico itinere factus illis obviam eſſet, cum jumento ſuo & mercibus. Porrò aliud nihil ſtupulatos Judæos illos fuiſſe deinceps fabulantur, in præmium Vaticinii, quàm ut uterque *Idololatriam Chriſtianorum aboleret*, *Idola ſeu Imagines, cùm pictas tùm ſculptas, ex Eccleſiis ejiceret*, utpotè *pugnantes cum præcepto primo Decalogi.* Ità [b] Maimburgius, addens, *Iudæos peſſimè interpretari Præceptum primum*, *quod interdicat ſolummodò Idola, non Imagines*, quaſi res illi modò cum Catechumenis ſuis eſſet, ac ſecurus eorum quæ in Bellarminum, Gretſerum, Perronium, Richelium, alioſque à noſtris repoſita pridem. Igitur Leo, poſt adeptum Imperium, memor

b *Lib.* 1. *Hiſt. Iconol.* p. 22.

mor (ſic illi pergunt) jurisjurandi quo ſe Hebræis obſtrinxerat, & de Imaginibus delendis ab iis admonitus, eorum impulſu, poſt rem Germano communicatam, Edictum de abolendis Imaginibus tandem promulgavit. Et ſic *ab Hebræis in Chriſtianos derivatam eſſe impietatem*, ait Natalis,[c] de Hæreſi Iconoclaſtarum, quod & Pſeudo-Nicæni. Habes, Lector, Chriſtianorum primum Leonem, qui vertere in controverſiam ſuſtinuerit, quod ab ipſis ſcilicet Apoſtolis traditum, omnium Sæculorum uſu receptum, tot miraculis perpetuâ ſucceſſione firmatum eſſet; Colendæne eſſent religioſâ προσκυνήσει Imagines Chriſti, Virginis, Petri, Pauli, Stephani, Sanctorum omnium Sanctarumque?

[c] T. XIV. C. II.

II. Fabellam verò hanc Byzantinam, atque hinc fucum Baronii, Maimburgii, Alexandri, in ipſo limine nimis multa produnt. 1. Silentium, quantum ad Leonem Iſaurum, Pauli Diaconi, Anaſtaſii Bibliothecarii,

Ni-

Nicephori Conſtantinopolit. à Petavio editi; quorum hic, acerrimus etiam Iconolatra, occaſionem planè aliam Leonini Edicti recenſet, ad A. DCCXXVI. Nempè prodigia quædam terrifica; quæ Leo interpretatus eſſet, *θείας ὀργῆς μηνύματα divinæ iræ indicia, ἐκ τῆς τῶν εἰκονισμάτων ἱδρύσεώς τε καὶ προσκυνήσεως γινόμενα, quæ ob Imaginum collocationem & adorationem contigiſſent*. Theophanes quoque quem citat Baronius, Fabellam de Conone puero, de Judæorum iſtorum apud Leonem occurſu, prædictione, juramento Cononis, nullus habet, ut ex ejus Chronographiâ conſtat. Sed neque Acta Nicæna, in quibus nihil fabellarum, aut præſidiorum cauſæ Iconolatricæ prætermiſſum eſſe, ipſa teſtantur. Sanè [d] *Actione* v. refert Johannes Monachus Palæſtinæ, quâ fide non dicit, de *Iezido* vel *Ezido* Homaris ſucceſſore, qui à *Φαρμακομάντῃ*, Hebræo deceptus, & adverſus Imagines omnes accenſus fuerit, mendaci vaticinio.

d T. VII. Conc. col. 385.

Sed de Leone Iſauro, de Conone puero, de prædictione Imperii ab Hebræis factâ, deque ſtipulato tandem Judaico pro delendis Imaginibus, nihil Græculus ille Monachus, nihil Acta Synodi. 11. Recentior multo his omnibus *Cedrenus* eſt, Sæculo XI. inclinante, Theophanis aliàs exſcriptor, idemque ut Fabellarum ſine fine propola, ut in quo judicium omnes deſiderant ad inſaniam Iconolatrico, ità nec integer ad nos tranſmiſſus. Cedrenum, ſi hîc nemo Græculus interpolavit, non modò hac parte deſcripſerunt *Zonaras*, *Glycas*, *Conſtantinus Manaſſes*, pari omnes ſtudio ergà Imagines, & odio in Leonem & Conſtantinum abrepti, quæ ipſorum fuêre tempora, ſed & circumſtantiis aliis Fabellam auxêre. Certè [e] Conſtantinus Manaſſes, Chronographus in his omnium penè mendaciſſimus, & quem exſcribit in hac narratiunculâ Maimburgius, variat à Cedreno: 1. Circà conditionem Judæorum, quos mercaturæ gratiâ iter fe-

e *pag. 86. Edit. Reg.*

feciſſe dicit, non profugos à Jezido, vel ad ejus Filio, impoſtores. 2. Circà tempus prædictionis, poſtquàm cum Leone iter unà feciſſent, aſellum mercibus onuſtum agente; aliter Cedrenus. 3. Circà tempus aditi Leonis, ad quem advolaverint ſimulac renunciatus Imperator eſſet, illicò ſtipulati καθαίρεσιν εἰκονογραφημάτων. Cedrenus factum A. Leonis demùm VII. 4. Circà executionem promiſſi Leonini; ſtatim enim aſſenſum præbuiſſe Imperatorem, & cum Germano de tollendis Imaginibus egiſſe, Manaſſes auctor eſt. 5. Adhæc neque Cononem vocat Manaſſes, neque de decepto pari fraude anteà Jezido, quicquàm. Mittimus alia.
III. En jam provocantes Maimburgium, & Natalem Alex. ad iſtorum auctoritatem quam ſæpè aliàs parvi pendunt. Ità dùm Gregorii II. factum referunt Theophanes, Cedrenus, Zonaras, ſubtrahentis nempè Leonis Imperatoris Imperio, Romam, Italiam, & quicquid in Oc-

cidente potuit, ac tributa interdicentis, dicuntur Natali Alexandro *falſò iſta ſcripſiſſe*, nempè ne ſub Ludovico M. in Romano Pontifice hujuſmodi poteſtatem agnoſcere videretur. Ità ſilentium Anaſtaſii, de tranſlato per Zachariam regno à Childerico in Pipinum, maximi ponderis eſt huic nupero ſcriptori, [f] factum iſtud inficiato, & paſſim aliàs. Nunc verò, in hac de Leone narratiunculâ, ſilentium ejuſdem Anaſtaſii, aliorumque quos dixi anteriorum Cedreno, & Conſtantino Manaſſi, diſſimulandum Viris iſtis fuit. Nec aliter Baronius, modò tacentem Anaſtaſium objiciens, ſi quid cauſæ minùs favet, modò [g] *multa prætermiſſa ab Anaſtaſio inveniri* &c. & paſſim in Annalium Opere. IV. Planum cuivis eſt, narratiunculam de Jezido II. Chalifarum undecimo, impulſu Judæi cujuſdam graſſaturo in Sacras Imagines, dediſſe originem alteri, de Leone Iſauro; ut Iconomachiam cum Judaicâ & Saracenicâ im-

f *Ad Sæc. VIII. Diſſert.* I. & II.

g *Ad An.* DCCXXXIX. *N.* VI. &c.

impietate componerent Græculi I-conolatræ. Sed neque de Jezido quod referunt, ad præſtigias Judæi impoſtoris ſublaturo è Templis Imagines, narrant Arabes. Tacet certè Elmacines, Hiſtoriæ Saracen. *Libro* 1. tacet Chalifarum Chronicon: Nec refert Marmolius in [h] Hiſtoriâ Succeſſorum Muhammedis ex Arabibus, [h] *Africa P. 1. L. 11. c. XIII.* ſed ex Græculis, ut liquet. V. Adde pugnantes ubique circumſtantias, Fabellæ teſtes. 1. In Actis Nicænis, & in nuper editâ Διηγήσει Joh. Hieroſolymitani in Actis poſt Theophanem, tribuitur conſilium de exterminandis Imaginibus Hebræorum cuidam *προηγέτῃ Tiberienſi*, Φαρμακομάντει, cui nomen *Teſſaracontapechus*: Theophanes inducit Judæum *Laodicenum* Syriæ maritimæ: Cedrenus, non unum, ſed *plures* ἑβραίους: Conſtantinus Manaſſes, ἐμπόρους Ἰουδαίους *Judæos mercatores*, qui in Leonem inciderint. 2. Acta Nicæna, & Johannes ille nuper editus, ratione temporis, referunt rem ad *Jezidum* II.

Homaris ſucceſſorem. Ità [i] Theophanes, rem accidiſſe Leonis Iſauri Anno VII. id eſt Chriſti I CCXXIII: adeoque ſub Jezido altero, qui Homari patruo ſucceſſit, Leonis IV. A. Chriſti vulg DCCXIX. Hegiræ CI. ex [k] Chronico Orientali, [l] Theophane, aliis. Byzantini reliqui rem accidiſſe, Conone ſeu Leone adhuc puero, adeòque ſub *Iezido* I. & ità Baronius, Maimburgius, atque (ſic poſtremus) *exactâ ſupputatione*, Anno Æræ Chriſtianæ, DCLXXXVI: Adeò hic in putandis annis & primis fontibus aperiendis, accuratus eſſe conſuevit. 3. Johannes Monachus in Actis Nicænis, Chalifam Saracenum reipſâ quicquid erat Imaginum, & *ὁμοιωμάτων*, deſtruxiſſe quaquaverſùm, & Chriſtianos ipſos, ut deſtruerent, coëgiſſe. Imò, ad Saraceni exemplum, Iconoclaſtam primum ſe exhibuiſſe *Nacoliæ Pſeudo-Epiſcopum*, *ϗ τὺς κατ' αὐτὸν*, *& qui circà ipſum erant*, non utique Leonem Iſaurum. Addit [m] Meſſanenſium Epiſcopus, *ſe pue-*

[i] Chronogr. Ed. Reg. P. 336.

[k] p. 68. Ed. Reg.

[l] p. 336. Ed. Reg.

[m] T. VIII. Conc. col. 387.

*puerulo*, in Syriâ cùm eſſet, hæc ità geſta, & *à Saracenorum illo ſymbulo imagines fuiſſe ſubverſas.* Nunc ſi Theophanem, Cedredum, Zonaram, & reliquos audis, hinc Marmolium, & in recentiſſimis Maimburgium, falſa ea ad unum omnia. Morte enim præventus fuit Saracenus, antequam decretum adverſùs Imagines, aut publicaretur, aut executioni mandaretur. Hinc Maimburgius πόρισμα morale conficit, Regibus ſcilicet humiliandis. Et in unum Leonem, omnium primum, hæc conflanda invidia, ſummotarum ac damnatarum Imaginum.
4. Adde in Actis Nicænis promiſſum *Iezido* Imperium annorum xxx. Reliqui omnes, annorum xl. Prætereà Nicænus ille, ſupervixiſſe Jezidum *annis duobus & dimidio*; contrà reliqui, extinctum fuiſſe *eodem anno.* Rurſùs, in Actione v. Synodi, habes *Vlidum* ſeu Alvalidum ſilium juſſiſſe Hebræum veneficum interfici, turpiſſimâ morte: Byzanti-

tinos verò Hiſtoricos ſi audis, & ex his Maimburgium, evaſerunt fugâ illi ipſi Hebræi, quum in Cononem inciderent, mortem intentante *Moaviâ*, Patrem ſuum ulturo: Imò iidem impoſtores longâ poſt annorum ſerie, Leone ad Imperium admoto, huic Iconomachiam extorſerunt, exegeruntque promiſſi puerilis fidem. Pergula pictorum, ſed mandaces oportuit eſſe memores. Quod cùm à Maimburgio tandem eſſet animadverſum, novo commento conciliaturum ſe pugnantes circumſtantias cenſuit, ſi fingeret utrique Jezido auctores fuiſſe mendaces Judæos, de tollendis Imaginibus, & diverſis Chaliſis diverſas aptari circumſtantias. Sic ille velut ex tripode, ad Annum DCCXXIV. geminatâ modò fabulâ, nec eo minùs commiſſis inter ſe Hiſtoricis, qui alterutrum tantum ſcripſerunt, utrumque nemo antè Maimburgium.

III. Age verò, fabulam hanc ipſam de Leone ab Hebræis in Imagines

nes accenſo, ſummâ impudentiâ ab omnibus Iconolatris venditatam, ulteriùs conficiamus. Primò, ſi Conſtantino Manaſſi credimus quem in hac narratione ſequitur Maimburgius, Leo, vixdum capeſſitis habenis Imperii, Judæos benignus audit, conſilio paret, & rem omnium periculoſiſſimam, quàlis erat Imaginum ſubverſio, quæ ſtetiſſent à primâ rerum Chriſtianarum per Orientem origine, in Hebræorum gratiam animò molitur. Atqui omnium Hiſtoricorum conſenſione firmatum eſt, in Leonem, initio ſtatim Imperii, terrâ marique fuiſſe à Saracenis invaſum, quorum & Claſſes disjecit, ſuccendit, ex Nicephori Patr. Hiſtoriâ, à Petavio editâ, ad An. DCCXVII. & ex Theophane, Paulo Diacono, aliis. Saracenis autem faventes permixtique fuêre Judæi, pari odio in Chriſtianos animati. Quo poſito, mendacium pellucet, exorſurum Leonem imperium Judæorum conſiliis obtemperaſſe, & quidem dominatui ſuo

firmando prorogandoque. Deinde, tantum abeſt Leonem memorem fuiſſe inſignis Judæorum vaticinii, quo ſibi puero prædictus eſſet Oriente toto dominatus, ut contra nemo Imperator graviùs in Judæos ſævierit. Certè ſiquidem expertus eſſet Leo ſpiritum Gentis propheticum, eventu mirabili reſpondente prædictioni, contrà omnem veri ſpeciem, poſt xxx. annorum intervallum, faventem habuiſſet ea gens Imperatorem. Atqui, teſtibus Theophane, ad An. VI. Leonis, Auctore Miſcellæ, Cedreno, Hiſtoricis aliis, & ex iis quoque [n] Baronio, ad An. DCCXXII. fuit hic Leo qui feralia in Judæos Edicta Imperio toto promulgavit, quibus *Judæos cogeret baptizari*, vi adhibitâ, quemadmodùm *Montaniſtas*, ſeu Manichæos ſub illo nomine. Undè gravis Judæorum perſecutio, uti Montanorum, qui non ferentes vim conſcientiis illatam, ſemet ipſos intrà Domos ſuas incenderunt, ut Theophanes refert, & ex eo Cedrenus.

[n] *Tomo* IX. *N.* I.

nus. Præterea, fabella hæc ſuâ ſe abſurditate prodit. Urgent unicè Hebræi ſive apud Jezidum, ſive apud Leonem, ſive etiam utrumque, ut tollerentur *Imagines* è Chriſtianorum Templis, tùm *picta* tùm *ſculpta*, ut *pugnantes* vel ipſâ erectione, ipſo uſu, *cum Præcepto* 1. *Decalogi*. Poſterius eſto! Tantumne ad Judæos & Infideles attinebat, ſi Chriſtiani in Sacris ſuis *Imagines* adhiberent, & quâdam ſeſe contaminarent Idololatriæ labe? Purgari ſcilicet Chriſtianorum fidem recutiti volunt, ſeu jam Hebræi vaticinatores, ſeu etiam Saracenus, ne in 1. præceptum Decalogi impingere illi videantur? Et quid indè ad Infideles commodi, ex ſublatis Imaginibus, dùm Chriſtum gens Chriſtiana ut Deum veneraretur, qui πρόσκομμα Judæis, Mahummedem ut Impoſtorem damnaret, qui Saracenis *Dei Legatus*, ac *Propheta?* Quidni veriùs ſtipulantur Apellæ, ut, quicquid de Chriſto ſtatuerent Chriſtiani, Deus hic ſummus non haberetur? ut non alium etiam

ado-

adorationis vel invocationis cultu quàm Deum Patrem proſequerentur? Non certè Deiparam Virginem, Sanctos, ſiquidem ex Maimburgianâ hypotheſi is jam tum cultus inoleviſſet? Equidem pugnare iſta jam evidentiùs cum Præcepto 1. Decalogi, ex Judæorum mente, videbantur, quàm ſi *Imagines inſtructionis* vel *ornatûs* causâ, in Templis tolerarentur. *Statuas* enim ſeu Imagines *ſculptas*, cultûs E. nondùm in Templis Oriens viderat, quas ne Nicæni ipſi, nec in hunc diem Græci, religionis causâ admiſerunt. Sed nec *pictas* Imagines Orbis Chriſtianus adhucdùm *adorabat*, ſancitâ aliquâ lege. Deinde ſi quid vel à Saraceno, vel à Chriſtiano Principe, quod è re Judæorum eſſet, extorquere Hebræi illi voluerunt, quidni alia ſibi magis proficua? Quidni reſtitui cultum diei ſeptimæ, ex Præcepto IV, quo nihil Judæis ſanctius? Quidni reſtitui Hieroſolymam, inſtaurari Templum, remitti Tributa, Gentem ſuam in libertatem

vin-

vindicari, tùm vehementer acciſam? Imò verò, ſi non ſalutaria toti Genti Judæorum, quidni certè ſibi ipſis utilia ſtipulantur, opes puta, honores, privilegia, homines faciendo quæſtui dediti, ἐμπόριοι Ἰουδαῖοι apud Manaſſem? Sed hauddum nugamentorum finis eſt. *Quid non Græcia mendax?* & quis re paulo attentiùs penſitatâ ſatis ad hæc ilia comprimat? Nempè, ex narratione quam ſequitur Maimburgius, qui jam Jezidum vaticinando palàm fefelliſſent, & & quorum in Chaliſam præſtigiæ, nulli amplius obſcuræ, Jezidi ſucceſſorem ad vindictam accenderant, portendunt ex vero Imperium Cononi adhuc puero, miſello, pauperculo, fortè illis obviam facto! Jezidum fallunt *Impoſtores*, ſic vocat Jeſuita, at Leoni *Vates* ſunt, & *ſinceri admodùm*, ità Maimburgius, & ſpiritu prophetico afflati, prædicto ei Imperio A. DCLXXXVI. quod illi demùm ceſſurum An. DCCXVI. currente Indict. XIV. vel DCCXVII. inchoa-

choato, *Indict.* xv. Serior enim eſt Leonini Imperii Epocha, apud Theophanem, & alios. Et quo futuri Imperii augurio? Nempè *ob formam* venuſtam corporis, *ἄξιον τυραννίδος*, Didicerant fortè ex [o] Annalium Romano ſcriptore, prædictum fuiſſe Imperium Tiberio, Neroni, Galbæ; neque is tamen *Nero* fuit, ſed alter Germanici filius, cui *Iuveni modeſtia* & *formâ, principe viro digna.* Sed priores ex familia Cæſarum, Conon pauperculus, & abjectiſſimæ ſortis. Vel ex [p] Ariſtotele ſcilicet cognoverant, Æthiopes olim detuliſſe Imperium ex *magnitudine* & *formâ*, *κατὰ μέγεθος διενέμοντο τὰς ἀρχὰς, ἢ κατὰ κάλλος.* Similior vero fuit prædictio Leontii Mathematici, apud Byzantinos, qui *Athenaidi* filiæ, formâ inſigni, fortunam ſplendidiſſimam auguratus eſt, dehinc ad Theodoſii conjugium, & ſocietatem Imperii, admovendæ, Eudociæ nomine. Si verò potior fides eſt alterius narrati, ex Actis Nicænis, & Theopha-

o *Tacit. Annal. Lib.* IV. & VI.

p *Politic. L.* IV. & VI.

ne, Anaſtaſio, Paulo Diacono, ac demùm Jezidi ſecundo hi ſe Impoſtores ſtiterunt, Leonis jam imperantis anno VII. deluſuri Chaliſam fallaci vaticinio, & inani pollicitatione quadragenarii Imperii; quis credat imperatorem Chriſtianum, ſagaciſſimum Leonem, horum non inconſcium, ſpe ſimili diuturni Imperii, & vitæ ad *centeſimum annum* producendæ, paſſum ſe ab Impoſtoribus ſeduci? Quis putet Leonem, ad recutitorum voces, indè ſibi auguratum ſecuritatem, felicitatemque longi regiminis, ſi ſæviret in ſacra, in religionem majorum, in ſanctas Imagines, quas ſupponunt Nicæni, Byzantini, & Hiſtorici nuperi, fuiſſe hactenùs toto Orbe Chriſtiano objectum religioſi cultûs, & publicæ venerationis? Undè etiam, ſi vera [q] Maimburgius, monitus à verpis Leo ſtatim in exordio Imperii, de liberandâ fide, monitus hinc de tollendâ quantocyùs Idololatriâ, oratione Judæorum gravi & patheticâ, ſi *centeſimum*

q *Lib. 1. A.* 717. *à pag.* 35.

*ſimum* adimplere *annum* vellet, preſſit conſilium idem Leo toto *decennio*, non niſi anno DCCXXVI. adverſùs Imagines eruptûrus? Id eſt annis totis XL. juxtà *exactam ſupputationem* Maimburgii, poſtquàm juramento ſe obſtrinxiſſet Hebræis iſtis Leo, de grato in vaticinatores animo, deque implendis quæ ſtipulaturi forent aliquando. Quas enim remoras comminiſcitur Jeſuita, de ſuo habet, ut patebit legenti. Et quàm ingenui, quàm Viri boni, quàm flagrantes zelo Dei, illi Judæi, quos *impoſturæ in Iezidum* anteà poſtulavit Jeſuita, qui Leone capeſſente Imperii gubernacula, ἀντιμισθίας & præmii loco, (quale merebantur hi Vates, totis antè annis XXX. addicentes Leoni, aſinum agenti, principatum) haud extorquent aliud, quàm *ne ſint Chriſtiani cultores Imaginum*? Et nænias haſce propinant Viri Docti Sæculo defæcatiſſimo, & eruditæ oculatæque Galliæ, ſed ſub jugum deinceps mittendæ Jeſuitici dominatûs.

IV. Ac

IV. Ac præmittenda hæc fuêre paulo diligentiùs, obſervandaque ad ipſam Iconoclaſticæ Hiſtoriæ apud iſtos originem. Poſſem addere fabuloſiſſima id genus prædictionum, quas ex Cedreno cumprimis, Zonarâ, Glycâ, Conſtantino Manaſſe *ἀμυστὶ πίνειν* Jeſuita, aut potiùs hauriendas aliis propinat, in hac ſuâ *μυθιστορίᾳ*. Nec enim ipſummet eâ vecordiâ eſſe ut credat, ſatis paſſim teſtatum facit, in hujuſmodi narrationum limine. Et qualiter modò *Leoni Iſauro*, adhuc puero portendebant neſcio qui Judæi Imperii majeſtatem, ità deinceps *Leoni Armeno*, & *Michaeli Balbo* hanc dignitatem augurati, Anachoretâ non nemo, idemque Maimburgio *ſceleratus inſignis*, quia *Iconomachus*, & Puella quædam ſervili conditione, eademque maniacis ac phreneticis raptibus obnoxia, multis referente quoque [r] Maimburgio. Scatent id genus vaticiniorum, atque apparitionum, nugis poſteriores Byzantini, præeunte

[r] *Hiſt. Icon. P. II. L. V. p. 151. 155. & ſeq.*

cumprimis Cedreno, quas vel Theophanis ſilentium, illudque ſcriptorum συγχρόνων, atque ipſæ circumſtantiarum ineptiæ, & cum Hiſtoriâ conflictus, ridendas permittunt Lectoribus. Jeſuita noſter fatetur in hujuſmodi vatum præſagiis, & horoſcopiis, quæ omnem *Aſtrologorum* artem excedunt, latere quid reconditum, & nulli Philoſophiæ aut ratiocinio pervium. (Ibid p. 157. *Sunt tamen*, addit ille, *alia multa quarum cauſas latere voluit Deus, faſtui noſtro retuntendo: Veras* tamen fuiſſe *eas prædictiones*, quantumvis à maleferiatis aut fatuis profectas, omnemque humani ingenii ſagacitatem ſupergreſſas. Quàm

*Blanda ibi vultûs gravitas, mendacius ore Tectus!* Nunc de reliquâ omni fide ut *Byzantinorum*, ad furorem Iconolatrarum, ut Monachorum in *Actis Nicænæ* Synodi Iconolatricæ, & in vulgatis *Actis Martyrum* quos ſub Leone & Conſtantino fingunt (reverà in Principes perduellium, ac reorum Majeſtatis) ſic quoque

que de fide Cardinalis Baronii, Gretſeri, & ſociorum, ac nuper Maimburgii & Natalis Alex. in Hiſtoriâ *Leonis Iſauri*, & *Iconoclaſtarum*, Lectorum judicium eſto. Idque in limine hujus præmonendum, in illâ Iconomachorum ſegete, qui frequentes fuêre Oriente toto ſub Leonibus, Conſtantinis, Nicephoro, Michaële Balbo, Theophilo Imperatoribus, quique cauſam Iconomachicam ex Scripturâ, Patribus, & Eccleſiaſticis monumentis, tantis animis aſſeruerunt, nullum ſupereſſe voluiſſe qui tranſmitteretur ad poſteros furorem Iconodulorum. Qui nempè ſub Irene cumprimis & Theodorâ, impotentiſſimis atque effuſæ ſuperſtitionis Fœminis (de quibus poſteà) in Iconoclaſtas graſſati ſunt. Hinc exterminanda ut Hæreſis vulgò Iconoclaſtica, ità quicquid ejus ſupereſſet monumentorum. Hinc etiam Acta tot Synodorum abolita extinctaque, quæ adverſùm Imagines decreverant, quarumque *Synodicum* meminit, & Theô-

phanes, ac Byzantini paſſim, ſed & Conciliorum Tomi, ſub *Conciliabulorum* nomine: Ac cumprimis Acta Synodi VII. ſub Conſtantino, Leonis Iſauri Filio, cujus nihil ſupereſt quàm quod Actis Nicænis inſeri placuit, *Actione* VI. Hinc denique nihil mirum videri debet, favere cauſæ Imaginum quotquot producuntur ſcripta & Acta, ſeu in Conciliorum Collectione, ſeu in Opere Byzantino, pleraque ſi non omnia à temporibus Irenes.

V. Igitur belli Iconomachici ſub Leone Iſauro orti, veriſſima origo iſta fuit. Publico Imaginum uſu degenerante tùm magis ac magis in ſuperſtitioſam venerationem, decreto nupero Conſtantini Papæ ſanciendam in Occidente, accenſus Leo fuit in Imagines, re cum plis Epiſcopis communicatâ, poſtquàm decennium & ultrà imperaſſet, A. DCCXXVI. Facti occaſio illi non una fuit. 1. Quotidianum ſuperſtitionis incrementum, quo *uſus* publicus Imaginum, dam-

damnatus ipſi Epiphanio, ut ſuprà viſum, in *cultum* atque *adorationem* deinceps deſinebat, ignoratam prioribus ſæculis, improbatam vel Auguſtinis, Gregoriis, ac ſancitam nullâ Eccleſiæ lege. *Accuſabat*, inquit Paulus Diaconus, *omnes anteceſſores ſuos, quaſi Idololatræ fuerint, ſuper adoratione ſanctarum ac venerabilium Iconum.* Imaginum cultui accedebat ille *Reliquiarum*, *Virginis*, *Sanctorum*, cui ſe pariter oppoſuiſſe Leonem addit Theophanes, in Chronographiâ ad Ann. XI. Leonis, Paulus Diaconus ad Annum X & recentiores.

2. Offenſio Infidelium, cumprimis Saracenorum, fatente *Mezeræo, qui hinc perſecutiones in Chriſtianos excitarent, ut de Jezido & Omare prædeceſſore referunt. Quanquàm reverà hi ſolliciti non tàm de abolendis *Imaginibus*, quàm de profligandis *Chriſtianis* è ditionibus ſuis. Sed ex *Idololatrico* illo tamen in Imagines cultu, crevit in majus Muhammedanorum furor, qui nullas

* T. I. pag. 326.

omninò, ne privatas quidem aut civiles, ferunt. 3. Controverſiæ jam hac de re motæ, poſtquàm Conſtantinus Papa in Occidente *cultum Sanctis Imaginibus* exhibendum decreviſſet, ut viſum nuper, recente Latinorum facto. Nec dubium, quin percrebuiſſet in Oriente rei fama, his Latinos probantibus, damnantibus aliis, cumprimis à facto Philippici Imperat. de quo ſuprà. 4. Faventes Orientalium alii venerationi Imaginum, quos inter præ cæteris *Germanus* Conſtantinopolitanus, & *Iohannes* cognomento Damaſcenus, de quo tamen fabuloſa innumera Iconolatræ, & in ejus Vitâ Johannes Hieroſolymitanus: Alii verò ſtrenuè intercedentes, quos inter Epiſcopi varii, à Leone conſulti, deincepſque ab eodem in Synodum congregandi, quâ de re ſtatim. Quomodò & repugnaſſe pleroſq; Occidentalium, teſtes ſunt Libri Carolini, Synodus Francofurtana, Pariſienſis, Liber B. Agobardi auro contrà carus, in

quo

quo ad *Ezechiæ* regis exemplum, decernit [t] *Sanctorum Imagines*, ob delatam illis *adorationem*, ſervitutem, cultum, venerationem religioſam, *omni genere conterendas*, *&* *uſque ad pulverem eradendas*. 5. Adde portenta, & iræ divinæ ſigna, de quibus ſuprà ex [u] Nicephori Conſtantinopolitani Hiſtoriâ, quæ viri pii cum Leone adſcripſerunt fœdæ Idololatriæ circà Imagines. Confirmat Theophanes, ad X. Leonis: [x] ὅς τὴν κατ' αὐτοῦ θείαν ὀργὴν (ex portentoſâ quadam Maris apud Hieram ebullitione) ὑπὲρ αὐτοῦ λογισάμενος, *Hic accenſam in ſe divinam iram pro ſe arbitratus*, ſeu pro cauſâ ſuâ (mallem παρ' ἑαυτοῦ *apud ſe*) de cohibendâ ſuperſtitione, & movendis Imaginibus, ſeu tollendis offendiculis, Chriſtiano conſilio ſtatuit.

t *Sub finem Cap.* XXIII.

u *Edit. Petav.* p. 177. 178.

x *Edit. Reg.* p. 339.

VI. Atque his potiſſimùm de cauſis, conſultum Leoni viſum fuit, re communicatâ cum Senatu, & conventu Epiſcoporum habito, intrà Palatium ſuum cauſam graviſſimam diſ-

cuti. Libellus Synodicus, *μιαρὰν ἐν τῷ παλατίῳ ποιησάμενος Σύνοδον, nefariâ in Palatio inſtitutâ Synodo.* Theophanes Chronographus, ſed ad A. Leonis XIV. *Σιλέντιον ἐκρότησεν, Silentium celebravit*, familiari Byzantinis voce, pro conventu, vel conſultatione, collatione intrà Silentiarium vel Secretarium, aliàs intrà Τρικουνάλιον, XIX *ἀκκουβίτοις accubitis*, ſeu menſis vel ſtratis diſpoſitum, de quo in Hiſtoriâ Byzantinâ. In hoc autem ſolebat ἡ σύγκλητος ἀνακληθῆναι. Undè neſcio cur Vir Eruditus reddiderit, Leo *Edictum promulgavit*, ut Σιλέντιον ibi ſit *Edictum*, quod ſanè illud Silentium excepit. Imò *Silentium* eſt *βουλὴ, συνέλευσις*, & *Silentiarii* ſunt *σύμβουλοι* quibus ſilentium vel ſecretum erat commendatum. Ità *Secretarium* pro conſeſſu vel ſeſſione Synodali: *Princeps in Secretario præſidens*, apud Anaſtaſium in Agathone, & paſſim. Hinc in eundem conventum *advocaſſe Germanum Patriarcham* memoratur Leo, perſuaden-

dendum ut ſuffragio ſuo accederet. Acta Stephani & Sociorum citata Baronio, ad A. DCCXXVI. N. IV. *accitâ & coactâ Senatorum claſſe.* Et in Actis Nicænis, *Epiſcopus Nacoliæ, aliique*, dicuntur probaſſe quod ſtatutum in Imagines fuit: *Nacolia* fuit in Phrygiæ utriuſque confinio, ſub Conſtantinopolitano Hiſt. Miſcella Libro XI. *Leo Silentium contrà S. ac venerabiles celebravit Iconas.* Ex quibus liquet, non ex unîus Leonis arbitrio, ſed ex conſilio graviſſimorum cùm in Republicâ Patrum, tùm in Eccleſiis Antiſtitum, de Imaginibus ſubtrahendis cultui & adorationi fuiſſe ſtatutum. Imò verò in votis habuiſſe Leonem, in ipſis cauſæ diſceptatæ primordiis, ut Oecumenica Synodus indiceretur, ſcriptâ ad ad Gregorium Epiſtolâ, teſtatur ipſe Gregorius in *Epiſt.* ad Leonem, inſertâ y Operi Baroniano: *Scripſiſti ut Concilium univerſale cogeretur, & nobis ea res inutilis viſa eſt.* Undè huic ſaluberrimo conſilio ipſe reſti-

y *Ad An.* DCCXXVI. *Ed. Col. P.* 91.

Patriarchâ, Johanne Damaſceno, Georgio Cyprio, aliiſque pro Imaginum adoratione ac cultu conſpiraturis, nec ſine contumeliâ Principis, deſiit res in remotionem omnem è Locis ſacris, hinc confractionem Imaginum, undè natum *Iconoclaſtarum* nomen. Atque ut his jam erant faſcinatæ plebes, externis id genus capi ſolitæ, nihil mirum inſanum vulgus, Virorum iſtorum auctoritate motum, & Monachorum præ cæteris renitentiâ & clamoribus, fictâ pietatis ſpecie, in ſeditiones erupiſſe, quæ tandem Leoni nihil moderabile permiſerunt.

VII. Quæ cùm ità ſint, mirari ulterius ſubit, ut Cardin. Baroni, Gretſeri, Spondani &c. ſic nuper Ludov. Maimburgii, fidem ac frontem. Ille [a] ad An. DCCXXVI. Leonem, *inconſultis Epiſcopis Orthodoxæ Fidei*, pro arbitrio rem adeò arduam definiviſſe: Rurſùs, *Inconſulto Senatu de Imaginibus abrogandis dictam* [a] *Num. IV.*

*atque*

*atque firmatam eſſe ſententiam.* Mox,
b Num. VI. b Germanum Patriarcham inducit, qui Leoni repræſentaverit, *ab hinc ſeptingentis & viginti ſex Annis venerandarum Imaginum cultum perſpicuè fuiſſe traditum*, imò *à ſacroſanctis Conciliis, variis temporibus*, earum *adorationem* ſancitam. Quorum prius, vel ex citatis *Actis* à Baronio, convellitur, & ex fuſæ productis modò; poſterius, Germani Patriarchæ, ſi modò illa unquàm Germani fuerint, aut ignorantiam inſignem arguit Antiquitatis, Patrum, Conciliorum, aut peſſimam fidem. Hujuſmodi ſunt quæ ibidem, ut ex Germano Conſtantinopolit. Leoni dicuntur objecta, de *facie Chriſti impreſſâ divino linteo*, de *Imagine ad Abgarum miſſâ*, de *Imagine Virginis à Lucâ depictâ*, quarum nemo Veterum, antè Euagrium Scholaſticum, exeunte Sæculo VI. quod & Valeſius obſervat, & Collectanea Theodoro Lectori à poſterioribus tributa, unquàm meminit,

nit, plerifque verò id genus confictis poſt tempora Leonis, à Pſeudo-Nicænis, Metaphraſtâ, Nicephoro Calliſti, ac Pſeudo-Actorum conſarcinatoribus. Nunc Maimburgii quoque ſtupebis, quiſquis es Lector, fortem animum, in contexendâ Hiſtoriâ ſuâ. Statim in ipſo penè [c] Hiſt. Iconoclaſticæ limine, poſt commentum de Hebræis Iconomachiæ auctoribus, non eadem modò reponit quæ Baronius, ſed novo ac rhetorico ſchemate veſtit. Primò, dicit Leonem, re cum *duobus* tantùm ſceleratis communicatâ, *illicò*, *nullâ deliberatione*, *nullis ſuffragiis acceptis*, *ſolâ voluntate pro ſupremâ lege*, ab executione ſtatim exorſum. Deinde, incepiſſe eundem, non ab Edicto aliquo de Imaginibus in Eccleſiis ſublimiore loco collocandis, aut etiam ab iis removendis, ſed à confractione, dirutioneque Imaginum, ac primò illâ *Servatoris*, à Conſtantino ſcilicet, ex adverſo Fori Auguſtæi, erectâ, & quæ tot mi-

[c] *Lib. 1. A. 725. à pag. 62. & ſeq.*

miraculoſarum ſanationum fuiſſet effectrix. Hinc ſubjungit Jeſuita, plurimàm ſtragem à Leone editam in ipſis conſilii Iconomachici natalibus, ac decretam internecionem *eminentiſſimorum in Vrbe doctrinâ & vitâ Virorum*, niſi ſecùm pro exterminio Imaginum conſpirarent. Ità & Germanum, & graves alios Epiſcopos, ac Doctores inducit, qui Leoni in memoriam revocarent, [d] *Chriſti, Apoſtolorum, Patrum, Conciliorum ſex Vniverſalium, & òmnis Eccleſiæ*, pro Imaginum veneratione conſenſionem, intemeratâ à primâ antiquitate praxi: Quæ ſi non Viris illis affictа ab Iconalatris ſcriptoribus, ac rudibus vetuſtatis, certè arguunt ejus ævi vel inſcitiam, vel impudentiam.

d *Lib. 1. pag. 78. 79. 92. &c.*

VIII. Veriſſimum itaque eſt, Leonem nullis hujuſmodi graſſatum eſſe cædibus, nec *Iconoclaſtæ* nomen promeritum, antequàm in Italiâ primùm Gregorius II. cum rebellionis miniſtris, dein in Oriente perduelles,

les, ac defectionem moliti, in ipſum Imperatorem, ejuſque Majeſtatem inſurgerent. Undè nonniſi Anno Leonis XIV. id eſt, currente Æræ vulg. DCCXXX. res in nervum erupit, ac ut [e] Baronius, *violentiâ ſibi agendum putavit.* Intereà verò, poſt ſollicitatum Gregorium à Leone de Occumenicâ Synodo, quid geſtum in Occidente? Gregorius obſequii loco quod (faſſis Maimburgio & Alexandro) deferebant Pontifices Imperatoribus, loco probatæ Synodi, obſtringit Leonem anathemate; in [f] Concilio Romano Hæreſim Iconoclaſtarum damnat, cultum Imaginum decernit; Chriſti & Apoſtolorum praxim in eo decreto, nec ſine rei ludibrio, obtendit; Romanorum & Italiæ defectionem ab obſequio Imperatoris Græci promovet; quin ſententiâ latâ, Anno DCCXXVII. inchoato, vel DCCXXVI. exeunte, poſt delata Leonis in Italiam Edicta, Leonem [g] *impietatis* poſtulatum, *ubique apud Chriſtianos Li-*

*te-*

[e] *Ad Ann.* DCCXXX. *N.* I.

[f] *Vide T.* VI *Conc. col.* 1460.

[g] *Anaſtaſ. P. Diac. &c.*

*teris* proſcindit, ut hoſtem Eccleſiæ Imperio indignum pronunciat, ne tributa illi ſolverentur decernit, Imagines de Templis auferri prohibet, & Imperatoris illas quovis genere contumeliarum conculcari permittit. Mox Gregorii II. ſententiam confirmat Gregorius III. ſucceſſor factus A. DCCXXXI. *Ind* XIV. Vellet quidem Annalium ſcriptor, non exauthoratum Leonem, nec in eum vibratum Excommunicationis dirum fulmen antè A. DCCXXX. Baronium ſequuntur Maimburgius & Natalis, ut ſolent. Aſt verò non expectaſſe eôuſque Gregorium, ex Anaſtaſio cæteriſque ſatis intelligitur, & ex rebus intereà in Italiâ contrà Leonem geſtis. Hinc enim factum, ut Paulus Patricius & Exarchus ad Gregorium comprehendendum mitteretur, ducendum Conſtantinopolim, ex Anaſtaſio Bibliothec. in *Vitâ* Gregorii, & ex ipſius Pontificis ad Leonem *Epiſtolâ*, antè memoratâ. Hinc etiam Longobardis animi,

mi, Luitprando Rege, ſpecie favoris ergà Gregorium, & ergà cauſam Imaginum, ac tutelæ tùm Pontificis, tùm Orthodoxorum, arma adverſùs Leonem capeſſendi, occupaturis munitiſſima Exarchatûs loca, & in Romanum quoque Ducatum incurſuris. Sed & Italis indè conſilia, Anaſtaſius *omni Italiæ*, de *novo Imperatore eligendo*, reſiſtente quidem Gregorio, qui *prohibuiſſe ac compeſcuiſſe* dicitur *tale conſilium*, apud Paulum Diac. & in Pontificali; ſed fine non alio, quàm ne ipſe ſuperiorem in Italiâ admitteret, imò ut ſpolia Leonis in Exarchatu Ravennatenſi, ac Ducatu Romano, in Petri Patrimonium ipſe converteret, novaque exurgeret Reipublicæ facies, ut accidit tandem. Quo factum ut Eutychius Patricius Eunuchus, occiſo Paulo in Exarchatu ſubſtitutus, ad res pacandas, ac recipiendas Arces Civitateſque à Longobardis occupatas, à Leone mitteretur, An. DCCXXVII. alii putant DCCXXVIII. tentaturus fuſtrà

viam amicæ tranſactionis. Fruſtrà verò [b] Natalis Alexander, ex verbis illis Anaſtaſii, *compeſcuit tale conſilium Pontifex*, colligit fabulam eſſe de interdictis à Gregorio Italicis tributis, aut Excommunicatione in eum ſtrictâ. Nova enim *Imperatoris electio*, & in Italiâ quidem, qui immineret Pontifici tanquàm *Dominus*, hoc enim Imperatores nomine venerabantur Pontifices, quique milite omnia impleret, & ſibi aſſereret quæ Pontifex *Petro Principi Apoſtolorum* (hic tùm ſtylus fuit) acquiſita conſervataque vellet, planè à Gregorii mente fuit alieniſſima. Sed quid actum à Gregorio ſit, adverſùs Imperatorem, dicat ipſe [i] Annalium ſcriptor Baronius, quanquàm loco non ſuo: *Gregorius ubi Imperatorem neque verbis ſcriptiſve à cœptis potuit revocare, neque beneficiis continere, quin in deterius laberetur, tempus jam adveniſſe ratus, ut ſecuris ad radicem admoveretur infelicis Arboris*, NB. *Apoſtolicâ auctoritate, ſuc-*

[i] *Ad Ann.* DCCXXX. *Num.* V.

*ſuccidite eam! clamat. Quo tonitru excitati fideles Occidentales, mox deſciſcunt penitùs à Leonis imperio, Apoſtolico Pontifici inhærentes. Sic dignum poſteris idem Gregorius reliquit exemplum*, NB. *ne in Eccleſiâ Chriſti regnare ſinerentur Hæretici Principes; ſi ſæpè moniti in errore perſiſtere obſtinato animo invenirentur. Tunc enim accidit, quod & Græci Hiſtorici omnes affirmant, & idem Theophanes ait Anno* XIV. *Leonis Imperatoris, ipſum Leonem ab eodem Gregorio privatum eſſe tributorum Italiæ exactione. Teſtantur id Cedrenus & alii. Zonaras hæc Romæ* (*quod par eſt credere*) *facta eſſe Synodicè tradit, atque in eodem Concilio ipſum Imperatorem anathematis affectum pœnâ.* Si non *dignum* hoc poſteris exemplum, certè *primum* fuit exauctorati Regis, ob diſſenſionem à fide, vel praxi Eccleſiæ. Paſſi enim Chriſtiani *regnare Principes* etiam Ethnicâ, dein Arianâ labe infectos, Oſtrogottos, Viſigottos, Gipedes, Longobardos, Herulos, Sue-

vos, Vandalos, Burgundiones &c. Nec dudùm poſteà Zacharias, confirmante Stephano III. Childericum [k] *regno depoſuit*, etiam extrà cauſam Hæreſeôs, *quod tanta poteſtati erat inutilis.* Ità deinceps factum, ut *non tantum ratione eorum quæ ad Fidem* (Hæretico Principe) *ſpectarent, verùm etiam quæ ad Mores, & Ius Civile, à Summo Pontifice deponi privarique Imperatores poſſe*, Romæ traditum firmatumque ſit: Teſtibus poſt Gratianum, Cauſâ cit. Celſo Mancino, de Juribus Principatuum, Bzovio de Rom. Pontifice, Phil. Maynardo de Privilegiis Eccleſiaſticis ad Paulum V. Gaſp. Scioppio contrà Iacobum Regem, ſexcentis aliis. Et Bzovius quidem in præfato Libro, Coloniæ impreſſo, An. 1618. ultrà XXX. Reges, Principeſque ſummos, à Papis depoſitos atque anathemate percuſſos refert. Sed quem facta latent! Nunc addit de facto Gregorii Cæſar Baronius, *Num.* IV. Gregorium non tantùm *anathemate execratum*

[k] *Gratian. Cauſâ* 15. *q.* 6. *Can. Alius.*

*tum Leonem*, ſed etiam *tùm Romanos, tùm Italos, ab ejus obedientiâ recedere penitùs feciſſe*, ingenuè & ex vero. In eandem ſententiam itum ab Onuphrio in Gregorio III. à Bellarmino, Perronio, Editoribus Conciliorum, ac Româ Pontificiâ univerſâ. Nuper quoque à Leone Allatio, [l] in Opere de Perpetuâ Orientalium Conſenſione, ac mediâ in Galliâ à Mezeræo, [m] Tomo I. Hiſtoriæ Francicæ, à Carolo de Freſne in [n] Familiâ Leonis Iſauri, Parte I. Hiſt. Byzantinæ, ſed & à Ludovico Maimburgio, [o] Hiſtoriæ Iconoclaſticæ Libro priore. Mezeræi verba ſunt: *Gregorium* II. poſt acceptas literas à Leone, quibus ut offenſionem Infidelium ſummoveret, ipſas adeò è Templis Imagines, hortabatur Imperator, *appellaſſe Leonem ignarum, ſtupidum, nugacem*; Mox ad minas Leonis, *Papam cui in favore Populi & in Copiis præſidium eſſet, minas alias oppoſuiſſe, & atrociſſimas injurias. Tandem adeò exarſiſſe contentionem, ut A.* DCCXXVI.

[l] *Lib.* III. c. III.

[m] *Lib.* VIII. p. 326.

[n] *Pag.* 124.

[o] *à pag.* 147. 168. *Edit. tertia.*

*non conſiderans ampliùs Leonem ut ſupremum Dominum, Gregorius literas ſcriberet ſuperbiæ & novitatum plenas, tùm Tributa Italica ſiſteret, Populoſque ab Obedientiâ quam debebent Imperatori averteret.* Addit Mezeræus, *Gregorium* III. *proceſſiſſe longiùs, & Leonem etiam excommunicaſſe.* Sed utrumque Gregorius II. fecit, nec ſubtrahere iſte Populos imperio Leonis, aut tributa interdicere potuit, niſi Hæreſeôs & Excommunicationis obtentu. Conjungit utrumque, poſt ſuos penè omnes, Jeſuita Gallus, ſed revocaturus in poſteriori * Opere: *Nec tardavit Dei vindicta, eâ ratione ut excideret Leo, cum ſucceſſoribus, reliquâ parte Imperii Occidentalis.* Mox: *Tandem Gregorius, praviâ ſententiâ Patrum auditâ, Concilio habito, Leonem excommunicat ut Hæreticum, veriùs ut Hæreſiarcham* &c. hinc *interdicit & Romanis, & toti* Italiæ, *ſolvere ullum Leoni tributum.* Addit, quæſitum fuiſſe à Gregorio in Gallo patrocinium, quod nec à

* *Hiſt. de l'Egl. Rom.* p. 282. 287.

Longobardis, ſæpè in Romanam ſedem perfidis, nec ab imbellioribus Venetis, nec ab oppreſſâ Saracenorum jugo Hiſpaniâ, expectare potuit; miſſâ hinc Legatione ſplendidâ, cum regiis muneribus, ad Carolum Martellum, *ut ejus adverſùs Leonem auxilia ſollicitaret.* Quod factum *Gregorii* non II. ſed III. fuit, poſtquàm deinceps non tam à Leone ſibi metueret, quàm à Longobardis, ſeu à Luitprando, qui junctis copiis cum Tranſamundo Spoletano, & Godeſchalco Beneventano (poſt conciliatos hos Luitprando Duces) Romam tandem obſedit, & Baſilicam Vaticanam diripiendam militi dedit. Auctores facti Gregoriani ſunt illis *Theophanes* Chronographus citatus Baronio, *Anaſtaſius* in Hiſtoriâ, *Cedrenus*, *Zonaras*, Compilator *Hiſt. Miſcellæ*, *Sigebertus*, *Platina*, *Sigonius*, *Fredegarius* *p* Continuator Hiſtoriæ Francorum Gregorii Turonenſis. Baronius, *Græcos Hiſtoricos omnes fidem rei facere.* Ac Theophanes, ad quem perpetuò

p *Greg. Tur. Hiſt. Lib. XI*

provocant, ἐμφαλικωτάτως. [q] *Gregorius Romam atque Italiam, totumque Occidentem, à Leonis obedientiâ, tam Civili quam Eccleſiaſticâ, & ab ejus Imperio ἀπέςησε ſubtraxit, deficere fecit.* Mox eadem repetit. Hactenùs igitur nihil imponimus Gregorio, & tamen imponi prolixè nuper cauſatur [r] Natalis Alexander, poſt [ſ] Petrum de Marca, & P. le Cointe in [t] Annalibus Francorum. Contendit ratiunculis, frigidiſque conjecturis, ex Pontificis *ſanctitate* & *doctrinâ*, fabulam eſſe quicquid Hiſtorici ſuprà de Gregorio II. excutiente jugum Leonis. Putatque alieniſſimum hoc fuiſſe à ſanctiſſimo Pontifice, reverentiæ ſcilicet ergà Imperatorem, ultimæ patientiæ, & ſummæ humilitatis exemplo. Ac producit quædam molliora ac ſubmiſſiora ex *Epiſtolis* Gregorii; quibus ſanè poſteà lenire Leonem ſtuduit, poſtquàm ſe à Longobardis obſideri vidit, à quibus defenſionem ſperaverat. Quâ de re video annotaſſe quædam Dav. Blondel-

[q] *Ed. Reg. p.* 142. 143.
[r] *Sac.* VIII. *Differt.* I. *T.* XIV.
[ſ] *de Concord. L.* III. *C.* XI.
[t] *Ad Ann.* DCCXXX.

dellum ad marginem Operis Baroniani, ſed δυσαναγνωςα, & ſuo tempore viſura lucem. Hinc *falſi* arguit Monachus, & impoſturæ, quicquid vel ſuorum eſt, vel ſcriptorum in Orbe utroque. Sed verò ipſum Natalem, aut quos deſcribit, falli conjecturis ſuis, in id jam intentum, Ludovici Magni in gratiam, ne Pontifices ullam in Reges auctoritatem ſibi arrogaſſe exiſtimentur, hinc negantem facta quæ facta tamen, in Orbis utriuſque conſpectu; ſpecialiùs docet noſtra Introductio Hiſtorica, ad Sæc. VIII. Ibi nos contrà Natalem de facto Gregorii II. adverſùs Iſauricum, & paulo poſteà de factis Zachariæ & Stephani III. in Childericum Regem, ab eodem negandis, in hiſtoriâ *Papalis* hoc Sæculo *dominatûs*. Nec mirum iſtud videri debet, poſtquàm ſimile quid tentatum à Conſtantino in Philippicum eſſet, ut viſum ex *Sigonio, jamque accifa majorem in modum eſſet in Italiâ Græci Imperatoris auctoritas. Sed & *ve-*

*Hiſt. Lib. III. p. 63.

*neratio Imaginum*, quâ fuêre præ cæteris Itali ſuperſtitione, peropportuna conſiliis Gregorii viſa eſt, undè ut *Hæreſium* omnium ſumma traducenda Iconomachia fuit.

IX. His in Italiâ itâ geſtis, tot jam motibus ac diſſenſionibus, occaſione facti Gregoriani, & obtentu impietatis Leonis, agitatâ diſtractâque, donec An. DCCXXIX. concordia inter Luitprandum & Gregorium firmaretur, ut pluribus Anaſtaſius, Paulus Diaconus, Sigonius, alii, nos ad Leonem in Orientem revertamur. Nempè Leonis Anno XIV. Æræ Dionyſ. DCCXXX. ſecuta eſt abdicatio *Germani* Conſtantinopolit. Patriarchæ, ex Theophane, Libello Synodico, cæteriſque Byzantinis. Poſtquàm nempè Synodo à Leone convocatâ, qualem ferebant tempora, qui Oecumenicam maluiſſet, Germanus & Synodo, Imaginum abolitionem è Locis ſacris decernenti, & Principi Leoni pertinaciſſimè reſtitiſſet, vaniſſimo obtentu quaſi de ſummâ fidei actum fuiſ-

ſuiſſet, deque auctoritate priorum Conciliorum, quæ de Imaginibus nihil. Suffectus adeò eſt in locum Germani qui proximus illi eſſet dignitate, & ſucceſſionis jure[r], *Anaſtaſius*. Nempè is ex *Syncello* ſeu Concellaneo (*Coadjutorem* Latinorum veriùs referente, quàm ex mente Viri Docti *ſuffraganeum*) Patriarcha factus; ψευδώνυμον μαθητὴν vocat Theophanes, *diſcipulum falſo nomine dictum*, Interpres malè, *falſi nominis virum*. De ſuo verò Cæſar Baronius, hinc noſtri Iconoclaſticæ Hiſtoriæ ſcriptores Galli, factum id à Leone eſſe *nullo conſilio Sacerdotum*, ſeu detentionem illius, ſeu hujus promotionem. Addunt ex Cedreno, & ſimilibus, fuiſſe eum Anaſtaſium verum *Iſcariotam, proditorem, impium hæreticum*. Accedunt fabellæ, de vaticinio antiquo ſub *Conone* quodam evertendas fore Imagines, quod in Leone adimpletum fuerit; Aliud, de prædictione Germani Patriarchæ ad Anaſtaſium, τὸ Δίιπσον ἐκδέχεται· σὺ *Dippus*

te

*te manet*, id eſt grave ſupplicium *in Diippo*, loco publico in *Milio* Conſtantinopolitano, in quo *Miliarium*, ſeu moles ad quam exponi ignominiæ cauſâ ſoliti rei; qualiter ſunt *Pilloria* vel *Piloria* hodieque, à *pilis* vel columnis, *piliers*, στῦλοι. Cui prædictioni eventum reſpondiſſe addunt, xv. poſt annis, ſub Conſtantino Copronymo. Immemores jam ſeu Byzantini, ſeu Latini noſtri, nullum ſuffici debuiſſe Germano alium quàm Anaſtaſium, pro jure antiquo Syncellorum: Et hîc Leonem *Canones* veriùs obſervaſſe, quàm Irenem poſteà in *Taraſio* Laico, ſed qui Iconolatriam promoveret, intrudendo, qualiter & *Nicephorus* ex Laico Patriarcha, ſub Irenes ſucceſſore. Et ab hoc tempore res Conſtantinopoli & paſſim exacerbatæ, Georgio Cyprio, Johanne Damaſceno, & Clericorum, cumprimis verò Monachorum, paſſim turbâ, Imaginariæ devotionis obtentu, belli face, ac ſeditionum promotrice. Indè etiam orditur Theophanes, ſub

ſub finem An. xiii. Leonis: *Ex quo Tyrannus*, quia ſeditionum impatiens, & Idololatriæ ad furorem aſſertæ, *ἐμμανεὶς in dies furore percitus, perſecutionem adverſus ſanctas Imagines movit.* Ita quoque Paulus Diaconus, *Cap.* xxvi. Libri vigeſimi primi, præmittens perſecutioni iſti factum *Gregorii*, & *defectionem totius Italiæ.* Hinc illæ lachrymæ, & Leo qui antè toto *decennio* laudatiſſimè imperaverat, ut ex Gregorio ipſo [u] Baronius, quemque, etiam poſt primum Edictum in Imagines, idem Gregorius in *Epiſt.* aliâ ad Bonifacium [x] vocat *piiſſimum Auguſtum Leonem*, ab hoc tempore proſcindendus fuit; ſeu potiùs diu poſteà, ab iis omnibus Scriptoribus qui, poſt reſtitutas ſub Irene Imagines, cauſæ huic ad inſaniam addicti, de Leone ſcripſerunt. Ex his Baronius ſuos Annales contumeliis in hunc Imperatorem infarcit, *Tomo* ix. adaugendis etiam nuper à Ludov. Maimburgio, *Parte* i. Hiſtoriæ, id eſt Fabulæ Iconoclaſticæ.

u *In Epiſt. ad Leon. T.* ix. *Annal. p.* 87.

x *apud Baron. ad An.* dccxxvi. *N.* xlviii.

cæ. Equidem, ex Hiſtoricorum indubiâ fide, certum eminuiſſe Leonem ut continentiæ temperantiæque laude, ſic virtute bellicâ, & rebus fortiter geſtis contrà Saracenos, Chriſtianiſmo maſculè aſſerto, Orthodoxiâ conſtanter defenſâ; & adverſùm Hæreſes, prioribus VI. Conciliis Oecumenicis damnatas, adſtructâ. Animoſior ſanè fuit in cultores Imaginum, pio Ezechiæ zelo accenſus; ſed ferociores fuêre adverſùs eum animi in Iconolatris, vel teſte Româ, & Italiâ univerſâ, ac quibuſcum Roma conſpiravit. Hinc deinceps, ſublato Principe, nihil non à Nicænis, & Græculis Iconolatris, confictum eſt quo memoriam ejus redderent poſteris execrandam. Ac fictis hiſce, ut dixi modò, ſcelerum imaginibus implent Annalium ſcriptor, Maimburgius, Alexander nuperus, hiſtoriam Leonis, ſtatim ab Anno DCCXXVI. & à facto in Imagines decreto.

X. Cujus rei jam operæ pretium

eſt,

eſt ſubjicere Lectorum fidei, illuſtriora quædam ſpecimina. Ac ſequemur eum ordinem, quem præfatus Maimburgius obſervat. Primum eſt Leonem, etiam antè reſponſa factaque Gregorii Papæ, ſubito furore abreptum, ſæviiſſe Conſtantinopoli[y] *in Imaginem IESV CHRISTI*, à Conſtantino M. ſcilicet in loco publico erigi juſſam, *cultamque ab univerſâ Civitate ſummâ animi devotione*, nempè tanquàm Urbis Æternæ Palladium, & vel ſolo *attactu* edentem virtutes, quales à Chriſto ipſo in terris profectæ, in *Hæmorroïſſæ attactu*. Hæc ille, poſt Baronium & ſuos, citatis Theophane, Cedreno, Miſcellâ, cum Actis S. Stephani apud Damaſcenum. Tùm addit ſeditionem mox in Leonis Satellites exortam, quâ factum ſit ut Imperator, belluinum in modum ſæviret in innocuam Monachorum, Mulierum, Civiumque turbam, cædibus, tormentis, ſuppliciis, mutilationibus, exiliis, & ſi quid barbaries his immanius

y *Maimb. P. 1. à p. 66.*

nius ſuggeſſit. Nunc paucula hæc Lectorem ſubmonemus. Primò, Imaginem illam Servatoris, non in Baſilicâ aliquâ vel Templo, adorationis ergò, ſed ſuprà *Chalcem*, ſeu Veſtibulum Cæſarei Palatii, quæ & Chalce Hippodromi, hujuſque Portam Æneam, ad ornatum ſplendoremque loci, fuiſſe poſitam. Deindè, nullum eorum quos citat Maimburgius hiſtoricorum ſcripſiſſe, quod fuiſſet ipſiſſima hæc Imago à *Conſtantino M.* ibidem erecta, quicquid *incertus Auctor* poſt Theophanem & *Codinus in Originibus* tradiderint. Nec in Vitâ Conſtantini M. ullus retulit Euſebius, in his recenſendis aliàs plurimus, quæ Conſtantini juſſu Palatium, Porticus, Fora, Fontes aliaque decorarunt Urbis Loca. Sed nec meminêre in factis Conſtantinopolitanis hujus Imperatoris Socrates, Sozomenus, reliqui. Tertiò, minùs habuit iis Auctoribus Jeſuita quod refert miraculum, *Hemorrhoiſſæ* ſcil. ad ejus Imaginis contactum ſanatæ,

*qua-*

*qualiter altera in Euangelio*, nòn tacituris Theophane, Cedreno, reliquis. Habeatque ſibi voces ſuas [z]Maimburgius: *Nihil facilius eſt, in hujuſmodi ſupponendis Miraculis, quàm abuti credulâ vulgi ſimplicitate. Adeò propendet ad habendam rebus extraordinariis fidem, ut, paululùm modò impoſtura obducatur ſpecie aliquâ, illicò pro Miraculo habeat.* Quartò, *Chalcem* illam ipſam, ſeu Triclinium fornicatum, ex adverſo Fori, ornabant Statuæ aliæ Imagineſque plurimæ, etiam Gentilis ſuperſtitionis, de quibus ex G. Codini Originibus Hiſtoria Conſtantinopoleôs Chriſtianæ. Ut vel parùm ſit vero ſimile, efferatum fuiſſe Leonis animum, prudentiſſimi hujuſque Principis, & ſi Maimburgio fides *à naturâ timidioris*, tutaque omnia veriti, adverſùs unam Imaginem Servatòris, eamque tot miraculis mediâ in Urbe conſpicuam. Quod ut à prudentiâ, etiam à *timiditate* illâ Leonis, qui ſolo metu coërcitus, dicitur preſſiſſe animo

z *Hiſt. Icon. L. IV. p.* 127.

G quod

quod antè *decennium* agitabat, abhorrere videtur, ſic etiam à teſtimonio illi perhibito laudatiſſimi hactenùs regiminis. Dixerit Gregorius Pontifex *Epiſt.* I. ad Leonem Iſaurum, producta à [a] Baronio, & in [b] Tomo VII. Conciliorum. *Decem annos Dei benignitate rectè ambulaſti*, quum *rectè tu curreres* &c. Si etiam ſtatua illa Servatoris ibi à *Conſtantino M.* cum aliis fuit erecta, undè eſt quod in graviſſimo illo incendio, quo conflagravit publica Bibliotheca ſub Baſiliſco Imp. eodem in loco ſeu Triclinio *Chalces* repoſita, illæſa remanſit hæc ſtatua. Quando Suidâ teſte in Μάλχος, ſimul cum *Bibliothecâ* periêre flammis τὰ ἀγάλματα τοῦ Αὐγουστείου *ſtatuæ Auguſtales.* Tandem peſſima adparet Maimburgii & Iconolatrarum fides. Si quid enim hujuſmodi factum, Annò x. Leonis, planum eſt vel ex ipſo Theophane, & ex Paulo Diacono, non id ſtatim juſſu Leonis accidiſſe, ſed inconſiderato zelo βασιλικῶν ἀνθρώπων, *regio-*

*rum*

a *Ad Ann.* DCCXXVI. pag. 87.
b *Pag.* 7.

*rum* quorundam *hominum*, id eſt ex AulâPrincipis,qui rem ſe huic gratam facturos arbitrati, occaſione decreti in Iconolatras. Et ſi quæ tùm ſupplicia ſunt de Conſtantinopolitanis ſumpta à Leone, addunt cauſam Hiſtorici, quia [c] *plebs in ipſum Imperatore invadere ſtuduit, multoſque ex Imperatoris famulitio neci dedit.* Quis jam Imperatorum, aut Regum, non animadverſurus eſſet in reos Majeſtatis, in perduellionis Auctores ſeditioniſque, Regiâ in Urbe excitatæ?

[c] *Theoph. Ed. R. p. 339. Paul. Diac. Cedr. &c.*

XI. Sed en facinus aliud Leonis, in quo exaggerando [d] Maimburgius exerit quicquid in ipſo dicacitatis! Nempè eodem Anno Leonis *decimo*, Chriſti DCCXXVI. mox à ſtrage Civium Conſtantinopolit. Leonis furor impetum fecit in *Collegium* quod erat Conſtantinopoli ſplendidiſſimum, & in ejus *Profeſſores omnes*, ipſumque Οἰκουμενικὸν διδάσκαλον *Oecumenicum Magiſtrum*, ſeu προϊστάμενον *Præfectum*, & quidem vivicomburio mul-

[d] *Lib. 1. pag. 70. & p. 82.*

ctandos, miſcendis eorum cineribus cum illis ſplendidiſſimi Palatii, poſt negatum Leoni aſſenſum in cauſâ Imaginum. Addunt in eâ Æde ſeu eo in Collegio aſſervatam fuiſſe Regiam Bibliothecam, *tricenis & tribus* voluluminum *millibus* conſtantem, ità Manaſſes; inter quæ fuerit admirabile illud Homeri poëmation, *Ilias* & *Odyſſea*, aureis literis in Draconis inteſtino deſcriptum. Glycas verò, complexum hunc Theſaurum *triginta ſex mille & quingentos Libros.* Et hunc ipſum ſimul fuiſſe Leonis Iſauri immolandum vindictę, iidem tradunt. Primus retulit [e] Cedrenus, ſecutus [f] Zonaras, auxêre novis circumſtantiis atrocitatem facti [g] Michaël Glycas, ac præ cæteris [h] Conſtantinus Manaſſes, cui & inſiſtit præcipuè poſt [i] Baronium, Lud. Maimburgius, Iconoclaſticæ quam vocat Hiſt. *Libro* I. & Alexander Natalis, ad Hæreſin Iconoclaſtar. *Articulo* I. Sed & aſſenſum huic narrationi nuper præbuit doctiſſimus Hiſtoriæ Byzantinæ ſcri-

*e In Leone Iſ. p. 454. Ed. Reg.*
*f Hiſt. l. III. de Impiet. Leon.*
*g Annal. P. IV. p. 281.*
*h In Compend. Chron. Ed. R. p. 87.*
*i Ad Ann. DCCXXVI. Num. X. XI.*

ſcriptor, Conſtantinopoleôs Chriſtianæ *Libro* 11. in Leonis impietatem hoc nomine invectus. Quo facinore quia vix aliud nefandum magis, & in eo tetris coloribus effingendo operoſus [k] Maimburgius eſt, ità in calumniatorum caput recidat, quod improbâ mentiendi libidine, ſi non furore quodam, impactum Leoni Imperatori fuit. Atque id ipſum modò exponendum publicæ luci eſt.

k *Lib.* 1. à *pag.* 70. ad 82.

1. Animadvertendum fuerit, hujus per Leonem excitati incendii, ſuprà alia memorandi, & furoris in tot pretioſiſſima κειμήλια, in ſplendidiſſimam Muſarum Ædem, in Palatium verè Regium (παλάτιον σεμνὸν πρὸς τῇ βασιλικῇ) ſpeciatim in Profeſſores hoſce ac Magiſtros, Imperii quædam columina, quos diro ignis admoti ſupplicio ſuſtulerit Princeps, nullos meminiſſe anteriores Cedreno, Nicænos Patres, nec Theophanem Confeſſorem, nec Nicephorum Patriarcham, nec Paulum Diaconum, vel Anaſtaſium. Quanquàm nihil eo-

rum prætermiſerint, quæ Leonem redderent toti Orienti inviſum, ac poſteritati execrandum. Refert ſanè t Theophanes, ſub Leone, *Scholas unà cum ſacrâ doctrinâ excidiſſe*, animadverſumque à Leone in *Viros pietate & doctrinâ præſtantes*, nempè in varios Epiſcopos, Doctores, Monachos, Idololatriæ quæ illi *ſacra doctrina* eſt, ad ſeditionem uſque, defenſores. Aſt incenſi vaſtatricibus flammis Palatii, Bibliothecæ Regiæ, Collegii, Magiſtri illius Oecumenici, qui ſol eſſet Orientis, & Profeſſorum XII. qui veluti XII. Zodiaci ſigna & luminaria, cum additis circumſtantiis, ſcil. monitione prævià, reſponſis ad Leonem, cæteriſque, neque Theophanes verbum addidit, neque in reliquis *ſeptimi, octavi, noni* Sæculi ſcriptoribus, veſtigium apparet. 2. Magna jam apud Natalem Alexandrum auctoritas eſt Cedreni, Glycæ, Manaſſis, quia Leonem proſcindunt; exigua aliàs aut nulla, ubi expedit rebus ſuis, ubi

t *Ad Ann. 3. Leon.*

ubi de Gregorio II. negante Leoni tributa, ex antè memoratis: Nec his ipſis teſtibus Baronius, Allatius, gnathones, ſtare quandoque ſuos Lectores vellent. 3. Ut mendacium ſibi parùm conſtat, ità nec in omni hac narratiunculâ. Glycas, abſumptos fuiſſe Libros 36500. Manaſſès 33000. *εἰς τρισμυρίας φθάνουσι βίβλους, καὶ ἄλλας τριχιλίας, Libros qui aſſurgerent ad tricena & tria millia.* [m] Maimburgius, futurus Manaſſis interpres, ut probaret peritiam utriuſque Linguæ, ſed & fidem, puerili errore conſtitiſſe dicit eam Bibliothecam, Leonis tempore, *de trois cens trois mille volumes*, id eſt, *ter centum ac tribus millibus*, redditâ voce *τρισμυρίας, & tricena millia.* Nullum verò hujuſmodi numerum Cedrenus expreſſerat. Iſtud etiam de *Homeri poëmatio*, admirando illo quidem ſcriptionis arte, ſuprà inteſtinum cxx. pedes longum, hoc Leonis facinore in cineres abituro, unus Conſtantinus Manaſſes retulit, Manuëlis

[m] *Hiſt. Icon. L. 1. p. 73.*

Comneni temporibus, id eſt adulto Sæculo XII. & ex eo poſteriores.

4. Sed & ipſum illud Conſtantini Hiſtorici, arguit ſupinam mentientis ſecuritatem. Quî enim concilies cum hiſtoriâ conflagratæ pridem Bibliothecæ Conſtantinopolitanæ, quæ in *Chalce* aſſervaretur, cum omnibus Cimeliis ſuis, & ἀγάλμασι, ac CXX. Librorum millibus, ipſâque illâ Homeri Iliade & Odyſſeâ, abſumptis ſub Baſiliſco Tyranno, id eſt duobus antè Sæculis cum dimidio circiter? Teſtes rei ſunt Cedrenus, Zonaras, & Suidas in Malcho, Byzantio Sophiſtâ. Ex quo patet Conſtantinum Manaſſem, ſeu ex ignorantiâ, ſeu fraude, imputaſſe Leoni III. Iſauro, quod accidiſſet temporibui Zenonis, qui poſt Leonem II. Filium ſuum, ac nepotem Leonis I. imperare cœpit A. vulg. CCCCLXXIV. Quo ex ſpecimine, & compluribus id genus hac in Imaginum hiſtoriâ, liquet ſatis non fuiſſe quod tantùm illi Hiſtorico tribuerent Belgii noſtri præ-

clara

clara lumina, Joh. Meurſius, & Janus Douſa. 5. Sed & ipſa Loci ac Palatii, in quod Leonis Iſauri furor ſcilicet impetum fecerit, ratio ac ſitus impoſturam prodit. Zonaras fuiſſe eam Bibliothecam in ipſâ *Baſilicâ*, ἐγγίστα τ̃ χαλκοπρατείων *proximè forum ærarium*, Glycas, ἐγγὺς τ̃ τ̃ Θεοῦ Σοφίας *propè Templum S. Sophiæ*, Codinus, πλησίον τ̃ χαλκῆς, *prope Chalcem*, ſeu Porticum Regiam, in quâ reverà fuiſſe repoſitam Bibliothecam Regiam, à Valente Imperatore cumprimis auctam, ſub Baſiliſco flammis deletam, ac ſub Zenone inſtaurandam, Byzantini tradunt. Igitur id ſaltem in confeſſo eſt, Baſilicam Bibliothecæ, Chalcem, Regium Palatium, Capitolium, Patriarchæum, Triclinium dictum Θωμαΐτης, in quo Patriarchalis Bibliotheca, & Ædem Sophianam, miraculum illud Orientis, fuiſſe loca contigua, ac ſibi invicem proxima: Atque adeò ignem admoveri non potuiſſe illi Baſilicæ in quâ *Biblotheca*, tot chartæ flam-

mam illicò & concepturæ, & ſparſuræ longè latèque, abſque evidentiſſimo diſcrimine, dùm proximus ardet Ucalegon, ne reliqua omnia Ædificia ignis ille pervaderet, inque favillas redigeret, aut certè in miſerandum ſpectaculum converteret. Ac quo ſtudio fuerint Imperatores Conſtantinopolitani, in reſtinguendis iis incendiis quæ latè in Urbe regiâ popularentur, qualia ſub Marciano, Zenone, Conſtantino Iſaurici pronepote, ſub quo exarſit Bibliotheca Eccleſiæ, & cum eâ (Zonarâ referente) *Chryſoſtomi* in Scripturam S. *αὐτόγραφα*, dixerint Hiſtorici.

6. Attendat igitur Lector, ac judicium ſuum interponat, an vel ſimilia vero ſint dira iſta Leoni à juratis hoſtibus impacta, Phalaride aliquo aut Lycaone digniora; & quæ Principis, Conjugem, Liberos, Domum, vitam, fortunas, theſauros, ſubditos, Urbem Regiam, Imperium ipſum conjiciebant in præſentiſſimum diſcrimen? Illane conveniunt

Prin-

Principi *à naturâ meticuloſo*, ita Maimburgius, & de quo tot præclara alia ſuperiùs Hiſtorici? Quod magis eſt, illo ipſo tempore quo *portentis* cœli mariumque territus, *iram Dei* placandam ſibi exiſtimaret, mox antè excitatum bellum adverſus Iconolatras, ut nuper viſum ex Theophane, expreſſiùs autem ex Breviario Hiſtorico Nicephori Conſtantinopolit. quod in eâ Hiſtoriæ brevitate palmam præ cæteris meruit. 7. Accedat fabellæ argumentum aliud. Fuêre à Byzantinis Iconolatris, in odium Leonis & Conſtantini, & in favorem cauſæ Iconolatricæ, quàm diligentiſſimè ac ſollicitè admodùm expreſſa obſcuriora aliàs Nomina Epiſcoporum Monachorumque, qui duriora paſſi ſub utroque Imperatore, mutilationes, opprobria, flagra, exilium, mortem ipſam. In *Confeſſorum* hi omnes ordinem, inque *Martyrum* catalogum ſtudioſè referendi, nomine, loco, tempore, circumſtantiis paſſionis deſignatis,

in

in Menologio Græcorum, & in Pſeudo-Actis, Vitiſque eorundem, auctoribus Metaphraſte, Monachis, Rhapſodis. Undè nati *S. Æmilianus, S. Germanus Cyzicenus, S. Hypatius Epheſius, S. Gregorius Limniota, S. Eudamon, S. Baſilius, S. Nicolaus, S. Michael Synnad. S. Theophylactus Nicomed. S. Andreas Calybites, S. Stephanus junior, S. Plato Abbas*, alii quàm plurimi. Nunc fidem tuam volumus, quiſquis es. Si vera ſunt quæ de hoc *Magiſtro Oecumenico*, de Orientis illo lumine ex Græculis Baronius, Maimburgius, Natalis, deque *Profeſſoribus duodecim* qui doctrinæ ſapientiæque laude eminerent, quî factum eſt ut cùm illîus, tùm horum nomina in obſcuro latuerint? Cur eorum nullus appellatus ſuo nomine legitur? Cur honore locoque Martyrum fraudati, ſeu in Menologio Græcorum, ſeu in Hiſtoriarum monumentis? 8. Poſito etiam hujuſmodi ἐμπρησμῷ ſub Leone Iſauro, nùm ſtatim ſi quod Con-

ſtan-

ſtantinopoli incendium exortum eſt, Urbe id genus vaſtatricibus flammis expoſitâ, tribuendum Imperatori fuit? Annon caſu quocunque alio, ſeu inopino ac fortuito, ſeu quorumcunque tandem vel furore, vel imprudentiâ, excitari potuit? Et quid Leoni tandem lucri ex incenſâ eâ Bibliothecâ, cujus cauſæ præſidium fuit in priorum Sæculorum monumentis? Cur in Palatium, in Libros, in tot κειμήλια furere, ob paucorum hominum pertinaciam, quos aut movere gradu ſuo, aut in ergaſtulum mittere, aut ad furcam agere, ſeditionis nomine, potuiſſet? Quàm fatuum hoc vindictæ genus in ſaxa, lapides, libros, vaſa, cum proprio diſcrimine, tamque inſigni publicoque diſpendio? Et quàm longè abfuêre ab hujus facti veſaniâ, qui in Gnydum fluvium, in Homeri ſtatuam, in Neptuni tridentem, in Hoſtium ἀγάλματα, in Athon montem, in Helleſpontum, in Jovem ipſum fulgurantem, in domos, pa-

rietes, arcus, ſagittas, maleſani ſævierunt?

*Telumque irata receptum*
*Impetit!*

& quod habet proprium furor, in ſe ipſe ſævit graſſaturque. 9. Denique, cur Græculorum figmentis nova cumulat Jeſuita, promitque ex fœcundo illo penu ſuo, quæ fruſtrà requiras in Byzantinis? Hujuſmodi ſanè eſt prolixa ad Leonem[a] Oratio, habita ſcilicet à Doctoribus iſtis Collegii Conſtantinopolitani, pro aſſerendo cultu Imaginum, iiſdem planè quibus Papiſtæ ſolent argumentis, ac multo cum affectu profuſiſque lachrymis enunciata, planè ad ſcriptorum ἐρωτικῶν imitationem. Ac ne dubites, Lectorem ipſe ſic occupat, in[b] Præfatione hujus Hiſtoriæ Iconoclaſticæ: *J'ay tâché de faire en ſorte que ma maniére d'écrire l'Hiſtoire donnaſt le plaiſir du Roman; Id operam dedi, ut ratio mea conſcribenda Hiſtoria, afficeret pari voluptate quâ ſolent Libri Erotici*, quos *Romanos*

[a] Lib. I. à pag. 74. ad 91.

[b] Avertiſſem. p. 3.

*nos* vocant. Quaſi diceret, fallendi

*noſter in arte labor poſitus, ſpes omnis in illâ.*

Hinc & ſe de Leone Iſauro *nova* omninò ſcripſiſſe, *de nouvelles découvertes*, ſeu ingenioſè confiđa, uti hoc ſub nomine nihil non ſæpè commentorum venditatur.

XII. Pergant affingere Leoni, quæ falſitatis arguenda. Si quæ eſt Anaſtaſio fides, in Vitâ Gregorii II. hinc recentioribus Iconolatris, ac prolixè p Maimburgio, ſubornavit Leo primùm Sicarios, *per Marinum Spatharium*, qui juſſu Principis, ope Johannis cujuſdam Diaconi, & proditoris, *Papam interficerent*. Quo minùs ſuccedente, idem Paulo Exarcho *in ſtrictiſſimis mandatis datum fuiſſe ab Imperatore*, qui etiam *omnem operam adhibuit ut Gregorii necem procuraret*, addit Maimburgius. Id verò fide Anaſtaſii, fateor; peſſimâ tamen. Primò, demus in votis habuiſſe Leonem, ut tolleretur Ponti- p Lib. I. p. 100. 101.

fex

ſex, fecerit defenſionis quodam jure. Devotus nuper *anathemate* à Gregorio fuerat, *Hæreſeôs* obtentu, & quantum in Pontifice fuit, Imperio Italico excundus Leo. Quo ipſo Leonis vitæ fuerunt inſidiæ undique ſtruendæ, uti in Italiâ *projecta ejus laurata*, & Icones proculcatæ. Nec tutus Imperator à miniſtris Gregorii. Lex enim in Jure Canonico eſt, confirmante Urbano ſecundo, apud [q] Gratianum, *Non eſſe homicidas, qui adverſus Excommunicatos armantur, eoſque trucidant.* Undè tot parricidia in Imperatores, Reges, Reginaſque, aut admiſſa, aut tentata, poſt ſententiam à Pontificibus latam. Suæ ergò & Imperii ſecuritati conſultum voluiſſet Leo, ſi vel maximè *Imperatoris juſſione Pontificem conati fuiſſent interficere*, quæ ſunt verba Anaſtaſii. Sed mendaciſſimè iſta Auctor Pontificalis. Nihil tale Theophanes, nec Paulus Diaconus, nec Nicephorus in Breviario Hiſtorico, nec Hadrianus I. aut Nicæni. Sed

q *Cauſ. XXIII. q. 5. Cap. 47. Excommunicatorum.*

neque id Leoni exprobravit Gregorius, in *Epiſtolis* duabus ad eum datis, & à Baronio inſerendis ad Ann. DCCXXVI. Id modo, interminatum fuiſſe Imperatorem, ſe [r] *Gregorium Pontificem Româ vinctum adduci curaturum, ſicut Martinum Conſtantinus adduci juſſit.* Rectè, ſi Pontifex graſſari pergeret in Leonem, Dominum ſuum atque Imperatorem, ducendus Conſtantinopolim erat, nec novo exemplo. In nece Pontificis, dùm Italia univerſa in Leonem fureret, parùm Imperatori præſidii, in comprehenſione illius, futuri ſic in poteſtate Leonis, plurimum. Par commentum aliud eſt, exaggerandum fuſè Maimburgio, de *S. Germano*, poſt abdicatum Patriarchatum non modò indigniſſimè habito ab Imperatore, hinc tradendo in Monaſterium, ſed *paulo poſteà*, juſſu Leonis ac miſſis ſatellitibus, [s] *ſtrangulando, quum propè centenarius eſſet.* Hinc paratragœdiantem Hiſtoricum videas, ad tam inhumanum facinus.

[r] Apud Baron. T. IX. p. 94.

[s] Maimb. L. 1. p. 139. 140.

Fiĉta omnia, quantum ad ſublatum violentâ hujuſmodi morte Germanum. Fateor in Libello Syndico, ſed ſequioris ævi, legitur, *ἀγχόνῃ αὐτὸν ἐθανάτωσεν*, *laqueo eum ſuffocavit*. Nihil verò hujus Theophanes, referens modò, Germanum recepiſſe ſe *εἰς γονικὸν αὐτοῦ οἶκον*, *in paternam domum*, *ibidemque ἡσυχάσαντα ſeu vitæ reliquum ſummo ſilentio tranſegiſſe*. Idem habent Paulus Diaconus, Anaſtaſius, Cedrenus, non omiſſuri ſcelus hocce Leonis, inter prima memorandum. Vixit ergò Germanus privatus, poſt abdicatum Patriarchatum, & quietus ad extremum uſque ſenium, in eâ domo in quâ lucis uſuram primùm acceperat. Quo vitæ genere nullum ſenibus exoptatius; Hæc *ſit mea ſedes utinam ſenectæ!* Maimburgius autem ubique ut certa, ut indubitata memorat, modò horrorem incutiant ſuis Lectoribus, quæ noverat vel ab ipſis Byzantinis deſtrui.

XIII. Vix jam operæpretium eſt, inſi-

inſiſtere commentis hoc de Leone reliquis, Maimburgio præ cæteris in id unum incumbente, ut putidiſſimis quibuſque fabellis ſpeciem addat Hiſtoriæ, & fucum illinat. Exemplum aliud omnium inſtar fuerit, perfidia Leonis in *Ioh. Damaſcenum*, præfectum Urbi tum Syriæ principi, cujuſque eſſet flagrantiſſima apud Chalifam gratia, Imaginum autem acerrimum defenſorem. [t] Summa eſt, Leonem ulturum Johannis hæc molimina pro aſſerendis Imaginibus, confugiſſe ad falſi abjectiſſimum crimen. Hinc juſſiſſe peritum aliquem nefariæ artis, imitari quàm accuratiſſimè poſſet Johannis characteres, tùm literas fingere tanquàm datas ad Leonem, quibus Damaſcenus Urbem ſibi commiſſam proderet Græco Imperatori: Atque his literis, mox ad Chalifam per Leonem tranſmiſſis, acceſſurâ Saracenorum in Johannem invidiâ, id intendiſſe Imperatorem, ut inter ſuppliciorum cruciatus expiaret iſte contumaciam,

[t] *Maimb. Hiſt. Icon. Lib. 1. à p. 153. ad 173.*

in cauſâ Imaginum, adverſùm Edicta Leonis. Addunt, ſucceſſiſſe quidem hanc perfidiam ex voto Leonis, dùm ſententiâ Chalifæ Johanni præciſa dextra fuit, quâ Principem ſuum prodidiſſe credebatur: Sed non longâ interpoſitâ morâ, poſt adoratam à Johanne Imaginem Virginis, fuſaſque ad eam preces, ut ejus interceſſione ſua ſibi dextra redderetur, irrepſiſſe Johanni placidum ſomnum, auditaſque illi *ſubridentis Imaginis* voces, quibus *dextra uſum* benigna concederet, *eâ lege, ut promiſſis ſtaret Chryſorroas*, *ac ſcriptis deinceps ſuis impietatem Iconoclaſtarum debellaret.* Remque hanc omnem ità refert Maimburgius, ut non unus Auctor *Vitæ Damaſceni* commiſiſſe hæc chartis exiſtimari poſſit, ſed etiam quos ad marginem ſignat, *Elmacines*, *Chronicon Orientale*, *Rodericus Toletanus*. Refert[u] Baronius, ex uno Johanne Hieroſolymitano in Vitâ Damaſceni, ad Annum DCCXXVIII. Urget ex eodem[x] Natalis Alexander

u *T.* IX. *Num.* III. *& ſeqq.*

x *De Hær. Iconocl. Art.* I.

der; at ſoli Maimburgio datum eſt larvas id genus ornare ſpecioſò habitu, & addito ſchemate quodam veri Lectorem oblectare, *donner le plaiſir de Roman.* Fabulam arguunt ſingula.. 1. Nihil hujus in Johanne portenti vel miraculi, & recentis quidem, ab Imagine Deiparæ profecti, meminerunt Hiſtorici, quantumvis Iconolatræ, & infeſtiſſimi Leoni Iſauro, nihil certè Theophanes, Paulus Diaconus, Nicephorus Patriarcha, Anaſtaſius, Cedrenus, Glycas, Conſtantinus Manaſſes, reliqui. Nihil etiam Acta Nicæna, in Fabellis id genus & miraculis conglomerandis ferè tota, cumprimis *Actione* IV. & V. Nihil ipſe quoque in ſuis Operibus Damaſcenus, cui præſidii indè plurimum pro Iconoclaſtis arguendis. Præter ſilentium Arabum, in Hiſtoriâ Chalifarum, ipſiuſque Marmolii, qui perreptaſſe ſe [y] profitetur quidquid *Græci*, *Latini*, *Arabes*, *Afri* literis tradidiſſent, ad eam quidem Hiſtoriam ſpectans. 2. Omnis igitur

[y] *Præfatio ex Verſ. Richel.*

fides penes unum Johannem Hieroſolymitanum, auctorem *Vitæ Damaſceni*, vel potius Interpretem ex Arabico ſermone, διαλέκτῳ καὶ γράμμασι τοῖς Ἀῤῥαβικοῖς, ut ipſemet profitetur. Notum autem Syrorum & Arabum ψευδοπλάσων ingenium eſt, ſicubi adſtruendæ illis ſuperſtitiones; atque hanc unam *Vitæ* hujus conſcribendæ rationem Auctori fuiſſe, τὰς σεβασμίας εἰκόνας *venerabiles Imagines*, principium, medium, clauſa, fidem abundè faciunt. Sed uni jam inſiſtemus adverſùs Leonem Imperatorem narratiunculæ, qui initio ſtatim huic Hiſtorico eſt λέων ἁρπάζων καὶ ὠρυόμενος *Leo rapiens & rugiens.* Scripta etiam eo tempore Vita eſt quo jam reſtitutæ fuerant per Irenem Imagines; nec enim ad Conſtantini Copronymi poſtrema, cum Voſſio, hic Johannes referendus eſt, ſed ad illa Theophili Imperat. à *ſeptimo* Chalifatûs Almotaſemi, qui cœpit A. Æræ Chriſti DCCCXXXIII. ex Chronologiâ & Annalibus [a] Eutychii

[a] *Vide Tab. Chron. & Tom. II. p. 440.*

Pa-

Patriarchæ. Quo factum ut hujus ſabellæ, à Syris profectæ, nec Theophanes, nec ſi qui anteriores alii, meminiſſe potuerint. 3. Ipſa loquatur Hiſtoriæ fides. Primò Saracenorum illum Ducem nullo nomine expreſſit Auctor Vitæ Damaſceni, quod factum oportuit. Hariolatur Maimburgius, fuiſſe *Hiſiamam fratrem Iezidi* II. quod ex *diligenti in Hiſtoricis Arabibus ſcrutinio* tandem intellexerit. Atqui nullus eorum, quos citat, Hiſtoricorum Arabum Johannis Damaſceni quicquam componit cum hujus Hiſiami Chalifatu. Quæſivit modò Jeſuita, quem ad Leonis tempora Chalifam ſignarent Chronica, & reperit *Solimannum*, *Omarem*, *Iezidum*, *Hashiamum*, & hunc ſub tutelâ primò conſtitutum, apud Marmolium. Hic autem inprimis placuit, quia indè occaſio nata Maimburgio implendi aliquot paginas hujus προσωπογραφίας, & deſcriptione immenſarum opum, quas inter fuêre *mille faſciæ braccarum*, *decem mille*

*interulæ, veſtiaria ſeptingenta* &c. Dùm interim mortuo negatum fuit cadaveris *involucrum*. Aſt vero, ſub Jezidi II. vel Hashiami Chalifatu *Damaſcum*, præcipuam Chalifarum ſedem, fuiſſe præſidio deſtitutam; permiſſam eandem *Manzur i* Chriſtiano, & Monacho, à Saraceno Principe, [a] *politiæ & regiminis peritiſſimo*, [b] *invigilante* ſuprà alios *rebus ſuis*; denique ità comparatas res in Syriâ fuiſſe, ut facile Leoni eſſet *inexpectatò adeſſe*, quod literæ ſuadebant, & dormientem Chalifam opprimere, vel certè facile ut eſſet id Leoni perſuadere; ſunt hujuſmodi quibus omnis hiſtoriæ fides, prudentiæque leges, refragantur, & illi ipſi teſtes citati Maimburgio. 4. Accedit ipſa commenti abſurditas, ſemet implicantis. Inducitur Johannes aſſurgens Leoni Iſauro, ut qui *ejuſdem ſecum eſſet fidei*, qui *ſingulari prudentiâ & honeſtate præcelleret*; & quidem aliquot annis poſt Iſauri adverſùs Imagines Edicta, & de Germano

a *Chron. Orient. p.68.*
b *Elmac. Lib.1. p.81.*

Con-

Conſtantinopolitano, cæteriſque Iconolatris, ſumptam vindictam. Refert enim Maimburgius hanc perfidiam Leonis ad Annum DCCXXXI. Atqui memorat Auctor Vitæ Damaſceni, ſimulac huic conſtitiſſet Leonis in Imagines decretum, An. DCCXXVI. Johannem quaquaverſùm *libellis* & *epiſtolis* in Leonem animaſſe Eccleſias, oſtenſurum ἀναγκαῖαν εἶναι τὴν τῶν θείων ἐκτυπωμάτων προσκύνησιν, *neceſſariam eſſe Divinarum effigierum adorationem.* Theophanes eundem *zelum Damaſceni* deſcribit ad XIII. Leonis, id eſt, Chriſti DCCXXVIII. ex calculo ipſius Baronii, ità quoque Paulus Diaconus, quando *Iohannes cum Orientis Epiſcopis Leonem anathematibus ſubdidit.* Concilia jam iſta Lector, ſi potes, cum literis affictis Leoni, vel Damaſceno, Leonem à conſonâ ſecum fide laudanti. Ut taceam, amputationem illam dextræ, juſſu Chalifæ, exponendæ *in publico foro*, omnium oculis, mox iiſdem teſtibus reſtitutæ, mirificâ Ima-

ginis virtute, precibus ſcilicet exorandæ; Saraceno & ipſo oculato; ac certiore omnium facto Leone, ſed hoc ipſo impotentiùs in Johannem, & in Imagines graſſaturis Iconomachis; eſſe eas circumſtantias quæ vel mediocriter ſano cachinnum effuſiſſimum commoveant. Ne ipſe credat Judæus Apella. Et nugaciſſimis hujuſmodi nugis, ex officinâ Monachorum, & Legendarum textoribus conſutis, *Hiſtoriam* ſuam conſarcinat Jeſuita. Tu, Lector, ex uno diſce omnes, ſed & omnia. Familiare autem hiſce temporibus eſſe cœpit, ſi neſcis, Imaginum virtute, Reliquiarum attactu, Virginis clementiâ, Sanctorum interceſſione, præciſa capita, linguas, manus, oculos, & ſi quæ membra alia, nullo negotio recuperare. Qualis ex. gr. fabella altera, memorata quoque [c] Maimburgio, poſt [d] Baronium, de execto *Baſilio* Leonis Armeni filio, antè Imaginem verò vel ſtatuam Gregorii Nazianzeni, devotâ mente, in Imagine culti,

c *Lib.* II. *p.* 239.
d *Ad Ann.* DCCCXXIII. N. XXIII.

ti, linguæ uſum quem amiſerat recipiente. Scatent exemplis Monachorum & Byzantinorum Chronica, & Acta Sanctorum ac Martyrum hujus ævi. Cæterum, ſi vera ſunt quæ de Joh. Damaſceno memorant, cui ſunt afficta & dicta, & facta, & ſcripta plurima, atq; hæc inter Pſeudo-Acta Martyrum, & Orationes de Imaginibus, promeritus is ſanè fuit indignationem Leonis, quem ferire anathemate, ob damnatam Iconomaniam, *Iohannis* non fuerat.

XIV. Vix illorum finis eſt quæ hoc de Leone Iſaurico mentiti ſunt, ſeu Græci Byzantini, ſeu Latini cultores Imaginum. Id certum, perrexiſſe Romanos Pontifices in fovendâ adverſùs Leonem rebellione, & vix Gregorius III. *Pontificatum inierat, quum Leonem Imperatorem Conſtantinopolitanum Imperio ſimul & communione fidelium privavit*, ſunt Platinæ verba ex Hiſtoricis ſe prioribus, nec abludentibus Onuphrio, Baronio, Anaſtaſius in Vitâ Gregorii III.

Id

id factum eſſe *Synodali decreto*, quanquàm non nominatim in Leonem, ſed in quemcunque qui deinceps *uſum ac venerationem ſacrarum Imaginum contemnens, earum depoſitor, atque deſtructor & profanator, vel blaſphemus exiſteret.* Maimburgius, [e] ad Annum DCCXXXII. literis *injunxiſſe Gregorium Leoni & Anaſtaſio, ut reſtituerent quantocyus Sanctas Imagines, ſi vellent ipſimet reſtitui.* Undè juſta indignatio Imperatoris; ac præter Baronium, Allatium, Maimburgium, Natalem, & ejus familiæ Viros, nemo vitio vertat Leoni, ſi *Pontificis conatus ulturus*, ità illi ipſi, Claſſem adverſùs Italos inſtruxerit, & ſibi fiſcoque Imperatorio vindicaverit *Calabriæ Siciliæque* patrimonia & latifundia, impoſueritque tributa, apud Theophanem, Paulum Diaconum, cæteroſque Chronographos. Nec enim alia compeſcendæ rebellionis, ac vindicandorum Imperii jurium, ratio ſupererat. Ut ineptiſſimè hinc Maimburgius [f] *furorem impie-*

[e] pag. 178. 179.

[f] pag. 183. 184.

*pietatemque* Leonis accuſet. Intereà exercuêre Imperatorem invaſiones Saracenorum, [g] *cernentium Leonem occupatum bello contrà Papam*, ac motibus *per Thraciam, Candiam, Apuliam, Calabriam, & Siciliam.* Nec in rebus Leonis Iconoclaſticæ Hiſtoriæ ſcriptores, memorant deinceps præter commenta, unicum cauſæ ſuæ firmamentum. Jeſuita nuperus omnes mentiendi libidine vicit. Ex Græcorum legendis & Menologiis, unâque apocryphorum fide, nullâ probati Hiſtorici, debacchatur in Leonis ſævitiam, exercitam ſcilicet in Epiſcopos Imaginum defenſores: Cumprimis in *Theophylactum* quendam Nicomedienſem, [h] quem fatetur, *exceſſu quodam zeli, traduxiſſe palàm Imperatorem coràm univerſis, ut præcurſorem Antichriſti, Chriſti verò proditorem, & alterum Iudam.* Undè accenſam fuiſſe dicit Leonis indignationem in hunc Theophylactum. Credo equidem, & ſi quis mediâ in Galliâ, in quâ ſcripſit

g *Marmol. Afr. Lib. 1. p. 181.*

h *Maimb. L. 1. p. 175.*

Maim-

Maimburgius, pari furore in Ludovicum M. & in hujus Edicta, deſtruendis Reformatorum Templis, inſurgeret, annon aſſenſuro Maimburgio inſaniſſimi furoris meritiſſimas ille pœnas daret. Rurſùm Leonis moderationem ergà *Iohannem* quendam in Phrygiâ Epiſcopum, Imperatoriis Edictis reluctatum, miratus Jeſuita, cauſam non inlepidam reddit. Ait
i) Ibid. p. 176. vim ſibi feciſſe Leonem, reprimendis iræ motibus, quod eſſet Johannes ille [i] *inſignis Thaumaturgus, hominemque metueret, tanquàm qui Dei flagella haberet in ſuâ poteſtate*, qui diſpoſoit des fleaux de Dieu, *& cui miracula pro luſu eſſent*, & à qui les miracles ne coutoyent rien. Qualiter de Franciſco Aſſiſiate, Antonio Paduano, & ſimilibus Thaumaturgis, nugaciſſimæ paginæ.

XV. Pari ingenuitate Maimburgius, ad calcem Hiſtoriæ Iconomachicæ ſub Leone, alia nugatur. Si in quos Epiſcopos aut Monachos animadvertit Imperator, evocandos in

Ur-

Urbem Regiam, ex. gr. in *Hypatium Epheſium*, aut *Gregorium Limniotam*, ex Menologio Græcorum noſcendos, diſſimulat Jeſuita rebellantium horum motus, miſcentium ima ſummis, *Populoſque* ad defectionem impellentium, Imaginum venerandarum obtentu. Si quæ ſupplicia de ſeditioſis ant reis Majeſtatis ſumpta, aut ſi in quibus ſatellites vel apparitores exceſſerunt fines mandati, modò Iconoduli paterentur, *Martyrum* protinùs ordini inſerendi. Si juncta Conſtantino Leonis filio *Irene*, Scythicæ originis fœmina, Imaginibus dedita fuiſſe Byzantinis memoratur, ad Ann. Leonis XVI. gloriatur Jeſuita, [k]*veritatem Catholicam triumphaſſe in ipſâ Regiâ Leonis, non auſi rem ulciſci.* Baronius [l]ad An. DCCXXXII. *Mirandâ planè Dei providentiâ factum, ut Barbara fœmina, & peregrina, atque Neophyta, inviſo & contradicente Imperatore, inſuper & perſequente ſuppliciiſque addicente cultores Sacrarum Imaginum, eas ipſa cole-*

k Ibid. p. 188.

l Num. 2.

*leret, atque colendas eſſe liberè teſta-retur.* Bona ſanè verba! Atque obſunt iſta veriùs cauſæ Imaginum. Dumque fatentur, fœminam hanc Barbaram, Ethnicâ ſuperſtitione hactenùs imbutam, ab iſtâ recentem, & neophytam, miretur utique nemo placuiſſe illi magis Chriſtianam religionem ſub eâ Imaginum ſpecie quæ ad Idolomaniam propiùs accederet. Itì ſi Claſſis Imperatoria paſſura naufragium fuit, in Adriatico ſinu, immemor Jeſuita tot infelicium expeditionum in Bello Sacro, aut Claſſis Hiſpanicæ adverſùs Elizabetham miſſæ, protinùs adſcribit irato Deo, & vindici læſarum Imaginum. Si etiam gravi *terræ motu* concuſſa Conſtantinopolis fuit, ſub extrema Leonis, duraturo in annum ex Theophane, Nicephoro, & Chronographis aliis, ſi quæ peſtis depopulata, aut ſicubi deficiens annona, cauſa non alia, quàm ultio Numinis in *Iconoclaſtas*, uti olim *Chriſtiani* ſub Ethnico Dominatu

tu malorum cauſæ. Leo verò, cum piis innumeris, Iconodulorum iſta motibus ac fœdæ ſuperſtitioni, apud Nicephorum Patr. adſcripſit. Denique ſi, poſt diuturnum Imperium, tot laboribus exercitus Leo, belliſque fatigatus, adhæc ætate grandævus, moriturus fuit, ex *aquâ intercute*, familiari morbo, A. Æræ Dionyſ. DCCXLI. qui humoris acrimoniâ in *dyſenteriam* deſierit, hæc iterùm Maimburgio fuêre tribuenda Nemeſi, pœnas à Leone repoſcenti oppugnatarum Imaginum. Scilicet

*Raro antecedentem ſceleſtum*
*Deſeruit pœna pede claudo.*

Et qui paucis diebus ex morbo decubuit, huic ſcil. dies pœnarum pro annis culparum, juxtà illud, *diem pro anno tibi dedi*!

XVI. Cæterum ingenium Hiſtoricorum, ſervitutem, affectum, nuſquam certiore indicio cognoſcas, quàm ubi Imperantium aut virtutes omnes obſcurant, aut ſcelera virtutes vocant. Cujus rei ſpeculum ex-

preſſius nullum intueri datur,quàm in eorum Hiſtoricorum commentariis, qui res ad Religionem ſpectantes tradiderunt. Ingenui illi qui in Iconoclaſticâ Hiſtoriâ, nec Leonis Iſauri omnia laudarunt, ſicubi *exceſſit medicina modum*, nec deinceps Conſtantini vulgò Copronymi, aut Nicephori, aut Leonis Armenii, aut Michaëlis Balbi, aut Theophili hujus ſucceſſoris, facta ſingula, de quibus loco ſuo. Ità qui in deſcribendâ Hiſtoriâ Reformationis, exempli cauſâ, nec Principum Germaniæ, aut Elizabethæ Anglicæ nævos, vitia, nec Philippi II. aut Mariæ virtutes, ſi quæ in iis conſpicuæ, tacuerunt. Rurſùs infidi omnes illi Hiſtorici, vix eo nomine cenſendi, qui in aperiendis totîus Controverſiæ Iconomachicæ originibus, id unum ſibi datum penſi crediderunt, ut adoratarum Imaginum everſores, Leonem Iſauricum, Conſtantinum Filium, Armenium, Balbum, Theophilum maritum Theodoræ, ſuppreſſis omnibus

bus virtutibus quæ in iis fulſêre, in portenta monſtraque Principum, converterent; dùm Irênes, reſtitutricis Imaginum, *Divinum nomen*, dein & Theodoræ illud, propemodùm adorarunt. Ità qui in Hiſtoriâ ſuperioris ævi, dùm ἀποθεώσει quâdam cœlo inferunt Philippum II. aut Mariam, tot Martyrum cruore rubentes, in Dæmonas transformant Principes ſeu Viros, ſeu Fœminas, quos Roma anathematiſmis ſuis feriit. Nunc de *Iconomachiæ* progreſſu ſub Conſtantino.

## SECTIO III.

*De Leone Iſauro, Carolo Martello, & Gregorio III. eodem Anno ſublatis, iniquum Baronii judicium. Conſtantinus, inviſum nomen. Fabula de conſpurcato fonte Baptiſmali. Principis hujus vera effigies, ex Hiſtoricis. Monſtroſa Imago apud Byzantinos, & Baronium, Maimburgium. Cauſæ teterrimi odii. Auctores calumniarum Monachi, & hoſtes jurati Conſtantini. Cur Copronymus, & Caballinus dictus. Fallax conjectura Glycæ*

*Hiſtorici. Origo non una contumeliæ aperitur, & illuſtratur. Conſtantini prudentia, in cauſâ Imaginum. Falſa Hiſtoricorum narrata. Cœli portenta, & flagella, & clades, falſò imputanda Iconomachiæ. Cauſa Imaginum ad Synodum Oecumenicam ab Imperatore referenda. Synodi* VII. *ſub Conſtantino Hiſtoria. Ut depravata à Byzantinis, & Nicænis. Prolixè reſtituta. Legitima in eâ omnia. Proceſſus in cauſâ Imaginum. Argumenta Patrum contrà Imagines Chriſti. Alia contrà illas Virginis, Sanctorum. Loca Scripturæ. Patrum. Decretorum hujus Synodi ſumma, ad* V. *Capita. Iconoclaſtarum mendaciis occurſum. De abſentiâ Papæ. De abſentiâ Patriarcharum Orientis. Reliqua quæ in hanc Synodum ſtringunt. Maimburgii in omnibus mala fides. Et Actorum ad quæ provocant. Sed & Baronii illa.*

I. Fuit Annus DCCXLI. fatalis tribus in Orbe ſummis Capitibus, Leoni Iſauro, quem hydrops extinxit Junio exeunte; mox Carolo Martello Pipini patri, cujus opem Gregorius III. non tam adverſùs Leonem, quàm adverſùs Longobardos implorarat; ac denique huic ipſi Gre-

go-

gorio, Novembri menſe facturo locum Zachariæ, mox ad Pontificatum aſſumpto. Gregorius omnia ſeditionibus & bellis miſcuerat adverſùs Leonem, tùm & Luitprandum Longobardorum laudatiſſimum Regem, aſſerendo ſibi temporali Dominio, fotis etiam rebellibus in Luitprandum. Carolus Martellus Monaſteria paſſim diripuerat, Epiſcopos ſedibus moverat, Eccleſiarum opes in uſus belli ſuorumque Ducum converterat, atque *immunitates Eccleſiaſticas violaverat*, faſſo [a]Baronio. Leo Imperator, poſt laudatum etiam decennium, multa fortiter contrà Saracenos geſſerat, nihil verò eorum in fide ſollicitaverat, quæ à VI. Conciliis Oecumenicis fuiſſent definita. Quid accidit tamen? Gregorius Beatorum Catalogo adſcribendus fuit, ob defenſas Imagines, atque oppugnatum vexatumque Leonem. Carolus Martellus, quem diris aliàs devovit Cleri avaritia, cujuſque *animam* S. Eucherius pœnis Inferorum

[a] *Ad Ann.* DCCXLI. *N.* XXI.

mancipatam vidit, apud Surium, Gratianum, [b] Baronium ipſum ; quia tamen reſpexiſſet Pontificem, ac Petro & Eccleſiæ tandem donaſſet quædam, cultor ipſe quoque Imaginum, Sanctorumque, hinc tollendus laudibus Baronio fuit: Eucherius verò falſi arguendus, aut qui illa de Eucherio, ac de Martelli ſalute optima quæque ſperanda Annalium ſcriptori. Miſer Leo, propter hoc unum, quod Imagines primò collocare extrà adorationis diſcrimen, dein etiam tollere è Locis Sacris ſuſtinuiſſet, ac perduelles rebellanteſque paſſim coërcere, ſuæque proſpicere ſecuritati, devovendus fuit dæmoni & inferis, efflaturus nonniſi blaſphemam animam, ſed & apud omnem poſteritatem infamandus, ut qui Caligulas & Nerones & Domitianos ſævitiâ atque impietate ſuperaſſet.

[b] *Ibid. Num. XVI.*

II. Et hæc quoque Ludovici Maimburgii, ſuprà Baronium, in Iconoclaſticâ Hiſtoriâ ingenuitas fuit. Idemque exorſurus res Conſtantini vulgò Co-

Copronymi, claudit Leonis Hiſtoriam ab hujus crimine [c] *omnium maximo, quod reliquiſſet Conſtantinum ſucceſſorem, bipedum* quotquot unquàm vixerint *perditiſſimum, nullâque ornatum laudabilium qualitatum quæ in Leone fuerant.* Nempè in majus crevit diſſidium, in cauſâ Imaginum, ſub *Conſtantino* VI. Leonis Iſauri filio, & ſucceſſore non modò Imperii, (numerandis Annis à Kal. Sept. A. D. DCCXLI. Ind. IX.) ſed & zeli pro Iconomaniâ profligandâ. Cujus quia diuturnum regimen fuit, & auctoritas maxima, & parùm propenſus ergà inertes Monachos animus, ac prudentia convocandi Oecumenicam (ut potuit) Synodum, cauſæ Imaginum cognoſcendæ definiendæque, hinc illæ lachrymæ, hinc illa plauſtra mendaciorum ac contumeliarum quibus omnes ad unum Byzantini, iidemque ad inſaniam Imaginum cultores, ac Latini quoque Paulus Diaconus, Anaſtaſius, cæteri, eum Principem proſcindere auſi ſunt

[c] Lib. 1. p. 195.

ac diſcerpere. Undè etiam uno *Copronymi* ac *Caballini* nomine dicendus fuit, ob baptiſmalem ſcilicet fontem, ab regio hoc Infante conquinatum, quum à Germano Patriarchâ tingeretur, inſigni Imaginum aſſertore. Nempe vulgatâ à Græculis fabellâ, poſt nata in Conſtantinum odia, & reſtitutas Imagines, ut ex ſcriptoribus patet. Undè nec ejus meminit Nicephorus Patriarcha in luculento *Breviario Hiſtorico*, ad Annos DCCXVIII. & DCCXX. ubi de impoſito Conſtantini nomine, deque coronatione ejuſdem, Anno ſequente per Germanum Patriarcham. Sed quia rabies omnis in hunc Conſtantinum efferbuit, jam ab infantiâ & baptiſmo quærendum *omen* fuit futuræ Iconomachiæ ſcilicet, & *S. Germano* quidem vate qui, poſt ſtercus ab regio infante emiſſum in Lavacrum, dicitur erupiſſe in hanc vocem: *Conſtat Chriſtianis & Eccleſiæ maximi mali, per eum efficiendi, hoc ſignum eſſe futurum!* Et eo quidem tempo-

re quo Leo eſſet omnium amor, in primordiis Imperii, Conſtantinus omnium deſiderium, octennio toto antè motam de Imaginibus controverſiam. Quis etiam credat Germanum eò imprudentiæ lapſurum, ut inter tot acclamationes, ac vota, inter publica gaudia, feſtiſſimo die, præſentibus Auguſtis, ex caſu innocuo & obvio, ſi vel contigiſſet maximè, nihilque mirando in nudo infante, immergendo ex Orientalium more fonti ſacro, prorumpere auſus fuerit, in tam dirum tamque infauſtum præſagium? Et huic putidiſſimo olidoque commento inædificata ſunt fœda & execranda illa, quæ mox de hoc Conſtantino commenti Iconolatræ, Maimburgianæ maledicentiæ pabulum, & puerilium declamationum argumentum. Quâ de re mox paulo diligentiùs.

III. Reverà, ut in ſummam contrahamus, & brevi tabellâ, præeuntibus Hiſtoricis, Conſtantini effigiem delineemus, ivit hic Princeps

in paterna veſtigia, victurus etiam ſuperaturuſque in nonnullis Patrem. Intelliguntur ſingula vel ex ipſâ *Hiſtoriâ* Nicephori Patriarchæ Conſtantinopolit. à Petavio primùm editâ, infeſtiſſimi licet Copronymo, ſed tamen in eo Breviario magis præſtituri Hiſtorici fidem, circà res à Conſtantino laudabiliter geſtas. Accedant hiſtoriæ veſtigia, inter tot mendaciorum quibus ſcatent nugas diraſque imprecationum, in ipſo paſſim ſcriptore Hiſtoriæ Miſcellæ, Theophane, Cedreno, Zonarâ &c. Quanquàm iis, ut Doctis notum, ſæpè interpolatis, mutilis, ſæpè violatis, adulterâ Iconolatrarum manu; ſed & affectum ubique maniacum in Conſtantinum, uti immodicum ergà Imagines ſtudium, contrà Hiſtoriæ leges, prodentibus. Adeò ab unâ Iconolatrarum fide, ſub Irene, & ſecuturis fautoribus Imaginum, tùm ſub Romanis Pontificibus, poſt interverſas genuinas tabulas, omnis illorum veritas pendet, quæ Conſtanti-

tinum hunc non jam Diocletianis, aut Maximianis, ſed omnibus conjunctim dæmonibus exæquant. Et *Fragmentum* illud ex Theophane deſumptum ac *Nicephoro Patriarchæ* tributum, ad calcem Edit. Petavianæ, non *præferre Hiſtoriæ ſpeciem*, ſed *declamationis alicujus*, & Invectivæ *contrà Iconoclaſtas*, *eorumque ſigniferum Copronymum*, ipſe [d] Loyolita agnovit Inter hæc omnia tamen in Hiſtoriâ Conſtantini, & in diuturno Imperio, annorum ferè XXXV. inter tot Barbarorum irruptiones, & Tyrannorum ac rebellantium motus, conſpicuæ apparent præclariſſimæ virtutes, vigilantiæ dignæ Principe, probatæ continentiæ, humanitatis inſignis, fortitudinis æmulæ ſummorum Imperatorum, ſed & integerrimi zeli pro Chriſtianâ Religione, ac veræ nec fœdatæ ſuperſtitionibus pietatis. Nec jam *Calvini* hæc aut *Magdeburgenſium* figmenta, ut nugatur Maimburgius, ſed ipſa Hiſtoriæ fides, vel inimicis quos dixi teſti-

d *Not. Chronol. Pet. p.* 196. 197.

teſtibus. Igitur Conſtantinus ille fuit qui, ſtatim à morte Leonis, *Artabazum* vel *Artabaſdum* affinem, tyrannidem invaſurum ex *conſpiratione* Iconodulorum, ut fatetur [e] Jeſuita, contrà ſucceſſionis & Imperii jura, reumque adeò Majeſtatis, cum filiis hujus Nicetâ & Nicephoro, feliciter oppreſſit. Nec Artabasdo præſidium validius, quàm in prætexendo ſtudio Imaginum, hiſque reſtituendis, hinc devinciendis ſibi harum fautoribus, ut ſolent Uſurpatores ferri in oppoſita ſacra, ac religionis ſe mantelo veſtire. Ac rectè, nuper Auctor [f] Hiſtoriæ Byzantinæ: *Artabasdus, ut Catholicorum ſibi conciliaret animos, Imaginum cultum reſtituit.* Dùmque hunc laudibus effert Artabasdum Jeſuita, ejuſque tyrannidi aſſurgit, aſſerturi ſcilicet *fidem Catholicam*, prodit ingenium Societatis, & Guiſianorum in Henricos moliminibus, Regumque aut proditoribus aut parricidis, *fidei Catholicæ* prætextu, album calculum adjungit. Poſteà idem Con-

e *Maimb.* l. 11. p. 199.

f *Parte* 1. p. 124.

Conſtantinus *Siſinnium* Patricium, *conjurationis convictum, & affectatæ Tyrannidis*, [g] Nicephoro Iconodulo teſte, oculis mulctat, uti Artabaſdum & filios, familiari Orientalibus animadverſione. Maimburgius omnia invertens, in odium Conſtantini, [h] Siſinnium cœlo effert, zelum collaudat, Conſtantinum *Phalaridi* exæquat, & hujus ultionem adſcribit ingratiſſimo Principis animo, *ferre illum neſcienti, cui deberet Imperium:*

g *Hiſt. Ed. Pet. p.* 193.

h *Lib.* 11. *p.* 138. 139.

*Hoc pretium curæ vigilatorumque laborum?*

Rurſus, in obſidione Urbis Cônſtantinopolitanæ, quotquot indigenæ civeſque ad Conſtantinum confugerent, ſubducturi ſe calamitatibus quibus implicantur ità obſeſſi, in Urbe perduellium Arce, *humaniter illos & honorificè excepit*, ἀνθρώπως ἐδέχετο πάντας, καὶ περιεποιεῖτο μάλιστα, ſunt ejuſdem Nicephori voces. Annonæ ſumma illi cura fuit, ne Urbs Regia, ne ſubditi *abundantiâ* illius de-

i Lib. III. p. 356. deſtituerentur, ipſo fatentè [i] Maimburgio. Deinde hic ipſe Imperator eſt, qui bella adverſùs Saracenos in Armeniâ, Syriâ, & Orientis partibus, quin in ipſam Aſſyriam, trajecto Euphrate, in Europâ autem adverſùs Bulgaros, Sclavinos, Hunnoſque, Thracias depopulantes, terrâ marique feliciter ac fortiter geſſit, animo intrepidus, laboribus vigiliiſque fatigari neſcius, donec iis tandem ſuccumberet, ac *continua* illius *applicationi ad belli apparatus*, nec k Lib. III. p. 354. inficiari auſo [k] Jeſuitâ. In quibus tamen deſcribendis virus ſuum hic ipſe prodit, animumque nec Hiſtorici, nec Chriſtiani ſatis. Nempè, ſi quando armis inferior fuit Conſtantinus, inter tot laureas ac triumphos, ut eſt Ἄρης ἀλλοπρόσαλλος, Mars anceps; ſi quibus adverſis exercitus, extùs Sclavorum Bulgarorumque irruptionibus, intùs civilibus diſcordiis, ac rebellantium Iconolatrarum motibus, quod & Davidis, & optimorum quorumcunque Principum fatum

fuit,

fuit*; non intermittit Jeſuita quin refundat illa protinùs in *impietatem* Conſtantini, & in *vindictam* Numinis, ipſoſque etiam Barbaros penè laudet ab editis ſtragibus, partiſque aliquando victoriis. *Quæritur* huic noſtro ſemper *belli exitus*, *non cauſa*, arguente Tragico. Ità piè Chriſtianèque facta à Conſtantino plurima, aut ſilentii velo involvit, aut fœdis coloribus deformat. Quale iſtud inter alia, relatum à [l] Nicephoro Patriarchâ, ad An. DCCLXXIII. quando hic Imperator Chriſtianorum aliquot millia à Sclavinis multo ære redemit, ac muneribus etiam pro regiâ munificentiâ clementiâque dotavit, & quò vellent abire permiſit. Et quod cedere debuit laudi hujus Principis, ac prædicatura fuiſſent priora ſanctioraque Sæcula, hæc Natalis Alexander ac Maimburgius ille, nec primi hi fateor, vertunt in odii, imprecationum, anathematum, & accenſi furoris materiem. Hujuſmodi ſunt Iconolatrarum & Reliquiariorum,

[l] *Hiſt. p. m.* 237.

rum, ut increvit in dies hæc ſub Leone & Conſtantino, cohibita ſuperſtitio; Monachorum inertiæ impuroque cœlibatui præſcripta ea remedia quæ Chriſtus, quæ Paulus injunxêre, opus manuarium, ac cubile impollutum; Synodi univerſalis, cognoſcendæ cumprimis cauſæ de Imaginibus, & firmandis Synodis Oecumenicis prioribus, more majorum, indictio ut primùm licuit, & ut permiſêre tempora, Anno Æræ Dionyſ. DCCLIV. Dein Legatio ad Pipinum Regem, componendis in Republicâ & in Eccleſiâ de Religione diſſidiis, An. DCCLXVI. Et quæ hujuſmodi alia, compeſcendis rebellibus, ac ſedandis motibus, aut decernere aut tentare neceſſe habuit, inferiùs ab atrocibus injuriis vindicanda. Denique, ut Principem ſe in adminiſtrandâ Republicâ, ut Imperatorem in bellis gerendis, ut in Eccleſiâ tutandâ ſe Legis divinæ aſſertorem, contrà Iconolatras, & Fidei Defenſorem, contrà Hæreſes, oſtendit,

dit, ità ſe in Familiâ regendâ Maritum & Patrem. Nullîus hic quidem vagæ libidinis, aut adulteriorum, aut inceſtuum, aut ſi quid his enormius, mediâ in Purpurâ, & in potentiæ illo faſtigio, jure poſtulandus: Irenæ primo conjugi ex quâ Leo, filius & ſucceſſor, tùm Mariæ alteri in ſecundis votis, tandem Eudoxiæ vel Eudociæ, ex quâ ſuſcepit Chriſtophorum, Nicephorum, Nicetam, & Eudoxum, legitimis honeſtiſque nuptiis conjunctus, quæ *flagitioſa pollutio* audit in Actis Iconolatrarum. Homo is ſanè, nihilque putans à ſe humani alienum, patientiâ ſæpè à tumultuantibus læſâ, quandoque in ſummam indignationem verſâ. Undè in auctores rebellionum ſeverior animadverſio, plerumque delictis congrua, & ἀκόλουθος τῆς ἀδικίας. Aut ſi ſubindè modum excedens, non ea ſemper conſcio Principe, niſi ſimul conſcio, teſteque ipſo perduellis deſperatique furoris, non uno inferiùs rei exemplo. Ac de perſecutione in Monachos excitatâ, un-

dè ſpecies aliqua accuſantium maledictis, nos quoque poſteà.

IV. Et hæc in anteceſſum de Conſtantino vulgò Copronymo, ut deinceps ingenuitas conſtet non modò Byzantinorum quos diximus, ſed & Baronii illa, Gretſeri, Spondani, Petavii, aliorum, nuperque Ludovici Maimburgii, & Natalis Alexandri, quos hac in cauſâ ut noviſſimos Hiſtoricos cumprimis obſervamus. Primò illi viri ad unum omnes obliti fuêre legum, quas ſibi dictas crediderunt hiſtoriam ſcripturis, ac præ cæteris Maimburgius, in *Præfat.* Hiſtoriæ Iconoclaſticæ, [m] multis declamans in *præconceptas opiniones*, & *cæcam fidem* Hiſtoricorum, nec niſi certa & ſincera pollicitus, & à ſtudio partium aliena. Interim in rebus Leonis utriuſque, & Conſtantini, ac hujus præ cæteris omnibus, ordiuntur ſtatim à contumeliis & maledictis ſuprà omnem fidem, quibus lacerant diffamantque Principes, maximè Conſtantinum. Ac ſtatim ini-

m *Advertiſſ. fol. 1. 2.*

initio narrationis Hiſtoricæ [n] de hoc Imperatore, quando Patri ſucceſſit, ut præjudiciis Lectores occupent, hanc ejus effigiem deſcribunt. Eſt illis Conſtantinus, præeuntibus in multis (fateor) Græcis Iconolatris, indè à Theophane; *Ex ſemine Leonis verſatiſſima pardalis; ex ſemine ſerpentis aſpis & anguis volans; idoneum Antichriſti inſtrumentum; Monſtrum horrendum animo & corpore, nihil habens humani; in quo nihil unquàm laudabile; à teneris deditus vitiis, luxuriis, abominationibus omne genus; Magus execrandus; Dæmonum invocator, evocatorque Manium; maleficiis, cruentis ſacrificiis, caballinis ſtercoribus & lotio delectatus; his totum Corpus non modò conſpergens, ſed & familiares ut idem facerent adigens: Photinianus* idem, *Arianus, Socinianus; impius Neſtorianus; Blaſphemus in Deum, Chriſtum, Virginem, & omnes Sanctos; Crudelis, inhumanus, doloſus, ſubornator perjurorum teſtium; alter Herodes, alter*

[n] *Baron. ad A.* DCCXLI. *Maimb Lib.* 1. *à p.* 196. *&c.*

*Nero*, *Diocletianus*, & quæ vel in limine Hiſtoriæ Maimburgianæ plura. Et ab his deinceps expectes, mi Lector, fidam rerum factorumque Conſtantini narrationem ! Ac *dua* potiſſimùm fuêre cauſæ, iſtud ut præmittam examini præcipuorum in hac Hiſtoriâ capitum, teterrimi in illum odii, ejuſque omnis quâ flagravit apud ſuperſtitioſos & cucullatos infamiæ. Prima fuit *Iconomachia*, Parentis ad exemplum, hinc Synodus ejus auſpiciis habita, adverſùs Iconolatras, & quidem invito Romano qui tùm Stephanus III. quo tempore hic unum moliretur, ut *Exarchatum Ravennatenſem*, & ſi quas alias Italiæ partes, Pipini favore, Conſtantino ſurriperet. Altera, ſuperſtitioſi *Monachiſmi*, & impuri *Cœlibatûs*, caſtitatis larvâ velati, profligatio paſſim in Oriente, ac ludibria quibus ignavos hinc indè Monachos cotidiè pallulantes, ac ſuprà reliquos Iconolatriæ aſſertores, expoſuiſſe fertur: Nempè aut plectendos perduellionis no-

nomine, aut adigendos ad caſtas Matrimonii leges, & ad vitæ genus Reip. proficuum. Quâ tamen in cauſâ plurima ſunt à Græculis deinceps invidioſè in Conſtantinum confićta, Monachis ipſis & Iconolatris. Qualis præ cæteris *Theophanes Confeſſor*, Imaginum nempè, ſub Leone Armenio, ex quo Anaſtaſius Bibliothecarius, Continuator Pauli Diaconi, & Byzantini poſteriores ſuâ ferè habuerunt in utrumque Imperatorem contumelioſa, augendâ etiam per hos accuſationum invidiâ. In his quoque *Iohannes Hieroſolymitanus*, cui tribuitur *Vita Damaſceni*, & nupera Διήγησις in Synodo Nicænâ facta, ſuperſtitioſiſſimus Monachus, quem & profeſſionis ſuæ titulum præfert. Eodem habitu & ingenio *Theodorus* ille *Studita*, cujus Vitam ſcripſit *Michaël Monachus*, unde plurima Baronius, ex quo hauriunt reliqui, ſed æquiore iſto quandoque tamen, ut pateſcet inferiùs. Si non Monachi plerique, certè Græculi, effuſâ

iidem ergà Imagines ſuperſtitione, ac mentiendi libidine, qui *Vitas* Taraſii Patriarchæ, Platonis Abbatis, Theophanis Confeſſoris, Nicephori & Methodii Patriarchar. Nicetæ Monachi &c. aut qui ſub nomine *Ioh. Damaſceni* Hiſtoriam duorum Martyrum, qui Acta Andreæ Calybitis, Stephani junioris, & Sociorum, ſimileſque fabellas ac rhapſodias conſarcinarunt, etiam ſub *Incertorum Auctorum* ſchemate. Quin plurima horum ψευδεπίγραφα, nec eorum eſſe quorum nomina Auctorum præferunt, anachroniſmi, abſurditates, contradictiones teſtantur. Et cùm illos ipſos vel *laudatos* Confeſſores, vel *laudatores*, conſtet ſub Imperatoribus Leone Iſaurico, Conſtantinis, Nicephoro, Armenio, Balbo, cauſam Imaginum, harumque προσκυνήσεως, ad inſaniam uſque & rebellionem aſſeruiſſe; ad hæc Monaſtico vitæ generi, cui Conſtantinus bellum indixerat, ſacramentum dixiſſe, utroque nomine juratos hoſtes Imperatorum, quis adeò

cre-

credulæ ſimplicitatis ſit, ut credat narrantibus? Sed quæ, amabo, narrantibus? illinc de Leone, deque Conſtantino Filio ludicra, aut monſtroſa, ac notoriæ falſitatis modò revincenda; hinc de Martyribus ſcilicet, ob datas plerumque pœnas rebellionis, aut contumaciæ, anilia quæque & puerilia, convertendis in *θαυματουργους* & *τερατοποιοὺς* ſingulis, ac Maimburgio his nugis paginam omnem ſuam impleturo. Non ſanè ex Aſcetarum primò familiâ *Nicephorus*, Conſtantinopolitanus Patriarcha; ſed cùm parentis Theodori, à Conſtantino ob Iconolatriam pulſi, nomine, tùm & ſuo tandem, qui exul ſub Leone Armenio & Michaële Balbo, ob aſſertam mordicùs venerationem Imaginum, infenſiſſimus Imperatoribus Iconomachis. Si tamen credenda eſt Nicephori, impotens illa debachatio in Copronymum, edita Petavio, ad calcem *Ἱστορίας Συντόμου*. Monaſticam quoque vitam profeſſi *Georgius Cedrenus*,

*nus*, priorum modò exſcriptor, atque interpolator; & poſterior huic *Ioh. Zonaras*, ſæculi XI. & XII. ſcriptores, remotioreſque à rebus ſub Leone & Conſtantino geſtis, & Iconolatriæ mancipia. Ità quæ *Symeoni* vulgò *Metaphraſtæ* fides habenda ſit, in Pſeudo-Martyrum Vitis, quas inter illa Andreæ Cretenſis, Iconolatræ ſub Conſtantino Copronymo, non dixerint ſervire nati τῇ ἱστοϑέσει, Bollandus, Gretſerus, Leo Allatius & ipſe Græculus, Diatribâ de Symeonibus, ſed dixerint aliquando Canus, Baronius, Bellarminus, memorati ipſi Allatio: Ac profeſſi idem omnes ingenui, & Viri non mucoſæ naris, Caſaubonus, Voſſius, Blondellus, Capellus, Godwinus, alii. Nunc quicquid de Conſtantino Copronymo immane atque impium *Latini* Chronographi memorarunt, ab unâ Græcorum fide pendet. Theophanem Miſcellæ Auctor & Anaſtaſius deſcripſêre. Ità Sigonius, in Hiſtoriâ Italiæ, Libro III. Annales Francorum ad tempora Pipini, & quot-

quotquot alicujus notæ Scriptores ſunt, de *Conſtantino* dicturi, præmonent ſe *ex Græcis ſcriptoribus* ea referre, aut etiam *Græcos ad verbum exſcribere*, ut in Pipino [o] Paulus Æmilius. [o] *De Reb. Franc. p. m.* 49.

V. Ut verò præfati Scriptores, ſed omnes ſuperaturus fingendi, detrahendi, maledicendique licentiâ, Ludov. Maimburgius, hiſtoriam omnem Conſtantini, & oppugnatæ per eum ſuperſtitionis, improbè fœdaverint, illuſtrioribus àliquot exemplis exponendum fuerit publicæ luci, quo ſua reſtituatur Hiſtoriæ integritas. Primum eſto, *Stercoraria*, & *Cabbalina* impuritas: *Ad hunc tandem exceſſum brutalitatis*, ita [p] Ludovicus ille, *horrendum illum quidem, progreſſus eſt* Conſtantinus, *ut ſæpiſſimè eſſet illi in deliciis Corpus omne equino ſtercore contegere, ut etiam ad idem facinus obſtringeret, quotquot favorem illius demereri vellent: Quo factum eſt, ut præter probroſum illud* Copronymi *cognomentum, imponeretur illi & alterum* Caballini, *quod* [p] *Maimb. L.* 11. *p. m.* 179.

 *be-*

*hæſit ipſi hæretque etiam nunc in Hiſtoriâ.* Citat ad marginem *Theophanem, Cedrenum, Zonaram, Miſcellam in Conſtant.* Principio Maimburgii ſeu in citandis, ſeu in vertendis, fidem obſervet Lector. Theophanes, & Miſcella ſimpliciter, Conſtantinum *equinis ſtercoribus & lotiis delectatum*, quod de φιλίππῳ aliquo inſigni, aut ſtercorare amante hortos, arbores, dici poſſit, ut κόπρει@ ἀνὴρ, apud Ariſtophanem. Cedrenus, *Deditum* σπλάγχνων ἀναλομαῖς *victimarum exectionibus*, quibus ſanè & dediti Anatomicorum filii: Zonaras quidem, ἱερείων ἀναλομαῖς, *victimarum diſſectionibus*, qualiter fortè Haruſpices, in extiſpiciis victimarum; ſed Paganus itâ Conſtantinus, placaturus ſacrificiis, mediâ in regiâ Leonis, Gentilium Numina! Hæc jam compone cum Maimburgianâ paraphraſi, & mirare fidem Hiſtorici. Deinde, fabellam ſtercorariam nemo non videt primùm natam ex alterâ de ejecto ſtercore in fontem baptiſmalem, *unde* (inquit

Je-

Jeſuita) *infame cognomentum Copronymi*, aſt modò falſi mendaciique revictâ. Sed & cognominis *Caballini*, *Copronymi*, longè diverſam apud Michaëlem Glycam habes Originem. [q] Χώρα τίς ἐστι Κάβαλα οὕτω λεγομένη, οἱ οὖν ἐκεῖθεν ὁρμώμενοι, καβαλῖνοι πάντες ἐλέγοντο. Ἐκεῖθεν οὖν καὶ αὐτὸς τὴν γέννησιν ἔσχηκε, καὶ ἐπειδὴ κατά τινα συνήθειαν Καβαλῖνα ἡ κόπρια λέγεται, δικαίως ὁ κάκιστος ἐκεῖνος ἐπεκλήθη Κοπρώνυμος, ὡς ὄνομα κοπρίας ἐν ἑαυτῷ δῆθεν ἐπιφερόμενος. *Regio quædam eſt quæ Caballa dicitur. Ex eâ quotquot oriundi ſunt, Caballini omnes vocati. Quamobrem quum Conſtantinus hic indè originem traxerit, ac more inoleverit, ut ſtercus Caballinum dicamus, non abs re Vir ſceleratiſſimus à ſtercoreo nomine Copronymus eſt nuncupatus, quaſi ſtercoreum nomen in ſe circumferret.* Addit ibidem Glycas ſe, poſt diligentem inquiſitionem, quum frequenter de hujus cognominis origine quæreretur, οὐδὲν ἄλλο, τοῦτο μόνον εὑρηκέναι, ni-

q *Annal. P. Ed. Reg. p. 284. 285.*

*nihil aliud, ſed hoc tantum reperiſſe.* Sed fabula fabulam trudit, ac falſus conjecturâ ſuâ Glycas. Κάϐαλα regio nulla, niſi ſit *Cabalia* Lyciæ, apud Plinium, Καϐαλὶς Straboni & Stephano, verſùs Taurum & Lyciam, hinc Καϐαλεὺς, Καϐαλεῖς. Aſt undè Conſtantinus indè traxerit τὴν φύνησιν? Veriùs ratione paterni generis, Iſaurus, vel Syrus, ἐκ τῆ Γερμανικίων *Germaniciâ* oriundus, apud Theophanem & hujus exſcriptores, Urbe & Epiſcopatu in Syriæ Ciliciæque confinio. Cui ſanè proxima ad occaſum Urbs *Caſtabala*, undè Maria Κασαϐαλίτης, cui adſcripta legitur Epiſtola ad Ignatium, non ἐκ Κασοϐήλων, ut rectè Iſ. Voſſius. *Caſtabalæ* autem nihil commune fuit cum *Caballâ*, undè *Caballini* cognomentum, & omen *Cabalini nominis*, tanquàm *Stercorei*, interprete Glycâ. Res ità habet. Nec *Copronymi* nec *Caballini* perpetuum hoc epithetum tuliſſe Imperatorem, niſi dudùm poſt ſtabilitas in Oriente Imagi-

gines. Undè nec apud Theophanem legas, nec apud Nicephorum Conſtantinopol. Paulum Diaconum, Anaſtaſium Bibliothecar. Sigebertum, alios. Fortè *καβάλλαις equis* delectatus hic Princeps ferebatur, ſuprà modum, ut *ἱππομανῶν* ille Theophylactus Conſtantinopolitanus, Romani filius, quemadmodùm equitatu hic valuit Imperator. Fieri etiam potuit ut frequenter inter equos ille ſuos in *ἱππεῷ* verſatus, ſubindè eorum ſtercore aut lotio conquinaretur. Ex quibus poſteà cavillum & cognomen ambiguum *Caballini*, tùm & *Copronymi*, natum. Cui ſucceſſit putidiſſimum commentum, de lotio & ſtercore *caballino* ſeu equino, quo non delectaretur modò, ſed & univerſum corpus cùm ipſe, tùm paraſyti fœderant, imò totum involverent. Addimus originem aliam contumeliæ, nec obſcuram illam, ex *Fragmento* tributo Nicephoro, diſſimillimo quanquàm *τῇ Ἱστορίᾳ Συντόμῳ*, qui genuinus eſt Nicephori Hiſtoriæ

fœ-

ſterii, ſeu conſpurcato eo regii Infantis τῇ κα66αλῖνι, ne jam omen defuiſſe crederetur. Quod tamen accidat cuivis Infantulo, frigidâ adſperſo, aut etiam Fonti vel Natatorio immergendo toto corpore. Ac prius illud quidem in præfato Fragmento, de corruptiſſimis moribus Principis juventutis, quod unâ conſtat hoſtium fide, non eſt quod in cauſæ Conſtantinianæ invidiam vertant. Nec vellet Jeſuita ut ex ſolutiſſimis Aularum moribus, cumprimis in lubricâ ætate Principum, quibus *quod lubet licet*, & ex iis quorum Gallia ipſa teſtis eſt, teſtes Hiſtorici, indè ab Henrico II. & III. quum maximè in Reformatos odia accenſa fuêre, præjudicium naſceretur adverſum cauſæ Pontificiæ. Alterum verò quod de hoc Conſtantino Nicephorus, frequens ſcil. per vomitum ejectio ingeſti cibi, familiare ſæpè voraci juventuti eſt, vel etiam ſtomacho laborantibus, ultrò provocaturis τὺς ἐμετὺς. Quare addit, *va-*

*riis*

*riis corporis incommodis & doloribus obnoxium fuiſſe* hunc Principem, quod non illicò vertendum animi vitio fuit.

VI. Nunc quæ à Conſtantino hocce *δυσωνύμῳ* adverſùm Imagines, vel Sanctos, ſuſcepta decretave, paucis expendendum venit. Inſiſtemus Jeſuitæ narranti, in præcipuis Hiſtoriæ capitibus. Simulac Imperii habenas tenuit, ſ renovavit (inquit ille) *in Imagines Edicta*, neque hoc ſolummodò, ſed & *Sanctos invocari* vetuit; *Reliquias eorum* indigniſſimum in modum proſtitui ac contumelioſè haberi juſſit; denique in *Mariam Virginem execrandâ impietate* graſſatus eſt, multis in eam *blaſphemiis*, *dicteriis*, imò etiam excarnificatis iis t *qui Sanctum ejus Nomen invocarent*. Et hæc Jeſuita paſſim *τραγῳδεῖ*, ac teterrimis deſcripta coloribus, venenoque maledici calami ubique affuſo, repræſentat. Abſtergendum nunc virus eſt, reſtituenda Hiſtoria, veraque à falſis ſecer-

ſ Maimb. L. II. p. 197. & ſeq.

t L. III. p. 339. 340.

cernenda. Conſtantinum iviſſe in paterna veſtigia, Edictaque ſuo tempore promulgaſſe adverſa *Iconolatras*, proſcribendis *Imaginibus* è Locis ſacris, conſtans Hiſtoriæ fides eſt. Falſum tamen eſt quod perſuaſum vellet Maimburgius, factum mox à morte Leonis. Imo *diſſimulaſſe* aliquandiu, nec niſi poſt domitos rebelles, oppreſſam tyrannidem, Conſtantinopolim reductam, felicemque adverſùs Saracenos expeditionem, ipſo Euphrate ſuperato, ac nobiliſſimis Syriæ Urbibus Imperio redditis, Ann. DCCXLV. *aggreſſum eſſe abolere cultum Imaginum, toto Imperio*, [a] memorat deinceps Jeſuita. Et quidem refert ad v. vel potius VI. Annum Conſtantini, quo juxtà Theophanem ſævà lues Græciam omnem, & Inſulas maris Ægæi, aliaque Orientis loca pervagata eſt. Ut ſcilicet hoc Dei flagellum adſcribatur opportunè *impietati Conſtantini, in quam Deus terribili modo animadverterit, miſſis Angelis extermina-*

[a] Pag. 239. 241. ad Ann. 744. 745.

 *to-*

*toribus, ulturis profanationes & ſacrilegia Hæreſeôs.* Ità quoque Græculi. Veriſſimum autem eſt, Conſtantinum, poſt devictum Artabasdum, uſque ad Annum Imperii XII. Æræ Vulg. DCCLIII. quando revixit Controverſia circà Imagines, ut ex Theophane *Maimburgius, cauſam hanc eo loco reliquiſſe quo tempore morituri Leonis fuerat. Id eſt, exulaſſe Conſtantinopoli, & alibi per Imperium Orientis, è Locis quidem Sacris, cultui præcavendo, Imagines, amotaſque ſolummodò quas à morte Leonis reſtituerat Tyrannus cum ſuis. Et quicquid molirentur clanculùm Iconolatræ, ſteterunt res eo loco, & pacatæ, donec Conſtantinus opportunum judicaret, componi tantas lites, & coërceri deinceps turbones publicæ pacis, Decreto Oecumenicæ Synodi. Quo factum eſt, ut eo Anno qui Concilium præceſſit, indicendum Ann. DCCLIV haberi paſſim *ſilentia* juſſerit, καθ' ἑκάστην πόλιν, ſeu *cœtus &*

* Ib. p. 246. Theoph. p. 358. Ed. Reg.

*con-*

*conſulta*, præparandis ità rebus & animis ad Conventum univerſalem. Dixerit rurſùm ex Theophane Maimburgius: [y] *Poſtquam Epiſcopi in pleriſque Vrbibus, fœdo complacendi ſtudio voluntati Principis ſe conformaſſent, Conventus particulares haberi voluit in præcipuis Vrbibus, ut leni viâ præpararet ingenia* (pour diſpoſer doucement les eſprits) *ad amplexandam definitionem Synodi Generalis.* Quo nihil à Principe prudentius convenientiuſque antiquis moribus inſtitui poterat. Quamvis idem tot victoriis elatus, ac ſucceſſibus felix, pro abſolutiſſimo imperio, potuiſſet Imagines æternum proſcribere, Edictorum Imperialium ſeveritate. De contumeliis intereà aut Virgini, aut Sanctis, aut Reliquiis ſcilicet horum illatis, ut ſuprà Maimburgius, nihil iſtorum quæ ibi Criminator, Nicephorus Patriarcha, Theophanes, Paulus Diaconus, Anaſtaſius. Unumque Jeſuita *Cedrenum* ad marginem notat, totis Sæ-

[y] *Ad Ann. 753. pag. 246.*

culis tribus à Conſtantino ſuàm ἱστοριῶν συνόψιν commentis, fabellis, & ἀνιστορησίαις infarcientem, aç de Copronymo multa mentitum. Quo etiam factum, ut nihil Romæ in Conſtantinum Iconomachum decreverit Zacharias Pontifex, contrà deceſſorum exemplum, quicquid Artabaſdo tyranno, ſecundiore fortunâ uſo, principio faviſſet. Sed parùm ad Zachariam attinebat Imaginum in Oriente proſcriptio; longè magis augendum Patrimonium Petri, illinc liberalitate Conſtantini, ut ex Anaſtaſio [z] Baronius, hinc Exarchatûs Ravennatenſis ceſſione, per Rachin Longobardorum Regem, de quo Exarchatu poſteà. Iiſdemque veſtigiis inſtitêre Stephanus III. & Paulus I. Succeſſores. Imò in Epiſtolis paſſim Pontificalibus ornatum legas Conſtantinum *piiſſimi Auguſti, magni Imperatoris*, encomio.

z *Ad Ann.* DCCXLII. *N.* XXXI.

VII. Nec improbi affectûs, ſeu in Byzantinis Chronographis, ſeu in Maimburgio noſtro, indicium luculen-

lentius eſt, quàm ubi diram luem, Anno DCCXLVI. accenſam, ac triennio graſſaturam, adſcribunt iræ Numinis in Iconomachos, ac Cœli vindictæ ob negatum Imaginibus, aut Reliquiis, aut Sanctis religionis cultum. Primò enim graſſari cœpit ea peſtis, ex Nicephoro Conſtantinop. Theophane, Paulo Diacono, cæteriſque, quo tempore Conſtantinus Imperator Cœlo propitio in omnibus uteretur, Arabes ac Saracenos in Syriâ profligaret, [a] *hoſtes* eos *Imaginum* ut ibidem Jeſuita, Chriſtianoſque ſubduceret duriſſimæ ſervituti, Victor ubique ac Triumphator. Necdùm etiam Edicta feralia in Imagines, nondùm in Monachos mota perſecutio. Deindè, populata ea lues eſt iis in Locis cum maximè, in quibus agerent Iconolatræ. Cœpit enim ab *italiæ*, *Calabriæ*, *Siciliæquè* partibus, quæ Imagines præ cæteris venerarentur. Dehinc in *Syriam* penetratura, ubi & Iconoduli plurimi, & Monophyſitæ Hæretici, quos

[a] *Maimb. p.* 241. *Ann.* DCCXLV.

Conſtantinus ab Hæreſi revocaturus vinctos captivoſque à ſedibus ſuis abduxit. Præterea ſæviit ea præprimis lues, & indè nata conſternatio, in ſuperſtitioſam plebeculam, quæ Imaginibus quam maximè adhæreſceret, non in ipſum Conſtantinum, eo ipſo tempore votis fruiturum armiſque in Syriâ Comagene, & in Aſſyriâ ipſâ, ſuprà modùm feliciſſimis. Denique, undè habent Iconoduli, undè Maimburgius, deſtinari cœlitùs immittique flagella in eos qui Dei unîus, unîus Servatoris cultum reſtituunt, proſcripto illo Imaginum, Idolorum, Creaturarum? Ubi Moſes, ubi Prophetæ, ubi Chriſtus, vel Apoſtoli, detonant in hujuſmodi Principes, tanquàm *ſacrilegos*, qui urgerent *adorari unum Deum*, unum Chriſtum, *in ſpiritu* quidem *& veritate?* Imò verò an non extrema quæque interminantur illis Viri Dei, qui ſe *coràm ſimulachris proſternerent*, qui Deum adorarent ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος, qui *gloriam ejus ad res*

*crea-*

*creatas* transferrent, δυλεύοντες ſeu *duliam* exhibentes *non naturâ Diis?* Et an non ſimilius vero eſt, Deum Opt. Max. invaleſcente Iconolatriâ, ſed & cultu immodico ac religioſo Virginis, Sanctorum, Reliquiarum, cœlo exarſiſſe in verè *Sacrilegos*, in violatores divinæ Legis, in raptores honoris deferendi ſibi uni? Par judicium eſto, de prodigio altero cujus meminit Theophanes, ad Annum XXIII. Conſtantini, & ex eo Anaſtaſius, Paulus Diaconus, alii, nempè de amariſſimo gelu ab Octobri ad Februarium, ut flumina, & maria ad imum uſque concreſcerent; Mox imbrium inopiâ exarituris fontibus, omnibuſque ſqualore & ſiti penè exhauſtis, dùm *pluvio ſupplicat herba Iovi.* [b] Maimburgius ut multus eſt in horum deſcriptione prodigiorum, ità cauſam cum Græculis adſcribit, ut odio Monachorum, ità in ſpecie Martyrio *Stephani Iunioris*, qui Principis Imaginem, eo ſpectante, *pedibus conculcaſſet.* Fuit tamen ille ipſe an-

b *Lib.* 1. *pag.* 284. 286 *& ſeqq.*

 nus,

c Ed. Pet. p. 216. &c. nus, c Nicephoro Patriarchâ in Breviario, cæteriſque teſtibus, quo Conſtantinus Bulgaros ad pacis conditiones quas voluit adegit. Ventis quidem ac procellis diſperſa afflictaque legitur Claſſis Imperatoria, ſed poſt coërcitos Barbaros. Et ſi de irâ Numinis, ex hujuſmodi portentis, aut ex Claſſe Conſtantini disjectâ, judicandum eſt, quidni æſtuantium Iconolatrarum furores Deus inſolito gelu coërcuiſſe cenſendus eſt? Undè etiam paribus portentis territos afflictoſque legimus Populos, ſub optimis Principibus? Aut etiam ſub Iconolatris, deditiſque ſuperſtitioni, exemplo in formidandâ Claſſe & Copiis Irenes, delendis penitùs eo *Anno* qui Pſeudo-Nicænam excepit, ex Theophane? Sed & exemplis obviis innumeris apud Byzantinos, Paulum Diaconum, Sigebertum, Sabellicum, Crantzium. ſimiles, ac quicquid Chronographorum eſt. Et quale nobis igitur judicium fuerit de tot cladibus in ex-

pe-

peditionibus Belli Sacri, planè cœlitùs immittendis, vel [d] Maimburgio ſæpè teſte, aliiſque Auſtriacis, vel Hiſpanicis? Cumprimis de portentoſâ illâ clade, nec niſi conjuratis in perniciem ventis cœloque, ipſo Philippo pronunciante, invincibilis illius ac fulminatricis Claſſis Anni 1588. quæ Belgium omne Pontificium, omnes Hiſpanias luctu ac lamentationibus implevit, Angliam verò Reformatam, Fœderataſque Provincias, ab imminente certoque exitio vindicavit?

[d] *Hiſt. des Crois.*

VIII. Sed ad Imagines à Conſtantino proculcatas redeundem. Unum iſtud ſupererat, quod à Leone Iſauro Patre tot expetitum votis, ut cauſa omnis illa quæ ad Imaginum, Sanctorum, aut etiam Reliquiarum cultum venerationemque attineret, in *Synodo Univerſali* expenſa agitatataque, ex Scripturâ tandem, Conciliis, Patribus, ac praxi Eccleſiæ purioris, antè noviſſimorum temporum ſuperſtitionem, definiretur.

 Huic

Huic jam habendæ Synodo præparaſſe omnia prudentiſſimum Principum, præmonitis quaquaverſùm Eccleſiis, Epiſcopis, ut conveniebat ſanè, ſuprà viſum. Indicitur ergò ea Synodus Anno DCCLIV. Conſtantini XIII. Ind. VII. quo Anno Stephanus III. poſt ſuſceptum in Gallias iter, de Imaginibus parùm ſollicitus, regna mundi aut transferret ipſe in alios, aut ſibi & Petro vendicaret, ut ad initium hujus Anni ipſe Baronius. Dolendum verò eſt hujus Synodi nihil reliquum, feciſſe Iconolatras, præter ea quæ conjurati ſub Irene & Taraſio produxerunt, ac pro arbitrio interpolarunt, in Pſeudo-Nicænâ, *Actione* VI. Aut quæ habent mendaciſſimæ ſimul & contumelioſiſſimæ paginæ, Acta *Stephani & Sociorum* (Binius ignorantiſſimè, *Acta Stephani Papæ*) ex quibus, id eſt, ex ſolutis in Conſtantinum furiis, ſua promit [e] Baronius, ac poſt eum Scriptores nuperi. Theophanes

[e] *Ad Ann.* DCCLIV. N. LIX. & *ſeqq.*

nes paucis, ad A. XIII. Conſtantini, ſed cum mordaci ſale, congregatum *παράνομον Συνέδριον illegitimum Conciliabulum*; addito loco Conventûs, in *Hiera Palatio* (malè Cedrenus ἐν τῷ τ̃ Συρίας) ſeu Heræo vel Heriano, è regione Urbis, in Aſiatico litore ultrà Boſphorum; additis & præſidibus, Epheſio & Pergenſi Epiſcopis, mortuo ſcil. Anaſtaſio Conſtantinopolitano, ac denique numero Epiſcoporum τ λ ή. *trecentorum triginta octo*. Liber Synodicus vocat ἄθεον Σύνοδον *Synodum impiam*, indictam poſt *initam conſpirationem cum Conſtantino, Anaſtaſii ſucceſſore, & Epiſcopis aliis* τοῖς ματαιόφροσιν *vaniſſimis*. Ab his nempè teſtibus, qui ſe *Martyres* aut *Confeſſores*, ob cauſam Imaginum, profitentur, ſuaſue aut ſuorum ſub Copronymo perpeſſiones in Cœlum planctibus & lamentis mittunt, expectes fidam *ſinceriſſimamque*, ut Baronius, narrationem! Et credine vellet fortaſſe Maimburgius, extrema nuper paſſis Re-

Reformatis in Occitanis, Aquitanis, Xantonibus, toto Regno, poſt immiſſos ex orco Dracones, ſi quæ hi de nupero Cleri Gallicani Conſeſſu, deve Jeſuiticâ Societate, per quos periêre, perfida & parùm Chriſtiana teſtarentur? Quamvis ſanè hoc interſit diſcriminis, quod priora iſta de Synodo Copronymi ſoli dudùm poſteà hoſtes, poſtrema Sol ipſe, & fremens Gallia, etiam Pontificia & oculata, omniſque hodie Europa teſtentur. Sed benè habet, cùm Annalium Scriptorem, tùm quotquot cum illo ſentiunt, Binium, Bellarminum, Pighium, cæteros, iſtud aliàs de Græcis profiteri, *ad Acta* Synodi VI. in Honorium: *f Græcos generaliter eſſe corruptores Synodorum*; *g in Sextæ Synodi Actis complura deſiderari*; *complura in iis addita, detruncata à Theodoro Conſtantinopolit.* &c. Quidni pari jure affirmemus de Synodo VII. dùm profert eam cum ſuis Taraſius Conſtantinopolit. profe-

f *Tamagnini Hiſt. Monoth. p.* 238.

g *Baron. ad* A. DCLXXXI. N. II. XXXIV. *&c.*

runt

runt ſoli Græculi, ad reprobandam eam Synodum conjurati? Nempè *detruncaſſe*, *corrupiſſe*, pro ingenio ſuo, quicquid libuit.

IX. Veriſſima autem Synodi Conſtinianæ hiſtoria, vel ex Adverſariis tabulis, ad iſta compendio refertur. 1. Modus indicendi legitimus fuit, auctoritate Imperatoriâ, quâ & Oecumenica priora omnia. Re etiam cum Epiſcopis in anteceſſum communicatâ, miſſiſque ſacris juſſionibus, *πανδσεβέσι θεσπίσμοις*, quôcunque mitti potuerunt, & quà paruit orbis Conſtantino. 2. Convenerunt plures ad hanc Synodum Epiſcopi, quàm ad priores Oecumenicas, aût ad Synodum VI. ſub Conſtantino Pogonato. Nempè Epiſcopi CCCXXXVIII. ipſo Theophane referentè, & Pſeudo-Nicænis in Actor. *Tomo* II. ex omnibus partibus Orientalis Imperii. Nicænam conſtituerant Epiſcopi CCCXVIII. Conſtantinopolitanam primam Epiſcopi CL. Epheſinam, dum

dum abeſſent Afri, & Johannes Antiochenus cum ſuis, Epiſcopi haud multo plures CC. Conſtantinopolitanam ſecundam ſub Juſtiniano, Epiſcopi circiter CLX. Tertiam denique ſub Pogonato, in cauſâ Monothelitica, nedùm Epiſcopi CCC. De abſentiâ *Romani*, aut *Patriarcharum* Orientis, ſtatim. Undè jure merito ſe inſcripſit. τὴν ἁγίαν μεγάλην ϗ οἰκουμενικὴν ἑβδόμην Σύνοδον, *Sanctam magnam ac univerſalem ſeptimam Synodum.* 3. Præſides Synodi, ex Theophane, Epiſcopi duo inſignes, *Epheſinus* totius Aſiæ Exarchus, & *Pergenſis* Pamphyliæ Metropolita, mortuo paucis antè diebus Anaſtaſio Conſtantinopolitano. Et quamvis potuiſſet Imperator, quod Irene poſteà in Taraſii exaltatione, Patriarcham primò deſignare, qui Concilium moderaretur, omniaque ad nutum dirigeret, noluit prudentiſſimus Princeps. Nec niſi poſt cauſam in Synodo diſceptatam, à X. *Februarii* ad VII. *Augu-*

*guſti*, toto Semeſtri, electus eſt præſente Synodo Conſtantinus, qui finem imponeret. Non is *Laicus* ut mentiuntur, quales poſteà Taraſius, Nicephorus, ſed Epiſcopus ꝥ Συλαίȣ, vel Συλλαίȣ *Syllæi*, Urbis Pamphyliæ, habitu quidem & vitæ genere *Monachus*, nec abjecto tamen illo in ipſo Epiſcopatu. 4. Quod *Pſeudo-Acta* Stephani, & *Liber Synodicus* de hoc Conſtantino mentiuntur, & ex iis ſecurè Maimburgius, fuiſſe hominem nefarium, ignominioſum, ob ſcelera ejectum, & motum Epiſcopatu, *chaſſé pour ſa vie débordée & tout à fait ſcandaleuſe*, nec Theophanes, nec Nicephorus Patr. nec Cedrenus, aut Byzantini alii, infeſtiſſimi licèt huic Patriarchæ, referunt. Parùmque ſanè hujuſmodi electione vel Synodo auctoritatis, vel Iconomachiæ roboris, addidiſſet Imperator, imò vim omnem decretorum enervaſſet. Falſum etiam quod per ὑποκοριςμὸν Jeſuita, fuiſſe hunc Conſtantinum olim

olim *exigui in Pamphyliâ oppidi* Epiſcopum, ne hujus quidem nomine expreſſo. Siquidem Urbs *Sylæum*, malè in Tabulis, aut Notitiis quibuſdam, *Siluum*, ad oram maritimam Pamphyliæ, una ſuerit ex præcipuis hujus Provinciæ Urbibus, in quam & jus Metropoliticum tranſiit, ex Notitiis Leonis, Doxopatrii, Byzantinis aliis, Ἡ Πέργη, ἤτοι τὸ Σύλαιον, *Perga, aut Sylæum*. 5. Tempus impenſum examini cauſæ Imaginariæ, non dies fortè pauci, qualiter in Nicænâ verè Ἀγγελικῇ, ſed *menſes* integri *ſex*, ex Theophanis & Chronographorum omnium conſenſione. Sed & ratio hujus examinis, cognoſcendi ac definiendi modus, planè fuit comparatus ad exemplum primæ Antiquitatis. Doceant ipſa[b] Acta, vel qualia nituntur fide Nicænorum adverſùs hanc Synodum coëuntium. Argumenta adverſùs Imagines, ut liquet ex *Tomo* III. IV. V. petuntur ex [i] *γραφικαῖς καὶ πατρικαῖς μαρτυρίαις Scriptura*

[b] T. VII. Conc. à Col. 508. 530.

[i] Col. 504. 530. &c.

*ptura & Patrum teſtimoniis* , atque ex illis primò , tanquam θεοπνεύστοις μακαρίοις τε *divinitùs inſpiratis & beatis*, tanquàm *petrâ cui eſſent firmiter inædificati*, *& ſecundùm cujus doctrinam* profitentur , ad calcem decretorum , ſe omnia ſua *definiviſſe*. Quâ de re mox plura. 6. Adde confirmatam totâ hac Synodo , & ſæpiùs, atque ἐμφαλικωτάτως, omnem doctrinam , omniaque decreta *ſex Synodorum Univerſalium* , tanquàm Catholicam fidem , anathemate devotis *Ario* , *Neſtorio* , *Eutyche*, *Severo*, &c. horumque Hæreſibus. Sed & fidem omnem Orthodoxam , ut ab Apoſtolis acceptam, de Naturâ Dei, de Peccato, Miſeriâ , de Redemptione per Chriſtum , de prædictionibus Propheticis, de Incarnatione Verbi, & Unione Naturarum,deque reliquis Fidei Capitibus , *Tomo* I. & II. exertim declarant , roborant , ſanciunt. 7. Adde , neminem in tam numeroſo Conſeſſu diſſentientem, ſummoque & vocum & animorum

concentu, tranſlatis Epiſcopis a. d. VIII. Auguſti, in Urbem Regiam, & in Baſilicam *Blachernarum*, cujus parietes fuerant pridem dealbati, Imaginibus ſublatis, acclamatum ab univerſis: *Omnes ità credimus, omnes idem ſapimus, omnes conſonanter & ultrò ſubſcripſimus*, πάντες συναινέσαντες ϗ ἀσμενίσαντες, &c. Rurſùs, *Hæc eſt fides Apoſtolorum, hæc eſt fides Patrum!* Ac licet à Θεοτόκῳ nomen eſſet illi Baſilicæ in *Blachernis*, ſitæ in Urbis angulo, verſûs Muros, & caput Sinûs Ceratini, qui portum Byzantinum conſtituit, voluit hoc ipſo Imperator, & cum eo Concilium, probare Orbi univerſo, quemadmodum ex ipſo ὅρῳ ſeu ipſâ definitione Synodi, hanc proſcriptionem Imaginum è Locis Sacris, nihil habere in *B. Virginem*, nihil in *Sanctos* contumelioſi, non magis quàm in Chriſtum ipſum Servatorem. Atque ità terminata hæc VII. Synodus, verè eadem Oecumenica, ſi ullæ Orientales aliæ, mox publicè ac

ac ſolenniter promulganda. Conſtituto etiam antè illîus exitum, novo Patriarchâ, quem pro jure Imperatoris præſentavit Synodo Conſtantinus, additâ ad Conſtantini M. Theodoſii, Marciani, & prædeceſſorum exemplum, [k] *brevi oratione de iis quæ ad Religionem attinerent.* [k] Maimb. p. 249.

X. In ſpecie verò, quî ſe in cauſâ *Imaginum* hæc Synodus geſſerit, quæ de Imaginibus *Chriſti*, *Virginis*, *Apoſtolorum*, *Martyrum*, fuerit ſententia Patrum, quæ argumenta ex Scripturis, ex Patribus, ex uſu Chriſtianorum primævo in medium produxerint, quid tandem de illis definiverint, operæ pretium ex Actis ipſis, inſertis *Actioni* VI. Nicænæ Synodi, ſummatim cognoſcere. Intelliguntur omnia, ex Tomo, (ut vocant) præcipuè *tertio*, *quarto*, *quinto*, & *ſexto*. [l] Ordiuntur ab *Imagine Chriſti*, accuſatâ impietate illorum qui eandem effingerent, cultûs cauſâ. Argumenta Patrum potiſſima hæc obſervo. 1. Quædam re- [l] Tomo VII. Conc. à col. 455.

ſpiciunt Chriſtum tanquàm quoque *Deum*, & reſpectu ſuæ *Divinitatis*, inſeparabiliter unitæ Carni. Hanc verò ſpiritualem eſſe, ἀκατάληπτον, ἀπερίγραπτον, minimè confuſam Carni, non pingendam adeò, niſi Anthropomorphitarum impietas revocaretur. 2. Sed & cenſent Patres ſeptimæ Synodi, repræſentare pictas Imagines Chriſtum ut ψιλὸν ἄνθρωπον *purum Hominem*, ejuſque *Carnem* effingere ἀθέωτον *ſine Deo*, καὶ διῃρημένην *& diviſam* à Deitate. Sicque ideam Chriſti formari injuriam ejus Divinitati. Aliàs fore *Imaginem Dei & Hominis* ſimul, εἰκόνα Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου. 3. Planè arbitrantur, hujuſmodi Imaginibus Chriſti *Neſtorianiſmo* tacitè faveri, τῇ Νεστοριανῇ κακοδαιμονίᾳ. Sic enim neceſſe eſſe ut dividatur vel *ſeparetur Humanitas à Divinitate*, dùm illa coloribus effingitur ſine iſtâ, quæ effingi nec poteſt, nec debet. Et vbi Corpus Chriſti, ibi Deitatem illîus eſſe, quæ etiam ἐν τῷ πάθει ἀχώριστος ἔμεινεν *in ipſa*

*paſ-*

*paſſione inſeparabilis manſit.* 4. Addunt, [m] Chriſtum Servatorem reliquiſſe nobis *unam* vivifici ſui Corporis *Imaginem*, *veram* illam & ἀψευδῆ, in Euchariſtiâ ſcilicet, dùm dixit, *Hoc eſt corpus meum*, *Hic eſt ſanguis meus.* Eandemque non figuratâ Hominis formâ, ſed in *panis ſubſtantiâ*, in *Euchariſtiæ pane*, quem præcepit offerri *εἰς τύπον ϗ ἀνάμνησιν ἐναργεςάτην, in typum & remomorationem evidentiſſimam.* Explicatâ ſimul ſententiâ Græcorum, qualiter Panis fiat Corpus Chriſti, *ſanctificatus per Spiritûs Sancti adventum, mediante Sacerdote*, quâ de opinatione Theologi. His ratiociniis addunt Patres argumenta alia, & urgentiſſima quidem in *Tomo* IV. Potiſſima ex Scripturis promunt, ſeu ex Moſe, *Deut.* V. de non faciendo Idolo, aut ſimilitudine; ſeu ex Chriſto, *Ioh.* I. IV. V. &c. docente Deum eſſe Spiritum, à nemine unquàm viſum, nec in ſpecie ullâ, adorandum in ſpiritu & veritate &c. ſeu ex Paulo, *Rom.* I. 2 *Cor.* V. qui

[m] Col. 446. 447.

nolit Deum, repræſentari ſub Imagine corruptibilis Hominis; nec Chriſtum à ſuis deinceps cognoſci *ſecundùm carnem*, ſed per fidem ambulari. Subjiciunt *Tomo* ſequente, traditionem Eccleſiæ veteris, ac teſtimonia clariſſima Patrum. Quibus ſanè *Imagines*, ſed in Scripturis S. expreſſas commendant, haſque cordi infigendas, aut imprimendas memoriæ Chriſtianorum; Reliquas verò coloribus effictas pictaſque, vel *inutiles* ad ſpiritualem contemplationem *eſſe docent*, vel cum *Idololatriæ* præſentiſſimo diſcrimine conjunctas, & omninò *non inducendas in Eccleſias, in Cœmeteria*. Loca citantur ex Epiphanio Cyprio, Gregorio Theologo, Joh. Chryſoſtomo, Athanaſio, Amphilochio, Theodoſio Ancyrano, Euſebio Pamphili, qui poſtremus hoc nomine ut Nicænis, ſic Baronio, Gretſero, & Gregalibus dicitur
a Col. 495. a *in reprobum ſenſum traditus, vir duplici animo, inconſtans, Arianus*, in cujus Scriptis *variæ blaſphemiæ*,

&

& quæ apud iſtos plura. Nec modò Imagines *Chriſti*, ſeu cultûs cauſâ, ſeu recordationis obtentu, reprobant illi Patres, ſed & illas ° *Virginis, Prophetarum, Apoſtolorum, Martyrum.* Licet hi quidem ψιλοὶ ἄνθρωποι fuerint, *puri homines*, hinc abſque erroris periculo coloribus delineandi, quod urgebant Iconolatræ. Rationes Synodi VII. neque has probantis Imagines, religionis cauſâ pingendas, fuêre & ſolidæ & piæ. Non eas tradidiſſe Chriſtum vel Apoſtolos, ac contrà horum ſeu doctrinam ſeu praxim ſenſim fuiſſe introductum illud Idololatriæ genus, ἐν προσχήματι Χριστιανισμοῦ *ſub ſpecie Chriſtianiſmi*: Eſſe Imaginum earum fabricam *Paganæ* imitationis, & ab Ethniciſmo profluentem, à moribus δαιμονολάτρων ἐθνῶν, *qui ſpem reſurrectionis* non haberent, nec *Deum adorarent in ſpiritu & veritate*, ſed *adorarent manufactum*: Chriſtianam Eccleſiam, *mediam inter Iudaiſmum & Paganiſmum*, neque *Iudæorum Ce-*

° *Col. 456. & ſeq.*

*remonias* admittere, ſacrificia, holocauſta, neque *Paganiſmi Idola*, ſeu Imagines, ſtatuaſve, cultûs causâ erectas, nihil adeò τ̃ ξένων quod *extraneum* eſſet: Pugnare etiam hanc εἰκοδȣλείαν cum ipſâ gloriâ *B. Virginis*, πανυμνήτȣ *ſuperlaudabilis*, & excelſioris Cœlis, ac Cherubinis, cum ipſâ adeò conditione *Sanctorum*, qui conregnaturi Chriſto talem honorem non quærant: Imò veriùs ignominiâ ſic affici Sanctos, eſſe enim eos καθυβρίζειν ἐν ἀδόξῳ ϗ νεκρᾷ ὕλῃ *dehoneſtare in ingloriâ & mortuâ materiâ*: Denique *pingendos eſſe Sanctos in nobis ipſis*, per *animatas* quaſdam *Imagines*, οἷον ἐμψύχȣς εἰκόνας, exprimendo virtutes eorundem in Scripturis S. memoratas.

XI. Atque ità hæc Conſtantiniana Synodus, poſt longum ac ſerium rei examen, ad normam Scripturarum & analogiam Chriſtianæ fidei, & praxim purioris Antiquitatis, tandem *Tomo* ultimo, tanquàm *Spiritum Dei habens*, ad exemplum τ̃

*πρὸ αὐτῶν anteceſſorum ſuorum*, piè ac Chriſtianè [p] definivit: I. Nefas fore ulli *κατασκευάσαι εἰκόνα conſtruere Imaginem*, vel aliquam *adorare impio ſtudio*, aut *στῆσαι ἐν Ἐκκλησίᾳ, ἢ ἐν ἰδιωτικῷ οἴκῳ collocare in Eccleſiâ vel in privatâ domo*, aut etiam *κρύψαι abſcondere* aliquam, nempe metu *προσκυνήσεως adorationis*, quò unicè reſpicit tota cauſæ diſceptatio. Atque adeò vult ea Synodus, amoveri deinceps religioſas Imagines ab hominum populorumque conſpectu, ad præcavendam omnem Idololatriæ ſpeciem. Rationes in ſummam contrahunt; Si qui contravenerint facturos eſſe contrà *præcepta Dei*, *Edicta Imperatoria*, & *Patrum dogmata*. II. Nec tamen eo obtentu, amovendarum ſcilicet Imaginum, ſacrilegii ullam ſpeciem à quocunque eſſe committendam. Atque adeò nulli fas fore, nequidem τῶν *ἀρχόντων Principum*, *Præſidum*, immittere manus in *divina Templa*, in *vaſa*, *veſtes*, *pallas*, *vela* conſecrata, p à Col. 507.

 ea-

eademque ex Eccleſiis auferre, prudentiſſimâ ſanè ac pientiſſimâ cautione. II. Subjectâ confeſſione Orthodoxâ de S. Trinitate, Divinitate Verbi, Unione Naturarum individuâ & inconfuſâ, Seſſione Chriſti à dextris Patris, adventu indè ad Judicium &c. interdicit Veneranda Synodus quibuſcunque tandem, *χρώμασιν ὑλικοῖς coloribus materialibus τὸν Θεῖον τοῦ Θεοῦ λόγον divinum illud Dei Verbum*, Chriſtum Servatorem effingere. Quærendum enim illum eſſe ubi ſedet à dextris Dei, ſed *oculis νοεροῖς intelligibilibus*, id eſt animi, fidei, atque ità *toto corde adorandum.* Nec obtentu Incarnationis, *διὰ τὸ σεσαρκῶσθαι, humanâ formâ circumſcribendum eſſe Λόγον, aut pingendum in Imagine, quaſi purum Hominem, nominando eum Chriſtum, quod nomen Deum & Hominem ſignificet*, inſeparabili unione Naturarum, prolixè rejecto à Patribus, & anathemate devoto errore Neſtorii. IV. Sic prohibent *Imagines Vir-*

*Virginis*, *univerſorumque Sanctorum*, tanquam rem vanam, & διαβολικῆς μεθοδείας *Diabolicæ ſeductionis*, ut confiteantur ſeu illius gloriam, ejusque interceſſiones pro fidelibus, ſeu horum decus, qui ſint τίμιοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ *honorabiles coràm Deo*, & qui fiduciam etiam habeant ὑπὲρ τοῦ κόσμου πρεσβεύειν *pro mundo intercedere*, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, *ſecundùm Eccleſiaſticam traditionem*, quam hac quidem parte agnoſcunt Synodi Patres. v. Tandem, rejectis erroribus qui cum fide Orthodoxâ pugnarent, circà ſtatum noviſſimum, *anathema* dicunt omnibus *non recepturis Sanctam hanc & univerſalem ſeptimam Synodum*, aut innovaturis aliquâ ex parte etiam καινοφωνίας ἤτοι λέξεως ἐφευρέσει, id eſt inani *diſtinctionum* commento: Quales utique ſunt illæ cultûs *latriæ*, *duliæ*, *hyperduliæ*, adorationis *abſolutæ*, *relativæ*, ac ſimiles deinceps natæ, à Patribus prudenter præcavendæ. Confirmatiſque omnibus, animo-

rum,

rum, linguarum, ac ſubſcriptionum pari conſenſione, cum ſolitis acclamationibus ad *Conſtantinum & Leonem* Augg. poſtremò anathema dicunt ξυλολάτραις, εἰκονολάτραις, κακοδόξοις, διγνώμοις, τοῦ Χριστοῦ ὑβρισταῖς. Nominatim *Germano* Conſtantinopolitano, *Georgio* Cyprio, & *Manzuri* ſeu Joh. Damaſceno, ut horum omnium in publico convictis, pari fide & ſcriptorum, & factorum hujus triumviratûs.

XII. Hæc de Synodo Septimâ Græcorum, ſeu Conſtantinianâ, ſeu Iconomachicâ, eò curatiùs ex ipſâ adverſantium Iconolatrarum fide, ut indè intelligatur cùm impoſtura Pſeudo-Monachi illius qui *Acta Stephani* conſarcinavit, tùm ex lutulentis iſtis fontibus haurientium mala fides, violatæque Hiſtoriæ leges poſt Baronium, Binium, Bzovium, Spondanum, Petavium reliquos, nuperi Scriptorum paris *Alexandri Maimburgiique*. Omnes in Synodum hanc ſeptimam, pari furoris æ-
ſtu,

ſtu deblaterant ut in Synodum *Λῃ-ϛρικὴν Latrocinalem*, *Pſeudo-Sy nodum*, *Hæreticam*, *Illegitimam*, *Antichriſtianam*, *Conciliabulum*, *Satanæ Synagogam*, *Conventum ſceleſtiſſimorum hominum*, & ſi quæ ſunt ludibria aut maledicta verborum his graviora. Contrà Pſeudo-Nicæna & Iconolatrica Synodus, in quâ omnes Synodorum leges ad unam proculcatæ, ut in ſequente Hiſtoriâ, cœlo his efferenda eſt tanquàm *Sacro-ſancta*, *Occumenica*, *Magna*, *Septima Synodus*. Sed Maimburgium ac Natalem audiamus, vel priorem inſtar omnium, quia ubique jactantem *bonam fidem*, *ſinceritatem*, *diligentiſſimum examen*, *leges Hiſtoriæ ſervatas*, *fontes conſultos*, *ſtudium partium ejuratum*, & quas alias ſuarum Scriptionum laudes, diſertus ſui jactator, ac ſe ipſe amans, fortè ſine rivali, paſſim ebuccinat. Primum eſt, [q] *nec Papam interfuiſſe per legatos ſuos*, *neque ullum ex quatuor Patriarchis Orientis*, niſi fortè Byzan-

q Pag. 249

zantinum, creandum *ſub finem Conciliabuli.* 1. Diſſimulat Jeſuita, ſollicitatos antè Romanos Pontifices ad Synodum Oecumenicam, in cauſâ Imaginum, certè Gregorium à Leone, ſed fruſtrà, iſtis reluctantibus. Quia in Oriente habenda hujuſmodi Synodus eſſet, procul nutu arbitrioque Pontificum, recente adhuc nutanteque Iconolatriâ, & alia quoque molitis Gregoriis, Zachariis, Stephanis, excuſſionem ſcilicet jugi Imperatorii. Dixit jam ſuprà Gregorius, quum de Leone Iſauro ageretur: *Scripſiſti ut Concilium univerſale cogeretur, & nobis inutilis ea res viſa.* Credo equidem, *inutilis* moliminibus conſiliiſque Gregorii, ex Iconomachicâ quam vocabat Hæreſi promoturus rem ſuam, & B. Petri. 2. Subtraxerat ſe Romanus, & magna pars Italiæ, Orientali Dominio Imperioque. Stephanus jam ad Pipinum confugerat, antè indictam Synodum A. DCCLIII. Novembri menſe appulſurus in Gallias, ac fir-

firmaturus cum Gallo fœdus, in Conſtantinum ſimul, & in Longobardos, devorato jam ſpe *Exarchatu Ravennatenſi*, tanquàm ſpolio Imperatoris Græci, percuſſi ſcilicet anathemate. In Græcos pariter animati Pontifex, Gallus, Itali, Longobardi, quo tempore Aiſtulphus Exarchatum ſibi retineret, Conſtantino deluſo, nec huic alio quàm in armis præſidio. Undè ſanè nequicquàm vocandi fuiſſent ad Synodum omnes iſti, etiam Imaginum ſuperſtitioni deinceps devoti. 3. Sed nec vocari fas erat Pontificem, ad placidam diſceptationem cauſæ, ex Scripturâ S. & primâ Antiquitate, qui jam *Iudicis* partes uſurparat, qui pronunciaverat in hac cauſâ Imaginum, atque Orientales anathemate percuſſerat, etiam Imperio, ut potuit, mulctaverat. 4. Supponunt τὸ ἀμφισβητούμενον, Synodum nullam haberi pro Oecumenicâ poſſe, niſi interventu Romani Pontificis; per ſe aut ſuos Synodum mode-

derantis. Atqui pro *Oecumenicis* habitæ, Conſtantinopolitana *Prima* ſub Theodoſio M. & *Secunda* ſub Juſtiniano, à quibus tamen abfuiſſe Damaſum, & Vigilium, nequidem præſentes per legatos ſuos, Baronius cum ſuis largiuntur. Sed & diſertè Maimburgius, qui in [r] *Tractatu* nupero de Eccleſiâ Romanâ, non modò abſentem, ſed & adverſantem Concilio Papam inducit, tamen pro *Oecumenico* tum habito, & verè, ſeu Papa confirmaverit, ſeu minùs. Undè judicium de *Pſeudo-Actis* Stephani, ex quibus de hac Synodo pronunciant Baronius, Binius, cæterique, negantibus [ſ] *citrà auctoritatem Romani Antiſtitis res Eccleſiaſticas ad normam reduci poſſe.* Quod ex profeſſo impugnat Maimburgius, in dicto *Tractatu* pluribus exemplis: [t] *Falſiſſimum* inquit, *Concilium Generale non poſſe de Fide decernere ſine Papâ.* Adfertque exemplum *Concilii Conſtantinopolitani Primi*, decernentis contrà Macedonium; *Concilii*

r Cap. XI. XVIII: XXIII.

ſ Baron ad A. DCCLIV. N. XXX.

t Cap. XXIII. p. m. 225. &c.

*lii* v. decernentis contrà tria Capitula; *Concilii Conſtantienſis*, à quo receſſerat Johannes xxiii. decernentis etiam contrà Papam; *Concilii Baſileenſis* itidem, omnem ſibi auctoritatem decreto vindicantis, etiam ſine Eugenio iv.

XIII. Quod addunt, infirmandæ huic Synodo, abfuiſſe omnes *Patriarchas Orientis*, planè ad fraudem comparatum eſt. Nam 1. Conſtantinopolitanus tùm nullus, mortuo nuper *Anaſtaſio* paulo antè coactam Synodum, An. xiii. Conſtantini, Theophane ipſo referente. Et quod neminem ex ſibi obnoxiis, qualiter Taraſium Irene, in eam Sedem evexerit Imperator, qui Synodum ad nutum dominantis moderaretur, argumentum eſt candoris prudentiæque Conſtantini. 2. Patriarchæ reliqui, Alexandrinus, Antiochenus, & Hieroſolymitanus, oppreſſi tùm fuêre Saracenorum jugo, quorum pars Ægyptum, altera Palæſtinam & Syriam, ad Amanum uſque, occu-

paret. Docent Byzantini, Saracenica Hiſtoria, Marmolius, reliqui. Undè bella cum Saracenis, ut deinceps cum Bulgaris, accerrima Conſtantino. Igitur nec vocari Patriarchæ iſti ad Synodum, nec adeſſe potuerunt. Quod dùm diſſimulant hoc in loco Theophanes, Cedrenus, ac quotquot hypotheſi deſerviunt, accuſatâ horum *Patriarcharum abſentiâ*, produnt in his ut in reliquis candorem. Et Pſeudo-Stephanus ille, quem Theophanes dicit *annos* LX. *in clauſurâ exegiſſe*; ſeu in cellulâ, in Bithyniæ quodam deſerto, quâ fide, quibus documentis teſtari potuit; quod ex Pſeudo-Actis ejus promit[a] Baronius, *nec Romanum gratum habuiſſe Concilium, nec Alexandrinum comprobaſſe, nec Antiochenum, nec denique Hieroſolymitanum?* Quamvis in Syriæ partibus, quibus præfuit Thedorus Antiochenus, & in Cypro Inſulâ, cui Georgius ille Cyprius, anathemate feriendus, fautores Imaginum fortaſſe fuiſſe aliquos, haud

[a] *Ibid.*

ægrè

ægrè largiamur, hoc ipſo *Schiſmaticos*, & *refractarios*: Sed horum abſentiam non præjudicare Concilio Oecumenico, Tridentinæ Synodi defenſores contendunt, & Maimburgius, in citato [x] Opuſculo. 3. Aſt vero, annon iidem trium Sedium Patriarchæ, eâdemque de cauſâ, jugo duriſſimo preſſi, abſuerunt ab Oecumenicis aliis? Non illi certe in Synodo *Quini-ſextâ*, nec per ſe nec per Vicarios; quæ quandoque Græcis eſt ſeptima Synodus, & Eutychio Patricidi in Annalibus, ſub Juſtiniano II. Et tamen ab ipſis Iconolatris, uti à Græcis omnibus, pro *Univerſali* habita fuit, etiam ab illis ipſis Monachis Palæſtinis, in Literis ad Taraſium ſcriptis. De hac enim Synodo loquuntur, ut reddit ipſe [y] Anaſtaſius: *Hoc autem ſubtiliter eſt conſiderandum, etiam ab ipſâ ſacrâ & venerabili ſextâ Synodo, in quâ nullus eorum, qui per idem tempus in his partibus Epiſcopi erant, conveniſſe repertus eſt*, &c. *Sed nullum* NB. *ex hoc*

[x] Cap. XXIII. p. 221.

[y] Tomo VII. Conc. col. 175.

*Sancta adhæſit Synodo præjudicium, neque ſecuta eſt prohibitio aliqua Statuendi*, & quæ legas ibi plura. Quanquàm hæc ipſa Synodus Latinis hodiernis *Conciliabulum* audit, de quâ re nos ᶻ *Introductione* ad Sæculum VII. pleniſſimè. Sed quoque nullos interfuiſſe Patriarchas Orientis in *Pſeudo-Nicanâ* Iconolatricâ, quicquid clament, infrà demonſtramus. Imò ab *Epheſinâ* decernente contrà Neſtorium, aberat primò Romanus, Antiochenus, Conſtantinopolitanus, ut ex Actis Epheſinis conſtat, Oecumenicâ tamen. 7. Denique ut Synodus legitima, ut Sancta, ut Oecumenica habeatur, non hujus vel illius Epiſcopi, aut Patriarchæ, ſeu præſentia ſeu abſentia reſpici debet. Benè coëuntium Eccleſiarum numerus, quà latè tunc patuit Imperium *Orientis*, & *Oecumenici* Patriarchæ Conſtantinopolitani diſtrictus: Cumprimis verò legitima convocatio, legitimus procedendi ac definiendi modus, doctrina Catholica, ſeu quæ

ᶻ Cap. VIII. à pag. 625.

ex

ex Scripturis, Patribus, & Conciliis Oecumenicis prioribus aſſerta ac confirmata intelligitur.

XIV. Reliqua quæ adverſùs hanc Synodum VII. evomunt, ſuaptè concidunt. Ex. cauſâ, debacchatio illa in *Conſtantinum* novum Patriarcham, productum ab Imperatore in ambonem, antè definitionem promulgationemque Synodi, quâ de re dictum [a] ſuprà eſt. Sic, quod urget Jeſuita nuperus, *præparata fuiſſe in Palatio decreta Synodi*, antequàm formam debitam in Conſeſſu acciperent: Quaſi verò non id potiori jure quadret in decreta Nicæni Conciliabuli, paucis diebus atque ſeſſionibus terminandi, à fine Sept. ad XII. Octobr. & in quo omnia tumultuariè, confuſè, ac pro Taraſii libidine, tranſacta. Par luſus Maimburgii eſt, oppugnaſſe hanc Synodum Imagines [b] *rationibus falſis, frivolis, ſolidiſſimè à Nicænis confutatis, ac iiſdem ferè quibus Proteſtantes Eccleſiam adorti.* Benè eſt, rationes Conſtantinia-

[a] *Hac Sect. N. IX.*

[b] *Pag. 25.*

nianæ Synodi, ac cauſæ ejus fulcra, eadem ferè quæ poſteà Caroli M. & Gallorum, ſuperiùs à nobis ſummatim fuiſſe enarrata. Conferat quiſquis eſt, non àctus modò ſit Jeſuitico ſpiritu, cum reſponſis Nicænorum quæ legit Epiphanius Diaconus, an de plauſtro maledictis, ac muliebribus invectivis, *confutationis* loco, etiam cum anilibus fabellis, & putidis commentis quibus Imaginibus præſidium quæſiverunt, & pronunciet. Ac de his poſteà in hiſtoriâ Nicænæ Synodi Ejuſdem farinæ eſt quod nugatur Jeſuita, niti Conſtantinopolitanos falſâ ubique hypotheſi, quaſi [c] *idem ſit Idolum quod Imago eſt, & quaſi huic deferretur idem honos qui Deo, λατρείας nempè.* Alibi, [d] *triplex errorum genus eſſe adverſum veritati* definitæ in Concilio Nicæno II. Duos autem errores extremos eſſe, ac primum *quidem illum Iconoclaſtarum, qui nullam ferrent Imaginem, eas ſubvertendo, ſub ſpecie Idoli.* Alterum τ̃ χριστιανοκατηγόρων, *qui*

c Pag. 251.

d Pag. 450.

*qui λατρείαν ſoli Deo debitam attribuerent Imaginibus Chriſti.* Subriſit hæc ſcribens Jeſuita. Omninò diſtinguunt Conſtantinopolitani inter *Idola* ſeu εἰδωλοποιΐαν τοῦ ἑλληνισμοῦ, & inter *Imagines* in *Chriſtianiſmum* introductas. Sed has ex illis profluxiſſe ſentiunt, harumque adorationem, nomine mutato. Nec damnant Imagines ut habitas pro *Idolis* Paganorum, vel ut habitas pro *Deo*, θείᾳ φύσει, ac *pari latriæ cultu honoratas.* Non his rationibus pugnant illi Patres. Attendunt ad *Imagines* Chriſti, Virginis, Sanctorum, de quibus lis eſſet, quatenùs deferretur illis, & praxi & doctrinâ, προσκύνησις *ſeu proſtratio, humiliatio, adoratio* religioſa, ſpecies divini cultûs vel honoris. Et has cùm injurias eſſe docent Chriſto, & Sanctis, tùm pugnantes cum doctrinâ Moſis, Chriſti, Apoſtolorum, proximæ Apoſtolis ætatis, ac Patrum etiam quarti Sæculi, tùm denique inutiles ad fidem, ad cultum Dei, vel Chriſti, ad contemplatio-

nem rerum ſpiritualium, imò multis partibus his noxias adverſanteſque deprehendi. Sed de Maimburgianis diſtinctionibus poſteà, ubi de decreto Synodi Nicænæ. Rurſùs en tibi miram Hiſtorici ſecuritatem fiduciamque in affirmando! Impietatem traducturus Conſtantini, totiûſque Synodi, [f] memorat quaſi rem certam, indubiam, Hiſtoricorum pari voce ratam, nefandum ſacrilegium Principis, antè intromiſſos Patres in Templum ſeu Baſilicam Deiparæ Virginis, quæ in *Blachernis* erat. Nempè primò confringi juſſiſſe quicquïd Imaginum ſplendidiſſimam Baſilicam exornarent, ſubjicientium oculis Hiſtoriam Nativitatis, Miraculorum, Myſteriorum, Crucis, Reſurrectionis Chriſti, & quæ intactæ fuiſſent ſub Leone. Deinde, ſubſtituiſſe earum loco ſpecies ſeu Imagines Arborum, & omnis generis Avium. Ac tandem, SS. Reliquias, quas in eo Templo Chriſtiani venera-

[f] Pag. 184.

rarentur, partim igni, partim mari, partim denique præcipitiis ut traderentur imperaſſe. An verò illa ex Theophane, aut Actis poſt Theophanem, an ex Nicephoro Patr. ex Actis Nicænis, ex Cedreno, Glycâ, Zonarâ, Miſcellâ, ſimilibus? Cave credas, mi Lector! Unus & [f] Baronio, & Maimburgio Auctor eſt, nequam ille rhapſodus, qui *Acta Martyrum*, ut vocant, *Stephani & ſociorum*, *ſcripſit quàm ſinceriſſimè*, ſic Annalium ſcriptor. Falſiſſimèque idem Baronius, *eſſe Scriptorem hujus temporis*, qui res à ſe viſas, aut geſtas, nuper admodùm in Acta retulerit. Imò mendaciorum quibus ſcatet Impoſtor, recentiſſimus ille, & in quo una fingendi quæ præter ipſum nemo, ſed & debacchandi in Conſtantinum, libida dominatur, uberrimam ſegetem paſſim hæc noſtra producunt. Sed audi *ψευδοπλάστην* ac *συκοφάντην* in hujus ipſius Concilii hiſtoriâ, etiam ubi *ſinceriſſimus* Baronio eſt! Con-

[f] *Ad Ann.* DCCLIV. N. XXII.

N 5 ſtan-

ſtantinus *Idololatras nuncupat, cum ipſe aurum potiùs quàm Chriſtum adoraret. Vocat Idola, cùm ipſe potiùs impietatis idolum eſſet. Convocat ſtolidam ſapientiaque expertem multitudinem. Adſtringit jurare per veneranda Crucis ligna, per divina Miſteria, & omni labe pura Euangelia, in quibus* *DEI FILIVS *Chriſtianis ne jurent, prorſùs interdicit.* Conſtantinum *quendam tyrannicâ poteſtate Antiſtitem conſtituit. Non ſecùs ac ſi in ſcenâ luderent, ambo in pulpitum aſcendunt, & enſe accinctus Antiſtitem creat, Attagas Numenio adjunctus, par obſcœnum. Qui bellis ac cædibus per omne vitæ tempus operam dederat, qui cum tribus mulieribus* (uxoribus legitimè ſibi junctis) *flagitioſiſſimè ſeſe contaminarat, nunc Sacri initiatoris, Pontificis, munere fungitur.* Et hæc omnia refert Planus, tanquàm ſi præceſſiſſent *literas ad omnes Vrbes ac Provincias, quibus Epiſcopi ad Imperialem Vrbem confeſtim accerſebantur.* Quum ex Theophane, Cedreno,

no, & Byzantinis omnibus conſtet, nec inficiato [g] Maimburgio, *nonniſi ſub finem Concilii* productum ab Imperatore Conſtantinum illum, ex Epiſcopo & Monacho eligendum Patriarcham. Tum ſubjungit mendaciſſimus ſcriptor ea quæ modò Maimburgius, *de abraſis ſacris Imaginibus* ex Blachernarum Baſilicâ, ſubſtitutis profanis aliis, & incenſis aut projectis venerandis Reliquiis. Quod inviſiſſimum facinus prætermiſſurus fuiſſet Byzantinorum nemo, ſed nec Acta Nicæna, ſi quid his ſubeſſet veri. Quanquàm indubium ſit, ſuſtuliſſe pridem Leonem, probante Conſtantino, ex hac ipſâ Baſilicâ, quicquid eſſet adoratarum hactenùs Imaginum, parietibus obducto tectorio, aut iis ſolummodò relictis, quæ extrà oculorum jactum, aut adorationis periculum. Ac diu poſt Conſtantinum, à tempore reſtitutarum Imaginum per Theodoram matrem Michaëlis III. illata eſt in ſplendidiſſimam Ædam *Ima-*

[g] Pag. 247.

*Imago* illa *Deiparæ*, à quâ *velum dependeret*, ſextâ ſemper feriâ redeunte, *in cælum* tollendum; quando mirificâ & ſalvificâ virtute, in hebdomadas ſingulas, Imago illa ſeſe commendaret, hinc κοσμόσωστος *mundi ſalvatrix*, apud Byzantinæ Hiſtoriæ poſteriores ſcriptores. Pergit mentiri Auctor ille ex quo ſua Baronius, in Hiſtoriâ hujus Synodi, & fallere ad hujus exemplum Maimburgius. Dicit, in ſerie narrationis Baronianæ, Imperatorem mandaſſe Patribus & Patriarchæ, *ut cum divinitùs inſpirato Stephano*, qui *Imperatores*, *Patriarchas*, *Epiſcopos in Hæreticorum numero reponeret*, (ſuperſtitioſiſſimus Monachus, de quo poſteà) *Diſputationem* de Imaginibus *inirent*: Cujus ineptiſſimas circumſtantias operoſè iſte memorat, & exitum Stephano glorioſum, exclamaturo Senatore, *Victi ſumus*, *victi ſumus*, *ô Imperator* &c. Qui Stephanus demùm apud Conſtantinum *impietatis* ac *rebellionis* adverſùm Edi-

dicta

dicta Imperialia, accuſatus legitur hujus Ann. xxv. vel xxvi. Chriſti dcclxvi. ex Theophane, Breviano Nicephori, Auctore Miſcellæ, reliquis, atque adeò annis circiter xii. ab habitâ Conſtantinopoli Synodo. Nec Diſputationis qualem mentiuntur veſtigium ullum apud Chronographos eſt, impenſè Iconodulos. Rurſùs interpoſitis de Theodoſio Epheſino, de Conſtantino Nicomedienſi, contumelioſiſſimis ſimul & ineptiſſimis quibuſdam, in Synodum Conſtantinianam blatero hicce deblaterat. *Sanctum Concilium! quod ſanctum profanavit, contrivit, concerpſit.* Et addito contumeliæ putidiſſimo mendacio alio, quod avidus haurit [h] Baronius, *adjectum hoc,* SANCTUS, *ab omnibus Juſtis, ab omnibus Apoſtolis, à Prophetis, à Martyribus, piiſque Viris abjeciſtis.* Ubi, quando, quo decreto, dic ſodes? Imò annon ex Actis ſuperioribus liquet, uti produxêre ipſi Nicæni, Viros illos Dei perpetuò ἀ-

γίους

[h] Num. xxv. A. dcclIV.

γίυς, τὺς ἁγίυς, à Patribus nuncupari, tanquàm à Deo [i] honoratos *τῷ ἀξιώματι τῆς ἁγιότητος axiomate Sanctitatis*? Annon & B. Virginem, ut τὴν ἁγίαν, τὴν παναγίαν, vel *πανάμωμον, ἀειπαρθένον, planè Sanctam & immaculatam, ſemper Virginem*, aliiſque encomiis ornatam inducunt? Et quæ frons impoſtori iſti fuit, aut qui jam Baronio pudor, Maimburgiove; [k] *Sanctorum glorioſo titulo ornari vetat Conſtantinus*? Sed & ad reliqua Baronio deſcripta, quis non attonitus hæreat? Concilium hoc *ſex priorum Conciliorum Sanctiones abrogaſſe; In omnibus Templis, ubi congregata iſta fuerant, Imagines pictas fuiſſe*, ſcil Chriſti, Deigenitricis, Apoſtolorum, Martyrum; Sed & Patres hujus ſeptimi, aſſeruiſſe *Dei genitricem inutilem rem eſſe, omnis commodi expertem, nihil in illâ præſidii eſſe*; Imò, ut ipſe Baronius, *nefandum eos Canonem edidiſſe, quo negarunt non ſolùm Sanctos omnes, ſed & ipſam Deiparam aliquid juris habere*

i T. VII. Conc. col. 459.

k Lib. II. P. 179.

re poſt obitum, ad intercedendum pro nobis. Ad quæ [1] Natalis Alexander, *deceptus eſt Doctiſſimus Cardinalis Baronius, cùm ſcripſit Synodi Pſeudo-Septimæ Antiſtites ediдiſſe nefandum eum Canonem.* Imò oppoſitum iſti Canoni ſtatuiſſe modò docebimus, in diſcuſſione hiſtoricâ eorum quæ Copronymo impudentiſſimè ſimul ac contumelioſiſſimè attributa ſunt.

[1] *Ad Sæc.* VIII. T. XIV. p. 76.

# SECTIO IV.

*Continuatio calumniarum in Conſtantinum. Undè Magiæ accuſatio? Neſtorianiſmi & Arianiſmi altera. Falſitas demonſtrata. Sed & origo. Maimburgius confitens. An Blaſphemus in Virginem, aut contumelioſus in Sanctos Copronymus? Rei examen. Vindiciæ Imperatoris. Quid de iis ſtatuerit Princeps. Quid improbarit. Factum ejus emblematicum explicatum. Epiphanii ſententia collata cum illâ Conſtantini. Accuſatio crudelitatis. Perſecutionem in Monachos qualiter deſcribant. Baronius, Maimburgius ad partes vocati. Rei totius veritas aperienda.*

Ima-

*Imagines poſt Synodum ſeptimam in Oriente abolitæ. Monachorum hinc indignatio, furor. Hinc & pœna. Perſecutionis Monachalis prima cauſa Maimburgio, Impietas Principis. Diræ Jeſuitæ voces. Scriptoris furor.* Ἐπίκρισις *æqua. Exceſſus in miniſtris Conſtantini. Draconis Præfecti, & legionis Aſiaticæ Barbaries Maimburgio deſcripta. Non èxpreſſior unquàm effigies Draconum hodiè Converſorum. Obſervatio Auctoris. Cauſa altera perſecutionum, ex mente Jeſuitæ. Odium Dei, Chriſti, Virginis, Sanctorum, Caſtitatis. In accuſatorem retorta accuſatio. Cauſa Monachorum, in quos animatus Conſtantinus, & Reformatorum in quos Maimburgius Reges accendit, facta collatio. Immane diſcrimen. Rebellionum ſeditionumque Monachalium exempla quædam. Andreas Calybites. Stephanus Junior. Petrus Stylita. Quo hi jure Martyres. Crudelior Copronymo Stephanus* IV *Papa. Barbaries Romæ exercita* A. DCCLXVIII. *Nova cauſa furoris Conſtantiniani. Amiſſus Exarchatus. Hujus hiſtoria, & limites. Pontificum ſucceſſivè molimina adverſus Græcos. Et Longobardos. Donatio Pipiniana. Hujus veritas & circumſtantiæ. Sed & iniquitas. Græci reclamantes. Legatio Conſtantini ad Pipinum. Finis legationis, falſo Jeſuitâ. Synodus*

*dus Gallicana in cauſâ præcipuè Imaginum,* A. DCCLXVII. *Ejus accuratior Hiſtoria. An Imaginum cultum ſanxerit? Rei falſitas pluribus evicta. Maimburgii circà hanc Synodum fraudes variæ. In apertâ luce poſitæ. Synodus Romana* A. DCCLXIX. *Cauſa Imaginum ut diu Romæ neglecta. Quid unum agerent Pontifices. Mox & Hadrianus* I. *De donatione Caroli Regis. Vera à falſis ſecreta. Quæ ſibi retinuerint Franci. Conſtitutio Ludovici Pii ſuppoſititia. De Synodo Romanâ preſſiùs. Certa ab incertis diſtincta. Maimburgii rurſùm peſſima fides. Varia hujus documenta. Epiſcopos Gallorum non acceſſiſſe adorationi Imaginum. Gregorius* I. *& Ambroſius vindicati, adverſùs aſſertum Jeſuitæ. Epiſtola Patriarcharum Orientis commentitia. Quæ intereà Romæ geſta ad mortem Conſtantini. Hujus noviſſima. Ut deſcribant illa Maimburgius, & Baronius. Impoſitum Orbi univerſo ab Iconolatris. Memoria Principis reſtituta. An morbus Conſtantini, plaga* θεήλατος? *Vanitas rei demonſtrata. Retorſio de mortibus Perſecutorum ſuperiore ſæculo. Calumniæ immanes. An Copronymus blaſphemias confeſſus ſit? An ſe æternis ignibus damnatum? Par ſors Car. Martelli, quæ Conſtantini. An cultum B. Virginis pœnitens injunxerit? An facta ſua revocaverit? Omnium*

 fal-

*falſitas expoſita publicæ luci. Argumentum evidens adverſùs Iconodulos. Conſtantini fatum fuit, quod Orthodoxorum, & Chriſtianorum ab ævo. Calumnia in Reformatos ævo ſuperiore.*

I. Porrò ex *Actis* deſcriptæ modò Synodi, qualia etiam interpolarunt pro arbitrio ſuo Iconoduli, maledicta reliqua mendaciaque adverſariorum Conſtantini Copronymi retundenda veniunt. Suprà vidimus infortunatum hunc Principem, quia tot flagraturum odiis, ac maledicis calamis confodiendum poſt fata, accuſatum fuiſſe *Magiæ, incancationum, præſtigiarum, invocatorum Dæmonum, evocatorumque Manium.* Prætereà poſtulatum *Neſtorianæ, Arianæ, Socinianæ* hodiernæ *impietatis*, ac *blaſphemiarum in Chriſtum*, in *Mariam*, in *Sanctos* Dei. Omnium inſtar nobis jam eſto [a] Ludov. Maimburgius, cum ſuo [b] Natali Alexandro, pari inſectandi in utroque libidine *Magus* ſcilicet Conſtantinus; aut *invocator Dæmonum*! Fateor, præiverunt utcunque Theopha-

a *Hiſt. Icon. Ed. tert. p.* 196. 206. 296. 300. 339. 355. &c.

b *Sac.* VIII. *Cap.* II. *Art.* I. *Cap.* VI. *Art.* IV.

phanes, Cedrenus, Zonaras, Miſcella. Nihil verò hujuſmodi Nicephorus Patr. in *Breviario Hiſtorico*, imò ne *Fragmentum* illud quidem ex Theophane, de quo ſuprà, ſeu declamatio in Conſtantinum. De Magiâ Conſtantini, ſeu vivo Patre, ſeu eo ſublato, nihil in Vitâ aut Operibus Damaſceni, nihil apud Michaëlem Monachum in Vitâ Studitæ, Michaëlem Glycam in Annalibus, Sigebertum in Chronico, complures alios acerbiſſimos in Principem utrumque. Sed nec veſtigium rei ullum in omni Hiſtoriâ Leonis Iſauri, ſeu antè nuptias Conſtantini cum Irene, ſeu poſt eaſdem. Neque etiam exprobraſſe tantum nefas leguntur aut Artabaſdus invaſor tyrannidis, aut Nicæni, aut Romani Pontifices. Sed Magus ille ſcilicet, cujus auſpiciis omnis *Idololatriæ* ſpecies profligata, *adoratio* unius *Dei Trinuni* ſancita, ac *Sex Synodorum Univerſalium* fides, omniſque *Orthodoxia* prioris ævi, ſolemni Sacra-

mento firmata roborataque fuit! Docent Canones, ac definitiones ad calcem Synodi ſeptimæ. Inquies, undè atrocitas accuſationis? Ex ſuperiori nempè commento de *beſtiarum cruore*, *viſcerum exectionibus*, aut *equinis ſtercoribus*, quibus impenſè delectaretur Princeps Juventutis. Hæc jam interpretati mendaces Græculi de haruſpicinâ, & extiſpiciis, hinc divinandi arte, omnique adeò μαγείας ϗ μαντείας ſpecie. Nec vellent profectò Maimburgius, aut Natalis, *Magos* fuiſſe, *invocatoreſque Dæmonum*, omnes eos Romæ Pontifices, quos indè à Sylveſtro II. aut Benedicto IX. hoc ſtigmate notarunt Chronographi, aut qui Pontificum Vitas tradiderunt.

II. Num fortaſſe vero propior criminatio eſt, negatæ à Conſtantino aut *Divinitatis Filii*, aut ſententiæ Catholicæ contrà *Neſtorium*? Nihil tamen certius, ſi Maimburgio aut Natali fides eſt. Imò nihil hoc de Principe mendacius efferri potuit.

Le-

Legantur modò expreſſiſſimi [c] Canones Synodi Conſtantinianæ, VI. IX. X. & ſequentes, pro *S. Trinitate, Divinitate Filii, indiviſibili Naturarum unione, Mariâ* κυρίως καὶ ἀληθῶς Θεοτόκῳ, *propriè ac verè Dei genitrice.* Legantur Acta Synodi, ipſaque mox Synodi clauſula, & exclamationes Patrum. Ac mirare, quiſquis es, frontem animumque Monachorum! Quinimò in ipſo Synodalium definitionum exordio, dicuntur congregati Patres, piiſſimâ ſanctione Conſtantini & Leonis, in Templo τῆς ἁγίας ἀχράντου δεσποίνης θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, *Deiparæ ſemperque Virginis Mariæ.* Nec ſanè de Conſtantino aliud Hiſtoria Byzantina, quàm fuiſſe *hæredem paternæ impietatis*, dum *Sacras Imagines proſcripſit, & Catholicos inſectatus eſt.* Accuſationi tamen Arianæ, aut Neſtorianæ Hæreſeôs, quæ rurſùm ſpecies, quis obtentus fuit? Verbo habe. Primò accuſator legitur perfidus Anaſtaſius, poſtquàm hic defeciſſet ad Artabaſdum Ty-

[c] Tomo VII. Concil. col. 514. 515. 519. &c.

rannum, accendendis in Conſtantinum Imperat. odiis. [d] *Iuravit* ſcilicet in publico hic Patriarcha, dixiſſe ſibi aliquando Conſtantinum, *Credisne Chriſtum, Mariæ Filium, eſſe Dei Filium? Imò* μὴ λογίσῃ εἰ μὴ ψιλὸν ἄνθρωπον, *noli reputare niſi merum hominem*. Habes teſtimonium hominis *perduellis*, *perfidi*, *proditoris*, *alterius Iſcariotæ*, *hypocritæ*, *apoſtatæ*, his enim Anaſtaſium illum Patriarcham floſculis paſſim ipſe Maimburgius exornat. Audi teſtes alios. Ecce, *quidam Clerici & Monachi, nec non Laici*, ità [e] Theophanes, & ex eis [f] Baronius ad Annum Chriſti DCCLXVI. à Conſtantino ipſo παρεσκευασμένοι *ſubornati*, accuſant Patriarcham Conſtantinum proditi apud Populum Imperatoris. Nempè quod revelaſſet Conſtantinus ille Patr. rogaſſe ſe aliquando Principem, *ecquid incommodi ſi Maria diceretur non* θεοτόκος, ſed χριστοτόκος? [g] Cedrenus aliter, omninò Patriarcham id dixiſſe vindictæ cauſâ, ac perſuaſum

[d] Maimb. p. 205. Ann. DCCXLVI. ex Anaſt. ad A. 3. Conſt. &c.

[e] Ad Ann. Conſt. XXV. pag. 369.

[f] Tomo IX. N. III.

[g] Tomo II. Ed. R.

ſum voluiſſe, quod *negaſſet* Imperator, cùm *Mariam eſſe Θεοτόκον*, tùm *Chriſtum pro Deo habendum*. En rurſùm impietatis Conſtantinianæ aut teſtem unicum, *Patriarcham* illum cognominem Imperatori, juxtà Cedrenum; imò juxtà [h] Maimburgium, *impudentem calumniatorem*, *brutâ vindictæ cupidine actum*, undè *horrenda illa impoſtura*! Vel ſi credendum Theophani, en tibi teſtes à Principe ipſo *inventos & inductos*, qui hanc *συκοφαντίαν* Patriarchæ imputarent, ut in eum animadvertendi occaſio Principi naſceretur. Et his teſtibus, his de Conſtantino commentis, & in Principem maledictis, nititur unicè repetita totiens Maimburgio imprecatio in Leonis Filium, ut *Neſtorianum*, *Arianum*, *Socinianum*, *blaſphemum*, *execrandum*. Cave rideas quiſquis es, ingemiſce potiùs, & intellige fiduciam Hiſtorici, longè maledicentiore calamo de *Luthero*, deque *Calvino*, horumque Diſcipulis, infecturi poſteà ferales paginas.

h *Lib.* II. *p.* 300. 301.

III. Pat Jeſuitæ fides eſt, ubi ex impoſtoribus Græculis, & Pſeudo-Actis Martyrum, ac mendaciſſimis Monachorum foliis, refert contumelias illatas *B. Virgini*, *blaſphemias* in eam evomitas, deſpicatui habitos *Sanctos*, conſputas conculcataſque Sanctiſſimas *Reliquias*, negatam omnem Sanctorum *Interceſſionem*, & quæ id genus in rebus Conſtantini paginam utrumque faciunt. Sed nec conſtat ſibi ſatis Loyoliticæ nuper familiæ columen. Ad Annum

i Lib. II. p. 251. ſiquidem DCCLIV. Conſtantini, [i] invehitur iu *Proteſtantes*, *quos* ſcilicet hic *condemnaverit Imperator*, *quibuſque dixerit anathema*, nempè *omnibus qui reſpuerent Interceſſionem Virginis, Sanctorumque*. Et ſanè *Canonibus* poſtremis Synodi Conſtantinianæ, quos notat ad marginem

k Tomo VII. Conc. col. 523. 527. Jeſuita, [k] Maria definitur eſſe ὑπερτέρα πάσης ὁρατῆς καὶ ἀοράτης κτίσεως, *ſublimior omni viſibili & inviſibili Creaturâ*; Sancti verò τίμιοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ *honorabiles coràm Deo.* Sed & in

in *Actis* paſſim, cùm B. Θεοτόκον τὴν πανύμνητον, tùm verè *Sanctos*, τιμηθέντας τῷ ἀξιώματι τῆς ἁγιότητος *honoratos ſanctitatis axiomate, ſemper viventes*, miris laudibus efferunt, omnique honore proſequuntur. Imò verò, ſi fides Actis Nicænis, non modò illis tribuit eadem Synodus, τὸ πρεσβεύειν ὑπὲρ τοῦ κόσμου, *intercedere pro mundo*, quæ pridem Chriſtianorum ſententia fuerat, ſed etiam jubent eorum ἐξαιτεῖσθαι πρεσβείας, προσευχάς, *expetere*, rogare, deſiderare *interceſſiones*, *orationeſque*. Hypotheſi tamen à Latinorum illâ diverſiſſimâ, nec per modum *adorationis*, aut *invocationis* religioſæ, additis Litaniis, Officiis, Sacrificiis, Feſtis innumeris, &c. Sed qualiter Confeſſorum Viventiumque ſuffragia expetita; quâ de re aliàs dicendi locus eſt. Largitur quoque Maimburgius, Iconomachos illos, [l] *quicquid Imagines ferre neſcirent, tamen reveritos eſſe Crucem.* Rectè, ſignum illud διακριτικὸν Chriſtianorum, oſtenſum ma-

[l] *Ibid. pag.* 254. 255.

magno Conſtantino, paſſim exindè erectum fuiſſe, ſuprà viſum eſt, ornandum auro, argento, gemmis, habendumque reverenter, uti habuêre Codices Evangeliorum, Menſam Sacram, alia, colendum minimè. Ludibrium enim illi debuerunt, qui Lactantio tribuêre notum Poëma, *de Paſſione Domini*, in quo verſus,

*Flecte genu, lignumque Crucis venerabile adora.*

Sed & diſſimillimam fuiſſe figuram Crucis Imagini Chriſti, *quæ immediatè eum repræſentat*, ſcilicet, *quod Crux certè non facit*, dicat [m] Maimburgius. Undè etiam in Nummis Leonis Iſaûri, & Conſtantini PP. Augg. ex Octavio Stradâ, apparent *Stemma Crucigerum*, *Globus crucigerus*, *Crucicula*. Ac Crucis figuras cùm Armenos in hunc diem, Imaginum neſcios, tùm Iconomachos veteres admiſiſſe in confeſſo eſt, ut notum ex Euangelicâ hiſtoriâ ſignum, dùm ignota Chriſti facies, idemque Chriſtianiſmi ſymbolum, pulſi à Conſtantino Paganiſmi

[m] *Maimb. p.* 255.

niſmi *μνημόσυνον*, ſignatumque in primitivâ Eccleſiâ, ne *pudere* Chriſtianos *Crucis Chriſti* quiſpiam exiſtimaret. Ità non aliter in *Reliquias* indignatus Conſtantinus, quàm quatenùs eſſent *adorationis* objectum, & inſtrumenta ſuperſtitionis, [n] *devotionem* appellat Jeſuita, falſis etiam nominibus ut plurimùm cenſendæ. Quî etiam *in Mariam* contumelioſus fuerit, explicat ipſe Maimburgius: [o] *Si cui excideret, etiam de improviſo, ad Deiparam in periculis confugere*, NB. *invocando Sacro-Sanctam ejus Nomen, protinùs favor Imperatoris in terribile odium deſinebat.* Quæ ſi vera ſunt, non tam blaſphemus Conſtantinus, quàm qui *invocarent Sacro-Sanctum nomen Mariæ*, quæ nec Deus ipſa, nec Dei honorem ſibi vendicans, nec Servatrix, nec invocari uſquàm juſſa, aut invocata Chriſtianis prioribus, *ſalutata* ſanè ab Angelo, & vel *Deiparæ* nomine habita iſtis in honore. De cætero felicior ipſa quod Chriſtum corde quàm quod utero ge-

[n] L. III. pag. 341.
[o] Ibid. p. 339.

geſtaverit, *indè felix mater, non quia Verbum in illâ Caro factum eſt, ſed quia cuſtodivit ipſum Verbum Dei per quod facta eſt, & quod in illâ Caro factum eſt*, in vulgato dicto [p] Hipponenſis.

IV. Sed & Conſtantini mentem teſtabitur illud [q] Cedreni, quod in proſcindendi denuò materiam vertit Jeſuita, initio ſtatim hiſtoriæ [r] Conſtantini, & ex Cedreno Suidæ, in *Conſtantino*. Tacent interim Theophanes, Nicephorus Patr. & vetuſtiores Conſtantinomachi, ac vel hinc meritò cenſendum ambiguæ fidei. Refert Cedrenus, Conſtantinum ſumptis aliquando *loculis*, *βαλαντίῳ*, *auro plenis*, rogaſſe adſtantes, quanti eos pretii loculos æſtimarent, cui reſponſum fuerit, *οὐδενὸς εἶναι*, *nullius pretii eſſe*. Tùm Imperator ad eoſdem converſus: Ità *Maria* quoque dùm Chriſtum geſtavit utero, *τετιμημένη ἦν in honore fuit*; poſtquàm verò eum peperit, *οὐδὲν τῶν λοιπῶν γυναικῶν διενήνοχε*, *nibilo reliquis mulieri-*

[p] *Tract.* x. *in Ioh. C.* III. *Tomo* III. *P.* II. *Ed. Noviſſ.*

[q] *T.* II. *de Conſt. Copr. p.* 460.

[r] *Lib.* II. *p.* 198, 199.

*ribus præſtantior eſt.* Cui narratiunculæ, nixæ unâ G. Cedreni fide, nec tempus ullum ſignantis, referentiſque inter alia contumelioſa & mendaciſſima, ſi quid veri ſubeſt, emblematicum illud Conſtantini factum quò reſpexerit nemo non videt. Nimirùm, ne loculus auro contento exæquaretur, *Deipara Deo*, *Maria Chriſto*, qui olim Matris in utero præſens, unde ἀγαλλίασις fœtûs Eliſabethæ, non ad Mariæ ipſius, ſed ad *Chriſti adventum*, ità Maldonatus. Hinc Θεοτόκον naturâ ſuâ nihil differre à cæteris mulieribus, nec eſſe pari *honore* Matrem proſequendam, quo Filius quem geſtaſſet utero. Aliàs controverſia nulla fuit de *honore* Mariæ deferendo, eandemque τιμᾶσθαι *honorari ſuprà omnem aliam creaturam*, ipſe decerni voluit Conſtantinus in Synodo VII. Ac planè ità Epiphanius (cui, vel ex citandis modo, falſò inſcribitur ſermo Mariolatricus, ἐγκώμιον εἰς τὴν Θεοτόκον) adverſùs Collyridianos, Hæreſi LXXIX. ſ Ἐν τιμῇ

ſ Tomo II. pag. 1064. 1065.

ἔςω

ἔστω Μαρία, ὁ δὲ Πατὴρ, καὶ Υἱὸς, καὶ ἅγιον Πνεῦμα προσκυνείσθω, τὴν Μαρίαν μηδεὶς προσκυνείτω. *Honoretur ſanè Maria, Pater verò, Filius, & Spiritus S. adorentur: Mariam adorare nemo velit.* Paulo antè idem [s] Epiphanius: Ναὶ μὴν ἅγιον ἦν τὸ σῶμα τῆς Μαρίας, οὐ μὴν θεός. *Sanctum erat Mariæ corpus fateor, non tamen Deus illa fuit.* Mox: Ἀπὸ τοῦ, Γύναι τί ἐμοὶ καὶ σοί; μή τινες νομίσωσι περισσότερον εἶναι τὴν ἁγίαν παρθένον, γυναῖκα ταύτην κέκληκεν; ὡς προφητεύων, τῶν μελλόντων ἔσεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς σχισμάτων, &c. *Quid mihi,* inquit, *& tibi mulier? Ne quis B. Virginem excellentioris alicujus naturæ eſſe credamus,* (quod ipſum ſuprà Copronymus) *eoque vocabulo, quaſi vaticinans, ad ea Schiſmata Hereſeſque refutandas uſus eſt, quas in Orbe terrarum olim excitandas cognoverat.* Rurſùs; Εἰ γὰρ Ἀγγέλους προσκυνεῖσθαι οὐ θέλει, πόσῳ μᾶλλον τὴν ἀπὸ Ἄννης γεγεννημένην; *Nam ne Angelos adorari permittit, quanto minùs id Annæ filiæ tribui conceſſerit?* Mittimus reliqua, quæ ad

[s] Ibid. pag. 1061. 1062.

unum

unum omnia Petavio in Animadverſionibus fuêre diſſimulanda. Conferat nunc Lector iſta Epiphanii cum ſuperioribus Conſtantini Imperatoris, & cum doctrinâ ac praxi Pontificiâ, fœdâque Μαριοδουλείᾳ, & judicet, qui propiùs ad *Sacrilegium* & *Hæreſim* accedant, Copronymus an Maimburgius? Nihil enim Epiphanius de λατρείᾳ dixerat, ſed de προσκυνήσει tantùm, quam nec Angelis, nec Mariæ θεοτόκῳ, ut ejuſdem cum mulieribus cæteris naturæ, abſque ſacrilegii crimine deferri poſſe pronunciat, quæ quidem Jeſuitæ noſtro [a] *execranda impietas eſt.* Imò verò *execranda* hæc omnis in iis qui Hiſtoricorum nomen mentiuntur, & effræna maledicendi licentia eſt, in iis quæ ad Conſtantinum attinent. Sed modum omnem exceſſura, in deſcribendis extremis hujus Imperatoris, ubi plura de *blaſphemiis* in *Mariam*, ad calcem hujus Perioches.

[a] *Lib.* II. p. 199.

V. Succedant nempè atrocia facta hujus Principis, *Crudelitas* & *Barba-*

*baries* in fideles exercita, *raptati paſſim Catholici* ſeu cultores Imaginum, *membris mutilati, orbati luminibus, excarnificati, toſti, fuſtibus contuſi, in profundum præcipitati, omni genere contumeliarum, & ſuppliciorum affecti*, ac cumprimis *Monachi* & *Moniales*, quorum perſecutionem refert [x] Jeſuita, ad Annum Æræ vulg. DCCLXIX. Baronius recruduiſſe perſecutionem in *Orthodoxos Chriſtianos*, [y] Anno DCCLXI. Sed obſervabimus inprimis poſteriorem Baronio cæteriſque Maimburgium. Ut Lectorem ſuum illiciat, ac perfundat voluptate quâdam, *pour donner le plaiſir du Roman*, ut ipſe ſuprà, præter ea quæ mentiti Byzantini, fingit de ſuo non pauca, ἐτυμοῖσιν ὅμοια. Illinc quidem in Principe efferatos animi motus, impias voces, ac caninam quandam in Viros ſcilicet ſanctiſſimos rabiem; hinc in Monachis nocturnas, aſſiduaſque preces, orationes patheticas, conſtantiam qualem ſub Deciis, vel Diocletianis,

x *Lib.* III. *p.* 356.

y *Tomo* IX. *N.* XV. & *ſeq.*

nis, crebris portentis *ac miraculis* illuſtrem. Et una horum omnium penes ipſos fides eſt, promptorum maximam partem ex *Actis apocryphis*, impoſtorumque tabulis, de Paſſionibus *Martyrum* ſub utroque Principe. Ne ipſo Petavio, & Doctiſſimis quibuſque, auſis diffiteri, multa quæ ſub *Nicephori* Patriarchæ, *Theophanis*, *Pauli Diaconi*, *Cedreni* &c. nominibus leguntur, ſæpè à poſterioribus adjecta, aut de cætero interpolata fuiſſe. Ac quod Jeſuita *Fragmentum* addidit ad Ἱςορίαν Σύντομον, tanquàm Nicephori, prodit (ut ſuprà) non tam in Conſtantino ipſo, quàm adverſùs Conſtantinum in Scriptore furorem quendam, & ex ſtylo declamatorem exulceratâ mente, veriùs quàm Hiſtoricum. Quid dicendum jam de Annalium ſcriptore Baronio? Eô certè avidiùs hauſit his ex fontibus, quod utrique Imperatori, Leoni & Conſtantino, fuêre gravia cum *Romanis Pontificibus* certamina, à quibus indigna omnia & dura paſſos eſſe Principes,

ex parte jam viſum. Id cauſæ ſatis Baronio lacerandæ memoriæ utriuſque. Hinc declamationes, exaggerationes, imprecationum diræ, & gravis improbis Capitibus tellus. Hinc ſi qui *terræ motus*, familiares in iis Orientis partibus, ſi quæ *peſtes* depopulatæ ac contagia morborum, ſi quæ illatæ Imperio *clades*, ſi quæ minùs felices adverſùs *Barbaros* expeditiones, ſi quæ *prodigia* ab imperitis vulgata, aut mulierculis, ſi quo *morbo* invaſi ipſi Principes, *aquæ intercutis* puta, *dyſenteriæ*, aut *febris malignæ*, &c. omnia protinùs adſcribenda vindici in ſcelerata Imperatorum capita Numini. Et cur ſcelerata? Ob ſubtractas *adorationi* picturas, tabulas, & ſublata *cultûs* ſuperſtitioſi objecta. Vel ob coërcitam Monachorum turbam, paſſim ſeditiones plebum excitantium, & ruentium præ cæteris omnibus inſani furore in aſſertionem Imaginum, an Idolorum, ex quo evaſerant fœdiſſimæ ſuperſtitionis, & reli-

ligioſæ προσκυνήσεως objecta. Adhæc ſub ſpecie ſanctitatis, & ſacræ veſtis larvâ; quam *Tenebrarum indumentum* appellaſſe Conſtantinum referunt; quum imponi Populis cerneret Imperator, ac deliteſcere ut plurimùm, ſub eo mantelo, nequitiæ ſcelerumque ſemina, hinc nata ea quam vocant *perſecutio*, de quâ paucis referendum.

VI. Poſt decretum Conſtantinianæ Synodi, oppreſſa in Oriente Iconomania videbatur. Roma verò parùm de Synodi illîus definitionibus ſollicita fuit, ſub Stephano III. & Paulo I. Nec enim Concilium ullum oppoſitum legitur Synodo illi ſeptimæ, pro Oecumenicâ quantumvis habitæ, antè Concilium Romanum ſub Stephano IV. Anno Æræ Dionyſ. DCCLXIX. Imò Conſtantino plurimus adhuc honos habitus fuit; ut *piiſſimo* Auguſto, ex ſcriptis ad eum Româ Epiſtolis, miſſiſque Legatis; apud Anaſtaſium; quibus *Imperialem Clementiam* Stephanus

ſupplex orabat, ut ſibi & Italiæ ſuccurreret. Tunc enim unum Pontificibus ſtudium, *Exarchatu* pellere Longobardos, Pipini tandem donatione vendicando Romanæ ſedi, & in Petri Paulique patrimonium convertendo. Undè Aiſtulphus Longobardorum Rex, quantùmvis Imaginum cultor, quià tamen ſibi Exarchatûs dominum invaſerat, poſt mortem Rachiſis, pari loco habendus fuit quo *Gentilis* quiſpiam, hinc in Literis Pauli Pontif. apud z Baronium, poſt Pipinianam donationem, dicitur Exarchatus redemptus *de manibus Gentium.* Quod factum eſt ſub Stephano III. ad Pipinum in Gallias profecto, quâ de re etiam infrà, & *Introduct.* noſtrâ ad res Sæculi VIII. Igitur ut hæreamus in Oriente, anguſta illa fuêre ac remotiora terrarum ſpatia, quæ ab *Hæreſi Copronymi*, *ab ejus veneno*, ità Græculi, pura intactaque remanerent, id eſt quæ Imagines adorarent. Dixerint Pſeudo-Acta Stephani Junioris, citante

z *Ad Ann.* DCCLIX. *N.* 1.

tante

tante Baronio, [a] ad Annum DCCLV. Nullum iſta Monachis perfugium tunc novêre, quàm in regionibus Barbaris ferè trans *Euxinum*, & ad Mæotida Paludem; aut in *Italiæ* locis ab Orientali Imperio avulſis; aut in *Lyciæ Provinciæ* montoſis climatibus, & in *Cypriâ Inſulâ*, ac Phœniciæ maritimis locis, verſùs *Tyrum* & *Ioppem*. Non *Antiocheno*, non *Alexandrino*, non *Hieroſolymitano* ſubjectæ Sedes, inter Iconodulas referuntur, neque paſſuri tùm Saraceni. Quo factum eſt ut addictiſſima ſuperſtitionibus Monachorum, toto Oriente pullulantium, turba paſſim fureret, horumque anteſignani & calidiores, in ipſum Principem, in ejus Edicta, in Miniſtros, ſeditioſi ac rebelles inſurgerent. Atque hinc animadverſiones, exilia, ſupplicia, probra, ac pœnæ de contumacibus ſumptæ, tandemque Monachiſmi proſcriptio, quandoquidem Monaſteria eſſent religioſarum Imaginum, fœdæ προσκυνήσεως, interdictæ noviſſimus

[a] Tomo IX. Num. L.

Canonibus, & conſpirationum adverſùs publicam tranquillitatem, quædam receptacula. Referunt hujus Monachalis perſecutionis æſtum, ad Annum Conſtantini XXV. & XXVI. ità Theophanes, id eſt Æræ Vulg. DCCLXVI. & DCCLXVII. continuandæ annis ſequentibus. In cujus perſecutionis hiſtoriâ, tragicis vocibus memorandæ, multiſque in Copronymum maledictis jactatis, prolixi ſunt Nicephorus Patr. Theophanes, Cedrenus, Pſeudo-Acta Martyrum, &c. At prolixior iniquorque cæteris eſt *Iconolaclaſticæ Hiſtoriæ* conſarcinator nuperus [b] Maimburgius. Utque ingenuum ſe Hiſtoricum ſincerumque iſte demonſtraret, duo ſibi facienda eſſe cenſuit. Primò, ut ejus quam fingit in Conſtantino, adverſùm Monachos λυσσήσεως, reverà indignationis, cauſas ex ſe comminiſceretur, invidioſiſſimas ſanè, ſed & ex dicendis modò falſiſſimas. Deindè, ut in atrocioribus quibuſdam factis recenſendis, cùm augeret omnia,

[b] *Lib.* II. à p. 275. *Lib.* III. à pag. 336.

nia, ac paratragœdiaret more ſuo, tùm in Principem ipſum, ejuſque barbariem atque impietatem; magis quàm in eos quos vocat *Carnifices*, *Internales furias*, *Dracones* hodie dicunt, culpam omnem conjiceret.

VII. Igitur inter cauſas accenſæ bilis in Copronymo, quas refert Jeſuita, primum locum obtinent, & horret animus memoraſſe; *Impietas* Principis, *peccatorum cumulus*, *induratio*, *animi rancor*, *furor*, *perfidia*, *crudelitas*, *quotidianæ quibus ſe volutaret libidines*, *paſſionum vehementia*, *vita infamis*, *actiones execrandæ*, *deteſtanda facinora*, quibus etiam alios invitos implicaret: Hinc *metus ne illorum vel conſcii vel complices ea propalarent*, ne etiam eſſent *Viri pii*, *verè converſi*, *& Confeſſores*, *qui ſuis ad Deum gemitibus quotidiè tot horrenda crimina deflerent*. [c] Hæc ille, & multo plura ac graviora, lacerandæ horrendum in modum perſonæ Principis, ſuiſque Iconolatris & Mariolatris

[c] *Lib.* II *p.* 274. *&c.* *Lib.* III. *p.* 336. 338. 339. *&c.*

tris ut placerent quas faceret ipſe fabellas. Undè [d] claudit: *Princeps fuit, abſque contradictione, quo ſceleratiorem brutalioremque alium Hiſtoriæ veritas tranſmiſit nullum ad poſteritatem. Nullum genus eſt flagitiorum, & abominationum, cujus ſemet non reum conſtituerit, nullo unquam in ipſo vel minimæ virtutis veſtigio obſervato, quæ opponi tot criminibus poſſit. Atque ita, poſtquàm Antiochum æmulatus eſt, in opprimendis fidelibus omni genere calamitatum, parem cum eo vitæ exitum ſortitus eſt.* Stupe Lector quiſquis tandem es, ac cogita annon Scriptoris veriùs illa *furorem* prodant, quàm Principis. Certè nemo extrà partes conſtitutus iſtud non largietur, haud extremæ modò imprudentiæ eſſe, ſed & projectæ in Hiſtorico maledicentiæ, ut molliſſimè dicam, perfodere ac proſcindere ſupremum Orbis Caput, eo genere accuſationum ac probrorum quibus in ſolâ affirmantium libidine, ac juratorum hoſtium conſpira-

[d] Lib. III. p. 356. 357.

ratione, contrà fidem certioris Hiſtoriæ, fundamentum eſt. De Conſtantini factis, meritìſque laudibus, ᵉſuprà ex Nicephoro ipſo Patriarchà, & ex adverſantium fide, occupatum eſt, quò redeat Lector. Nunc, ſi Maimburgium audis, rabie fera corda Principis tument, eſt aliquid Hydrâ potiùs hujus ſcelarati dolor, & tempore non alio ſævior campis erravit Leæna, catulorum ſuorum oblita, quàm graſſatur Copronymus cùm in Urbe Regiâ, tùm in Provinciis ipſis, ſolâ ſcelerum conſcientiâ, & perditæ ulceratæque ac deſperantis mentis furore.

e *Sect.* II. *N.* III.

VIII. Primò quidem eâ nos ſumus æquitate, ut ſi quæ duriùs à Principe ſtatuta, in pertinaces ſeu Iconolatras ſeu Monachos, quandoque damnandos plectendoſve aliorum crimine, vellemus non factum. Eràdicanda fuêre fateor Idololatriæ & ſuperſtitionis ſemina, hinc validæ manus, fortia conſilia. Ac prohibe-

bantur modò quæ nihil facerent ad
Ecl.v. eſſentiam Religionis, ſaſſis[f] infrà Petavio & Maimburgio, ad offenſionem autem plurimùm. Undè quo contumacior turba fuit, & in Principem animoſior, hoc ferociores in Principe animi. Nec ſemper tamen frangas, vires tuas experiundo, quod flectere non potes. Curandi ægroti, & malè affecti, non mactandi, undè
g Ezech. xxxiv. 4. illud væ Propheticum, quia[g] *vi dominamini in oves morbidas, & per ſævitiam!* Secundò, indubium eſſe debet, poſt antè obſervata, innumera quæ commemorantur ut de Leone, ſic de Conſtantino filio, horrendas cumprimis cædes, ac ſtrages editas, ſolo *Iconolatriæ* nomine, commenta eſſe Monachorum. Ne ſæviſſimus quidem *Michaël* deinceps legitur cædibus, ſed magis exiliis, flagris, in eos animadvertiſſe, apud Curopalatem, aut Cedrenum. Tertiò, non illicò imputanda fuêre Conſtantino, quæcunque per Miniſtros, aut legionarios immitiùs violentiùſq;
per-

perpetrata. Saltem fuiſſe qui in Provinciis, procul Aulâ Copronymi, hujus mandata [h] *excederent*, ut barbarus miles conſuevit, ne ipſe alicubi inficiatur Jeſuita. Exemplum in *Dracone* iſto luculentum, re & nomine tali, Præfecto *Thraceſiorum* τῷ θέματι, *themati*, ſeu τῷ τάγματι, id eſt militiæ diſpoſitæ per *Lydiam*, *Ioniam*, *Cariam*, *Mæonas*, Myſiorum Thracum olim Colonias, undè Thraceſenſium nomen. De hoc Duce prolixè [i] Cedrenus, ad Annum xxv. Copronymi, ſed prolixiùs auctiuſque pro jure ſuo [k] Maimburgius. Et hîc Lectorum fidem appellamus, annon *Dracones* ſuos Gallos, nuper in miſeram & innocuam gentem effuſos, veriùs quàm *Draconem* illum Aſiaticum, graphicè expreſſos voluerit Jeſuita. *Solutis* (inquit) *furiis* Draco ille *ſimilis factus*, qui & Λαχανοδράκων, *convocatos in unum, patente loco, Monachos Monialeſque, aut ſtolam & uxorem eligere extemplo juſſit, ex mandato Regio*, id eſt profeſſionem ejura-

[h] *Maim. P. 1. p. 340.*

[i] *Tomo 11. p. 466. 467.*

[k] *Ibid. à p. 341. ad 346.*

rare, *aut eligere mutilationem & exilium. Si qui imbelles adeò & molles, amore ſæculi, ut cederent Tyranni violentiæ, perfidiæ præmium blanditiæ fuerunt, cæteris irretiendis. Si qui verò Principis obſequio Dei illud anteponerent, eſſetque Fides Vitâ potior,* (ſic ille, quum de habitu tantùm vitæque genere Monachali ageretur) *in hos immiſſi Carnifices, qui barbarâ crudelitate diriperent ac divenderent omnem ſupellectilem, vaſa, ornamenta, greges, libros, facultates, & quicquid ſacrum illis eſſet ac pretioſum. Si qui autem ederent conſtantiæ ſuæ ſigna, tanquàm rebelles in Principem afficiendi omni genere cruciatuum. Vivi flammis uſtulati, cute illitâ, & crinibus, igni admoti ac ſemitoſti; fugientes etiam ex deſertis, cavernis, abditiſque locis retracti, flagris aut morte ſævum in modum mulctandi. Quicquid excogitari potuit ſuppliciorum tormentorumque,* NB. *ſed tamen ne mori poſſent, in miſeros adhibitum. Donec planè exterminare-*

*tur*

*tur in iis partibus nomen* Monachi, *converſis omnibus ad Saculum. Ac poſteà cùm has* Converſiones *placere Principi, (etiam gratias acturo* Draconi Præfecto, *tanquàm qui omnium maximè effectum dediſſet quod intenderat) compertum eſſet, par in Provinciis reliquis barbaries exercita. Duces omnes certatim, fictâ zeli ſpecie, reipſâ Principi ut placerent, converſiones* Monachorum *promovere. Ipſeque tandem Patriarcha Nicetas, reverà ſub habitu & nomine Archi-Præſulis, primus Regiorum mancipiorum, ne veſtigium ſupereſſe voluit damnatæ à Principe Religionis. Et hoc mollium Epiſcoporum ingenium eſt, qui produnt Characterem ſuam,* trahiſſent leur caractére, *ut fœdè ſerviant paſſionibus Principum, quorum Patres eſſe debuerant, & ad ſæva quæque & abjecta ſe tranſverſos agi patiantur, Domino ne diſpliceant. Sed tandem ſervitutis præmium referunt, contemptum & odium.* Hæc Maimburgius, non Hiſtoricus verè geſto-

rum ſub Conſtantino, addit enim ubique ad Theophanem, Miſcellam, Cedrenum ipſum, ſed Vates eorum quæ mox, miniſtris *Draconibus*; in Galliâ ſuâ facienda eſſe cognoverat, fieri poſſe negaſſet nuper Europæus Orbis. Si quid diſcrepantiæ eſt, obſervatur illa multiplex, & in *Cauſâ* hodie diverſiſſimâ, nec enim de omittendis Adiaphoris agitur; & in novo atque inaudito prorſùs genere *Cruciatuum*; & in *Perſonis* ab ipſâ barbarie oppreſſis. Non hæ jam rebellantes aut ſeditioſi vel immodicæ ſuperſtitionis Monachi, Cuculli inſano ſtudio, & Imaginum. Sed innocui fideliſſimique toto Regno ſubditi; Muliercularum, Virginum, Matronarum, Senum, Infantum myriades; divulſi à Patribus Liberi, à Liberis Patres, Mariti ab Uxoribus, à Maritis Conjuges; quorum omnium tenerrima aut *Corpora* excarnificata, aut *Vincula* æternùm diſrupta, aut *Conſcientiæ* adorare per vim Creaturam ac Romam adactæ. Neque

ta-

tamen aut maximo Regum imputare ſuſtinent hi miſeri quæ perpetiuntur ſingula, aut maledictis, quod abſit! proſcindunt perſonam Principis. Didicerunt illud, *non maledices Principi populi tui.* Hic verò Jeſuita in Conſtantinum Imperatorem conjicit omnem barbariem, ſed & ultimæ maledicentiæ fræna laxat, in quem quidvis harum rerum conveniat quæ ſunt dicta in

*Monſtrum nullâ virtute redemptum*
*A Vitiis.*

IX. Sed inhærendum adhuc nonnihil eſt cauſis excitatæ à Conſtantino perſecutionis Monachalis. Maimburgius, factum odio *Dei*, *Chriſti*, *Virginis*, *Sanctorum*, ferre neſcio Conſtantino honorem illis habitum. Quæ calumnia jam ſuperiùs retuſa eſt, ex Actis Nicænis, ipſâque adverſantium teſtificatione. Aliud longè eſt, indignatum Conſtantinum, ſed & Synodi VII. Patres, in [1] *invocantes Sacro-Sanctum Nomen Virgi-*

[1] Maimb. l. I. p. 139.

*ginis*, deferentes Creaturis honorem divinum, Imaginibus aut Reliquiis adorationem, precibus ad Mariam aut Sanctos directis S. Sancto iſtius Nomine religioſè appellato, implorato auxilio, virtute divinâ adſcriptâ, votis nuncupatis, Pſeuſo-Miraculis affictis. Dixerit[m] Theophanes, in hujus Perſecutionis ſerie: *Preces ad S. Virginem Deiparam, omneſque Sanctos, aut ſcriptis aut mente conceptas, ex quibus* πᾶσα βοήθεια πηγάζει *auxilium omne ſcaturit, tanquàm inutiles,* πανταχοῦ ἀποκηρύττων *ubique interdixit.* Rurſùs, ferre non potuiſſe Imperatorem *uſitatam illam vocem,* Θεοτόκε βοήθει, *O Dei genitrix adjuva!* Ubi verò hujuſmodi preces concipere, cum fiduciâ in Virginem, Sanctos, Creaturas, aut Chriſtus juſſerat, aut Apoſtoli præceperant, aut ſuo exemplo primi Chriſtianorum docuerant? Sed, ex Maimburgianâ hypotheſi, *utiles* quidem illæ preces, ſic *utilis* Imaginum uſus, neceſſaria iſta minimè, nec eſſentialia.

[m] *Chron. A.* XXVI. *Conſt. p.* 370. *A.* XXVI. *p.* 373. *&c.*

Reli-

Religioni, ac nullâ lege imperata, noxia verò plurimùm ob *indiſcretum cultum*, de quo querelæ etiam medio in Papatu. Quæ nunc, obſecro! major vel in Principe impietas, jubente ad Deum, ad Chriſtum confugere precibus, adoratione, fiduciâ; vel in Monachis pertinacia, cœlum terræ miſcentibus, omniaque ſeditionibus, turbis, clamoribus impleturis, pictarum Imaginum & cultûs non neceſſarii, nec divinitùs imperati, unâ cauſâ. Itâ, quod ut rem atrociſſimam omnes iſti referunt, Monachos jungi uxoribus, Moniales maritis juſſit, *legitimis nuptiis*, [n] atque individuâ vitæ conſuetudine, ex Dei Chriſtique inſtituto. Hinc Patriarcham Conſtantinum, olim Monachum, Theophane referente, ἔπεισε *perſuaſit* fieri στεφανίτην, ſeu Maritum, *coronâ* nuptiali redimitum, relicto habitu Monechali, & Aſceticæ vitæ genere Sic in publico aliquando produci Monachos in Hippodromum juſſit ſingulos mulierem Monacham manu circumducturos, ut aſſuefie-

[n] Theoph. pag. 168.

rent honeſtæ ſexûs conſuetudini; * ex Nicephoro Patriarchâ. O ſcelus! ajunt iſti, ô facinus, quo nullum uſpiam concipitur gravius. Nempè *inceſta* his nuptiæ, quæ Divino quidem juri & Naturali conformes, Canonico adverſæ. Et uri his ſatiùs eſt, aut nefariè pollui, quàm nubere. Denique *Monaſteria* relinquere compulſi Solitarii, è deſertis ſuis retracti, ac domos habitare. En expiandam rurſùs Inferorum flammis Conſtantini impietatem, ad quam mentès perculſæ meritò ſtupeant! Atqui Monaſteria tùm Idololatriæ officinæ, Imaginum adoratarum latibula, ac rebellantium in Principem ſeminaria. Sed & inertium hominum, devotionis obtentu, atque inutilium publicæ rei, perfugia, ſi non quandoque obſtrictorum nefandis antè flagitiis.

* Hiſt. pag. 229. Ed. Pet.

X. Nunc compone, Lector, iſta omnia cum ratione noviſſimæ totâ Galliâ perſecutionis, cui patrocinatur Maimburgius, imò cui excitandæ *Calvi-*

*niſ-*

*tiſmum* ſuum Ludovico Regi inſcripſit. Infeſtus Conſtantinus, fateor, *invocatoris Sacro-Sanctum nomen Virginis, Ligni Lapidumque cultoribus, facturis Carnem brachium ſuum, receſſuris in hoc à Chriſti & Apoſtolorum doctrinâ, praxi, Conjugium quoque ut rem pollutam prohibituris, quæ*[p] *Dæmoniorum doctrina* Paulo fuit. Averſus idem Imperator ab iſto hominum genere, qui & *Principis*, & *Concilii habiti, & decretorum Synodalium*, & *Imperialium legum, Publicaque tranquillitatis*, hoſtes ſeſe ἀναφανδὸν profiterentur. Quæ mox ſubjungenda ex Hiſtoricis, & ex Maimburgio, pluribus evincent. Nunc Reformatæ Galliæ hodierni Cives, quorum in corpora, in animos, ſævire Dracones tuos ac Præfectos probas, quid tandem totius in facie Europæ ſcelerum admiſerunt? Nempè ad unam Scripturarum normam, ſecundùm doctrinam ac praxim primæ Antiquitatis, fidem ſalutemque ſuam exigi volunt. Unius Dei, & Chriſti Servatoris,

[p] 1 Tim. iv. 3.

gere, aut machinari fas eſſe, contrà Jeſuitas & docent, & praxi ſuâ firmant. Si hac parte reatu ſe ulli unquàm, Proteſtantium ſub nomine, obſtrinxêre, toto pectore execrantur. Ludovicum Magnum, ex quo *à Deo datus*, pupillâ oculi ſui cariorem habitum, omni fidelitatis, amoris, venerationis, atque obſequiorum genere cultum inviolatâ lege, etiam extorres palanteſque reſpiciunt, fortè neſcium omnium calamitatum quibus ſimiles Sol non adſpexit alias. Et hic quidem Reformatorum, ut in pauca contraham, Galliâ totâ hucuſque ſtatus fuit, quibus etiam Regia Edicta, ac jurata totiens, publicam ſecuritatem præſtiterunt. Hiſque nihil obſtantibus, ſuſtinebis tu, Maimburgi, Monachorum ſub Conſtantino, quibus juratum fuerat nihil, fuiſſe ſanctiorem Cauſam, truculentiora in eos Edicta, verioremque Martyrii gloriam? Reformatorum verò exitioſam eſſe peſtem, & perduellem? Delendo etiam

Nomine, Templis ſolo æquandis, Sacris æternùm proſcribendis, Conſcientiis ad *Imaginum*, *Sanctorum*, *Reliquiarum*, *Euchariſtici Panis adorationem*, lege Regiâ, meritò conſtringendis? Ac movendâ tandem quovis jure in ſexum omnem & ætatem, tot centenis ſubditorum millibus fruſtrà ſupplicibus Chriſtianiſſimo Regi, eâ Perſecutione, cujus Hiſtoria omnem illam Monachalis aut Imaginariæ perſecutionis obſcurabit, lenietque ſuâ atrocitate, nec auditâ hactenùs, ex quo auditum Chriſtianorum nomen fuit?

XI. Sed verò quales fuerint horum Monachorum atque Iconolatrarum, in quos ſeveriùs animadverſum, anteſignani, ex Byzantinis, ipſoque Maimburgio, cognoſcere pretium operæ fuerit. Inter πρωτομάρτυρας Conſtantini, referunt Theophanes, ad hujus A. xxi. Æræ vulg. circiter DCCLXI. hinc Cedrenus, Miſcella, Pſeudo-Acta, *Andream Calybitem*, ἐκ καλύβης ſeu taguriolo in-

inſulæ Creticæ, furore quodam percitum, properaturum Conſtantinopolim, ut Edictis Imperatoriis ſeditione motâ reſiſteret. Maimburgius emphaticis verbis: [q] *Nocte in tugurio tranſactâ, ad Blachernas, interdiu Vrbem Regiam perreptabat, excitaturus Orthodoxos, ut palàm Hæreticorum impietatem*, id eſt Conſtantini, *oppugnarent*. Mox; *Quo die Conſtantinus Martyres cruciaret*, id eſt de ſeditioſis pœnæ ſumerentur, *Andreas viâ ſibi factâ, medios inter ſatellites, ad Thronum Imperatoris, in os ipſi ſævam impietatem exprobravit, vocans eum alterum Valentem, Iulianum, Perſecutorem I. Christi, in ſuis membris, & Imaginibus*. Hæc Jeſuita, mox accenſi furoris non tam in Conſtantino, quàm in Prætorianis militibus, cauſam fuiſſe memorans. Alter Monachus huic Andreæ non abſimilis fuit, antè tuguriolo incluſus, ut ferunt, ad radices Montis Auxentii Bythyniæ, idemque vulgò Proto-Martyr, quia *Stephanus* nomine,

[q] Part. I. Pag. 276. 277.

ne, ſed ὁ νέ@, referendus in Menologium, cum ſociis, & in Acta Martyrum. Meminit hujus Theophanes ad A. Conſtantini xxv. & Nicephori Breviarium ad A. Æræ Vulg. dcclxvi. Ac de illius ſanctitate miraculis, paſſione, certaminibus, plena ſunt nugamentorum illa Acta quæ inſeruit Billius operibus Damaſceni, & Baronius, Binius, Allatius, Labbeus, cæterique paſſim efferunt, noſque Græcè MSS. cum Vitis aliis aſſervamus. Nunc proximam paſſionis cauſam ex memoratis ſcriptis, dicturo Maimburgio, habe. Planè contrà Edicta Principis, omnes quos poterat ad amplexandum Monaſticæ vitæ genus, ſed & ad Iconoduliam hic Stephanus impellebat, ità Theophanes & Nicephorus, ipſaque Acta ſuppoſititia. Hinc delatus ad Conſtantinum, ut reus ſeditionis, tandemque Conſtantinopolim perductus, præſente Imperatore, fertur [t] *ejus Icona Nummo expreſſam in ſolum projectam pedibus conculcaſſe*, ῥήξας τὸ

t Maimb. p. 1. q. 284.

νό-

*νόμισμα κατεπάτησεν αὐτό.* Addit Jeſuita, *factum indubiè ex ſpeciali afflatu, neque hoc eſſe exemplum quod imitari debeas.* Faceturque iram cohibuiſſe illicò Conſtantinum, ſed poſteà hominem in carcere ipſo contumacem *permiſiſſe furori Iconoclaſtarum.* Nec alia ratio fuit *Petri* illîus *Stylitæ*, cujus meminit Theophanes ad A. XXVII. Conſtantini, & poſt eum Cedrenus, aliique, malè mulctandi, quia refractarius & ſeditioſus, *μὴ ὑπείξας cedere nolens* mandatis Principis. Falſum verò eſt quod [f]Maimburgius refert, quaſi vel Theophanes vel Cedrenus tradiderint, hunc *ex alto Columnæ ſuæ fuiſſe præcipitatum*, quod in Græco Theophanis non extat. Ità exaggerant hi aliàs Chronographi, & præ cæteris Maimburgius, ſævitiem Imperatoris, in *Conſtantinum* Patriarcham ſuum exercitam. Et tamen referunt ex Cedreno, illum fuiſſe Præſulem qui etiam in exilio [t] *furibundus in Imperatorem debacchatus ſit, indigniſſima*

[f] *L.* III. *p.* 336. 337.

[t] *Maimb. Ibid. pag.* 300.

*quæque de illo effutiens, eundemque accuſans, qui Neſtorii Hæreſim voluiſſet Conſtantinopoli reſtitutam.* Undè intelligere eſt quibus rationibus inductus Imperator, quandoque acerbiora in Monachos vel in Epiſcopos contumaces, ac perduelles decreverit, omnium penè motuum ac ſeditionum Auctores. Quo factum eſt ut petulantiam eorum coërcere Edictis, ſed & exiliis, flagris, mutilationibus, carcere, morte ipſâ, plectere neceſſe habuerit. Et ita poſt Conſtantinum deinceps, ſæculo ſequente Nicephorus, Leo Armenius, Michaël Balbus, quos mirè vexaxit inquietum, audax, ſuperbum, ac ſuperſtitioſiſſimum hominum genus, ut loco ſuo. Nunc fingat ſibi Jeſuita hujuſmodi aliquem, ex ordine ſeu Miniſtrorum, ſeu de plebe Seniorum, vel cæteroquin flagrantem zelo Reformatæ fidei, qui in Urbe Regiâ, aut intrà Palatium Ludovici M. æmulari ſuſtineret *Andreæ* ſeditioſas voces, aut *Stephani* inſolens factum?

Po-

Ponat, erumpere aliquem in os Auguſtiſſimi Regis, ut in *alterum Antiochum, Iulianum, Perſecutorem Chriſti*, aut qui *Imaginem* Ludovici M. indignè projectam pedibus contereret! Cenſeretne inſanorum hominum ſupplicium *Martyrio* eſſe deputandum, aut Regis indignabundi accuſandam fore *ſævitiam*? Sed verò, quidni reſpicit Jeſuita manticæ quod à tergo eſt. Ac ne referamus immites perſecutiones quas deinceps Iconolatræ in Orthodoxos excitarunt, & ipſo hoc Sæculo Irene Imperatrix, cum Taraſio ſuo, annon illo ipſo tempore quo Copronymo ipſa feritas & inaudita barbaries imputatur, ſcilicet Anno D. DCCLXVIII. annon vidit Roma *Stephanum* Pontificem, cum ſuis, in Antipapam *Conſtantinum* Nerone aliquo aut Diocletiano efferatiorem? Obtentu enim exaltationis iniquæ Conſtantini, ex Laico ſcilicet, factione Totonis Ducis ad Pontificatum evecti, quicquid illa Stepha-

phani, amoturi Conſtantinum, nihilo fuerit violentior, quid iſte in Conſtantinum decerni aut procuravit, aut permiſit certè? Exhibent hunc miſerum Papam Annales, & Anaſtaſius, ſententiâ latâ ferreis compedibus adſtrictum, in Monaſterium truſum, poſteà truculentiſſimè cæſum, proſtratum, oculis orbatum, habitâque in Laterano Synodo, novo præſente Pontifice, alapis percuſſum, ejectum, ac permiſſum malorum extremis. [u] *Tyrannicè quidem invaſerat Sedem, ſed indè deturbandus horrendâ violentiâ*: Nempè majori tyrannide, ut Stephano locum faceret, [x] *non dubiis Comitiis de creando Pontifice uno Stephano.* Nec dixerint, omnia ea *inſcio* vel *invito* Stephano perpetrata: Dùm oppoſitum conſtat ex Anaſtaſio, in Vitâ Stephani III. aliàs IV. & ex unâ tùm hujus factione vi prævaliturâ in Conſtantinum, atque ex ſuperbâ Stephani indole. Hanc autem cognoſcas vel ex [y] Epiſtolâ ad Carolum &

[u] Maimb. p. III. p. 326.

[x] Sigon. de R. Ital. ad A. 768.

[y] Tomo VI. Concil. col. 1717.

& Carolomannum Reges, in quâ *anathematis vinculum, & æterni cum Diabolo incendii* pœnam, *auctoritate B. Petri* interminatur. Quid ita? ſi videlicet Carolus Deſiderii Longobardi Filiam, aut Deſiderii Filius Caroli Sororem uxorem ducerent, contrà intereſſe Pontificis, Longobardo aliàs Romanis traditionibus addictiſſimo.

XII. Pergit Hiſtoricus nuperus comminiſci cauſas alias, Conſtantiniani in Monachos & in Iconolatras odii. Quas inter, ad A. DCCLVII. Conſtantini XVI. [z] refert *indignationem* Principis, *ob jacturam ſui Exarchatûs, & quod Papæ ad protectionem Galli adverſùm ſe confugiſſent.* Indignatum juſtiſſimè Imperatorem de *Exarchatu Ravennatenſi* ſibi per vim erepto, artibus Romani Pontificis, ne ipſe inficiatur aliàs Maimburgius. [a] Nullum enim hic Papis vindicat dominium temporale, *nullam poteſtatem Dignitates Regias* aut ſibi uſurpandi, aut in alios confe-

z Maimb. P. 1. p. 374.

a Traité Hiſt. C. XXVIII. XXIX.

ren-

tendi, ut faſſus ipſe Gregorius II. in *Epiſt.* ad Leonem Iſaurum. Sed de jacturâ illâ Græcorum, res paulo altiùs repetenda eſt. Exarchatus ampliſſima Præfectura fuerat, nomine Imperatoris ab Exarchis adminiſtranda, indè à Narſete duce, poſt ejectos Gothos, Juſtino II. Imperante. Complexus idem *Flaminiam Æmiliamque* Provincias, à Trebiâ fluvio ab Occaſu & Placentiâ urbe, ad ipſos Senogalliæ in Piceno Annonario fines, Apennino ad Meridiem, Pado & ſinu Adriatico ad Septentrionem terminante. Flaminiæ pars & *Pentapolis* dicta, à V. præcipuis olim Civitatibus, præter Ravennam caput, quæ Imperatorum quandoque, dein & Oſtrogottorum Regum ſedes, tandem Exarchorum: Hinc ſæpè *Ravenna* & *Pentapolis*, *Ravennates* & *Pentapolitani*, & horum Urbes principes Ariminum, Piſaurum, Fanum, Seno-Gallia, Auximum, Ancona; Urbinum, &c. Ac primùm Leone Iſauro imperante,

ſe, hi cum *Romanis Campaniſque*, accepto Gregorii in Leonem decreto, à Cæſare defecerant, tributorum immunitate illecti, Exarcho ſuo Paulo mox interfecto, uti & Petro Romæ, Exhilarato in Campaniâ Ducibus, tollendis factione Gregorii. Hinc *Luitprando* Longobardo occaſio in Æmiliam & Pentapolim invadendi, ad Auximum uſque & Æſim fluvium penetraturo, poſteà etiam in Pontificem ipſum Romanumque Ducatum arma prolaturo. *Ravennam* tamen ipſam miſſus cum exercitu Eutychius Patricius, Leonis nomine, tenuit, Ravennatibus ſub Imperii fidem reductis, labente Anno DCCXXVII. Poſteà & *Pentapolim*, fuſo ad Ariminum Longobardorum exercitu recuperavit, Anno DCCXXX. Ità Exarchatus maximâ ſui parte Juris Imperatorii fuit, Luitprando Rege. Licet enim Luitprandus, dùm inter Conſtantinum & Artabaſdum de Imperio in Oriente certaretur, in Exarchatum rurſùs in-

invaſiſſet, *Caſenâ* inter Ravennam & Ariminum mediâ, variiſque *Æmiliæ* Provinciæ locis recuperatis, Ravennæ ipſi jam imminens, mox tamen occupata Luitprandus reſtituit. Factumque eſt Ann. DCCXLIII. ad interceſſionem Zachariæ Pontificis, Papiam ad Regem hunc in finem profecti, exorante Pontificem Eutychio adhuc Exarcho, ſed ſtante tùm ab Artabaſdi tyranni partibus, Zachariæ inductu. Rurſùm Exarchatus à *Rachiſio*, ex Duce Forojulienſi in Regem Longobardorum electo, invadendus fuit, ſubjectâ ſibi armis victricibus Pentapoli, A. DCCXLIX. hiſque in Romanum etiam Ducatum, Peruſiam uſque, proferendis. Nec diu tenuit Rachis, ceſſurus convenienti ſe in Caſtris Zachariæ Pontifici, gravique oratione expoſtulanti, [b] *Bona S. Petri* violari. Quâ permotus Longobardus, Pentapolim cum occupatis oppidis reſtituit, non longè poſt adoraturus cum Uxore & Filiâ SS. Apoſtolorum limina, quæ ſumma

[b] *Sigon. L. III. in Rachi.*

ma tùm religio fuit. Sed ſublato è vivis Zachariâ, poſtquàm Pipinum ſibi devinxiſſet, Regem à ſe declaratum, rediit Exarchatus univerſus ad Longobardos. *Aiſtulphus* nempè Rachiſis ſucceſſor, ingenio percitus, addente ferociam potentiâ, cum valido exercitu Ravennam expugnat, ceſſuro Eutychio viribus impare, auxiliiſq; omnibus deſtituto, A. DCCLII. quo tempore Conſtantinum Saraceni & Bulgari incurſionibus belliſque fatigarent. Ravennâ deditâ, nullo negotio cætera Exarchatûs & Pentapoleôs loca in Victoris poteſtatem conceſſerunt. Et ex eo Græci Exarchatu prorſùs excidêre, ſpecioſo hoc Aiſtulphi obtentu, facere ſe rem Eccleſiæ & Pontifici gratam, dùm eſſet Conſtantinus nefandâ *Hæreſi* obſtrictus. Sed vel hoc ipſo nomine Exarchatum, ut *ſpolium Hæretici Principis*, ſibi *&* *Petro* deberi Pontifices tacitè primò, deinde palàm contendere, poſt initum cum Pipino fœdus, & Stephani III. in

Galliam adventum. Anteà invidebant Longobardis, quantumvis Iconoduliæ addictiſſimis, Exarchatum, ſed eâ ſpecie quod eſſet de Imperiali dominio. Ipſe Stephanus, ſub finem Anni DCCLIII. Papiam cùm appuliſſet, reſtitui Imperio eas ditiones, etiam [c] *cum lachrymis*, unà cum *Miſſo Imperiali* urgebat apud Aiſtulphum Regem. Nondùm *Patrimonium Petri* audiebant, reſtrictum intrà quædam agri Romani Campanive loca, quorum *donationem* confirmaverat Zachariæ Conſtantinus [d], exeunte Anno DCCXLIII. Quid verò corde premerent Pontifices, mox prodidit ille ipſe Stephanus, poſt ſuum ad Pipinum adventum, à quo itinere nullus dimoveri potuit, nec ab Aiſtulpho, nec à Legatis Conſtantini. Nempè, ubi ſe à Pipino etiam *adoratum* vidit, cui viciſſim confirmavit Regium axioma, ab eo extorſit in præmium tanti beneficii, & ut *ſaluti animæ ſuæ conſuleret*, promiſſionis tabulas, ſacramento munitas, de

Ex-

c Baron. ad A. DCCLIII. N. IX.

d Baron. ad eum A. N. XXI.

*Exarchatu* cum *Pentapoli* ſubtrahendo Aiſtulpho, & donando *B. Petro*, ſeu Romanæ Eccleſiæ. Hinc legatio primùm Pipini ad Aiſtulphum, ſed eludendi à Longobardo; qui & Conſtantini Legatos pari ratione ludificabat. Mox delectu habito, & ſuperatis Alpibus, Pipinus Aiſtulphum ad pacis conditiones adigit, & in duram hanc legem de reſtituendo Exarchatu & Pentapoli. Factum A. DCCLIV. ut quo tempore Conſtantinus, coactâ Univerſali Synodo, invigilabat Eccleſiæ rebus, eodem Pontifex, bello in Italiâ excitato, temporali Dominio inhiaret. Anno autem ſequente, Aiſtulphus rediturus ad ingenium, ac ſumpturus de Stephano vindictam, Romam ipſam armis obſedit. Quid Stephanus? *S. Petri Apoſtoli* nomine, imò *inſpiratus à Deo, & ejus Principe Apoſtolorum B. Petro*; dat literas ad Pipinum, novo exemplo; quibus ni promptè ſuccurrat, pronunciat Pontifex *pro datâ ſibi poteſtate; alienandum fore à Regno Dei &*

*vitâ æternâ.* Maimburgius, qui faſtum hunc Papalem aliàs retundit, imò qui ſcriptionem eam Stephani ridet, dicens *ſimilem illi aliam nec antè fuiſſe, nec futuram unquàm*, nunc vocat [e] *excellentem Epiſtolam*, reverà partim blaſphemiis execrandam, partim ridendam ejus ineptiis, quam vide vel apud Baronium, ad [f] Ann. DCCLV. Effecit tamen illa, ut Pipinus alterâ expeditione Papiam obſideret, Aiſtulphum ad extrema redigeret, tandemque *Exarchatum* & *Pentapolim* illi extorqueret. Quæ protinùs *poſſidenda in perpetuum* donavit *Pontificibus*, Ravennâ ac pleriſque Civitatibus mox traditis Fulrado Abbati procuratorio nomine, Ferrariâ tamen, Faventiâ, paucis aliis exceptis. Dati & ſingularum obſides in ſidei pignus; miſſæque Romam Urbium Claves, deponendæ *ad Confeſſionem B. Petri*, id eſt ſuprà illius Tumulum, ad Altare majus, *in ſignum Veri Perpetuique Dominii*, ut habet Inſcriptio numiſmatis Pipiniani, ſed *Pietate Re-*

e P. I. p. 265. cum 273.

f Num. XVII. & ſeq.

*Regis Gratuitâ.* Hæc Anaſtaſius in Vitâ Stephani, Francorum Annales, Sigonius, & qui non? A quo tempore junxêre Pontifices Sacerdotio Principatum, & Clavibus Sceptrum, planè (ſic alibi [g] Maimburgius) contrà interdictum Chriſti, *Regnum meum non eſt de hoc mundo; Reges Gentium dominantur, vos autem non ſic* &c. Atque ità rectiſſimè ſuprà idem Maimburgius, fuiſſe cauſæ plus ſatis, cur indignaretur Conſtantinus perfidiæ nuperæ Rom. Pontificis, qui poſt tot molimina rapuiſſet tandem, ope Pipini, quod nec hujus fuerat concedere, utpotè *Provincias* alienas, revera [h] *ad Conſtantinum ſpectantes*, ut rectè Mezeræus, nec Pontificis ac Sacerdotis invadere. Si quæ donatio juſta, non Pipinianam, ſed *Conſtantinianam* eſſe oportuit; undè quidam voluêre, ſub Conſtantini nomine factam eſſe, & hinc fabulam, de *Donatione Conſtantini.* Certum reclamaſſe Legatos Imperatoris, delatos in Pipini caſtra,

g *Tr. de l'El. Rom. C.* XXVII.

h *Merez. Lib.* IX. *p.* 567

i Paulus Æmil. in Pip. p. m. 52. urgentes, [i] *Præfecturam Ravennatum tam eſſe juris Auguſtorum, quàm Lutetiam Regum Francorum:* Iniquiſſimum etiam eſſe, invadi *Italicas* Cæſaris dictiones, dùm ipſe in *Oriente*, præſidium Chriſtianæ rei, ſuſtineret tot Barbarorum vim, tantarumque rerum molem: *Turcis* nuper ſuperato Caucaſo in Armeniam, *Sclavinis* quoque trajecto Euxino, innumerabili multitudine in Imperium effuſis. Ità non neglexit rem ſuam Imperator, urgere amicè ſeu Pontificem, ſeu Aiſtulphum, ſeu Pipinum nullatenùs intermittens. Aſt verò perfidiam hanc Stephani, & Pipini de alieno munificentiam, fuiſſe cauſam cur Conſtantinus in *Monachos* & *Religioſos* ab eo tempore ſævierit, in ultimo Oriente, cujus perſecutionis indè orditur commemorationem Jeſuita, precarium juxtà & abſurdum omnes nobiſcum cenſebunt. Ac cauſas longè alias ſuprà vidimus. Hactenùs de avulſo Exarchatu Ravennatenſi, & Pentapoli, à

Græ-

Græcorum Imperio, invaſuro tamen rurſùs in eas ditiones Deſiderio Longobardo, donec armis Caroli caderet. De ampliatâ verò, ut ferunt, donatione Pipini per Carolum M. hinc Ludovicum Pium, fortaſſis infrà. Pipinianam quoque à Leone Oſtienſi, hinc [k]Baronio, & gnathonibus, nimiùm extendi, ſumma doctiorum conſenſio eſt. Ab hoc verò tempore ceſſarunt Pontifices, in Epiſtolis & Diplomatibus, notare Annos *piiſſimorum Auguſtorum*, ut factum antè, Gallorum patrocinio tuti.

k *Ad Ann.* DCCLV. N. XXVII.

XIII. Nunc de aliâ Conſtantini legatione ad Pipinum Regem, paucis referendum eſt. In cujus [l] *infelicem ſucceſſum* rejicit Jeſuita *adauctum furorem in Orthodoxos*, id eſt, *Monachos & Solitarios*. Atque eo dignior memoratu Hiſtoriæ Iconoclaſticæ hæc circumſtantia eſt, quod implicat Synodum *Gentiliaci* Pariſiorum habitam, in cauſâ Imaginum, A. DCCLXVII. non diu antè Pipinum humanis re-

l P. 1. *pag.* 334.

bus exemptum, Paulo i. adhucdùm ſedente. Quam hiſtoriam penè omnem adulterant atque obſcurant fautores Imaginum, ac præ cæteris infidus Jeſuita. Res ità habuit. Conſtantinus Imperator, qui nihil hactenùs intentatum reliquerat, ut cum Gallis Italiſve de pace tranſigeret, decernit denuò ſplendidam ad Pipinum legationem. Mittuntur hinc *Sex Patricii*, ſed & *Epiſcopi* ac *Sacerdotes* aliquot inſigniores, qui de Fide agerent. Finis legationis geminus fuit, alter ut firma pax ſtabiliretur inter Conſtantinum, & Occidentales, contracto inter Leonem Aug. & Giſilam Pipini Filiam matrimonio, cui *Exarchatus* in dotem concederet. Alter verò, ut controverſiæ de Religione, præcipuè circà *Imagines*, & *Proceſſionem Spiritûs S.* tollerentur. Teſtantur ut Epiſtolæ Pauli Pontif. quarum ſummam exhibet Baronius, ad A. dcclxvii. ſic Tomus vi. Conciliorum, Aimoinus, Ado Vienn. Regino, Chronogra-

phi

phi alii. Maimburgius ipſe refert [m] Orationem à Legatis habitam ad Pipinum: In quâ, præmiſſis quæ ad nuptias Leonis & Giſilæ attinerent, de Imaginibus ſic ordiuntur: *Novimus, Domine, id operam dediſſe Occidentales, ut Heretici atque impii haberemur, quia Idololatriam ſenſim in Eccleſiam invectam, eo Imaginum aut Statuarum cultu, quem Deus præcepto I. diſertè prohibuit, in Oriente exterminavimus. Quanquàm horrendus hic abuſus ex ſe liquidò ſatis appareat, ſufficiatque eſſe Chriſtianum, armis optimo jure adversùs hanc impietatem capeſſendis: Imperator tamen, ad exemplum Prædeceſſorum, Magni Conſtantini, Theodoſiorum, Marciani, Juſtiniani, & Conſtantini Pogonati, qui Sex Concilia Oecumenica adversùs Hereſes indixerunt, voluit quoque Septimam cogi,* CCCXXXVIII. *Epicoporum, qui doctrinâ & meritis toto Imperio præcellerent, à quibus poſtrema Hereſis unanimi voce damnata eſt.* Tum addunt querelas *de Symbolo*

[m] *Lib.* III. *p.* 307. *& ſeq.*

 *Con-*

*Conſtantinopolitano ab Occidentalibus corrupto, hocce additamento, procedere Spiritum S. à Patre FILIOQVE* &c. Tandem petita à Pipino Rege indictio *Synodi*, in quâ *ad unam Scripturæ normam*, Epiſcopi Gallicani, unà cum Græcorum illis, Articulos controverſos expenderent. Quâ re cum Paulo I. communicatâ, annuit Pontifex, & Legatos ſuos intereſſe Synodi juſſit. Facilè paſſurus Paulus diſcuti quæ ad Religionem ſpectarent, modò de Pipinianâ donatione nihil detraherent, ſcriptâ [a] Epiſtolâ ad Pipinum, quæ eſt XXVI. inter Corolinas, quâ confidit curaturum Regem, ne *exaltationi S. S. Matris ſuæ Rom. Eccleſiæ* quicquam decederet. Et eò ſpectant Pauli Epiſtolæ ferè omnes, vel ex argumentis [b] Baronianis. Ex quibus ſanè colligitur, quâ Conſtantinus moderatione & æquitate, poſt tot acceptas ab Occidentalibus injurias, rem omnem componi, & in Republicâ & in Eccleſiâ, concupiverit. Quo ſucceſſu mox dicendum.

[a] *Tomo* VI. *Concil. col.* 1703.

[b] *Ad Ann.* DCCLXVII. *N.* II.

XIV.

XIV. Hactenùs nec Itali, nec Galli, nec Germani, ſi Romanas Synodos excipias, ſub nutu Pontificum, definiverant quicquam circà *Imagines*, habitis Conciliis. Retentus iſtis ſanè illarum *uſus* fuit, ubi jam invaluerat, non everſæ, non fractæ ut in Oriente, vel ut in Sereni Maſſilienſis Diœceſi, ſub initia ævi prioris. Aſt quid de *cultu* ſtatuerent, cùm hæc ſub Pipino Synodus, habenda ſuaſu Græcorum; tùm Francofortana deinceps ſub Carolo Magno, haud obſcurè teſtantur. Igitur convocatis Regiâ auctoritate totâ Galliâ Epiſcopis, *Gentiliaci* propè Pariſios, villâ ſuburbanâ, in quâ Pipino loci amœnitate capto Palatium fuit, frequentes convenerunt, undè *Synodus magna* in Annalibus Francorum nuncupatur. Tempus fuit mox à feſto Paſchali, A. DCCLXXII. Indict. v. Paulo I. adhuc ſuperſtite, ſed mox obituro diem extremum IV. Kal. Jul. ſequentes. Adfuêre hujus Nuncii,

unà

unà cum Legatis Græcorum, & quos adjunxerat Conſtantinus Epiſcopis ac Doctoribus. Cæterùm nulla licet hujus Synodi Acta uſquàm extent, haud ambiguum tamen eſt quid de *Imaginibus* ſtatuerit. Malumus *Sirmundi* verbis referre quàm noſtris, qui Maimburgio ſuprà omnes ſui Ordinis, in iis quæ ad has Antiquitates ſpectant, meritò tollitur. Nempè, [p] *Admonitione* ad Lectorem de *Canone* II. Concilii Francof. monet, *in Synodo Gentiliacâ contrà Græcos Iconoclaſtas adſtruxiſſe* Gallos, *retinendas Imagines eſſe*, ſed *memoriæ tantùm cauſâ & inſtructionis habendas, non adorandas, quòd penitùs reſpuebant*, ut deinceps in Synodo Francofordienſi. Confirmant hanc definitionem Gentiliacorum Patrum facta ſcriptaque omnia Caroli M. Synodus Francofortana, Pariſienſis ſub Ludovico Pio, & conſtans ſub utroque Imperatore ſententia Gallorum. Accedit, niſi *cultus* vel adoratio Imaginum fuiſſet eâ Synodo damnata, permiſſo tantùm *uſu*, in-

[p] *Tomo* II. *Conc. Gall. & T.* VII. *Conc. Gen. col.* 1055.

inſtructionis & ornatûs quoque cauſâ, non tacitutos fuiſſe hanc Synodi Gentiliacæ ſententiam, multis nominibus conſpicuæ, tot in Latinis Græciſque Iconoduliæ aſſertores. Retuliſſet Adrianus in ſuis ad Irenem & Conſtantinum literis; extuliſſent legati Adriani in Pſeudo-Nicænâ Synodo; memoraſſent Chronica priora, ſaltem quæ Iconolatricis temporibus ſcripta, certè Aimoinus, Sigebertus, Ado, Regino, Urſpergenſis, Paulus Æmilius, & qui plures. Sed illorum nemo affirmare iſtud de Pipinianâ Synodo ſuſtinuit, quicquid hic & ille fortè in recentioribus. Eadem Dion. Petavii prudentia fuit, *hanc* Synodum memorantis, [q] *Libro* xv. de Incarnatione. Nec [r] Pauli Æmilii iſta, *Græci Oratores Cæſarem ſuum admonere juſſi, ut cum cæteris piis ſentiret*, aliud innuunt quàm monendum fuiſſe Cæſarem, ne Imagines, ut factum, prorſus exterminaret, retentione earum ad inſtructionem ſaltem ac re-

q *Tomo* v. pag. 571.
r *In Pipino* p. m.

cor-

f Sæc. VIII T. XIV. p. 80. cordationem utili. f Natalis Alexander, de hac Synodo cautè, ſed ambiguè: *Quis fuerit iſtius Concilii exitus, ex iis quæ à Gallicanis Præſulibus in aliis Conciliis poſteà geſta ſunt,* Francofordienſi, & Pariſienſi, *& ex fide Eccleſiæ noſtræ, illorum temporum monumentis probatâ*, id eſt Gallorum ſcriptis ſub Carolo & Ludovico, *colligere eſt, damnatam fuiſſe in eâ Synodo Iconomachorum Hæreſim.* Quatenùs hæc nempè uſum omnem Imaginum etiam hiſtoricum reprobaret, ſed *damnationis* aut anathematis, non meminerunt Annales, verùm *admonitionis* tantùm factæ ad Græcos.

g Ad Ann. DCCLXVI. N. XXI. XXII. Quo factum ut g Baronius de hac Synodo parùm æquè ſenſerit: *Obfuit*, inquit, *Francis cum Græcis iis Hæreticis per Legatos habita conſuetudo.* Paulo antè: *Fortis conjectura ſuadet, ut Græcorum merces* (contrà cultum Imaginum) *per Legatos perfidi Imperatoris, unà cum donis pluribus ab eodem ad Pipinum allatis,* more Orientalium, *fuerint infeliciter alla-*

*allatæ*. Quid expreſſiùs, ſuperioribus noſtris de hac Synodo roborandis?

XV. Ex quibus Maimburgii Jeſuitæ candorem, ubique videlicet ab ipſo ejurandum, omnes rurſùm obſervent, in [u] hiſtoriâ Gentiliacæ Synodi. 1. Qui in [x] Admonitione ad Lectorem perſtringit Hiſtoricos, qui *conjecturis*, & *ratiociniis* agunt, *&* *ad lævam* deflectunt, nullo *Veterum ductu*, ipſe in Synodi hujus deſcriptione, nullo in Veteribus duce, in has leges impingit ἀναισχύντως. Fingit de ſuo, ac graphicè repræſentat, ſine ullo quidem teſte, omnem ordinem hujus Conſeſſûs, & definitionem Synodi, & modum illîus, ipſaque argumenta Patrum, illinc Græcorum hinc Latinorum, ac tandem *ignominioſam Conſtantinianæ Hæreſeôs damnationem*. 2. Sub hoc *damnatæ Hæreſeôs* nomine perſuaſum vult Lectori ſuo, aſſertum fuiſſe in Gallicanâ Synodo *Imaginum aut Statuarum cultum*. De hoc enim conque-

[u] *Lib.* 11. à *pag.* 318.

[x] *Præf. fol.* 6. *Ed. tert.*

ſti

ſti unicè Legati in Oratione ad Pipinum, ut de idololatriâ quâdam in
y Num. xii. Eccleſiam invectâ,, ſuprà referente ipſo Maimburgio. Nec niſi inhibendæ *adorationis* cauſâ, remotæ fuerant in Oriente ab Eccleſiis Imagines. Hinc & ſupponit, idem definitum fuiſſe in *Synodo Gentiliacâ*, quod biennio poſt in *Concilio Romano*, ſub Stephano iv. de quo mox dicendum. 3. Inſerit παρενθετικῶς, congregandæ in Regno ſuo Synodi *veniam vetiiſſe* Pipinum à Romano
z Ad Sæc. viii. p. 80. T. xiv. Pontifice, quod & z Natalis Alexander. Significaverat ſanè Pipinus Paulo Legatorum adventum, ac poſtulatum; detentionemque Miſſorum Pontificis, ad conventum *Sacerdotum atque Optimatum*. Et hoc nomine gratias egit Paulus, ac commiſit rem prudentiæ Pipini, *Epiſt.* xxvi. inter Carolinas. Jus verò convocandarum Synodorum, intrà Regni ſui fines, planè Regium fuiſſe, poſt tot aſſertores Gallos, ipſi aliàs Maimburgius & Natalis largiun-

giuntur. 4. Nullo etiam eorum temporum duce addit Jeſuita, *moderatum eſſe* Romanum Pontificem hanc Synodum, & quidem per *Sex Legatos*, quos fingit, citatis Epiſtolis Pauli I. Pontificis, in *Tomo* VI. Conciliorum. In quibus certè nulli hi Præſides, aut *Senarius* ille Miſſorum Pontificiorum numerus, apparent, imò *bini* tantùm *Legati* memorantur. Rationem addit, ſiquidem *Græci* & *Franci* habuerunt tùm Papam pro *primo Patriarchâ & Capite Eccleſiæ*. Quaſi verò forent hæc Græcis ἰσοδυνάμα, eſſe primùm ordine Patriarcham, & eſſe Caput Eccleſiæ univerſalis, ſenſu Maimburgiano. Aut quaſi ubicunque adſuère legati Romani Epiſcopi, hoc ipſo præſidii jus indubium habuerint. Fingat jam, contrà Actorum fidem, *præſidium* in Synodis aliquot Oecumenicis, vel etiam in tot Gallicanis, indè ab Arelatenſi I. ſub Conſtantino, & Africanis, Hiſpanicis, Thracicis, qualis Sardicenſis fuit, aut Conſtantino-

politanis, Aſianis, quando *Legati* Romani adfuiſſe perhibentur, nec *præſediſſe* tamen. Imò ſi quæ vis ratiocinio eſt, ubi non *Præſidii* jure gaviſi ſunt, ibi nec habitus Papa pro Capite Eccleſiæ, aut primo Patriarchâ fuit. 5. Pro iiſdem nunc habet Maimburgius, quæ alibi fatetur diverſiſſima, ſcilicet confirmatum *uſum* Imaginum, & ſancitum *cultum* ea-

a P. 1. p. 321. rundem. [a] *Non dubitandum eſt*, inquit ille, *quin Concilium confirmaverit uſum Imaginum*: Quod mox interpretatur, *de percuſſo anathemate Conciliabulo Conſtantinopolitano.* Rurſus:

b Ib. p. 333, 334. [b] *Gallorum Epiſcopi*, in Synodo Romanâ, *fortiter aſſeruerunt ſanctum Imaginum uſum.* Tùm, quaſi eadem res eſſet, *cultus ille SS. Imaginum, cum relatione ad Prototypa, adeò validis teſtimoniis adſtructus fuit* &c. En candorem fidemque hujus Hiſtorici, confundentis res quas noverat diverſiſſimas, & quas ipſe alibi ità diſtin-

c P. 1. pag. 449. 450. &c. guit, ut [c] *inter errores contrarios veritati* hunc reponat, *uſum* probantium

tium Imaginum, non *venerationem ullam* religioſam. Sed hunc luſum familiarem Maimburgio noſtro eſſe, pridem Porto-Regienſes Galli obſervarunt, & Hiſtoriæ Calviniſmi flagellatores.

XVI. Nunc de Synodo Romanâ paucis, quatenùs in eâ Imaginum cauſa agitata fuit, A. DCCLXIX. Stephano IV. Papâ, præſentibus [d] *è Galliâ Epiſcopis ſelectis duodecim.* Quam Synodum, pari rurſùs quâ omnia ſua fide Jeſuita, hoc potiſſimùm inſtituto dicit indictam, [e] *ut in eâ confirmaretur quod ſtatutum nuper Gentiliaci fuerat, in cauſâ Imaginum.* Ac feciſſent utinàm, nec receſſiſſet unquàm ſeu Roma ſeu Gallia Pontificia, à Gallorum ejus temporis, & à Caroli M. doctrinâ. Sed indicendæ Synodi cauſa potior Stephano fuit. Nempè ut confirmaretur Stephani exaltatio, damnaretur Conſtantinus Pſeudo-Papa, ejus Acta omnia reſcinderentur, & à Pontificis deinceps electione arcerentur Laici, & armati, unuſ-

[d] Tomo VII Concil. col. 1721.

[e] P. 1. pag. 328.

unuſque de *Presbyteris* aut *Diaconibus* Romanæ Eccleſiæ, qualis iſte *Stephanus* ex Monacho Presbyter, ad culmen Papatûs eveheretur. Docent quæ ex Actis illius Synodi ſuperſunt, & ipſe Baronius, ſub initium Anni DCCLXIX. Controverſia Imaginaria hactenùs poſtpoſita Romæ fuerat. Nulla Synodus totis annis XV. Conſtantinianæ adverſùs Imagines Romæ oppoſita legitur. *Stephanus* III. & *Paulus* I. intereà id unum egerant, ut excuſſo jugo Imperatoris Græci, ſed & Longobardico, ac Pipino ſibi conciliato, dein Carolo filio, ſuum augerent dominatum, fieretque Petrus, Chriſto invito, Terrarum Dominus. Quò ſpectat ſuperior hiſtoria Exarchatûs Ravennatenſis, & Pentapoleôs, Pipini tandem facto, ad Pontifices jure principatûs devolvendæ. Nec aliud penè argumentum Epiſtolarum utriuſque Pontificis ad Gallum Regem, ac Pauli I. cummaximè. Huc vota, huc molimina omnia, huc adulatoriæ ad Pipi-

pinum, & comminatoriæ in Aiſtulphum ac Deſiderium, tendebant, moras in Urbium aliquot reſtitutione nectentes. Nec quieturo paulo poſt Adriano I. ut ex [f] Epiſtolis ad Carolum liquet, donec oppreſſo per Carolum Deſiderio, & coërcitis Ducibus, Civitates Exarchatûs & Pentapoleôs, donatas ſcilicet Romanæ Eccleſiæ, undè *Romanula* & *Romandiola* nomen, à Carolo Rege impetraret. Factum iſtud referunt, [g] ad An. DCCLXIV. Conſtantino adhuc imperante, ut pluribus ex Anaſtaſio, teſte domeſtico, Cæſar Baronius, ſed tacentibus Græcis Chronographis. Quicquid verò ſit, de traditione Exarchatûs, totiûſque Pentapolitanæ, Caroli munificentiâ, obſervamus: I. Nec Pipinianæ nec Carolinæ donationis Tabulas, vel Inſtrumentum produxiſſe unquàm Archivum Vaticanum, ex quo tot alia documenta, longè inferiora rei dignitate, produxit Annalium ſcriptor, dehinc Allatius, Holſtenius, alii.

f *Tomo* VI. *Conc.* 1757. *&c.*

g *Baron. ib. N.* VI.

 2. Pa-

2. Parciùs hac de donatione Caroli M. loqui Veteres Francorum Annales. 3. Anaſtaſium in ampliandâ eâ donatione, hinc Leonem Oſtienſem, in Hiſtoriâ Caſſinenſi, Sigonium, alios, poſteàque Baronium cum ſuis, ac nuperum in Galliis de [b] *Metropolibus* Commentatorem, turpiter ſeſe dare. Satis profectò Pontificibus fuit, ſi in poſſeſſionem tandem plenariam mitterentur eorum quæ promiſſa quidem à Pipino, vel ex parte tantùm tradita, quia à Longobardis aut rurſùm invaſa, aut retenta fuerant. Quo ſenſu *Carolus munera Pipini patris non confirmaſſe modò dicitur*, *ſed auxiſſe*, apud [i] Paulum Æmilium. Quando nempè ipſo facto *Exarchia Ravennatium ſub ditione Pontificis eſſe juſſa*, & fortaſſè, reſtitui quædam alia in *Campaniæ* partibus, *juſtitias Eccleſiæ* dixerunt. In fabulis verò deputandum eſt, addidiſſe Carolum M. ad Pipinianam munificentiam *Territorium Sabinenſe*, inter Umbriam & Latium, partem *Tuſciæ* & *Campaniæ*, imò *Spoletanum*

[b] Canter. T. 1. P. 11. diſſert. 11. C. IV.

[i] In Carolo M. p. m. 10.

*num* in Umbris, *Beneventanum* in Samnitibus Ducatus, aut ſi placet etiam *Provincias Venetiarum & Iſtriæ*, quin nec ſuas *Siciliam, Sardiniam, Corſicam*, quod magis eſt *Saxoniam* à Carolo ſubactam. Non uſque adeò inſanus Carolus, ut quas Deo victorias deberet, *Principi Apoſtolorum acceptas ferret*, ſic illi, hinc & tot *territoria concederet B. Petro*, jure ſcilicet ſupremi dominii poſſidenda. Imò ex Hiſtoriâ conſtat, retinuiſſe ſibi Calum Regem, nomine *Regni Italici*, *Liguriam*, *Æmiliam*, *Corſicam*, *Venetiarum* Provinciam, & *Alpes Cottias*, Pedemontium has omne & Genuenſe territorium complexas, quæ à Longobardorum dominatu mox tranſivêre ſub Franci poteſtatem. A Romano certè hæc pars Italiæ, quicquid referant de donatione Ariperti, poſſeſſa nunquàm. Indubium quoque eſt, Ducatus *Forojulienſem*, *Spoletanum*, & *Beneventanum*, ſuis Ducibus ac Præfectis fuiſſe à Carolo adſcriptos, recipiendis

S 4 in

in fidem ac clientelam, ut ex Francorum Annalibus rectè quoque Meræus, ad A. dcclxxiv. Et ſi quid de Ducatu Spoletano, aut Beneventano fertur promiſſum donatumve *S. Petro*, in *Epiſtolis Adriani*, quarum argumenta ex Codice Vaticano Baronius protulit, nonniſi de quibuſdam locis aut oppidis, deque dominio *utili*, intelligendum venit. Crevit deinceps mentiendi fiducia, in iis qui *Conſtitutionem Ludovici Pii*, de quâ ex Gratiano Baronius ad A. dcccxvii. diu poſt hunc Imperatorem fabricarunt, Hildebrandinis temporibus. Cui ſi habenda fides eſſet, nihil ſibi penè reliquum voluiſſet Ludovicus, præter Imperatoris inane nomen, donatâ *B. Petro & Succeſſoribus*, totâ omninò *Italiâ*, ab extremis Alpium finibus ad ultimos Calabriæ, cum *Siciliâ, Sardiniâ, Corſicâ* &c. Sed verò in Urbem *Romam, Romanumque Ducatum*, remanſiſſe Imperatoribus Græcis ſpeciem quandam Dominii, in ipſum adeò Romæ Pon-

Pontificem, uſquedùm ſub Leone, Adriani ſucceſſore, traderet ſe *Pop. Romanus in fidem ac ſubjectionem* Caroli M. ipſe [k]Maimburgius aliàs profitetur. Nec de jure tamen ſuo remiſerunt Imperatores Orientis, non ipſa Irene, molitionibus variis pro Exarchatu redintegrando. Sed ad Synodum modò Romanam redeundum eſt.

k *Hiſt. Icon. P. 11. p. 58. &c.*

XVII. De quâ ſunt certa diſtinguenda ab incertis, nec enim extant Synodi Acta. Certum conveniſſe Epiſcopos aliquot *Galliæ*, ablegatos à Carolo & Carolomanno, cum Epiſcopis *Tuſciæ* & *Campaniæ*. Nec dubium, poſt ea quæ novo Pontifici cumprimis cordi eſſent, etiam de *Imaginibus* quæſtionem in hoc Concilio agitatam. Facilè etiam largimur, prævaluiſſe in Synodo qui *cultum Imaginum* decernerent, affirmante Adriano ad Carolum M. in defenſione Synodi Nicænæ: [l] *Adorare atque venerari Sacras Imagines ſtatuerunt.* In eam enim

l *Tomo VI. Concil. col. 1721.*

S 5

nim ſuperſtitionem ab Italis pridem itum fuerat, indè à Conſtantino I. Pontifice. Anaſtaſius ambiguè: *Statutum, magno honoris affectu venerandas eſſe Imagines.* Aſt falſa multa hac de Synodo vel dubia, poſt Baronium, Binium, cæteroſque, Maimburgius. 1. Francorum Epiſcoporum XII. *nomina* & *ſedes* non certâ ſatis fide ex Binio recenſentur, deſiderata in ipſo Anaſtaſio: Undè de aſſerti Maimburgiani ſecuritate judicandum. Imò confićta eſſe pleraque ſatis apertè liquet. 2. Precariò hariolantur, hos ipſos Epiſcopos conceſſiſſe in ſententiam Italorum, quæ & poſteà Nicænæ Synodi fuit, de *adorandis Imaginibus*, religioſâ προσκυνήσει. Nullus Anaſtaſius dicit, nulla Acta teſtantur. Imò verò ſic receſſiſſent à ſuorum diſciplinâ, & exceſſiſſent limites Gentiliacæ Synodi, ut viſum. Vix etiam ſuſpicandum, adeò abjectos fuiſſe Epiſcopos XII. primarios, ut in gratiam Italorum ſententiam muta-

ta-

taverint, fortè animos non aſperaturi. Quin hoc ipſo nomine, ob ſancitam *adorationem* Imaginum, inducti haud longè poſteà Franci ad Synodum Nicænam reprobandam, ut infrà *Sect.* VII. Nec confundendam quæſtionem, de permiſſo *uſu* Imaginum ſolius *inſtructionis* ac *recordationis E.* cum neceſſario *cultu*, *adoratione*, *προσκυνήσει*, lege ſancitâ, monitum aliàs. 3. Falſiſſimum, Francorum illos Præſules, [m] *plurimis Patrum teſtimoniis aſſeruiſſe cultum Imaginum, cum relatione ad prototypa*. Teſtimonia illa, aut ſuppoſititia, aut aliena à quæſito, referunt ſanè [n] Anaſtaſius, & [o] Hadrianus I. in Epiſtolâ ad Carolum, ut producta non à Francis, ſed à *Stephano* Papâ; & in *Epiſtolâ* quâdam, attributâ *Theodoro* Hieroſolymorum Epiſcopo. Unus Gallorum Præſulum, *Herulphus* ſcilicet, refertur [p] fide Epiſtolæ Hadriani, qui unius *Gregorii Papæ* verba ad Secundinum recitaverit, pro *adoratione* relativâ *Imaginum*. Aſt verò Gregorii

m *Maimb.* p. 324. P. I.

n *T.* VI. *Conc.* *col.* 1722.

o *T.* VII. *Concil. col.* 923. *&c.*

p *Ibid. col.* 948. *Baron. ad A.* DCCLXIX. *N.* VII.

gorium alieniſſimum fuiſſe ab *adoratione Imaginum*, quâcunque illâ tandem, [q] aliàs viſum, hinc ſtringendum in Hadrianum & Nicænos à Carolo Magno non ſemel, in Capitulari. Sed & fraus pellucet. Poſtrema illa [r] Epiſtolæ Gregorii ad Secundinum, quæ eſt LIV. Libri VII. nunquàm Gregorii fuêre: *Imagines quas tibi dirigendas per Dulcidum Diaconum rogaſti* &c. & quæ ibi ſequuntur, de *Imaginibus Dei Salvatoris, Sanctæ Dei genitricis Mariæ, Beatorumque Apoſtolorum Petri vel Pauli, antè quas* Gregorius *ſe proſterneret* &c. Sic, de *unâ Cruce, Clave pro benedictione, à ſanctiſſimo corpore Petri Apoſtolorum Principis, ut per ipſum* (Petrum) *à maligno defenſus permaneas* &c. Planè claudebant Epiſtolam quæ præcedunt hanc laciniam, *Peto ut pro me orare enixiùs debeas* &c. Editor noviſſimus Gregorii, in Notis: *Sed neque iſta uſque ad finem habentur in pluribus MSS.* Et ſanè qui Gregorius Romanus *uſum* ſo-

[q] *Suprà Sect.* 1. *p.* 24. 25. *&c.*

[r] *Op. Greg. T.* II. *Ed. Noviſſ. col.* 821.

ſolummodò Imaginum permiſiſſet, *adoratione* reprobatâ, fingendus Romæ fuit pro ingenio loci, & Iconolatrarum licentiâ, quo hæc tempore ferveret Controverſia, hujuſmodi ad Epiſtolarum aliquam appoſuiſſe appendiculam. 5. Ejuſdem roboris eſt, locus ille ex *Ambroſio* productus à Sergio Ravennatenſi, quem in eâ Romæ Synodo *ſ plurimùm valuiſſe* ait Jeſuita, ab Hadriano etiam Carolo M. objectandum, in dictâ Epiſtolâ ad Carolum Regem. Citatur nempè, ut ex *Epiſt.* LIII. *Libro* VII. viſio quædam Ambroſiana, *perſona ſimilis beato Paulo Apoſtolo, cujus vultus me pictura docuerat* &c. Sed ubi non jam fides aliqua, verùm qui in publico ſaltem deſideratur pudor? Nihil tale continet Ambroſiana Epiſtola LIII. ſed nec ſimilis alia, etiam ubi de Gervaſio & Protaſio, qualiter *Epiſt.* LXXXV. Nihil etiam aliud citata verba, quàm Ambroſii tempore exſtitiſſe *picturam* aliquam quæ *Pauli vultum* repræſentaret. Aſt verò in

ſ *Maimb. p.* 1. *p.* 333.

in Eccleſiâ aliquâ erectam fuiſſe, nedùm cultam, adoratamve eam Pauli picturam, (cujus *vultum penitùs ignorari, neſciri*, poſt Ambroſium dixit [t] Auguſtinus) nulla Ambroſio tributa verba referunt. En tibi *Patrum teſtimonia* Maimburgiana! 5. Denique, nulla fraus evidentior quàm in ſupponendis Romæ Literis [u] *trium Patriarcharum Orientis*, poſt *habitam Hieroſolymis magnam Synodum, ex tribus Patriarchatibus, in quâ damnata Hæreſis Iconoclaſtarum.* Et has literas Romam primùm fuiſſe directas ad Paulum, quo mortuo Conſtantinus Pſeudo-Papa miſerit ad Pipinum, A. DCCLXVII. mox à Synodo Gentiliacâ, in *Apographo Græcè & Latinè* deſcripto, futuras deinde præſidium huic Synodo Romanæ, ſed & Synodo Nicænæ. Undè [x] Hadrianus, in Reſponſione ad Carolum, his Literis Synodicis magnoperè inſiſtit. Quibus tamen nihil ineptius, nihil ſubleſtius eſſe, evidentiſſimè ψευδεπιγράφοις, ut Francis ab Oriente remo-

t *De Trin. Lib.* VIII. *C.* IV. V. *T.* III.

u *Ibid. P.* I. *p.* 324. 332.

x *Tomo* I. *Concil. col.* 919. *& ſeq.*

motioribus imponeret cultrix Imaginum Roma, infrà monendi locus eſt, ubi de legatione & Literis *trium Patriarcharum* ad Synodum Nicænam.

XVIII. Hinc verò ad ſuprema Copronymi, nihil quod ad cauſam Imaginum referunt Iconoclaſticæ Hiſtoriæ Scriptores iſti. Alia etiam Baronium morantur. Totus penè occupatur ad Annum emortualem Conſtantini DCCLXXV. in proſcindendo *Deſiderio* Longobardorum Rege, ut perfido in Romanam Sedem, perjuro in Deum &c. Ità in exaltando *Carolo Rege*, cumprimis ubi victo Deſiderio, munificum ſe exhibuit ergà Romanum Pontificem, *Donatione Exarchatûs*, de quâ ſuprà. Sic quando Romam delatus, A. DCCLXXIV. *victoriam* acceptam tulit *Principi Apoſtolorum*. Sic, quando Carolus[y] *obnixè deprecatus eſt almificum Pontificem, ſibi licentiam tribui Romam ingrediendi*, ut impudentiſſimè Pontificale Anaſtaſii. Qui Carolus triumphator eſſet Italorum, jure ſaltem Patricio-

[y] *Baron. ad A.DCCLXXIV N. IV.*

rum

rum gaviſurus, & cui Romæ appro-
p[illegible]quanti obviam iviſſent *omnes Iudices, univerſæ Scholæ militiæ*, expe-
ctante ad Baſilicam Petri Hadriano.
Sed alterius hæc & alia loci ſunt.
t Num. x. xi. & ſeq. Cumprimis verò quæ prolixè t Baronius, ad eum Annum de jure eligendi *Pontifices* & *Epiſcopos*; quod ab Hadriano indultum fuiſſe Carolo, dixit ex Sigeberto Gratianus, in utrumque indignato vehementer Cardinali. Illud non tacendum Viris fuerat, haud adeò execrandum fuiſſe Conſtantinum Imperatorem Hadriano Pontifici, ut etiam Literas hic ſupplices ad Conſtantinum & Leonem dederit, tanquàm piiſſimis Auguſtis,
a Baron. ad A. DCCLXXII N. XIII. An. DCCLXXII. quibus a *ſupplicaret Imperialem Clementiam*, ut Paulus Exarchus ad emendationem ſui reatûs ſuſciperetur. Quod non ſoliti Pontifices, ergà eos Principes quos nefandæ Hæreſeôs reatu, & anathematis vinculo illigatos cenſent. Parùm etiam Chriſtianè Maimburgius
b P. II. p. 353. 354. b Conſtantino inſultat, ob inſidias illi
ſtru-

ſtructas à Bulgarorum Rege, & cladem acceptam, & vindictam quam de Barbaris fruſtrà meditaretur, dùm tot laboribus & vigiliis fracto morbus lethalis obrepſit, propè ſexagenario, A. Imperii xxxv. ex Byzantinis.

XIX Nuſquàm verò ingenium factiònis Icônolatricæ, in Conſtantini manes poſteà furorem omnem quaſi effuſuræ, comprimis illud Hiſtorici Galli nuperi, prodit ſeſe luculentiùs, quàm in deſcribendis noviſſimis hujus Imperatoris. Quâ in re Lectorem pauliſper morari mihi liceat. Ac primò Maimburgium, omnium inſtar, declamantem audiemus, ſummâque (ut ait) fide ipſis ex fontibus haurientem, mox nobis adeundis. Præmittit iſte, [c] *percuſſum divinitùs Conſtantinum*, in ipſâ adverſùs Bulgaros expeditione, *repentino morbo, tamque violento, inferiore ſcilicet corporis parte mox anthracibus coopertâ, cum ardenti adeò febre, ut Medici faterentur non obſervatam à*

[c] Lib. III. p. 354. 358.

*ſe ſimilem aliam, ſeque morbi naturam penitùs ignorare.* Indè ſubjungit Hiſtoricus, devectum Ægrum ad Caſtellum ſuburbanum, *Strongylum* dictum, in ipſo navigio, χαλανδίον vocat Theophanes, *horrendo ejulatu vociferaſſe, ſe vivum adhuc damnatum, æterniſque ignibus addictum, hoc ipſo quod B. Mariam blaſphemiis ſuis impetiiſſet. Mox, compoſito nonnihil Ægro, rogaſſe, imò imperaſſe omnibus quotquot adeſſent, ut hanc eſſe ultimam voluntatem ſuam quaquaverſùm promulgarent; Videlicet, ut non attentis iis quæ ipſe in Virginem admiſiſſet, eadem poſthac per totius Imperii ſpatia honoraretur ut Deipara:* Quibus dictis, *inter vota preceſque pro incolumitate Populi, Senatûs, Leonis filii, Eccleſiarum S. Sophiæ, & τῆς Θεοτόκου in Blachernis, quas horrendum in modum profanaſſet*, expiraſſe in navigio, ſeu *peſſimam animam efflaſſe*, ut nuperus Hiſtoriæ Byzantinæ ſcriptor. Baronius, ad [d] Annum hunc DCCLXXV. *Sic igitur eâ, quam audiſti, ab eo extortâ divi-*

[d] Num. 11.

*divinitùs confeſſione veritatis , tùm de ſuâ in perpetuum* damnatione, *tùm de* cultu *quem execratus erat Deiparæ, diem clauſit extremum , hac ex parte Antiocho ſimilis.* Nec ullus deinceps Hiſtoricorum eſt , qui non obiiſſe deſparabundum,jamque Inferno etiam vivum ſpirantemque illatum, de hoc Conſtantino tradiderit. Adeò ut alieniſſimis etiam à cauſâ Iconolatricâ, & eruditis non paucis, hæc conſtans fama , & tradentium conſenſio, in hunc diem impoſuerit.

XX. Sed vindicanda in tantum hujus Principis memoria eſt, in quantum patitur Hiſtoriæ fides ; ac Byzantinorum illa , hinc & Baronii Maimburgiique , ſuâ in luce collocanda eſt. Paucis obſervationibus defungemur. Ac primò, peſtilentem ſanè *anthracem* deſcribere Theophanem , indubium eſt , quo *correptus fuerit* Conſtantinus κτ̀ τῶν σκελῶν *in cruribus , κἀντεῦθεν πυρετὸν σφοδρότατον , & hinc febrem vehementiſſimam.* Miſcella pariter, vocat ἄνθρακα, *hinc*

*febrem validiſſimam.* Fragmentum tributum Nicephoro Patriarchæ, Taraſii ſucceſſori, quanquàm dubiâ fide, *febrilis æſtu*, morbum omnem deſcribit: c Πυρετῶν ὀξύτητι καὶ φλογώσεσι καταπιμπράμενος, *acutarum febrium ardoribus exæſtuans.* Mittimus his poſteriores, aucturos omnia pro ingenio ſuo, nec ullus Veterum tamen, mediam ferè partem corporis *totam fuiſſe carbunculis coopertam.* Quo nunc jure hujuſmodi *ἄνθρακα carbunculum*, aut ſi vis *carbunculos*, hinc flammam venis conceptam, dixerint Iconolatræ plagam θεήλατον, qualiter *immiſſæ cælitùs* in Alaſtoras, Antiochos, Diocletianos; quâ veri ſpecie morbum nulli Medicorum hactenùs exploratum, planèque ignotum, arbitrentur æqui judices! Et an non prius affectum Hiſtoricorum, poſterius Medicorum ejus ævi ignorantiam, ſi res ità habuit, coarguat? Deindè, morbi cauſas naturales ipſe Maimburgius deſcribit: *Ardens vindictæ deſiderium, quo in Bulgarorum*

c Ex Edit. Pet. p. 217.

Re-

*Regem accenſus fuit; Continuam applicationem ad belli apparatus, hinc ſanguinem inflammatum; Et quidem mediâ æſtate, quum calore & æſtu omnia arderent* &c. Si jam vehementior indè febris excitata, dicito tu impervium novumque Medicorum filiis morbi genus! Præterea, ſi ex morbo illo Conſtantini de hujus impietate, aut reprobatione judicium eſt, quid de Davide, Ezechiâ, Jobo, quid de piiſſimis Capitibus, etiam in faſtigio illo Regio, cenſendum fuerit, non abſimilibus ἄνθραξι, aut ulceribus percuſſis, vel flammâ reſtingui neſciâ vivis depaſcendis? Regumne, aut Cæſarum, aut hominum portenta & victimæ quædam divini furoris, τ̃ Θεῶν κεχολωμένων, quotquot vel præcordiorum ingens Æſtus abſumpſit, vel Lepra exedit, vel Apoplexia corripuit, vel Phreneſis invaſit, vel Peſtis ſuſtulit, vel gravior Plaga in miſerandûm ſpectaculum vertit! Immemorne verò Maimburgius fatorum, quibus illi Principes

periêre, qui & Imaginum, & ſuperſtitionum omnium, cœco ſtudio Eccleſiam vehementer adflixerunt! Ponamus *Iconomachos* fuiſſe Henricum II. Carolum IX. Henricum III. Galliarum Reges, Philippum II. Hiſpaniarum, Mariam Anglorum Monarchas, ne de Perſecutionum miniſtris dicam! Quàm luxuriaret Maimbûrgiana pagina, in exaggerandâ adverſùm Regia Capita Nemeſi? Dùm Henricus percutitur, media inter Orgia & Haſtiludia, *dextro* illo *oculo* [f] quem paverat nuper Martyrum certè fidei cauſâ uſtulandorum adſpectu: Dùm Carolo, *ſtragem Pariſinam* nuper decernenti, [g] ſanguis integer ævi undique poris, totiuſque corporis meatibus, inſolito morbo veréque θηλάτῳ, erumpit:. Dùm Henricus alter, ſicarii Monachi ferro [h] *perit, eodem loco & die quo Bartholomæanam internecionem ſuaſerat*: Dùm Guiſius pariter, inſtrumentum potiſſimum accelerandæ illi *nocti*, cujus

[f] *Thuan. Mezer. &c.*

[g] *Iid. in Car. IX. 1574*

[h] *Mez. Abbr. ad A. 1572. p. 1079. 1080.*

-quis

——— *quis funera fando*

*Exprimat*,

cadit eâdem in Urbe, *i* Bleſenſi Caſtro, *eodemque in Conclavi, in quo ad ejus præcipuam inſtantiam decreta illa primùm fuerat*: Dum Mariam Anglicam, tot flammarum rogorumque incentricem, animi mœror, hinc aqua intercutis, in ipſo vitæ & Imperii flore, opportunâ adeò Elizabethæ morte, extinguit: Dùm eo ipſo tempore, ultrà quinquaginta Regni *Pares*, *Epiſcopos* aut *Abbates* triginta, *Canonicos* triplicato ferè numero, malignâ febre in Angliâ Pontificiâ ſublatos, Anglorum Annales teſtantur: Dùm Philippum II. quo in *Reformatos* Rex nullus truculentior, pedicularis morbus, ut alterum Herodem, corrodit, ac vivum depaſcit, non jam equinis ſtercoribus, ſed intereaneorum fœtore ſibi ipſi gravem, nec ferendum. Non jam Annales perreptamus, aut horrendæ atque inauditæ mortis, in ipſis quoque Pontificibus ac Perſecutoribus Euangelicæ

*i Mez. ibid.*

ſimplicitatis, exempla congerimus. Nunc ad plagæ Conſtantinianæ cauſam, quam ipſe, deſperabundo ſimilis, in ipſis quaſi Inferni faucibus profeſſus ſit!

XXI. Advertat quæſo ad ſequentes obſervationes Lector. 1. Hanc æſtuantium præcordiorum cauſam, *blaſphemias in B. Virginem*, nullus habet Theophanes Confeſſor, hinc nec Paulus Diaconus, nec Anaſtaſius, ſed neque Fragmentum illud Petavianum ſub Nicephori Patriarchæ nomine. Cedrenus pro more adjunxit, fateor, exclamaſſe videlicet Conſtantinum, *ardere ſe* διὰ τὴν Θεοτόκον, *quod blaſphemias in Virginem* interpretatur Jeſuita. 2. Illa languentis æſtuantiſque Principis verba, ζῶν ἔτι πυρὶ ἀσβέστῳ παρεδόθην, *vivus etiam mittor in ignem extingui neſcium*, odioſiſſimè Hiſtorici reddiderunt. Nemo non videt exprimi iſta ægro potuiſſe, in febrili ardore, & incendio quaſi, nullâ remediorum ope reſtinguendo; *Ardeo totus; vivus uror,*

*ignem*

*ignem quo conflagro nihil temperat, nihil extinguit, eſt vehemens flamma medullas, me miſerum* &c! Vel ut Pſaltes: *Eſt cor meum ſimile ceræ; liqueſit in viſceribus meis; areſcit ut teſta vis mea; putruerunt tumices mei, contabeſco totus, diſtorqueor, atteror, rugio præ fremitu,* & quæ his gemina. Nec profectò novum, ægros hujuſmodi in clamores erumpere, [k] *gemere, pipire, ejulare,* mediis in cruciatibus, aut inter febriles æſtus, cumprimis inſuetos morbis ac doloribus Principes. Componat nunc quiſquis eſt cum Maimburgianâ vel Baronianâ paraphraſi, de *horrendo ejulatu, ob ſententiam damnationis æternæ, æterni ignis, cui ſe cum Dæmonibus addictum* cognoſceret, *mittendum in ſtagnum ſulphure & igne exundans.*

k *Eſai.* XXXVIII. 14.

3. Demus etiam, deſperantes quaſi voces emiſiſſe in ardoribus illis Principem, exploratum Medicis eſt, in acutioris febris paroxyſmo, & quaſi incendio, cerebrum occupari, deturbari mentem, delirium, terrorem,

inquietem, aliaque id genus ſymptomata ſuboriri. Nec ſi ſana tùm mens Conſtantini fuit, de *Mariâ offenſâ*, ſed de offenſo Numine, de neglectâ ſæpè in Deum pietate, in Chriſtum fide, in ſubditos clementiâ, æquitate, beneficentiâ, aliiſque Principum officiis, ſollicitum eum eſſe oportuit. Placandus univerſorum ille Judex, non *Hymnis in honorem Virginis*, ſed commemoratione Crucis Chriſti, ſed precibus, lachrymis, pœnitentiâ, pietatis depoſitis, atque interdictis eorum omnium quæ unicè adorandam Dei Majeſtatem læderent ac proritarent. 4 *Blaſphemias* illas Copronymi in *Virginem* ſcilicet, tanquàm ἔχθρȣ hujus ἀσπόνδȣ, vidimus [l] antè ſolâ improborum teſtium, ac peſſimâ adverſanſantium fide ſubnixas eſſe, ac reipſâ nullas. Imò quæ de Θεοτόκῳ ſtatuerat Conſtantiniana Synodus, probante ſubſcribenteque animitùs Imperatore, ipſaque Synodorum priorum & Orthodoxæ fidei, in eâdem confirma-

[l] *Suprà N.* II. III. *hac ſect.*

matio, cùm jubebant ſecurum eſſe hac parte moriturum Principem, tùm ſupervacuạm reddebant illam ultimæ ſuæ voluntatis ſignificationem. 5. Non etiam, quod notandum in *Mariolatras*, injunxiſſe fertur agonizans Princeps, adorationem aut invocationem Virginis; non fiduciam illi habendam; Orationes ad Mariam dirigendas; Litanias Marianas; Feſta, Sacrificia, Vota, in ejus cultum; Epitheta quæ aliàs Summi Dei; Officium Marianum, Pſalterium, Symbolum, Sabbathum, aut reliqua Monaſticæ ac Jeſuiticæ ſuperſtitionis pignora. Id modò commendaſſe dicunt, ὑμνεῖσθαι (ſeu εὐλογεῖσθαι, ᾄδεσθαι, λέγεσθαι, ἐπαινεῖσθαι, μακαρίζεσθαι) Θεοτόκον, *celebrari, laudarive ut Deiparam*, [m] *qu'on la reconnuſt & qu'on la reveraſt en qualité de Mére de Dieu.* Sanè juxtà ſententiam Epheſinæ Synodi, & piæ Antiquitatis, μακαρισμὸν etiam B. Virginis, εὐλογημένης ἐν γυναιξὶ, nemine negante Chriſtianorum. Nec aliter interpretatum eſſe Leo- m *Maimb.* P. 1. 361.

Leonem IV. ſucceſſorem, nec adſtantes Græcos, quàm de retinendo dogmate περὶ τῆς Θεοτόκου, non verò de cultu Mariolatirco, hujus ſub Leone quidem ſilentium docet 6. Sed & iſtud ſuprà alia omnia, digniſſimum obſervatione eſt, & ad cauſam quam agimus cumprimis faciens. Nempè inter eas voces quas ultimas extrudiſſe fertur, pœnitentiæ ſcilicet teſtes, nihil omninò Conſtantinus de dolore ſuo ob *proſcriptas Imagines*. Inter *vota* pro incolumitate Filii, Urbis, Senatûs, Eccleſiarum, editâ ſimul confeſſione Orthodoxâ de Θεοτόκῳ, adverſùs iniquam Patriarchæ Conſtantini accuſationem de quâ in ſuperioribus, ne γρῦ Theophanes, Nicephorus, Miſcella, Cedrenus ipſe, aut Zonaras, de *reſtituendis Imaginibus*. Edictum nullum promulgari juſſum de peſſimè oppugnatâ à ſe εἰκονοδουλείᾳ, de revocandis hoc nomine Exulibus, de reſtituendo Monachatu, de reſcindendis prioribus *Silentiis*, aut de Synodo *Septimâ* abolendâ.

dâ. Faciendum tamen fuit, ſi per hæc Religio, Eccleſia, Catholiciſmus perierant.

XXII. Judicet deinceps Lector, atque infortunati hujus Principis, in odium victricis Imaginum cauſæ per Monachos primùm, ac Pſeudo-Nicænos, hinc ſucceſſuros Iconolatras, adducendi, deſinant incauti aut virtutibus detrahere, aut ſaluti invidere, aut in nomen famamque Copronymi, nec ſine maledictis atque imprecationibus, impotenter graſſari. Nec mirabitur prudens Lector, ſcio, fefelliſſe omnem hac parte Byzantinam Hiſtoriam, aut impoſuiſſe Orbi toti Iconoclaſtarum hoſtes ἀσπόνδους. Meminerint nuperi iſti, Maimburgius & Natalis, parem ferè ſortem expertum, hoc ipſo VIII. Sæculo, *Carolum* Pipini Patrem, odio Epiſcoporum, totiuſque Eccleſiaſtici Ordinis. A quibus, nec ſine fictis Angelicarum apparitionum, ac Revelationum miraculis, conſtanti famâ tranſmit-

tendus fuit ad poſteros, tanquàm *æternum damnatus*, *Animâ* ejus in *Infernum inferiorem*, ut à Purgatorio diſtinguerent, truſâ. Acceſſit par *Cognomenti* invidia, ſed planè ad Conſtantini exemplum, obſervante pridem doctiſſimo Valeſio, addendi Carolo diutiſſimè poſt hujus fata, auctoribus conſimiliter *Monachis*; Quale fuit illud Caroli *Tudis*, & *Martelli*, tanquàm Mallei vel Flagelli Eccleſiæ, & Clericorum. Adde conſtantem Annalium fidem, de aperto *Caroli* ejus monumento, per Bonifacium Moguntinum, & Fulradum Abbatem; ac loco Corporis Carolini *exiſſe Draconem*, *totumque illud ſepulchrum interiùs inventum denigratum, ac ſi fuiſſet exuſtum.* Hæc & alia ſi Monachorum ac Cleri invidia, mediâ in Galliâ, de Carolo Martello, in Annales omnes referenda, etiam in Decretum Gratiani,[a] Baronio ipſo indignato, & in Vitas Sanctorum apud[o] Surium; eccui mirum videatur, in mendaciſſimâ Græciâ, re-

a *Ad Ann.* DCCXLI. N. XV.

o *T.* I. XX. *Febr. & IV. Jan.*

redeunte Iconodulorum & Monachorum tempore, diu poſt mortem Conſtantini, cùm *Inferis* hunc Principem adjudicatum, tùm *voces* deſperantis illi affictas, ſed & *Copronymi* vel *Caballini* cognomen poſteà inditum fuiſſe? Ac meminerint prætereà Lectores æqui, quàm pertinaci maledicentiâ quicquid olim Gentilium, etiam oculatiorum eſſet, traduxerint Chriſtianorum & fidem, & mores, nullis Apologiis abſtergendâ, eluendâve. Revocent pariter ad animum Inquiſitorum, Monachorum, Chronographorum impoſturas de *Berengarianis*, *Valdenſibus*, *Albigenſibus*, *Leoniſtis*, *VVicleſitis*, *Huſſitis*, *Bohemis*, &c. ut Manichæis, Catharis, Arianis, Atheis, Monſtris. Cogitent propudioſa hujus & ſuperioris ævi de *primis Reformatoribus*, horumque ſeu doctrinâ, ſeu vitæ conſuetudine, commenta. Attendant Gallorum de *Hugenottis*, ſpargenda etiam in Aulas Regum, inque ſupremas Curias, ſed & perſuadenda mendacia,

reis

p Mezer. Abbr. in Henr. II. p. m. 975.

reis ſcilicet [p] *Infanticidii*, *Thyeſtaarum epularum*, *promiſcuarum libidinum*; ne oppreſſos Hiſpanorum calumniis Belgas noſtrates, & Monachorum illis Proteſtantes quaquaverſum referam. Ac denique perreptent Ludovici Maimburgii *Lutheraniſmum*, *Calviniſmumque* nuperum, obſtetricante cumprimis Societate, in excidium innocentiæ, & Proteſtantici nominis exterminium, occupandis etiam Regum maximis! Et colligant ex iſtis omnibus, quâ ſit prudentiâ verſandum in Hiſtoriarum monumentis, quoties de Religione ſacriſque referunt, σώφρονα ἀπιςίαν dixit alicubi Tragicus: Sed & inferant beatos illos eſſe Chriſti Servos; qui probris, maledictis, cruce ipſâ conformes Domino ſuo, regiâ illâ viâ ad parem immortalitatis metam coronamque properant.

SECTIO

## SECTIO. V.

*LEonis IV. Succeſſio. Irene uxor qualis. Prudens Principis ergà Iconodulos & Monachos moderatio. Orthodoxiæ, & rei Chriſtianæ in illo ſtudium. Mors inopina undè. Irene rerum potita. Hujus Fæminæ, conſenſu omnium Hiſtoricorum, execranda imago. Facinoris in Filium admiſſi circumſtantiæ notabiles. Inhumana alia. Fœdæ laudes Irenes, apud Iconolatras veteres & novos. Parricidium Baronio laudatum. Cauſa Imaginum ſumma his Chriſtianæ rei. Confeſſiones oppoſitæ, de Imaginum* ἀδιαφορίᾳ. *Mira horum pugna. Media ab Irene adhibita. Abdicatio Pauli Patriachæ. Mala fides Hiſtoricorum. Subſtitutio Taraſii Laici. Maimburgii in vertendis candor. Baronii & ſequacium levitas. Ut aliàs in Laicas ordinationes declament. Taraſius ipſi Maimburgio qualis. Abjecta & contradictoria Baronii. Et Græculorum. Conſpiratio cum Hadriano I. Hujus aſtus, & ad Orientales literæ. Viciſſim cautela Irenes, & Taraſii. Media alia in Orien-*

*te adhibita. Fraudes Iconolatrarum. Exempla. De inſcriptione quâdam antiquâ, & propheticâ. Maimburgio ut narrata. Ejus vanitas demonſtrata. Et origo. Fraudes id genus in Hiſtoriis.*

I. Conſtantinum Patrem æmulatus eſt *Leo* IV. Filius & ſucceſſor ab Anno DCCLXXV. natus Æræ Dionyſ. ineunte DCCL. ex Byzantinis. Cognomento is quandoque *Porphyrogenitus*, à Porphyrâ loco nativitatis; & *Chazarus*, quia matre Chazarâ, Scythicæ originis; etiam Leo *Copronymus*, in odium paterni nominis. Huic uxor *Irene* Athenienſis à Patre data, exeunte A. Æræ Vulg. DCCLXIX. formâ & ingenio præſtans, ſed

*animo corrupta ſuperbo*

in Sponſi Natique exitium, & in Iconolatriæ triumphum, permittentibus Fatis, Leoni ſocianda. Non antè tamen quàm ſolemni ſe ſacramento obſtrinxiſſet utrique Principi, de non reſtituendis unquam

quam vel colendis Imaginibus; ut conſentiunt Hiſtorici, nec inficiantur diri juramenti religionem nuperi, Maimburgius & Natalis Alexander. Sed fautrix deinceps illa Imaginum ac perfida, aſſerendo ſibi Imperio; adeò cupido dominandi, fœmineum ubi animum inceſſit, cunctis affectibus flagrantior eſt, cui cedant *jura*, *fides*, *commiſſaque dextera dextræ.* Diſſimulavit tamen vivo Leone marito, peritiſſima hujus artis, in quo magnum Orthodoxiæ ſtudium, idemque ab Imaginum ſuperſtitione alieniſſimum, obſervaret. Sub hoc enim Principe exularunt à ſacris Imagines, quanquam, ut moderata illi conſilia placuêre, clementiorem ſe in Iconodulos Monachoſque præbuerit, peracturus tranquillà poteſtate, quod violentâ non potuiſſet. Sed verò ubi deprehenſis apud Irenem in pulvinari duabus Imaginibus, Sponſam hoc ipſo perjuram, ac ſuſpectam clandeſtinarum cum Au-

licis machinationum deprehendit, cum eâ non ampliùs conſueſcere voluit, [a] αὐτὸς οὖν ἀπώσατο αὐτὴν μὴ ἐγνωκὼς αὐτὴν ἔτι, ità Cedrenus. Quod unum huic Leoni, laudato aliàs ipſis adverſariis Principi, apud Imaginum cultores defenſoreſque, invidiæ plurimùm, apud Irenem odii, nec ponendo huic deinceps modo, conflavit. At nequicquàm is accuſatus [b] *diſſimulatæ* per fraudem ſententiæ, in exordio Imperii, ſeu ut loquuntur, diſſimulati *Catholiciſmi.* Nempè ob manſuetudinem Leonis, inhibitâ perſecutione, quo tempore Iconolatræ novi nihil molirentur.[c] *Reverà enim in eodem cum Patre errore verſatum eſſe*, fatetur Jeſuita; & precariò nuper Hiſtoriæ Byzantinæ ſcriptor, in hoc *Flavio Leone*; [d] *Catholicum principiò cultum ſimulaſſe.* Præterquam quod *Catholica* fides, ex Imaginum vel aſſertione vel remotione, quas nihil facere ad *eſſentiam Religionis*; infrà largientur, perabſudè æſtiman-

a Cedr. T. II. p. 469.

b Maimb. l. III. p. 360. 377.

c Ibid.

d Famil. Byzant. p. 126.

manda nunc venit. Et ſi minùs *Catholicus* Leo, ob Imaginum cultum reprobatum, pariter *Catholicismi* elogio fraudandi Eliberitani, Epiphanius, Auguſtinus, Serenus, reliqui, de quibus *Sectione* primâ. Imò verò ſex Synodorum univerſalium, & Orthodoxiæ veteris, fuiſſe tenaciſſimum hunc Leonum, nec de primævâ fide quicquam delibaſſe, vel ex ſilentio Iconolatrarum liquet. Adde Cedrenum, diſertè referentem magnam *Jacobitarum* ſeu *Syrorum Hæreticorum* multitudinem, captivam ab hoc Imperatore abducendam in Thraciam fuiſſe. Quomodò infeſtiſſimus idem Arabum ac Saracenorum hoſtis, in quos ingentes miſit exercitus, non uno commiſſo prælio debellandos. Idque in Iconomachicis Principibus dignum animadverſione eſt, maluiſſe in Barbaros arma ſua convertere, quàm in Chriſtianos, vel Occidentales, etiam dùm ſpolia Orientalis Imperii Longobardi, Franci, ac

Pontifices inter ſeſe partirentur.

II. Poſteàquam verò cognovit Leo conjugem ſuam Irenem perfidam perjuramque, ſed & miniſtros quosdam Irenes, nihil mirum indignationem huic Principi natam, præcavituro occultos Iconolatrarum motus. Quo factum eſt ut Leonis extrema, ſublati haud longè poſteà inopinâ morte, vix quinto anno Imperii adimpleto, interpretati ſint pro more vindictam immediatam Numinis. Ferunt nempè Byzantini, & operoſè Maimburgius, Leonem hunc mox ab impoſitâ Regio Capiti Coronâ quâdam gemmis rutilante, quam ſive Mauritius Imperator, ſive Heraclius in Æde Sophianâ conſecraſſet, cœlitùs adſpectabili plagâ percuſſum, *carbunculis* ſubitò in Capite *enatis*, quibus mox extinctus fuit in *pœnam* ſcilicet *Sacrilegii*, *cùm inſaniret*, inquiunt, *circà lapides*. Auctores ſunt Theophanes, Miſcella, Cedrenus, alii,

alii, aſſenſuro in ſpeciem fabuloſis circumſtantiis, poſt Baronium ſuum, [e] Maimburgio. Sed ità tamen ut ſatis apertè rideat credulam Byzantinorum ſimplicitatem, aſſurgentium ad *cauſas ſupernaturales*, dùm fatetur *naturales* dari potuiſſe, videlicet aut ſanguinem jam antè ex cauſis aliis *accenſum*, unde ardentiſſima febris in *carbunculos* eruptura; aut *ſuſpicionem veneni* ab Irene ſcilicet vel Miniſtris injecti, poſtquàm [f] *ambitioſiſſima Fœmina Leonis gratiâ excidiſſet*. Et quidni venenum hujuſmodi Marito propinaverit, ab omni ſe Regalis tori atque Imperii ſocietate removenti, Fœmina cui nihil ſacrum, quæ Tutricis nomine Imperium hoc modo eſſet adminiſtratura, Filio Conſtantino vix decenni, quæque hunc ipſum deinceps Filium oculis orbare, omniaque divina & humana, regnandi cauſâ, violare ſuſtinuit? Et quid adeò in facto Leonis dignum ultrice Dei manu, dùm Coronam Regio

e P. 1. p. 382. 383.

f Ibid. p. 384.

capiti imponeret, Imperii gemmis fulgentem, mox reponendam loco ſuo? Aut quid in *carbunculis*, ex *validâ ardentique febre*, adeò præter naturam portentoſum fuit, in Principe Juvene, cui facilè ebulliret ſanguis in venis, ut adſcribendum veniat juſtitiæ ſcelerum vindici? Quum vel pientiſſimos Reges hujuſmodi plagâ, ac peſtilenti ſeu ulcere, ſeu carbone, cœlitùs afflictos ipſa Scriptura memoret. Ac quanto illuſtrior Dei vindicta fuit in ſuperioris ævi Reges, Reginasque, à quibus cruentæ perſecutiones in eos excitatæ, qui *Idololatriam* omnem proſcriptam vellent? Tollendis ſingulis inopino ac miſerando caſu, plagiſque verè θεοπέμπτοις, ac Herodianæ ſimillimis, haud duraturâ eorum tyrannide. Sed jam parcimus Principum nominibus.

II. Igitur advenerat illud tempus, quando ἀκμὴν quandam ſuperſtitionis Iconolatricæ, ac miram rerum Cataſtrophem, in Oriente primùm appa-

apparere, ſub *Irene* Imperatrice, in ſatis erat. Ac *Tempus* quidem hujus converſionis cœpit, ſtatim à morte Leonis IV. Anno Chriſti DCCLXXX. Filio ejus Conſtantino adhuc impubere, hinc permiſſis habenis Imperii viduæ Leonis, Fœminæ jam marito vivo Iconolatrarum gratiam occultis artibus aucupatæ, contrà jurisjurandi religionem, ut pluribus Theophanes, Cedrenus, & reliqui. Ac de Irene conſentiunt Græcorum Annales, poſt Theophanem Chronographum, ſed & Latini, fautores licet Imaginum, vix poſt fœminas natas imperaſſe aliam, quæ hanc ambitione, crudelitate, malis artibus, perjuriis, cædibus, facinoribus in familiam omnem Conſtantini Soceri, quin in proprium Filium admiſſis, ac denique ipſo parricidii ſcelere, ſuperaverit. *Pereant omnia, dum imperem*, fuiſſe hujus Fœminæ ſymbolum meritò credatur. Nec ipſi nuper auſi ſunt diffiteri Maimburgius, & Natalis Alex. in libris

citatis, quorum ille *horrendorum criminum*, *furioſæ ambitionis*, *feræ crudelitatis*, *immanis tyrannidis*, *impiæ diſſimulationis*, *inauditæ ſuperbiæ* &c. paſſim poſtulat Irenem, [g] *Agrippinâ* Neronis matre longè ſceleratiorem. Undè etiam cum *Athaliâ* componere nulli dubitarunt Carolus, & Francofurtani. Equidem non ſatis Fœminæ illi fuit, conſtitutum Principis minorennis tutorem & patruum *Nicephorum*, ab Imperii adminiſtratione removere. Non ſatis Filium quoad potuit prohibere ejuſdem gubernaculis; omnium eum odiis exponere, [h] illis ipſis factis quæ improba ſuaderet; *Mariæ* uxoris repudium, malè Cedrenus Μαρίης, & *Theodotæ* cubiculariæ in Torum conjugalem admiſſionem, ſola cauſari; denique ad ſe unam rerum ſummam convertere, perpetuis inſidiis Conſtantino Filio ſtructis. Quum hæc nequicquam tentaſſet infelix Mater, tandem huncipſum, Anno VII. Imperii, ma-

g *Lib. IV. p.* 67.

h *Idem P.* II. *p.* 17. *&c.*

maternæ ambitionis lamentabilem victimam eſſe juſſit. Orbavit nempè Filium, per nefarios conjurationis miniſtros, & vitâ & luminibus, in eâdem πορφύρα (ſic appellatâ Domo, aut Triclinio Palatii, quod naſcentes Imperii ſucceſſores primùm exciperet) in quâ vitæ uſuram ex Matre nactus, ἐν τῇ πορφύρᾳ ἐν ᾗ ἐγεννήθη. Illud verò Theophanis, ἐκτυφλοῦσιν πρὸς τὸ ἀποθανεῖν αὐτὸν, Interpres emollit, *ut penè mortem inferrent.* Addit Theophanes, ad tantum facinus σκοτισθῆναι τὸν ἥλιον ἐπὶ ἡμέρας ιζ. *Solem per dies* XVII *obſcuratum.* Accedit tempus perpetrandi facinoris à ſceleratiſſimâ Matrum obſervatum. Nempè expectata nativitas Filii Conſtantino nati, *Octobri* menſe A. Æræ vulg. DCCXCVI. ex Theophane, ut impuberis Nepotis nomine Imperium ipſa rurſum pro libidine moderaretur. Hinc Anno ſequente DCCXCVII. *Ind.* V. *Conſtantinus orbatus oculis ſimul & vitâ, Imperio in Matrem rurſus devolvendo,*

*do*, ità Baronius initio illius Anni. Hinc quod planè novum in Orientali Imperio, ecce imperantem fœminam, & *ſolam*, nec tam Tutricis nomine quàm proprio Βασιλισσης *Imperatricis*, cum ſupremâ Imperii poteſtate. Quinimò laudanda deinceps fuit tot facinorum deteſtandique parricidii rea, ut eſt *adulandi perditiſſima gens* Græcorum; ex adverſo infelix Conſtantinus criminationibus lacerandus erat, poſtquàm ire in majorum veſtigia cœpit, in cauſâ Imaginum. Tacemus Irenes, ex quo ſola potita rerum eſt, inhumana alia, Theophane ipſo referente. Et cujus *conſiliis*, vel *oculis* vel *linguâ* antè mulctandi fuerant Fratres quatuor Leonis IV. ecce ejuſdem poſteà juſſu, in exilio, hi ipſi cruentâ morte interempti, Anno Irenes II. Et ſic *tota Leonis Iſauri poſteritas* nefariæ hujus Fœminæ ambitioni, ſatiari neſciæ Regio ſanguine, immolanda fuit, quemadmodum & Iconolatrarum

odiis

odiis. Eat nunc Maimburgius, & hoc nomine Leonis Iſauri memoriæ, ut abjectiſſimè facit [i] inſultet!

[i] P. II. p. 70. 71.

IV. Atque hæc ipſa Irene eſt, quæ quum religionem, ſacramenta, divina omnia humanaque poſthabuerit regnandi libidini, ut fatetur aliquoties Exjeſuita nuperus, *cultum Imaginum* prima in Oriente inſtituit. Hinc jam à *Religione*, *fide*, *pietate*, *Catholiciſmo*, ac *Sanctorum veſtigiis* commendanda, quin *immortali laude digna*, apud nuperos Iconoclaſticæ Hiſtoriæ ſcriptores. Præiverunt, fateor, [k] Byzantini, ad furorem Iconolatræ, quibus hoc uno Irene, ſcil. ob ſancitam Iconolatriam, τὴν τῶν ἱερῶν εἰκόνων προσκύνησιν, audit Φρόνιμος, εὐσεβεστάτη, συνετῶς τὰ πράγματα διοικήσας, ζῆλον θεῖον ἔχουσα, μαρτυρικῶς ὑπὲρ τῆς πίστεως ἐναθλήσασα, *prudens*, *pientiſſima*, *res ſapientiſſime moderata*, *divino zelo accenſa*, quin ipſis *Martyribus*, *fide*, pietate, conſtantiâ *æquanda*, νέα Ἑλένη *nova*

[k] *Theophan. Theod. Studita, Cedren. Conſtant Manaſſes &c.*

*He-*

*Helena*, & quæ ſunt id genus præconia, in ipſis literis Hadriani ad Conſtantinum & Irenem. Undè non diſſimulavit Maimburgius, *execrandæ* ſuis *actionibus* Fœminæ immodicas haſce laudes adſcribendas eſſe [l] *vitio Græcorum, quorum indoles abjectè adulatrix.* Intereà ipſe nullis non laudibus Catholiciſmum paſſim ac fidem Irenes extollit. Et Alexander Natalis, [m] ad Sæculum VIII. *Ob religionem, fidem, ac pietatem, cui reſtaurandæ tuendæque egregiam navavit operam, immortali laude digna Irene.* Sed [n] Baronius modum omnem exceſſit, *parricidii* etiam ab Irene admiſſi inſtitutâ defenſione, ac diſſimulatis pleriſque hujus Fœminæ execrandis. Nempè ad Annum DCCLXXX. exorſus à præconio *mirabilium Dei*, qui hanc Fœminam excitaſſet, totus deinceps in Imagines intentus, & in illorum præconia qui has reſtituiſſent, *Irenes* ſcilicet, *Taraſii*, *Hadriani*, *Theodori Studitæ* &c. tandem [o] acturus de gemino

l Lib. IV. p. 66.

m Cap. VI. Art. VI. p. 413.

n Annal. T. IX. ab A. DCCLXXX.

o Ad Ann. DCCXCVI. N. VIII.

mino Parricidio, in Filium proprium & in Imperatorem admiſſo, fœdè hunc in modum palliat. Vocat *juſtitiæ zelum, quo nomine eadem meruerit poſthac commendàri: Licere è manu furioſi gladium auferre: Docuiſſe Chriſtum, ſummum pietatis genus eſſe in hoc*, N B. *adverſus Filium eſſe crudelem: Jam olim Dei præcepto juſtas eſſe armatas manus Parentem in Filios, abeuntes poſt Deos alienos: Plurimùm intereſſe, quo quis aliquid animo agat: Quod iſta Religionis cauſâ, & amore juſtitiæ, in Filium* perpetrata credantur, hinc Irenem *ab Orientalibus nonnullis, viris ſanctiſſimis, qui facto aderant, meritam præconio celebrari.* Mittimus Baronii plura, quibus Irenem cœlo effert, ac penè Divarum Catalogo inſcribit. Horret animus, & legendo horruêre comæ. Lectorum modo fidem imploramus. Quin poſt tot immania & cruenta Irenes facinora, tamen ob reſtitutas Imagines, & donata fortè quædam civilia Tributa, inducit rurſùs p Annalium ſcrip-

p *ad Ann.* DCCCI.

ſcriptor ipſum *Theodorum Studitam*, ſcilicet Virum illum Dei, tot miraculis illuſtrem, tot virtutibus coruſcantem, quin in Iconolatris primipilum, impiiſſimæ Fœminæ ita blandientem! *Irene divinum nomen! Os omne & lingua in laudes tuas aperitur: Aſſertrix Fidei Orthodoxæ, Vindex Dei, Veritatis propugnatrix*, &c. Vide integram Theodori hujus apud Baronium Epiſtolam. Sed hic ipſe *Theodorus* eſt, quem ſub inſigni ſpecie ſanctitatis, & doctrinæ, ſed & eloquii, totum ad fœdæ aſſentationis artes fuiſſe comparatum, *Epiſtolæ* ad Imperatores, ac Pontifices docent: Imprimis etiam illa ad [q] Michaelem Balbum, quamvis Principem Iconomachum, ut alterum *Davidem*, *Joſiam*, *Jovianum* &c. ab Iconodulis autem immitem in modum dilacerandum. Ac de Studitâ pluribus infrà.

q *Baron. ad A.* DCCCXXI.

V. Id παρενθετικῶς inferendum, utique hanc cauſam Imaginum, tantis moliminibus ab Irene, à Græcis

cis Iconolatris, & à Pontificibus Romanis hoc ævo promovendam, perpetuò repræſentari, non dicam à Baronio & rigidioribus, ſed nuper quoque à Lud. Maimburgio in hac omni Hiſtoriâ, & ab Alexandro Natali, quaſi actum eâ fuiſſet de ſummâ *Catholicæ Fidei*. Hinc illis paſſim Iconomachorum *Hæreſis*, *impietas execranda*, *ſacrilegium*, *oppugnata Fides*, *Religio*, *Catholiciſmus*, *Salus* ipſa; revocata impietas *Judæorum*, *Marcionitarum*, *Manichæorum*, *Theopaſchitarum*; *cum Hæreticis* illis *nullum fuiſſe habendum commercium*, & quæ his graviora. Hinc etiam pro aſſerendis Imaginibus peræquè ac pro Chriſti nomine, & fide ab Apoſtolis acceptâ, & Regno Dei, *Catholicorum* ſuſcepta *certamina*; habita *Concilia*; *Anathemata* ſtricta; adita ob Iconas *Martyria*; *Rebelliones* in Majeſtatem hoc ſolo ſuſcitatæ; *Miracula* divinitùs ſcilicet edita; *Canonizationes* Iconomartyrum ſecutæ; ac æterna Iconolatrarum in

*Cœlis* præmia: Dùm Iconomachi *miſeras animas, blaſphemas, ſacrilegas, in ignem æternum* mitterent, *Hoſtes Dei, Chriſti, Virginis, Sanctorum, Orthodoxiæ omnis, Catholicæ fidei* &c. & quæ ſexcenta id genus. Et indè Irenes, deteſtandæ tot facinoribus, ſunt profectæ laudes. Si verò alibi eundem Maimburgium audis, in hac ipſâ Iconoclaſtarum Hiſtoriâ, lis re ipſâ omnis fuit, de re ἀδιαφόρῳ, ſeu in ſe liberâ nec neceſſariâ, aliquot etiam *Sæculis* poſt Apoſtolos introduci cœptâ. Fatetur enim non ſemel, Imaginum *uſum ſacrum* in Eccleſiis Chriſtianorum, *prioribus* [r] *Sæculis fuiſſe rariſſimum*, id eſt nullum, *at poſt Paganiſmum triumphatum ſub Conſtantino M. & Templa à Chriſtianis ſtructa*, NB. *cœpiſſe exponi publicè in Eccleſiis Imagines ſacras, & haberi in Ædibus privatorum* &c. Alibi, [ſ] *Cultum Imaginum quod attinet, ut hæc res non eſt de eſſentiâ Religionis, neque abſolutè ad ſalutem neceſſaria, Patres liberum eum reliquerunt, declarando ſe ne-*

r Lib. I. p. 77. 78.

ſ Lib. IV. p. 49. ad A. 794.

*neminem cogere velle ut eas colat, adoret* &c. Iterum, [t] *nulla eſt obligatio Imagines honorandi, neque univerſas in genere, neque ſingulas in ſpecie; Quemadmodum nemo abſolutè obligatur invocare Sanctos.* Idem aliàs, [v] *Imagines ex ſe indifferentes eſſe, ut quæ nec præceptæ in Euangelio, nec interdictæ* &c. Nec alia hypotheſis fuit [x] Dion. Petavii, *Imagines ex eorum genere eſſe quæ ἀδιάφορα nominantur, hoc eſt quæ ad ſalutem omninò neceſſaria non ſunt, nec ab ſubſtantiam ipſam Religionis attinent: Sed in poteſtate ſunt Eccleſiæ ut eas vel adhibeat, vel ablegat, pro eo atque ſatius eſſe judicaverit.* Non alia eſt in novis Methodis, quibus invitantur ad reditum Reformati, ſententia Cardin. Richelii, Gallorum hodiernorum, Walenburgiorum, ſpeciatim Condomienſis nuperi, hodie Meldenſis Epiſcopi, in Controverſiâ de *Imaginibus*, hunc Articulum, etiam ex mente Tridentinorum (ſic illi) extra neceſſariorum cenſum referentium. Æquiores hi

t *Ibid.* p. 50. 51.

v *Lib.* III. p. 448.

x *L.* xv. *de Incarn.* C. XIII. *Tomo* V. N. I.

jam Gretſero Jeſuitâ, in [y] *Libro* de Imaginibus Non Manuf. *Neceſſarius fidei Articulus eſt, credere Imagines Chriſti & Sanctorum eſſe reverenter colendas & venerandas. Nec dubium, Chriſtum voluiſſe, ut ſuæ & Sanctorum Imagines religioſè habeantur*, & quæ ibi plura, digna Gretſero. Alexander ipſe Natalis orſurus hanc controverſiam, cautè: *Probatur, Imaginum uſum cum Lege Dei nullatenus pugnare*; uti nec adiaphora alia, ex ſe media, quorum uſus *nullatenus pugnet* cum Verbo Dei. Ità nec *pugnantes cum Dei Lege* Ritus in vetere Eccleſiâ bene multi, circà Euchariſtiam, Baptiſmum, Precationes, Jejunia, Diſciplinam, in ſe adiaphori, nec ad ſalutem neceſſarii. Undè pridem Carolus M. & Francofurtani, *Imaginum uſum liberum* eſſe voluerant, *utilem* [z] ſolummodò *ad ornatum, ad memoriam, & ad inſtructionem*, interdicto omni religionis cultu, de quo poſteà. Imò illi ipſi, [a] *Imagines parum utilitatis habere, exceptâ recordatione*;

[y] *Cap.* IX. *poſt Obſcro. in Codiii.*

[z] *Maimb. Hiſt. L.* IV. *p.* 50. *&c.*

[a] *Lib.* I. C. XV. *Lib.* II. C. XXI. &c.

*tione; ad peragenda ſalutis noſtræ myſteria nullum penitus officium habere*; & id genus alia frequentiſſimè. Ac Patres Conventûs Pariſini, ſub Ludovico Pio, A. DCCCXXIV. ſuadebant [b] Eugenio Pontifici, ut rediret cum Græcis in gratiam, hoc argumento; *ſi nulla unquàm picta vel ficta fuiſſet Imago*, NB. *nihil periret de fide, ſpe, & caritate, quibus ad Regnum pervenitur æternum.* Idem ſuaſit Eugenio Ludovicus, ex conſilio Patrum, datâ ad Pontificem Epiſtolâ [c] per Jeremiam Senonenſem & Jonam Aurelianenſem, cujus ſumma fuit, [d] dixerit Maimburgius, *hortatio ad concordiam, ruptam propter rem tam exigui momenti, ac ſunt Imagines.* Et indè Baronii ad Annum DCCXXV. hinc Binii, Bellarmini, reliquorum, in Pariſienſes iſtos debachatio, ut *Hæreticos Iconoclaſtas.* Nunc judicet Lector. Ex confeſſis, fuit lis hæc omnis de re liberâ, minime neceſſariâ, nec de eſſentiâ Religionis, qualis jam *uſus* publicus Imagi-

b *T. VII. Concil. Col.* 1647.

c *Ibid Col.* 1648.

d *Lib. V. p.* 268.

ginum, vel etiam *cultus* merè externus, honos relativus, ut deinceps cauſantur. Ergone meruerint illinc Græci, ob ſublatas eas *ſcandali* tollendi cauſâ, execrandæ *Hereſeôs* accuſationem; hinc Irene, *Agrippinâ deteſtabilior*, laudem aſſertæ Religionis, Fidei, Catholicæ Eccleſiæ, ob Imagines reſtitutas? Ac præclarè [c] libri Carolini: *Si Imagines non colere contrà Religionem Chriſtianam eſt, ut illi delirant, ſolum Deum adorare ſeu colere, contrà Religionem Chriſtianam erit.* Argutè. Sed jam ad reſtitutionis ſub Irene hiſtoriam.

c *Lib.* II. C. XXI.

VI. Igitur *media* quibus uſa eſt ambitioſiſſima mulier promovendæ Idololatriæ, ſimul & aſſerendo ſibi Imperio, ex devinctis ſibi Iconolatris, potiſſima hæc fuêre. Primò quidem obſtare videbatur *Paulus* Patriarcha Conſtantinopolit. Iconomachus, Præſul inſigni virtute & exiſtimatione, vel ex Theophanis confeſſione, & quo ſedente *Imagines colentibus minimè diſputare palam li-*

*ce-*

*cebat adverſus Iconoclaſtas*, fatente Baronio [f] ad Annum DCCLXXIV. Inductus igitur ut ſpontè abdicaret, ceſſurus molitionibus Irenes, & clandeſtinis cum Taraſio conſiliis pro decernendâ Iconolatriâ. Quod enim finxêre in Actis Nicænis, Actione I. & inde Theophanes, Cedrenus, cæterique fautores Imaginum, Paulum abdicaſſe *pœnitentiæ cauſâ*, περὶ μετάνοιαν καταφθύγων, ex anxiæ conſcientiæ motibus, ob ejectas à ſe damnataſque in gratiam Leonis, *ex ignavo metu*, ac *contrà conſcientiam*, Imagines, & ob *ſciſſam Eccleſiam* ab aliis *Catholicis Thronis*, à *Catholicâ Eccleſiâ*, haud obſcurum commentum eſt. Et hîc volupe eſt legere exaggerantem iſta [g] Maimburgium patheticis vocibus, ſed ità ut pelluceat in Hiſtorico artificium Irenes. Siquidem non ità diu à Pauli hujus exaltatione, in Nicetæ locum, Februario menſe, fatis conceſſit Leo Imperator ſequente Septembri, Anno DCCLXXX. Undè cauſa nulla fue-

f *Num.* 11.

g *Hiſt Icon. L.* III. *à p.* 396.

rat Paulo ulteriùs diſſimulandi, toto quadriennio, quo ſedit ſub Irene Patriarcha, ad An. exeuntem DCCLXXXIV. quo Patriarchatu, mox etiam vitâ exceſſit. Noverat Irenem cultricem eſſe Imaginum, & impuberem Conſtantinum, vix decennem: Undè ſi ea illi conſcientia fuit potuit deinceps cum Irene facillimè conſpiraſſe, & junctâ auctoritate Imperatoriâ ſimul & Patriarchicâ, ſenſim reſtituere ablatas Imagines. Si verò perrexit diſſimulando uſque ad tempus abdicationis, culpanda in Paulo pariter & hypocriſis deteſtanda, & imprudentia ſumma ignaviaque, cujus tamen eminentem omnes virtutem collaudant. Adeò verò ad mortem uſque Pauli, quæ illicò abdicationem excepit, jacuêre *Imagines*, ut demùm ab eo tempore earum cultores caput efferre, ac liberè de iis verba facere ſuſtinuerint: [h] Ἐκτοτε οὖν ἤρξατο λαλεῖσθαι ὁ περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων λόγος παῤῥησίᾳ, ἀπὸ πάντων,

[h] *Cedr. ad A. IV. Iren. Ed. R p.* 470.

*Exin-*

*Exindè liberè ad omnibus cœperunt verba de Imaginibus fieri.* Quare Pauli illam conſcientiam colendarum Imaginum, ac deinceps pœnitentiam, & morientis verba ad Irenem, ficta eſſe nemo non videt à morte Pauli, poſtquàm jacerent Iconomachi, & nullus non color, nullæ non fraudes advocarentur obtrudendis Imaginibus. Nec parùm fabula hæc, hoc præjudicium in vulgus ſparſum, juvit Irenes molimina, & Iconoduliæ cauſam. Falſum etiam, ſub Leone & Conſtantino ſciſſam fuiſſe Eccleſiam Conſtantinopolitanam à reliquis omnibus *Catholicis Thronis*, vel à *Catholicâ Eccleſiâ*, prout inducitur gemens Paulus, dein perorans Taraſius; quæ tantum à Throno Romano ſchiſma paſſa eſt, invaſuro etiam inde à Gregorio II. in jura Imperatorum. Nec enim ſi qui fuit hujus vel illius, inter *Orientales*, Epiſcopi diſſenſus, in cauſâ Iconoclaſticà, innumeris acceſſuris Conſtantino & ſequacibus, probat id

reos fuiſſe Iconoclaſtas temerarii *ſchiſmatis*. Denique *Palinodia* illa morientis Pauli Patriarchæ, fidem eandem meretur quam tot palinodiæ aliæ à Romanenſibus in Hiſtoriâ vulgatæ, in compendium cauſæ Pontificiæ, & in Actis quoque Nicænis nonnullæ, uti à temporibus repurgatæ Eccleſiæ frequentes. Imò ſuprà viſum eſt, Capite ſuperiore, pauciſſima ſuperfuiſſe loca, intrà Orientale Imperium, quæ pro Iconoduliâ decertarent. Et quicquid jactent de tribus Orientis Patriarchis, exularunt ab horum ſedibus Imagines, neque ferentibus Saracenis: A quibus etiam *Theodorus Antiochenus*, conſpirationis accuſatus cum Conſtantino, exilio mulctandus fuit, apud Theophanem, ad Annum Conſtantini XVI.

VII. Alterum ſtabiliendæ Iconolatriæ medium fuit, ſubſtitutio *Patriarchæ* in locum Pauli qui cum Irene affectu & ſtudiis conſpiraret, ſed & animis. Opportunior jam

nemo

nemo videbatur *Taraſio*. Laicus is hactenus, *μετὰ λαϊκῶν ἠριθμημένος*, Vir Conſularis, à Secretis Conſtantino & Irenæ, Aulicis negotiis implicitus totus, addictiſſimus autem Imperatrici, atque arcanorum hujuſce conſcius, & reſtituendarum Imaginum zelo flagrans, mox ex Laico, contrà Canones, factus Patriarcha. Sed repugnaturus primò in ſpeciem, *tanquam qui vincere nollet*, quod ſubtiliſſimum occultæ ambitionis genus eſt. Tandem eâ lege aditurus dignitatem, ipſomet ad Populum perorante, mox ab intimatione ſibi factâ, prout clàm eum inter & Irenem convenerat, 1. Ut reſtituerentur ſacræ Imagines, *abolitæ contrà antiquam praxim omni ævo in Eccleſiâ receptam*, ſic perorans [i] inducitur; 2. Ut eum in finem Oecumenica Synodus indiceretur, ſe Patriarchâ, quâ *Hæreſis Iconomachorum damnaretur*, flectendis facilè in oppoſitum, pro nutu imperantium, mobilibus Græcis. Nunc adverte rur-

[i] *Maimb. L.* III. *p.* 410.

rurſùs Maimburgii Hiſtorici *exactiſſimam*, quam pollicetur, *fidem*. Redditurus, verbi cauſâ, hanc Taraſii ad Populum Byzantinum Orationem, quæ habetur in præcedaneis [k]Synodi Nicænæ, addit ille, truncat, inflectit, pro jure quodam ſuo. Dixit Taraſius, *Video Eccleſiam* τὴν ἐπὶ τὴν Πέτραν Χριςὸν τ̃ Θεὸν ἡμῶν τεθεμελιωμένην, *quæ ſuper Petram Chriſtum, Deum noſtrum, fundata eſt*; non utique, ut perpetuò hujus ævi Pontifices, *ſuper Petram Petrum*, minùs *ſuper Romanum Patriarcham:* Cave credas ea, aut id genus alia, cauſæ Romano Papiſticæ adverſa, redditurum Maimburgium. Addidit Taraſius lugubres voces, de *loquentibus diverſa inter ſe Orientalibus*, & *qui concordarent in Occidente*, ὁμοπίςοις licet, *licet unius ſecum eſſent fidei:* Reddit Maimburgius cum auctario; *Noſtis, Fratres, omnes alias Eccleſias Patriarchales Orientis, & omnes illas Occidentis, hanc Conſtantinopolitanam à ſua communione reſecuiſſe, in Fide* di-

[k] Cap. v. Tomo. VII. Conc. Col. 34. 34.

*diviſas*, ob Imagines ſcilicet. Rurſum uſum Imaginum vocat Taraſius ἀρχαίαν συνήθειαν *antiquam conſuetudinem, traditam in Eccleſia*, quâ de phraſiologiâ paſſim in Conciliis veteribus uſurpatâ, nos in [l] *Diſſertat.* de Canone VI. Nicæno pluribus: Reddit Jeſuita, *antiquam conſuetudinem receptam in Eccleſiâ* N B. *omni ævo.* Imò quæ à *ſæculo* uno & altero ſenſim invaluiſſet, addictâ id genus externis & ſuperſtitioſis plebe, turbâque Monachorum. Tu ex fimbriâ veſtimentum. [l] Diſſ. Hiſt. p. 450. 451.

VIII. Sed quoque & Baronii, & recentium horum Scriptorum, obſervanda incauta levitas, quorum nec calamus oſſeus eſt nec animus, id eſt flecti in oppoſita neſcius. Si quiſquàm alius certè is Purpuratus eſt, qui in *ordinationes Laicas* accerrimè debacchatur. Quare ad ipſum hoc Sæc. VIII. ſuffecto Romæ Canſtantino in locum Pauli Pontificis, quia *Laico*, hic enim unus obtentus fuit immanis ſævitiæ à Stephano IV. ſucceſſore

in

m T. IX. ad Ann. DCCLXVII. N. VI. Ad Ann. DCCLXVIII. N. IX.

in eum exercitæ, ita [m] Baronius: *Ceterùm Conſtantinus Pſeudo-Papa, quod ſciebat ſuam ordinationem ſacris Canonibus penitus labefactari, & reddi irritam* &c. Iterùm, *ità factum permittente & ulciſcente Deo nefarium ſcelus, ut poſteris eſſet exemplo, ne unquam Sacro-Sanctam Apoſtolicam Sedem invaderet Laicus homo.* Unde decretum Romanæ Synodi, ſub Stephano IV. A. DCCLXIX. laudatum quoque Baronio, contrâ *Laicorum* electiones. Et *Sergii* Ravennatenſis cauſa, ut ex Laico electi, diuturnæ etiam diſceptationis materiam præbuit. Deinde in cauſâ Phothianâ, ad ſequens Sæcul. non invidia major à Latinis, & à Nicolao I. Pontifice, conflata in Photium, (Virum pariter à Secretis Imperatori, Taraſii Patriarchæ Nepotem, ad miraculum etiam in *Theologicis* eruditum, *prodigium naturæ & artis* Maimburgio, & adminiſtrando illi Throno omnium ſuffragio præ reliquis parem) quam quod ordinatus eſſet *ex Laico.* Vide para-

paratragædiantem Baronium, in Tomo x. Annalium, ſed & Maimburgium, in [n] Hiſtoriâ Schiſmatis Græcorum, Alexandrum Natalem [o] ad Sæculum ix. ut Leonem Allatium, reliquoſque taceam. Ac de Taraſio Maimburgius, *tranſegiſſe omnem vitam in negotiis Mundi, in tumultu Belli, & in rebus Aulæ adminiſtrandis.* Nunc audite efferentes laudibus eam ordinationem *Taraſii* ex Laico & Aulico homine Patriarchæ, Irenes aſtu, ſed futuri reſtitutoris Imaginum! *Vulnus* quidem, inquit [p] Annalium ſcriptor, *inflictum ſacris Canonibus, ſed quod honeſtum dixerim, & non deforme, ſalubre & non lethale vulnus, per quod ſalus univerſo Corpori fuit feliciter comparata, & priſtina gloria in communicatione Catholicâ reparata. Ceterùm etſi ex Laico fuit Taraſius promotus ad Sacerdotium, ex ſacerdotalibus tamen moribus, dignis in Epiſcopo, in Epiſcopatum aſſumptus eſt, cui ex cognitâ Nobilitate fulgor acceſſit.* Imò Sanctis principibus permiſcendus, adeò

n *Lib.* 1. p. 28. 29. *&c.*

o *Tom.* xvi. *Diſſert.* iv.

p *Ad Ann.* dcclxxix. *Num.* ix.

adeò etiam ut moriturus deſcribatur Ignatio Monacho, in *Vitâ Taraſii*; id eſt Pſeudogræculo, qui oppoſuerit Dæmoni *inculpatam, nullius ſibi conſciam, nulli culpæ affinem cum Deo conjunctionem, Deo proximus.* Planè ſic cenſet Purpuratus de electione *Nicephori* Patriarchæ, conſimiliter ex Laico & à ſecretis Imperatori, in Taraſii locum ſuffecti, ſed accerrimi [q] quoque defenſoris Imaginum: Undè jam Baronius; *Placuit tandem eligere Nicephorum, Laicum adhuc hominem, ſed quem virtutes ornabant* &c. ἀποθεώσει etiam, Imaginum aſſertarum nomine, deinceps conſecrandum. Sic laudat & culpat, probat & reprobat, nigrum in candida & candidum in nigra pro libidine convertit Purpuratus, prout è re *Catholicæ* Eccleſiæ ſuæ, id eſt Romani Pontificis, eſſe cognovit. Ingenui magis fuêre ejus temporis Iconolatræ, *Plato* & *Theodorus* Studita, qui ab horum Laico-Patriarcharum communione ſeceſ-

[q] ad Ann. DCCCVI. N. VIII.

ceſſiſſe, ex Theophane, & Byzantinis aliis, intelligere eſt, & de quibus nonnihil in ſequentibus.

VIII. Acceſſit conſpiratio cum *Hadriano* I. Pontifice Rom. mox ab electione Taraſii; ſcriptis ad iſtum literis ſub initium Anni DCCLXXXV. tùm ab Imperatoribus, tùm à Taraſio ipſo, miſſâ pro more *Synodicâ*, quemadmodùm miſit ad reliquos Patriarchas Orientis. Ac plenæ priores iſtæ blanditiarum, ſi modò genuinæ, quas exhibent Latinas [r] Acta Nicæna, quibus Auguſti Hadrianum ad Synodum invitarent, ut *primum Sacerdotem*, in quo *dignitas principalis Sacerdotii*, ſeu primi Patriarchatûs; Dùm tamen illi ipſi Conſtantinopolitanum *Univerſalis Patriarchæ* titulo inſignirent. Noverant enim quo ille in Iconoclaſtas ferretur affectu, quæ etiam ejus in Occidente eſſet auctoritas, & apud Carolum gratia, agentis jam Annum XIV. Romani Epiſcopatûs.

[r] *Tomo VII. Conc. Col. 32.*

Hinc ab invectivâ ordiuntur in *deſtructores Imaginum, qui Imagines dehoneſtaſſent, manus ſuas immiſiſſent in Eccleſiam, populum omnem Orientalem ſeduxiſſent* &c. De exutis operâ quoque Hadriani in Italiâ Græcis, ſed & Longobardis, ac Sedi Romanæ ampliſſimis Urbibus Agriſque ſubjectis, altum ſilent, modò is ſecum conſpiraret, promovendo cultu Imaginum. Nec diu poſt reſcriptum Hadriani fuit, ad Conſtantinum & Irenem, quo *venerandas juſſiones* Imperatorum ſuſcipit, pro *Imaginibus reſtituendis* ſupplicat, ac *clementiſſimas aures humillimæ deprecationi ſuæ inclinare juberent* rogat, etiam ὡς παρὼν γονυπετῶν, καὶ τοῖς ἴχνεσιν κυλινδούμενος ἱκετεύων, *tanquam præſens humi proſtratus, & veſtigiis eorum provolutus, ac ſupplex*. Sic enim ad Imperatores ut Δεσπότας *Dominos* ſuos, ſed & ad Reges ipſos Pipinum, Carolum, ſcribere hoc ævo Papæ omnes conſueti, ut ex Epiſtolis liquet, diſſimulante quidem iſta Baronio,

quâ

quâ de re nos in Introductione ad hoc Sæculum. Sed cautè ſimul Hadrianus, in Taraſii exaltationem ex *Laico ordine* invectus, ut *factam contrà ſanctorum Canonum cenſuram*, eâ lege ſe conſenſurum in ejus electionem pollicetur, & *non aliàs*, ſi *pro ſanctarum Imaginum erectione fideliter concurreret, ſi ſacras ac venerabiles Imagines in illis partibus reſtitueret*. Ita [f] Baronius, Hadrianum *exhorruiſſe tanquàm monſtrum* provectionem Laicam Taraſii, *electionem ejus perperàm factam deteſtatum*, excuſaturum tamen, *ſi Hæreticos profligaret*, id eſt Iconomachos, ac ſecum conſpiraret. Viciſſim Taraſius exprobrabat Hadriano *ſimoniam* & *ambitum*, cùm ipſe non ambiviſſet Epiſcopatum, ſcilicet! quia ab Irene obtruſum: Ità perſonam agebat quiſque ſuam; in uno tertio concordes. Atque ità ubi commodum Pontificibus fuit, ac conſultum ſuæ Sedi, probarunt modò, quod aliàs anathematiſmis ferierunt. Qualiter Nicolaus Ponti-

[f] *Ad An.* DCCLXXXV. N. XII.

tifex invectus in Photium, ex Laico conſimiliter provectum, ſed à Romano jam in aliis diſſentientem. Hoc verò ipſum intendebant Irene & Taraſius, tùm ut Romanus ſecum in hac cauſâ adverſum Iconomachos ageret, tùm ut hocce illicio, quo ſigna in eos tollebant ſuis in literis ad Hadrianum, litem verò movebant ei nullam de invaſis in Italiâ Provinciis, hic ipſe Synodicam novi Patriarchæ ſuſciperet. Undè Baronius [t] ad Annum DCCLXXXIV. *Debetur tantæ rei palma Taraſio* (credo equidem, qui debebat huic rei Patriarchatum) *vel potiùs Hadriano Papæ qui hoc exegit ab eo.* Et indè à Taraſio deducit [v] Leo Allatius, *auctoritatem* à Romanis Pontificibus exercitam (ſic ille quidem) in Patriarchas Conſtantinopolitanos. Quanquàm fateatur *Univerſalis* Patriarchæ titulum ſibi vendicaſſe Taraſium, parem cum Romano, ſi non majorem, qui *Papa* communi tùm adhuc nomine dicebatur, & diſtinctionis ac re-

t Num. XI.

v De Perp. Conſ. L. II. C. IV.

reſtrictionis ergò, *Papa Urbis Romæ*, vel *Senioris Romæ*.

IX. Converſa etiam cum ſuis Irene eſt, jam antè indictam Synodum, occupandæ plebeculæ, & enervandis ſenſim Edictis Imperatorum, mox reſcindendis ab Irene, ad familiares artes ut Græcis, ſic novarum ſuperſtitionum auctoribus. Nempè ad cœli portenta confugêre Iconolatræ, ad miraculoſas converſiones ab hæreſi Iconomachicâ, ad fabellarum commenta, quarum deinceps infinitis addidêre auctoritatem Pſeudo-Nicæni. Exemplum refert Baronius [x] ad Ann. DCCLXXII. & quidem *ex Auctore ejus temporis*, quem cave credas eſſe Theophanem, aut Nicephorum Patr. aut Paulum Diaconum. Summa eſt, *Joannicio* cuidam, Regio excubitori, cum Stauracio Patricio adverſus Sclavos in Græciam profecto, divino nutu apparuiſſe è ſylvâ Anachoretam, hac voce velut fulmine Iconoclaſtam percellentem: *Si magnum* *ti-*

[x] *Num.* 1. 11.

*tibi eſt Chriſtianum eſſe, cur Chriſti Imaginem diſpiciens, labor virtutis à te fruſtrà ſuſcipiatur :* Dictum factum, Joannicius in viâ, ut Saulus alter *concidens*, ac divinâ jam luce perfuſus, promittit ſe ex Iconomacho fore Iconolatram, *Imaginem ſe Chriſti, & omnium qui ei placuerunt*, proſecuturum cultu religioſo. A quo tempore, in *veſtibulo Regiæ*, Excubitoris officio functus, accubare *in nudo ſolo* conſueverat, dein ſolitarius, & Prophetiæ ac Miraculorum dono inſignis. Nempè hæc Cæſar ex *Actis Joannicii* Anachoretæ, quanquam auctore illi tacito, undè fabellas deinceps alias propinat, & ex eo [y] Maimburgius. Ac ſi quis tum hujuſmodi Regius excubitor fuerit, nemo non videt artem Irenes & Miniſtrorum, ut miraculoſæ converſionis ſpecie, & ſanctitatis mediâ in Aulâ, imponerent rudibus Iconomachis. Aliud motivum urget [z] Maimburgius, ad Annum DCCLXXXII. quod mire *auxit propenſio-*

[y] *Hiſt. Icon. L.* VI. *p.* 311. 312.

[z] *Ibid. L.* III. *p.* 395.

*ſionem Populi Conſtantinopolitani ergà B. Virginem, & reviviſcere tandem fecit religionem, quâ ergà Dei genitricem ferebatur.* Nempè ex Theophane (qui [a] refert ad 1. Irenes,& à quo habent Cedrenus, Zonaras, Miſcella, Chronographi,ipſe quoque [b] Baronius)commemorat repertam forte, à foſſore ruſtico, in aperto Vatis cujuſdam monumento, hanc inſcriptionem Græcis literis lapidi inſculptam vel loculo, ἐν τῷ λάρνακι, videlicet ΧΡΙΣΤΟΣ μέλλει γεννᾶσθαι ἐκ ΜΑΡΙΑΣ τῆς Παρθένου, καὶ πιστεύω εἰς αὐτόν. Ἐπὶ δὲ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ καὶ ΕΙΡΗΝΗΣ τῶν βασιλέων, ὦ Ἥλιε πάλιν μὲ ὄψεις, CHRISTUS *naſcetur ex* MARIA *Virgine, & credo in eum. Sub* CONSTANTINO & IRENE *Imperatoribus, ô Sol, iterùm me videbis.* Locus fuit *ad Longos Muros Thraciæ*, qui quadrageſimo circiter ab Urbe lapide, munimentum præſidiumque Thraciarum contrà Barbarorum excurſiones, quò ſub Juſtiniano tranſlati [c] duo Thraciæ Vica-

[a] *Theoph. Chron. Col.* 384.

[b] *Ad A.* DCCLXXX. *N.* VIII.

[c] *Nov.* XXVI. de Præt. Thr.

carii; reddit Maimburgius appellativis vocibus, *auprés des longs murs de la Thrace*. Addit Jeſuita, *vulgatam hujus Inſcript. famam efficaciſſimam fuiſſe excitandæ devotioni populi, quæ per vim magis repreſſa fuerat, quàm ſuppreſſa*. Si quæ autem narrationi fides, vetuſtior multo hæc Inſcriptio fuit ipſâ ἐνσαρκώσει Servatoris, Platoni etiam tributa, apud Bapt. Fulgoſium & alios. In quâ tamen & CHRISTI nomen, quod parùm videretur; & MARIÆ Virginis, quod ampliùs; quod verò portentoſius, illud CONSTANTINI & IRENES, horumque *Imperium* expirante ſæculo VIII. diſertis verbis expreſſa, ipſaque illa vaticinatio, non antè Irenes imperium apertum iri iſtud monumentum. Sic Prophetarum maximus Plato, aut quiſquis alius, idemque Chriſtianus ἐξ ἡμετέρου γένους, qui non jam βιώσας μετὰ λόγου, ut de Socrate & aliis Juſtinus Martyr, ſed πιστεύσας εἰς Χριστὸν, eumque παρθενογέννη-

τὸν & Θεάνθρωπον. Ac mirandum hoc aliud, non modò nomen ſuum reticuiſſe tantum Vatem, cujus non puduit unquàm Dei viros: Sed præterea in horum Murorum ſubſtructione, Anaſtaſio imperante, dein [d] ἀνοικοδομηθεὶς ſub Juſtiniano, inſtauratâ etiam ibi Urbe ex ruinis antiquis, dum moventur omnia & eruuntur ex imis terræ viſceribus, intactum manſiſſe hunc tumulum, hanc ciſtam. Adde portentum, indè à Platonis temporibus integrum in eâ ciſtâ corpus aſſervatum, κείμενον ἄνδρα, Maimburgius *un grand homme mort.* Primus autem locus Inſcriptioni illi eſſe debuit in Antiquarum Inſcriptionum ſerie, quarum auctaria, poſt Reineſiana, & Sponiana, eruditum hoc ſæculum expectat. Sed prodit ſe ſorex, nota fraus, nota eſt manus. Ambitioſiſſimæ Irenæ, nova molitæ mox à morte Leonis, cum primis verò ut reſtitutâ ſuperſtitione, odium in Conſtantini ſoceri familiam accen-

d *Procop. de Ædif. Lib. IV. C. IX.*

deret, votaque in ſe plebum converteret, Cœli cumprimis favor, & portentorum fides, ut erant ingenia Græcorum, opportunum auxilium viſa ſunt. Undè effoſſio illa Lapidis, cum inſcriptione, fortuita ſcilicet, ſed quæ peropportuna fuit conciliandæ cùm Imaginibus Virginis, tum Imperio Irenes, apud credulam imperitamque turbam, auctoritati. Ut eſt etiam Græculus eſuriens, & nummorum pariter ac voluptatum avidus, ſed & ad fraudes natus, nihil mirum repertum eo tempore fuiſſe, qui Irenæ facturus rem gratam, & conſiliis opportunam, ſpe præmii hanc fraudem excogitavit. Ac par fabellæ fides, quæ compluriuni id genus ἐπιγραφῶν & μαντέυσεων. De quâ dicendum, quód de ſimili Lapidis effoſſione, inſcriptioneque, repertâ ſub Andronico Palæologo (in quâ & Imperatoris nomen, Νικωνύμȣ, & inſtauratio urbis Trallium ultrà Mæandrum, & fatales Annorum

rum numeri) [e] Nicephorus Gregorias, Hiſtoricus Byzantinus: *Multi non vetus præſagium, ſed recens commentum putabant*, νεωτέρων πλάσμα τινῶν. Omninò ſimilis vaticinatio, Libro cuidam foliis ilignis inſcripta, Toleti in Hiſpaniâ effoſſa in Judæi cujuſdam vineâ memoratur, Ferdinando Caſtellæ Rege, Anno MCCL. De *triplici Mundo ab Adamo*, juxta traditionem Ælianam, & *quod initio Tertii, Filius Dei naſciturus eſſet; ex Mariâ Virgine*, quodque *tempore Ferdinandi Regis Caſtellæ ſub lucem venturus eſſet Liber*, planè, ut prior inſcriptio lucem adſpectura ſub Irene. Refert [f] Crantzius in Metropoli ſuâ, & Wandaliæ Libro VII. addens ſimile quid accediſſe ſub Irene, ſed ſe hæc *inter neutra deputare*. Nempè, ſi quæ narratis habenda fides, fictio hæc Judæi fuit, ſub Ferdinando baptizandi, ut apud recutitos prætexeret ſuum ad Chriſtianos, cum omni domo ſuâ, tranſitum. Sed verò Byzantina Hiſtoria hu-

e *Hiſt. Rom.* L. v. *Ed. Baſ.* p. 67.

f *Metr. Lib.* VIII. C. XXXIV. *Wand.* L. VII. C. XXV.

hujuſmodi inſcriptionum ac vaticiniorum præ cæteris ferax eſt, Imperatoribus Michaële, Leone Armeno, Balbo, Theophilo, Tzimiſche, Comnenis, Palæologis &c. ut credulâ ſuperſtitione fuêre Græci: Ac finis vix ullus foret exemplorum, ex Theophane, Cedreno, Nicetâ, Glycâ, Zonarâ, Gregorâ, reliquis, obſervantibus iſta pridem Chronographis, & Cuſpiniano, Sabellico, Fulgoſio, Marmolio Hiſpano, Crantzio, recentioribus aliis, quos vide. Indè etiam Monumenta id genus lapidea, marmorea, ænea, eademque futurorum præſaga, uti Regum, Regnorum, everſionum, cladium, fatorum, Virorum inſignium, expreſſis nominibus, ipſius quoque LUTHERI, exhibent Gothorum, Anglorum, Gallorum, Germanorum, Italorum Annales, totis penè plauſtris. Ea tùm fuêrunt ignorantiæ tempora, quibus nullis non commentis, prædictionibus, appa-

pa-

paritionibus, portentis, miraculis, locus fuit, excoceatis fœdâ ſuperſtitione Populis, ſed & Regibus, ac feraciſſimo talium ingenio Monachorum. Sed & pridem in χρησμοῖς & ψευδομαντείαις præſidium Græcis omne fuit. Sic obvia eſt tabula iſta ænea [g] *ex Plutarchi Alexandro*, δέλτος χαλκῆ, τύπους ἔχουσα γραμμάτων ἀρχαίων, reperta in Lyciæ quodam fonte, propè Xanthum oppidum exundante, cujus inſcriptio fuit, παύσασθαι τὴν Περσῶν ἀρχὴν ὑπὸ Ἑλλήνων καταλυθεῖσαν, *finem fore Perſarum imperio à Græcis ſubvertendo.* Nempè hæc animandis Macedonibus, paulo antè pugnam ad Granici ripam, prout ingenioſæ id genus fraudes, ac fauſta ſcilicet omina, frequenter ab Imperatoribus, commiſſuris prælio Exercitum, conficta. Nec in Ægyptum jam, vel in Orientem concedere, aut etiam in Latium, requirendis id genus fictionibus fatidicis, hujus loci ratio ſinit. Nunc ad ea quæ vel in Pſeudo-

[g] Tom. 1. pag. 672. Edit. Wechel.

Pſeudo-Synodo aſſerta finitaque ; vel adverſus eam mox in Orbe utroque decreta.

## SECTIO VI.

*HIſtoria Conciliabuli Nicæni. Synodus primò Conſtantinopoli indicta. Cauſæ transferendi Nicæam. Tempus ominoſum. Facta Irenes Synodo prævia. Circumſtantiæ aliæ Synodi verè λῃστρικῆς. Præſes Taraſius. An Oecumenica cenſenda ſit. Argumenta in contrarium ; etiam ex Oriente. Pſeudo-characteres Iconodulorum. Collatio hujus Synodi cum Septimâ ſub Conſtantino Copron. An Pſeudo-Nicænæ interfuerint per Legatos Patriarchæ tres Orientis ? Temeraria rei aſſertio. Prolixè falſi revictâ. Baronii confeſſio. Fraus ſimilis ; de legatione ad Synodum Romanam A.* DCCLXIX. *Contradicere etiam Acta Nicæna. Commentum Maimburgii, diſtinguentis duo tempora. Illius vanitas. Pugna cum Actis, & cum Theophane. Contradictionum farrago. De Patriarchis Orientis, quò tùm illi loco, & quales. In ſpecie de An-*

*tio-*

*tiocheno & Alexandrino. De Epiſt. Synodicâ Theodori Hieroſolymitani. Et anti-Synodicâ reliquorum. Rei accuratius examen. Fallaciæ plures detectæ. Similis Epiſtola falſiſſimè Theodoro tributa ab Hadriano I. De traditione antiquâ Eccleſiarum Orientis. Aſſerti vanitas. Seſſiones Nicænorum intrà quod tempus. Summa ſingularum. Argumenta pro uſu cultuque Imaginum. Judicium Caroli M. Specimen locorum ex Moſe. Ex Prophetis & Pſalmis. Ex Novo Teſtamento. Fatuitas ſingulorum. Exceptiones ad loca Scripturæ S. ab Iconamachis objecta. Patres à Nicænis ut producti. Fabella Athanaſio tributa, à Maimburgio defenſa. Commenti impudentia. Maimburgiana effugia. Traditiones aliæ de Imaginibus Petri, Pauli, B. Virginis, Anaſtaſii, Coſmæ, Damiani, Euphemiæ, Theodoſii Abbatis &c. Næniæ, ſomnia, aniles fabellæ. Conditio à Dæmone præſcripta, & reſponſum cujuſdam Abbatis. De Statuâ æneâ Paneadenſi. De Imagine Abgarenâ. Obſervandorum ſumma. Loca objecta ex Gregorio Nazianz. Chryſoſtomo, Baſilio, Nyſſeno, Cy-*

*Cyrillo Alex. Aſterio &c. Fabula de Euphemiæ Lipſanis. Maimburgii acerbiſſima voces. Objectio ex Synodo in Trullo. Retorta. Teſtimonia alia Nicænorum qualia. Conciliabuli varia Criteria. Profana* ἀταξία. *Summa decretorum. Idololatrica eſſe demonſtrantur. Maimburgii inania, & pugnantia.*

I. Efficacius verò medium nullum videbatur ſanciendæ Iconolatriæ, ac firmandis rebus Irenes, ſed & *Taraſii*, quàm indictio *Synodi* in ſpeciem *Univerſalis*, opponendæ Synodo ſeptimæ Conſtantini. Atque hæc *Conſtantinopoli* primò cogenda, A. DCCLXXXVI. Kal. Jul. habitâ unâ & alterâ ſeſſione, in Eccleſiâ SS. Apoſtolorum, poſt delatos eò Miſſos Hadriani, & qui trium Patriarcharum Orientis nomen mentiebantur. Teſtantur Libellus Synodicus, Theophanes, Anaſtaſius *Præfatione* antè Acta Nicæna, ac multis [a] Maimburgius, illiturus familiarem ſibi fucum.

[a] *Lib. III. à p. 423.*

Non

Non verò reſpondêre Synodi initia votis Irenes, novique Patriarchæ. *Scholarii* enim ſeu militiæ veterani, nec Imaginibus dediti, quotquot ſub Conſtantino & Leone meruerant, adhæc frequens Civium Byzantinorum turba, ἄτακτον τοῦ λαοῦ φορὰν vocant [b] Acta, in ipſis Conventûs primordiis videbant conſpiraſſe Imperatricem & Taraſium, κατασπεύδοντας ἀναθεματίσαι Εἰκονομάχους, *feſtinantes anathemate percutere Iconomachos*, *ex Synodico* apud Juſtellum, vel Labbeum. Obſervabant nullum ſuffragiorum libertati futurum eſſe locum, inferioreſque non numero ſed auctoritate futuros eſſe eos Epiſcopos qui Iconolatriam averſarentur, ὅπερ γενέσθαι οὐ συνεχώρησαν *quod fieri non permiſerunt*. Quare facto tumultu, atque ut notant Byzantini, impulſu Epiſcoporum κακοφρόνων *qui malè ſentirent*, ad primam & ſecundam coitionem Patrum, Synodum diſſolvit Imperatrix, voce Cubicularii ſui. Sed vera

[b] *T. VII. Conc. col.* 38.

 diſ-

diſſolvendi cauſa, hinc transferendi Nicæam, non una fuit. Prima, quod obſervaſſet Irene frequentes in eâ Synodo Epiſcopos, qui *Synodi ſeptimæ* decreta, & Conſtantini ac Leonis memoriam venerarentur; undè clamores egredientium è Templo, *τὴν ἑβδόμην σύνοδον εὐφημούντων ſeptimam Synodum collaudantium.* Deinde, quod metuerit ſibi à militum ſcholis, Iconolatras nullos in Prætorianis ſuis ferente pridem Conſtantino, ut fatetur poſt

c Ibid. p. 425. Baronium [c] Jeſuita. Denique, quod tranſlatis Nicæam miniſtris Irenes, & conjuratis, procul ab Iconolaſtarum aſſultibus, auguſtius futurum eſſet nomen *Nicænæ Synodi*, & ſub eo nomine ratum jam adverſùs Iconoclaſtas decretum. Dimiſſa igitur turba omnis Epiſcoporum fuit, retentis iis Conſtantinopoli, cum Monachis Palæſtinis, & Miſſis Hadriani, quibuscum nova rei perficiendæ conſilia Irene agitaret.

IV. Igitur Anno proximè ſequente,

te, DCCLXXXVII. *Indict.* x. rebus ex nutu dominantium, & ex voto legatorum Hadriani diſpoſitis, cogitur *Nicææ* Bithyniæ Synodus, *Septembri* menſe. Quo ipſo Menſe, *die Dominicâ*, poſt peractam τὴ θείαν λειτουργίαν, reddunt illi *Miſſarum ſolemnia*, apparuit *ingens ſolis defectio*, ἔκλειψις μεγίστη, ex Theophane, Cedreno, reliquis. Ac ferè eo tempore *ſanguinem de cælo & terrâ profluxiſſe*, Sigebertus notat ad eum Annum LXXXVII. Quæ ſi phænomena, ac cœli portenta, incidiſſent in Annum & Menſem Conſtantinianæ Synodi, quàm volupe foret audire Maimburgium declamantem, converſurum prolixê in totidem præſagia obſcurandæ veritatis, ac ſiniſtra auguria! Qualis poſteà Eclipſis ſolaris fuit, ſub tempus *excæcati* ab Irene Conſtantini, Chronographis ſuprà obſervantibus, ubi de Irenes facinoribus. Ac tria cumprimis facienda in anteceſſum eſſe Irene cenſuit. Primò, ut veteranos

 illos

illos milites, Conſtantini diſciplinâ imbutos, accitis interea [d] per Stauracium Patricium è vicinâ Thraciâ Thematibus, advocatâ fraude exauctoraret, urbeque extorres in Provincias ſuas ire juberet. Deindè, ut evocatam in Urbem ex ſtationibus ſuis militiam in fidem ſuam obſtringeret, *novosque Prætorianos, novos Duces*, obnoxios ſibi uni, crearet. Tandem ut ablegatis ex Aulâ *ad regiones omnes* Orienti ſubjectas, *Epiſcoporum, Monachorumque* vota prenſaret, quos facile eſſet ad Dominæ arbitrium inflectere. Nec dubitare ſinunt Acta, Theophanes, Anaſtaſius, ipſaque. [e] Adverſantium conſenſio. Quæ ſingula dùm largitur Jeſuita, fateri hoc ipſo neceſſe habet, omnia fuiſſe in eâ Synodo pro hujus Fœminæ libidine gerenda definiendaque. Quæ hinc ut *inſtitutrix, doctrix, Præſes Concilii*, novo exemplo, in [f] libris Carolinis falſè perſtringitur. *Conſtantini* enim Filii nomen, dicis tan-

d *Theoph.* A. VIII. *Conſt.*

e *Maimb.* L. III. p. 428. 429.

f *Lib.* III. *Cap.* XVI. &c.

tantùm cauſâ & honoris, ubique præfigendum fuit. Sed nec *auctoritate & juſſu* Hadriani, ut Romæ vellent, coactum Concilium fuit, uno Auguſtorum decreto, Hadrianum eò quoque per *Divalem ſacram* evocantium, ut [g] Acta docent in Tomo VII. Conciliorum. Ità moderatus omnem hanc Synodum, ſub auſpiciis Irenes pro arbitrio ſuo *Taraſius* eſt, cui *directionem Synodi reliquiſſe Legatos Apoſtolicos*, fatetur [h] Natalis Alexander. Sed [i] libellus Synodicus, & Photius in libro de Synodis, hujus Synodi πρωτοστάτην, ἔξαρχον, προκαθεζόμενον, faciunt Taraſium Patriarcham, legatis Hadriani præmittendum; qui ſi quoque *Præſides*, ut urget Natalis, certè ſecundarii fuêre, nonniſi ſpecie honoris illis relictâ, ſed poſt Taraſium tamen. Ac *moderari* Conſeſſum oportuit eum Patriarcham, qui pro ingenii ſolertiâ, ac peritiâ rerum gerendarum, ſed & pro imperio, & ex compoſito cum Irene,

g *Act.* I. *Col.* 32.

h *Differt. cit. Art.* IV.

i *Tomo* VII. *Conc. Col.* 656.

omnia dirigeret, certâ Synodi ſententiâ ejus initium pridem prævertente, *tetigitque induſtria finem.* Porrò Synodi hujus *membra*, ex Actis ipſis, intelliguntur fuiſſe magnam partem *Abbates*, *Monachi*, infenſiſſimi memoriæ Conſtantini, & in iis *Monachi Palæſtini*, *Plato*, *Theophanes*, alii *venerabiles Monachi*, ut Baronius, paſſi multa ſub Copronymo. Ignatius in Vitâ Taraſii; *Et quicunque erant venerandi & eximii Monachi, qui movebantur zelo diſciplinæ, profecti ſunt Nicæam.* Nec dubium quin eſſent ex eâ diſciplinâ plerique *Epiſcopi*, noviter in eum finem creati, præter apoſtatas plurimos, blanditiis Irenes, artibuſque Taraſii in Iconolatrarum partes illectos. In his *Baſilius* ille Ancyræ, *Theodorus* Myrorum, *Theodoſius* Ammorii, Epiſcopi qui fœdâ [k] palinodiâ, & horrendis contumeliis in Conſtantinum & ſeptimam Synodum, venalem abjectamque mentem prodiderunt. Ex quibus nihil mirum, præ-

[k] *Ibid. Col. 54. & ſeqq.*

præter agendi modum planè tumultuarum & violentum, de quo poſteà, promeruiſſe hanc Synodum nomen ληστρικῆς *latrocinialis*, cum Epheſinâ Dioſcori; & *Pſeudo-Synodum, Synodum impiam, erroneam, hæreticam*, aliiſque id genus nominibus, à Carolo M. à Francofurtanis, Gallis, Britannis, hoc & ſequente ſæculo, habitam fuiſſe.

IV. Precariò igitur admodùm nuper [l] Natalis Alexander, [m] Ludov. Maimburgius, [n] Cabaſſutius in Notitiâ Conciliorum, ſed poſt Baronium, Bellarminum, Binium, Spondanum, Petavium, & quicquid Iconodulorum fuit, hanc Synodum verè *Oecumenicam* ac *ſeptimam* pronunciant; cui interfuerint *tres Patriarchæ Orientis*, ſaltem per *Legatos* & *Vicarios*, *qui Eccleſiarum Ægypti, Orientis, & Palæſtinæ, fidem ac antiquam Traditionem teſtarentur*. Ità Synodi majeſtatem multis & magnificis verbis, effert Jeſuita; [o] *præſentibus*, inquit, præter *Taraſium* &

[l] *T.* XIV. *C.* II. *Art.* III.
[m] *Hiſt. Icon. L.* III. *à p.* 418.
[n] *Notit. p.* 307.
[o] *Maimb. à p.* 419.

 Le-

*Legatos Hadriani*, etiam *ſanctis Monachis*, tanquàm *deputatis trium Patriarcharum*, & *S. Platone Abbate*, *S. Theophane* in conjugio ipſo ſemper *virgine* &c. *Conſeſſus fuit inſigniſſimus*, *numeroſiſſimus*, *ſanctiſſimus*, *pluſquàm* CCCL. *Epiſcoporum*, & quæ ibi plura, crederes rem ſeriò narrari. Quare in limine fraus aperienda, fucus detergendus, probandumque eſt, neque *Oecumenicæ* nomen huic Synodo rectè aptari, neque interfuiſſe *tres illos Patriarchas Orientis.* Non Oecumenicam fuiſſe Synodum, nullâque ex parte acceſſiſſe ad Conſtantinianæ Synodi ſanctitatem, gravitatemque, ſequentia demonſtrabunt. I. *Univerſalem* fuiſſe totidem negarunt, hac & ſequente ætate, quotquot eam habuêre pro *Pſeudo-Synodo*, vel certè ut Sirmondus, ad Canonem II. Francofortanum, *pro peculiari Græcorum*, ejuſque prætereà doctrinam reprobarunt. In his Imperatores aliquot Orientis, & ſub his Patriarchæ, Epiſcopi, Carolus

lus M. Germani, Galli, Britanni, ut ex *oppoſitionis* hiſtoriâ infrà conſtabit. Ac falſè perſtringunt & explodunt hanc *Synodi Univerſalis* vel *Concilii Oecumenici* appellationem, Libri Carolini, non uno in loco, de quibus dicetur loco ſuo. 2. Sed neque in *Oecumenicis* Nicænam diu habuêre, octavo & nono ſæculo, qui aliàs fautores Imaginum, non magis quàm Conſtantini Synodum VII. Ipſe Theodorus Studita, Iconolatra inſignis, ſed qui peſſimas artes Taraſii Patriarchæ, à quo & palàm diviſus fuit, improbaret, Synodum hanc τοπικὴν *localem* dixit, in Epiſtolarum aliquâ, quæ eſt XXXVIII, indignante Binio, *Notis* ad inſcriptionem Synodi Nic. Ità *Eccleſias omnes Patriarchales Orientis*, ſolâ Conſtantinopolitanâ ſede exceptâ, in Synodicis ſuis & publicis Confeſſionibus fidei, *ſex tantùm Oecumenicas Synodos* connumerare conſueviſſe, *ac ſeptimam præter eas non agnoſcere*, docet Photii Encyclica ad

Z 5 eaſ-

eaſdem Sedes, & faſſus quoque [p] qui eam exhibuit Annalium ſcriptor. Ità [q] Nicolaus I. medio Sæc. IX. in Epiſtolâ ad Conſtantinopolitanos ſcriptâ, adverſus Photium, meminit modò *auctoritatis venerandorum ſex Conciliorum Univerſalium*. Et quoque poſt Nicolaum Hadrianus II. ſucceſſor, ab Anno DCCCLXVII. Quod Pontificibus à Photio etiam exprobratum, magno jam Taraſii Patriarchæ defenſore, ejus ſcilicet nepote, hinc & aſſertore Pſeudo-Nicænæ, ſub Imperio Iconolatrico, poſt extirpatos à Theodorâ, matre Michaëlis III. ceſſurâ improbis artibus fœminâ, Iconomachos. 3. Nec cenſeri potuit Synodus *Oecumenica*, cui ex *Oriente* quidem nulli trium Patriarcharum. (quicquid comminiſcantur) neque coràm interfuerunt, neque per ablegatos, debitis Literis & requiſitâ Synodicâ inſtructos, quâ de re ſtatim. Ex *Occidente*, præter miſſos duos ab Hadriano Presbyteros, quocum con-

p *Baron. T.* X *ad Ann.* DCCCXLIII. *N.* VI. *N.* XLIII.

q *Ep.* VII. *T.* VIII. *Concil. & apud Baron.*

conſpirabat Taraſius, nulli nec in Afris, nec in Italis,nec in Gallis, nec in Germanis, nec in Britannis, nec inHiſpanis Epiſcopi, ex confeſſis, quod etiam Acta ipſa Nicæna, ac ſubſcriptiones docent *Actione ſeptimâ*. Quum in Synodo Oecumenicâ VI. Papâ Agathone, præter locum tenentes Agathonis, & hi ipſi Legati, & Theodorus Ravennas, Johannes Portuenſis, Johannes Theſſal. Occiduas Eccleſias repræſentarent. Quod illi de *Vicariis* ſeu *locum tenentibus* trium Patriarcharum, audax commentum eſſe & quo vix impudentius aliud, modò conſtabit. 4. *Univerſalem* Synodum non profectò *numerus* Epiſcoporum CCCL. conſtituit: Qui aut ſuppar, aut proximè accedens in Synodis aliis fuit, in Conſtantinopolitanâ VII. in Francofortanâ ſub Carolo, Octavâ ſub Photio, & aliis. Ac major quandoque numerus in Synodis Occidentalibus, nec Oecumenicis iis tamen apparuit. Sed dicat [r] Nicolaus Pontifex, de nu-

[r] *Epiſt.* v. *T.* VIII. *Conc. Col.* 281.

numero depoſitorum Ignatii, in Synodo VIII. *Et quid prodeſſe conſideramus, ejuſdem numeri Collegium præeſſe, ubi ipſius ſententiæ prævaricantur, cujus & numerus imitatur? Quod non laude magis quàm reprehenſione dicimus dignum; quia omninò magis peccatis eſt cumulus, ubi multipliciter fuerit agmen prævaricatorum. Nos quidem non numeroſum tantùm SS. Epiſcoporum Collegium, Nicæni & Chalcedonenſis Conciliorum, cæterorumque Patrum Synodicas conſtitutiones ſequimur*, id eſt non numerum reſpicimus, *ſed eorum librales veneramur ſententias* &c. Barbarè quidem, *cum penè nullum habeat Latinæ integritatis vigorem, verbis inlepidus*; ut dixiſſet [f] Carolus M.

[f] Capit. L. II. C. XVIII.

5. Non profectò *locus*, Nicæa Bithyniæ, univerſalem hanc Synodum haberi jubet, non magis quàm Synodos alias Conſtantinopolis, vel Epheſus. Non etiam præſentia *miſſorum* à Romano; quales adfuêre in Topicis, in Nationalibus, ac Provincialibus variis. Ex Gr. in

Sy-

Synodo ἐνδημούσῃ ſub Mennâ, & vel hoc Sæculo in Synodis *Gentiliacâ*, *Francofortanâ*, ubi hæc ipſa de Imaginibus cauſa acta fuit. Ità præſentes iidem ac προεδρεύοντες in Synodo Photianâ, quæ *latrocinalis* tamen à Latinis habita. Sed nec *Oecumenicæ* Synodi nomen, ſibi vendicatum à Nicænis, probat Oecumenicam reverà fuiſſe; Niſi jam pro Oecumenicis Latini quoque venerentur pari inſcriptione ornatas, *Trullanam* Synodum, Conſtantinopolitanam *ſeptimam*, ſed & *octavam* ſub Photio, vehementer illis inviſas. Ipſi Romanenſes Conſtantinopolitanæ I. ſub Theodoſio M. *Oecumenicæ* nomen conſtanter promeritæ, hanc aliquando prærogativam negant. Nihil nos de Lateranenſibus, Conſtantienſi, Florentinâ, aliiſque Pontificiis, quas *Oecumenicas* precariò vocant. Denique nec præſidium *Taraſii*, recentis ex Laico Patriarchæ, nec ſanctitas *Monachorum*, quam deprædicat Maimburgius,

nec

nec *ſplendor* Confeſſûs, Oecumenicam eſſe hanc Nicænam jubent, ut quivis facilè largietur. 6. Non etiam *Oecumenica* haberi poteſt ea Synodus, cujus ſententia, ὅρος, repugnavit cùm doctrinæ, tùm praxi Oecumenicæ ſeu Catholicæ, priorum omnium ætatum. Et hæc quidem indignatio fuit [t] Caroli Magni, urgentis cum univerſo penè Occidente, hoc *ſolutæ unitatis Catholicæ*, Nicænâ temeritate, argumentum, eodem etiam nomine gementibus in Oriente piis innumeris. Hujuſmodi fuit decretum [v] *de adorandis Divorum Imaginibus*, ut in compendium referunt Hiſtoriæ Pontificiæ ſcriptores: Seu de deferendo [x] *Imaginibus Christi, Deiparæ, Angelorum, omniumque Sanctorum religionis cultu*, non quidem ajunt illi τῆς ἀληθινῆς λατρείας *veræ latriæ*, quaſi forent θεία φύσις *Divina natura*, ſed tamen προσκυνήσεως *adorationis*, ἀσπασμοῦ *ſalutationis, oſculi*, προσαγωγῆς θυμιασμάτων καὶ φώτων *oblationis in-*

t *Capitul.* L. IV. C. XXVIII.

v *Scoglio Hiſt. Eccl.* L. X. p. 486. *Ed. Rom. &c.*

x T. VII. *Concil. Act.* VII. *Col.* 555. *& paſſ.*

*incenſorum*, *& luminum*, ità *religioſæ venerationis*; ut pluribus infrà. Quem cultum, ſanè cum relatione ad πρωτότυπα, dùm *novitatis*, *impietatis*, *temeritatis*, *veſaniæ*, *inſipientiæ*, *erroris graviſſimi*, *execrabilis*, *priſcæ Gentilitatis* contrà *Scripturæ*, *& Patrum ſententias* &c. accuſant Carolus M. & pleræque per Occidentem Eccleſiæ, quî ab Oecumenicâ, à Catholicâ Synodo, proficiſci ea definitio ſanctioque potuit?

V. Accedit, nullo potiori jure *Oecumenicam* cenſeri Nicænam hanc Synodum, quam cenſent *Conſtantinopolitanam* priorem ſub Conſtantino Copronymo. Hanc nempè ex CCCXXXVIII. Epiſcopis toto Oriente, quâ paruit is quidem Conſtantino, congregatam, ſummâque *omnium Epiſcoporum conſenſione* definientem, ut prolixè viſum *Sectione* III. reprobantemque cultum omnem & adorationem Imaginum, ex ſententiâ ἁγίας μεγάλης ᾗ Οἰκουμενι-

κῆς

κῆς ἑβδόμης Συνόδȣ *ſanctæ magnæ & Univerſalis ſeptimæ Synodi.* Cur hæc, ſodes, ληϛρικὴ tibi eſt, *Latrocinalis*, *Pſeudo-Synodus*, & ſi quæ id genus apud projectos Iconodulos, apud Baronium, Binium, cæteroſque ejus familiæ, ac nuperos hoſce in Galliâ ſcriptores, ſunt maledicta verborum? An ob reprobatam huic Synodo ſeptimæ adorationem Imaginum? Atqui & reprobavit Synodus Francofortana, reprobarunt quicquid penè tum Occidentalium. Ac par jus retorſionis eſt in Synodum, adorationem eam decernentem. An fortè ob Synodalis proceſſûs modum illegitimum? Imò, ut poſtulem jam antè demonſtrata, pari *auctoritate* Patres convocantur, Imperatoriâ ſcilicet, quâ Oecumenica priora; toto *ſemeſtri* ſpatio, à [y] IV. Idus *Februar.* ad VI. Idus *Auguſt.* quàm diligentiſſimè hanc cauſam omnem expendunt; ad [z] *unius Scripturæ* normam, ut inquit, definiunt; *Patrum* ſe priorum ſententias

y Theoph. reliqui.

z Vide defin. Syn. T. VII. Conc. Col. 530.

tias fideliſſimè proferunt ; *Concilia* VI. priora ſuſcipiunt, roborant, omnemque Catholicam fidem, ut vel Acta ipſa [a] Pſeudo-Nicæna teſtantur. Ac componantur modò inter ſe cauſa cum cauſâ, rationes cum rationibus, Epiſcopi cum Epiſcopis ; conferantur *Argumenta* Synodi Conſtantinianæ, ſuperiùs in ſummam contracta, cum *Reſponſionibus* quas legit Epiphanius Diaconus *Actione* VI. Attendat quiſquis extrà ſtudium partium conſtitutus eſt, conjuratum illum feſtinantiſſimumque proceſſum Nicænæ Synodi, inchoatæ XXIV. *Sept.* mox. XII. *Octobris* ſequentis, ſolvendæ: Obſervet ſeſſionum breve tempus, earundem numerum, rationem omnem, tumultuantes Epiſcopos, venditatas fabellas, data argumenta pro colendis Imaginibus, *nugarum adglomerationem* dixit Carolus M: Præter effrænam illam maledicendi libidinem, & petitam ex popinis & ex Orco verborum in-

[a] *Act.* VI: *col.* 395.

ſamiam, contrà *Auguſtos* priores, & *Synodum* VII. prolixè in ſuperioribus vindicatam: Et pronunciet pro æqui judicis officio, cui harum Synodorum veriùs *Conciliabuli* nomen adaptetur! Nec deinceps urgeant, *inconſulto* Romano, *& abſente* habitam ſub Conſtantino Synodum, non verò quæ Nicææ coacta fuit ſub Irene. Huic jam præjudicio in [b] ſuperioribus occurſum eſt, & adſpergendus his luminibus pulvis planè difflatus. Nunc de *trium Patriarcharum* legatione ad Synodum Nicænam, deque literis eorum *Synodicis*, preſſiùs dicendum venit.

b *Sect.* III. *N.* 1.

VI. Igitur identidem ingeminant ex ſuis, Natalis & Maimburgius, vocatos nullos ad Synodum Conſtantinopolitanam è *Sedibus Patriarchalibus* Orientis! Contrà, addunt illi, in Nicænâ apparuerunt *Legati* ſeu *Vicarii trium Patriarcharum*, & *teſtata per eos Eccleſiarum Ægypti, Orientis, & Palæſtinæ fides, & antiqua traditio!* Λῆροι & λέξεις, & fraus malè

malè conſuta, quâ impoſitum huc-uſque Orbi Chriſtiano. 1. Diſſimulant Viri cordati, *Sedes* illas *Patriarchales* Orientis, Alexandrinam, Antiochenam, Hieroſolymitanam, tàm parum fuiſſe in poteſtate Conſtantini, quàm deinceps in illâ Irenes, ut ex Actis modò pateſcet. Atque adeò nec *divales ſacras* Conſtantini eò mitti potuiſſe, nec eorum abſentiam intercedere *Oecumenico* Conſeſſui, ſub *Oecumenico* Imperatore, & Patriarchâ, viſum eſt in Hiſtoriâ ſeptimæ illius Synodi. 2. Planè idem acciderat in Synodo *Quini ſexta*, quæ quandoque Græcis eſt *ſeptima* Synodus, & Eutychio Patricidi in Annalibus, ſub Juſtiniano II. Nulli in hac Patriarchæ ex tribus Sedibus, nulli etiam Vicarii, quales qui fuerint ſub duriſſimo jugo, nequidem ſatis conſtat. Et tamen ab ipſis Iconolatris, uti à Græcis omnibus, pro Univerſali habita, etiam ab illis ipſis Monachis Palæſtinis, in Literis ad Tara-

 ſium

ſium ſcriptis. De hac enim Synodo loquuntur, ut reddit ipſe Anaſtaſius: *Hoc autem ſubtiliùs eſt conſiderandum, etiam ab ipſâ ſacrâ & venerabili* ſextâ *Synodo, in quâ nullus eorum, qui per idem tempus in his partibus Epiſcopi erant, conveniſſe repertus eſt* &c. *Sed nullum ex hoc Sanctæ adhæſit Synodo præjudicium, neque ſecuta eſt prohibitio aliqua ſtatuendi*, & quæ ibi plura. Quanquàm hæc ipſa Synodus Latinis hodiernis *Conciliabulum* audit, quâ de re nos in [c] *Introd. Hiſtoricâ*, ad Sæculum VII. pleniſſimè. 3. Tantùm abeſt ut interfuerint iidem Patriarchæ Pſeudo-Nicænæ Synodo, ut vix commentum ullum in Hiſtoriâ putudius ſit. Conſtat enim, non perveniſſe Taraſii quas ferunt literas, nec Irenes Legatos, ad *tres* illos *Patriarchas Orientis*, adeòque nec hos reſcripſiſſe ad Taraſium, nec miſiſſe ad Synodum. Dicat Baronius, [d] ad Annum DCCLXXXV. additâ ratione, *cùm regnaret Aaron Princeps Saracenorum, acerbiſſimus Tyrannus, in Chri-*

c *Introduct.* T. II. p. 626.

d *Num.* XL.

*Chriſtianos infenſiſſimus.* Addit, ſimulac Legati Conſtantini in Palæſtinam perveniſſent, *audiiſſe Theodorum Patriarcham Hieroſymitanum exulem jam defunctum. Hinc divertiſſe ad Monachos vitâ ſanctiſſimos, à quibus acerrimam quam paterentur Chriſtiani Orientales ſervitutem intellexerunt, quamque periculoſiſſimum eſſet adire ſive Antiochenum ſive Alexandrinum Patriarcham: Nimiſi detecti eſſent, fore ut non ipſi tantùm rum Legati extremum ſubirent periculum, ſed in illud ipſum omnes Orientis fideles conjicerent. Quamobrem eos à propoſito revocarunt illuc proficiſcendi.* En confitente Purpurato, & jubente Hiſtoriâ, ipſiſque Actis Nicænis, mortuum Hieroſolymitanum, antè Legatorem adventum, Antiochenum verò & Alexandrinum, eorumque Sedes, planè iiſdem Irenes Legatis inaceſſas, ſed nec quæſitas. 4. Nihil mirum fingi trium Patriarcharum legationem ad hanc Synodum, quæ pro *Univerſali* venditanda fuit, *duobus Monachis* hanc perſonam in-

ducturis, poſtquam ſimili fraude impoſitum Occidentalibus eſſet, in Synodo Romanâ ſub Stephano IV. Primus produxit hanc legationem Hadrianus, poſt Synodum Francofort. in *Epiſt. ad Carolum Regem pro Synodo Nicænâ* & ex eâ Baronius, ad Annum

e P. I. p. 332.

DCCLXIX. & nuper [e]Maimburgius. Aſt eâ legatione, ad Paulum ſcilicet Papam, *pro ſanctarum Imaginum veneratione*, additis literis, ut ſcriptis à Theodoro Hieroſolymitano, nihil diſtans magis eſt à veri ſpecie. Præterquàm enim, quod in Actionibus ipſis *Nicænæ* Synodi, nulla hujus legationis mentio, nec à Monachis Palæſtinis, nec ab Hadriani nunciis injecta fuit, ecce reum confitentem Hadrianum,

f T. VII. Conc. Col. 99.

in [f]Epiſt. ad Conſtantinum & Irenem: *Omnis populus qui eſt in Orientalibus partibus*, toto Oriente, *erraverunt* (circà venerabiles Imagines) *uſque quò Deus exercet vos regnare.* Qui ergò pridem tres Patriarchales ſedes, ſolemni legatione, Annis antè has literas Hadriani propè XXX. teſtatæ eſſent conſtan-

ſtantem ſuam, ſuorumque, in nobiliſſimis ampliſſimiſque partibus Orientis, pro Imaginum cultu & doctrinam, & praxim? Adde ſilentium Theophanis, Nicephori, Byzantinorum, ac duriſſimam tùm ſervitutem earumSedium,ſubAbdallâHabbaſidarumChalifâ,invaſore Imperii.
5. Omnis igitur illa quæ jactatur delegatio adSynodum,à tribusSedibus Orientis,cum harum Literis,confeſſione Fidei,ac plenariâ inſtructione, qualis dari ſolet locum tenentibus, huc tota redit. Nempè paucos illos Monachos Palæſtinos, in quos inciderant *miraculo* quodamLegatiConſtantinopolitani, (ſic literæ referunt, quæ tamen *ſubſcriptione* carent, mendaci etiam, ut ſtatim, *inſcriptione*) tandem à Legatis ipſis perſuaſos, inconſultis autem neſciiſque Patriarchis, duos de ſe Monachos, *Johannem & Thomam*, Legatis adjunxiſſe, cum Literis ad Taraſium, qui de *Apoſtolicâ traditione in Eccleſiis per Ægyptum & Syriam teſta-*

*rentur*, ſcilicet! Et quales hi Monachi? Ἰδιῶται καὶ ἀγνῶτες ὄντες, καὶ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἀσθενῶς καὶ ἀμαθῶς ἔχοντες, εὐτελεῖς, *idioti & inexpertes, & ad tantam cauſam infirmi, viliſſimi* homunciones, ut ipſi de ſe profitentur, pauculi numero, in deſertis Palæſtinæ latitantes, & τῶν τὴν ἔρημον παροικεῖν ἐφιεμένων ἔσχατοι, *eorum qui deſertum incolere geſtirent ultimi.* Quod verò Johannem illum & Thomam dicunt *duorum magnorum Patriarcharum* Συγκέλλους *Syncellos*, cave credas tales tunc fuiſſe, aut à latere horum miſſos. Quâcunque olim dignitate eminuiſſe fingantur, tùm ſanè vitam eremiticam agebant, ἁγιοποιὸν ἡσυχίαν, ac ne ipſi Patriarchæ expreſſi quorum fuiſſe dicuntur Concellanei. Quinimò Monachos ſe vocant *ignotos, inexpertes, idiotas*, quales haud ſoliti eſſe *Syncelli*, quæ prima ſecundùm Patriarchalem dignitas fuit, ut jam antè obſervatum, ubi de electione Anaſtaſii, ſub Leone Iſauro. Omnis

nis etiam illa delegatio facta dicitur ad multam perſuaſionem Legatorum, additâ ratione, ne redirent ad Irenem & Taraſium planè deſtituti, *nihil eorum quæ ſecundùm votum ſuum ſperabant omninò ferentes.* Denique ipſæ Literæ ad Taraſium, per hos Monachos latæ, fatentur fore eam Synodum quam Græci molirentur *deſtitutam præſentiâ trium Apoſtolicarum Sedium, almorum Patriarcharum*, ſed & τῶν ὑπ' αὐτοὺς Ἐπισκόπων, *Epiſcoporum qui ſub ipſis agerent.* Undè etiam Carolus M. paſſim miſellorum ignorantiam perſtringit, & de *Johanne*, primo inter Legatos illos ſcilicet, [g] fuiſſe *Epiſcopis in eâdem Synodo reſidentibus minorem honore; præceſſiſſe hos cum gradûs ſublimitate, qui non minor eſſet errore.* En, Lector, tres Patriarchas Orientis, per Legatos ſuos ſeu *locum tenentes*, ut mendaciſſimè à conjuratis Nicænis appellantur, preſentes in eâ Synodo! En genuinos ſcilicet teſtes, in illâ ſuâ *imperitiâ & ignorantiâ*, quam

[g] *Lib. II. Cap. IV.*

ipſi quidem ingenuè profitentur, *Apoſtolicæ traditionis*, & *fidei Eccleſiarum Ægypti, Orientis, & Paleſtinæ*, quam *liquidè ſcirent!* En etiam quo jure, quâve fide inſcribant ſe pauci hi in Palæſtinæ deſertis Idiotæ & Monachi, in Literis ad Synodum, τοὺς τῆς Ἑῴας Ἀρχιερεῖς, *Orientis ſummos Sacerdotes!* Obſerva etiam fidem nuperi ſcriptoris, Alexandri Mona-
h Art. IV. p. 91. T. XIV. chi Dominicani, in [h] Hiſtoriâ hujus Synodi: *Lectæ ſunt Literæ eorundem Patriarcharum, (Alexandrini, Antiocheni, & Hieroſolymitani) ad Taraſium, quibus abſentiam à Synodo ſuam excuſabant.* Lege Acta, quiſquis fueris, & hominum frontem vel ſupinitatem, ut molliter dicam, ſuſpicito!

VI. Nec evadit Maimburgius, novo (ut ipſe jactitat) excogitato
i Hiſt. Icon. L. III. p. 422. 423. commento. [i] *Credidi*, inquit, *debere me paucis elucidare hanc difficultatem, quæ poſſet crucem figere, quæque nondùm ſatis, opinor, fuerat expedita: Ut evidenter conſtet, quomodò conciliari*

poſſint

*poſſint Literæ illæ Monachorum Palæſtinorum, cum teſtimonio Hiſtoricorum ejus ævi, qui aſſeverant duos illos Sacerdotes fuiſſe Deputatos Patriarcharum Orientis, quorum Eccleſiæ tùm gemebant ſub jugo Principum Saracenorum.* Expediens Maimburgianum quale eſt? [k] *Scriptores illi non obſervarunt, Concilium non habitum niſi poſt anni intervallum & ampliùs, quo tempore intermedio tribus illis Patriarchis & tempus conceſſum, & media, Deputatos illos debitâ auctoritate muniendi, mittendique plenam poteſtatem agendi ſuo nomine, quemadmodùm hoc feciſſe certum eſt.* Probat auctoritate *Theophanis* coævi, aſſerentis Johannem *doctrinæ laude celeberrimum*, deputatum fuiſſe ab Antiocheno, & ab Alexandrino Thomam, *qui fuerat Archiepiſcopus Theſſalonicenſis, maximâ cum exiſtimatione.* Addit Jeſuita teſtimonium *Ignatii*, Auctoris contemporanei, qui ſcripſit Vitam Taraſii, apud Surium xxv. Febr. quique hæc adjecit, *Politianum Patr. Alexandrinum, de-*

k *Ib.* p. 420. 421. 422.

*deputaſſe Thomam, & Johannem eodem honore beatum à Theodoro Antiocheno, & ab Eliâ Hieroſolymitano.* Hactenùs Maimburgius. Gallis ingenium Muſa dedit, Jeſuitæ fiduciam, fingendi habitus. Huic primò datum eſt ſolvere eum nodum, qui nec à Baronio, nec à reliquis *fuerat ſatis extricatus*? Et hunc inter cæteros, quos locis ſuis deſignamus, voluit in hujus Hiſtoriæ *Præfat*: *Deprehendentur in hoc Opere difficultates quidem circà Hiſtoriam, quæ nondùm fuerant planè extricatæ, & quæ omninò apparebunt cum aliquâ gratiâ novitatis.* Vide ibi reliqua. Sed verba dat Jeſuita, ἄνεμον μαγειρεύει, undè præbeat καπνὸν γυμνάζειν. Et conciliaturus Acta Nicæna, cum Theophane ſuo & Ignatio, atque expediturus nodum, diſſidium auget, & nodum fortiùs adſtringit. 1. Literis Monachorum, quas exhibent præter Acta Nicæna, etiam Anaſtaſius Bibliothecarius, & quidem [l] *ſinceriſſimè ſcriptas*, id eſt auctiores ut accidit, aut ſua conſtat fides,

[l] *Baron. ad Ann.* DCCLXXXV. *N.* XLII.

ſides, aut nulla. Si conſtat omninò, quicquid poſtea Theophanes, quicquid alii commenti ſint, id ratum eſſe debet, quo tempore ſunt exhibitæ hæ Literæ, & *lecta* in Synodo, *Actione* III. omnem auctoritatem Johannis & Thomæ Monachorum ab his *vilibus*, *& idiotis*, & *inexpertis* deſertæ Palæſtinæ *Monachis* profectam fuiſſe, Patriarchis tùm *neque auſis ſcribere*, *neque ſuper talibus*, *quolibet modo mutire*. 2. Certum etiam nihil ulteriùs Patribus conſtitiſſe, de ſubmiſſâ ſcilicet à tribus Patriarchis, intermedio tempore, *plenâ poteſtate*, vel *authoritate debitâ agendi ſuo nomine*. Factum enim fuiſſet aut per Literas, & hæ exhibitæ rurſùm fuiſſent in Synodo; aut per Delegatos alios, & hi in eâdem apparuiſſent; nec ſiluiſſet Anaſtaſius, in pleniori Actorum editione, laudatâ præ cæteris Baronio. 3. Intervallum ſanè effluxerit aliquod, inter profectionem duorum horum Monachorum è Palæſti-

ſtinâ cum Legatis Conſtantinopolit. & inter habitam Nicææ Synodum; exeunte Septembri, A. DCCLXXXVII. ex calculo etiam Latinorum! Ergòne intereà *tempus, & media tribus Patriarchis conceſſa*, ſupplendi quod in Monachis defuerat? An iſtorum igitur mitior quàm antè conditio, & ſublata ſervitus? An jam auſi vel Monachi adire Sedes ſingulas, vel Patriarchæ reſcribere? Literas has confirmatorias quinam à Patriarchis detulerunt? Quidni lectæ illæ in Synodo? Aut quo documento probabit Jeſuita, poſt Synodum, *ratum habuiſſe* illos ipſos quos dicit Patriarchas, quicquid feciſſent aut dixiſſent ſuo nomine Monachi? Fatetur enim hæſiſſe ab eo tempore illos prætentos Legatos, in Aulâ Irenes & Conſtantini, pertæſos vitæ ſolitariæ, nec ad ſuos rediiſſe quiſquam ſomniavit. 4. Sed ſi intereà donec *Nicææ* convenirent, inſtructi fuerant debitâ Legatorum poteſtate, undè jam pro *Legatis Patriarcha-*

*rum*

*rum* habendi ab Irene & Taraſio, imò pro *ipſis Patriarchis*, quaſi *ἐκ προσώπου perſonam referentes*, totis ante congregatam Nicææ *Synodum menſibus*, XIII. aut XIV? Nam veniunt hoc jam nomine, apud [m] Theophanem, & in actis Nicænis, *in Conſcriptione eorum quæ facta antè Synodum*, ad A. VI. Conſtantini, quando habendum Concilium erat Conſtantinopoli, in Templo SS. Apoſtolorum, à Scholariis & à plebe turbandum: Ac poſteà dicuntur, ad A. ſequentem, *retenti fuiſſe apud Irenem*, unà cum legatis Romanæ ſedis, donec res ad Nicænum conventum præpararentur.

[m] *Maimb. p.* II. *ad Ann.* DCCXCIII. *p.* 18. 19.

5. Igitur nec in Theophane, nec in interprete ejus Anaſtaſio Bibliothecario, qui eadem in *Hiſtoriâ* refert, præſidium ullum Maimburgio eſt. Ille enim nullius miſſionis, nullius deputationis alterius [n] meminit, factæ à Patriarchis, quàm dùm prædicti *nuncii Imperatricis & Patriarchæ* duos illos Monachos Johan-

[n] *Theophan. Chron. Edit. Reg. p.* 389. 390.

hannem & Thomam *ſecum abduxerunt*, exeunte A. v. Conſtantini; Et hi ſtatim Anno ſequente, ut idem Theophanes, apparuerunt in Urbe Regiâ ad Synodum ibi indictam, dùm in Oriente Arabum dux Aaron in Chriſtianos immitis graſſaretur. Aſt verò Theophanes Confeſſor, id eſt Iconolatrarum acerrimus, aut ſi quis Theophanem hac parte interpolavit, ſanè de ſuo finxit, alterum *Antiochiâ* abductum, alterum *Alexandriâ*; quos ex Palæſtinæ deſertis dediſſe ſe in viam unà cum Legatis Acta docent, *Patriarchis*, quos dicuntur repræſentaſſe, neque coràm aditis neque per literas. Et pari jure Chronographus mox ad A. vi. Conſtantini, eoſdem Monachos, accedentes ad Conventum Epiſcoporum, habendum Conſtantinopoli, vocat alterum *Antiochiæ*, alterum *Alexandriæ Patriarcham*; dicit nempè acceſſiſſe Legatos Hadriani Papæ, ϗ τ̃ Ἀντιοχείας ϗ Ἀλεξανδρείας. 6. Sed miretur Lector

ctor commentorum & ἐπανθολογιῶν farraginem! In Actis Nicænis, & apud Anaſtaſium, productum Baronio, profitentur ſe Monachi illi & Silentiarii Palæſtini homines ° *idiotas, viles, inexpertes, ad tantam cauſam infirmos, indoctos*: Si verò Theophani fides, fuit Johannes Vir μέγας καὶ περιβόητος *magnus & celeberrimus*, etiam *doctrinæ laude*; Thomas verò fuerat *ſummâ cum exiſtimatione*, ſic Maimburgius, Ἀρχιεπίσκοπος μεγαλοπόλεως Θεσσαλονίκης, id eſt, Primas totius Illyrici, qui aliquando etiam dictus πατριάρχης, vel apud Theophanem; idemque Vicarius olim Apoſtolicæ Sedis, indulgente tandem Theodoſio in gratiam Honorii Auguſti, indè ab An. CCCCXXI. Rufo tum Theſſalonicenſi. Antè enim, quicquid obnitantur Henr. Valeſius, & Petrus de Marca, obnoxius redditus fuerat Sedi Conſtantinopolitanæ, vel ex lege ᵖ Theodoſii, quâ de re aliâs. Deinde ſi priorum literis credimus, pri-

o Baron. ad. Ann. DCCLXXXV. N. VI.

p Cod. de SS. Ecc. L. VI.

dem agebant iſti vitam Solitariam, τὴν ἔρημον παροικοῦντες, quicquid olim *Syncelli* fuiſſe dicantur; Theophanes verò repræſentat, ut abductos immediatè *Antiochiâ*, & *Alexandriâ*. In Actis præcedit ſemper *Iohannes* Thomam, cùm in ſuffragio ferendo, tùm in ſubſcriptionum ſerie, imò Johannes utplurimùm ſolus ſententiam dicit: Si verò Maimburgianos teſtes audimus, Thomas ut Vicarius *Alexandrinæ* ſedis, pro recepto ordine inter Patriarchales ſedes, & conſtanti ſubſcriptionum lege, debuit primus & recenſeri, & ſuffragari, & ſubſcribere. Uterque etiam in Actis apparet, ut *locum tenens trium ſedium Apoſtolicarum*, pari utriuſque titulo & vicariatu; Apud Hiſtoricos iſtos, alter ab Antiocheno, ab Alexandrino alter ſpeciatim delegati, nullâ etiam mentione Hieroſolymitani. Mirum etiam eſt, Thomam olim *Archiepiſcopum Theſſalonicenſem*, ſuprà omnem Diœceſim Macedoni-

ni-

nicam, deinceps deſcribi ut *Syncellum Alexandrini*, hinc *locum tenentem:* Cujus Alexandrini tùm conditio miſerrima, non tantùm ſub jugo Saracenico, ſed & ſub Jacobitarum in Ægypto dominatu. Hi enim omnes penè Eccleſias tam Inferioris quam Superioris Ægypti, adminiſtrabant Patriarchico jure, protenſo etiam in Æthiopiam & Nubiam, vix ullo ampliùs Melchitis ſeu Orthodoxis Partriâchâ, niſi fortè nomine tenùs, ut pluribus ad ea tempora [q] Ibn-Patrik ſeu Patricides, ipſe Melchitarum Alexandrinorum Patriarcha, editus à Seldeno. Sed audi quam bellè inter ſe conſonent patroni hujus *ſeptimæ* Synodi! Nec Acta Nicæna, nec ad id tempus Theophanes, nec Anaſtaſius, nec Liber Synodicus memorant, qui tùm fuerint ille Antiochenus & Alexandrinus Patriarcha, vel etiam Hieroſolymitanus, obſcuri tùm illi ſi qui fuerunt, hinc vacuæ ſedes in Tabulis Chronolo-

[q] *Tom. II. p.* 387. &c.

gicis Theophanis. *Ignatius* jam ille apud Surium, ſcriptor Vitæ ſcilicet *S. Taraſii* impuriſſimus, Alexandrinum dicit fuiſſe *Politianum*, Antiochenum *Theodorum*, & Hieroſolymitanum *Eliam.* Photius autem [r] de Synodo VII. Alexandrinum tùm Patriarcham, à quo miſſus dicitur Thomas, vocat *Apollinarium*, Antiochenum verò *Theodoritum*, à quo Johannes. Et hinc Iconolatrarum in fingendo libidinem intelligas. Primò enim *Politianus* ille in ſerie Alexandrinorum Præſulum omninò nullus, neque apud Byzantinos, neque apud Patricidem Alexandr. nec meminêre Copticæ Hiſtoriæ Scriptores, ex quibus, poſt editum Chronicon Orientale, Catalogum Patriarcharum Coptitarum deſcripſit [f] in Urbe Cairo Vanſlebius Dominicanus. Sed neque *Apollinarius*, ſi quis fuit hujus nominus Allexandrinus, ad Irenes tempora refertur, ſed ad illa Juſtiniani Imperatoris, longè profectò anteriora, etiam apud

r *Edit. Inſt.* T. II.

f *Hiſt. Eccl. Alex. Part.* VI.

pud Theophanem qui ejus meminit, uti apud Patricidem in Annalium Alexandr. Tomo II. *Theodorus* verò Antiochenus, qui Johannem ablegaſſe fertur, in Throno illo collocatur jam indè [t] ab Ann. XI. Conſtantini Copronymi, Incarnationis DCCLI. quanquam Tabulæ Theophanis referant ad Ann. DCCXLIII. deficientes, ut Eruditis obſervatum, *octennio* toto. Nec ſedit Theodorus niſi Sexennio, ex Theophane, uſque ad A. Conſtantini XVI. quando in exilium deportatus, ac Sede pulſus, quod res Arabum prodere Conſtantino Iconomacho crederetur. Et ab hoc Theodoro [v] *quis deinceps Antiochiæ Epiſcopus fuerit incertum*; ac diverſus omninò ille *Theodoritus* Antiochenus, apud Photium, non confundendus cum Theodoro, & poſt eum recenſitus apud Eutychium [x] in Annalibus. Porrò Theodoro Antiocheno contemporaneus fuit, in Melchitis Alexandrinis, non Apolli-

t *Theoph. Chron. Ed. R. p.* 358.

v *Chronol. Orient. apud Lenncl.*

x *T.* II. *p.* 411.

narius aliquis, vel Politianus, ſed *Coſmas* apud Theophanem, homo idiota, poſtquàm vacaſſet Sedes totis annis xcvii. ut non uno in loco [y] Eutychius. Poſt Coſmam fertur *Balatianus* Alexandrinus, pluribus memoratus præfato Eutychio; Theodorito autem Antiocheno ὁμῆλιξ fuit *Chriſtophorus* itidem Alexandrinus; probè hujus ſucceſſionis conſcio Patricide illo Eutychio, ipſomet Alexandrino Patriarchâ, Sæculò x. En jam quâ fide relati illi Patriarchæ ſint ad tempora Nycænæ Synodi, aut huic proxima, totis annis xxx. poſtquàm ſedere deſiit Theodorus Antiochenus, cui Coſmas, diu antè præivit in Sede Alexandrinâ, laudatus Theophani ad A. Copronymi 11. Habes etiam novum ſpecimen *exactiſſimæ fidei* Maimburgianæ, quam pollicitus eſt in Hiſtoriæ Iconoclaſticæ [z] limine. Dixerat ſe omnibus *exactiſſimè libratis*, *ex fontibus ipſis & Originalibus* ſingula enarraturum, accuſatâ *negligentiâ* aut in-

[y] T. 11. Annal. p. 267.

[z] Admonit. ad Lect.

*infidelitate* Hiſtoricorum ſe priorum.

VII. Sed *Theodori Hieroſolymitani*, ſubdunt illi, Synodicam Epiſtolam, ad Theodorum Antiochenum & Coſmam Alexandr. exhibent quoque hi Monachi Nicænis Patribus, inſerendam *Actioni* III. ejuſdem Synodi: Et in eâ profitetur Hieroſolymitanus, ſe προσκυνεῖν τοὺς ἁγίους *adorare Sanctos*; *adorando etiam amplecti ſalutares Reliquias, à Chriſto traditas, Martyrum oſſa*, quibus genus omne Miraculorum ac virtutum, & ex *Athanaſio* quidem, attribuit, *per Chriſtum in illis habitantem*; denique *ſe adorare Sanctas & venerabiles Imagines, Chriſti Iconam, S. Dei Genitricis, SS. Apoſtolorum, Prophetarum, Martyrum, Confeſſorum* &c. Et inter epitheta B. Virginis, eſt illud παναμώμου δεσποίνης ἡμῶν, *immulatæ Dominæ noſtræ.* Addit Theodorus illorum damnationem, qui εἰρωνικῶς contenderent *non oportere Sanctorum Imagines adorare, cùm ſint manufactæ.* Sed & adjicit

Bb 4 Maim-

Maimburgius, [a] profeſſionem hanc Fidei ſcriptam à Theodoro, *fuiſſe exceptam à duabus aliis reciprocè ſcriptus à Patriarchis*, Coſmâ Alexandrino & Theodoro Antiocheno, *quæ ad amuſſim conformes eſſent illi Theodori.* [b] Baronius ampliùs, Manachos eos *penes ſe habuiſſe Libellos ipſorum*, Patriarchæ Alexandrini & Antiocheni, *Literas videlicet eo argumento conſcriptas ad Theodorum Hieroſolymitanum Epiſcopum, cùm ab eo recens creato, ex more, de fidei Catholicæ profeſſione Synodalem Epiſtolam accepiſſent.* Crederes iterùm narrantibus, ſed credere ne propera, & oculis modò ſidem habe tuis. Paucis, rei tædio præcavendo, defungimur. 1. Notes in Actis Nicænis, fatente etiam [c] Baronio, & [d] Maimburgio, repræſentari hunc Theodorum tanquàm *mortuum admodùm nuper*, ad quem etiam miſſi Irenes Legati fuiſſent, ſed iſtic *audientes Theodorum Patriarcham Hieroſolymitanum jam defunctum*, ità Purpuratus. Atqui Theodorus ille Hie-

a *Hiſt. Icon. L.* III. *p.* 420.

b *Ad An.* DCCLXXXV. *N.* XLI.

c *Ad Ann.* DCCLXXXV. *N.* XL.

d *Ibid. p.* 420.

Hieroſolymitanus, [e] Theophane teſte, occupavit eam Sedem quo tempore præeſſet Alexandrinæ Coſmas, Antiochenæ Theodorus: Quorum ille, Coſmas, jam Patriarcha fuit Anno Chriſti DCCXLII. notante quoque ad eum Annum Baronio, alter ſede pulſus Anno Chriſti DCCLVII. ut qui [f] *ſederit annos ſex, ut Theophanes auctor eſt.* Eutychius etiam [g] illum Theodorum Hieroſolymitanum, cui Elias ſuffectus, refert ad anteriora tempora, imperante Juſtiniano II. Chalifâ Waalid I. Libellus Synodicus meminit Synodi ſub hoc Theodoro Hieroſolymit. habitæ, contra Leonem, mox ab elato in Imagines ſigno, quod factum A. DCCXXVI. Vides quàm bellè Græculis & inter ſe, & cum Actis illis Nicænis conveniat!

2. Mirum etiam eſt, nihil meminiſſe nec Synodicæ hujus Theodori, nec ἀμοιβαίων Alexandrini & Antiocheni, nec factæ exhibitionis per Monachos, Chronographum

[e] *Chron. Ed. R. p.* 365.

[f] *Baron. ad A.* DCCLI. *N. ult.*

[g] *Annal. T. II. p.* 376.

Theophanem: Qui nihil eorum prætermiſit quæ & Synodo Nicænæ auctoritatem, & Iconolatriæ pondus adderent, *Confeſſorum* anteſignanus, id eſt Iconolatrarum; nec ille tamen eſt, cujus preces ad S. Nicephorum Patriarcham, Confeſſorem alterum, planè ſuperſtitioſas, refert [g] Annalium ſcriptor, in Tomo x. Quo factum, ut parciùs harum literarum meminerit Baronius, & ejus exemplo Maimburgius, qui in hiſtoriâ *Actionis* ſeu [h] *Seſſionis* III. (quanquàm aliàs differat Actio à Seſſione) lectas ſolummodò referat *Taraſii literas ad Patriarchas, & horum reſponſum* ad Taraſium. Idem quoque Hiſtoria Concilii, Actis præfixa, initio *Tomi* VII. Concilior. literis Theodori tacitis. 3. Sed & tenor literarum Græculum Iconolatram auctorem prodit, effuſè ſuperſtitioſum. Mendaciſſimè refert *Oſſa Martyrum*, *Reliquias*, ut *ſalutares fontes*, *à Chriſto traditos*, qui etiam *in illis habitet*. Abutitur etiam no-

[g] *Ad Ann.* DCCCXLV. *N.* IV.

[h] *Hiſt. Icon.* p. 434.

nomine Athanaſii, æquè ac Petrus ille Nicomediæ, in *Actione* IV. Synodi Nicænæ, memorans tanquam ex Libello Athanaſii fabellam *de Imagine Chriſti*, in Urbe Beryto à Judæis transfixâ, emittenteque aquam & ſanguinem. Par abuſus Moſis, quaſi fuiſſent *ad adorationem conſtructi Cherubim, & Propitiatorium, & Arca, & Menſa*, quo & uſi argumento Nicæni, accuſante Carolo M. *Libro* I. argumenti *ſummam abſurditatem & dementiam.* Idem, præter uſum Antiquitatis, certè genuinæ, B. Virginem vocat *παναμώμον δεσποίνην ἡμῶν, immaculatam Dominam noſtram*, quale Chriſti epitheton Paulo & Patribus fuerat. Ac recentiores demùm Iconolatræ, pari adorationis cultu proſecuturi imaginem Virginis & Chriſti, animis ad eum cultum excitandis, perpetuò dixêre ἄχραντον, πανάσπιλον, παναμώμον &c. Quæ ſingula epiſtolæ Hieroſolymitani, ſi fas eſt ejus credere, revinçere pluribus hujus loci non eſt.

eſt. 4. Par rurſum hujus ſuppoſitionis ratio eſt, quæ prioris in Synodo Romanâ, ſi vera Hadrianus *in Epiſt.* ad Carolum antè indicatâ. Nam & in hac dicuntur lectæ hujus *Theodori Hieroſolymitani* literæ, planè commentitiæ, ac ipſò orationis rerumque charactere arguentes παρεγχειρισμόν. Sed & eædem tanquam [i] *Synodica trium Patriarcharum Orientis*, promulgandæ. Diverſi etiam tenoris *literæ*, ab his quæ Nicænis feruntur exhibitæ, ac palpum obtrudentes Romano, ut qui *Petra & Petrus*, deſcribente Baronio, ad A. DCCLXIX. Num. IX. Præter ea quæ in Theodori hujus profeſſione, Carolus M. caſtigavit, *Libro* III. ſui de Imaginibus Capitularis. 5. Mira etiam Baronii in affirmando, hinc Lud. Maimburgii, præſidentia eſt: Dùm fingunt extitiſſe tum hujuſmodi literas Alexandrini & Antiocheni ad Theodorum, *pari tenore* cum literis Hieroſolymitani, ac pari approbatione εἰκονολατρείας.

i T. VII. Conc. Col. 319.

Ni-

Nihil tale in literis Palæſtinorum, ſed tantùm ἀντισυνοδικὰ *antiſynodicas accepiſſe* Theodorum dùm viveret. Imò Annalium ſcriptor, *libellos eos ſecum habuiſſe* in Synodo Monachos Palæſtinos, certè nec memoratos in Actis, nec uſquàm lectos: quod factum præprimis fuiſſet, futuris longè efficacioribus iis Libellis, quàm literæ ſcriptæ ab Eremitis Palæſtinis, ſi quid in illis hujuſmodi pro cauſa Imaginum. Ut taceam *Coſmam* illum Alexandrinum, deſcribi in Annalibus Alexandrinis, tanquam idiotam, nec legere doctum nec ſcribere, unâ ejus arte *acus conficere*, apud Patricidem. 5. Quod addunt, de delegatione factâ ab *Eliâ* Hieroſolymitano, parem fidem impetrat, tacito hoc Eliâ ipſi Theophani, & Monachis Palæſtinis; quem & Theodoro Antiocheno fatentur fuiſſe σύγχρονον, longè anteriori hiſce temporibus, ut modò viſum. Et ſanè *Elias* in ſerie chronologicâ Patriarcharum Hieroſolymi-

mitan. refertur ad tempora Conſtantini Copronymi, ſaltem à xvii. Imperii, quo juxta Theophanem ſede motus Theodorus; Chalifatu autem Heshami, apud Patricidem. Quem Heshamum vel Hiſhamum [i] Maimburgius ipſe fecit ſuprà coævum Leoni Iſauro. 6. Denique, falſiſſima eſt illa quæ apud eosdem obtenditur conſtans *fides, & antiqua traditio Eccleſiarum per Ægyptum, Orientem, & Palæſtinam* de adorandis Imaginibus, Reliquiis &c. Quâ igitur definitione Synodorum priorum Orientis? quâ conſenſione Patrum Græcorum, ſi *depravatas à Nicænis ſententias* excipias quorundam *Patrum*, & *ſtolidiſſimè* quidem, ut multis Capitulare Carolinum, *Libro* ſecundo & nos infrà? Undè igitur in Synodo Conſtantinopolitanâ quâ damnati Iconolatræ, annis ante xxxiii. oppoſita traditio oſtenſa, ut ex Actis prolixè *viſum*, *Sectione* meâ iii. Undè conſonis vocibus omnes Epiſco-

[i] *Vide Sect. ii. Num. xiii. p. 119.*

copi, [k] *Omnes ità credimus, omnes idem ſapimus* &c. *Hæc eſt fides Apoſtolorum, hæc eſt fides Patrum?* Unde quoque idem Latini ipſi judicarunt, Carolus M. Francofurtani, Galli, provocantes ad *traditionem Patrum*, contrà Nicænos? Sed & Hadrianum ipſum vidimus nuper profeſſum, in Reſponſione ad Divalem ſacram Irenes & Conſtantini, *omnes hactenùs in Oriente populos erraſſe*, in hac cauſâ Imaginum. Et num fortè una vox Monachorum ejus ævi, qui ut ad omnem ſuperſtitionem ſed & ignorantiam nati, ſic in Copronymum, inertis turbæ flagellum, furore quodam accenſi fuêre, *traditioni* iſti Iconolatricæ fidem facit? Vel nudum illud Taraſii aſſertum, aut hujus illiuſque inter Nicænos Græculi, ſubverſam fuiſſe à Leone, à Conſtantino, ἀρχαίαν συνήθειαν, ut cauſabatur Taraſius antè aditum Patriarchatum, [l] Oratione ad Populum habitâ? Damus ſanè invaluiſſe ſenſim eam συνήθειαν, cumpri-

[k] *Tomo* VII. *Conc. Col.* 531.

[l] *Suprà Sect.* V. *p.* 333.

primis à *ſexto* & *ſeptimo* Sæculo, ut ſatis docent [m] præſidia Nicænorum, qui certè nullum priorum ſæculorum teſtem produxerunt. Et quando cœperunt tùm Imagines eſſe in *uſu* ſacro, publicis in Templis erectæ, nullum illis [n] *exhibitum fuiſſe cultum proſtrationis*, *cereorum*, *ſuffituum*, *ſed hæc ſenſim introducta*, diſertè Galli nuperi iique Pontificii, in Dialogo quo flagellant Maimburgianas Hiſtorias. Neque Chriſtianis objectam unquàm fuiſſe *Imaginum* ſuperſtitionem, ſeu ab Ethnicis antè Conſtantinum Imperatorem, ſeu à Judæis qui antè V. vel VI. Sæc. cumprimis verò feciſſe Judæos Scriptores circà XI. Sæc. iidem Viri conſentiunt atque largiuntur. De *quarti* Sæculi praxi, & *quinti* adulti, certè in Oriente, Hiſpaniâ, Cypro, Africâ, fuſè in ſuperioribus, [o] Sectione I. De Imagine etiam *Edeſſenâ*, aut ſtatuâ *Paneadenſi* Servatoris, pluribus adhuc poſteà [p] ad objectionem Nicænam. En tibi *præſcriptionem* Iconolatricam! VIII.

m *Infrà* *Num.* XI. XII. XIII.

n *Entret d'End. p.* 134. 139. 140.

o *Num.* IV. V. VI. VII.

p *Hac Sect.* *Num.* XII.

VIII. Ut verò hujus Synodi *Actiones* ſingulas, & tumultuarias illas quidem, perſequamur, Alexandri nuperi Maimburgiique importunitas jubet. Quis crederet cauſam hanc omnem, quæ *ſemeſtri* ſpatio Conſtantinopolitanos Patres, diligentiſſimo examine exercuerat ſub Conſtantino VI. à Nicænis hiſce expeditam fuiſſe aliquot *dierum* intervallo, & paucis *Seſſionibus* quas Actiones vocant, mirâ, ut factioſis accidit, rapiditate, & vibrandorum anathematum incredibili impetu? *Prima* ſiquidem Seſſio incepit XXIV. Septembris, ex conceſſis, & *Sexta* V. Octobr. in quâ examini totius cauſæ impoſitus finis, ſententiâ mox latâ *Septimâ* Seſſ. In primâ etiam ſtatim imprecationum diræ, in *Iconoclaſtarum* ſcilicet *Hæreſim*, nondùm expendi cœptam, ab illis ipſis Epiſcopis qui paulo antè Imaginum cultum devoverant. Quo facto iis demùm fuit conceſſus ſedendi ac ſuffragandi locus, admittendo nemine in Confeſ-

ſum niſi conjurato. Falſiſſimum verò eſt, quod poſt Baronium [g] Maimburgius & [h] Natalis Alexander, in Actione primâ, lectas fuiſſe literas Hadriani, tanquàm *convocatorias Synodi*, aut *directrices* ejuſdem, quod illis eſt *Ius Synodicum* omnium Oecumenicarum Synodorum. Verba dant, dùm ſua dant. Imò lectæ Actione I. ſolummodò literæ Imperatorum, quorum *juſſione conveniſſent in Synodo*; Actione autem II. lectæ demùm literæ Hadriani, ut *Papæ*, vel *Præſulis*, vel *Archiepiſcopi Senioris Romæ*, ubique cum eâ reſtrictione. Et hæ quidem literæ, tùm quæ obſequii ſui teſtes eſſent ad Sacram Conſtantini & Irenes, & in modum libelli ſupplicis pro reſtituendis Imaginibus; tùm aliæ reſponſoriæ ad Synodicam Taraſii, *Sanctiſſimi & Vniverſalis Patriarchæ*, ut hic à Synodo appellatur. Ac de his literis rogatur à Legatis Taraſius, an conſentiat? [i] reſponſurus ſe conſentire & *confirmare*. De Literis verò Orientalium lectis Actione

[g] *Lib.* III. *p.* 432.
[h] *De Hær. Iconocl. Art.* IV. *p.* 87.
[i] *Tomo* VII. *Concil. col.* 117.

ctione III. tanquàm *trium Patriarcharum*, quas obtuliſſent eorum *Vicarii*, fuſe modo hac [k]*Sectione*, Baronii, Natalis, Maimburgii expoſitâ fide in luce hominum. Et hac rurſùm tertiâ Actione, partim in *anathemata* eruperunt Græci, antè ipſum examen cauſæ, partim in adulatorias voces, quibus Patriarchæ Taraſio aſſurgerent, pro conſuetudine Græcorum. Ac demùm Actionibus IV. V. VI. ſpecies quædam ineſt argumentorum pro cultu Imaginum, & diſputationis adverſus Iconomachos inſtitutæ. Sed quæ cauſæ præſidia? quæ argumenta? quæ aut rerum gravitas, aut verborum? Dixerit [l]Capiculare Caroli M. probatum Francofortanæ Synodo, id eſt, Italis, Gallis, Germanis, Hiſpanis, ſed & Britannis quorum ſententiam expreſſit Alcuinus. Vocant ſeu ex Scripturis detorta, ſeu ex Patribus imperitè producta, ſeu ex Apocryphis eruta, ſeu frivolis exemplis, hiſtoriolis, fabellis, ratiocinatiunculis nixa, toto

[k] *Num.* VI. VII.

[l] *Apud Goldaſtum, &c.*

paſſim Opere, *ineptiſſima*, *falſiſſima*, *abſurdiſſima*, *dementiſſima*, *inſaniſſima*, *riſu digna*, *ignaviâ obſita*, *ratione & ſenſu carentia*, *non mediocrem ſocordiam*, *veſaniam*, *inſipientiam*, *malignitatem*, *hebetes conjecturas*, *ſtolidiſſimas dictiones*, *errorem execrabilem*, *obſoletum ex priſcâ Gentilitate*, *Scripturas ad extraneos ſenſus uſurpatas*, [m] *penè nullum Divinorum apicum teſtimonium competenter poſitum*, [n] *Patrum ſententias mutilatas*, *depravatas*, *turbatas ordine*, *ſenſu*, *verbis*, [o] *nanias apocryphas*, *deriſione dignas* &c. Exemplis illuſtrioribus res fiet evidentior, quia nullus Maimburgio, nullus Natali Alexandro pudor eſt, in iiſdem argumentis vel reponendis paſſim urgendiſve; vel certè commendandis, in [p] Hiſtoriâ ſingularum Actionum.

[m] *Lib.* I. *C.* xxv.

[n] *Lib.* II. *C.* ov. xix. *&c.*

[o] *Lib.* III. x. xxx.

[p] *Nat.* T. xiv. *p.* 87 *&c. Maimb.* III. *p.* 434. *&c.*

IX. Vis argumenta ex Moſe, pro cultu religioſo Imaginum, vel *προσκυνήσεως*; producta ſeu in Literis Hadriani ad Imperatores, *Actione* II. ſeu à Monachis Palæſtinis, à Taraſio, ab

ab ignorantiſſimis Græculis, *Actionibus* tertiâ, quartâ, quintâ? *Abraham adoravit Populum Terræ. Moſes adoravit Iethro. Erexit Iacob titulum Deo. In hominis formâ luctatus eſt cum Iſraële. Iacob oſculatus eſt veſtem tabefactam Ioſephi. Idem adoravit ſummitatem virgæ. Idem benedixit Pharaoni. Moſes fecit Arcam Teſtamenti, Propitiatorium, Cherubim, Serpentem Æneum adſpiciendum. Dedit Tabulas Teſtimonii. Iuſſit opus ex auro & argento perfici. Purpura hyacintina fuit in fimbriis veſtimenti ponenda.* Et ſi quæ id genus ex Moſe plura, quibus occurrunt diſtinctè ſingulis Libri Carolini. Et quoniam familiarius nullum eſſet Iconolatris argumentum, quàm illud à Cherubinis, & ab Arcâ teſtimonii, & à Serpente Æneo, qui & perpetuus eſt noſtrorum clypeus, fuſè illis inſiſtit [q] Carolus M. ſed diſſimulandus hac parte recocturis θάνατον, [r] Natali Alexandro, & [ſ] Lud. Maimburgio. Urget Carolus fuiſſe illud tempus

q *Lib.* I. *C.* XVIII. XIX. XX. *Lib.* II. *C.* XXVII *&c.*

r *Differt.* VI. *Art.* I. *T.* XIV

ſ *Lib.* I. *p.* 74 *&c.*

pus umbrarum, figurarum; Inſtituta quidem illa Symbola à Deo fuiſſe, non autem Imagines; Arcanos habuiſſe ſenſus & myſticos, non Imagines; Habere nos *in veritate ſpiritualiter*, quæ Judæi carnaliter in figurâ; Veram nobis Arcam, verum Propitiatorium quærendum, *non in depictis tabulis, ſive parietibus*, ſed in penetralibus cordis noſtri, mentis oculo adſpicienda; Magnum diſcrimen eſſe inter Arcam Fœderis, & inter Imagines; Per duos Cherubinos, duo Teſtamenta fuiſſe ſignificata; Serpentem Æneum in ſublimi quidem fuiſſe poſitum, *non certè ut adoraretur*, quod ubi factum, laudatiſſimo exemplo *confregiſſe* eum Ezechiam Regem, *& vanas ſuperſtitiones abſtuliſſe*; Sic *nec adoratam* ipſam Arcam, non Tabulas, non Cherubinos, quanquàm in Sanctuario repoſita, & digna ſanè, ut Sanctuarium ipſum, *veneratione.* Vide ibi reliqua, nec jam diſputandi locus eſt. Pridemque ingens diſcrimen obſervatum ipſis

Pon-

Pontificiis: [t] *Non ſolùm pinguntur, ut oſtendantur, ſicut* Cherubim *olim in Templo, ſed ut adorentur.* Et Galli nuperi Porto-Regienſes: [u] Aliud *uſus Imaginum ſub novâ Lege, aliud Cherubini & Serpens Æneus ſub Vet. Teſtam.* Nunc quæ ex reliquis Veteris Inſtrumentis Libris, obtenderint hi Nicæni Imaginum cultui & adorationi, accipe. *Ieſu Nave* XII. *Lapides ſtatuit in Dei memoriâ. Nathan adoravit Davidem. Salomon fecit in Templo Boves & Leones. Sponſa dicit, Oſtende mihi faciem tuam. Erit altare Domino in medio Ægypti.* Et David paſſim; *Domine dilexi decorem domûs tuæ. Signatum eſt ſuper nos lumen vultûs tui, Domine. Sicut audivimus, ità & vidimus. Adorate Scabellum pedum ejus, quoniam Sanctus eſt. Adorate in monte Sanctitatis ejus*, & quæ ex Pſalmis plura, ipſeque in ſuis Romanus Pontifex Hadrianus. Accedant adverſùs Iconoclaſtas etiam vaticinia. *Quanta malignatus eſt Inimicus in Sanctis tuis,* de

[t] *Cajet. in* III. *Th. q.* 25. *A.* 3.

[u] *Entret. p* 136.

de his qui Hieroſolymam & Templum inverterent, inquit* Capitulare. *Quoniam non eſt jam Propheta, & nos non cognoſcet amplius. Domine, in Civitate tuâ Imaginem illorum ad nihilum rediges. Vt non extendant juſti ad iniquitatem manus ſuas. Me dereliquerunt fontem aquæ vivæ, & foderunt ſibi lacus contritos* &c. Quin audi vaticinium, de conſociatione Hadriani cum Taraſio Patriarchâ, adverſus Iconomachos! Profert * Johannes Legatus ſcilicet Orientalium, Actione II. *Miſericordia & veritas obviaverunt ſibi; juſtitia & pax complexæ ſunt ſe.* In Novi autem Teſtamenti Libris, quæ putes graviſſimis his Patribus colendarum Imaginum præſidia fuiſſe? *Nemo accendit lucernam, & ponit eam ſub medio. Vt videntes Sanctorum bona opera glorificent Patrem qui eſt in cælis. Mulier contingens fimbriam veſtis Dominicæ, exoptatam recepit ſanitatem. In nomine Ieſu flectatur omne genu. Tabernaculum factum eſt pri-*

* Lib. II. c. 1.

* T. VII. Con. col. 130.

*primum, in quo erant Candelabra, & Menſa, & propoſitio Panum* &c. Piget deſcripſiſſe reliqua, nec neceſſe eſt, ajebat de Montaniſtis y Hieronymus, *at ſingula deliramenta quæ proferunt, brevis ſermo ſubvertat.* Ubi verò, inquiebant z Occidentales, *ab Apoſtolis, exemplis aut verbis, ut illi garriunt, Imagines adorare inſtitutum? An forte Petrus inſtituit? an Iohannes? an Paulus? an Barnabas? an Euangeliſta?* Et *quantæ abſurditatis eſſet æquiparare Imagines*, vel Corpori & Sanguini Dominico, vel myſterio Dominicæ Crucis, vel Sacratis vaſis, vel Libris Divinæ Scripturæ, nec adoratis iis, nec pictis ſed ſcriptis, & à Deo ipſo profectis, ut *in iis doctrinæ Spiritualis eruditionem diſceremus?* Non profectò moniti unquam, ut iſtam edoceremur in Imaginibus Picturis, Simulachris. Hæc omnia fusè iidem Carolini aliquot Capitibus, præcipuè à xxv. *Cap.* Libri *Secundi*, quos apud Tillium vel Goldaſtum ſi lubet vide. Ac *Libro* 1. ſub initium

y *Epiſt. ad Marcell. T.* 11.

z *Libr Carol.* 11. *c.* xxv xxvi.

*Cap.* I. *Penè nullum Divinorum apicum teſtimonium competenter in memoratâ Synodo poſitum fuiſſe.*

X. Par eſt hujus *Pſeudo-Syllogi* futilitas, liceat uſurpare vocem Nicænis iſtis familiarem, in eludendis S. Scripturæ locis, quibus ſe Iconomachi tuerentur. Ad locum ex Moſe, repetitum Servatori, *Deum tuum adorabis, & illi ſoli ſervies*, excipiunt non ſemel, ipſe [a] Taraſius Patriarcha; Dictum quidem, *ſoli* Deo *ſervies*, ſed non *ſolum adorabis*; *Adorare* actum eſſe *honoris*, undè ſi honorandæ Imagines, adorandas quoque eſſe, quaſi hæc eſſent *ἀντίϛροφα*. Ad interdictum Moſaicum, *Non facies tibi ullam ſimilitudinem* reſpondent [b] Viri; intellexiſſe Moſem, non *facienda* eſſe *Idola Ægyptiorum*, non *ſerviendum Dæmoniis*, *Soli*, *Lunæ*, *quadrupedibus*, Diis alienis, nihil hæc ad Imagines Chriſtianorum. Ad præceptum Chriſti, de *adorando Deo* [c] *in ſpiritu & veritate*, in promptu Viris eſt; Sanè Dei eſ-

[a] T. VII. Act. IV. col. 248.
[b] Act. VI. c. 467.
[c] Ibid. Col. 465.

*eſſentiam inviſibilem*, & *incomprehenſibilem*, non eſſe coloribus effingendam; ſed neque *Imaginibus* deferendam eam λατρείαν quæ ſolum Deum decet. Ad Pauli iſta, [d] de *Dei incorruptibilis gloriâ commutatâ in ſimilitudinem Imaginis corruptibilis*, effugium patet illicò Patribus: Loqui Paulum nonniſi de Sacris *Ægyptiorum*, *Perſarum*, *Gentilium*, qui ſervirent animantibus, reptilibus, volatilibus, Soli, igni, creaturis, Idolis; non interdicere Apoſtolum ſuas Chriſtianis Imagines, ſimilitudines, quarum *transferrent* ad unum Deum *honorem*, ab Idolorum errore redempti. Ac ſpecioſior nulla Nicænis exceptio eſt, quàm quæ Iconolatrarum omnium eſt, identidem Maimburgio reponenda:; Non exhiberi Imagini cultum λατρείας, tanquàm *Divinæ naturæ*, tanquàm *Deo*, ſed neque ſe adorare *colores*, *ceram*, *tabulam*, cultu Imaginis abſoluto & ſummo; verùm adorare ſe Imaginem cultu προσκυνήσεως, cum *relatio-*

[d] *Ibid. Col.* 467.

*tione ad πρωτότυπον*, ad eum cujus Imago eſt, [e] *ὅτι ἡ τῆς εἰκόνος τιμὴ ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει, quia Imaginis honor ad principale refertur.* Quo de effugio quid Carolus M. quid Francofortani, quid Galli mox ſenſerint, & quàm parùm ſibi conſtiterint Nicæni, & quotquot Iconoduliam adſtruxêre, ipſâ praxi coarguente, erit infrà pro hujus Hiſtoriæ modulo dicendi locus, ubi conciliantem Maimburgium Nicænos cum Francofortanis, & cum Libris Carolinis, non ingratum fuerit obſervaſſe.

[e] *Act. IV. Col. 261.*

XI. Quid jam memorarem Eccleſiæ *Patres*, imperitè ſimul & in fraudem iſto in Pſeudo-Syllogo producendos! Exemplum unum vel alterum palàm iterùm faciet, quâ integritate Natalis & Maimburgius, viri nuperi, crepent tutam fuiſſe Synodum traditione Patrum, Eccleſiæ, ubique aſſertâ & demonſtratâ. Præclarè Carolus Rex in Capitulari, occaſione loci *Ambroſiani* à Nicænis ad Imaginum adorationem detor-

torti: [f] *Faciliimè Sanctorum Prædicatorum ſententias criminari audebunt, qui Divinæ Legis & Prophetarum Oracula criminari non metuunt, nec formidabunt, Juniorum documentis quandam inferre violentiam, qui Seniorum doctrinis, imò Senioribus, non formidant inferre injuriam.* Primus eſto, exempli cauſâ, *Athanaſius*, à Petro Nicomediæ Epiſcopo productus, [g] Actione IV. Synodi, & legendus à Stephano Diacono, ex *Libello* de Paſſione Imaginis Chriſti in Beryto. Summa eſt, Imaginem quandam Chriſti, in Urbe iſtâ Syriæ Phœniciæ, poſtquàm Judæi in illam ſæviiſſent in ludibrium Crucis, emiſiſſe tandem ad percuſſionem lanceæ, *multitudinem ſanguinis & aquæ*; undè deinceps infinita alia *Miracula*, & ipſa Judæorum illorum convictio, ac denique converſio. Vocat Loyolæ nepos Gallus, [h] *inclutum miraculum, in conſpectu infinitorum teſtium qui eſſent irrefragabiles, cui ſine ſummâ impudentiâ non* po-

f Lib. II. c. XV.

g Col. 218.

h Lib. II. p. 435.

*potuit contradici, & hoc ne quidem factum ab acerrimis Iconoclaſtis*, & quæ iſte plura. Os Jeſuitæ! *Impudentiæ* jam arguit Francorum Regem Carolum, & quicquid tùm Gallorum, Germanorum, Italorum, acceſſère Carolo. Hi enim, & hanc & id genus alias narratiunculas, quibus luxuriant Acta Nicæna, [i] vocant *Apocryphas, & riſu dignas nænias, ad quas pedem verterunt, cum viderent Divinæ Legis teſtimonia incompetenter adhibita, frivola, ex Apocryphis libris petita, ſpernenda, ſomnia, deliramenta* &c. Quinimò ipſe Jeſuita falſi arguit Græculum, rem referentem tanquàm ex ſcripto Athanaſii; Ait enim, poſt Baronium tamen, ad A. DCCLXXXVII. miraculum iſtud Berytenſe *recens tùm accidiſſe*, tempore Nicænorum, quod & Sigebertus in Chronico, ad A. DCCLXV. accidiſſe *tempore Conſtantini Imperat. & Irenæ uxoris ejus.* Undè ergò ab *Athanaſio*, quadringentis antè annis, & quod excedit, memoratum?

[i] *Lib.* III. *c.* XXX. *Lib.* IV. *c.* X. XI. XII.

Et

Et undè præterea Maimburgius, eo tempore, iiſque teſtibus, rem omnem illam ità geſtam? Nec enim unius fortè Sigeberti, aut recentiorum ſufficit auctoritas, tacentibus Theophane, Miſcellâ, Cedreno, Byzantinis aliis. Si etiam factum illud nuperum admodùm fuit, recentiſſimâ rei memoriâ, quî in Synodo referri potuit, tanquàm ex teſtimonio & *libro S. Athanaſii?* Undè etiam Taraſius, ſtatim à lectione ejus Miraculi, negat ex ratione ſui temporis, quo Imagines miraculis nullis ſignarentur, de præteritis eſſe judicandum? [k] Μὴ τὶς εἴπῃ, τίνος ἕνεκεν αἱ παρ' ἡμῖν εἰκόνες οὐ θαυματουργοῦσι. *Ne quis dicat, cur illæ Iconæ quæ apud nos ſunt, miracula minimè faciunt?* Rationem addit, *quod ſigna infidelibus data ſunt.* Neminem etiam in Synodo *contradixiſſe*, huic ex Pſeudo-Athanaſio fabellæ, quid mirum? Sed nec contradictum Apocrypharum id genus narrationum, in eâdem & ſequenti Seſſione, uberrimæ

[k] T. VII. Conc. col. 223.

rimæ ſegeti, quæ paulo poſt à Carolo M. & Latinis exploſæ fuerunt. Ac ſupponit Maimburgius acerrimos in eâ Synodo ſediſſe *Iconoclaſtas*, quæ tota coacta ex conjuratis, turpi ad Taraſium defectione Baſilii Ancyrani, Theodori Myrenſis, Theodoſii Ammorii Epiſcopi, Gregorii Neo-Cæſarienſis, aliorumque qui Iconolatriam antè damnaſſent. Nec unum hoc portentum Maimburgio placuit. Probat, pari ſcilicet credulitate *conglomerata deliramenta reliquà*. Ex. gr. proferuntur tanquàm ex genuino Antiquitatis monumento,[l] *Imagines Petri & Pauli* à Sylveſtro Romano delatæ ex Eccleſiâ, ubi fuiſſent erectæ, ad Conſtantinum M. leprâ laborantem. Quod commentum, Doctis omnibus exploſum, certè in eruditâ Galliâ, ex *Pſeudo-Actis* Sylveſtri urgendum ab [m] Hadriano in Epiſt. ad Auguſtos, ſed qualis Romæ ſequiori ætate ex Archivis eruenda, ridet meritò Carolus, ipſeque indubiè Maimbur-

[l] *Act. Nic. Act.* II. *Col.* 103.

[m] *Vid. Act.* II. *col.* 103.

burgius. Ac rectè Francorum Imperator, ſi quid veri ſubeſſet, delatas fuiſſe Imagines *ad videndum, non ad adorandum.* Ita de Imaginibus Sacris donandis à Conſtantino, aut etiam de Imagine Chriſti Dei Hominis, θεανδρικὸν χαρακτῆρα dixit Damaſcenus, ab eodem Imperatore *Numiſmati* impreſſâ, fabellas non fert eruditi hujus Sæculi ratio. Urgent porrò graves illi [n] Patres, ut ex authenticis ſcriptis, & Eccleſiæ prioris Tabulis, ordine ubique inverſo, confuſo, præpoſtero, ſequentia adoratarum cum fructu Imaginum documenta. Refertur hiſtoria Imaginis *Dei Genitricis*, cui lucerna quædam accenſa, ad ſupplicem orationem, in ſextum etiam menſem inextincta manſit. Alia de Imagine *Anaſtaſii* Martyris, quæ mulierem quandam Cæſarienſem Palæſtinam, prævijs apparitionibus, & prece ad Imaginem directâ, miraculo ſanatura fuit. Aliæ, de Imaginibus *B. Virginis*, *Coſmæ*, *Damiani*, *Euphemiæ* Virginis & Martyris, *Theodo*-

n *Paſſim Act. IV. VI.*

*ſii Abbatis*, *Polemonis*, ſexcentæ id genus, per quas voces editæ, dæmonia fugata, morbi ſublati, vincula ſoluta, ſanguis emiſſus, mortui ſuſcitati, ſteriles fœcundatæ, aquæ deficientes effuſæ, illatæ Imaginibus contumeliæ ſeveriſſimè vindicatæ, & quæ id genus plura ſunt febricitantium ſomnia, & anilia deliramenta, ubique aliàs, præterquàm in hac cauſâ, à Maimburgio ſtudioſè explodenda. Ità ſëmel iterumque repetitur, o *Actione* IV. & V. tanquàm ex Sophronio Hieroſolymit. & ex Limonario, hiſtoriola de *Dæmone* vexante Incluſum quendam, ac ſtipulante, ſi quietem ab hoc certamine ſibi vellet, ceſſaret *adorare Imaginem Deiparæ*. Petit Incluſus deliberationi tempus, remque Abbati ſignificat, cujus reſponſum fuit; Magis illi *συμφέρειν expedire*, *omnia in Civitate lupanaria ingredi*, quàm abnegare adorationem Imaginis Chriſti, aut Matris ejus. Ad quæ Capitulare Carolinum meritò cohorreſcit; p *O incomparabilis*

o Col. 251. 382.

p Lib. III. Cap. XXXI.

*lis abſurditas! O exitiabile malum! O veſania* &c.!

XII. Nec omittuntur his Patribus inter tot miraculoſas Imaginum virtutes, *Statua ænea* Paneadenſis, ex Euſebio, & *Imago* Chriſti Θεότευκτος, ex Euagrio, in quibus Maimburgio noſtro & Natali, poſt Baronium ſuum, vel Gretſerum, præſidium præcipuè poni videtur. Sed de his actum agere non lubet. Indignatus pridem in Nicænos, ficulneis his cauſæ fulcris muniendos, Carolus Magnus. Ità de Imagine vel Statuâ Paneade à muliere erectâ, primò factum ait dubium eſſe, q *ſi tamen factum eſſe credatur.* Deindè, non præciſè *effigiem Chriſti* fuiſſe, licet nonnulli dicerent, affirmatum ab Euſebio eſt, minùs eam *adoratam*, aut *adorationis* ergò conflatam, ſed tantùm amoris & recordationis cauſâ. Prætereà, aut Gentilem fuiſſe fœminam, necdum liberatam *ab Idolorum cultibus*, hinc ſuos imitaturam in *Statuis* Mortuorum erigendis, undè ſanè

q Lib. iv, Cap. xv.

nè Χριϛȣ̃ ἄγαλμα *Chriſti ſtatuam* dixit Sozomenus: Aut ſaltem mulierem eam in *rudimento converſionis ſuæ* fuiſſe poſitam, necdum *ſolidi cibi* capacem, factum igitur incautè, nec *ad imitationem cujuſquam.* Denique, quod additur de *herbæ* ad pedes ſuccreſcentis virtute, non eô factum fuiſſe, *ut herbæ aut imagines adorentur.* Mittimus quæ ab Agobardo Lugdunenſi, ad hoc non [r] *religionis* aut *venerationis* ſignum, ſed *amoris potiùs & recordationis*; ab [ſ] Henr. Valeſio, de re factâ ἀπαρα-φυλάκτως *inconſideratè, imprudenter*, contrà Chriſtianorum diſciplinam; & omnium inſtar à [t] Joh. Dallæo noſtro, ad hanc ex Euſebio, tum ex rem auctoris Joh. Antiocheno, Damaſceno, Nicænis, objectiunculam, pridem repoſita obſervataque fuerunt. Ac eo minùs conveniens Nicænis objectio fuit, quod τὰ ἀγάλματα *ſtatuas* ne ipſi, aut Germanus Conſtantinopolit. aut Damaſcenus, aut ullus vetuſtiorum probaverit. Pariter perſtrin-

r Ex Ed. Baluz. p. 248.

ſ Not. ad Euſ. p. 150.

t De Imag. Lib. III. C. II.

ſtrinxit Francorum Regum maximus obtendentes Imaginem illam Chriſti *θεότευκτον*, miraculoſè *linteo*, vel *ſudario*, vel *panno* impreſſam, & ab ipſo ſcilicet Domino ad Abgarum Edeſſenum cum Literis miſſam, de quâ poſt Euagrium Nicæni, & Hadrianus I. Nec intermittit frequentem hujus Imaginis commendationem [u] Maimburgius, addens etiam, *iis teſtiomoniis rem niti, quibus nihil eſt quod rationabiliter opponi poſſit*, indubiè in riſum effuſus quum ſcriberet. Negabat verò Carolus, ſi res vel maximè ità fuiſſet geſta, [x] *aut Abgarum Imaginem poſtulaſſe, adoraturum, aut Dominum Abgaro Imaginem adorandam deſtinaſſe.* Sed meritò urget inſuper Carolus, ſilentium Hiſtoriæ Euangelicæ, in re ſuprà aliàs memorabili. Adde illud Euſebii, quantum ad *Imaginem* Edeſſenam, quicquid iſte de Epiſtolis Chriſti & Abgari, à Gelaſio Papâ exploſis. Accedit Procopii illud in hiſtoriâ obſidionis Edeſſenæ per Choſroëm, om-

u *Lib.* I. & III. *p.* 78. 332.

x *Lib.* IV. C. X. XI.

omniumque quotquot Euagrium præceſſère Hiſtoricorum. Nata ergo fabella Sæculo jam Imaginario, quando vires acquirebat in dies ſuperſtitio. Et hanc ex Euagrio Scholaſtico, non unius commenti ſcriptore, ſub finem Sæculi VI. tradiderunt poſteà Sæculo VIII. Gregorius II. in *Epiſt.* priore ad Iſaurum, & Damaſcenus†, ſed hæſitanter, †φέρεται δὲ τὶς ἱςορία, ὡς ὁ Κύριος, *fertur autem quædam Hiſtoria, quaſi Dominus* &c. Hinc Nicæni, Hadrianus I. Theophanes, Leo Grammaticus, Porphyrogenitus, Cedrenus, Menologium, Xanthopulus, & qui non, ſed plerique diverſiſſimis circumſtantiis. Ac ipſa illa ſcilicet Imago fuit, quæ deinceps Conſtantinopolim, ſub Conſtantino Porphyrogenito, transferenda fuit, quo tempore obfirmata eſſet in Oriente Iconolatria; Sæculo X. Urget etiam Baronius, ad A. DCCLXIX. ejuſdem Imaginis Edeſſenæ *habitam eſſe mentionem in Synodo Romanâ*, ex Pſeudo-literis nempe Patri-

† *Lib. IV. Orth. Fid. c. XVII.*

rtiarcharum Orientis, de quibus paulo antè fuit diſſertatum. Sed acta ſæpiùs non agimus, & vaniſſimi commenti originem, frigus, abſurda, contrà Baronium, Bellarminum, Pamelium, Gretſerum, alios, iſtum cummaximè Caſaubono & Hoſpiniano inſultantem, prolixè expoſuêre Viri noſtrates, nec cordatiores pauci intellexerunt in ipſâ [a] Galliâ Pontificiâ. Ac omnium inſtar *Syntagmati* Gretſeriano oppoſuit aliud noviſſimè, *de Imaginibus Chriſti*, Joh. Reyſkius Saxo Gymnaſiarcha, Vir Doctiſſimus, qui hoc argumentum collatis utrimque ſcriptis fuſè perſequitur.

[a] V. poſt Valeſ. & Entret. d'Eud. & d'Euchar. p. 126. & ſeq.

XIII. Vix ſtadio huic metam inveniremus, aut labori finem, ſi abſurdas, jejunas, præpoſteras, ſed & infidas Nicænorum citationes, dùm ad Patres provocant, in apricum proferremus. Vis *Gregorium Theologum* patronum εἰκονοδουλείας? Accipe ex ejus [b] Carmine περὶ ἀρετῆς, in quo refert *mirabilem Iconam Polemonis*, ad cujus adſpectum mulier quædam

[b] Act. IV. col. 206.

ad ſtuprum vocata, ut erat hæc Imago σεβασμία *venerabilis*, illicò pudore ſuffuſa pedem retulit, & ſtupro abſtinuit. Nempè Nazianzenus ibi de virtutibus Gentilium, & quoque Polemonis, Philoſophi Ethnici, magiſtri Zenonis, de quo Laërtius. Cujus *Imago, nec profectò Sacra* Nazianzeno fuit, nec colenda niſi ab Idololatris, nec conferenda cum *Imagine Dei & Hominum Mediatoris*, ità [c] Carolus M. nec profectò Theologo iſti memorata ad commendandum Imaginum uſum, cultumve Chriſtianum. Vis *Chryſoſtomum* faventem Imaginum cultui? Proferendus locus fuit, ex [d] Sermone encomiaſtico in Meletium Antiochenum, ubi tam charam fuiſſe hujus Antiſtitis memoriam univerſæ Civitati, ut etiam *ejus Iconam geſſerint* in annulis, calicibus, phialis &c. Quàm appoſitè, & ad quæſitum! Alibi, ex [e] Sermone Chryſoſtomi εἰς τὸν νιπτῆρα, urgent verba, quibus ait, Creaturas dum *miniſtrant homini*, *magis miniſtrare*

c Lib. III. C. XXI.

d Act. IV. col. 200.

e Col. 259.

*ſtrare Imagini Dei*, ſeu Deo cujus in homine Imago eſt: Addit ſimile, dùm *honoratur Imago Imperialis*, *honorari characterem Imperatoris*, *non tabulam* aut *picturam*. Quàm inferunt hæc Deum ritè adorari, vel Chriſtum ex ejus inſtituto, docente videlicet Johanne, ſicubi Imago Chriſti adoratur! Exſpectas magni *Baſilii* Cæſarienſis cum Iconodulis conſenſionem! Habe, *f* ex *Sermone* contrà Sabellianos, Arianos: Nempe probaturus unum principium, unitatem ſubſtantialem in S. Trinitate, docet Filium quidem eſſe *Imaginem Patris*, ex Patre genitum, ſed unam tamen eandemque cum Patre *ſubſtantiam*. Addit ſimile, ab *Imagine Imperatoriâ*, de quâ ſi dicatur *hic eſt Imperator*, non eô tamen *Principale privatur appellatione Imperatoris*, ſed nec eo colliges *duos eſſe Imperatores*. Quis præter Nicænos confeciſſet ex hac loquendi ratione metonymicâ, quâ *Imago* venit nomine ſui *Prototypi*, Imaginum in Templis erectio-

*f Act. iv. col. 261.*

 nem

nem cultumque religioſum? Nam quod urgent alii ut ex Baſilio, locum ex *Epiſt. ad Iulianum*, in quo Imaginum adoratio adſcribitur *traditioni Apoſtolicæ*, per fraudem ejus nomine inſcribi, doctiores Pontificii profeſſi ſunt. Vis ex [g] *Greg. Nyſſeno*, *Cyrillo Alexandrino*, *Aſterio*, &c. pro cauſâ Iconolatricâ quæ ſtringant argumenta? Habebis citata loca, in quibus memorantur à Viris piis *Imagines*, vel *Picturæ*, exprimentes vivis coloribus Hiſtoriam Abrahami, Sacrificium Iſaaci, Paſſionem Chriſti, Martyrium Barlaami, vel Euphemiæ Virginis; &c. Nuſquàm habebis *cultas* eas vel *honoratas*. Ac quia de *Euphemiâ* mentio eſt, hujus poſtremæ λείψανον, *diſtillans Sacrum balſamum*, à Conſtantino Copronymo in mare projectum, divinam Providentiam in Lemnum deduxiſſe, religionis ergò tanto miraculo aſſervandum, *revelandumque per nocturnam viſionem*, pluribus oſtentat [h] Jeſuita: Addit apoſtrophem ad

*Pro-*

g *Ib. col.* 203. & *ſeq.*

h *Hiſt. Icon.* L. 11. p. 291. & 292.

*Proteſtantes, hujus hiſtoriæ lectione perfundendos pudore*, & obſervaturos Majores ſuos nonniſi *ectypa fuiſſe* (des copies) *ſceleratiſſimi mortalium Co ſtantini, quem expreſſerint exactiſſimè doctrinâ & exemplo.* Prudenter, moderatè, & opportunè, ad inſulſam ex Theophane fabellam, quam, certò ſcimus, riſit in ſinu ſuo dùm poſt [i] Baronium reponeret. Quoties enim aliàs hujuſmodi incidunt miracula, aut viſiones, apparitiones, totiens ferè ſolet Maimburgius ità occupare Lectorem, ut fidem faciat ambiguam, *ſeu res verè ità geſta ſit, ſeu à nimiùm creaulis profecta*; aut à vi *imaginationis*; aut ab Hiſtoricis qui rem *non ſatis expenderint*; aut qui *nullo rei documento, nullo teſte idoneo*, ſcriptis conſignarint. Ità in [k] Hiſtoriâ Belli Sacri, cùm aliàs paſſim, tùm ubi de miraculis S. Bernardo tributis; *Multum abeſt*, inquit, *ut iis temporibus fuerint tàm exactâ diligentiâ, ut hodie ſumus, in hujuſmodi rerum examine*; Sæpè

i *Ad Ann.* DCCLXVI. N. IV.

k *Lib.* III. *p. m.* 319.

Sæpè *nimiam credulitatem meritum putant; Credo liberum unicuique eſſe in talibus quod libuerit opinari.* Ac Galli nuperi, iique Pontificii, in *Dialogo* de ſcriptis Maimburgianis, hac viri levitate animadverſâ: [l] *Argumentum à Miraculis fallit: Quia abſque revelatione non certò conſtat, ſitne verum aut falſum quod narratur Miraculum*, allegatâ auctoritate Auguſtini contrà Donatiſtas, & Tertulliani contrà Gentiles. Sed ad Nicænos revocamur. Ac ne deeſſet auctoritas Synodi Univerſalis, Canonem proferunt [m] Synodi *Sextæ*, qui eſt LXXXII. Summa Canonis eſt, Chriſtum malè repræſentari, in quibuſdam *Imaginibus*, ſub *formâ Agni* à Johanne digito commonſtrati; quo ipſo damnari praxim *Romanæ Eccleſiæ*, fatetur Cæſar [n] Baronius, hinc *Canonem eum improbatum penitùs.* Definiunt igitur Trullani; *Titulari* Chriſtum oportere. ἀναστηλοῦσθαι, ſeu figurari κατὰ τὸν ἀνθρώπινον χαρακτῆρα *humanâ formâ.* An cultûs, aut προσκυ-

[l] Entr. d'Eudoxe. p. 124.

[m] Act. IV. col. 234.

[n] Ad Ann. DCXCII. N. XLIV.

σκυνήσεως fortè cauſâ? Audi Patres! Imo πρὸς κατανόησιν τῆς ταπεινώσεως τοῦ λόγου, καὶ πρὸς μνήμην τῆς ἐν σαρκὶ πολιτείας τοῦ τε πάθους αὐτοῦ, &c. *ad revolvendam animo humilitatem Verbi*, ex faſtigio illo Divinæ celſitudinis, *& ad memoriam converſationis in Carne factæ, & paſſionis ejus, mortis, redemptionis.* Quos intrà terminos ſi conſtitiſſent Imagines, ſeu in Oriente ſeu in Occidente, quanquàm alium nobis rememorandi modum & Chriſtus & Paulus injunxerint, ſique nullum fuiſſet unquàm periculum religioſi cultûs Imaginibus exhibendi, non profectò aut dejectæ à Leone, aut prohibitæ eæ in Synodo *Septimâ* fuiſſent, aut turbæ poſteà enatæ quas Iconolatrarum furor excitavit. Mittimus quæ Nicæni iſti ex poſterioribus in medium proferunt, ſæculi VI. VII. VIII. puta ex *Leontio Cyprio, Sophronio Hieroſolymit. Symeone Stylitâ, Germano Conſtantinopolit. Ioh. Damaſceno, Gregorio* II. *Romano*, quo tempore & fabulis & ſu-

ſuperſtitionibus impleri omnia paſſim cœpta, in Orbe utroque. Præterquàm quod ab Iconodulis ſub iis nominibus conficta non pauca, aut ab iiſdem apocrypha pro veris aſſumpta, uti patet vel ex uno Damaſceno, in ſuperſtitiones valdè propenſo. Dixerit Cæſar Baronius, [a] ad A. Chriſti XXXI. occaſione mulieris Hæmorrhoiſſæ Paneadenſis: *Porrò recenſet Ioh. Damaſcenus, ex Chronico Iohannis Antiochiæ Epiſcopi, ſupplicem libellum oblatum Philippo Tetrarchæ Trachonitidis regionis, ut de beneficio quod acceperat, liceret in perpetuum ejus rei monumentum Statuas erigere. Sed cùm in multis ejus ſcripti fides vacillet, & NB. compluribus ſcatere mendaciis cognoſcatur, indignum putavimus his noſtris chartis intexere.* Habes conſenſum totius Chriſtianæ Antiquitatis Nicænum; quem etiam laudibus tollere nihil verecundantur nuperi Hiſtorici; Carolus verò Magnus ut illuſorium ac fraudulentum exſibilavit, quia ubi-

[a] Tomo I. N. LXXV.

ubique ſententiis Patrum, ſi quæ genuinæ fuerunt, perverſis *ordine*, *ſenſu*, *verbis*, cumprimis in Libro II. ſui Capitularis. Sed quod maximè dignum fuiſſet obſervatione Maimburgianâ & Alexandrinâ, nullum planè iidem Nicæni, ex innumeris quos proferunt Teſtibus, Actione *quartâ*, aut *quintâ*, produxêre Patrem *trium* priorum Sæculorum, quibus certè hac in cauſâ primus locus debebatur. Undè omnis illa quam jactant *Traditio Apoſtolica*, eò tandem redit, ut à *duobus tribuſve* ſæculis ad ſummum repetenda veniat; eademque, dùm eo uſque aſſurgunt, de ſolo *Imaginum uſû*, ſenſim introducto in Eccleſias, accipienda.

XIV. Ut verò Confeſſûs hujus Taraſiani, & Pſeudo-Syllogi Nicæni, *gravitatem*, *pietatem*, *ſanctitatem*, *exactitudinem*, *ordinem*, *Orthodoxiam*, & ſi quæ alia apud Maimburgium encomia, poſtremò cognoſcas, cùm de proceſſûs totîus methodo, tùm de definitione ipſâ ſen-

ſententiâque, verbum nobis addendum ſupereſt. Primò, ut conſtet nulli Epiſcopo niſi conjurato liberum ſuffragium fuiſſe, ſtatim [p] *Actione* 1. antè lectas etiam literas Hadriani, & quas vocant Synodicas, ſolemniter recantant & Iconolatriam profitentùr, qui antè damnaverant ſub Copronymo. Quo facto, & deliberatione habitâ, demùm *ab Hæreſi reverſos* admitti decernit Synodus. Secundò, in editis *Confeſſionibus Fidei*, qualis ex. cauſâ illa [q] Baſilii Ancyrani, tacitis præcipuis Chriſtianæ fidei Articulis, puta, Myſterio Redèmptionis, Remiſſione Peccatorum, Reſurrectione, Vitâ æternâ, vix apparet niſi Confeſſio *Dominæ Mariæ*, *Angelorum*, *Sanctorum*, *Imaginum*, *Reliquiarum*, & deferendi illis religioſi cultûs, ſub nominibus *expetendæ interceſſionis*, *venerationis*, *adorationis*, *ſalutationis*. Confeſſio [r] Theodoſii, Ammorii Epiſcopi, nihil niſi *Iconoduliam* profeſſa, incipit: *Confiteor, & polliceor, & recipio,*

p Col. 54. & ſeq.

q Ibid.

r Col. 59.

*cipio, amplector, atque adoro principaliter intemeratam Iconam Domini noſtri Ieſu Chriſti, & Iconam Dei genitricis* &c. Ità Confeſſiones reliquæ, *Actione* III. Johannis Epheſii, Conſtantini Cyprii, Euthymii Sardenſis, Petri Nicomedienſis, Hypatii Nicæni, Stauracii Chalcedonenſis, cæterorumque ſucceſſivè Epicoporum: Omnes antè diſceptationem cauſæ, antè Scripturas expenſas, loca Patrum conſulta, Iconomachos auditos, horum argumenta librata, quod demùm fit eâ Seſſione quæ *definitionem* immediatè præceſſit, *Sextâ* nempè, omnes ad unum confitentur, amplectuntur, ſalutant, adorant venerandas Imagines, quidam etiam *ex toto corde eas ſuſcipientes, & adoratione amplectibili.* Quod poſterius impietatis poſtulavit f Carolus M. & meritò, docèns Catholicam Eccleſiam *toto corde ſuſcipere Dei Miſericordiam, Deum, Chriſtum, qui eſt pax noſtra* &c. Tertiò, erumpunt ſtatim pii illi ac Chriſtiani Patres, in ipſo Conſeſſûs li-

f *Lib.* III. *Cap.* XVIII.

mine, in dira *anathemata*, & horrendas *execrationes*, projiciendas in ſingulis Actionibus, ac penè ſuffragiis, in Conſtantinum, in Leonem, in Patres omnes Septimæ Synodi; atque adeò in omnes Eccleſiæ Patres, vel Synodos, qualis certè Eliberitana fuit, à quibus illud *εἰκονοποιὸν ἐπιτήδευμα*, [t] *ſtudium circà Imagines, inducendo in Eccleſias, in Cœmeteria Sanctorum*, improbatum, damnatumque fuit. Quæ anathematum ac devotionum levitas, collata cum [u] definitione Synodi VII. ſub Copronymo, eô minùs probari Maimburgio debuit, quod in iis ſe unum profeſſus ſit, qui Imaginum uſum, aut etiam venerationem pro re *liberâ*, *indifferente*, nec de *eſſentiâ* Religionis eſſe cenſent. Unde Carolus, & cum Carolo Francofortani, impotentem hanc Græcorum Patrum imprecandi libidinem, ac penè rabiem, amariſſimis vocibus deteſtati ſunt. Quartò, qui modò Acta legerit, attenderitque ad præpoſte-

t *Act* VI. *col.* 474. *Epiph. Hær.* LXXIX.

u *Suprà Sect.* IV. *N.* X. XI.

ſterum ordinem interloquentium; teſtimoniorum aliena, inſulſa judicia, acclamationes ineptas, Monachalem ubique ignorantiam, ac vehementiam affectuum, effundendorum modò in abſurdas & immodicas laudes, modò in contumelioſas ac maledicas voces; potiùs pergræcantium fuiſſe cœtum, quàm Synodalem Conſeſſum, judicabit. Quintò, ex VI. modò *Seſſionibus*, in quibus proceſſus Cauſæ univerſus viſitur, *tres* primæ in legendis literis Auguſtalibus, Patriarchalibus, Romanis, & quas ſuppoſuêre Thronis Orientis, terminatæ; *Duæ* ſequentes, impenſæ in producendis quos dixi vel alienis, vel ſuſpectis, domeſticiſvè Teſtibus, & verè συκίναις ἐπικυρίαις. *Sexta*, tranſigenda tota in legendâ *ἀνασκευῇ refutatione* (quam vocant) Synodi Septimæ, pridem antè Synodum ſcriptâ, & adornatâ, quæque veriùs, ut ex datis ſpeciminibus liquet, concatenatio quædam fuit injuriarum è popinis & plauſtris,

ad ſtuprum vocata, ut erat hæc I-mago *σεβασμία venerabilis*, illicò pudore ſuffuſa pedem retulit, & ſtu-pro abſtinuit. Nempè Nazianzenus ibi de virtutibus Gentilium, & quoque Polemonis, Philoſophi Eth-nici, magiſtri Zenonis, de quo Laër-tius. Cujus *Imago, nec profectò Sacra* Nazianzeno fuit, nec colenda niſi ab Idololatris, nec conferenda cum *Imagine Dei & Hominum Mediatoris*, c Lib. III. C. XXI. ità [c] Carolus M. nec profectò Theolo-go iſti memorata ad commendandum Imaginum uſum, cultumve Chriſtia-num. Vis *Chryſoſtomum* faventem Imaginum cultui? Proferendus lo-d Act. IV. col. 200. cus fuit, ex [d] Sermone encomiaſtico in Meletium Antiochenum, ubi tam charam fuiſſe hujus Antiſtitis me-moriam univerſæ Civitati, ut etiam *ejus Iconam geſſerint* in annulis, ca-licibus, phialis &c. Quàm appoſi-e Col. 259. tè, & ad quæſitum! Alibi, ex [e] Ser-mone Chryſoſtomi *εἰς τὸν νιπτῆρα*, urgent verba, quibus ait, Creaturas dum *miniſtrant homini, magis mini-*
*ſtrare*

*ſtrare Imagini Dei*, ſeu Deo cujus in homine Imago eſt: Addit ſimile, dùm *honoratur Imago Imperialis*, *honorari characterem Imperatoris*, *non tabulam aut picturam*. Quàm inferunt hæc Deum ritè adorari, vel Chriſtum ex ejus inſtituto, docente videlicet Johanne, ſicubi Imago Chriſti adoratur! Exſpectas magni *Baſilii* Cæſarienſis cum Iconodulis conſenſionem! Habe, *f* ex *Sermone* contrà Sabellianos, Arianos: Nempe probaturus unum principium, unitatem ſubſtantialem in S. Trinitate, docet Filium quidem eſſe *Imaginem Patris*, ex Patre genitum, ſed unam tamen eandemque cum Patre *ſubſtantiam*. Addit ſimile, ab *Imagine Imperatoriâ*, de quâ ſi dicatur *hic eſt Imperator*, non eô tamen *Principale privatur appellatione Imperatoris*, ſed nec eo colliges *duos eſſe Imperatores*. Quis præter Nicænos confeciſſet ex hac loquendi ratione metonymicâ, quâ *Imago* venit nomine ſui *Prototypi*, Imaginum in Templis erectio-

f *Act. iv. col. 261.*

nem cultumque religioſum? Nam quod urgent alii ut ex Baſilio, locum ex *Epiſt. ad Iulianum*, in quo Imaginum adoratio adſcribitur *traditioni Apoſtolicæ*, per fraudem ejus nomine inſcribi, doctiores Pontificii profeſſi ſunt. Vis ex [g] *Greg. Nyſſeno*, *Cyrillo Alexandrino*, *Aſterio*, &c. pro cauſâ Iconolatricâ quæ ſtringant argumenta? Habebis citata loca, in quibus memorantur à Viris piis *Imagines*, vel *Picturæ*, exprimentes vivis coloribus Hiſtoriam Abrahami, Sacrificium Iſaaci, Paſſionem Chriſti, Martyrium Barlaami, vel Euphemiæ Virginis; &c. Nuſquàm habebis *cultas* eas vel *honoratas*. Ac quia de *Euphemiâ* mentio eſt, hujus poſtremæ λείψανον, *diſtillans Sacrum balſamum*, à Conſtantino Copronymo in mare projectum, divinam Providentiam in Lemnum deduxiſſe, religionis ergò tanto miraculo aſſervandum, *revelandumque per nocturnam viſionem*, pluribus oſtentat [h] Jeſuita: Addit apoſtrophem ad

*Pro-*

[g] *Ib. col.* 203. & *ſeq.*

[h] *Hiſt. Icon.* *L.* 11. *p.* 291. & 292.

*Proteſtantes, hujus hiſtoriæ lectione perſundendos pudore*, & obſervaturos Majores ſuos nonniſi *ectypa fuiſſe* (des copies) *ſceleratiſſimi mortalium Co ſtantini, quem expreſſerint exactiſſimè doctrinâ & exemplo.* Prudenter, moderatè, & opportunè, ad inſulſam ex Theophane fabellam, quam, certò ſcimus, riſit in ſinu ſuo dùm poſt [i] Baronium reponeret. Quoties enim aliàs hujuſmodi incidunt miracula, aut viſiones, apparitiones, totiens ferè ſolet Maimburgius ità occupare Lectorem, ut fidem faciat ambiguam, *ſeu res verè* ità geſta ſit, *ſeu à nimiùm creaulis* profecta; aut à vi *imaginationis*; aut ab Hiſtoricis qui rem *non ſatis expenderint*; aut qui *nullo* rei *documento, nullo teſte idoneo*, ſcriptis conſignarint. Ità in [k] Hiſtoriâ Belli Sacri, cùm aliàs paſſim, tùm ubi de miraculis S. Bernardo tributis; *Multum abeſt*, inquit, *ut iis temporibas fuerint tàm exactâ diligentiâ, ut hodie ſumus, in hujuſmodi rerum examine*;

Sæpè

i *Ad Ann.* DCCLXVI. *N.* IV.

k *Lib.* III. *p. m.* 319.

σκυνήσεως fortè cauſâ? Audi Patres! Imo πρὸς κατανόησιν τῆς ταπεινώσεως τοῦ λόγου, καὶ πρὸς μνήμην τῆς ἐν σαρκὶ πολιτείας τοῦ τε πάθους αὐτοῦ, &c. *ad revolvendam animo humilitatem Verbi*, ex faſtigio illo Divinæ celſitudinis, *& ad memoriam converſationis in Carne facta, & paſſionis ejus, mortis, redemptionis.* Quos intrà terminos ſi conſtitiſſent Imagines, ſeu in Oriente ſeu in Occidente, quanquàm alium nobis rememorandi modum & Chriſtus & Paulus injunxerint, ſique nullum fuiſſet unquàm periculum religioſi cultûs Imaginibus exhibendi, non profectò aut dejectæ à Leone, aut prohibitæ eæ in Synodo *Septimâ* fuiſſent, aut turbæ poſteà enatæ quas Iconolatrarum furor excitavit. Mittimus quæ Nicæni iſti ex poſterioribus in medium proferunt, ſæculi VI. VII. VIII. puta ex *Leontio Cyprio*, *Sophronio Hieroſolymit: Symeone Stylitâ*, *Germano Conſtantinopolit. Ioh. Damaſceno, Gregorio* II. *Romano*, quo tempore & fabulis & ſu-

ſuperſtitionibus impleri omnia paſſim cœpta, in Orbe utroque. Præterquàm quod ab Iconodulis ſub iis nominibus conficta non pauca, aut ab iiſdem apocrypha pro veris aſſumpta, uti patet vel ex uno Damaſceno, in ſuperſtitiones valdè propenſo. Dixerit Cæſar Baronius, * ad A. Chriſti XXXI. occaſione mulieris Hæmorrhoiſſæ Paneadenſis: *Porrò recenſet Ioh. Damaſcenus, ex Chronico Iohannis Antiochiæ Epiſcopi, ſupplicem libellum oblatum Philippo Tetrarchæ Trachonitidis regionis, ut de beneficio quod acceperat, liceret in perpetuum ejus rei monumentum Statuas erigere. Sed cùm in multis ejus ſcripti fides vacillet, &* NB. *compluribus ſcatere mendaciis cognoſcatur, indignum putavimus his noſtris chartis intexere.* Habes conſenſum totîus Chriſtianæ Antiquitatis Nicænum, quem etiam laudibus tollere nihil verecundantur nuperi Hiſtorici; Carolus verò Magnus ut illuſorium ac fraudulentum exſibilavit, quia ubi-

* Tomo I. N. LXXV.

ubique ſententiis Patrum, ſi quæ genuinæ fuerunt, perverſis *ordine*, *ſenſu*, *verbis*, cumprimis in Libro II. ſui Capitularis. Sed quod maximè dignum fuiſſet obſervatione Maimburgianâ & Alexandrinâ, nullum planè iidem Nicæni, ex innumeris quos proferunt Teſtibus, Actione *quartâ*, aut *quintâ*, produxêre Patrem *trium* priorum Sæculorum, quibus certè hac in cauſâ primus locus debebatur. Undè omnis illa quam jactant *Traditio Apoſtolica*, eò tandem redit, ut à *duobus tribuſve* ſæculis ad ſummum repetenda veniat; eademque, dùm eo uſque aſſurgunt, de ſolo *Imaginum uſû*, ſenſim introducto in Eccleſias, accipienda.

XIV. Ut verò Confeſſûs hujus Taraſiani, & Pſeudo-Syllogi Nicæni, *gravitatem*, *pietatem*, *ſanctitatem*, *exactitudinem*, *ordinem*, *Orthodoxiam*, & ſi quæ alia apud Maimburgium encomia, poſtremò cognoſcas, cùm de proceſſûs totîus methodo, tùm de definitione ipſâ ſen-

ſententiâque, verbum nobis adden-
dum ſupereſt. Primò, ut conſtet nul-
li Epiſcopo niſi conjurato liberum
p Col. 54. & Seq. ſuffragium fuiſſe, ſtatim [p] *Actione* 1.
antè lectas etiam literas Hadriani,
& quas vocant Synodicas, ſolemni-
ter recantant & Iconolatriam profi-
tentùr, qui antè damnaverant ſub
Copronymo. Quo facto, & delibe-
ratione habitâ, demùm *ab Hæreſi re-
verſos* admitti decernit Synodus. Se-
cundò, in editis *Confeſſionibus Fidei*,
q Ibid. qualis ex. cauſâ illa [q] Baſilii Ancy-
rani, tacitis præcipuis Chriſtianæ fi-
dei Articulis, puta, Myſterio Re-
dèmptionis, Remiſſione Peccato-
rum, Reſurrectione, Vitâ æternâ,
vix apparet niſi Confeſſio *Dominæ
Mariæ*, *Angelorum*, *Sanctorum*,
*Imaginum*, *Reliquiarum*, & deferen-
di illis religioſi cultûs, ſub nomini-
bus *expetendæ interceſſionis*, *venera-
tionis*, *adorationis*, *ſalutationis*. Con-
r Col. 59. feſſio [r] Theodoſii, Ammorii Epiſco-
pi, nihil niſi *Iconoduliam* profeſſa, in-
cipit: *Confiteor, & polliceor, & re-
cipio*,

*cipio, amplector, atque adoro principaliter intemeratam Iconam Domini noſtri Ieſu Chriſti, & Iconam Dei genitricis* &c. Ità Confeſſiones reliquæ, *Actione* III. Johannis Epheſii, Conſtantini Cyprii, Euthymii Sardenſis, Petri Nicomedienſis, Hypatii Nicæni, Stauracii Chalcedonenſis, cæterorumque ſucceſſivè Epicoporum: Omnes antè diſceptationem cauſæ, antè Scripturas expenſas, loca Patrum conſulta, Iconomachos auditos, horum argumenta librata, quod demùm fit eâ Seſſione quæ *definitionem* immediatè præceſſit, *Sextâ* nempè, omnes ad unum confitentur, amplectuntur, ſalutant, adorant venerandas Imagines, quidam etiam *ex toto corde eas ſuſcipientes, & adoratione amplectibili.* Quod poſterius impietatis poſtulavit *f* Carolus M. & meritò, docèns Catholicam Eccleſiam *toto corde ſuſcipere Dei Miſericordiam, Deum, Chriſtum, qui eſt pax noſtra* &c. Tertiò, erumpunt ſtatim pii illi ac Chriſtiani Patres, in ipſo Confeſſûs li-

*f Lib.* III. *Cap.* XVIII.

mine, in dira *anathemata*, & horrendas *execrationes*, projiciendas in ſingulis Actionibus, ac penè ſuffragiis, in Conſtantinum, in Leonem, in Patres omnes Septimæ Synodi; atque adeò in omnes Eccleſiæ Patres, vel Synodos, qualis certè Eliberitana fuit, à quibus illud εἰκονοποιὸν ἐπιτήδευμα,[t] *ſtudium circà Imagines, inducendo in Eccleſias, in Cœmeteria Sanctorum*, improbatum, damnatumque fuit. Quæ anathematum ac devotionum levitas, collata cum [u] definitione Synodi VII. ſub Copronymo, eô minùs probari Maimburgio debuit, quod in iis ſe unum profeſſus ſit, qui Imaginum uſum, aut etiam venerationem pro re *liberâ*, *indifferente*, nec de *eſſentiâ* Religionis eſſe cenſent. Unde Carolus, & cum Carolo Francofortani, impotentem hanc Græcorum Patrum imprecandi libidinem, ac penè rabiem, amariſſimis vocibus deteſtati ſunt. Quartò, qui modò Acta legerit, attenderitque ad præpoſte-

t *Act* VI. col. 474. *Epiph. Hær.* LXXIX.

u *Suprà Sect.* IV. *N.* X. XI.

ſterum ordinem interloquentium; teſtimoniorum aliena, inſulſa judicia, acclamationes ineptas, Monachalem ubique ignorantiam, ac vehementiam affectuum, effundendorum modò in abſurdas & immodicas laudes, modò in contumelioſas ac maledicas voces; potiùs pergræcantium fuiſſe cœtum, quàm Synodalem Conſeſſum, judicabit. Quintò, ex VI. modò *Seſſionibus*, in quibus proceſſus Cauſæ univerſus viſitur; *tres* primæ in legendis literis Auguſtalibus, Patriarchalibus, Romanis, & quas ſuppoſuêre Thronis Orientis, terminatæ; *Duæ* ſequentes, impenſæ in producendis quos dixi vel alienis, vel ſuſpectis, domeſticiſve Teſtibus, & verè συκίναις ἐπικουρίαις. *Sexta*, tranſigenda tota in legendâ ἀνασκευῇ *refutatione* (quam vocant) Synodi Septimæ, pridem antè Synodum ſcriptâ, & adornatâ, quæque veriùs, ut ex datis ſpeciminibus liquet, concatenatio quædam fuit injuriarum è popinis & plauſtris,

& captionum, detorſionum in iniquiſſimum ſenſum, effugiorumque propè puerilium. Ac tandem excepit definitio Nicæna, Seſſione VII. quam ex ipſis Actis reponere operæ pretium fuerit, ne deinceps fuco perfundat Jeſuita.

XV. Nempè I. incipit ὅρος ab [x] invectivâ in τοὺς ἀνιέρους *ſceleratos*, qui violaſſent τὴν ἔνθεον παράδοσιν *Deificam traditionem* Eccleſiæ Catholicæ, & qui Sanctas Imagines vocaſſent ξόανα σατανικῶν εἰδώλων *ſtatuas diabolicorum Idolorum*, cum αὐξήσει. Quum in aperto ſit, non *Imagines* in ſe ipſis deteſtatos Iconomachos, ſed reſpectu *cultûs*, *adorationis*, dixiſſeque [y] *Diaboli ſeductionem* hanc Synodum VII. ipſam circà Imagines ſuperſtitionem. Et quidem poſt Epiphanium, in [z] Panario, qui vocavit ἐγχείρημα διαβολικὸν, *diabolicum conatum*, quo mortalis Natura propoſitis *Imaginibus* quaſi θεοποιεῖται, ſeu *Deificatur*. 2. Præmiſſo Symbolo, hinc anathematiſmo Hæreſium, & Hæreſiarchorum, quos

[x] Act. VII. col. 552. 553

[y] Suprà p. 187.

[z] Hær. LXXIX. adv. Collyr. p. m. 1061.

inter

inter *Honorius* Romanus Pontifex, mox ad *traditiones* de *Imaginibus* accedunt: Et has in genere primò ſe *omnes* recipere *ſive ſcripto*, *ſive ſine ſcripto ſancitas*, profitentur; id eſt, ſeu genuinas ſeu ſuppoſititias, ſeu veteres ſeu muſteas, ſeu in ſcriptis lectas, ſeu oretenùs recitatas, & fando ab his & illis Mulierculis, Monachis, Solitariis, Teſtibus id genus acceptas. 3. Sanciunt in ſpecie uti figuram *vivificæ Crucis*, ſic τὰς σεπτὰς καὶ ἁγίας εἰκόνας *ſanctas & venerabiles Imagines*, tam *pictas* quàm *teſſellato* opere expreſſas, *proponendas* eſſe in *SS. Eccleſiis*, *vaſis*, *domibus*, *viis* &c. ſub anathemate; Atque adeò *debere eas exponi*, ſancitâ Imaginum neceſſitate. Et quidem Imagines volunt non *Chriſti* ſolummodò, aut *Intemeratæ Virginis*, aut *Sanctorum*, ſed & τιμίων Ἀγγέλων *honorabilium Angelorum*. 4. Porrò cultum illis exhibendum definiunt, & quidem *per ſe*, *& propriè*, ut fatetur ᵃ Bellarminus, per ἀσπασμὸν ſalutationem, religioſum oſculum;

ᵃ *De Imag. L. II. C. XXI.*

per τιμητικὴν προσκύνησιν *honorariam adorationem*, [b] adoration d'honneur & de reſpect ; per hujuſmodi προσκύνησιν quali adoratur ὁ ζωοποιὸς σταυρὸς *Crux vivifica*, ut addunt ἐξηγητικῶς; per θυμιασμάτων καὶ φώτων προσαγωγὴν *oblationem incenſorum & luminum*; per τὸ σέβεσθαι, uſo hac voce Zonarâ de decreto Nicæno, quod eſt προσκυνεῖν, etiam λατρεύειν, undè σέβας, σέβασμα, σεπτεύειν, quo illis ſenſu dictæ σεπταὶ εἰκόνες. Specie tenùs interim excipiunt ἀληθινὴν λατρείαν *veram latriam*, qualis defertur *Divina Natura*. 5. Rurſùs docent, quod *adorando Imaginem, adorent* hoc ipſo τὴν ὑπόστασιν τοῦ ἐγγραφομένου *perſonam* vel *ſubſiſtentiam in eâ depicti*, putà Chriſti. Undè ſequatur neceſſario, affirmante [c] Thomâ illo Angelico, *uno ex quatuor Eccleſiæ Doctoribus*, & cum eo pleriſque & inſignioribus in Romanâ Eccleſiâ, *quod eadem reverentia*, cultus, honos, adoratio, *tribuatur Imagini Chriſti, & ipſi Chriſto. Cùm ergò Chriſtus adoretur adoratione la-*

[b] Maimb. p. 447.

[c] Summa P. III. q. 25. a. 3.

*latriæ, conſequens eſt, quod ejus Imago ſit adoratione latriæ adoranda.* Et dùm Imaginibus decernunt Græculi eandem adorationem quam *Vivificæ Cruci*, utique adorationem quæ per *latriam* eſt reverà decreverunt, certè Imagini Crucifixi, ſaltem ex Thomæ & Romanenſium doctrinâ & praxi, antè exortam Reformationem. A quo tempore cautiùs loqui didicerunt, variis diſtictionum offuciis, praxi ſemper eâdem. Dùm prætereà ſuâ approbatione addiderunt Nicæni iſti auctoritatem, tot exemplis *invocatarum Imaginum*, paſſim in Actione IV. & V. ac petitæ ab iis ſalutis, rurſùm, quæcunque ſint verborum effugia, probaſſe quoque *ſervitutis* cultum in propatulo eſt. Undè Carolus M. hoc intuitu; [d] *Demonſtrant ſe aliud ore profiteri, aliud corde credere; errorem videntur plebibus ingerere palliatum.* Quando verò λατρείαν Imaginibus negant, ſubjiciunt exegeticè, negari λατρείαν tanquàm θείᾳ φύσει *Divinæ Naturæ*, quæ *ado-*

d Lib. III. C. XVII.

*ratur in ſpiritu*, qualem cenſeri nolunt ipſas Imagines, ſi fortè Idola aliquando pro Diis, & quaſi Divinæ Naturæ, ex Nicænorum mente, habita fuiſſent craſſiori Gentilitati. Quod [e] Bellarmino eſt, negari λατρείαν Imaginibus *ſeorſim ab Exemplari*, non verò *ut concipiuntur conjunctæ cum Exemplari.* Dixerat ad Baſilii quendam, locum [f] *Actione* IV. Johannes ille *Vicarius Patriarcharum Orientis*, μίαν εἶναι προσκύνησιν, καὶ τῆς εἰκόνος καὶ τοῦ Ἀρχετύπου, *unam eſſe adorationem Imaginis, & Principalis.* 6. Denique confirmant ſuo ὅρῳ quæcunque de Imaginum *cultu*, *adoratione amplectibili*, *ſuſceptione toto corde*, *virtute deificâ*, *precibus* ad eas directis, *ex fide* ſanè, ingeminaſſent ejus Conſeſſûs membra, in Epiſcopis & Monachis conſpicua. Ità quæ de hujus *adorationis* iidem *neceſſitate*, ut gravius longè cenſeret delictum Thedorus Æliota, [g] gemino in loco laudandus Patribus, *non adorare Imaginem Deiparæ*, quàm *non dimittere*

[e] De Imag. L. II. C. XXIII. §. Quod.

[f] T. VII. col. 263.

[g] Col. 251. 383.

*tere Civitatis lupanaria*, ſed ea omnia ſtupri cauſâ *ingredi*. Undè concludunt, *tenendas eſſe omnes Eccleſiaſticas Traditiones*, *quas accepiſſent*, eaſdemque pro *veris* & *legitimis* haberi decernunt, anathematum vibratis fulminibus in ſecùs ſtatuentes, & in *Caiphaicum Concilium* Copronymi. Utque omnes intelligerent quo ſpiritu agerentur hi Patres, nefariæ quoque *Irenæ*, quæ [h] Maimburgio tota ſcelus eſt, & cui Religionem pro larvâ fuiſſe profitetur, fœdâ protervâque adulatione aſſurgunt, ad calcem Actorum, tanquàm *novæ Helenæ*, *præfulgido fidelibus Luminari*, & *Δαβιδικῶς καὶ εὐσεβῶς πρυτανευούσῃ Davidicè & piè* omninò gubernanti, & cuſtodienti Eccleſiam.

XVI. Hactenùs reſtituta, ex authenticis ubique documentis, Nicæni Conciliabuli hiſtoria. Nec temperabit ſibi facilè quiſquam, hic indignationis ſenſu, ille riſu effuſiore, qui obſervaverit Jeſuitam nuperum, poſt [i] decreti Nicæni partem expoſitam,

h *Part.* I. *p.* 249. *&c.* *P.* II. *p.* I. 14. 16. 61. 63. 64. 67. 68. 70. *&c.*

i *Part.* I. *à p.* 447. *ad* 457.

tam, involvoli in modum, aut chamæleontis vulgò, vel conati hac & illac perrumpere & elabi, diſſimulantem plurima, eludentem diſtinctiunculis alia, modò hanc modò illam formam induentem, ſeque ipſum miris contradictionibus implicantem. Illinc enim, probè conſcius agendum ſibi fore de Libris Carolinis, deque Francofordienſi Synodo, meritò opponendis huic Pſeudo-Nicænæ, uti & ſententiâ Gallorum omnium veterum, ſic rem explicat, ut in caſtra horum tranſire videatur. Mox ne aut à Nicænis, aut à Tridentinis ſuis recedere crederetur, ipſâque Societate, Lectores ſibi pollicitus blennos & luſcos, quæ conceſſerat ad unum evertit. Ac ſubjicienda [k] hæc Lectoribus erunt, ubi præceſſerint Caroli & Occidentalium adverſùs doctrinam Nicænorum ſcripta & decreta, à cavillis nuperis deinceps vindicanda.

k *Infrà Sect. VII. N. XIX.*

# SECTIO VII.

*Succeſſus Nicenæ Syn. Maimburgio qualis. Luſus Jeſuitæ. Irenes intentio. Summa ſecutura Hiſt. De oppoſitione factâ per Carolum M. Indoles hujus Principis & Doctrina. Adversùs Synodum cur animatus? Quî ipſe ſcripſerit? Summa Librorùm. Synodus Francoford. cum Carolo concurrens. Ejus dignitas. Canon Secundus Nicænis oppoſitus. Recentiorum effugia, repudiatis omnibus aliis. Maimburgii cautela, objurgatio ſuorum, promiſſa de ſe ſplendida. Conſpectus ſingularum exceptionum, adversùs Libros Caroli, & Synodum Francoford. Prima, nondum confirmatam fuiſſe Synodum Nic. ab Hadriano. Effugii Petaviani vanitas, & falſitas. Maimburgius αὐτοκατάκριτος. Hincmarus fruſtrà objectus. Hujus hîc etiam errores. Carolus imitatus Conſtantinum M. Exceptio de Gallorum diſſenſu exploſa. Alia de Caroli in Græcos odio. Confutata. An Libri Carolini non referant Spiritum Caroli M? Pugna Virorum inter ſe. Princeps exceptio de errore facti, qua & Petavii & P. de Marca. Huic inſiſtitur. An damnarint Franci ſolam Latriam, quæ explicatur? Rei falſitas fusè ex Francis ipſis oſtenſa. Damnaſſe omnimodam*

ado-

*adorationem. Occurriſſe etiam id genus cavillis. Ingenui magis principes in Adverſariis. Sed & Gallorum recentiorum oppoſita conceſſio. Maimburgii impoſtura, Carolum M. liberum feciſſe cultum Imaginum. Ex Carolo, & Gregorio I. revicta. Uſum ſolum hiſtoricum permiſiſſe liberum. Alicubi etiam improbari. Effugia alia Natalis Alex. Omnium falſitas demonſtrata. An æquivocatio fuerit in voce Adorationis? Aut Servitutis? An ſpem in Imaginibus nulli unquam collocarint? Impoſtura alia Natalis. Carolum M. nuſquàm dixiſſe, Cultu Imaginum poſſe aliquos bene uti. Confeſſio iſtorum de abuſu, & ſuperſtitione. Exceptio de errore Caroli M. & Francofordienſium, ex Verbis Conſtantini Cyprii. Prolixè expenſa. Falſitates, abſurditateſque plurimæ. Etiam poſito errore Verſionis Latinæ. Maimburgii in Synodum Francoford. injuria. An error poſteà à Francis detectus? Fucus Petavianus de Chriſtianocategoris Damaſceni. Qui hi fuerint. Cultus Paganorum qualis. Damaſceni vera de Imaginibus ſententia. Luſus Maimburgii de ſummo conſenſu Caroli M. & Hadriani, uti Synodi Nic. & Francoford. Candor Maimburgii in hac cauſâ expenſus. Ejuſdem data. Planè adverſa cauſa quam agit. Ut ſingula deinceps evertat.*

Con-

*Conſenſus ejus cum ſcholâ Jeſuiticâ. Undè latuerint Monumenta hujus Sæculi. Baronii aſſertum. Concluſio.*

I. Conventu Iconolatrico ad exoptatum Irenæ & Taraſio, ſed & Hadriano, finem perducto, exeunte Octobri Anni DCCLXXXVII. hujus Decreta, ſiquidem [a] Hiſtoricum nuperum audis, cum *generali applauſu* excepit omnis Ordo, omnis Populus, *pax* fuit *Eccleſiæ Imperioque* reſtituta, apparuit *ſuavis* ubique *tranquillitas*, ac denique *ſuum* Eccleſiis *ornamentum*, quo eaſdem ſacrilego auſu ſpoliaſſet nefaria Hæreſis, redditum poſtliminio fuit. Hæc verò dùm præfatur Jeſuita, luſurus Lectorem, illicò perſonâ depoſitâ, refert ſtatim â Synodo, & à dimiſſis Patribus, illo ipſo Anno, [b] *ambitione, malitiâ, & imperioſâ indole Irenes, Imperium in novas rursùm turbas præcipitatum, futuras ex æquo Religioni & Imperio exitioſas.* Et ex vero quidem iſtud poſterius. Nec enim

a *Hiſt. Icon. fine* III. & *init.* IV. *L.*

b P. II. *pag.* 1. 2. &c.

fine

ſine alio oppreſſi ab Irene Iconomachi, quàm ut Concilii in ſpeciem Oecumenici, & Taraſii Patriarchæ, & Iconolatrarum Monachorumque toto Oriente applauſu ac deſideriis tuta, conciliato etiam eâ ratione Hadriano Pontifice, infeſta quæ animo agitabat in Carolum Regem, mox in proprium Filium, ipſo facto, tota nil niſi τέχνῃ ϗ δόλῳ (c *par mille lâches artifices*) exequeretur. Et hæc prolixè ex Theophane, Cedreno, Annalibus Francorum, an veriùs ex d Baronio ſuo, & quos deſcribit recentioribus, ipſe Maimburgius perſequitur, *Libro* IV. Ubique tamen cavens ſecuritati cauſæ ut Iconolatricæ, ſic & illius Caroli Magni, quo anteceſſore, fundatoreque potentiæ Francicæ, ſuperbire Magnum Ludovicum novit Jeſuita; hinc etiam multus in *clade* mox ſecutâ Irenes; in præmium ſcilicet ſancitæ Iconolatriæ, & in *victoriâ* Francorum deſcribendâ. Sed nos, iis ſepoſitis quæ extrà circum Hiſtoriæ I-ma-

c *Maimb.* P. II. 60.

d *Baron. ad A.* DCCLXXXVIII. *init.*

maginum, plus jam juſto prolixiores, & ad metam properare juſſi, quod ſupererat ad inſtitutum noſtrum perficimus. Strictim videlicet exponemus in publicâ Hiſtoriæ luce, ea quæ Synodum Nicænam exceperunt, in cauſâ Imaginum, hoc ipſo Sæculo VIII. & inchoato Sæc. IX. Atque adeò quâ animorum, ſcriptorum, factorumque contentione, fœdæ Iconolatriæ, & ruituro in Helleniſmum præcipiti Chriſtianiſmo, oppoſuerint ſeſe in Orbe utroque Reges, Imperatores, Synodi, ac pientiſſimi quique Præſules, & imbuti vetere diſciplinâ Theologi Doctoreſque.

II. Rem omnem cogemus in pauca, orſuri ab oppoſitionibus factis in *Occidente*, ut laboranti violatæque per Scriptores nuperos Hiſtoriæ, quæ [e] Maimburgio judice *à nemine adhuc ſatis expedita, elucidata*, quia non veritati litetur ſed affectui, pro paginæ noſtro modo ſuccurratur. Carolus Magnus, ſtipatus à teneris ſapientiſſimis Epiſcopis, Abbatibus,

[e] P. 11. pag. 57.

Do-

Doctoribus, quos inter Flaccus Albinus, qui & Alcuinus, Anglus natione, (quo uſum eſſe Præceptore ferunt Annales, viro in Scripturis ac diſciplinis ſæcularibus undequaque Doctiſſimo) exhauſerat ipſemet quicquid eſſet in Sacrarum rerum ſcientiâ reconditum, [f] *ut Magiſtri potiùs quàm Diſcipuli*, ſi quid obſcurum arduumque videretur, locum impleret. Cumprimis in verſandis Scripturis S. utriuſque Fœderis fuiſſe aſſiduum eum Principem, callentiſſimum etiam Eccleſiaſticæ Antiquitatis, omnes uno ore Hiſtorici Vitæq; Carolinæ Scriptores, tradiderunt. Sed & in eam curam incubuiſſe totum piorum Regum exemplo, Davidis, Joſaphati, Ezechiæ, Joſiæ, ut ad Scripturarum præſcriptum, & Veteris Eccleſiæ diſciplinam, fidem moreſque conformaret. Undè expreſſa fuêre Capitularia illa Carolo M. quibus ſtudium SS. Literarum in *Epiſcopiis* & *Monaſteriis* promovendum ſanxit, planè circà tempus Ni-

f *Baron. ad A.* DCCLXXVIII. *N.* XV.

cæ-

cænæ Synodi, apud [g] Jac. Simondum, & [h] Steph. Baluzium: *Hortamur vos Literarum ſtudia non ſolùm non negligere, verum etiam humillimâ & Deo placitâ intentione ad hoc certatim diſcere, ut faciliùs & rectiùs Divinarum Scripturarum myſteria valeatis penetrare.* Capitulari Aquiſgranenſi, Anni DCCLXXXIX. quo tempore in refutandâ Synodo Nicænâ occuparetur: [i] *Nam Legimus in Regnorum Libris, quomodò S. Ioſias Regnum ſibi à Deo datum circumeundo, corrigendo, admonendo, ad cultum veri Dei ſtuduit revocare.* Et [k] *Capit.* XX. ſanctionem addidit, ne Libri alii in Eccleſiâ legerentur præter *Canonicos ſolos*, juxtà Can. Laodicenum LIX. Et mox in *Capitulari* anni ſequentis DCCXC. præmiſſo Libris de Imaginibus: *Si quis Euangelizaverit vobis præter id quod Euangelizatum eſt*, contentum nempe (ut mox explicat) *Propheticis, Euangelicis, & Apoſtolicis Scripturis, Anathema ſit!* Porrò recens erat Carolo memoria Sy-

[g] Tomo VI. Concil. col. 1780. & in Conc. Gall. T. II. p. 122.
[h] Capitul. T. I. col. 203.
[i] Præf. Ib. col. 220.
[k] Ib. col. 221.

nodi in *Gentiliaco* habitæ, de quâ fuſè ſuprà, circà Pipini extrema, quam ab *Imaginum* ſaltem cultu, adoratione, προσκυνήσει alieniſſimam fuiſſe, [l] invictis rei documentis oſtenſum, Maimburgianis offuciis diſcuſſis. Haud igitur novum vel abſonum cuiquam videatur, perlatâ Synodi Nicænæ ad Carolum famâ, hinc Actis ejuſdem, indignatum in Irenes Taraſiique molimina, quibus [m] *Imagines adorare compellerent*, quo fuit ille zelo & veritatis ſtudio, ac quotidiana etiam cum Viris doctis piiſque conſuetudine, oppoſuiſſe prolixum *Capitulare*. In quo ſanè permiſſis Imaginibus, contrà ſententiam prioris Synodi, *in ornamentum Eccleſiarum & memoriam rerum geſtarum*, docuit præcepitque *ſolum Deum adorare, in adorationem omnem Imaginum & cultum*, quocunque ſub vocum, diſtinctionum, & *ſtultiloquarum adinventionum* involucro, Libris IV. acerrimè invectus fuit. In quibus fatetur Maimburgius, [n] *centum*

l Sect. IV. Num. XIII. XIV. XVI.

m Capitul. de Imag. Præf.

n P. II. pag. 81.

*tum & viginta Capita accuſationis proponi contrà Concilium Nicanum*; omnes Hiſtorici & Chronographi uno ore, eam ut *Pſeudo-Synodum* à Carolo abdicatam. Atque hoc Opus illicò aggreſſum eſſe Carolum M. indubiè Alcuino operam commodante, poſt cognita Irenes & decreta & facta in Oriente, *cum conhibentiâ Sacerdotum, in Regno à Deo ſibi conceſſo, Catholicis gregibus prælatorum*, perficiendum illud ipſum intrà *triennium fermè elapſum à geſtâ Synodo*, id eſt ſub finem Anni DCCXC. Præfatio ipſa teſtatur. Quem etiam Annum tranſegiſſe Wormatiæ Carolum, *ſine ullâ expeditione militari, non aliâ occupatione quàm in literarum ſtudio*, & quæ ad *juſtitiam* aut *pietatem* attinerent, ex Annalibus & Vitâ Caroli ° Mezeræus obſervavit. Publicandum deinceps Opus, *non modicum volumen* dixit Hincmarus, confirmandumque in Synodo Francofortanâ Anno DCCXCIV. de quâ poſteà, ac tandem Romam

° *Tomo* I. *p.* 412.

mittendum ad Hadrianum I. per *Angilbertum* Abbatem, & *quoſdam Epiſcopos*, eodem Anno DCCXCIV. Quod ex Inſcriptione ipſâ, ex [p] Canone Francofortano Secundo, [q] ex Reſponſione Hadriani, attexendâ Actorum Nicænorum Collectioni Latinæ, [r] ex Epiſt. Synodicâ Synodi Pariſienſis, & ex [ſ] Hincmaro Rhemenſi in Libro ad alterum Hincmarum Laudunenſem, certiſſimè colligitur.

p *Concil. T.* VII. *col.* 1054. 1057.
q *Ib. col.* 915. *&c.*
r *Sirm. Conc. Gall. T.* II.
ſ *Cap.* XX. *in Opuſc. Hincm. p.* 93. 94.

III. Eô verò fortiùs ſtimulatus Rex Carolus ad cauſæ totîus examen, & ad admovendam etiam manum refutationi Græcorum, quod ipſos in Oriente Imperatores, *Orientalium partium Reges*, illinc *Conſtantinum* Copronymum, hinc *Irenem* Matrem junioris Conſtantini, *Fæminam* eam, *doctricem ductricemque* Concilii, decretorum omnium factorumque in cauſâ Imaginum fuiſſe præcipuos architectos, haberet exploratum. In utroſque jam ſtricturus calamum, cùm per ſe ipſum tùm per

ad-

adjutores Epiſcopos & Sacerdotes, acriter quidem reprehenſurus illorum levitatem qui *fregiſſent* Imagines, longè acriùs illorum *dementiam*, [t] *priſcæ Gentilitatis abſoletum errorem*, qui *adorandas calendaſve* ſanxiſſent, quod unum toto Opere præcipuè intendit. Undè etiam Libri Carolini, hinc Francofortani Patres, non dicuntur oppoſiti Synodo *Conſtantinopolitanæ* adverſùs Imagines, ſed Synodo *Nicanæ*, in *Bithyniâ* habitæ, [u] *Pſeudo-Synodo Græcorum* ἐξόχως, *deſtruendæ & penitùs abdicandæ*. [x] Mezeræus, poſt omnes Chronographos qui ſcripti meminerunt; *Charlemagne meſme écrivit, ou ordonna qu'on écrivit un Livre pour la combattre*; nempè *Synodum Nicænum*, & *adorationem Imaginum* in eâ decretam, oppugnaſſe ſcripto in hanc rem Libro Carolum M. Licet hæc poſtrema, quia Conſtantinopoli ultimò terminata, per Imperatores Conſtantinopolitanos, in Canone Francofortano, & apud Eginhardum,

[t] *Libr. Car. 1. c. 11.*

[u] *Hincmar. l. cit.*

[x] *T. 1. pag. 462.*

vocetur Synodus *Conſtantinopoli* facta, congregata. Nec jam conferemus in hunc locum maximi Regum in eam Synodum, in Irenem, in Taraſium, in Patres, in eorum decretum, in argumenta *inſaniſſima* & *abſurdiſſima* Græcorum, in *depravatas* Scripturas, Patres, Hiſtoriam, in γ *Apocryphas & deriſione dignas nænias*, perpetuâ ſerie invectivas, ſarcaſmos, obelos. Occupatum iſtud abundè eſt, frequentibus excerptis ex libris Carolinis, à Dallæo noſtro, ζ *Libro* IV. de Imaginibus, à Forbetio Inſtruct. Hiſtoricarum, a *Libro* VII. aliiſque, reponente pleraque ipſo nuper Natali Alexandro, in b Diſſert. quam inſcribit *adverſùs Iconomachos*. Paſſimque nos in hiſtoriâ ſuperiore Taraſiani Conciliabuli, quid de præcipuis hujus præſidiis & firmamentis pronunciaverit Regium Capitulare, ex ipſis fontibus obſervavimus. Quin in manibus omnium verſantur illi Libri quatuor, non quales, ut ſubdolè Maimburgius, *ab inſe-*

*cta-*

γ Lib. III. c. XXX.

ζ Cap. II.

a Cap. X.

b Sæc. VIII. Diſſ. XIV. Art. V.

*ctatore Lutherano* Anno 1549. ſed quales à Joh. Tillio editi, Meldenſi Epiſcopo, & accerrimo Imaginum promacho, tum à Melchiore Goldaſto, [d] Conſtitution. Imperial. Collectionis uno Tomo, præter ea quæ Epiſtolæ refutatoriæ Hadriani, & alibi inſerta ſunt. Cur verò non exhibuerint in Conciliorum Tomis ſeu Generalium, ſeu Gallicanorum, Binius[e], Sirmondus, Labbeus, res ipſa docet, & fatetur Sirmondus ad Canonem Francofortanum, *quia Libros Carolinos majores noſtri re tandem ipſâ damnarunt*. Aſt probatum illud Capitulare fuiſſe à Synodi *Francofortanæ* Patribus, cui & adſcribi ſolet, & *in quo ſine dubio ſcriptum* vellet Bellarminus, cujus etiam Synodi auctoritatem Inſcriptio præfert, *Synodum generalem in Franciâ, convocante Imperatore Carolo Magno* dixit Hincmarus in [d] Opuſculo LV. Capitulor. faſſi ſunt Baronius, Bellarminus, Sirmondus, omnes ingenui. Quæ Synodus habita fuit, Ætate incunte,

d Pag. 93. Ed. 1615.

e Francof. 1613. à p. 93.

Anno DCCXCIV. præſente aperienteque Synodum Imperatore, qui Paſcha Francoforti celebrarat, præſentibus miſſis duobus Hadriani, *Theophylacto* & *Stephano*, ac [e] *trecentis circiter Epiſcopis è Franciâ, Germaniâ, Italiâ, Hiſpaniâ, & Britanniâ*, fatente Jeſuitâ: Undè *univerſalem vel generalem Synodum*, haberi voluit præfatus Rhemenſis Præſul. Sanè agenda rurſùs in eâ Synodo fuerat cauſa *Felicis* Urgellitani, & *Elipandi* Toletani, damnata jam anteà ſententiâ latâ, etiam antè damnationem Hadriani Romæ factam, in Conciliis Forojulienſi & Ratisbonenſi, ut nos [f] pluribus in noviſſimâ Introductione, contrà Baronii & Nat. Alexandri injecta præjudicia. Sed prætereà actam in eâ Synodo fuiſſe cauſam Imaginum, *damnatamque Nicænam Synodum*, quam Hiſtorici nuperi, poſt Petavium alioſque, vellent tantùm [g] *credi damnatam*, omnia docent: Fides conſtans Annalium, Chronographorum, [h] ab aliis

[e] *Maimb. P. II. p. 33.*

[f] *Introd. Hiſt. Sac. VIII. Cap. VIII. de Hæreſ.*

[g] *Petav. de Incarn. T. V. p. 572.*

[h] *Vide Dall. Lib. IV. ap. 434.*

aliis aſſerta; memoratus antè Hincmarus; Epiſtola confutatoria tributa Hadriano I. in fine Collectionis Nicænæ, ipſeque tandem [i] Canon Secundus; *Allata eſt in medium quaſtio de novâ Græcorum Synodo, quam de adorandis Imaginibus Conſtantinopoli fecerunt*, ſeu ibi terminarunt, confirmarunt, octavâ quaſi Seſſione, ex Theophane: *In quâ ſcriptum habebatur, ut qui Imaginibus Sanctorum, ità ut Deificæ Trinitati, ſervitium aut adorationem non impenderent, anathema judicarentur. Qui ſuprà ſanctiſſimi Patres noſtri*, NB. omnimodis adorationem & ſervitutem *renuentes*, *contempſerunt*, *atque conſentientes condemnaverunt*. Miſſaque ea condemnatio Romam ad Hadrianum Pontificem fuit, cum Capitulari Carolino, ut monitum Paragrapho ſuperiore. Quod ipſum, de *Nicænâ Synodo* (cui ſubſcripſiſſet Hadrianus) per *Francofortanæ Synodi* Patres *damnatâ*, prolixâ diſputatione contrà Alanum Copum, Vaſqueſium, Sua-

[i] T. VII. Concil. col. 1057.

reſium, Binium, de Valentia &c. inſtar omnium ᵏ Joh. Dallæus, *Hincmari* etiam loco fuſè vindicato, evictum probatumque dedit. Et quia nec id ipſum inficiari auſi Natalis Alexand. & Ludov. Maimburgius; neque etiam ſuſtinere cum Binio, Surio, Bellarmino, & aliis, *Libros Carolinos* non habuiſſe Auctorem vel promotorem *Carolum*; craſſis id genus effugiis per iſtos exploſis, ac fuſè à præfato ˡ Alexandro, ità ſupponimus nos utrumque, ut deinceps ratum & ὁμολογέμενον. Idque unum pauciſſimis ſubjiciendum venit legentium oculis, ſed & judicio, quid uterque Hiſtoricus ab iſtis diverſum exceperit nuper, ſeu ad *Libros* illos Caroli M. ſeu ad *Canonem* II. Francofortanum, & quæ nova Virorum pari χρηϛοφύγιῳ placuiſſe præ cæteris videantur.

k *Sib.* IV. *de Imag. C.* IV.

l *Diſſert.* VI. *A.* VI. & VIII.

IV. Natalis quidem magis apertè, quâ viâ elabendum ſit Iconolatriæ propugnatoribus in his anguſtiis tradit. Summa eſt: Libros Carolinos

m *Ibid. pag.* 797. & *ſeq.*

linos negaſſe Imaginibus *ſolum cultum latriæ*, *ſeu adorationis abſolutæ*, *quæ ſoli Deo debeatur*, deceptos voce *æquivocâ adorationis* Nicænis probatâ, & *verbis Conſtantii in Cypro Epiſcopi, prout Latinè legebantur in Actis ejuſdem Synodi*, de quibus poſteà. Ac feciſſe id Carolum M. eò acerbius, eôque *procliviorem* fuiſſe ad credendum iſta de Græcis, quod *offenſus eſſet Conſtantino Imperatori, ob repudiatam ſororem ſuam, quam ipſi deſponderat.* Undè *politica ſtudia Carolum M. & Gallicanos Traſules in partes traxerint, contrà Synodum à Græcis Nicææ celebratam.* [n] Pariterque Patres Concilii Francofordienſis, *damnaſſe ſeptimam Synodum errore facti, putantes adorationem latriæ, quæ ſoli Deo debetur, à Nicænâ* II. *Synodo fuiſſe Imaginibus decretam*: Magiſque attendiſſe ad *Confeſſionem* illam Conſtantini Cyprii, quàm ad ipſam Synodi *definitionem.* Maimburgius defæcatiori ingenio, probè conſcius omnes evadendi rimulas pri-
dem

[n] *Ibid. pag.* 712. *& ſeq.*

dem obſtructas eſſe, nec niſi commiſſos inter ſeſe, & cum hiſtoriâ ipſâ, quicquid penè eſſet recentiorum, catus ac perſonatus incedit: ° *Concilium Nicænum*, inquit, *validè petitum fuit in Occidente*, *à Concilio Francofordienſi. Sed quia unum hoc eſt ex maximè momentoſis, & delicatioribus Hiſtoriæ meæ capitibus, oportet ut, illi extricando ac feliciter expediendo, rem altiùs repetam, examinandam paulo diligentiùs quàm ab Hiſtorico expectari debeat.* Poſtquàm Lectorem ità præparavit, varia poſtulat, pro ſolitâ in affirmando ſupponendoque fiduciâ. Ac de Libris Carolinis is quidem parciùs, & prudenter utique, datâ operâ, quos fatetur infenſiſſimos Synodo Nicænæ, ᵖ *propoſitis adversùs eam* CXX. *Capitibus accuſationis*, hinc ferè diſſimulandis puerili ineptoque ſilentio, ut legenti Hiſtoriam Iconoclaſticam patet. De Synodo autem Francofordienſi longâ paginarum ſerie diſſertat, quod inſtructior ad hanc ſibi eſſe

° *Ad Ann.* 794. *p.* II. *pag.* 26. & *ſeq.*

ᵖ P. II. *pag.* L.

eſſe videretur, infirmandis [q] *Miniſtrorum Proteſtantium* ex eâ præſidiis, aliâ quàm factum hactenùs eſſet ratione & viâ. Undè indignatur majorem in modum in [r] *Theologos ſuos, ſemet ità implicantes, ut hac Hiſtoriæ pars tandem confuſiſſima evaſerit, diverſitate circuituum & effugiorum quibus ſemet extricare* voluerunt. Notat hinc flagellatque ſacras anchoras [ſ] *Surii, Alani, Sanderi, Suareſii, Binii, Vaſqueſii*, ſed quoque illas *Baronii* & *Bellarmini*, qui ad *conjecturas pro libidine confictas*, faites à plaiſir, *& ſine ullo rationabili fundamento*, confugerint, *non veritatem hiſtoricam quærentes, ſed præſupponentes modò reverà non eſſe, quod magnoperè nolebant ut eſſet.* Nempè, vel Francofordienſem Synodum reverà *non rejeciſſe* aut damnaſſe illam Nicænam, ut ferè priores; vel deceptam certè fuiſſe à *Libris Carolinis*, qui iſti impoſuerint, & ex quorum *falſâ informatione* de ſententiâ Nicænorum pronunciarit, ut ſenſit par Purpura-

[q] Pag. 15.

[r] Pag. 34.

[ſ] Pag. 35. 36.

ratorum. His exploſis, perſuaſum vult Lectorem ſuum Jeſuita, ſe quaſi in ſuis primum [t] *acturum eſſe bonâ fide, ſine præjudicio, nulloque negotio diſſipaturum eſſe omnes has tenebras; & veritatem*, hactenùs in obſcuro latentem, *protracturum in lucem, præcisè Actis Synodi adhærendo.* Ac poſt longas ambages, & obteſtationes, magnumque nihil prolixâ actum declamatione, accingit ſe ad *Canonem* Francofordienſem conciliandum *cum Nicænis*, & Carolum cum Hadriano, tanquàm reverà ſententiæ ejuſdem. Omniſque illa tandem conciliandi ratio, non eſt niſi illa ipſa cui præiverat ex parte Bellarminus, perfecerant Petrus de Marca, & Dionyſius Petavius, de *errore* ſcil. *in facto* Patrum Germanicæ Synodi, ex *falſâ Verſione* Actorum Nicænorum, quæ & citata in *Libris Carolinis.* Ac licet eo ipſo tempore, Gallus alter, [u] Natalis Alexander, huic uni effugio longè fortiùs inſiſteret, interim applaudit ſibi hunc

in

t Pag. 37. 38.

u Locis citat.

in modum Jeſuita: [x] *Ecce*, inquit, *veram Hiſtoriam famoſi illius Concilii Francoford. Quam (ut mihi videor) ſatis feliciter erui ex tenebris illis & difficultatibus quibus hucuſque implicita jacuit, ob non ſatis examinata ab aliis omnia ea Antiquitatis documenta, quæ poterant hanc rem elucidare, uti à me factum eſt*: Tum converſus ad Theologos *Proteſtantes*, ſi in quibus eſſet aliquid *eruditionis, & bonæ fidei*, jactitat *eorum fore neminem uſque adeò imprudentem, qui deinceps ſuſtinuerit opponere Concilium Francofordienſe, reverà*, inquit ille, *non minùs ipſis contrarium, quàm eſt Nicænum alterum.*

*Plauditur, & magno palma favore datur!*

V. Artis eſt artem occultare, & quo magis ejurat Jeſuita fidem omnem Hiſtorici, quo ſe magis contradictionibus involvit, quo plus in eo circuitionum, & ambagum, & plagii, ut etiam *quid ſtatuere velit ſatis ipſe neſciat*, ſicut [y] ille de Gallis Præ-

[x] Part. 1. p. 52.

[y] P. 11. pag. 3.

Præſulibus, hoc magis ſuam fidem, candorem, induſtriam, in ſolis Authenticis verſandis diligentiam, & rectum quo incedat ipſe talum, verbis extollit. Nec profectò invidemus illi Viro hanc præclaram de ſe ſuiſque opinationem, nec quas ipſe de ſe laudes cùm in hoc paſſim Opere, tùm in aliis præconiſat, ne hac parte Scaligeris, Lipſiis, Balſaciis, Arnaldis, Voituris, aliiſque Viris noſtrâ ætate inclutis, ſed nimium quandoque ſui amantibus, decederet. Summa omnium huc tandem tota redit: 1. Concilium Nicænum [z] *approbaſſe* quidem pro ſe, ſeu in ſuâ perſonâ, Hadrianum Pontificem, nondùm tamen *authenticè*, *juridicè*, *ſolemniter*, *illud ut Oecumenicum confirmaſſe*, quo tempore confutatum eſt Libris Carolinis, & deinceps congregata Francoforti Synodus fuit: Sed neque confirmaſſe poſteà, quicquid *Apologiam* pro eo Concilio ad Carolum Regem ſcripſerit. 2. Caroli M. tempore [a] *Gallorum Præſulum* in cauſâ Ima-

[z] *Maimb. P. II. pag.* 29. 32. 33. 39. 57. *&c.*

[a] *Ib. p.* 30. 65.

Imaginum valdè fuiſſe ſententias diſtractas, quum plures eſſent qui, ad exemplum XII. *Francorum Epiſcoporum, qui ſubſcripſerant Synodo Romanæ ſub Stephano*, tribuerent Imaginibus *cultum* & *honorem religioſum*, negantibus omnem aliis. Acceſſiſſe indignationem Caroli M. *valdè in Græcos animati*, cumprimis ob repudiatam à Conſtantino Sororem Caroli, & Mariam uxorem ductam, undè pariter *Concilium utrumque* rejecerit Francus, tùm illud ſub Copronymo, tùm alterum ſub Irene. 3. [b]*Libros* etiam vulgò *Carolinos*, conceptos eſſe verbis adeò *atrocibus & injuriis*, ut hinc ſatis appareat, eorum Auctores *nullo modo ductos fuiſſe Spiritu ejus Principis*, quare etiam latuerint in obſcuro, uſque ad publicationem factam ab homine Lutherano, ſub nomine *Eli Phili*, circà An. 1549. 4. Utique ſanè Nicænam Synodum, non modò reprobatam fuiſſe à *Carolo*, ſcriptis CXX. ſeu objectionibus, ſeu capitibus ac-

b P. 52.

cuſationis, Hadrianus *Reprehenſiones* dixit; ſed planè quoque *rejectam damnatamque fuiſſe*, [c] *teſtibus antiquiſſimis omnibus Scriptoribus*, *à Synodi Francofordienſis* Patribus, miſſâ Actorum Nicænorum Copiâ ab Hadriano Pontifice, per Legatos ſuos interfuturos illi Synodo. At nihil mirum in Nicænos exacerbatum fuiſſe Carolum Regem, & Germanicam Synodum. *Errore facti* accidiſſe, perſuaſumque fuiſſe illis omnibus traditam eſſe à Græcis Patribus [d] *doctrinam abominandam*, quam meritò damnarint. Quænam illa? Tribuendum ſcilicet Imaginibus *cultum latriæ*, *ſervitutis*, quæ *ſoli Deo* debeatur, aut *S. Trinitati*; cui jam doctrinæ oppoſuerint Canonem 11. Francofortanum, ut ex verbis ſuperioribus liquet. Erroris verò tanti quæ cauſa? Accipe: Non fraus ulla, aut impoſtura Auctoris Librorum Carolinorum, quæ fuerit *Baronii* & *Bellarmini* imprudens conjectura, fundamento nullo nixa; ſed

c Pag. 34.

d Pag. 39. 40. 41.

*Ver-*

*Verſio Latina*, eaque *peſſima & falſa*, Actorum Nicænorum, quam præ manibus habuerunt Carolus, & Francofortani, Authentico Græco tùm deſiderato. Rurſum, quid in eâ Verſione Occidentales illi ſcriptum legerant? Nempe offenderunt ad verba illa *Conſtantini* Conſtantiæ in Cypro Epiſcopi, in Actione III. Synodi: *Suſcipio & amplector honorabiliter ſanctas & venerandas Imagines, ſecundùm ſervitium adorationis quod Conſubſtantiali & Vivificatrici Trinitati emitto.* Verba hæc, hinc ſententia de adorandis Imaginibus cultu λατρείας, quæ [e] Χριστιανοκατηγόρων fuerit apud Damaſcenum, Nicænis per errorem ab Occidentalibus imputata, una jam Viris illis damnatæ confutatæque Synodi cauſa fuit. Vitium verò non in Nicænis Patribus fuiſſe dicunt, ſed in [f] *Interprete, qui Septimam Synodum juſſu Hadriani Papæ Latinitate donaverat, de cujus imperitiâ conqueſtus ſit Anaſtaſius.* Nempè interpungendum fuiſ-

[e] *Maimb. T. I. p. 450.*

[f] *Nat. Alex. Sæc. VIII. p. 733.*

ſe poſt illa verba, *His conſentio, ſuſcipiens & honorariè amplectens SS. ac venerabiles Imagines*: Tum ſequi in Græco alteram partem ſententiæ: Καὶ τὴν κατὰ λατρείαν προσκύνησιν μόνῃ τῇ ὑπερουσίῳ καὶ ζωαρχικῇ Τριάδι ἀποπέμπω. *Et adorationem quæ fit ſecundùm Latriam, ſoli ſuperſubſtantiali & vivificæ Trinitati emitto.* En, inquiunt illi, nodum cauſæ! Ecce quid damnarint illi Patres! Et hoc ipſum eſt quod non Maimburgius aliquis ex Actis authenticis primus ſuſpicatus eſt, ſed quod ex Gallis ſe prioribus deſcripſit. Urſerat ſanè, quoad rei ſummam, [g] Bellarminus ad objectam ſibi *Synodum Francofordienſem*, & [h] Baronius ad eandem Synodum. Deinceps verò ſed cautiùs [i] Petrus de Marca, ubi *de repudiatâ Nicænâ Synodo*, & Dionyſius Petavius, acturus *de Sacris Imaginibus*, [k] Tomo poſtremo Dogmatum Theologicorum.

5. Ac tandem concludunt præfati Maimburgius & Natalis, Synodum Francofortenſem, [l] *ſubjeciſſe ſua judicio*

g *De Imagin.* L. II. C. XIV. §. *His duobus.*

h *Ad Ann.* DCCXCIV. *Num* XXXVI. XXXVII.

i *De Concord.* L. II. C. XVIII. p. 130. 131.

k *Lib.* XV. *de Incarn.* C. XII. p. 580.

l *Nat.* p. 740. *&c.*

*cio Romani Pontificis*, probè conſciis illis Patribus, [m] *Concilium nullum vim habere aliquam poſſe, niſi confirmatum à Papâ.* Addunt, [n] *laudatam* quidem ab Hadriano fuiſſe illam Synodum ut *venerabilem & ſacram*, licet non *authenticè confirmaverit.* Ac reverà non aliam fuiſſe Synodi Francofortanæ ſententiam, ſed nec Caroli M. quàm quæ Nicænorum, aut quæ Hadriani Pontificis, ſed, ut ex Petavio habuerunt, [o] *exactè convenire, nec minimùm diſſentire.* Quod ſatis doceat *poſtremus Articulus*, additus à Patribus Francofortanis ad ſuum Capitulare, in hæc verba: *Poſtremus Articulus quem addimus hic eſt: Sciat Dominus Apoſtolicus, & Pater noſter, & cuncta ſimul Romanorum Eccleſia, ut ſecundùm quod continet in Epiſtolâ beatiſſimi Gregorii, quam ad Serenum Epiſcopum Maſſilienſem dixerit. Permittimus Imagines Sanctorum quicunque eas formare voluerint, tàm in Eccleſiâ quàmque extrà Eccleſiam, propter amorem Dei*

m *Maimb. p.* 11. p. 44.

n *Ib. p.* 48. 49. *&c.*

o *Dogmat. Theol. T.* v, *p.* 581.

*& Sanctorum ejus: Adorare verò eas nequaquam cogimus qui noluerint: Frangere vel deſtruere eas, etiamſi quis voluerit non permittimus. Et quia ſenſum ſanctiſſimi Gregorii ſequi, in hac Epiſtolâ, univerſalem Catho icam Eccleſiam Deo placitam, indubitanter liberè profitemur* ............ Adde, p Maimb. p. 33. p. 57. judice Maimburgio, quod *p non diverſum ſenſerit à Pontifice Carolus M. circà Imagines*, vel ex *Epitaphio* illo colligi, quod Carolus ſcripſit Hadriano, ut qui Pontifex

*Populos & dogmate ſancto*
*Imbuerit.*

VI. Quot, Deus bone, circuitus, * Vide Maimb. p. 31. p. 34. 35. 36. 37. ac viarum ambages, ſed & * diſſentientium Scriptorum claſſes, in eâdem cauſâ, ne cultum Imaginum damnaſſe aut *Carolus M.* aut *plenaria ex toto Occidente Synodus*, crederentur. Nobis quidem, dùm jam excrevit pagina noſtra, conſtitutum eſt brevi tabellâ, ac diſtinctis obſervationibus, utriuſque Scriptoris nuperi exhibere ſeu oſcitantiam, ſeu ma-

malam fidem, reſtitutâ rurſùm Hiſtoriæ veritate. Ac primò nihil aut precarium magis excipi, aut pugnans ſecum ipſo affirmari potuit, quàm quod iſti, ac præcipuè Jeſuita, eo liberiùs potuiſſe Gallos de Nicænâ Synodo judicare, quod *approbata* licet ſingulari judicio Hadriani, nondùm tamen ab eo *juridicè confirmata* fuiſſet. Atqui 1. Supponit hîc immemor ſui, quod alibi præfractè [q] negat, *Concilium* tamdiu non haberi authenticum vel juridicum, donec authenticè & juridicè *Papa confirmaverit*. Imò pro *Oecumenicis* etiam habita fuiſſe priora, certè Conſtantinopolitanum I. & Conſtantinopolitanum II. ſub Juſtiniano, ſed & recentiora, ſaltem fuiſſe habita pro authenticis, quorum decreta *authoritate ſupremâ* obſtringerent, *ſeu jam approbata aut confirmata à Pontifice, ſeu minùs*, ex profeſſo Maimburgius docet, ubi de [r] ſuperioritate Concilii ſuprà Papam. Nec aliter cenſent quicquid Janſeniſtarum eſt, ſed & aſſertorum Galli-

[q] *Traitté Hiſt. de l'Egl. Rom.*

[r] *Imprim à Cap. XVI. XVII. &c.*

licanæ Libertatis, ad majorum ſuorum exemplum. 2. Habuit Jeſuita hoc quicquid effugii eſt, ex altero ejuſdem Societatis, Dionyſio Petavio: [ſ] *Septimam Synodum nondùm Oecumenicam & ab Hadriano probatam eſſe ſciebant, utpotè cujus ad illos Acta miſerat Pontifex, utique conſiderando, & recognoſcenda, ut Hincmarus teſtatur.* Bona verba! Sciebant tamen ex Actis ipſis tranſmiſſis ab Hadriano, & ex Legatis quoque Romanis, Synodum eam inſcribi *Univerſalem* vel *Oecumenicam*, in initio, medio, fine, & in literis poſt Synodum exaratis, ſeu ad Imperatores, ſeu ad Clericos CP. Sciebant [t] *conſentiente* Hadriano habitam, imo ſi ipſum Hadrianum audis, *ſecundùm ordinationem ſuam factam*, quod magis eſt, ut contendit Natalis Alex [u] *præſidente Papâ per Legatos*, quâ de re nolumus jam contendere. Sciebant hos feciſſe partem magnam Concilii, eidemque in omnibus ſubſcripſiſſe, exultantibus Græcis, de conſen-

[ſ] *De Incarn. L. XV. C. XII. p. 581.*

[t] *Hadr. Epiſt. T. VII. col. 952.*

[u] *Sæc. VIII. diſſ. III. quæſt. I. & II.*

ſenſu illo [x] *Taraſii* & *Hadriani*, deque *complexu mutuo juſtitiæ & pacis*, ut Scripturas iſti uſurpabant. Sciebant Francofortani approbatam eam ſubſcriptionem ad Hadriano, *ſuſceptam* ab eo *Synodum*, ut ipſe aliquoties profeſſus, nec alium in finem tranſmittente Acta, quam ut Francum & Occidentales reliquos in conſenſum pertraheret. Quem ut negari intellexit, protinùs Synodum eam, ſcriptâ [y] *eruditâ Apologiâ*, & prolixâ illâ quidem, ſuſcepit defendendam, faſſo Maimburgio, *adverſus* LXXX. *Articulos objectos ab Auctoribus Librorum Carolinorum*. Non quieturis antè poſterioribus Pontificibus, donec in Galliis quoque reciperetur, quod tardiùs & [z] *longo poſt tempore* factum, gliſcente ſenſim circà Imagines ſuperſtititione, idem rurſùs Jeſuita, poſt Sirmondum, Petavium, alios. 3. Actûs illîus *confirmatorii* ſcilicet, ab Hadriano *dilati*, planè cauſa alia adfertur ab ipſo Maimburgio. Expectata nempè

x *Actione* II. col. 130.

y *Maimb.* p. II. p. 45. 51.

z *Ibid.* pag. 51. 52.

opportunitas reſcribendi Imperatori
a Ibid. p. 23. Græco, quâ ſimul repeteret a *Patrimonium Eccleſiæ Siculum, quod ni redderet Conſtantinus, Hæreticus declararetur.* Id urebat nempè Hadrianum, parùm fuiſſe ſollicitos in eâ Synodo Græcos, de juribus temporalibus *Petri*, ſeu de *juſtitiis Eccleſiæ Romanæ*, ut loquebantur ea tempora, quas negare *Hæreſeôn* maxima fuit. Sed pace tuâ, Maimburgj, nec Græci, nec Concilia Oecumenica priora, ac noviſſimè *Quini-Sextum*, quod Græcis eſt ſimplicitèr *Sextum*, confirmationem ullam expectarunt à Pontifice. Neque Taraſius, b reſcribens Hadriano, ut *Fratri, Comminiſtro*, Papæ *Senioris Romæ*, ullam approbationem petit, conſummata modò ac terminata eſſe feliciter omnia hiſtoricè narrat.

b Tomo VII. col. 623.

4. Nequicquàm etiam ad Hincmarum provocat Romanus. Id unum c Rhemenſis Præſul, *Papam Romanum in Franciam direxiſſe Pſeudo Synodum de Imaginibus*: Undè conſtat

c Opuſcul. & Ep. p. 93.

quo

quo loco haberetur Nicæna Synodus Hincmari Senioris tempore, mortui toto ferè poſt habitam eam Sæculo. *Direxiſſe* autem in Franciam dicit Hadrianum, an ut *recognoſcerent* Galli, ut fortè retractarent, expungerent? Nugæ! *Direxit* tamen ex officio, etiam à ſe approbatam firmatamque, quia Acta communicare officii debitique fuit. Ac nulla Romani *approbatio*, vel etiam *confirmatio* aut ſanctio, præjudicium attulit Epiſcopis reliquis per Occidentem, quo minùs liberè reprobarent. Paparum decreta judiciaque ſubjici Conciliis, non viciſſim Papis decreta Conciliorum, ipſum illud eſt quod ex profeſſo Maimburgius docet, in poſteriori Opere de [d] *Prærogativis Epiſcoporum* Romanæ Eccleſiæ. Ibidemque hoc unum agit, præcipuè ſanè intendit, ut deſtruat ſuum illud aſſertum prius, ſociique [e] ſui Natalis; *Judicio Papæ ſubjici Concilium; Nullum Concilium habere vim poſſe, niſi fuerit confirmatum à*

[d] Cap. XVIII. & ſeq.

[e] Paragr. præced.

*Papâ*; Aut, *Confirmationis Papalis* & *juridicæ requiſitum fuiſſe Inſtrumentum*, ut haberetur Synodus aliqua Oecumenica, vel Authentica. Qui error hodiè Maimburgio eſt, *pernicioſiſſimus & toti Eccleſiæ periculoſiſſimus.* Probeque intelligebat, ignoraſſe hoc jus Romani, *juridicè confirmandi* Synodos, omnem Antiquitatem: Sed nec feciſſe Carolum M. aliud, in convocandâ Synodo Francofortanâ, quàm quod pridem Conſtantinus M. in convocandâ Arelatenſi Synodo *plenariâ* & *generali*. Hic enim pari ratione, ut pridem obſervatum ab Euſebio, Optato Milevit. & ab Auguſtino, judicium *Melchiadis Papæ*, ac Synodi Romanæ, [f] *diligentiùs examinandum curavit*. At diſpari eventu, dùm Arelatenſes confirmarunt judicium illud Romani, Francofortani autem unà cum Carolo M. reprobarunt. 5. Adde, Hincmarum illum citatum Petavio, ſed & Maimburgio, falli non uno modo. Confundit Synodum utramque,

[f] *Auguſt.* *Epiſt.* CLXII. *al.* XLIII. *Ep.* CLXV. *al.* LIII. T. II. *Op.*

que, priorem pro *confringendis* Imaginibus, & alteram pro *adorandis*, tanquàm ſi diverſæ partes eſſent unîus Synodi, ejuſque *Conſtantinopoli* habitæ, ac poſtremæ etiam ſine interventu *Apoſtolicæ ſedis*. Rursùs, *juſſione Apoſtolicæ ſedis*, *celebratam generalem Synodum in Franciâ*: Quæ veriùs in Germaniâ, ubi agebat tùm Imperator, ſed & juſſione Caroli, uti Ratisbonenſis vel Reginenſis prior Anni DCCXCII. vocando ſanè ad illam Hadriano, invitandoque.

VII. An feliciùs excipiunt, Galli nuperi, ſed poſt Petavium ſuum, ex quo uno ſapiunt, Gallorum tùm plurimos, Synodi Francoford. tempore, exemplo *Epiſcoporum* XII. *in Synodo Romanâ*, ſenſiſſe pro *cultu Imaginum?* An Carolum M. iviſſe in partes oppoſitas, *odio Græcorum* certè Conſtantini Imperat. *ob repudiatam Caroli ſororem?* Hinc Opus Carolinum univerſum, *ſui Auctoris in Græcos offenſionem & invidiam ſpirare*,

g Loco cit. *rare*, ut [g] Natalis; Vel ut Maimburgius, non referre *Spiritum ejus Principis*. Hæc illi, nec magnoperè tamen proficientes his verborum rerumque præſtigiis. 1. Commentum illud de Gallorum Epiſcopis XII. *cultum* Imaginum aſſerturis in Synodo Romanâ, ſub Stephano IV.

h Sect. IV. Num. XVI. prolixè [h] antè exploſum eſt. *Diſtractas* in eo Gallorum ſententias fuiſſe affirmant quidem, conſuetâ temeritate, documento nullo probant. Summa *Gentiliacæ*, ſumma *Francofortanæ*, ſumma deinceps *Pariſinæ* Synodi, ſub Ludovico Pio, conſenſio fuit. In idem conſpirant Libri Carolini, deinceps facta, ſcriptaque Gallorum, ut Imaginum cultum omnem deſtruant, quemcunque tandem, ſolo *uſu* hiſtorico *permiſſo*, adverſus Copronymum, ac deinceps Claudium Taurinenſem, qui ne hunc quidem ferrent. Nunc ſi homines audis, Gallia Caroli tempore non modò hoc nomine diſtracta fuit, verùm etiam Francofordienſis Syno-

nodus, Generalis illa, *ne mininùm à Nicanâ diſſenſit.* 2. Pari fiduciâ illi Viri, reprobaſſe Carolum Nicænam Synodum ex *odio* Græcorum, *animatum* ſcil. in Græcos, ob repudiatam Sororem ſuam, deſponſatam antè Conſtantino. Ea certè fuêre tùm Caroli tempora, ut non tam hic ambiret affinitatem Conſtantini, quàm Conſtantinus illam Caroli. Hinc miſſi iteratò Legati in Occidentem fuerant, qui filiam Caroli *Rotrudam* (Ἐρυθρὼ Græcis) quam deperiret Conſtantinus, huic Conjugem depoſcerent, juxtà pacta priora, ſed negante Carolo, *qui conſilium mutaſſet*, ut ex Annalibus Francorum ipſe [i] Maimburgius, *magno cum dolore* Imperatoris Græci. Nec tàm infenſus Irenæ Francus, quàm hæc ipſa Carolo, ſaltem præ ſe ferens *ſe admodùm in eum accenſam, ob repulſam quam eſſet paſſa*, indeque velle. ἐναμυνάσθαι Κάρουλλον *ulciſci Carolum*, ut Theophanes ad A. Conſtant. qui Synodum excepit. 3. Sed in-

[i] Lib. IV. n. 3. 5.

indignationem Caroli demus! Quid indignius eo Rege, quid iniquius ſtatui potuit in tot graves Germaniæ, Galliæ, Italiæ, Hiſpaniæ, Angliæque Præſules, Francofordiæ cogendos? Nempè ob privatum Caroli affectum adverſùs Irenem, prodidiſſe eos fidem, *olitanam Eccleſiæ traditionem* oppugnaſſe, ſic Hadrianus Papa, id eſt receptum cultum Imaginum, ipſamque Nicænam Synodum, Pontifici approbatam. Hoc ſi fuit, cur iſtud neque Græci, neque Hadrianus I. exprobraſſe tanto Principi memorantur? Saltem continere Carolum debuiſſet reverentia Hadriani, à quò Synodus promota, approbataque, ſed & amicitia illa quam inter Regem & Pontificem illum tenerrimam ſemper fuiſſe, Maimburgius aliàs urget. 4. Non igitur patiebatur cauſæ momentum tacere vel Carolum, vel Gallos Præſules. Non ſinebat definitio Synodi planè nova, adverſaque Scripturis, Antiquitati, Synodo Gentiliacæ, Gallorum

rum conſtanti & doctrinæ & praxi, eademque præſidiis ficulneis, & conſutis fabellis mendaciiſque fulta. Et ſi in *Taraſium* Patriarcham indignantur Franci, *ut ex Laico ad Sedem Conſtantinopolitanum aſſumptum*, arguentes *vitium ordinationis*, quod ibidem addit Natalis Alexander, faciunt juxta Eccleſiæ Canones, faciunt quod Latini poſteà in Photium, imò quod ipſe in Taraſium Hadrianus, ut pluribus [k] ſuprà. 5. Illinc negant, referre *ſpiritum Caroli M.* Libros Carolinos, *ſpirantes ubique inviaiam, & offenſionem*, hinc prolixè adſtruunt, certè Natalis Alexander, reverà [l] *illorum Auctorem eſſe Carolum Magnum.* Quod teſtentur ſatis, inquit, Inſcriptio Operis, præfixum Operi Capitulare, mentio *Pipini* ut *Genitoris*, Hadriani ad Carolum Reſponſio, Synodus Pariſina ſub Ludovico Pio, Hincmari diſerta verba ad Laudunenſem, Exemplaria Mſſ. Vaticanum & Tilianum, & quæ alia mitto. Maim-

k *Sup.* [illegible]

l *Diſſert.* [illegible] *Art. VI.*

burgius ipſe, effugio Bellarmini, Baronii, aliorumque notato, planè adſcribit auctoritati Caroli M. [m] *refutationem Concilii Nicani triennio poſt factam.* Hinc etiam Capitulare illud *Caroli nomine* inſcriptum fuiſſe largitur, conſcio Principe, *miſſumque ab eodem Imperatore Romam* ad Hadrianum, ex Hincmaro, reſcripturo etiam Hadriano ad Carolum, & ad LXXXI. capita in Libris illis objecta. Ne jam addamus quæ [n] paulo antè à nobis hac de re occupata ſunt. Et tamen perſuaſum vellet Jeſuita, nec ſpiritum Caroli, nec genium, nec doctrinam ſatis exprimere præfatum Capitulare. 6. Adde, in hoc rurſùm committi inter ſeſe, qui in Libros illos indignantur: Laudantur enim à Natali Alexandro, *ab ingenii acumine, & eruditione,* longè *ſuprà* Græcos: Si verò [o] Bellarminum audis, & ὁμοψήφους, Libri iſti Carolini *videntur fuiſſe hominis barbari, imperiti, levis, ac planè ſtulti.* Maimburgius, conceptos *verbis*

*in-*

[m] P. II. p. 31.

[n] Num. II. III.

[o] De Imag. L. II. C. XV.

*injuriis & atrocibus*; Petavius, eſſe *impendiò virulentos & acerbos.* Immemores verborum acerbitatem ut patebit inſpicienti, natam fuiſſe ex atrocitate rerum quas notat, [p] *doctrinæ abominandæ, impiæ*, & injuriarum, maledictorum, anathematum, quibus virulenta Nicænorum pagina tota turgeſcit & fulgurat. Rurſùm Maimburgius, vulgatos illos primùm eſſe Libros ab homine *Lutherano*, & *debacchante in cultum Imaginum*; mox, [q] *verum fuiſſe Opus tributum Carolo M.* & quale ex Mſſ. Vaticano & ſuo, Tillius Epiſcopus publicavit.

p Maimb. P. II. p. 40. 42.

q Ib. p. 52.

VIII. Nunc ad cardinem cauſæ properamus, & ad eam in quâ tuti ſibi videntur recentiores iſti Acropolim. Compendium, modò deſcriptorum eſt: Erraſſe *in facto* Libros Carolinos, & Francofordienſis Synodi Patres, ac confutaſſe eam ſententiam, quæ Nicænorum nunquàm fuit. Deceptos videlicet verbis *Conſtantini Cyprii*, & his quidem non

r Hac Sect. N. v. §. 4.

ut fuère in *Authentico*, ſed ut repererunt in *Latinâ* Verſione, ad eos tranſmiſſà. Addunt, ſummam fuiſſe conſenſionem doctrinæ utriuſque Synodi, Nicænæ & Francofordienſis, quemadmodùm & ſententiæ Caroli & Hadriani. Cui commento nupero, ingenioſo in ſpeciem, reipſâ craſſo, & ab ipſà impudentiâ profecto, paucis ità obviam imus. Ac primò Librorum Carolinorum, hiſque conſentientis in Germaniâ Synodi, in iis Capitulis LXXX. quæ ad Hadrianum tranſmiſiſſe fertur, ſupponenda de Imaginibus certa doctrina eſt. Secundò, Excogitatum illud commentum de errore facti, & imputatâ Nicænis doctrinâ quæ minimè eorum fuit, & quidem ex ſolis illis verbis Conſtantini Cyprii falſò tranſlatis, in auctores retorquendum. Denique, quàm probè rurſùm ſibi conſtet Maimburgius Hiſtoricus, ubique immemor ſui, illorum ubique reus quæ in aliis perſtringit, verbis paucis aperiendum fuerit.

IX. Quot-

IX. Quotquot ſuis modò luminibus uſurpaverint *Capitulare* Carolinum, hinc conſonam Gallorum *octavi nonique* Sæculi doctrinam, vel Gallis hodieque judicibns, procul affectu Monachali aut Jeſuitico, in ſequentia noſtra opinor conſentient. Principio, damnaſſe Carolum, cum ſuis omnibus, non hanc aut illam modò *ſpeciem*, hunc vel illum *gradum* adorationis religioſæ, puta adorationem *ſupremam*, *abſolutam*, *latriæ*, *ſervitutis*, *per ſe*, *& propter ſe*, aut ratione *materiæ* Imaginum, quæ adſcribat ipſis Imaginibus *divinitatem*, *vim divinam*, *ſanctitatem internam*, convertatque in *Idola Gentium*, ut reſtringunt abſurdè Natalis & Maimburgius: Verùm damnaſſe quemcunque tandem religionis cultum, quamcunque *adorationis* ſpeciem vel imaginem, pictis ſculptiſve tabulis, vel figuris Chriſti, Virginis, Sanctorum, Angelorumve deferendam, quocunque etiam ſub nomine, vel obtentu, vel loquendi modo, ad

*rem* ubiq; reſpiciente Carolo. Atque adeò, contrà quàm contendit Jeſuita, cultum eum qualem, Nicæni ſanxerant, non *permiſiſſe* ut *liberum*, ut bonum, ut utilem, ſolâ ſcilicet improbatâ cultûs illius neceſſitate, verùm omnem acerrimè interdixiſſe, vehementerque reprobaſſe. Quod adeò verum eſt, ut vel ad ſcripti Carolini apertionem modò provocemus. *Latriæ* voci vel cultui nuſquàm inſiſtit, quicquid alicubi Conſtantinum Cyprium perſtrinxerit. Nuſquàm deſignat ſibi adverſarios eos eſſe tantummodò, quos Natalis & Maimburgius interpretantur, *Chriſtianocategoros* Damaſceni. Nuſquàm ſe rem permittere, venerationem religionis, ſolo offendi nomine *adorationis*, vel προσκυνήσεως. Nuſquàm de Nicænis conqueſtus, qui *divinam naturam*, divinas perfectiones, virtutes, & intrinſecas illas, Imaginibus tribuiſſent; quum [f] *in Synodo Nicænâ nihil ſit expreſſius, quàm adorationis ſeu προσκυνήσεως quæ Imagini-*

[f] Strm. ad Can. 11. Francof. l. cit.

*nibus tribuitur nomine, non intelligi veram Latriam quæ Naturæ divinæ debetur.* Χρηστοφύγετα hæc miſeræ jacentiſque cauſæ, apud æquos rerum arbitros, certiſſimum indicium cenſebuntur. Carolus omnem abjudicat Imaginibus ut *adorationem*, ut *ſervitutem*, ut *ſupplicationes*, ſic quoque [t] *omnimodum cultum*, ſic *venerationem*, ſic *ſalutationem*, ſic *obſervationem*, ſic *inflexionem colli, capitis, genuum* coràm Imagine, ſic *oblationem thuris, luminarium*, & quicquid cenſeri potuit honos religioſus, ſeu *τιμητικὴ προσκύνησις*, qualem Nicæni decreverant. Nullum hic vocum aut diſtinctionum effugium admittit, quibus res ipſa, cultus, veneratio Imaginibus decreta, palliaretur, [u] *omnes novitates vocum, & ſtultiloquas adinventiones abjiciens, & non ſolùm non ſuſcipiens, verùm etiam tanquàm purgamenta deſpiciens.* Noluit pari loco cenſeri Imagines, abſque ſummâ temeritate, quo olim habiti [x] *Cherubini, Propitiatorium*,

[t] *Vide Lib. II. C. XXI. XXIII. XXIV. XXV. XXVIII. XXIX. XXX. &c.*

[u] *Præf. Capitular.*

[x] *Vide l. cit.*

*Arca Teſtamenti*, aut *conſecrata* id genus plenaque *myſteriorum* κειμήλια, quæ non profectò adorationis, venerationis tamen objecta. Nequidem parem honorem haberi Imaginibus permittit, qualem [y] *Vaſis ſacris, divino cultui mancipatis*, aut *Divinæ Scripturis Libris, in quibus, non in Imaginibus, doctrinæ ſpiritualis eruditionem diſcimus.* Hæc verò adorata religioſè vel adoranda quis cenſeat? Conſimiliter negat Imaginibus illam [z] *venerationem* quâ proſequimur *Sanctos qui triumphato Diabolo cum Chriſto regnant*, quâ etiam *Angelos*, *minimè* tamen *adorandos*; quod magis eſt, & illam quâ proſequimur *homines vivos*, quæque nonniſi *civilis* adoratio ſit, *ſalutationis gratiâ*, & *charitatis officio.* Ubique Carolus, ſi ne iſti quidem ratione ullâ adorandi, *multo minùs Imagines adorandas, quæ rationis expertes*, quæ etiam *homini* cuivis longè inferiores ſint dignitate, honore, & in quibus nequidem par ſit ſalutationis aut

[y] Lib. II. C. XXIX. XXX.

[z] Lib. II. C. XXI. XXIV. & XXV.

aut charitatis, aut humilitatis exhibendæ ratio. Alibi etiam minùs venerationis deberi Imaginibus, quàm [a] *Templo*, aut *loco Dei*, ſeu Dei locum interpreteris *Templum*, ſeu *Animam juſti hominis*, in quâ Deus habitat. Mittimus alia, jam quæ Dallæo, Forbeſio, & noſtratibus excerpta. Quid multis? *omnimodam* adorationem, cujuſcunque illa modi, generis, gradûs exiſtimetur, paſſim reſpuit reprobatque, ut *ſuperfluam*, *ſuperſtitioſam*, *vanam*, *incautam*, *ſacrilegam*, *dementem*, *abſurdiſſimam*, *ſummæ abſurditatis*, & quæ etiam his gravior eſt paſſim verborum invidia. Gregorius [b] *inſtruit*, *qualiter adorare Imagines omnibus modis devitandum* ſit: [c] Imaginum adorationem *prorſùs abdicamus*: Imaginum cultus [d] *modis omnibus ceſſabitur*, ſi ſoli Deo cultus debeatur. Cavendum *omnibus modis*, ut *omnis* ſit *adoratio ſecluſa*. Rurſùs, [e] *modis omnibus ſpernimus adorationem*. Hinc ubique, *ſolummodò* retineri poſſe Imagines, ad *memoriam*,

[a] *Lib.* III. C. XXVIII.

[b] *Lib.* II. *Cap.* XXIII.

[c] *Ibid.*

[d] *Ib.* C. XXI.

[e] *Lib.* IV. C. IV.

 *riam*,

*riam*, *inſtructionem*, *venuſtatem*, *ornamentum*, *recordationem*, aliàs certè *f* *parùm utilitatis habere*, *exceptâ recordatione rei cujus ſunt*. Qualem etiam *utilitatem* præſtant Picturæ quæcunque aut Tabulæ hiſtoricæ, chronologicæ, mnemonicæ, emblematicæ. Sexcenta id genus in ſcripto Carolino. Quod confirmarunt Francofortani his verbis: *Omnimodis* adorationem & ſervitutem *reſpuentes*. Dein & Pariſina Synodus, ſub Ludovico Pio, Ann. DCCCXXIV. *omnimodam* adorationem damnatura, etiam *cultum honorarium*, τιμητικὴν προσκύνησιν Nicænam, uti omnium ferè conſenſio eſt, nec ipſe diffitetur [g] Maimburgiùs, non diffitentur [h] *Porto-Regienſes* Maimburgii Cenſores. Ne jam de Agobardo Lugdunenſi, Ionâ, Hincmaro, & Gallis principibus dicam, ſub Ludovico Pio, Lothario, Car. Calvo &c. Quin ipſe Anaſtaſius Bibliothecarius, toto ferè Sæculo Nicænis poſterior, [i] Præfat. in hanc Synodum, ad Johannem

f Lib. I. c. XV.

g P. II. à pag. 261. &c.

h Entret. d'Eud. p. 187.

i T. VII. Conc. col. 31.

viii. *excipit* à conſenſu *ſuper adoratione venerabilium Imaginum Gallorum quaſdam, quibus utique nondùm eſſet harum utilitas revelata.* Et ſi *adorationis* vox Francos offendiſſet, ut *æquivoca*, trahenda facilè ad eam adorationem quæ ſoli Deo debeatur, undè factum, ut *ſupremâ* illâ adoratione, & *abſolutâ* rejectâ, nuſquàm repoſuerint aliam iſti inferiorem? Cur nuſquàm vel Carolus, vel Francofordienſes, vel deinceps Pariſini, aut Agobardus, Jonas Aurelian. reliqui, permittere ſe ſaltem adorationem, ſeu cultum, ſeu venerationem, ſeu honorem religionis *inferiorem, relativum, indirectum, externum duliæ, propter Prototypum?* Imò verò cur hæc verborum ac diſtinctionum effugia, ex profeſſo refellit Capitulare, in illos qui errorem [k] *pallitarent*; qui *indoctis* imponerent; qui dicerent *honorem Imaginis*, tranſire ad ipſum *Exemplar*; qui diſtinguerent inter adorare *ut Imagines*, & *ut Deum*; vel inter adorare

[k] Lib. i. c. xiv. Lib. iii. c. xvi. xvii, xviii.

re

re[l] *Imaginem* ipſam, & *Dominum per Imaginem* &c.? Cur etiam vel *ſalutantes*, *honorantes*, *oſculantes* Imagines, magis *genu flectentes*, acriter perſtringit Capitulare, non uno in loco? Et cur de aliâ *adoratione* loquererur, quàm quæ Nicænorum perpetuis ſuffragiis, argumentis, exemplis, ac tandem definitione ipſâ probata, ſancitaque fuerat? Nempe de προσκυνήσει, ἀσπασμῷ, & quocunque *honore religionis*. Aut an nugas acturus fuit Carolus, & cum laryis luctaturus, ſeque modò ipſum, & Gallos, & Synodi Generalis Patres ridendos præbiturus Rom. Pontifici, totique Orienti? Quî denique factum, ut hoc nomine Roma univerſa, poſt Hadrianum, indignata fuerit in Libros illos Carolinos, ex quo innotuêre, ut ſententiæ ſuæ reverà adverſos, magis in Pariſinos, in Agobardum, cujus *eſſe expungenda omnia, quæ ſub hoc titulo* de Imaginibus *continentur*, Hiſpani decreverunt in vulgato [m] Indice Expurgatorio? Ac lon-

[l] Lib. IV. c. 21. &c.

[m] Claſſ. ſec. ab Papir. Maſſ.

longè jam magis ingenui vel Petavio, vel de Marcâ, vel Natali, Surius, Baronius, Bellarminus, Gretſerus, ac reliqui ferè, qui *omnem* Imaginibus *adorationem* negatam illis Libris probè intellexerunt, hinc *Hæreſeôs* notandis. [n] Mezeræus Gallus de Synodo Francofortanâ, ut Hiſtoricum docuit: *Patres hujus Concilii Occidentalis Nicanum pro Oecumenico habere renuentes, hanc adorationem* NB. omnibus modis *rejecerunt, damnaruntque communi conſenſione. Ipſe Carolus M. conſcripſit, aut certè conſcribi juſſit Librum, illi oppugnandæ.* Hinc etiam [o] P. Pithœus, [p] Jac. Sirmondus, [q] Steph. Baluzius, [r] Anonymi Porto-Regienſes, ipſeque [ſ] Maimburgius, parùm ſui plerumque memor, faſſi ſunt, *mutatam* fuiſſe tandem Gallorum *ſententiam*, *mutatum conſilium*, qui *Synodi Nicænæ, adorationique Imaginum, pertinaciùs initio reſtitiſſent*, neutrum poſteà facturi, ſed amplexuri utramque, ſaltem *re* & praxi. Quod ſeriùs

n *Com. I. p. 462.*

o *Praf. in Hiſt. P. Diaconi.*

p *Sirm. Admonit. T. VII. Conc. 1055. Et ad Conv. Pariſ. col. 1648.*

q *Baluz. Not. ad Agob. p. 88.*

r *Entret. p. 195, 196.*

ſ *P. 11. p. 52. &c.*

riùs accidiſſe largiuntur Viri Docti, idque demonſtrant præfati Porto-Regienſes, ex Aimoino, Gerſone, Pithœo ipſo, J. C. & Hiſtorico ævo ſuperiore in Galliis eximio, faſſo *hominess ſuos nuper admodùm imaginoſos eſſe cœpiſſe.* Quæ loca jam à Dallæo noſtro producta fuerant, Libro de Imaginibus IV. & de Pithœo ᵗ, Thuanus, neminem privata & domeſtica negotia *exactiùs tenuiſſe, quàm Pithœus Gallicam hiſtoriam, origines, leges, mores, conſuetudines.* Quin Papir. Maſſonius, Vir inclytus, ſub initia hujus Sæculi, tradidit, his ſcriptis ᵘ *Græcorum errores de Imaginibus & Picturis adorandis maniſeſtiſſimè detegi.* Nec aliter quicquid Francorum Annalium aut Hiſtoricorum, poſt Eginhardum, Hincmarum, Anaſtaſium, Strabum, Aimoinum, Adonem, Rheginonem, Conr. Urſpergenſem, &c.

X. Quâ nunc fronte Maimburgius Carolo tribuit, aut certè Francofortanis, ˣ *cultum* hos Imaginum

*libe-*

ᵗ An Ann. 1596. P. v.

ᵘ Præf. in Agob. Pariſ. 1605.

ˣ P. II. pag. 51.

*liberum reliquiſſe, permiſiſſe, quem Nicæni ſtabilirent* nempè ut *neceſſarium?* Hoc ſi permittere eſt, quod *omnibus modis* accuſas ultimæ veſaniæ, & vanæ ſuperſtitionis, imò execrabilis erroris, permiſêre fateor Carolus M. & Carolini Theologi cultum Imaginum. Sed urget Jeſuita *poſtremum Articulum* Capitularis ad Hadrianum miſſi, ac *decreti* in modum conceptum, in quo iſta, *adorare Imagines nequaquàm cogimus qui noluerint.* Undè verò tu, Maimburgj, illa verba, quæ inſcribuntur *Caput Ult.* Libri IV. Carolini, facis *decretum* Francofordienſis Synodi, de Imaginibus? Et num fortè diſceſſit hæc Clauſula à totâ diſputatione Caroli, jamque permittit aut adſtruit ſub finem Operis, tanquàm rem liberam, quod totis quatuor Libris deſtruxerat, ut rem vanam, ſacrilegam, ſuperſtitioſam, ne quid gravius dixero? An etiam alia mens Synodi Francoford. fuit, quàm eorum Librorum, aut ejus Capitularis, quod

quod ſuo conſenſu, ſuâque miſſione ad Hadrianum, ea Synodus confirmaret? Et quid, obſecro, ille tuus Articulus ſtatuit? Nempè id ipſum quod *contineret Epiſtola Gregorii ad Serenum Maſſilienſem*; de quâ jam *Libro* II. *Capite* XXIII. & alibi dixerat. Hanc autem *uſum* ſolummodò permiſiſſe, approbaſſe, *adorationem omnibus modis vetuiſſe*, jam in hujus [y] Hiſtoriæ limine oſtenſum. Neque hactenùs de Gregorii mente ullus in Gallis cordatioribus dubitavit, Ac ne Maimburgius aliquis vel Natalis ſuſtineat, damnaſſe Gregorium nonniſi adorationem *abſolutam, aut latriæ*, intercedunt illa verba, *omnibus modis veta*, quod Galli Porto-Regienſes rectè vertunt, *Défends qu'on adore les Images, en quelque maniére que ce ſoit.* Et cur unam *latriæ* adorationem tantâ contentione vetuiſſet Gregorius, de quâ nec metus aliquis fuit, nec Sereni ulla querimonia, quaſi Imagines habuiſſent Galli pro *Diis*, pro *Divinâ Naturâ?*

[y] *Sect.* I. *Num.* IX.

Imò

Imò Serenus ne *coràm illis proſterni* voluit fideles, aut quoquomodo adorari. Quod ei concedit Gregorius, *ſolummodò ad inſtruendas mentes* retineri Imagines ſuadens. *Adorandi* vox etiam, ut ad picturas refertur, cur ubique Gregorio ſit cultus *latriæ?* Cur aliam adorationis aut venerationis ſpeciem, legitimam illam, non expreſſit? Quibus etiam ille vocibus permiſit adorationem *relativam* Imaginis, Picturæ? Qui ſæpiùs, etiam in Epiſt. ad [z] Secundinum, de quâ antè, ſe non picturam adorare, non imaginem, ſed *illum adorare* & ſolum, quem per Imaginem natum, aut paſſum recordaretur; Item, per picturæ hiſtoriam *quid ſit adorandum addiſcere* rudiores. Nuſquàm ille ſe Chriſtum adorare *in Imagine*, aut *coràm Imagine*, aut *per Imaginem*, qui cultus relativus eſt, ut ſupponit rurſùm Jeſuita. Quin hoc diſcrimen intercedit inter Carolum M. & Gregorium, quod Carolus *permitteret* quidem Imagi-

z *Vidè ſupra p. 284.*

nes formari, haberi, retineri, ſed tamen non præciperet, non magnoperè urgeret, non magnam admodùm eſſe Imaginum utilitatem con-

a Lib. I. C. XV.

tenderet. Unde iſta: a *Præſertim cùm* Imagines *parùm utilitatis habeant, exceptâ recordatione rei cujus ſunt*

b Lib. II. C. XXI.

Imago. Rurſùs: b *Imagines verò*, NB. *omni ſui culturâ & adoratione ſecluſâ, utrum in Baſilicis ſint, propter memoriam rerum geſtarum & ornamentum, an etiam non ſint, nullum fidei Catholicæ adferre poterunt præjudicium; Quippe cùm ad peragenda ſalutis noſtræ Myſteria*, NB. *nullum penitùs officium habere noſcantur.*

c Lib. II. C. XXII.

c Poſteà: *Aliud Imagines habere voluntate, aliud indigentiâ*, &c. *Cùm videlicet ſine Imaginum intuitu homo ſalvari poſſit.* Imò eodem Capite, docet ſummæ infirmitatis eſſe, & cœcitatis, confugere ad illud *Imaginum adminiculum*, ſeu idcircò Imagines erigere, *ne Dei*, aut *Chriſti*, aut *ſanctorum ejus valeat quis oblivíſci.* Alibi etiam, quod & d Agobardus ex

d De Imag. p. 242. 243. Ed. Bal.

Au-

Auguſtino, *viſibilia* iſta *nocere ad inviſibilia capienda*: Et *hominem ab exterioribus trahendum introrſùs, non ab interioribus exteriùs projiciendum, ut proficiat.* Rurſùs Carolus: [c] *Si Pictura* quandoque *ad veritatem recolendam mentes promovent; verſâ vice, pro veritate ad mendacia cogitanda ſenſus promovere*, coloribus fingendo quæ *nec ſunt, nec fuerunt.* Ex quibus planum eſt, clauſam illam Librorum Carolinorum, *adorare Imagines nequaquàm cogimus*; damnare Nicænorum decretum, ut impium, temerarium, quo adorare Imagines præcepiſſent. Quanquàm nec ſatis illa cohæret cum præcedentibus; *Permittimus Imagines Sanctorum formare; adorare verò eas nequaquàm cogimus*, neque inter iſta juſta oppoſitio eſt: Benè ſi legatur, *formare quidem permittimus, adorare nequaquàm permittimus*, quæ ſumma eſt totius Operis Carolini.

c *Lib.* III. C. XXIII.

XI. Nihilo felicior in excipiendo eſt Natalis Alexander. Alter fu-

mum, inanem alter auram vendit, pigmentarius iſte, carbonarius alter. Negat [f] Dominicanus, abjudicare Carolum Imaginibus omnem *religionis cultum, id eſt, à religione imperatum.* Atqui *omnibus modis coli* ubique prohibet, etiam eo modo quo Codicem Euangeliorum, aut Vaſa Sacra veneramur. Adde, ea officia quæ præſtamus pauperibus, liberis, ſervis, proximo, eſſe à *religione imperata*, neque eô dici cultum, honorem, venerationem religionis. Sed circà Imagines *imperatum* à Chriſto aut Apoſtolis nihil. Pergit Monachus: Putaſſe Carolum, hanc eſſe mentem Nicænorum, quod ineſſet Imaginibus *Sanctitas interna*; in coloribus ſcilicet, arte, materiâ Picturæ? Quàm tibi Carolus M. nunc vervex eſt, craſſo ſub aëre natus! Imò vel *appellari Sanctas* indignabatur, ſanè cum relatione ad Prototypum, quemadmodùm non longè poſt Agobardus; [g] *ſacrilegi* ſunt qui *ſanctas appellant Imagines.* Porrò Do-

f Differt. VI. Art. VII. VIII. à p. 710.

g Agob. de Imag. p. 248. Ed. Bal.

Dominicanus ubique oberrat eâdem chordâ, ubique *κοκκύζει* ac principium petit, unumque illud occentat; [h] *Offendiſſe* modò Carolum & Francofordienſes ad *vocabulum adorationis*, quod invidiam fecerit; quam interpretati ſint adorationem *ſervitutis*, cultum *ſoli* Deo debitum; *ſpem* in Imaginibus noluiſſe *collocatam*; qualem cultum Gentiles *ad Idola & ſimulachra* tranſtuliſſent; & hanc fuiſſe Hæreſim *Χριστιανοκατηγόρων* Præterea non damnaſſe cultum Imaginum, ut [i] *illicitum ex divinâ Lege*, ſed ut *periculoſum propter abuſum*, ut ex quo *ſuperſtitionem reformidarent*, hinc *uſum prohibere honorariæ adorationis ne abuſus oriatur*, fateri aliàs, *cultu Imaginum quoſdam benè uti poſſe*, & quæ in eam ſententiam ille plura. Atqui, 1. Æquivocatio latere nulla potuit in voce *adorare*. Sexcenties Carolus utitur vocibus, *colendi*, *honorandi*, *ſalutandi*, *oſculandi*, *obſervandi*, *venerandi*, *inflectendi collum*, *caput*, *genua*, *offerendi*

h *Loc. cit.* 710. 723. &c.

i *Ib.* 717. 721.

*rendi incenſum*, *lumina* &c. & omnia ab Imaginibus procul eſſe jubet. Ipſe Natalis, *αὐτοκατάκριτος*, *uſum prohibere videntur* [k] *honorariæ adorationis*, *τιμητικῆς προσκυνήσεως*, ſancitæ expreſſimè à Nicænis. *Adorare* igitur Carolo, & Gallis omnibus, ſignificavit id quod omni Antiquitati, quod Cypriano, Minutio, Arnobio, Lanctantio, Hilario, Ambroſio, Hieronymo, Auguſtino, Leoni, Vigilio, Gregorio 1. deinceps Hadriano 1. tùm & Thomæ Aquinati, & Scholæ univerſæ; nempe *cultum religionis* exhibere, qualemcunque tandem, etiam relativum, genuflexione, proſtratione, incurvatione, oblatione munerum, incenſi, ſimilibus. *Adorare* etiam Caroli & Francis fuit, id ipſum quod Nicænis, *τὸ προσκυνεῖν*, *προσκυνεῖσθαι*, & his [l] affinia, ut ſuffragia omnia eorum Patrum, & definitio Synodalis, ferebant. Nec modò illa *adorationis* ſpecies damnata Carolo, quæ directam Idololatriam implicaret, ſed etiam ut

[k] Pag. 721.

[l] Vide ſect. VI. Num. XIV. XV. XVI. λ.

ut viſum, quæ *ſuperſtitionem*, vanam illam, inanem, ſuperfluam, veſanam, circà res inanimes, argueret, Agobardus dixit, [m] *non ſolùm divinum deferre honorem, ſed etiam ambitiosè honorare.* 2. Cultum *ſervitutis*, fateor, Latini recentiores reſtrinxerunt ad *latriam*, quam etiam Imaginibus *Crucis*, & *Chriſti* deferendam eſſe, poſt Doctorem Angelicum, & principes Scholaſticos, etiam Jeſuitæ, certè Gregorius de Valentiâ, in ſuis de *Idololatriâ*, acerrimè defendunt. Sed verò *ſervitutis cultus* Carolo M. rurſùm fuit, dein & Agobardo, & vetuſtioribus, idem quod Auguſtino. Hunc autem Auguſtinus contradiſtinxit cultui *charitatis*, *ſocietatis*, *imitationis*: Vocavitque hoc nomine ſpeciem omnem divini cultûs, omnem eam *ſervitutem quæ pertinet ad colendum Deum*, etiam *incenſum* adolere, *Sacrificium* offerre, *dona* vovere, *ſolemnitatibus, feſtis, diebus ſtatutis* memoriam ſacrare, recolere, ut pri-

m Lib. cit. p. 245.

dem Theologis obſervatum, poſt [o] Agobardum Lugdunenſem, ex Libris de Civitate Dei. 3. Supponit Natalis τὸ κρινόμενον, cum Maimburgio ſuo, dùm reſpexiſſe volunt Francum Imperatorem cum ſuis, ad Hæreſim, quæ dicitur χριστιανοκατηγόρων apud Johannem Damaſcenum. Qui nempè Imagines haberent pro *Diis* aut pro *Deo*, aut *Divinæ Naturæ* cenſerent, qualiter Gentiles Idola ſua. Quâ de re [p] paulo infrà dicendum. Ità ſupponit [q] Natalis eum modò cultum improbatum Francis, quo *ſpem auxilii* collocarent in Imagine, exorandâ *precibus*, *ſupplicationibus*. Equidem inſanæ hujus ſuperſtitionis exempla plura Carolus in Actis ipſis Nicænis deprehenderat, expetiti ab Imagine vel per Imaginem auxilii, & accepti, *Actione* IV. & V. ſed & Scripturæ loca eò detorta, uti de vultu Imaginis iſta, [r] *Vultum tuum Domine requiram*; *Vultum tuum deprecabuntur omnes divites* &c. Legerat etiam Confeſſionem eam Euthy-

[o] *Ibid. pag.* 222. 223. & *ſeq.*

[p] *Hac ſect.* N. XIII.

[q] *Loco cit.* p. 712. 716. 719.

[r] *Lib.* I. C. XXIII. C. XXIV.

thymii Sardenſis, [f] *Ex toto corde ſuſcipio venerandas Imagines*. Hæc Carolus ità uno ut altero loco flagellavit, ut etiam ad rèliqua omnia quæ aliquem religionis cultum Imaginibus tribuerent, reſpexerit. Tacemus jam Pontificiæ ſuperſtitionis *invocationes*, *deprecationes*, *vota*, ad Imaginem *Crucifixi*, *Veronicæ*, *Virginis* &c. de quibus Teſtes authentici.

[f] Lib. III. C. XVIII.

4. Non minùs impudens aſſertum eſt; Neque Carolum, neque Gallicanos Germanoſque Præſules impugnaſſe venerationem Imaginum, *ut illicitam ex ſe, & divinâ Lege prohibitam*. Imò verò ubique, ut pugnantem cum præceptis, *ſolum Deum tuum adorabis, coles; adorate Dominum; mihi flectet omne genu; non adores manufactum*; &c. Hujuſmodi iſtud alterum, ex doctrinâ Caroli & Germanorum, *cultu Imaginum quoſdam benè uti poſſe*. Da locum ſodes, nec enim dixêre citato Capite XVIII. Libri IV, Id modò Carolus, per occupationem quandam, ſanè ſe *Ima-*

*gines in Baſilicis poſitas* nolle *nuncupare Idola*, quatenùs ſcilicet in Baſilicis erigerentur, [t] *ob ornamentum Baſilicarum & Memoriam.* Sed ne degenerent in *Idola*, ideò (inquit) adorare, aut colere, aut ſervitium religionis eis impendere recuſamus. *Rem* ipſam, Imagines in ſe, aut in uſu illo civili & mnemonico, non ſcelus aut piaculum reputari; benè *cauſam rei*, ſeu poſitas Imagines eum in finem ut colas, adores, aut ſervitium impendas. Prius vocant *uſum* Imaginum, in quibus non ſit cauſa piaculi; poſterius *malum uſum*, quod in flagitium convertatur. Ubi jam, Natali, *cultu Imaginum quoſdam benè uti poſſe*, dùm in ipſo illo cultu abuſum & flagitium & periculum notat Capitulare? Habes etiam diſcrimen Carolinum inter *Imaginem* & *Idolum*. *Imago* extrà uſum adorationis, vel cultûs, *Idolum* ſi colueris aut adoraveris: *Imago*, ut idem [u] alibi, quæ fit *ad ornamentum vel ad res monſtrandas*; *Idolum*, ac-

[t] Ibid. L. IV. c. XVIII.

[u] Præfat. Capitul.

accedente *ſacrilego ritu, & vanâ ſuperſtitione.* Undè nuperi in Galliâ Pontificiâ Cenſores Hiſtoriarum Maimburgianarum, fatebantur primis Sæculis non obtinuiſſe *Imagines*, minùs earum *cultum*; quod aliàs Pagani * *objectum ſibi cultum Idolorum retorſiſſent in adoratores Imaginum, nec in cultu exteriori ullum videri diſcrimen.* Eant nunc Maimburgius & Natalis, ac Nicænas Imagines toto cœlo diſtare ab Idolis cauſentur! 5. Denique opportunè largiuntur, abſterruiſſe Carolum & Gallicanos Præſules, metum *abusûs periculoſi*, ac *ſuperſtitionis*, ex Imaginum cultu. Optimè! Hunc verò abuſum, hanc ſuperſtitionem, & nefandam illam, quis negabit obtinuiſſe praxi perpetuâ, & univerſali; ex quo ſtabilitus fuit ille cultus? Non jam dixerint, Carolus, Francofortani, Pariſini, Agobardus, Jonas, Strabus, eorumque temporum Viri. Sed qui invaleſcente magis ac magis eâ ſuperſtitione ingemuerunt, in ipſo Papatu, Duran-

* Entret. p. 139.

randus Mimatenſis, Joh. Gerſonus, Pius II. auctor Commentariorum, Polydorus Virgilius, Ludov. Vives, Eraſmus, Caſſander, complures alii, à noſtratibus Raynoldo, Molinæo, Dallæo, Drelincurtio, Forbeſio, aliàs producti. Neque hanc ſuperſtitionem ex animis plebum aut Monachorum unquàm evellas. Undè, ex hypotheſi Maimburgianâ, quæ & Petavii eſt, ſi Imaginum cultus res libera, & indifferens, iſque cauſa perpetua fuerit *piaculi*, & *periculi*, ſequitur nec Nicænos, nec quoſcunque alios, imperare aut ſancire hujuſmodi cultum vel potuiſſe, vel debuiſſe. Quo factum, ob abuſus execrandos, & perpetuos indè à primâ Iconoduliæ origine, ut omnis penè Reformatio ab Imaginum & Simulachrorum everſione proceſſerit.

XII Hactenùs conſtat doctrina Caroli M. & Gallicanorum Germanorumque Præſulum. Qualis etiam fuerit doctrina Nicænorum, fusè docuit

cuit Sectio prior, in totius illius Synodi compendioſâ anatome, etiam audito Maimburgio. Nunc ad ſacram illam anchoram, quam Dion. Petavius, & Pariſinus Præſul noſtris ſubminiſtrarunt! Qualis illa ſit, deſcriptum y ſuprà, ſcil. intentos fuiſſe Carolum & Francofordienſes in verba *Conſtantini Cyprii*, in Verſione Latinâ, quæ ſanè errorem deteſtandum continerent, *Latriæ* Imaginibus exhibendæ, qualis *S. Trinitati*. Jam nimis pagina noſtra ſuccrevit, hinc ſummatim iſta notamus. 1. Supponunt illi Viri, probant nullo teſte, nullo Auctore, videlicet reſpexiſſe totum Capitulare Caroli, hinc Synodi Germanicæ, ad pauca illa verba Cyprii Epiſcopi, quæ ſunt in *Actione* III. Fateor perſtrinxit illa z Imperator, ſed ſemel fortè, & ut privatam pugnantemque ſecum ipſâ Confeſſionem *Conſtantini*, a *comme l'avis d'un particulier*. Expenſis antè & poſteà, Confeſſionibus Baſilii Ancyrani, Theodo-

y *Hac ſect.* N. V. §. 4.

z *Lib.* III. C. XVII.

a *Maimb.* P. II. p. 45.

doſii Ammorienſis, Euthymii Sardenſis, reliquorum omnium. Nuſquàm Carolus ea verba toti Synodo imputavit; aut pro definitione Synodali habuit. Optimâ etiam fide recitaſſe, ut erant in Exemplari Româ tranſmiſſo ab Hadriano, hi noſtri conſentiunt. 2. Facilè damus, vitium Verſionis eſſe potuiſſe, quæ Conſtantinum illum exhibuit tanquàm veneratum Imagines, *ſecundùm ſervitium adorationis quod Trinitati emitteret.* Quanquàm oppidò mirum ſit, fefelliſſe eam Verſionem ipſum Hadrianum, fefelliſſe Legatos Hadriani qui Synodo interfuerunt, neque ad dura illa errorem ſuſpicatos. Nam explicanda quidem cenſet [b] Hadrianus ex definitione Synodi, at non negat expreſſa fuiſſe Conſtantino. Neque etiam Anaſtaſius Bibliothecarius, qui alteram Verſionem adornavit, toto ferè poſteà Sæculo, hunc errorem notat, imò planè *verbum è verbo ſecutum eſſe Interpretem* priorem, ſed hoc ipſo obſcu-

b *Tomo* VII. *Concil. col.* 946.

ſcurum & faſtidioſum. Undè par ſuſpicandi ratio eſt, emollitum poſteà fuiſſe textum Græcum, quæ eſt ratio accuſandi veterem Interpretem. 3. Eſto igitur! Conſtantinus non alium Imaginibus cultum adſcripſerit, quàm eum quem adſcribebant Literæ Synodicæ Theodori Hieroſolymitani, quibus, his ſuis verbis conſenſum addebat Cyprius, ex [c] Actis: Nempè τιμὴν, καὶ προσκύνησιν, καὶ ἀσπασμὸν, diſtinctè à λατρείᾳ quæ decet S. Trinitatem. Atqui illam ipſam προσκύνησιν vel τιμητικὴν προσκύνησιν, & *omnimodam*, etiam *relativam*, ut [d] *tranſit in primam formam*, ſeu Prototypum, toto Opere oppugnare Carolum. modò demonſtratum eſt. [e] Quemadmodum ad iſta verba Cyprii Epiſcopi, occupat hanc ipſam exceptionem Rex prudentiſſimus: *Ajunt*, inquit, *non adoramus Imagines ut Deum. Sed dùm illas adſpicimus & adoramus, illò mentis noſtræ acumen defigimus ubi quorum illæ ſunt* Imagines. Quid ad iſta Carolus? *Hos errorem ple-*

c *Ib. ad* 196.

d *Lib.* II. *C.* XVI.

e *Num.* IX. *hac ſeq.*

*plebibus ingerere palliatum*, *quem iſte detegit infauſtum*; hîc *obumbrari*, *illîc pandi abſque ullâ obumbratione cogitationem*; homines *inſtabiles aliud ore profitentes*, *aliud corde credentes*.
4. Quid abſurdius, quàm judicaſſe Carolum & Francofortanos de Sententiâ Nicænorum, ex verbis unîus Epiſcopi, qui unus fertur ex CCCL. Patribus, præter Patriarchas & Archimandritas? Et quid expreſſius univerſo illo Opere, quàm deſtrui cùm ſuffragia ſingula, tùm horum præſidia omnia, & argumenta ſeu ex Scripturâ ſeu ex Traditione, tùm denique ipſum Synodi ὅρον *Terminum*, cum adjectis *anathematiſmis*? Et terminus ille qualis? Annon is fuit, quo non modò Imaginibus tribuere jubent *ſalutationem*, *venerationem*, *oſculum*, *amplexum*, *oblationes incenſi*, *luminum*, ſed & προσκύνησιν *adorationem*, quâ dùm *adoratur Imago*, ſimul *adoretur*, *unicâ adoratione*, *ipſa Perſona*, ipſum Exemplar, ipſum Prototypum in eâ depictum? Ac

redi,

redi, ſi lubet mi Lector, ad hiſtoriam f definitionis Nicænæ, ſuperiùs reſtitutam. Et quâ fronte, quove jure, * Maimburgius, *Patres Francofordienſes*, (ipſumque adeò Carolum M. cujus ferè Libros diſſimulat) *noluiſſe reſpicere neque ad definitionem Concilii, neque ad ſententias Epiſcoporum reliquorum, neque ad calculum quem Conſtantinus adjiceret* Literis Taraſii, & Orientalium, ſed *judicare voluiſſe* de ſententiâ Nicænorum *omni rigore*, & quidem *præciſſimè ex verbis quæ uno tantùm in loco reperiſſent?* Quo ipſo Jeſuita commenti vanitatem tacitus ridet. Niſi jam Carolum & Patres omnes, & adſtantes Legatos Hadriani, neque intercedentes, aut pro iniquiſſimis Judicibus habeat, aut pro ignariſſimis certè. Iniqui oppidò Judices, ſi unîus Hominis verba, & quidem in rigidiſſimum ſenſum accepta, toti Synodo imputarunt. Quo magis ea Synodus, g *exertim declararet, pluſquàm centenis in locis,*

f Sect. VI. Num. XV.

* P. 11. p. 46. 47.

g Maimb. Ib. p. 49.

*ſe non verum Latriæ cultum Imaginibus deferre, verùm adorationem honoris & venerationis, propter Prototypum.* Ignariſſimi verò, & penè fungi, ſi ad unum omnes neſcivêre, quid paucis antè annis ſtatutum ex vero fuiſſet in Græciâ & Orientali Synodo, aut quid continerent illa Acta quæ, præ manibus eſſent. Rectè jam Maimburgius, *difficile eſt, fateor, hoc ipſum concipere*; itâ laudat & naſo ſuſpendit, adſtruit & confodit. 5. Demus etiam, erratum *in facto* fuiſſe à Carolo M. & à Synodo Francofordienſi, Legatis Hadriani obmuteſcentibus, aut in cucurbitas verſis, quidni hunc errorem, ex Conſtantini verbis conceptum, exprobravit Hadrianus, & huic uni reſponſioni inhæſit? Quidni Græci Apologiam edidêre, poſt vim publicam ſuæ Synodo illatam, hinc diffamandæ, ut quæ fuiſſet *impia, ſacrilega, Idololatrica,* &c.? Quidni poſtquàm Græcus Textus apparuit, vel etiam poſt defenſionem ſcriptam ab

ab Hadriano, æquiora de Nicænis, deque Iconodulis, Galli ſenſerunt; ſive ſub Carolo M. ſive ſub Ludovico Pio, aut ejus Filiis Lothario; & Carolo Calvo? Sub his enim tenaces Gallos fuiſſe ſententiæ Carolinis Libris expreſſæ, Iconoduliæ omnis hoſtes, ſed & contemptores Nicænæ Synodi, quæ *Pſeudo-Synodus Græcorum* diu poſteà etiam [h] Hincmaro Rhemenſi fuit, id verò eſt quod nulla Maimburgii Sophiſtice, nulla Natalis Alexandri inverecundia obſcurabit. Monitum jam ante eſt, [i] hac Sectione, & paucis adhuc infrà in ſerie Hiſtoriæ, ad præſtigias utriuſque Scriptoris nuperi.

[h] *Opuſc. & Epiſt. p. 93.*

[i] *Num.* IX.

XIII. Par reliquis commentum eſt, cùm Nicænos decreviſſe adversùs *Chriſtianocategoros*, de quibus Damaſcenus, tùm Carolum & Francofordienſes hos ſolos damnaſſe; quos putarent ſcilicet à Græcis defenſos. Quid decreverint Nicæni; quid damnaverint Franci Germanive, prolixè viſum, non oculis Peta-

tavii, Natalis, Maimburgii, ſed iis oculis quibus ſe Authentica uſurpari patiuntur. Nunc de *Chriſtianocategoris* fucum adverte. Si Viros illos audis, ii fuêre Damaſceno, qui Imaginibus deferrent *veram latriam*, ut *Divinæ Naturæ*, & qualem *Idolis* ſuis Gentiles. Aſt primò, non innuunt illa quæ tribuuntur [k] Damaſceno, ſub finem Libri de Hæreſibus. Verba hujus ſunt: *Chriſtianocategoros venerandas Imagines Domini noſtri Ieſu Chriſti, Dominæque noſtræ S. Mariæ, Sanctorum Angelorum, atque ejus Sanctorum, ità coluiſſe ut Deos, more Græcorum.* Simili nempè cultu qualem Græci Romanive, juxtà Helleniſmum, deferrent ſuis ἀγάλμασι, σεϐάσμασι, *ſimulachris*, *Idolis.* Quæ certè ipſa non habuêre pro Divinâ naturâ, pro Diis ipſis, ſed neque pro talibus coluêre, nequidem in maximè Idololatris. Quod pridem cauſatos eſſe Gentiles, colere ſe ſimulachra ut *ſigna* Deorum, quandoque Dei Veri, ex Athena-

go-

[k] Pag. m. 587.

gorâ, Origene, Arnobio, antiquiſſimis Patribus, ne dicam ex Platone, & Platonicis, ex Diodoro, Varrone, Senecâ, Plutarcho &c. intellexêre etiam Doctiores è Pontificiorum grege. Nec dubitare ſinit vel unus Auguſtinus, [l] *Gentiles reſpondere ſolitos, cùm accuſarentur Idololatriæ, ſe non colere ipſa* Idola, *ſed* Numen *quod per Idolum ſignificatur.* Centies profeſſi iſti, [m] *ſe non viſibile illud colere, non ſignum, non effigiem, ſed per effigiem corpoream intueri ejus rei* ſignum *quam colere deberent.* Quâ de re pridem in noſtris Hoſpinianus, Raynoldus, Chamierus, & qui plures. Sed & noviſſimè Porto-Regienſes Galli, in citato [n] *Dialogo*, quo Maimburgium & Jeſuitas flagellant! *Doctiores Pagani ſanè non adorabant Imagines ut Deos.* Deinde, neque de Chriſtianis illis verum iſtud eſt, quantùmvis Iconolatris. Non certè Carpocrates, aut Simon Magus, aut Gnoſtici, Imaginibus deferebant eam adorationem quæ *ſolius Dei* eſt.

[l] *De Doctr. Chriſt. L.* III. C. VII.

[m] *Idem in Pſ.* CXIII. *Vide ſupr.* p. 21. 22.

[n] *Entret.* p. m. 141.

est. [o] *Adoraſſe* ſanè, *incenſum poſuiſſe*, *coronaſſe* floribus, ſertis, *circà eas Gentium obſervaſſe ritus*, qualiter circà Imagines *Pythagoræ*, *Platonis*, *Ariſtotelis*, referunt Irenæus, Epiphanius, Auguſtinus. Igitur reſpexit veriùs Johannes ad recentiorum Chriſtianorum praxim maleſanam, quâ reverà Chriſtianiſmum *accuſârent*, ac proſtituerent apud *Saracenos*. Et hinc Leoni Iſauro, dein Conſtantino Filio, nata conſilia tollendi Imagines. Ac ipſe Damaſcenus, [p] *de Imaginibus* agens, περὶ Εἰκόνων, malè Interpres *de Adoratione Imaginum*, hæc tantùm tradidit: Homines ipſos *ſe invicem adorare*, προσκυνεῖν ἀλλήλοις, pro ſalutandi more apud Orientales, quatenùs *ad Imaginem Dei* facti ſumus; Ea quæ legere non poſſent Idiotæ, majores ſuos voluiſſe *repræſentare* in Imagine, *ad promptam memoriam*, εἰς ὑπόμνησιν σύντομον; Denique *non ſe adorare Imaginem*, *Crucem*, τὴν ὕλην, ſed tantùm intuitu Imaginis redire me-

[o] *Iren. lib.* I. *C.* XXIV. *Auguſt. de Hær. Hær.* VII. *T.* VI. *Epiph. Hær.* XXVII. *p. m.* 108.

[p] *De Orth. F. Lib.* IV. *C.* XVII.

*memoriam* Crucifixi, & *εἰκονιζομένȣ, quem ſolum procidentes adorarent.* Undè liquet affiƈta eſſe omnia Damaſceno, in hujus *Vitâ*, & *Orationibus*, & Paſſionibus *Martyrum*, quæ hos limites excedunt. Ac longiùs proceſſiſſe ſuperſtitionem, ac Patres Nicænos, acerrimè defenſos ab Hadriano, *ſuſcipiente ipſam Synodum*, ſuperiora docuerunt, & ſecuta omnis Schola Pontificia. Ac nuperus in Italiâ, poſt Baronium & Epitomatores, Hiſtoricus, J. Horatius Scoglius; [q] *Conſentiens omnium* (Nicænorum Patrum) *vox eſt ſubſecuta; Adorandas Divorum Imagines.*

[q] *Ecc. Hiſt. L. X. ad An.* DCCLXXXVII. *p.* 486.

XIV. Eant nunc Hiſtorici nuperi, & contendant poſthac, per omnia convenire Carolo cum Hadriano, Francis cum Græcis, aut Francofordienſibus cum Nicænis! Atqui laudavit Carolus Hadrianum inſigni Epicedio, ornavitque Epitaphio tumulum! Ità ferunt, hinc verò idem *de Imaginibus* cum Hadriano ſenſiſſe Carolum, & ad Imagines re-

reſpexiſſe illa verba, *Populos & dogmate Sancto Imbuit*, nemo præter audaculos dixerit, quois periit pudor. Coudonavit ſanè Hadriano Carolus, cujus aliàs & doctrinam, & pietatem ſibi perſuaderet, eam circà Imagines imprudentiam ac *indiſcretum* zelum, poſt emollita, ut potuit Pontifex, Nicænorum plurima. Nuſquàm tamen Carolus retractavit ſua, aut approbavit Reſponſiones Hadriani Quin has ipſas mox ſub Ludovico Pio, revocatâ ad examen cauſâ Imaginum, Franci in Pariſinâ Synodo, de quâ verbum poſteà, ut ſæpè[r] *valdè abſonas*, *ſuperſtitioſas*, atque *incongruas*, enervarunt. Sed quid mireris, juxtà Maimburgium, coincidere ſententiam Nicænorum, cum Francorum illâ, qui ipſe ità de Imaginibus pronunciat, ut utriſque accedat. Se ipſe planè voluit, non Gallos ſuos Caroli M. ætate, his verbis: [ſ] *Non deerant qui ipſi ſatis neſcirent, quâ ſe ratione expedirent*, affirmantes, *tenere ſe medium*

r *Synod. Pariſ. Ed. Francof.* 1596.

ſ *Part.* 11. *p.* 30.

*medium inter eos qui Imagines contumelioſè haberent, & eos qui plus juſto colerent.* En igitur coronidis loco, candorem, fidem, conſtantiam, Jeſuitæ Hiſtorici! Ac primò ea vel concedit vel ponit, quæ planè Nicænis ſuis adverſa. 1.[t] Imagines *eſſe rem ἀδιάφορον, nec præceptam nec prohibitam in Euangelio*, noluit dicere, non prohibitam in Lege, & cautè ut ſolet. Rurſùs, *Nullam eſſe obligationem eas honorandi, ſeu omnes in genere, ſeu ſingulas in ſpecie, niſi fortè ubi ſcandalum datur ipſâ omiſſione*, quæ rerum eſt ἀδιαφόρων indoles. Sed ſcandalum majus naſci ex non omiſſione; & praxi εἰκονοδουλείας, Carolus M. oſtendit. 2. Largitur [u] *Eliberitanis* Patribus, & ipſi quoque *Epiphanio*, prohibentibus Eccleſiis lociſque Sacris omnes Picturas & Imagines, *ſuas fuiſſe rationes particulares cur fecerint*, & quod *fortè tùm adhuc aliquod periculum eſſet Idololatriæ.* Quo ipſo, poſtquàm idem periculum, ſed & vitium ipſum ap-

[t] P. I. p. 448. P. II. p. 49. 50. &c.

[u] P. I. p. 449. 450.

paruit, Orbe toto Chriſtiano, cumprimis in Romanâ Eccleſiâ, rectè ad pientiſſimorum Patrum exemplum Angli, Germani, Galli, Belgæ, Proteſtantes alii, ſeſe compoſuerunt. 3. Fatetur idem, Imaginum cultum, teſte Damaſceno, qualis ſcilicet in uſu fuiſſet poſt permixtos
x Ibid. Saracenis Chriſtianos, [x] *dediſſe occaſionem Saracenis accuſandi Chriſtianos Idololatriæ.* Undè ſanè, in re ἀδιαφόρῳ, rectè ſummotam hanc occaſionem fuiſſe, fateatur neceſſe eſt, juxtà regulam Chriſti & Apoſtolorum. 4. Ultrò etiam concedit Jeſuita, *integrum fore unicuique, qui voluerit modò, abſtinere vocibus cultûs religioſi, aut adorationis*; Quaſi iis abſtinuiſſent Nicæni, aut Hadrianus, aut ſuccedens Roma, & quaſi de vocibus, non potiùs de re ipſâ, fuiſſet ab Iconomachis expoſtulatum. Ità ſub vocabulorum captiunculis, id quod reipſâ & ſtatuunt, & praxi obſervant, hoc vellent *palliatum*, *obumbratum*, ut non ſemel Carolus M. Dixiſſet

Ter-

Tertullianus, [y] *de ſuâ religione eru-* [y] *Apolog. c. xxi.*
*beſcant.* 5. Tandem ait Jeſuita, *de fide quoque non eſſe*, repræſentare in Imaginibus, figuris, formâ corporeâ, ut factum deinceps, *Perſonas S. Trinitatis.* Quod non à Nicænis quidem, nec à Germano Conſtantinop. aut Damaſceno, aut Græcis Iconolatris, ſed nec à Latinis prioribus, nequidem ætate Aquinatis, probatum unquàm, imo ut grande nefas reprobatum, aſt verò uſu Romanæ Eccleſiæ poſteà receptum, ſed & defenſum aſſertumque eſſe à Cajetano, Sandero, Bellarmino, Vaſqueſio, aliiſque qui creduntur *σόλοι*, in proparulo eſt. Undè horrendæ illæ Imagines, *Patris* ſenis cum triplici Coronâ, habitu Papali, dum apparet *Filius* Coronâ ſimplici, & *Spiritus S.* columbæ ſpecie: Sed & quandoque *Maria Virginis* illa, inter Patrem & Filium mediæ, [z] *Spiritu S.* ſuprà eam deſcendente; [z] *Burn. Hiſt. Ref. Anglic. ad A.1548.*
Aliàs etiam, *Capite uno cum facie triplici*, S.Trinitatem expreſſam fuiſſe con-

conſtat. Hactenùs Maimburgius in cauſâ Imaginum ferè *Calvinizans*, vel ut aliàs rotundè Cenſores Galli, [a] *Cela ſent le fagot ou la buche.*

[a] Entret. d'Eud. p. 174.

XV. Sed accipe hominem *παλίμβολον*, plus ſatis conſulturum ſecuritati & ſuæ, & cauſæ! Qui conceſſerat, fortè à primis Chriſtianis, ab Eliberitanis, ab Epiphanio, vel ipſum Imaginum uſum improbatum, mox addit, factum [b] *ſine conſequentiâ* in futurum, alio deinceps tempore, aliis circumſtantiis, nec pari quo olim (ſic ille) Idololatriæ diſcrimine. Qui Imagines *rem liberam* pronunciavit, mox probat defenditque ſententiam Nicænorum, de Imaginum neceſſitate, quæ [c] *non poſſent tantùm, ſed etiam deberent exponi*, religionis ergò & *τιμητικῆς προσκυνήσεως*. Qui ſtudioſè cavet, pari ferè cum Tridentinis luſu, ne tàm adorationem, quàm *reverentiam* & *honorem* Imaginibus tribuere videatur; alibi tamen, memor doctrinæ Scholæ totîus, ſed & praxeôs univerſalis,

[b] P. 1. p. 449.

[c] Ib. p. 450.

lis, fatetur [d] ex uſu & interpretatione Eccleſiæ, reverà eſſe ſpeciem *adorationis, & cultûs religioſi*, quanquàm inferioris *veræ Latriæ*. Qui, animadverſâ Græcorum prudentiâ, dixerat Imagines *Perſonarum* S. Trinitatis *de fide non eſſe*, tacitè damnans, ſi ſapuit, exprimi Deum coloribus; mox addit ἀλεξιφάρμακον, [e] *nullo modò damnandam eſſe permiſſionem quam facit Eccleſia, eas repræſentandi ſub figurâ quam acceperunt*, humanâ & corporeâ. Qui denique contendit non ſemel, honorandas eſſe Imagines non quidem *in ſe ipſis, quia inanimatæ ſunt, ſed unicè cum reſpectu ad Prototypa*, ſeu cultu relativo tantùm; tamen ne à Bellarmino, & univerſæ Societatis doctrinâ diſcedere videretur, [f] citat Bellarminum, de Eccleſiâ Triumphante, *Lib.* II. C. XXIV. Atque adeò eadem tandem huic Hiſtorico ſententia eſt, quæ ejuſdem Societatis Purpurato Bellarmino. Et ſic deſtruit quicquid modò, ſpecie tenùs, con-

[d] *Ib. p.* 455.

[e] *Ib. p.* 456.

[f] *Ib. p.* 457.

conceſſiſſe videbatur, ne cum Gallis ſuis ſub Carolo M. & Ludovico Pio committeretur. Bellarmini enim hæc conſtans ſententia fuit, poſt ſuæ Societatis Viros primores, 1. g Imagines coli debere etiam *in ſe ipſis*, & *propriè*, & *immediatè*, *ut ipſæ terminent adorationem*, quod modò negavit Gallus: Quamvis addit Cardinalis, *honore minori quàm ipſum exemplar*, aut quàm *honor qui Deo debetur*. Minorem certè voluit *gradu*, ſiquidem quæſtio de *ſpecie* eâ honoris, cultûs, adorationis quæ religioſa eſt, quæque delata Imagini redit ad Prototypum. 2. Imagines ut *adorantur cum reſpectu ad Prototypum*, vel *Exemplar*, omninò coli & adorari, *eodem genere cultûs quo Exemplar ipſum colitur*. Et ſic Imaginem *Crucifixi*, quatenùs conjungitur cum Exemplari, & hoc ſimul mente concipitur, vel (ut ſæpè Nicæni) ad illud refertur, adorari adoratione *latriæ*, ſaltem *per accidens*. Quo fit ut Bellarminus excuſet ſen-

g De Imag. Lib. II. C. XX. XXI. XXII. XXIII. T. II.

ten-

tentiam Thomæ Aquinatis, Aleſii, Bonaventuræ, Bielii, Almayni, Marſilii, Cajetani, Carthuſiani, Capreoli, Vaſqueſii, Greg. de Valentiâ, Jeſuitarum omnium, ac penè Scholarum, dùm omnes etiam *latriæ* cultum adſcripſêre Imaginibus Chriſti, & Crucis. Nec eô tamen *Hæreſeôs*, aut *deteſtandæ doctrinæ*, poſtulati unquàm à Româ Pontificiâ. Fatentur tamen non eòuſque iviſſe Nicænos, neque Hadrianum, & eam ſententiam eſſe quam damnaverit Capitulare Carolinum. Sed quæ excuſandi ratio? [b] *Non viderant*, inquit Maimburgius, ſed poſt Bellarminum ſuum, Baronium, Petavium, *Concilium Nicænum*, neque Epiſtolam Hadriani, quæ longo tempore latuerint, & hoc noſtro primùm Sæculo lucem adſpexerint. Sed undè ea Monumenta latuêre? Nempè per eos qui in Italiâ primùm, dein Occidente toto, addiderunt ϑηίμετρα ad Iconoduliam Nicænorum, & Hadriani, ut praxis Ro-

b P. 1. p. 451.

ma-

manæ Eccleſiæ univerſa teſtatur. Qui etiam noverant, quantùm indè à Carolo M. quicquid piorum Occidentalium eſſet, indignati fuiſſent in Pſeudo-Synodum ſcriptis, decretis, invectivis. Sed ſi quàm maximè uſurpaſſent Thomas Aquinas, Aleſius, reliqui, paginas eas Græcorum, & ipſius Hadriani, *aliter locuturos* quidem fuiſſe docet Jeſuita, ſed tamen *ſententiâ eâdem* manente. Hinc
i Num. XL-III. Baronius, [i] ad Ann. DCCLXXXVII. *Cùm re ipſâ ſit una eademque eorundem* (Scholaſticorum) & *omnium Orthodoxorum ſententia, de Sacrarum Imaginum cultu; quòd autem diverſis eadem verbis expreſſa, & penè contrariis reperitur, non aliundè accidiſſe puto; niſi quod ejuſmodi tàm firma, conſtans, & certa, tamque ſeriò pertractata & definita, atque in Canonem redacta ſententia Nicæni poſterioris Concilii, minimè iiſdem Sanctis & Doctis Viris innotuit.* Atqui innotuerat ſaltem Carolo M. Synodo Francofordienſi, & Gallis iis Ger-

Germanis, Hiſpanis, Italis, Britannis, qui firmam illam quam dicit, & certam, & conſtantem ſententiam mirâ conſenſione & animorum & ſcriptorum reprobarunt. *Nullus reſpectus contradictoria prædicata copulat*, dixit alicubi Doctor Angelicus; & quod nefas, quod impium, quod ſuperſtitioſum duxit Carolus M. cum Franciâ ſuâ univerſâ, id nullæ diſtinctionum offuciæ licitum, pium ac religioſum effecerint [l] Τὸ ἁπλῶς ἀδύνατον, οὔτε κα-[l] τά τι, οὔτε πȣ̃, οὔτε πότε ἐνδέχεται, *Quod ſimpliciter impoſſibile eſt*, vel illicitum, *id neque ſecundùm quid, neque uſquam, aut unquàm poſſibile*, licitumve fuerit.

[l] Ariſt. 11 Top. 11.

## SECTIO VIII.

*Reditus in Orientem. Infauſta omnia accidunt Irenæ. Conſtantini facta invita. Theodori Studitæ & Platonis Schiſma. Maimburgii de his Sanctis confeſſio. Animus Conſtantini ergà Iconolatras. Irenes extrema. Nicephori Logothetæ Succeſſio. Favet Iconoclaſtis. Exocionitæ qui dicti. Tolerantia ſub eo Iconolatrarum. Schiſma alterum Theodori, & Platonis. Horum Monachorum auda-*

*dacia. In ipſum Roman. Pontificem invectus Theodorus. Quid Baronius? Nicephori ultima. Michaël Rhangabe per tyrannidem ſuccedit. Iconodulis undè faventior. Theodori Studitæ ſub eo molimina. Platonis obitus. Maimburgii de Miraculis judicium. Retortum in Jeſuitam. Leonis Armenii tempora. Maimburgii iniquitas. Proſopographia Leonis. Principis omnium conſenſu raræ virtutes, merita. Detrectatum his Imperium. Infelicitas ex odio Iconolatrarum. Horrenda in eum maledicta. Contradictiones putidæ Græculorum, & Maimburgii. Fabulæ de Leone pluſquàm aniles. Ex re ipſâ, & ex Hiſtor. Byzantinis prioribus revicta. Maimburgii confeſſio luculenta. Et Iconolatrarum. Exceptio vaniſſima. Summa factorum ſub Leone in cauſâ Imaginum. Ejus prudentia, moderatio. Nicephori & Monachorum pertinacia. Aliorum mens ſanior. Mendacia Byzantinorum. Petulantia Theodori Studitæ. Leonis in eum lenitas. In carcere ipſo audacia. Iconolatriæ horrenda ſpecimina. Theophanis Confeſſ. obitus. Comparatio perſecut. Leoninæ, & hodiernæ, ex Maimburgio. Leonis ultima. Sub Mich. Balbo ſtatus Imaginum. Æquitas & moderatio Michaëlis. Legatio & literæ ad Ludovicum Pium. Theodori Stud. adverſa ſtudia. Factio, obitus. De eo mendaces paginæ. Michaëlis*

*lis virtutes. Creta undè ſubeo amiſſa. Laudes tanti Principis. Facta in Imagines. Hinc calumniæ, præ cæteris Maimb. Retorta. Theophili ultima. Theodora vidua. Cur Imagines reſtituerit. Invita primò. Hiſtoria Iconolatriæ reſtitutæ in Oriente. Maimburgii in omnibus peſſima fides. Diſcrimen Græcorum à Latinis multiplex.*

I. HUcuſque Iconomaniam Græcorum magnis animis, ac pientiſſimo ſtudio, à Carolo M. & à coactis ex toto Occidente Epiſcopis, paucis poſt Nicænam Pſeudo-Synodum annis, oppugnatam vidimus. Neque illorum quicquam diſſimulavimus quibus declinare aut effugere momentum hujus oppoſitionis Carolinæ, quæ *a* *princeps eſt totius hujus Hiſtoriæ difficultas* Ludovico Maimburgio, par noviſſimum Scriptorum conaretur. Nunc in Orientem revocamur, & quàm difficulter ſtabiliri hæc Imaginum ſuperſtitio potuerit, quibuſve certaminibus, mox à ſublatâ Irene, ſtrictim modò & velut intrà tabellæ unîus ſpatium enarramus. Quàm etiam Superis accep-

*a* P. 11. p. 171

ta illa fuerit, colligeret præ omnibus Maimburgius, ſed & Baronius, adverſa quæque Leonis & Copronymi imputare ſoliti Cauſæ iniquitati, dùm ab eo tempore Irenes omnia retrò ſublapſa referri, domi foriſque, ut in Italiâ & Occidente, ſic Conſtantinopoli, & intrà fines Orientis, victoribus Bulgaris, Saracenis, [b] *dixiſſes Terram & Cælum adversùs Irenem agere ex compoſito.* Equidem ſub Irene Iconomachiam vis & metus continuit, ac tollendus poſteà Matris ſcelere, Conſtantinus fuit, A. DCCXCVII. non invitis admodùm Iconolatris, ut ſecuriores eſſent Imagines. Invito enim Conſtantino, ac paſſo Matrem frui votis ſuis, cujus ſeſe ad nutum compoſuit, geſta penè omnia fuerant, dùm regnavit Irene. Nam hujus unîus inductu, ut pluribus Theophanes, Miſcella, præter reſtitutas Iconas, factum fuerat ut Caroli filiam ſibi deſponſatam repudiaret Conſtantinus, ut Mariam ſibi uxorem junge-

b *Maimb. P. II. p. 69.*

c *Vide ſect. V. N. III.*

geret, deinceps etiam hac dimiſſa, nullâ cauſâ quàm quod Irenæ inviſa Mariæ virtus, Matris ſuæ Κȣβικȣλαρίαν *Cubiculariam* ſuperinduceret. Quibus nuptiis molliùs quidem Taraſius, cum Irene plerumque conſpirans, [d] *paſſurus eas conſecrari à Joſepho Abbate Conſtantinopolitano, ac tundi Mariam*, acriùs verò reſtitêre par Monachorum, Theodorus dein Abbas Studii, & Plato alter, [e] *accuſantes mollitiem & ignaviam Taraſii Patriarchæ*, à quo ſeceſſerunt.

d Maimb: P. 11. p. 21. ex Theoph.

e Ibid. p. 23.

II. *Theodorus* ille, cognomento Studita, cujus Vitam ſcripſit Michael quidam Monachus, ejus ſcilicet diſcipulus, reverà impoſtor, & cujus unius fide nituntur pleraque quæ de Theodoro Baronius, fuit ſanè *Iconolatrarum* deinceps Anteſignanus, ſub Conſtantino & Irene, Nicephoro, Leone Armeno, & Michaële Balbo Imperatoribus. *Studitæ* nomen illi à Στȣδίῳ, Monaſterio J. Baptiſtæ Sacro, cujus Archimandrita Theodorus, intrà Urbem poſt-

eà concluſo, verſùs eum Angulum in quo Arx VII. Turrium hodieque viſitur. Suppar Theodoro illi *Plato* fuit, Monachus itidem, Hegumenus poſteà τῆ Σακκουδίωνος, *Saccudiorum* Monaſterii in Suburbano, addictiſſimus quoque Imaginum ſuperſtitioni, moriturus ſub Michaële Curopolatâ, & cujus Vitam tribuunt, ob communia utriuſque ſtudia, Theodoro Studitæ, fabellis mendaciiſque, pro Monachali indole, refertiſſimam. Audaciam utriuſque Monachi, & ingenium ad ſeditiones natum, furorem nemo non dicat, partim ex Theophane, & Cedreno, partim ex Vitis ipſis intelligere licet, atque omnium inſtar, ex Baronio, *Tomo* IX. Annalium. Jamque ſub Conſtantino Irenes, occaſione Mariæ repudiatæ, certè hoc obtentu, non modò perhibentur *Schiſmatis* auctores à Taraſio Patriarchâ, ſed & rebelles in ipſum Imperatorem, quem unà cum obnoxiis ſibi Monachis omnibus *f contumelioſiſſi-*

f Maimb. p. 11. p. 24. 25.

*ſiſſimè* habuerint, eundemque *excommunicatum* prenunciarint. Theophanes ad A. VI. Conſtantini, dicit *ἀντιπαρατεταγμένους τῷ βασιλεῖ, καὶ καταισχύνοντας αὐτὸν, adverſatos Imperatori ac probris eum inceſſentes*, & hoc nomine fovendos ab impiâ Irene, quæ illis ὑπερησπίζετο, ſeu *defendendos eos ſuſcepit.* Qui Monachorum furor, in cauſâ quæ ad eos nihil attineret, cujuſque in Irenem vel Taraſium culpa recideret, Maimburgio non inlepidam confeſſionem expreſſit: [g] *Reverà horum Abbatum proceſſum exceſſiſſe modum; ſed Sanctos non eſſe impeccabiles, dùm vivunt.* Riſit ut apparet Græculos, qui homines in Eccleſiâ Schiſmaticos, in Imperio ſeditioſos, adſcripſerint Sanctis, & quidem, in Stellario illo, primæ magnitudinis. De quorum Sanctitate, id eſt modò fœdâ adulatione, modò Schiſmatibus, ſeditionibus, turbis per eos excitatis, ſtatim plura. Undè colligere eſt meritò abalienatum fuiſſe animum Conſtantini

[g] *Ibid.*

ab inſigniſſimis hiſce Iconolatris, rebellionum fomitibus, qualiter ſub Leone & Copronymo. At interminatum fuiſſe Juniorem Principem, *ſe Fana Idolorum aperturum*, unus [h] Cedrenus habet; veriorque altera comminatio, [i] *ſe Imagines everſurum.* Sed non ſivit Irene, nec miniſtri infandi parricidii. Atque ità viguit cultus Imaginum, quamdiu viguit Irene, per Eunuchos ſuos tandem Imperio mota, An. Vulg. DCCCII. Octobris ult. & in Monaſterium truſa, dein Lesbum releganda, ac conficienda animi ægritudine, non annis ſed flagitiis gravis.

h T. 11. p. 472.

i Maimb. ex Misth. p. 19.

III. Nunc quæ mutationes in cauſâ Imaginum per Orientem ſucceſſerint, indè à *Nicephoro* Irenes ſucceſſore, ex Patricio & Generali Logothetâ, (quod *Archithesaurarii*, veriùs quàm, ut Maimburgius reddit, *Archicancellarii* dignitati reſpondet) pauciſſimis indicamus. Ac quicquid ſit de Nicephori indole, ad ſævitiem & avaritiam, ut ferunt,

pro-

propenſâ, iſta eo ſub Principe obſervo: 1. Oppreſſis Iconoclaſtis favit Nicephorus, [k] *quibus reddidit libertatem Concilio Nicæno illis ereptam.* Quod unum ſufficiebat, ut non modo tyrannidis, ſævitiæ, concuſſionum, ſed & *Impietatis*, *Incantationum*, *Manichaiſmi*, omniumque maximè execrandorum criminum poſtularent omnes Byzantini, hinc Miſcella, Chronographi, præ cæteris Maimburgius. Ità Nicolaum quendam Eremitam, aliofque cum Nicolao Iconomachos, defendiſſe ac devinxiſſe ſibi Imperatorem, [l] Theophanes, Miſcella, Cedrenus, referunt. Quod verò Nicolaum dixit Theophanes habitaſſe ἐν τῷ ἐξακιονίῳ, *in Exacionio*, Cedrenus, ἐν τῷ ἔξω κιονίῳ *in exteriori columellâ*, non eo ſenſu accipiendum, quo iidem aliàs Arianos vocant ἐξωκιονίτας *Exocionitas*, & frequenter Byzantini, ipſeque Auctor Chronici Alexandrini, in Theodoſio M. & deinceps. Sanè ità dicti Ariani, ex quo

k *Id. p.* 11. *p.* 100.

l *Ad An.* 1x. *Niceph.*

Theodoſius M. eos Urbe exegerat, & extrà Civitatem habere ſuos Conventus juſſerat. Ἐξωκιονῖται ab ἐξωκιονίῳ, loco extrà Muros Civitatis, κίονι ſeu *ſtatuâ* Conſtantini, aliiſque decorato. Deinceps verò intrà Civitatis mœnia, infrà Hebdomi Campum, concluſum fuiſſe ferunt, ἐξωκιόνιον, in quo tùm Solitarii iſti Iconomachi. 2. Non tamen vel Imagines evertit, vel in Iconodulos perſecutionem ullam movit. Argumento eſt, quod Taraſio defunćto, *Nicephorum* Patriarcham eligi paſſus eſt, Laicum quanquàm, atque à Secretis Imperatori, An. DCCCVI. & in quo fiduciæ deinceps plurimùm habuit. Qui ipſe Nicephorus eſt, quem ob aſſertas Imagines, ſub Leone Armeno, & diſcerptos Iconomachos, Sanćtorum Catalogo adſcribi placuit, à multis magniſque miraculis celebrandum. Ità Theodorus Studita, abjećtiſſimè adulator, & vertumnus, Nicephorum Imperatorem, quantumvis jam accuſatum tyrannidis,

dis, ſævitiæ, avaritiæ inexplebilis, ab ipſo Imperii exordio, datâ ad eum [m] Epiſtolâ, Anno v. Imperii, dixit *præfectum Imperio* divinitùs, *Deo Eccleſiæ ſuæ curam gerente.* Contrà Michaël Monachus, in Vitâ hujus Theodori, ad eundem Annum: *Nicephorum dico, improbum illum, qui Imperium per vim atque injuriam invaſit*, & quæ plura, deſcribente Baroniô. Ità perpetuò perſonatos hoſce Monachos pugnantia ſcripſiſſe obſerves. 3. Quod in Platonem, & Theodorum Studitam, animadvertit Nicephorus Imperator, non cauſa Iconoclaſtica fecit, ſed ſeditio, & ſchiſma, cujus ipſi rurſùm Capita, ſpecie ſanctitatis. Nec ab Imperatore ejecti in exilium, ſed à Synodo Conſtantinopolit. ut disertè [n] Theophanes. Nempè alteram hi ſeceſſionem fecêre à Patriarchâ Nicephoro, & Eccleſiâ, obtentu primò *Laicatûs*, tùm reſtituti habitâ Synodo *Ioſephi Oeconomi*, qui nuptias Conſtantini & Theodotæ, permiſſione Ta-

[m] *V. Baron. A.* DCCCVI. *N.* IV. X.

[n] *Ad Ann.* VII. *Niceph. p.* 409.

Taraſii, conſecraviſſet [o] annis antè IX. & hoc nomine deponendus. Et quidem abſolutus reſtitutuſque ille Joſephus fuerat, culpam in Synodo deprecatus, quod juſſus conſecrationem eam peregiſſet, exactis novem annis pœnitentiæ. Quid Plato, & Theodorus Monachi? Cum ſuis ſecedunt, quos inter Joſephus Theſſalonicenſis Theodori frater, & pluſquàm DCC. ſub uno Theodoro Monachi: In Patriarcham, ſimul & in Synodum, contumelioſiſſima & ſcribunt & effundunt: Synodum vocant *Impiam*, *Mœchianam*, *Hæreticam*, *Sacrilegam*, &c. ac petulantiſſimum in modum ob cauſam meræ diſciplinæ, [p] duabus in Synodis expenſam, odio Joſephi illius, & Nicephori Patr. hi Monachi graſſantur, permixturi ima ſummis. Imò verò, qui Theodorus aliàs blandiretur Romano Pontifici, poſtquàm diſplicere Leoni III. ſuum ſchiſma cognovit, protinùs Romam literas irarum, ſuperbiæ, & increpationis, plenas ſcripſit,

[o] *Vide Bar. ad Ann.* DCCCVI. & DCCCIX.

[p] *Baron. ad* DCCVI. *N.* XIV.

pſit, ne ipſi parciturus Pontifici. [q] *De Papâ quid ad nos, hoc agat, an illud? Propriis captus eſt alis. Caput Eccleſiæ deriſit. O Hierarchiam!* &c. Quid Baronius, ad eam Theodori impotentiam, quem Sanctis omnibus eminentiorem ubique ſublimat? *Paſſi ſunt*, inquit, *inſtar Solis & Sancti deliquium. Theodorus atræ bilis nube ad momentum paſſus Eclipſim.* Planè ut jam paſſus fuerat, ſub priori Imperatore Conſtantino, fatente [r] Maimburgio, & paſſum deinceps frequentiſſimè, ſub Leone Armeno & Michaële, conſtabit. Neque profectò hos turbones furenteſque Monachos ſolo vel *carcere*, vel *exilio* mulctandos decreviſſet hodiè, vel Gallicanus Clerus, vel Gallorum Imperator, uti factum ab Imperat. Nicephoro, quantumvis ad ſævitiem propenſiore. Atque hæc omnia ſilentio Maimburgius tranſmittenda eſſe prudenter cenſuit, [ſ] ad A. DCCCVII. DCCCVIII. DCCCIX. DCCCX. diſſimulaturus Sanctorum ſuorum furores, Nicephorum verò, quod

[q] *Baron. ad A.* DCCCVIII. *N.* XXIX.

[r] *Hac ſect. N.* II.

[ſ] *P.* II. *p.* 107. 108.

quod & iſtis exilium, & *Iconoclaſtis libertatem* decreviſſet, *ut Pharaonem alterum in peccatis ſuis periiſſe*, parùm Chriſtianè ex unâ Monachorum infenſiſſimorum fide, aſſeveraturus.

IV. Nicephoro à Bulgaris interfecto, ſuffectus fuit *Michaël Rhangabè* Curopalates, ſeu cui ſuprema Cura Palatii, gener defuncti Nicephori, Anno DCCCXI. *Ind.* IV. Octobri menſe, contrà ſucceſſionis jura, factione Nicephori Patriarchæ, & Monachorum. *Stauracio* nempè Nicephori filio ab iſtis tonſo, & in Monaſterium violenter truſo, quem annis antè VIII. Imperatorem à Patre dictum Taraſius diademate ornarat. Sed Michaëlis tyrannicam evectionem ut probaret Baronius, hinc Natalis, & Maimburgius, cauſæ ſatis, quod *Imaginum cultui* faviſſe referatur, ſed & factioſis Theodoro, Platoni, Joſepho Theſſalonicenſi, poſtquam redire in gratiam juſſiſſet cum Patriarchâ, [t] carceris feciſſe liber-

[t] *Vide Theoph. p.* 419. *Baron. ad A.* DCCC-XI. *N.* XV.

bertatem. Fecit autem, uno pacis ſtudio, perſpectâ Iconolatrarum potentiâ, ſed & Monachorum audaciâ. Undè fruſtrà ſub hoc Principe jugum, quo promebantur Iconomachi, frequentes illi vel in Urbe regiâ, ablatum iri ſperavêre. Michaël à Monachis inductus, cæterà clementiæ & paci deditus, Conſtantini filios, pridem excœcatos, deportari, Iconomachos (*Paulicianorum*, *Athinganorum*, *Manichæorum* nominibus pro more traducendos) plagis affici, Nicolaum Eremitam, propter *abraſam Imaginem Dei genitricis* linguâ præciſâ necari juſſit. Cætera ignavus Princeps, ac meticuloſiſſimus, hinc & Nicephori Patr. vel ſuaſu vel aſſenſu recludendus, Leone Armenio, Orientalium copiarum Duce, ab eodem Patriarchâ mox coronato, A. DCCCXIII. Julio menſe. De quibus adi Theophanem, & Auctorem Incertum, ſed longè recentiorem, qui loco Julii [u] *Iunium* ſignat. Et hujus Michaëlis filius fuit

[u] *Poſt Theoph. p.* 431.

*Igna-*

*Ignatius* ille, cùm *Photio* poſteà de Patriarchatu certaturus, Nicetas antè tonſuram Monachalem appellatus. Sed quoque ſub hoc Michaële *Theodori* Studitæ ſanctitas Baroniana denuò ſuſpicienda. Per hunc enim pacem cum Bulgaris, quam urgebant afflictis rebus Imperator, Patriarcha, Metropolitæ, temerario anſu prohibitam fuiſſe, & vaniſſimo hoc obtentu, *quod pax hujuſmodi reſcinderet Dei mandata*, Theophanes pluribus refert ad A. 11. Michaëlis. Ac Theodorum hunc cum ſuis rectiſſimè idem [x] Theophanes vocat *κακὰς συμβάλας improbos conſiliarios, μὴ εἰδότας μήτε ἃ λέγουσιν etiam quæ proferrent neſcientes.* Ac fruſtrà Baronius eſt in defendendo Studitâ, & quærendis coloribus hujus ardelionis (cujus fuerat intrà Cellam ſe ſuam continere, & Deo vacare) molitionibus pace belloque, in Aulâ, in Eccleſiâ, in Republicâ, turbandis ubique modò & aſperandis rebus. Ac benè actum fuiſſet, humanitùs loqui-

[x] *Ad Ann. 11. Mich. p. 422.*

loquimur, cum Eccleſiis Orientis, ſi hoc Anno cum Platone ſuo emigraſſet ad plures, cujus Platonis obitum referunt ad IV. April. Ann. DCCCXIII. Qui dies, obſervante [y] Jac. Capello, fuit eo anno Paſchalis, undè *Pſeudo-Theodori*, cui tribuitur Vita Platonis, mendaces circumſtantiæ apparent, uti omnes aliæ.

[y] *In Not. Mſſ. D. Blond.*

V. Porrò Maimburgii Hiſtorici notanda digreſſiuncula venit. Retulerat [z] Theophanes fuſas Conſtantinopoli publicas preces, pro Michaëlis exercitu, & *quoſdam Hæreticos*, Iconomachos nempè, aperto Copronymi ſepulchro, ad illud fudiſſe preces, ut *ſuccurreret pereunti Reip.* Hinc per nonnullos iſtorum diſſeminatum, *Conſtantinum equo inſidentem ad prælium in Barbaros proceſſiſſe.* Satis id cauſæ Maimburgio, ut plures [a] paginas impleret, ridendis id genus *Miraculis.* Hinc iſte, *nihil faciliùs eſſe quàm abuti credulitate ſimplicis vulgi, in iſtiuſmodi rebus: Semper ad ſuperſtitionem inclinare ple-*

[z] *Ed. Reg. p. 425.*

[a] *A. pag. 125. ad 129. P. II.*

 *beſt*

bes: *Modò paululum impoſtura larvetur, illicò Miraculum credi*, &c. quæ ſuis omninò dicta voluit, accuſatis illinc frequentibus Monachorum impoſturis, hinc credulâ ſimplicitate & Hiſtoricorum, & Plebum. Ne tamen reus ſiſti poſſet, convertit tandem accuſationem in *Hæreticos*: *Sed hoc Hæreticorum fatum eſt, nunquàm potuiſſe edere miracula, & velle tamen ſemper Miracula imitari.* Volunt ſcilicet! qui hanc notam Antichriſtianæ Eccleſiæ cum [b] Chriſto & Paulo & Johanne eſſe cenſent, ridentque cum [c] Auguſtino *Mirabiliarios*, *contrà quos cautum me fecit Deus*, inquiebat Hipponenſis. Sed perſonam in Theatro agere Maimburgium, & ubique Lectoribus ludos facere, pridem eſt à Porto-Regienſibus obſervatum. Nunc certè qui compoſito ſale, ut [d] ſæpè aliàs, ſubſannat jactata ſuis Catholicis miracula, quanquàm ejus chartæ verè ſint ἀγέλαστος πέτρα, hunc tamen non injucundum eſt obſervare, toto hoc Icono-

b *Matth.* XXIV. 24. *Marc.* XIII. 22. 2 *Theſſ.* II. 9. *Apoc.* XIII. 13.

c *Tract. in Ioh.* XIII. *T.* III. *noviſſ. Ed. p.* 398.

d *Vide Sect.* VI. *Num.* XIII.

noclaſticæ Hiſtoriæ Opere, Miracula ubique abſurdiſſima, ac putidiſſima commentorum, ex Legendis Græculiſque hauſta, propinantem tollentemque magnificis verbis, ſed ità ut Momum videas.

VI. Sequuntur *Leonis Armenii* inviſiſſima Iconolatris tempora, hinc & Baronio, Petavio, ac cumprimis Maimburgio, poſituris omnem induſtriam, ut Leonem hunc, non minùs quàm priorem Iſauricum, convertant in piaculare caput. Undè nos ex Theophane, Miſcellâ, Continuatoribus Theophanis, Pſeudo-Michaële, Cedreno ipſo, ſed & Maimburgio, quanquàm exundante horum furore in Armenium, dabimus hujus Principis *ἱστορίαν σωίτομον*. Simulque mendaciorum, contradictionum, fabellarum, & Maimburgianæ fidei, quam toto Opere ejuravit, brevem exhibebimus conſpectum. Id etiam obſervaturo Lectore, dùm de oppreſſis per Leonem Iconodulis cummaximè quæritur

Jeſuita, viam eum commonſtrare quâ opprimendi eſſent ratione in Galliâ ſuâ Reformati. Quod inſidi Hiſtorici artificium jam [e]ſuprà, in perſecutione à Copronymo excitatâ, Lectorum judicio permiſimus. Nunc de Leone. Primò illuſtri loco natum fuiſſe Leonem, conſentiunt Theophanes, Ignatius in Vitâ Nicephori, Francorum Annales, citati [f]Auctori Hiſtoriæ Byzantinæ, ſed & Continuator Theophanis, Miſcella, alii. *Bardis* is Patricii filius, incluti jam ſub Copronymo, Patricius ipſe, dein Prætor Orientalium, Dux fortiſſimus, nec niſi longo uſu hanc bella gerendi peritiam, hinc & gloriam nominis, exiſtimationemque apud omnes conſecutus, aſſentiente [g]Maimburgio, in ejus *προσωπογραφίᾳ*. *Pietate* adhæc fuiſſe *conſpicuum*. etiam antè aditum Imperium, diſertè Theophanes, & Miſcella, undè etiam Sacris intereſſe, & Pſalmos publicè cantare, in deliciis habuiſſe Byzantini tradunt. Sed & fuiſſe Leonem

e *Sect. IV. p. 255. & ſeq.*

f *Parte I. p. 130.*

g *P. II. p. 131. 229.*

nem *voluptatum omnium hoſtem, ſobrium, liberalem, laborioſum, ἀγρυπνότατον vigilantiſſimum*, faventem *optimis quibuſque, ἀδωρότατον* ſeu *à muneribus captandis alieniſſimum, pecuniæ contemptorum ſummum, juſtitiæ tenaciſſimum, in delicta ſine acceptione perſonarum animadvertentem*, ex Cedreno ipſo, Zona â, cæteriſque fatentur [h] Natalis & [i] Maimburgius. Undè memorabile illud exemplum, quo Præfectum Urbis, ob Senatorem alienæ uxoris raptorem non punitum, exauctoravit, ipſumque Senatorem plecti ſecundùm Leges juſſit. Prætereà ab invadendâ Tyrannide abhorruiſſe Leonem, omnia probant. Nempe declinatum jam Imperium, quo tempore illud renuens Michaël Curopalates Leoni, *tanquàm Pio, & fortiſſimo, & per omnia ſtrenuo Duci* concederet, ſed [k] *ἀνάξιον αὐτὸν indignum ſeſe* eo faſtigio confitenti: Fides Michaëli & Reipublicæ in omnibus probata, ac [l] *meritum extraordina-*

h *Tomo* xv. *Sæc* ix. P. I p. 701.

i P. ii. p. 229. 230.

k *Theoph. Anaſtaſ. Cedren. pag.* 482. *Ed. Reg.*

l *Maimb.* P. ii. p. 133.

 *rium,*

*rium*, noviſſimèque Barbarorum impetus, dùm fugeret Princeps, ſuâ virtute ſufflaminatus, [m] ſervatæque Imperatori Copiæ, *pugnâ ſtrenuâ*, dùm *Palatinæ cohortes* terga verterent: Vehemens lucta, & renitentia, dilatioque interpoſita, quum Imperatorem eum Milites appellarent: Oppoſita, ejus implorantibus auxilium, *fides ſervanda Imperantibus*, *rectus animus* & ab *inſidiarum labe* immunis, temporum difficultas, Barbari imminentes, & quæ alia cauſatum eſſe Leonem diſertiſſimè [n] Theophanes, ejus temporis Chronographus, gnariſſimus rerum & poſt eum [o] Miſcella, Anaſtaſius. Ac confirmant ſanè Leonis indoles, ex conceſſis modò, ab ambitione, luxu, mollitie, voluptatibus, theſaurorum cupiditate, injuſtitiâ, cæteríſque quæ Potentiæ illud faſtigium, ſplendorque Dignitatis offerre ſolent, perquàm aliena, ac toto Imperii curriculo probata. Imò eouſque reſtitiſſe oblatæ tyrannidi, donec

m *Theoph. l. c. Continuator Porphyrogenn. L. 1. Ed. Reg. p. 10.*

n *Ed. Reg. p. 426.*

o *Lib ... v. in fin. Anaſt. Hiſt. fin.*

nec enſe admoto Michaël Balbus *lethale ſe ei vulnus imflicturum*, minaretur, ipſe quoque refert maledicentiſſimus aliàs Hiſtoricus, nomine [p]Continuatoris Conſtant. Porphyrogenneti. [p] *Lib.* 1. *p.* 11.

VII. Talis quum fuerit Leo, invitus renitenſque Imperio admovendus, ex ipſâ adverſantium Hiſtoricorum conſenſione, Maimburgii ex uno & altero Impoſtore hiſtoricam fidem obſerva, ſed & infelicitatem Leonis, qui ſi modò Imagines adoraſſet, aut adorantibus addidiſſet patrocinium, fuiſſet ab illis ipſis ſuprà omnes Principes evehendus. Vis jam vitia Leonis, compara hæc [q] Maimburgiana cum prioribus virtutibus. *Non Impoſtor aut Planus extitit alius major, mens nulla unquàm tetrior & ſceleratior, nemo peritior diſſimulandi, fallendique, & ſub bellâ ſpecie occultandi execranda conſilia, quæ illi ambitio ſuggereret.* Paſſimque eſt Jeſuitæ, *Hypocrita, ſceleſtus, perfidus, impius, crudelis, proditor, infini-*

[q] *Maimb.* P. 11. p. 131. 132. 229.

*finitis criminibus obſtrictus*, & ſi quæ his duriora ſunt. Vis Leonis Natales, originem, conditionem? Qui nuper erat Bardis Patricii filius, Dux expertiſſimus, is nunc [r] obſcuro loco natus, abjectiſſimus miles, in Bardanis famulatu vix biennio antè mortem Rhangabis, nullâ adhuc dignitate conſpicuus. Vis ingenium Armenii? Qui antè Maimburgio ipſi valeret acumine ſingulari, judicio, prudentiâ, mirâ dexteritate, pace belloque, is nunc evaſit [ſ] *Incantatoris*, *Impoſtoriſque*, poſteà & *Monachorum* ludibrium, homo credulæ ſuperſtitionis, *viſionum & apparitionum* phantaſmatibus dementatus, & territus, & ni *deſtrueret Imagines*[ſ], arbitratus ſe perditum, ob ſolam ſcelerati Iconoclaſtæ vocem. Vis occupati modum Imperii? Qui antè ejus ambiendi cauſas procul habuit, bis detrectato Imperio, teſtibus Byzantinis prioribus, is nunc [t] *tyrannicè illud ſumpſit*, prodito Exercitu Michaëlis, Imperatore clàm traducto, ignaviæ

[r] *Id. p. 151. & ſeq.*

[ſ] *Ibid. & 172, &c.*

[t] *Ibid. 133. &c.*

viæ apud ſuos accuſato, rebuſque Imperii deteſtandâ fraude in extremum diſcrimen adductis, ut ſe auxiliatorem depoſcerent. Omniaque illa molimina Leonis, ac fiduciam futuræ magnitudinis, nixa fuiſſe dicunt præſagiis quorundam Vatum; quo tempore Leo eſſet abjectiſsimæ ſortis homuncio, planè ut de[u] Leone Iſauro fabulati. Vates autem hi quales? Illinc *Eremita* neſcio quis, Imperante Nicephoro, *inſignis nequam*, *ſceleratus*, *Manichæus*, *Incantator*, *Impoſtor*, qui *Leoni & Balbo & Thomæ, tribus militibus Bardani tùm famulantibus*, & humillimæ ſortis, prædixiſſet tyrannidem, eventu accuratiſsimè comprabaturo (in his ipſis tribus) Vatis illius ſpiritum Propheticum. Hinc verò [x] *ſerva* quædam, *maleſana*, *maniaca*, miſella, infauſtis clamoribus implens Aulam Michaëlis, ac deſcriptura ſucceſſorem Imperii Theodoto cuidam Aulico, etiam à Vate ipſâ non viſum, ſed eidem Theodoto tali loco &

[u] *Sect.* II. p. 47. & *ſeq.*

[x] *Maimb.* II. p. 154 &c.

 tem-

tempore occurſurum, & *mulo* quidem *inſidentem*, qui Leo Armenius fuit. Undè hujus Theodoti præcautio, colloquium cum Leone Armenio, ſtipulatio in futurum, dein conſuti doli, impoſturæ, & molimina inter utrumque, pro deſtruendis Imaginibus, ac præmium tandem tot fraudum, *Patriarchatus Conſtantinopolitan.* Theodoti. Qui nugas has volet, ex Maimburgio ipſo petat, impleturas ferè omnem hiſtoriam Leonis. Ac cave credas earum confutationi hîc locum fore, quas nec anus ſuperſtitioſiſſima admitteret. Et contexuit illa Maimburgius, partim de ſuo, partim ex *Cedreno*, *Zonarâ*, poſterioribus aliquot Sæculis*, partim ac præcipuè ex mendaciſſimis *Anonymis*; quos inter Continuator Theophanis, alter Prophyrogenneti, Auctor vitæ Theoph. Omnes & cum Theophane, Miſcellâ, Anaſtaſio, Nicephoro Patr. & ſecum ipſis turpiter commiſſi, effuſèque mendaces, vel ex iis quæ modò contulimus. Sed nemo turpiùs ſe dedit

Ex-

Exjeſuitâ [Gallo, qui poſt cacatas iis nugis penè centum paginas, y E- dit. Pariſinæ, & poſt ea narrata de Leone, quæ vix cadant in fatuum, dementem, paſtum chimæris, viſionibus, ſomniis, nec niſi cum inſulſiſſimis nebulonibus conſpirantem, tandem poſt Leonis exitum (ut libuit) memoratum, ſic infit: Niſi *perditiſſimus* mortalium fuiſſet Leo, repetitâ ibi accuſationum contumeliâ, *plurimam gloriam meritus eſſet, præclaris virtutibus, magniſque adſcribendus Principibus fuiſſet. Valebat ingenio, fortitudine, prudentiâ, quantum ea ad Magni Imperii adminiſtrationem deſideratur. Strenuus ille, Ducum maximus, tentare auſus ſine temeritate, exequens cum induſtriâ, fœlix in cœptis, dexter, vigilans, laborioſus, voluptatum hoſtis, liberalis, de publico ſemper ſollicitus, ne quid deeſſet vel ad commodum Reip. vel ad ſecuritatem ſubditorum, vel ad Iuſtitiæ exactiſſimam rationem, quam ipſe, ſtatis in hebdomade diebus, intrà Palatium*

y P. 11. à p. 131. ad 229.

*tium adminiſtrabat, ſeveriſſimè animadvertens in delicta, nec perſonas ullo modo accipiens*; ſubjuncto exemplo Senatoris, qui per Præfectum Urbis impunè rapuiſſet uxorem viri fortunæ tenuioris. Pergit Jeſuita: *Quod maximè laudandum in eo Principe, nunquàm niſi ad merita reſpexit, nec Provincias unquam, Præfecturas, Officia, ſeu Civilia ſeu Militaria diſtribuit, niſi dignioribus, nihil dans favori, minùs nummis, quos ut magnoperè contempſit, ità non paſſus unquàm fuit eorum rationem haberi ullam, ſed ſolius meriti, ne empta pretio Iuſtitia cariori venderetur.* Quo factum ut Patriarcha Nicephorus, quanquàm ob partinacem Iconoduliam motus Patriarchatu, tamen auditâ cæde hujus Principis,
z *Cedren. in Leon. p. 490.* eruperit in hanc vocem, [z] Ἡ πολιτεία Ῥωμαίων ἄρα, εἰ καὶ δυσσεβῆ, ἀλλὰ γε μέγαν προστάτην ἀπώλεσε, [a] Continuator Porphyrogenneti habet, ἐπιμελητὴν τῶν κοινῶν, *Reſpublica Romanorum quantumvis pio minùs*, ob amotas
a *Lib. 1. p. 19. Ed. Reg.*
ſci-

ſcilicet Imagines, *tamen magno Præſide orbata eſt, cui Reſpublica verè curæ fuit.* Hæc tu, quiſquis es, concilia cum ſuperioribus maledictis quibus proſcinditur Leo: Dum totus quantus is Maimburgio eſt, & maledicentiſsimis Monachis, ſcelus, monſtrum, Dei hominumque inimicus, qui *ne quidem Deum nominare honeſtum putavit.* Hinc cauſatur Jeſuita *errorem* Theophanis, Nicephori, [b] *quos deceperit externa ſpecies* Leonis. Scilicet! qui teſtes al[illegible] quot annis Leonini Imperii, fuêre, etiam exilio & carcere multandi, ob pertinaciſsimum Imaginum ſtudium ad ſeditionem uſque; confirmaturis *Miſcellâ*, & *Anaſtaſio*, hiſtoriam Theophanis.

[b] *Maimb. p.* [illegible]

VIII. Ac præmittenda hæc fuêre, ut quid in Hiſtoriâ auſi ſint Iconolatræ, quid furentes abjectiſſimique Græculi, diu poſt tempora Leonis, quum ubique triumpharent Monachi, & Imaginarii, quid denique præſtiterit Jeſuita, oblitus & ſui

& pudoris, omnes intelligant. Igitur vel ex furore iſto in Leonem, conſtat ſatis alienum fuiſſe eum Principem à ſuperſtitione Nicænorum. Sed quæ eum prudentia, & moderatio, præterquàm ergà facinoroſos, toto Imperio comitata eſt, eadem in omni hac cauſâ, circà Imagines, enituit. Summa factorum, hoc quidem in negotio, huc redit, ex certâ Hiſtoriæ fide. 1. Certum, Leonem eadem de Imaginibus ſenſiſſe, quæ Carolus Magnus in Occidente, hinc Ludovicus Pius, & Francofortani, Galli omnes. Undè etiam ſplendida [c] Legatio Leonis ad Carolum, ſtatim ac capeſsivit Imperii gubernacula, ſed quæ in Ludovicum Pium incidit An. DCCCXIV. Carolo fatis intereà perfuncto, firmatoque cum Ludovico fœdere. 2. Ea fuit Leonis indulgentia, ut qui admotus ad Imperium, An. DCCCXIII. cum Iconodulis egerit mitiſsimè, contentus amicis collationibus, colloquiis, ac diligentiſsimo rei examine, tandem in-

c *Eginh. Annal. Franc. &c.*

indictâ[d] Conſtantinopoli Synodo, An. labente DCCCXIV. in quâ damnata Pſeudo-Nicænæ Synodi Iconolatria. Ac demùm An. DCCCXV. ob pertinacem [e] Iconoduliam ſtatione pulſus eſt Nicephorus Patriarcha, qui IX. annos ſedit, ab An. DCCCVI. fatente quoque Maimburgio. Undè commentum illud Græculorum, [f] Leonem ex Orthodoxo factum fuiſſe poſteà Hæreticum Iconoclaſtam. Sed & de Concilio illo Conſtantinopolit. ſub Leone, mendaciſſima retulit Theoſterictus in Orat. de Nicetâ, ſolo eo teſte; V. gr. de *conculcatis pedibus*, in ipſâ Synodo, *Epiſcopis iis qui diſſentirent*, de *verſuto agendi modo* primùm, dehinc *tyrannico*, planè contrà prudentiam & mores Leonis. 3. Petebat Leo cumprimis, monſtrari ſibi cultum Imaginum à Nicephoro Patr. & cæteris Iconodulis, in ſcriptis *Apoſtolicis*, & *Patrum* illis primæ Antiquitatis, ſiquidem eſſet ἀρχαῖα παράδοσις. Excipiebant iſti, Traditionem ἄγραφον ſuffi-

d T. VII. Concil. col. 1299.

e Contin. Theoph. p. 435. Ed. R.

f Baron. ad A. DCCCXIX. N. II.

ſufficere, plura namque *ſcripto tradita* non fuiſſe: Non etiam [g] *retractanda, quæ jam definiviſſet Concilium Oecumenicum*, qualiter cultus Imaginum à Nicænis: Quaſi verò non par fuiſſet ratio *definitionis* factæ in Concilio Generali ſnb Copronymo, deinceps in Concilio Generali Occidentis ſub Carolo M. Invidioſè autem [h] Continuator Theophanis, voluiſſe Leonem teſtimonia quibus *ῥητῶς ad verbum* Chriſtus præcepiſſet, *προσκυνήσατε τὴν εἰκόνα μου*, *adorate Imaginem meam*, quæ Pontificiorum hodierna Methodus eſt, urgendi terminos expreſſos Scripturæ S. Contrà Imperator urgebat illa omnia adverſùs eam *προσκύνησιν* Imaginum, ex Moſe & ex SS. Scripturis loca, quæ antè Concilium VII. ſub Copronymo, & in Occidente Carolus M. in Capitulari, de quibus fuſè ſuprà. Neque tamen certa fides eſt omnium circumſtantiarum Collocutionis, inter Leonem & Nicephorum, quæ recenſentur à parte Leo-

[g] *Maimb. ex Theoſt. p.* 181.

[h] *Ib. pag.* 437.

Leoni adverſâ, apud Continuatorem Theophanis, Ignatium in Vitâ Nicephori, Theodorum Graptum in Fragmento quod exhibet eam Diſputationem, Michaëlem Monachum in Vitâ Studitæ, Theoſterictum in Nicetâ, qui omnes mirè hypotheſi ſerviunt, in plurimis diſcordes. 4. Excepit tandem quam vocant, Perſecutio Leonis, Anno DCCCXV. quæ Baronio incrementum [1] *cæptæ ſuperiori Anno perſecutionis*, falsò dicitur. Nempè is fuit Nicephori obſtinatus animus, Theodoro Studitâ Virum aliàs prudentem ſtimulante, ut poſtquàm moderata Principis conſilia nihil præficerent, moveretur Dignitate, tempore Quadrageſimæ, Martio menſe, nondum impleto biennio Leonis Armenii. Mox tranſlatus in vicinum Urbi locum, à ſe ſtructum, ſuffecto Theodoto, Viro illuſtri ac Patricii filio, in ſedem Patriarchalem. Par ratio fuit contumacium Monachorum, qui vel indulgentiſſimum Principem ad

[1] Num. IV. eo A.

vindictam proritaſſent, ut fecerant Iſaurum, Conſtantinum, Leonem IV. Principes priores; anteſignano deinceps illo *Theodoro*, de quo mox pluribus, hinc *Nicolao* ejus ſocio, *Theophane* vulgò Confeſſore, *Nicetâ* Abbate, deinceps *Methodio* ſub Michaële, &c. Quorum Vitas, utpotè Icono-martyrum, dudùm poſteà, perſonatis ſub nominibus, effrænatæ maledicentiæ & ſuperſtitionis Monachi, inſerendas *Menologiis* & *Vitis Sanctorum*, conſcripſère, in quibus res, ut lubuit Iconolatris, memorantur, obſcurantur vera, vel tacentur omninò, falſa finguntur, poſteris imponitur. 5. Plurimos tamen Epiſcopos, Abbates, Monachos, ſeu convictos à Leone, ſeu ejus manſuetudine ac moderatione inductos, *permittentis illis* [k] *intrà Monaſteria quicquid vellent*, modò nec *ſeditioſi* forent, nec *ſchiſmatici*, diſceſſiſſe à factioſis Iconodulis, Continuator Theophanis refert. Mendaciſſimè Continuator alter Conſt. Porphyrogen-

k *Maimb.* P. II. p. 202.

genneti, nuper editus ex Bibl. Regiâ, Leonem cos[1] *muneribus obruiſſe*, corrupiſſe, ut in ſententiam ſuam pertraheret, προσπικλύσας ταῖς ὠφελείαις. Quod ipſum eſt à quo abhorruiſſe animum Leonis, ab omni videlicet corruptione, δωροφαγία, cui nihil ὤνιον eſſet, nullæ ἀργυρέαι λόγχαι, & qui non *aurum loqui* vellet, ſed rationem, virtutem, meritum, omnium ſuprà & Maimburgii ipſius conſenſio fuit. Utque furorem ſuum prodant, qui Iconolatriæ & Monachiſmi charecter eſt, ſi qui Imaginum cultum, (quem nuper faſſi ſunt rem ἀδιάφορον, & hodieque profitentur) aut omitterent, aut repudiarent, aut certè non urgerent, eo impetu quo Theodorus Studita cum ſuis, hos omnes *apoſtaſiæ* infamiâ notant, rebelles verò, ſeditioſos, furenteſque Iconolatras; *Martyrum*, *Sanctorum*, *Divorum*, *Confeſſorum* nominibus ornant; ac conſectandos colendoſque Chriſtianis ſiſtunt.

[1] Lib. 1. §. 20.

IX. Nunc de *Theodoro Studitâ*, qui apud Baronium, Getſerum, Petavium, Maimburgium, Natalem, primo Sanctorum ordini, ac Seraphicis ſpiritibus adjungitur, quod ad Leonem Armenium ſpectat, verbum dicimus. Hominis impotentiam, faſtum, furores, ſed & blandiendi quando vellet improbam artem, indè ab Irenes temporibus, ſuperiora docuerunt. Quid ille, poſtquàm de Imaginibus ſentire Leonem, quod in Occidente, ſenſiſſet Carolus M. & ſentirent adhuc Galli, tandemque Nicephorum exauctoratum eſſe, cognovit? Quem intrà Monaſterii ſui clauſtra contineri oportuerat, converſum ad preces, lachrymas, jejunia, quæ ſunt arma Eccleſiæ, & Aſceticæ Vitæ character, hîc ſeditionum flabellum, turbarumque quaquaverſum incentor, dux, fomes fuit, vel *Michaële* illo teſte, cujus nomine legitur Vita Theodori, ſed & teſtibus hujus *Epiſtolis*, & ex iis [m] Baronio. Hinc, invito Prin-

[m] *Baron. ad A.* DCCCXIV. *N.* XXXIII. *&c. Maimb. p.* 11. *p.* 187. *&c.*

Principe, *Imagines* Proceſſionibus in publico celebrare; Hymnos canere, qualis iſte, *Imaginem tuam Immaculatam adoramus, ô Bone*; belli tubas inflarė, ſcriptis quaquaverſùm Epiſtolis, *tanquam ex perſonâ omnium Præpoſitorum*; Nicephorum Patriarcham, adverſùs Leonem animare; Synodum à Leone congregatam, tanquàm *Iconomachicam*, literis proſcindere; urgereque illud Apoſtolicum, [n] *Deo obediendum potiùs quàm hominibus*, nempe in re merè externâ, & ex confeſſis nec præceptâ divinitùs, nec neceſſariâ, ne dicam, in Deum ejuſque Legem contumelioſâ. Et Leonis quanta ad eff: ænam hanc audaciam, atque improbitatem lenitas? Solo *exilio* Theodorum mulctat, ac carcere tandem, quum hominis animos in furorem verti cerneret Imperator, neque tamen arcto illo admodùm aut duro, aut hodiernis in Galliâ carceribus ſimili, quicquid mentiantur Iconolatræ. Cujus rei invictum argu-

[n] *Maimb. p.* 187.

mentum eſt, quod toto tempore quo vinctus incarceratuſque fertur, libertas illi fuit integra innumeras [o] *Epiſtolas* ſcribendi mittendique, irarum, ſeditionum, accuſationum in Leonem, minarum, ſuperſtitionum, ac contumaciæ plenas, ad Epiſcopos, Abbates, Confeſſores ſic dictos, ad Romanum Pontificem, Patriarchas Orientis, ubique Diſperſos Fratres &c. Ac rectè jam [p] Baronius: *Intereà Theodorus non quieſcit. Loco miraculi planè habendum, ut in arctiſſimo carcere conſtitutus, tot cuſtodibus vallatus, facultas ei ſcribendi fuerit ſuppeditata.* Imò miraculi loco habenda Leonis indulgentia, qui non arctiùs cuſtodiri obſervarique hominem, belli facem, juſſerit, & hic ſi incidiſſet in Ludovici M. tempora, ac pari temeritate in Principem, & in Edicta regia ſtrinxiſſet calamum, experturus fuiſſet *iracunda Iovis fulmina*, & ſi non taurum Phalaridis, vel lectum æneum Agathoclis, vel culleum Parricidarum,

[o] *Vide Baron. ad An.* DCCCXIV. DCCCXV. DCCCXVI. DCCCXVIII. &c.

[p] *Ad Ann.* DCCCXVIII. n. VI.

rum, certè vim ultricis flammæ, aut oſſifragium, aut quicquid leges ſtatuunt in reos Majeſtatis. Sed ad immodicam inſanamque hominis ſuperſtitionem, quis non penè cohorreſcat? Ex. gr. in Epiſt. ad Naucratium, quærentem de pœnâ ſtatuendâ *in lapſos*, qui ſcilicet miſſas feciſſent Imagines, aut paruiſſent decretis Leonis, reſpondet; [q] Habendos *ut qui Dei nomen abnegaſſent*, ut *Chriſto-machos*, ut *negatores Chriſti, nec ullam eſſe ſocietatem luci cum tenebris*, &c. *Negationem Imaginis*, ſeu cultûs Imagini exhibendi, eſſe *negationem Prototypi*, *negationem* ipſius *Chriſti*; Eſſe *Iudaicam & Ethnicam impietatem*; *Imaginem Chriſti & Deiparæ, eodem nomine Chriſtum & Deiparam nuncupari*; *Inſeparabile eſſe unum ab altero, in adoratione, Archetypum ab Imagine; Martyrem Imaginum eſſe Martyrem Chriſti, Mariæ*, & contrà *abnegatorem* earum *Imaginum, negare Chriſtum, negare Mariam* &c. Ità Theodoro huic fuit,

q *Baron. ad A.* DCCCXVI. *N.* XVIII. XXXI. *&c.*

non credere in Chriſtum, ſi qui fiduciam in Imagine Crucifixi non collocaret; Fuit abolere Chriſtum, ſi abolerentur Imagines; Fuit, negare Chriſtum eſſe adorandum, ſi quiſquàm negaret adorandam Imaginem; Et pari loco, identitate quadam, habenda fuêre, juxtà Studitam, Chriſtus in cœlo regnans, & Vultus ejus, aut ſpecies Crucifixi in Tabulâ, quia hæc *eodem nomine nuncupatur quo Prototypum.* Et hæc ipſa quæ non modò horruiſſet Carolus M. ſed quæ etiam ipſe aliàs Maimburgius confodit, *Imagines*, tradens eſſe *res inanimes res, adiaphoras, nullâ obligatione eas honorandi*, hæc ipſa jam Theodorum Cœlo locant, Seraphico Ordini inſerunt, Martyrii gloriâ fulgentem exhibent, ac Confeſſorum penè maximum, quia Idololatrarum principem, ſed & perduellium in Imperatorem ſigniferum. Et queri adhuc ſuſtinet Jeſuita, poſt Baronium ſuum, quod *ſ arctiori cuſtodia traditus fuerit, Smyrnam tranſfe-*

r *Vide ſuprà Sect. VII. p. 521. & ſeq.*

ſ *Baron. ad A. DCCCXIX. N. XX.*

*ferendus*, aut fortè flagris ac verberibus exceptus, ab apparitoribus, parcente Leone vitæ Theodori. Qui Leonem, Principum maximum ut ſuprà, proſcindere auſus fuit tanquam *Leonem Amorrhæum*, *Oggum Baſanitidis regem*, *magnum Draconem*, *tortuoſum Serpentem*, *Vas iræ*, *Filium Tabeel*, *Achabum*, *Iuliani exemplar*, *complementum mali*, *adverſarium Chriſti* &c. Æquior in Armeninm *Theophanes* Chronographus, vulgò *Confeſſor*, Imaginum ſcilicet & ſimulachrorum, Abbas vel Præfectus Monaſterii *Magni Agri* ad Sigrianæ montes in orâ maritimâ Aſianâ, quæ adjacet Propontidi, Thematis dicti *t* Ο'ψίκιον *Obſequium*. Tamen ob pertinaciam in cultu publico Imaginum aſſerendo, tandem exul moriturus, in Samothrace Inſulâ, ſub extrema Leonis, diverſus à *Theophane Presbytero*, de quo Baronius ad tempora Theodoræ Imperatricis.

*t Conſt. Porphyr. Them. IV. L. n.*

X. Parcet Lector, ſi Maimburgiana omnis pagina, quâ perſecutio-

tionem ſic dictam Leonis Armenii, hujus in Iconolatras decreta, perpeſſiones Monachorum, laudatam in his
u Maimb. Hiv. p. 187. conſtantiam, u *qui mallent Deo obedire quàm hominibus*, lugubribus tragiciſq; vocibus effingit, revocet mihi ad animum hodiernos in Galliis furores, ignotos ſanè Leonis temporibus, eoſdemque à Maimburgianâ Societate in turbam omnem Reformatorum, excitandos. Sic deſcribit Jeſuita Armenii ea tempora, ut rurſum Gallis Perſecutoribus quaſi tabellam modumque extinguendæ Religionis, quæ Idololatriam neſcit, præſcripturus fuiſſe videatur, falſa enim ſunt de Leone pleraque. Obſervat primùm Miniſtros qui Magni Leonis, animum acerbarent in Iconolatras; Nempè adhibitos illicò miſſionis
x Ibid. p. 172. 196. 197. &c. in modum x Monachos, *Scelerum omnium capaces*, *Aulæ* captandæ gratiâ; hinc Theodotum Patriarcham, totum *ad Aulæ mores & ad blanditias* comparatum; tùm *Epiſcopos vendentes ſe Principi, pro Aulæ aliquo fumo*;

*mo*; tandem coactum ſub oculis Leonis *Concibiabulum, ex deditis* Leoni & Patriarchæ *Epiſcopis*, ac præ cæteris *Protopſaltem*, ſeu *Magiſtrum Cleri Sacri Palatii*, *inſignem hypocritam ſub Sanctitatis larvâ*, qui conſcientiam Principis obſtringeret, eidemque conſilia clanculùm inſpiraret pro *exterminandis* Iconodulis. Quibus jurares intentum fuiſſe Jeſuitam in Miniſtros hodiernos, auctoreſque exploratiſſimos feralium Edictorum, pro exterminandis in Galliâ Reformatis. Pergit, ac modum exercitæ in Iconolatras, id eſt in ſeditioſos rebellanteſque Monachos, vel Epiſcopos, ſævitiæ, ità deſcribit; y *Invidebat ipſis Leo gloriam coronamque Martyrii, ità tamen ut furor omnis in eos exundaret, ut afficerentur infinitis cruciatibus, ut in horrendos carceres conjicerentur, atque ibi opprimerentur ærumnis, longè ipſâ morte magis intolerandis.* Loquantur hodie parietes Gallicanorum carcerum, & lamentabiles non jam hujus & illius y *Ib. p.* 200.

ſeditioſi Epiſcopi, aut Monachi, ſed innocentiſſimorum Senum, Matronarum, Viduarum, Virginum, Infantum, toto Regno voces, ac Matrum ejulatus, *plorantium filios quia non ſunt*, & quibus laquei etiam, & ſecures, & rogi, certè Capitis pœna, ſupremo ſolatio forent, uti ſuppliciorum extremum eſt, *non licuiſſe mori.* Crimine certè non alio, quod quidem de Iconolatris falſò Maimburgius, quàm *quia Deo obedire, quàm Hominibus malunt*, imperantibus his, non jam abdicari minimè neceſſarias neque eſſentiales Chriſtianiſmo Imagines, ſed [z] *Religionem & Conſcientiam ejurari*, aut reos ſiſti Majeſtatis Regiæ, cui ſit immediatum in Conſcientias & in Æternitatem Imperium. Rurſùs Jeſuita, coactas invitaſque defectiones, partim minis, partim blanditiis tanti Principis, deſcripturus, dicit, plurimos tandem [a] *ſubſcripſiſſe* oblatæ à Patriarchæ *formulæ; non ſatis explorantes cor ſuum, deteſtandâ proditione* fidei ſuæ, *infami igna-*

z Ib. p. 191.

a Ib. p. 192. 193.

*ignaviâ*, *perjurio* in Deum ſuum admiſſo, ſeram *pœnitentiam* acturos, lapſumque eluituros lachrymis, Confeſſione, Martyrio. En tibi longè veriori imagine hodiernas ſubſcriptiones, defectioneſque, & quæ eas excipiunt angores, ægritudines, planctus, quæſitumque aut fugæ, procul infortunatæ patriæ finibus, aut Martyrii remedium! Mittimus quæ ille contumelioſiſſima horrendaque in Leonem Imperatorem, pro ingenio Societatis; cui favens Princeps, Numen eſt, alienior à Societaté, Tyrannus, quem è medio ſuſtuliſſe proximus ſit ad Martyrium gradus. Hinc & mortuo Leoni, quem (ex confeſſis) nemo fortè Principum virtutibus ſuperavit, æquarunt; pauci, parùm Chriſtianè inſultat, ad Theodori Studitæ ac perduellium exemplum. Leoni, inquàm, parricidis manibus, obtruncando, A. DCCCXX. factione Michaëlis Balbi & conjuratorum, in ipſo Feſto Natalitio, mediis in Sacris, inter

ter Matutinas laudes, intrà Naòn Eccleſiæ S. Palatii, quum ipſe præcineret grandiori voce, (ut erat Hymnorum Sacrorum, & τȣ͂ ἐξάρχειν ἐν ταῖς ψαλμῳδίαις, pio ſtudio amantiſſimus) intonaretque Odes Sacræ hoc initium,

*Τῷ παντάνακτος ἐξεφαύλισαν πόθῳ*

*Sprevêre ſummi cuncta amore Principis.*

[b] *Hiſt. Compend. p. 491.*

Hæc quidem [b] Cedrenus, & Theophane multo poſteriores aliquot Byzantini, addentes fatidicas Leonis ad Theodoſiam Uxorem voces; & poſtremas ad parricidam, *Parce Principi tuo, adjuro te per temporis & loci Sanctimoniam!*

XI. Quid ſub *Michaële Balbo*, τῷ Τραυλῷ, è ſuperiori Phrygiâ oriundo, Leonis primùm familiari, & Comite cohortis Excubitorum, hinc rebelli & parricidâ, tandem Succeſſore Imperii, ab Ann. DCCCXX. ad DCCCXXIX. actum fuerit in cauſâ *Imaginum*; pauciſſimis modò, dum obſervamus Scriptores nuperos, ſubno-

notandum eſt. Summa eſt, teſtibus vel ipſo Michaële Studitâ Monacho, G. Cedreno, & Francorum Annalibus: 1. Michaélem mox à remotis exectiſque Filiis Leonis, Conſtantinopoli *Synodum* indixiſſe, quæ componeret cauſam Imaginum, revocatis Exulibus, ipſoque Theodoro Studitâ, ac utriſque futuro in Synodo loco. Quæ non eadem Irenes æquitas fuerat in Pſeudo Nicænâ ληςρικῇ. Sed reſtitit ſalutari conſilio, indè à Conſtantino M. approbato in Imperatoribus, factioſus Theodorus, cujus Epiſtolam eſſe, ſcriptam nomine Epiſcoporum facturientium, fatetur quoque[c] Maimburgius. In hac enim, declinatâ Synodo, & fœdè proditâ libertate Orientalis Eccleſiæ, expectari volunt[d] *declarationem à Vetere Româ*, ut *Sede Petri*, Paſchali tùm ſedente, certâ jam iſtis Iconolatriæ ſanctione, eâ viâ. Undè effræna Theodorianæ factionis audacia & iniquitas ſumma liquet, dùm Synodum vellent ex ſolis Iconodulis coactam.

c *Parte* 1. *p.* 140.

d *Baron. ad A.* DCCCXXI. N. XXXVI.

actam, & eum prætereà Judicem appellarent, quem ſciebant *Imaginum cultui* mancipatum. 2. Mox Michaël Imperator, quantumvis

e Baron. ad A. DCCCXXI. N. XXXIX. XL. de ſe profiteretur, [e] *ſe hactenùs Imaginem nullam coluiſſe vel adoraſſe, manſurum eundem*, interim probaturus ſummam hac in cauſâ *ἐπιείκειαν*, fecit Theodoro & ſuis *opininiones ſuas ſequendi* libertatem, relictis Imaginibus ſicubi eſſent poſitæ, modò Imagines nullas erigerent in Urbe Regiâ. Hinc & *ſilentium* hac de Controverſiâ indixit, *faceſſereque juſſit, tùm Conſtantini Synodum, tùm alteram Taraſii*, id eſt, Pſeudo-Ni-

f In Mich. p. 510. ſcript. poſt. Theoph. cænam, ut disertè [f] Georgius Monachus nuper editis ex Biblith. Regiâ. Nec feciſſe ex aliquo metu, dicat Maimburgius, qui Imperatoris præ-

g Maimb. P. II. p. 236. dicat [g] *intrepidum animum, & audacem*, quod ipſa ratio quà Tyrannidem invaſit, ejuſque fortitudo militaris, ſatis evincunt. 3. Conſtantem hanc Michaëlis æquitatem ulteriùs confirmat legatio ad Ludovicum

Pium,

Pium, An. dcccxxiii. ejuſque & Theophili Impp. nomine ſcripta Epiſtola ad Francorum Regem, quam totam exhibet Baronius, [h] *valdè Orthodoxam*, inquit Maimburgius, *ſi articulum de Imaginibus excipias.* Nunc de Articulo iſto judicet Lector. Hîc enim, primò recitat Imperator horrendas ſuperſtitiones Iconolatrarum, quibus *Imagines Crucis loco ubique ſtatuerent, ab Imaginibus auxilium peterent, ſuſceptrices infantum facerent, colores de iis abraſos ſacris oblationibus immiſcerent, ſuprà eas, vel de earum manibus, communicarent* &c. Dein has ipſas, & alias, quas confirmant ſatis vel Acta Nicæna, & ſubſequens Græcorum Iconolatria (cujus exemplum ex Pantaleone Monacho profert * Natalis *Diſſert.* vi. & Rev. Alixius, [i] Diſſert. de Conciliis) docet Michaël cauſam fuiſſe Leoni Iſauro, *Imagines de humilioribus locis efferendi*, relictis tamen *quæ in ſublimioribus locis poſitæ erant*, ſolâ *prohibitâ adoratione, lucernarum accenſione, incenſo*, & veſanâ ſu-

h *Ad An.* dcccxxiv. *Num.* xvii. xviii. *&c.*

* *Pag.* 761; *T.* xiv.

i *Cap.* vii. *p.* 49. 50.

perſtitione. Tandem concludit, *idem ſe nunc ſentire, & tenere, abjiciendos de Christi Eccleſiâ eos qui hujuſmodi malignis inventionibus ſtuderent*; editâ ſimul Confeſſione Fidei, & Ludovici petito conſenſu adverſùs *ſeductores Pſeudo-Chriſtianos*, miſſis quinetiam ad ipſum *Papam antiquæ Romæ* & legatis, & muneribus, concordiæ ſtabiliendæ causâ. Nec enim finis alius legationis fuit, quàm ut Ludovicus, qui [k] *ſuprematûs jura ſibi adhuc ſervaſſet in ipſâ Româ, & ubique in Ditionibus donatis Rom. Pontifici*, in id pro virili & pro auctoritate anniteretur, ut [l] *Româ ejicerentur omnes Græci calumniatores*, & ſchiſmatici Iconolatræ, ex Oriente eò delati. Et quare? quia hi turbones *omnem operam adhiberent, impediendæ concordiæ, in unitate Fidei, inter Orientem & Occidentem*. Quibus ſanè nihil à Chriſtiano Principe æquius digniuſque expectari vel inſtitui potuit. 4. Haud verò novum videri debet, ſi ab illâ manſuedine

k *Maimb. P.II. p.257.*

l *Maimb. P.II. p.253.*

in

in Iconolatras receſſerit poſtmodùm Michaël, in ſeditioſos ex iis pœnâ mitiſſimâ animadverſurus. Dùm nempè Theodori factio in moderata hæc Michaëlis conſilia palàm moliretur, nihil moderabile ſuadens, nec modum ullum ſuperſtitioni ponens; dùm etiam eadem [m] *Thomæ* Tyranno, Iconolatras in ſuas partes inducenti, ſed poſt triennale bellum fruſtràque obſeſſam Conſtantinopolim, opprimendo à Michaële, in Aſiâ & Oriente faveret, ut olim Tyranno Artabaſdo, ſub Copronymo, dein Irenæ, & Michaëli Rangabæ, factioſi acceſſerant. Cæterùm in extremo ſenio opportunè ſublatus eſt, naturali morte, Theodorus ille Studita, An. DCCCXXVI. in Chalcite Inſulâ. De cujus pſeudo-miraculis, propè infinitis, extremo morbo, ultimis vocibus, unus teſtis eſt Michaël Monachus, in ejus Vitâ, apud Surium, Baronium, hinc Maimburgium noſtrum & ſocium Natalem. Dùm tacent abſurdiſſima mendaciſſimaque

m *Vide Cedr. à p. 499. & ſ.*

Byzantini Hiſtorici, qui de Theodoro illo pauca, aut non ſatis quandoque faventia iſti Monacho, certè Theophanes, jam ſuprà, & hujus Continuator, tùm Anonymus alter Chronographus, Cedrenus, Curopalates, Zonaras, Georgius Monachus, alii.

XII. Mittimus hoc loco putidas inſulſaſque de hoc Mchaële, quia minimè Iconolatrâ, uti deinceps de Theophilo ejus Filio & ſucceſſore, mendaciſſimorum Græcorum fabellas, aucturo etiam Maimburgio, ut ſolet. Fuiſſe certè vigilantiſſimum hunc Principem omnium conſenſio eſt, Ducem intrepidum, bello felicem, factionum domitorem, & uſurpatæ à Thomâ tyrannidis, ſed & Saracenicæ potentiæ repagulum: Quanquàm hi, diſtracto Michaële Civili bello, infeſtiſſimo hoc Reipublicæ,[n] Cretâ Inſulâ potiti ſunt (aliiſque Cycladibus, & Siciliâ) Anno DCCCXXII. ædificatâque Urbe in Cretæ opportuno litore, cui nomen Χάν-

[n] *Cedr. Ed. R. p. 510. Georg. Mon. p. 513. Ed. R.*

Χάνδαξ; hinc toti Inſulæ *Candacis* & *Candiæ* nomen h. ſit. Laudem etiam promeruiſſe hunc Michaëlem aſſertæ Catholicæ Fidei, & priorum VI. Synodorum Univerſalium, in cauſâ verò Imaginum ſummæ ἐπιεικείας, faſſus ſuprà Maimburgius eſt, ex Literis ad Ludovicum Pium, & ex ejus ad Iconoclaſtas reſponſis, quanquàm calumnians addit [o] *non hæc ſincerè egiſſe, diſſimulatione uſum, ob incumbens illi grave bellum.* Uno verbo Michaël, invaſor ſanè Imperii, ſtuduit poſteà Dei hominumque ſibi gratiam conciliare, iis omnibus impletis quæ ab Imperatore, à belli Duce, & ab Eccleſiæ gubernatore deſiderari potuerunt. Ut etiam Georgius Monachus, Iconolatra quanquàm, deſcribens Michaëlis obitum A. DCCCXXIX. Oct. menſe, [p] ἐκ δυσουρίας, καὶ τῶν νεφρῶν ἀλγηδόνος, *ex urinæ difficultate & dolore nephritico,* dicat *malè extinctum*, κακῶς ἀπηλλαγῆναι τῆς ζωῆς, ſeu Reip. Chriſtianæ malo. Sed & laudaverat impenſè

o P. II. pag. 243.

p In Mich. p. 513.

Theodorus Studita, An. DCCCXXI. apud[q] Baronium, vocans *Chriſti æmulum Imperatorem*, *novum David*, *alterum Ioſiam*, *pacifici Imperii Regem*, &c. poſt factam ſibi ſuiſque exilii libertatem, *exiſtimans* (inquit Baronius) *Imperatorem reverà Orthodoxum.* Bona verba! Apage igitur Cedreni, Curopalatæ, Continuatoris Incerti, Zonaræ, hinc Baronii, & cumprimis noviſſimi utriuſque Scriptoris, impoſturas, quibus hic Michaël ut infectus *Athinganorum*, *Sabbatianorum*, *Manichæorum*, *Incantatorum* impietate inſulſè traducitur; ut felices belli ſucceſſus non *Deo*, ſed *ſibi* ſuæque prudentiæ adſcribens; ut *Hæreſium* omnium fautor, *Semi-Iudæus*, *Sadducæus*; ut *ſacrilegis* & *inceſtis* Nuptiis pollutus, nempè ob legitimum cum Euphroſynâ matrimonium, Principe Virgine è Monaſterio eductâ, & poſt Theclam mortuam, ad[r] Procerum multam inſtantiam, & ex omnium voto ac Chriſtiano ritu Michaëli ſociatâ. Nempè ha-

[q] T. IX. Num. XXVI.

[r] Ioh. Scylitz. Zonar. &c.

harum omnium auctores calumniarum partim Thomas Tyrannus fuit, ejuſque factio, partim Monachi Iconolatræ, quibus *impii* audiunt omnes illi Principes, quotquot Imaginum cultum, ab Iſauri temporibus reprobarunt. *Athinganos* ſi neſcis, ſic vocabant homines ψευδομαντείαις & magicis artibus deditos, quales vulgò dicti Boëmi, Ægyptii, Zingali vel Zingari Italis; & quia in Phrygiæ partibus hi plurimi dicerentur, eſſetque Amorio Phrygiæ oriundus Michaël, hinc occaſio fabellæ. Pari iſti impudentiâ, Michaëlem unum ſibi exemplar propoſuiſſe imitandum, *ſ Copronymum* vel *Cabalinum*; quum tamen ſuperior hiſtoria, ex ipſis Byzantinis, & ex Francorum Annalibus, probet *Conſtantini Synodum* pariter rejectam fuiſſe à Michaële, ac *Nicænam Taraſii*, inſtitiſſeque veſtigiis Caroli M. & Ludovici Pii. Abſurdiores ſunt, dùm quicquid malorum Rempubl. affligeret, terræmotus, peſtilentiæ luem, clades accep-

ſ *Maimb.* p. 147.

tas, Cretam à Saracenis Hiſpanis occupatam, tribuunt Michaëli Cedrenus, Zonaras, poſteriores Græculi; qui veriùs Thomæ in Principem rebellioni, ſeditionum motibus, civilibus diſcordiis, fœdæ ſuperſtitioni quæ animos faſcinaret, ac communibus flagitiis Imperio toto, adſcribere debuerunt. Imò faviſſe Cœlum Michaëli adverſùs Thomam tyrannum, mirificus ille *terræmotus*, quo[t] Panadenſis Caſtelli, velut *Hierichuntis* alterius, mœnia conciderunt, opportuno Imperatori portento, tùm & Saracenorum clades, ac crebræ victoriæ Michaëlis, luculentiùs demonſtrant.

t Baron. ad An. DCCCXXIV. N. XXIII.

XIII. Supereſt *Theophilus* Imperator, Michaëlis ex Theclâ priori Conjuge filius, virtutibus ornatiſſimus Princeps, maximis Imperatoribus æquandus, exactor juſtitiæ rigidiſſimus, omniſque Impietatis ſeverus vindex, Tydides melior Patre, ipſo fatente [u] Maimburgio, vi veritatis compulſo. Adeò etiam, ut com-

u Lib. VI. p. 294. 309. 310. &c.

complices omnes necis Leonis Armenii, licet ea Patri ſuo gradum feciſſet ad Auguſtorum Solium, initio ſtatim Imperii gladio percuſſerit. Igitur omnium etiam adverſantium ſcriptorum calculo, Nicetæ Paphlagon. Cedreni, Zonaræ, Georgii Monarchi, &c. ubi de hoc Theophilo, non modò is Juſtitiæ proſtata fuit inſignis, ſed & clementiæ, pluribus apud Byzantinos exemplis: Avaritiæ & ſordidarum artium oſor ſummus, in ipſâ Theodorâ conjuge: In Deum, Chriſtum, Sacra, religioſiſſimus, τῇ Θεοτόκῳ etiam ſuo honore tributo: Publici egregii ſtudioſiſſimus, publicorumque Ædificiorum, ſeu ad ornatum Urbis, ſeu ad munimentum: Nec pauperum, ſenum, miſerorum abjecta huic Principi cura, erectis Xenodochiis, & Charitatis Domibus: Dux autem ſtrenuus, & fortiſſimus, quicunque eſſet belli exitus, variâ fortunâ dimicaturus. Unumque tandem in hoc Theophilo deſiderarunt Iconolatræ, patroci-

nium *Imaginum*, unum maledictis inceſſunt, Hæreſim *Copronymi.* Nam cultum Imaginum ſeveriſſimè interdixiſſe, Nicænam Synodum reprobaſſe, Imagines etiam à Patre relictas ſuſtuliſſe, in Iconolatras pertinaces exilio, carcere, ſuppliciis quoque animadvertiſſe, una omnium Hiſtoricorum vox eſt. Sed in exaggerandis iis quæ paſſi ſint Methodius Abbas dein Patriarcha Conſtantin. Theodorus & Theophanes fratres, ex Oriente turbaturi, Lazarus Imaginum contumax Pictor, Monachorum ſeditioſorum agmina, non ſine crebris portentis & miraculis in his Viris conſpicuis, ingenium rurſùs produnt Græculi, Curopalates, Cedrenus, Zonaras, Conſtant. Manaſſes, Pſeudo-ActaMartyrum, luxuriaturo in his x Maimburgio, & nugas cumulaturo. Præterquàm enim quod omnes illi non modò eſſent in Principem contumelioſi, in Edicta rebelles, in publico ſeditioſi, & effuſæ ſuperſtitionis ergà Imagines, fomiteſque belli Ima-

x *Ibid. p.* p. 313.

Imaginarii, accedit pleraſque horum perpeſſiones, certamina, & circumſtantias ſæpè ludicras, niti Iconolatrarum unâ fide, parique habendas eſſe loco, quo Acta priorum Martyrum & Confeſſorum ſub Leone, Copronymo, Nicephoro, Armenio, Mich. Balbo. Undè etiam ſupervixêre Theophilo anteſignani plerique Iconolatræ, Methodius, Lazarus &c. in quos exilio, aut carcere, vériùs quàm ſupplicio capitis, aut diris cruciatibus, aut vivâ ſepulturâ, qualem de Methodio fabulantur, indignationem ſuam oſtendit, confictis iſtis ut eſſet Pſeudo-miraculis locus in iis Viris, in quibus nullum rei veſtigium apparuerit. Ac talis quum fuerit Theophilus, Imperium feliciſſimè adminiſtraturus Annis XII. & menſibus III. ad An. DCCCXLII. quo dyſenteriâ extinctus eſt, multis fortiter adverſùs Saracenos geſtis, nihil mirum ſi virtutes tanti Principis maledicentia Iconolatrarum obſcurarit. Et Maimburgius, poſt-

poſtquàm *gloriâ* æquaſſe Theophilum *Celeberrimos Imperatores* dixerat, *virtutibus majorem Patre*, ipſe ille eſt qui propinans Orbi erudito & oculato furores mendacis Græciæ, Theophilum deinceps ſiſtit, ut [y] *Principum ſceleratiſſimum, impium Hæreticum, qui omnes crudelitate ſuperaverit, ad furorem iracundum, violentum, ſuſpicacem, credulum, Magicis* artibus deditum, *conſulere Magos* conſuetum, *omniumque profligatiſſimum ad Patriarchalem dignitatem evecturum*. Et hic *Iohannes* Patriarcha eſt, de cujus & Fratris germani impietate, magiâ, ſtupris, inceſtibus, cum *nuptis*, *Monachis*, *formâ præſtantibus* fœminis, horrenda narrat ex Iconodulis [z] Baronius. Et tamen non is modò tolerandus à *juris exactore omnium rigidiſſimo* Theophilo, ſed & toti Eccleſiæ præficiendum Caput. Qui reverà Johannes, ipſo fatente [a] Maimburgio, Vir fuit ob eruditionem ac merita jam acceptiſſimus Michaëli, hinc præ-

y *Lib.* VI. *p.* 610. 311. *&c.*

z *Ad Ann.* DCCCXXXV. *N.* XXVIII.

a *L.* VI. *p.* 621.

præfectus, teſte ipſo Curopalatâ, educationi Theophili, cujus finxit ad omnes res præclaras ingenium, præterquàm ad *Iconolatriam*, undè iſtæ lachrymæ. Ac pari exemplo eveliendus à Theophilo Johannes ad Sacerdotium, quo ſuos Præceptores ad Papatum ſublimarunt, v. g Sylveſtrum II. aut Hadrianum VI. Otho III. ac Carolus V. Quid jam agas cum eo homine, qui candidum in nigra, nigra in albedinem vertit, qui ex Trajanis Nerones, ex Neronibus Trajanos pro libidine facit, hos ubi expedit cauſæ proſcindit, illos cœlo locat, prout cauſæ Iconolatricæ vel faventes vel adverſi, quæ una illis Chriſtianiſmi, Orthodoxiæ, pietatis, fidei, virtutis, index eſt? Ità qui totiens miracula, viſiones, apparitiones, prædictiones Sagarum, magicas incantationes, & μαντειῶν omne genus, Hiſtoricis paſſim memorata, accuſat credulæ ſimplicitatis, fraudum, ſuſpectæ ſaltem laborantiſque fidei, iſtum toto hoc
Ope-

Opere *Iconoclaſticæ Hiſtoriæ* in his næniis recenſendis, addendâque iis veri ſpecie, nulli ne ſuperſtitioſiſſimo etiam Monacho, *nugarum laude ſecundum* eſſe, quis non admiretur? Expreſſit tamen Maimburgio, non amor Theophili ſed major illi invidia conflanda apud ſuos, veram ſanè atque ingenuam Confeſſionem: [b] Mendaciſſimum fuiſſe Gennadium Conſtantinopolitan. clarum circà medium *Sæculum* XV. dùm ſcripſit, in Expoſitione pro Conc. Florentino, Theophilum in vitæ extremo *deteſtatum fuiſſe Hæreſim ſuam*, laudante [c] Baronio. Quum ex oppoſito Zonaras, de hoc Theophilo, referat, moriturum Principem *ingenti cum animi ardore commendaſſe, ne reſtituerentur poſt ejus fata, aut deinceps Imagines*, relicturum ingens ſui univerſis deſiderium, A. DCCCXLII. ac fidem priorem obſignaturum ſupremis vocibus, quod & confirmatur ex Hiſtoriâ Joh. Curopalatæ; ſeu [d] Georgii Cedreni. Ex quo etiam intel-

b *Lib.* VI. *p.* 340.

c *ad Anni* DCCCXLII. *N.* VI.

d *T.* II. *p.* 31.

intelligitur Baronii, hinc Maimburgii, mala fides, in accuſandâ ſævitiâ Theophili morientis, ob truncatum *Theophobo*, ſtrenuo antè Duci, dein proditionis accuſato, caput. Nam addit diſertè Byzantinus, non Theophili mandato eam necem ab aliis adſcriptam fuiſſe, ſed facto [e] *Drungarii ſeu Præfecti Vigiliæ*, qui Theophobo αὐθαιρέτως, μηδενὸς κελεύοντος, *ſponte, nemine jubente, vitam eripuiſſet.* Nunc ad *Theodoræ* Byzantinas, Baronianas, Maimburgianaſque laudes, viduæ Theophili, quia reſtitutricis Imaginum.

[e] *Ibid. p.* 533.

XIV. In fatis erat, ut per *Fœminas* Iconolatria ſanciretur primùm in Oriente, qualiter ſub *Irene* factum, dein profligata à piis Imperatoribus, & Synodis, poſtliminio reſtitueretur, qualiter ſub *Theodorâ*, viduâ Theophili, Imperium ex nutu Iconolatrarum adminiſtraturâ, uſque ad Michaëlis Filii maturam ætatem, Annis ferè xv. Neque eſt quod converſionem eam rerum, aut

Theodoræ conceſſum Iconodulis patrocinium quiſquàm adſcribat vi veritatis. Primò fatentur Byzantini, f T. II. p. 515. 534. & fuſè f Cedrenus ſive Curopalates, pridem addictam Imaginibus fuiſſe, vivo Theophilo, matrem Theodoræ *Theoctiſtam*, ſuperſtitioſiſſimam fœminam, quæ imagunculis ſeduceret Filias Theodoræ, ut puppis. Dein, ſtatim à morte Theophili, adjutam eam matrem *Avunculis* Theodoræ, Viris *Patriciis & Tutoribus* Michaëlis, Filiam inſtigaſſe, διαπαντὸς ἐρεθιζομένην, ſeu *perpetuo illi convicio facto*, pro conſecrandis rurſùm Imaginibus. Conſtat præterea naturalis quædam ſexûs propenſio ad ſuperſtitionem, & ad ea quæ ſenſus afficiunt. Cumprimis ſi acceſſerit vis major, & injectus ab iis metus quorum auctoritas ſit Fœminæ metuenda, tùm ſpecioſæ larva ſanctitatis, & fama recentis alicujus miraculi, tanquàm divinæ vocis. Concurrerunt hæc omnia ad reluctantis Theodoræ inflectendum animum, in favorem Imagi-

num

num, præter ſuperſtitionem Matris; à quâ & corruptæ neptes, filiæ Theodoræ. Nempè auctoritas Theoctiſti & Manuëlis, Virorum tùm in Aulâ Militiâque principum, Patriciorum, & ἐπιτρόπων καὶ ῥυθμιστῶν *tutorum ac moderatorum* Infantis Principis, haud dubiè ut deiectis Iconomachis res ſub Theodorâ pro libidine adminiſtrarent. Fuerat autem Theoctiſtus ſub Theophilo λογοθέτης τοῦ Δρόμου, propriè *Curſorum* toto Imperio ſummus *Procurator*, conjunctâ Dignitate cum illâ τοῦ Πρωτοασηκρῆτις ſeu [h] ἐπὶ Κανικλείου, qui præeſſet Chryſobullis ſeu ſacris Diplomatibus, & aſſervaret *Canicleum* ſeu *Caniculum*, vas gemmis ſplendidum, in quo rubramentum ſeu purpureus liquor, quo Bullas aureas ſubſignarent Imperatores, Maimburgius ex aliis reddit, *Grand Chancelier.* Manuël verò Dux Legionum, Magiſter & Δομέστικος ſeu *Procurator*, *Comes*, *Præfectus* τῶν σχολῶν ſeu τῶν ταγμάτων Ordinum militarium, quaſi minimè

[h] *Georg. Mon. p.* 526.

σχολαζόντων, à perpetuâ diſciplinâ. Auctoritati virorum acceſſit fraus Monachalis, vulgatâ, ſcil. ad prædictionem Monachorum Studii, convaleſcentiâ Manuëlis planè miraculoſâ, eâ lege ut *Sacras Imagines reſtitui* procuraret. Quum ne iſta quidem ſufficerent, vincendæ Theodoræ quæ, ut expreſſis verbis ¹ Cedrenus, ἀντέπιπτεν *reſtitit* huic inſtituto, cauſata Mariti in Imaginum cultu proſcribendo *circumſpectionem*, qui nihil feciſſet ἀπεριϲκέπτως, niſi ſummâ cum *accuratione*, juxtà *Leges* & *S. Scripturas*; cauſata etiam religionem *juramenti* quo fuiſſet Theophilo obſtricta, & extremas ſui Conjugis voces, tùm Manuél ad minas, terrendæ Fœminæ, confugit. Interminatus Theodoræ eſt ταχεῖαν καταστροφὴν τῆς ζωῆς καὶ ἐκπτώσεως τῆς βασιλείας *ſubitaneam converſionem quâ & vitâ & Imperio excideret*, unde ἐκδειματωθεῖσαν *perterritam* fuiſſe, Cedrenus & Curopalates. Sed recentioribus Byzantinis, hinc Baronio, ac præcipuè Maim-

¹ Pag. 534. 535.

[k] Maimburgio, placuit omnia invertere. Hic enim fuſè Theodoram ſemper *Catholicam* fuiſſe, id eſt, adoratricem Imaginum, ſimulaſſe vivo Theophilo, eo autem mortuo de his omnibus, quæ per Theoctiſtum & Manuëlem acta, clàm conveniſſe, ſcenam omnes luſiſſe in Theatro, Manuëlem poſt hæc Theodoræ conſilia primùm incidiſſe in lethalem morbum, hinc miraculo, ad propheticas voces diſcipulorum Theodori Studitæ, reſtituendum, magno Imperatricis gaudio, cui hoc unum deerat ad Sacra innovanda. En fidem Hiſtoricorum, ac legentium ſecuritatem! Id jam certum, nullam moram interpoſuiſſe factioſos Iconolatras, poſt Theodoræ inflexum animum: Hinc mox revocandis Exulibus Imaginum cauſâ, deponendo Johanne Patr. ſubſtituendo Methodio defenſore pridem Imaginum, Concilio indicendo [l] Conſtantinopoli, Anno eodem DCCCXLII. in quo confirmata Nicæna Synodus, Hæreſis Icono-

k *Lib.* VI. *p.* 344. *& ſeq.*

l *T.* VII. *col.* 1782. 1784.

claſtarum damnata, & *Sacræ Imagines ἐπὶ τὸ ἀρχῆθεν ὀφειλόμενον σέβας ad eam venerationem quæ olim eis debebatur, reductæ*, ità Libellus Synodicus: Utque de hujus Synodi indole conſtet, initiò ſtatim Methodius illi moderandæ electus, habitaque *intrà Palatium*, fatente Maimburgio, *ἐν τοῖς Κανικλείου in Canicleo*, quaſi diceres, in Cancellariâ ſeu in Secretario S. Palatii, cui præfectus Theoctiſtus erat. Adeò ut nulli Iconomacho vel mutire fas fuerit, [m] *ac vix ingreſſi Epiſcopi, Abbates, Monachi, innumerabili multitudine*, ità Maimburgius, *etiam qui ab Iconoclaſtis promoti fuerant, protinùs illi, antequàm propoſitum adhuc fuiſſet quicquàm, quâ potuerunt vocis contentionem erumpere in Anathemata adverſùs Iconomachos.* Dictum, factum, & ſolutâ, poſt ſpeciem quandam examinis, Synodo, triumphi quaſi in modum reductæ in Eccleſias Imagines, à quo tempore totus Oriens, Armeniis tamen exceptis, miratus eſt

[m] *Maimb. L. VI. p. 356.*

eſt ſe Iconolatram. Et hîc volupe eſt audire Baronii, & recentiorum iſtorum, in Theodoram præconia, laudes, vota effuſa, adſcribendam hoc nomine Eccleſiæ Canoni, & Sanctis quos colit Eccleſia, Feſto ejus relato in XI. Febr. *in Menologio* Græcorum. Undè non inlepidè Maimburgius, *mala ſanè per Fœminam*, *ſed & per Fœminas quandoque bonorum maxima*, & uni Theodoræ *gloriam* rei tantæ deberi. Sed & gloria reſtituti quandoque Arianiſmi, Eutychianiſmi, ac Gentilis ſuperſtitionis, ut de Irene Carolus M. Fœminis debetur, omnemque penè Hæreſim à ſexûs hujus perverſione propagari cœpiſſe, Annales Eccleſiaſtici teſtantur.

XV. Nec mirum magnoperè videatur, poſt Theodoram recluſam, An. DCCCLV. ſtetiſſe in Oriente Imagines. Non aliud permiſêre, corruptiſſimi Michaëlis mores, Neronibus & Heliogabalis æquatî, Bardæ Cæſaris potentia fratris Theodoræ, à quâ

Imagines, dein Baſilii Macedonis Imperium, nefarii Parricidæ Anno dccclxvii quando de Patriarchatu Conſtantinopolitano vigerent certamina inter Photium & Ignatium: Ignatium, inquam, filium Michaëlis Rangabes, à Theodorâ ſubſtitutum Methodio, effuſæ ſuperſtitionis Virum, quo à Michaële ejecto, Photius fuit inſtitutus Patriarcha, An. dccclviii. Taraſii hic quidem Iconolatrarum principis ex ſorore nepos, Bardæ Cæſaris creatura, nec ſanè mutaturus rerum faciem, aut exacerbaturus, dùm Iconolatræ rerum quaquaverſùm potirentur, ſatiſque jam infenſos haberet fautores Ignatii, ipſumque Romanum Pontificem, cum quo prætereà de jurisdictione in *Bulgarorum* Eccleſias controverſia fuit. Quo factum ut Photius An. dccclix ad Nicolaum ſcribens, *Iconomachos* damnaverit, ac Nicænam Pſeudo-Synodum, tanquam *ſeptimam*, in Libro de Synodis laudaverit, ipſo etiam Taraſio Patriar-
châ

châ Avunculo, ſummis laudibus efferendo. Synodus adverſùs Phôtium, decennio poſt coacta Conſtantinopoli, A. DCCCLXIX. quæ vulgò VIII. generalis, multa eſt in [n] *Anathematis* vibrandis, in omnes Iconomachos, *indè ab Iſauricis temporibus*, confirmatâ Synodo VII. Et itâ Auctor quoque Libelli Synodici, omneſque Synodorum & Canonum deinceps in Græciâ Epitomatores, ac Græci in Synodo Florentinâ, [o] *Seſſione* V. in quâ Nicænam confirmarunt. Quanquàm non unum à Latinis diſcrimen in Græcis obſervetur, in hunc diem. Primò enim convenit, & obſervavit quoque [p] Mimatenſis, non ferre Græcos in Eccleſiis, locisque ſacris, ſculpta ſimulachra, ſtatuaſve ſeu ſcultas ſeu fuſas, cujuſcunque materiæ, *ἀνδριάντας*, *ἀγάλματα*, *ξόανα*, *γλυπτὰ*, *λαξευτὰς εἰκόνας*, quæ ſtrictè ſunt *εἴδωλα τοῖς* LXX. prohibita utpotè Lege Moſis, & Gentilis Idololatriæ propria, ſolis admiſſis [q] *εἰκόσιν*

[n] T. VIII. Concil. col. 1108.

[o] T. XIII. Concil. col. 81.

[p] Ration. l. I. C. III. §. 2.

[q] Act. Nic. T. VIII. col. 555.

χαπλαῖς *Imaginibus* pictis, quæ ἐκ χρωμάτων vel ἐκ ψηφίδος, *ex coloribus* vel *ex teſſellis*, *aut ſi qua alia congruens materia*. Secundò, in confeſſo pariter eſt, ut, ſuprà Maimburgius ex Actis Nicænis, neque hanc Synodum, neque ſubſequentes in Græciâ Iconolatras, ullas probaſſe Imagines *Dei* ἀοράτου καὶ ἀκαταλήπτου, aut *S. Trinitatis*, quod multis noſtrates Theologi adverſùs Latinos recentiores evicerunt, & Dallæus, ad finem Libri IV. de Imaginibus. In quo, & compluribus aliis circà Imagines ſuperſtitionibus, auctarium ingens acceſſiſſe Iconolatriæ Græcorum, queſti jam Durandus, Polydorus, Vives ad Auguſtinum, Caſſander, complures alii, obviis in ſcriptis. Tertiò, quocunque ἀσπασμῷ alias Imagines venerentur, ſolam προσκύνησιν, quæ cum *genuflexione* fit, adſcribere Imaginibus Chriſti, quandoque & Θεοτόκου, pridem obſervatum, & pluribus[f] Edwinus Sandis, de Statu Eccleſiæ Orientalis.

[e] Sect. VII. p. 523.

[f] Relat. Cap. XLII. p. 398.

*La..*

*Latriam* certè nullam, cum Latinis, ligno Crucis, aut Imagini Crucifixi unquàm tribuêre. Quartò, honorem etiam Imaginibus exhibendum, non alium eſſe volunt, ſaltem doctrinâ & verbis, quàm qui exhibetur Vaſis Sacris, Libris Euangeliorum, Veſtimentis, Ædificiis Deo conſecratis, quò ſæpè videntur ſpectare argumenta Nicænorum Patrum, de quibus *Sectione* VI. & VII. Quanquam, ut prolixè [t] AuctorHiſtoriæ Byzantinæ, *Libro* III. mira circà Imagines *Deiparæ* fuerit Conſtantinopolitanorum præprimis ſuperſtitio, & hodieque alii aliis rudiores ſint, cumprimis Ruſſi, quos Imagines venerari *ut Deos*, ità etiam *nuncupare*, Olearius in Itinerario retulit. Utplurimum aperto capite τοῖς χείλεσι φιλȣ̃σι *labris oſculantur* Imagines, quod eſt illis κύειν, κυνεῖν, προσκυνεῖν, nec ultrà quid voluiſſe Nicænos, prudentiores quidem Græci. Non hos intrà terminos conſtitiſſe Romam Iconolatricam, ejuſve ſeu doctrinam, de

[t] *Conſtant. Chriſt. Ed.* 1680. p. 89. 90. 91.

quâ [u] ſuprà obiter, ſeu fœdam univerſalemque praxim, ſatis jam exploratum eſt. Quintò, id certum, quod pridem & [x] Durandus Mimatenſis notavit, longè *moderatiùs* & parciùs *uti* Græcos pictis Imaginibus, quàm Latinos. Hinc pauciores in Baſilicis Græcorum picturas obſervaveris, [y] quandoque nullas, quod de Armeniorum, Chriſtianorum Perſiam incolentium, quandoque & Ruſſorum Templis, qui in Portis effingunt, ut ſalutent ingreſſuri, jam alii retulerunt. Denique modeſtiores longè ſunt Græcorum & Orientalium Imagines. Durandus monet, *ſolùm ab umbibilico ſuprà, & non inferiùs*, pingere Imagines, *ut omnis ſtultæ cogitationis occaſio collatur*. Vanſlebius Dominicanus, in [z] Hiſtoriâ nuperâ Eccleſiæ Alexandr. *Id apud eos*, in Ægypto Chriſtianos, *laudatiſſimum reperi, quod ſunt omnes eorum Imagines modeſtiſſimæ, omneſque eâdem formâ B. Virginem ſemper capite velatam*

[u] *Sect.* VII. *p.* 525. *&c.*

[x] *Loco cit.*

[y] *Huldr. de Relig. Græc. p.* 74.

[z] *Cap.* VII. *p.* 53.

tam

*tam repræſentant, & habitu qui totam obtegit, more Orientalium, ut nulla nec ſinûs Virginei, nec ipſius Infantuli nuditas, quem ulnis geſtat, pariter obvelatum, appareat.* Addit, *ſcandalum ingens Schiſmaticis, & Turcis quoque ridentibus noſtram Religionem,* ſubnaſci, adſpectu Imaginum B. Virginis, *nudatis uberibus, nudatoque Infante.* Quibus de cauſis pridem factum, ut *Græci Latinos coarguerent* immodicæ circà Imagines ſuperſtitionis; ſed retorſuro facta quædam Conſtantinopolitana Pantaleone Monacho, qui de *Græcorum Erroribus* ſcripſit [a] Sæculo XIII. & quæ ſatis confirmat Hiſtoria Byzantina Imaginis *Deiparæ* in *Blachernis*, vel *Deiparæ Hodegetriæ*, quam à Lucâ depictam crediderunt, de quâ poſt alios Carolus du Freſne, Hiſtoriæ Conſtant. *Libro* III. Nihil jam de recentioribus Orientalium *Confeſſionibus* dicimus, quibus reprobatâ Imaginum omni adoratione, ſoloque uſu hiſtorico admiſſo, receſſerunt plu-

[a] *Bibl. Patr. T.* XXVII. *Alex. Nat. T.* XIV. *p.* 761.

plurimùm ab Iconolatriâ Nicænâ, & ſuccedentis Græciæ.

## SECTIO IX.
### ET ULTIMA.

*Oppoſitiones in Occidente poſt tempora Caroli M. & Synodi Francofortanæ. A quibus hæc opera occupata. Quæ ſuperſint contrà Maimburgium, & Natal. Alex. Iconomachi Britanni. Hiſpani. Itali. Germani. Galli ſub Ludovico Pio, & deinceps. Conventus Pariſinus. Aſſentientes Præſules, & Theologi Sæculo* IX. *Exceptiones nuperæ contrà Pariſienſ. Synodum. Maimburgianæ ſingulæ excuſſæ. An Conventus fuerit, non Synodus? Retorta alia. Diſcrimen inter Crucem; & Imagines oſtenſum. Effugia Natalis Alex. circà ſententiam Gallorum Sæc.* IX. *Fracta & enervata. Documenta ex Gallis ipſis contrà Imagines. Recentiorum de facto aſſenſus. Sirmondi, Patavii, Baluzii, Mezerai data. Sed & Maimburgii. Jeſuita iniquiſſimus in Gallos ſuos. Ejus acrimonia, & ſævities. Spiritus Evangelii Maimburgio qualis. Continuatio Iconomachiæ obſervata in Galliis, adhuc Sæc.* XII. *& ſequent. Moderata Superioris ævi Gallorum Judicia.*

*Gal-*

*Gallia Jeſuitica in aliud extremum prolapſus. Perſecutio noviſſima ob repudiatam ſuperſtitionem.*

I. Portum tandem, ſecundis ventis, poſt longam ſatis velificationem, contingimus, ortu progreſſuque omni *Iconolatriæ*, cumprimis à primordiis Octavi Sæculi, ad ſtabilitam illam firmatamque in Oriente, indè ab A. DCCCXLII. prolixè recenſito hactenùs ac vindicato. Superſunt ſententiæ Occidentalium, poſt ea quæ de Caroli M. & Francofortanæ Synodi definitionibus, *Sectione* VII. adverſùs Petavianas, Maimburgianas, Alexandrinaſque nuper inſtantias, aſſerta fuêre atque hiſtoricè demonſtrata. Sed hoc labore me cumprimis ſublevarunt, poſt Catalogos Teſtium Veritatis, Viri in noſtratibus Doctiſſimi, Uſſerius [a] de Succeſſione Eccleſiarum in Occid. Joh. Dallæus, [b] *Libro* IV. de Imaginibus, Joh. Forbeſius, Inſtructionum Theologicarum [c] *Libro* VII. Petrus Allix, Diſſertatione [d] de Conciliorum defini-tio-

[a] *Cap.* II. *&* 33. *& deinc.*

[b] *Cap.* V. VI. VII.

[c] *Cap.* XII. *& ſeq.*

[d] *Cap.* VII. *& ſeq.*

tionibus. Quod magis eſt, aſſenſum noſtris hiſtoricum hac parte præbuerunt Cenſores Galli, iique Pontificii, in [e] judicio de Maimburgianis Hiſtoriis, in quo de geſtis Gallicanis ſub Ludovico Pio, & deinceps, in cauſâ Imaginum. Hi enim Viri exorti præcipuè ab Hiſtoriâ Synodi Pariſienſis, ſub Ludovico Filio Caroli M. Anno DCCCXXIV. indictæ occaſione literarum legationiſque Michaëlis Balbi, de quâ [f] ſuprà, ac productâ ſerie acerrimarum inter Gallos præcipuè oppoſitionum, adverſùs cultum Imaginum, nihil ferè reliqui nobis fecêre, niſi ut noviſſima Ludov. Maimburgii, & Natalis Alex. (poſt Bellarminum, & Petavium ex quo ferè ſapiunt) commenta modò digito monſtremus. Indicaſſe enim iſta poſt fulgentem in Scriptis authenticis hodieque veritatis lucem, confutaſſe eſt ac deſtruxiſſe. Neque nobis judicis partes vindicamus.

e Entret. p. 179.

f Sect. VIII. Num. I.

II. Igitur adverſùs Pſeudo-Synodum Græcorum, & cultum religioſum

ſum Imaginum, quemcunque tandem, producuntur, poſt Libros Carolinos, & Canonem Francofortanum.

1. Conſentientes *Britanni*, & Britannorum Eccleſiæ, quas per delegatos interfuiſſe Synodo Germanicæ, conſenſio eſt. Acceſſit *Epiſt.* hac de re *Alcuini*, nomine *Epiſcoporum ac Principum Britanniæ* ſcripta, poſtquàm ad eos Carolus miſiſſet Synodalem Græcorum Librum. Quam aliqui abſurdè vellent fuiſſe ipſum Capitulare Carolinum. Sed de Britannis *Imaginum adorationem execrantibus*, ex Simeone Dunelenenſi, Rogero Hovedeno, Auctore Roffenſis Hiſtoriæ, aliiſque, Uſſerius Libro citato. Quos inter cenſeri debent Sæc. IX. inclyti Scoti Johannes Mailroſius, Claudius Clemens, Rabanus Maurus Alcuini Diſcipulus, ipſe Magnus Alfredus fundator Scholarum Britannicarum: Qui in Scripturis Sacris vertendis, commendandis, interpretandis ferè toti, ab I-

conolatriâ alieniſſimi fuêre. Undè
s Lib. III. p. 172. Spelmannus in s Vitâ Alfredi Regis; *Regem ſecundum præceptum, de non adorandis Imaginibus, contrà illius à Concilio Nicæno II. confirmatam omiſſionem, ipſummet ſubſtituiſſe.* Adi & Balæi Centurias, ex quibus præterea liquet, & ex Catalogo Teſtium ex Fulleri Hiſtoriâ Eccleſiæ Anglicanæ, ex Uſſerio, aliis, prodiiſſe ex hac diſciplinâ, ſucceſſivis temporibus, Viros ab omni Idololatriæ ſpecie, & ab Imaginum ſingulariter cultu, abhorrentes, quos inter Sæculo XIV. inclinato *Ioh. Wiclefus*, ad Bohemos in exilio tranſiturus. Henrici VIII. Eduardi VI. & Elizabethæ tempora, ex Hiſtoriâ deinceps Burneti, viri Eximii, repetantur.

2. Nec aliter *Hiſpani*, quos & cultui Imaginum reſtitiſſe, eademque ſenſiſſe cum Carolo & Francofortanis, docet Synodus Germanica, cujus & ipſi pars aliqua. Sed nec Elipandum Toletanum, nec Fe-

li-

licem, damnatos ob Hæreſim adoptianam, in Capite de Imaginibus diſſenſiſſe à Gallis, Germanis, ullus dixit. Imò ut Iconomachos deſcribunt Platina in Hadriano I. Joh Nauclerus, Bern. Lutzemburgus, Alphonſus à Caſtro, Gabriel Prateolus, & ſi qui plures Hæreſiologi.[h] Natalis Alex pro auctoritate quidem ſuì ſuſpicatur, *hallucinatos* eſſe in eo Scriptores præfatos. Adde Hiſpanum fuiſſe *Claudium Taurinenſem*, inſignem Iconomachum, de quo ſtatim: Sed nec in Hiſpanicis *Conciliorum* Tomis, antè Saracenorum tempora, Imaginariæ ſuperſtitionis quicquàm apparet.

[h] T. XIV. Sect. VIII. p. 229.

3. *Italorum* adverſus εἰκονοδουλείαν acceſſio, in ditionibus Caroli M. & Ludovici Pii, quorum præſentes Epiſcopi in Synodo Francof. indubia eſt. Cumprimis verò ſub Ludovico Pio, quando *Claudius Taurinenſis* Epiſcopus, in magnâ apud Ludovicum gratiâ & exiſtimatione, eradicaturus [i] *ſuperſtitioſam imò pernicioſam Imaginum adorationem; cui ex inolitâ*

[i] Jonas Aurel. L. I. de Imag. Bibl. Patr. T. IV.

*conſuetudine nonnulli Italorum dediti fuerant*, Imagines omnes, ad Leonis Iſauri, dein Sereni Maſſilienſis, exemplum, è Baſilicis ſuæ Diœceſeôs ſuſtulit, undè *Iconoclaſtæ* illi nomen. Inſurrecturis quidem Gallis in factum illud Claudii, tanquàm inconſideratum zelum, & aſſerturis uſum Imaginum hiſtoricum; at ſimul ſuis in Claudium ſcriptis *adorationem omnem*, & *Iconoduliam* Nicænam, acerrimè damnaturis. Et à Claudii temporibus hæſiſſe ſemper, in tractu Pedemontano, & Lombardiæ partibus, tenaces Chriſtianos primævæ ſimplicitatis, cultu *Sanctorum* & *Imaginum* reprobato, à quibus Albigenſes orti, ex M. Aurelio Rorenco, Reinero Inquiſitore, Confeſſionibus antiquis Mſſ. collegit documenta plura J. Legerus, in *Hiſtoriâ Valdenſium*, poſt Illyricum, Uſſerium, Comenium, alios in noſtratibus.

4. *Germanos* adhæſiſſe quàm diutiſſimè Synodo apud ſe habitæ ſub Carolo M. multa docent. Certè

Wa-

Walafridus Strabus, Germanus ipſe, & Abbas in Diœceſi Conſtantienſi; mortuus antè medium Sæculum IX. *Vir literarum ſcientiâ illuſtris*, in [k] Libro de Rebus Eccleſiaſticis; multus eſt illinc in commendandâ *utilitate* Imaginum, ad *inſtructionem*, hinc in reprobandâ *ſuperſtitione* & *habetudine in iis colendis vel adorandis*. Excerpta ipſe [l] Natalis Alexander exhibet, Articulo ultimo ſuæ Diſſert. Nec in quæſtione de *Imaginibus* credendi aliter ſenſiſſe à Magiſtro Alcuino, & à Germanis Galliſq; ſub Carolo M. Ludovico & Lothario Impp. par Germanorum Antiſtitum eo tempore eximium, ex Abbatibus: Volo *Haymonem* Halberſtadienſem, & *Rabanum Maurum* tandem Moguntinum Archiepiſcopum, qui toti Scripturis S. interpretandis incubuêre, laudandi Balæo in [m] *Centuriis*, poſt Trithemium in *Catalogo* ſuo, qui de Rabano, *illi nec Italiam ſimilem, nec Germaniam peperiſſe æqualem*. Adde teſtimonium luculentum Nicetæ Cho-

[k] Cap. VIII.

[l] Diſſert. VII. §. XV. T. XIV.

[m] Cent. 2.

niatæ deſcribentis res ſub Iſaacio Angelo, & expeditionem Ænobarbi in Orientem, circà A. MCLXXXVIII.[a] Συγχρῶνται τοῖς Ἀρμενίοις Ἀλαμανοὶ, καὶ κατὰ τῶν αἱρέσεων τὰς πλείστας, ἀλλήλοις συμφέρονται. *Alemanni & Armenii commercia inter ſe agitant, & in pleriſque dogmatibus conſentiunt.* Pergit, Ἀρμενίοις γὰρ καὶ Ἀλαμανοῖς ἐπίσης ἡ ἁγίων εἰκόνων προσκυνήσις ἀπηγόρευται. *Nam apud utroſque ſacrarum Imaginum adoratio peræquè interdicta eſt.* Mittimus Annales Fuldenſes, Uſpergenſem, Aventinum, Chrōnica alia, & qui res Bohemicarum ac Sclavonicarum Eccleſiarum conſcripſêre, ipſaque tandem Lutheri & ſuccedanea his tempora.

5. *Gallos*, aliquot Sæculorum decurſu, tenaciſſimos fuiſſe doctrinæ Caroli M. Synodumque Græcorum reprobaſſe, & omnem Imaginum adorationem, ſumma eſt conſenſio Pithœi, Pap. Maſſonii, Sirmondi, Mezeræi, Baluzii, Portu-Regiorum, ipſiuſque Maimburgii, quod jam [o] ſuprà [p] dicebamus. Hinc apud lau-

a *Lib.* II. *p.* 258. *Ed. R.*

o *Lib.* IV. *p.* 51. 52. *L.* V. *p.* 257. *&c.*

p *Sect.* VII. *p.* 493. 394.

laudatos antè Scriptores, prolixa narratio Synodi Pariſienſis, coactæ ex præſtantiſſimis toto Regno Epiſcopis, in ipſâ Regiâ, auctoritate Ludovici Pii, An. DCCCXXIV. *Nov.* menſe, monito antè per Legatos Eugenio II. Et occaſionem iſtius fuiſſe legationem Michaëlis Balbi, de Iconolatriâ Græcorum apud Ludovicum conqueſti, deque Schiſmaticis ad Romanum Epiſcopum tranſfugis, jam ex ſuperiori Michaëlis hiſtoriâ conſtat.

III. Ut vero hæc *Synodus*, aut ſi malint *Conventus* Pariſinus, expenſis Literis Hadriani, & definitione Nicænâ, reprobrarit & hanc ipſam, & omnem cultum aut adorationem Imaginum, junctâ *Collectione de Libris Sanctorum Patrum*, mittendâ ad Eugenium, per Imperatores Ludovicum & Lotharium, quos de faciendis in hac cauſâ per *Literas* inſtruunt, id verò eſt quod prolixè, ex Dallæo ipſo, [q] Natalis Alexander commemorat. Et in eâ Collectione, [q] *Differt. VIII. Art. IX.*

ad xvi. Capita reduxerunt quicquid ad Controverſiam Imaginum, damnatis *primo* Capite Iconoclaſtis, *ſecundo* confirmatâ ſententiâ Gregorii I. de uſu *Picturarum hiſtoricarum*; in cæteris, invecti in Græcorum Synodum, & omnem circà Imagines ſuperſtitionem, everſis effugiis & reſponſis ipſius Papæ Hadriani. Doctrinam hanc approbarunt (*errorem*, *Hæreſim* Gallorum vocat Maimburgius) mediâ in Galliâ, hoc Sæculo IX. Viri tùm temporis doctrinâ & auctoritate eminentiſſimi:

*Jonas Epiſcopus* Aurelianenſis, pars Synodi Pariſinæ, Auctor Libri qui malè inſcriptus, de *Cultu Imaginum*, à ſe damnato, undè frequens error.

*Ieremias* Senonenſis, cum Jonâ delaturus Romam Collectiones Synodi Pariſinæ, adverſùs Iconoduliam.

*Dungalus* [r] *Doctiſſimus Theologus*, & Monachus S. Dionyſii, edito in hanc rem ſcripto ſub Carolo M. & Ludovico Pio:

[r] Natal. Sæc. IX. T. XV. p. 157.

*Agobardus* Lugdunenſis, coævus, San-

Sanctorum Catal. inſertus, cujus aureum de Imaginibus Librum recenſuit Steph. Baluzius:

*Theodemirus* Abbas, cujus tamen Liber luculentus deſideratur, memoratus Jonæ Aurelianenſi, non ſemel.

*Halitgarius* Cameracenſis & Atrebatenſis Præſul, mittendus in hac cauſâ à Ludovico Pio ad Michaëlem Balbum Imperat. Græcorum:

*Amalarius* Epiſcopus, nec is videtur eſſe Trevirenſis, mortuus hic ſub initia Ludovici Pii. Iſtum autem cum Halitgario præfuiſſe *Collectioni* adverſùs Nicænam Synodum, teſtatur Epiſtola[f] Ludovici Pii:

[f] T. VII. Concil. col. 1542.

*Freculphus* Lexovienſis Epiſcopus, membrum Conventûs Pariſini, contrà Iconodulos, anteà miſſus ad Eugeniū.

*Hincmarus* ſenior Rhemenſis, inclinato jam Sæc. IX. cujus antè meminimus, indignatus in *Græcorum Pſeu-do-Synodum*, tanquàm *ſecundùm Scripturarum tramitem, Traditionemque Majorum*, à Carolo M. *penitùs deſtructam*.

Mittimus Chronicorum ſcriptores

*Eginhardum*, Auctorem *Annalium Fuldenſium*, *Vſuardum*, *Aimoinum*, *Rheginonem*, alios, ex quibus hæc conſtans Gallorum de Imaginibus ſententia, ſub Carolo M. Ludovico Pio, & proximis Succeſſoribus, abundè firmatur. Ac viguiſſe hanc in Galliis doctrinam, aliquot Sæculorum decurſu, ὁμοψήφῳ adhuc *Sæc.* xv. Gerſone Cancellario Pariſienſi, nec niſi *ſeriùs*, [t] *longo tempore poſt* Pariſinam Synodum, *mutaſſe Gallos ſententiam ſuam*, adoptatâ Nicænâ Synodo, jam eſt ex Pontificiis ſcriptoribus à me indicatum, [u] Sectione VII. Adi præterea ipſum [x] Petavium, Dogmatum Theologicorum *Tomo* ultimo, in quo Gallos ſuos perſtringit.

[t] *Maimb.* P. II. p. 51. 52. 283.

[u] *Pag.* 493.

[x] *De Incarn.* L. XV. C. XVI.

IV. Quid ad evidentem Hiſtoriæ lucem Maimburgius, & Natalis Alex. poſt indignationem in Gallos Pariſienſes Baronii, Bellarmini, Binii, ſequacium, qui etiam fictam eſſe omnem illam *Synodi Pariſienſis* Hiſtoriam, ex Libello qui inſcribitur, [y] *Synodus Pariſienſis*, voluerunt? Maim-

[y] *Vide* T. VII. *Concil. Ed. noviſſ.*

[z]Maimburgius quidem Synodi ejus Patres prolixâ declamatione exagitat, quos tamen fuiſſe Galliæ totîus ſplendidiſſima & ſanctiſſima lumina aliàs largiuntur. Primò eſt illis *Pſeudo-Synodus*, *Conventus* modò, *Synodis* nomine indignus, *parùm rationabilis*, *temerarius*, *ultimo contemptu dignus*, hominum *cæcorum abſurdiſſimorum*, *Conventiculariorum*, ([a] ces faiſeurs de Conference, ces Meſſieurs) & ſi quæ id genus elogia. Quæ retorquentur ſingula pari jure in *Conventus* omnes, ſeu Conſtantinopoli habitos ab Iconolatris, ſeu deinceps in Galliis auctoritate Regum, adverſùs Hæreſes aut Reformatos, habito delectu Epiſcoporum. Et ſeu *Conventum* voces, Græcis σύνοδον, ſeu *Synodum* dicas, ſatis eſt conſenſiſſe tùm Galliæ Præſules, quorum aliqui etiam *Sanctis* ſuêre adſcripti, adverſùs Iconodulos. Sed *Conventûs* vox familiariſſima in Galliis, pro Synodo à Rege indictâ, undè *Synodus ſeu Con-*

[z] P. 11. à p. 160.

[a] Maimb. p. 165.

*ventus*, in Collectione Sirmondi aliquoties. Et Maimburgius diſertè, *Imperatorem à Papâ veniam petiiſſe Conventum habendi*; quaſi verò abſque Pontificis indultu non potuiſſet indici ab Imperatore particularis Conventus, aliquot Epiſcoporum. Deinde, ſugillant dicta quædam Patrum, in *Collectione Pariſinâ*, quæ ad cauſam parùm facerent. Par accuſatio fuit in Nicænos & Hadrianum, toto Opere Carolino, & in Scripto horum Pariſienſium, atque in Diſputationibus Agobardi, Jonæ, aliis, contrà Imagines. Ac producenda modò erant à Maimburgio, & Natali, clariora, pro Imaginum cultu, ex primis Patribus documenta, de quibus dictum *Sect.* I. VI. VII Tertiò excipiunt, [b] Gallicanos Præſules *ſententiam ſuam de Imaginum veneratione ſubjeciſſe Romano Pontifici, qui eam non probaverit.* Sed Maimburgius [c] aliàs ex profeſſo docuit, nullum jus eſſe Romano Pont. retractandi, quæ à Præſulibus fuêre in

[b] *Nat. Alex.* p. 756.

[c] *Traitte de l'Egl. Rom.*

in Synodo circà Fidem definita. Ità ſolâ Regum auctoritate, & Imperatorum, convocari poſſe Concilia, ut factum à Conſtantino M. Conſtantio, Valentinianis, Theodoſiis, Juſtiniano &c. deinceps à Pipino, Carolo M. & Succeſſoribus, à Gothicis in Hiſpaniâ Seviſque Regibus, alibi non eſt ille auſus inficiari. Subjiciebant etiam hanc ſuam *Collectionem ex Patribus*, hi Galli, quatenùs ea Pontifici neceſſariò *primùm legenda & examinanda mitteretur*, antequam ſuos Legatos Gallicanis adjungeret, in *Legatione ad Græcos:* Inſtructis etiam Legatis Ludovici, quouſque agendum eſſet cum Pontifice, ſi *pertinaciâ Romanâ* reſiſteret, nec reduci poſſet [d] *ad menſuram quæ in habendis Imaginibus retinenda eſt*. Quartò, urget Maimburgius, *intrà Palatium*, non intrà Eccleſiam habitum fuiſſe Conventum; Quaſi locus faceret Synodum, aut Monachum habitus. Immemor etiam *intrà Palatium* coactas Synodos innume-

d T. VII. Conc. col. 1549.

me-

meras, ut fuerunt Conſtantinopolitanæ in *Trullo* Palatii, in *Blachernarum* illo, & in *Canicleo* ſub Theodorâ, ac poſterior [e] Iconolatrica. Ità Gallicanæ Synodi in Regiis plures, ſeu præſentibus in iis Regibus, indè à *Gentiliacâ* ſub Pipino, ſeu in proximo ſaltem, ut eſſent Epiſcopi ſub oculis, quandoque ſub nutu dominantis. Quintò cauſatur [f] Maimburgius, pugnaſſe ſecum ipſis Pariſinos Patres, dùm illinc *Lignum S. Crucis adorandum* eſſe faterentur, hinc *Imaginem I. Chriſti adorandam* pernegarent, ratione abſurdâ, quod *mortuus ſit Chriſtus ſuprà Crucem, non ſuprà Imaginem*, Atqui 1. Honorem habitum *Cruci* arceſſebant ab antiquâ Chriſtianorum diſciplinâ, & univerſalis Eccleſiæ praxi, dùm *Imaginum* cultum vetus Eccleſia aut ignoraſſet, aut certè damnaſſet. Et ità quoque Michaël & Theophilus Imperatores in *Epiſt.* ad Ludovicum Pium, poſt priores Iconomachos, [g] *reveritos Crucem.* 2, *Crucem* venerabantur, ut inſtru-

[e] *Suprà Num. XIII.*

[f] *P. II. p. 265. 266.*

[g] *Vide ſuprà p. 217, 218.*

inſtrumentum peractæ à Chriſto redemptionis, Cruci affixo, ſi non eidem numero, ſaltem quæ fuiſſet formâ ſimili, quod de Imagine aut Picturâ dici poſſet nullo modo. 3. In *Crucis* honore non par cenſebant *Idololatriæ* periculum, utpotè quæ *figura rei inanimata*, quemadmodùm eſſet in honore *Imaginis*, [h] *immediatè Chriſtum repræſentantis*, undè adoratio debita Chriſto ſacrilegè transferretur ad Imaginem. In quam rem [i] Auguſtinus: *Plus valent ſimulachra ad curuandam infelicem animam, quod os habent, oculos habent* &c. Rurſùs, *ducit & affectu quodam infimo rapit infirma corda mortalium, formæ ſimilitudo, & membrorum imitata compago.* [k] 4. *Crucis* ſignum ex Hiſtoriâ S. conſtare intelligabant, non perindè *faciem* Servatoris, ut [k] ſuprà ex Auguſtino oſtenſum, pro fictis & incertis habente vultus tùm repræſentatos; Gallis etiam Imagines *Veronicam*, & *Abgarenam*, ſimileſque fabellas non admittentibus. 5. Non tam *adora-*

[h] *Maimb.* L. II. p. 255.

[i] *In Pſalmi* CXIII. *Serm.* II. T. IV. *Ed. noviſſ.* 1266. 1262.

[k] *Sect.* 1. p. 23. 24.

*dorationem* propriè dictam Crucis voluêre, quàm venerationem, honorem, qualem etiam [l] *Vaſis Sacris*, *Evangeliis*, *Reliquiis* deferrent, non perindè Imaginibus, diſcrimen harum ab iſtis pluribus oſtendente Carolo Magno in ſuo [m] Capitulari, & antè eum [n] Auguſtino ad Pſalmum, *os habent & non loquuntur*. 6. Hinc factum, ut non modò Armenii, reprobatis Imaginibus, *Cruces* retineant, in memoriam Dominicæ Paſſionis; ſed etiam ut aliæ Occidentis Eccleſiæ, quandoq; Britannicæ, amotis Imaginibus *Cruces* tamen in Templis & Oratoriis ſervandas; habendumque hoc Signum in honore, crediderint. Quare largimur, cœpiſſe indè à temporibus Conſtantini M. poſt ſignum illud ipſi in Cœlo monſtratum, Crucis ſignum in Palatiis, Lociſque publicis erigi, & ubique in ipſis Nummis Imperatorum ſignari, ac ſenſim evadere objectum religioſæ venerationis. Sed ſuperſtitioni huic origo præcipua, à traditione de in-

l *Maimb. P. II. p. 265.*

m *Lib. II. Cap. XXIX. XXX V. ſuprà p. 488.*

n *Loco cit. T. IV. Ed. Noviſſ.*

invento *Ligno Dominicæ Crucis*, natâ Sæculo IV. ac deinceps in Orbe utroque firmatâ, de quâ nos in [o] Introductione ad Hiſtoriam Eccleſiæ.

[o] *Sæc.* IV. *T.* I. *p.* 439.

V. Tandem unum [p] Natali Alexandro effugium eſt, poſt Petavium ſuum, nempè & *Pariſienſes*, & *Ionam*, & *Agobardum*, & *Dungalum*, & *Walafr. Strabonem*, & Seniorem *Hincmarum*, non quamvis Imaginum adorationem damnaſſe, ſed illam certi generis. Qualem te obſecro? Permiſère *prudentem*, *diſcretam*, *moderatam*, *legitimam*, & *verè religioſam* adorationem; damnarunt *ſuperſtitioſam*, *immoderatam*, *indiſcretam*, *propriè dictam* ſeu *latriæ* illam; qualem putabant, *errore facti*, ex verbis *Conſtantini Cyprii*, à Nicænis fuiſſe ſancitam, & à Græcis obſervatam. Hinc corradit Natalis ex ſingulis quædam loca, quibus cultum Imaginum vocant *ſuperſtitionem*, *cultum ſuperſtitioſum*, *indebitum*, *indiſcretum*, *divinum honorem*, *cultum ſervitutis*, &c.

[p] *Diſſert.* VI. *Art.* X. XI. XII. *&c.*

Mi-

Mirificum ſanè elabendi genus! 1. Pariſinos Præſules [q] *longiùs adhuc progreſſos eſſe* in damnandis Imaginibus, & reprobandâ Synodo Nicænâ, *quàm fecerat Auctor Librorum Carolinorum*, ſtatuit Jeſuita Maimburgius. Nunc verò Carolum M. reprobaſſe *omnimodum cultum, omnem adorationem*, etiam *honorariam*, *omnem venerationem*, *ſalutationem*, *obſervationem*, *inflexionem* coràm Imagine, ipſum etiam honorem quem aut *Vaſis ſacris*, aut *divinis Script. Libris*, imò quem *Vivis hominibus* deferimus, id verò eſt quod operoſè in [r] ſuperioribus, adverſùs Natalis haſce diſtinctiunculas, fuit aſſertum, probatumque Orbi erudito. 2. Novum hoc genus argumentationis eſt! Reſpuunt Gallicani Præſules *cultum Imaginum*, tanquam immodicam ſuperſtitionem, tanquàm cultum *ſuperſtitioſum*, *indiſcretum*, *indebitum*, *honorem divinum*, qui *rebus inanimatis* planè nullus debeatur: Reſpuunt quicquid *honoraria* aut *relativa*

[q] *Maimb. P. 1. p. 262.*

[r] *Sect. VII. à p. 485. ad 519.*

*tivæ adorationis* Imaginibus detuliſſent, vel *Nicæni*, vel Hadrianus Papa, poſt Apologiam hujus Pontificis, & factum ſatis elucidatum, idque annis totis à Nicænâ Synodo XXXVII: Nulla iis adoratio Imaginum, quocunque nomine veniat, ſi modò *religioſa*, aut *religionis* actus, vel *ſervitutis*, ſenſu Auguſtini, ſi vel *ſalutatio* ſit, aut *veneratio*, aut *inflexio* colli, capitis, genuum, nulla (inquam) ipſis cenſetur legitima: Imò [f] *viſibilia hæc nocere ad inviſibilia capienda, fidelem ab exterioribus introrſùm trahendum, non ab interioribus extrorſum; In hoc exteriorum genere eſſe Imagines, quas Sanctas appellant, ſacrilegi & inſipientes; Multo religioſiùs Sanctorum Imagines conterendas, & eradendas, quàm ſerpentem æneum Ezechias contrivit; Nos Deum caſtiùs abſque ſimulachris venerari; Si adorandi homines eſſent, vivi magis quàm picti, & ubi ſimilitudinem habent Dei; Habuiſſe antiquos Sanctorum Imagines vel pictas,* vel

[f] Agobard. Ed. Bal. p. 142. 143. 254. 262. 265. 266.

*vel ſculptas, ſed causâ hiſtoriæ, ad recordandum non ad colendum; Hodie totam fiduciam in rebus viſibilibus conlocari; hinc rectè ab Orthodoxis Patribus definitum, Picturas in Eccleſiâ fieri non debere* &c. Et quæ plura omnium inſtar B. Agobardus, cujus Sancti memoriam recoluit Eccleſia Gallicana, ad VIII. *Idus Iunias*, ex Martyrologio Eccleſiæ Lugdunenſis, aliiſque: Undè Stephanus Baluzius in Notis: [t] *Ego crediderim Agobardum ſcripſiſſe quod omnes tum in Galliâ, ut etiam à Sirmondo obſervatum eſt, ſentiebant*: Jam ex his præmiſſis, quis crederet ſurrecturum aliquem Natalem Alexandrum, qui inferre ſuſtineat, Ergò ex mente Agobardi & Gallorum ejus temporis, omnes enim ſuprà memoratos Præſules fuiſſe ὁμοψήφȣς non negant, *licet adorare Imagines, adoratione legitimâ, diſcretâ, moderatâ, verè religioſâ, cereos accendere, ſuffitus adolere, munera offerre, coràm iis proſterni* &c. 3. Tantum abeſt, id intellexiſſe Scripto-

t Not. ad Agob. p. 88.

ptores Pontificios, Natali priores, ut contrà præter Baronium, Bellarminum, Binium, cæteros, ipſe Sirmondus, ac recentiores, ipſeque Maimburgius, Gallos Præſules accuſent *Erroris*, imò *Hæreſeôs*. Sirmondus a ad Conventum illum Pariſinum: *Prætermiſſis quæ in hujus Conventûs Actis continentur, quod Gallorum ejus Sæculi ab Imaginum adoratione, ut dictum aliàs, abhorrentium Hæreſim redoleant.* Baluzius, x *Omninò dùm ſtudebant veritati, videbantur facere contumeliam Imaginibus.* y Petavius: *Poſteriori iſti generi Iconomachorum videntur accenſendi Occidentales illi,* Pariſienſes, Jonas, Agobardus &c. *Qui quidem omnem prorsùs honorem, cultum, & adorationem, ſive interiorem, ſive externum, Imaginibus detrahebant; Eaſque ſic in Eccleſiis admittendas putabant, ut haberi ſolent profanæ, quibus nulla honoris ſignificatio, nec adoratio σχετικὴ tribuitur, ſed ſoliùs oblectationis, vel memoriæ causâ, in-*

a *Tomo 14. Conc. Gall. p. 459.*

x *Loco cit. p. 88.*

y *Dogm. Th. T. v. p. 604.*

z Tomo 1. Hiſt. p. 398. *tuentium oculis objici ſolent.* [z] Mezeræus : *Patres Conventûs Pariſini poſteà quæſtionem* de Imaginibus *diſcuſſerunt, ac concluſerunt, adhærendum eſſe ſententiæ, Gregorii Papæ, & deciſioni Concilii Francoford.*

a Parte 2. p. 498. VI. Sed audiendus [a] Maimburgius. *Erant tùm in Galliâ Præſules & Doctores*, ſuprà nominati, *qui idem ſentiebant, in capite de Imaginibus, quod Michaël Imperator expoſuerat in ſuâ Epiſtolâ* ad Ludovicium: Addit ſed ex b Pag. 258. propriis,[b] *tùm non ſatis Gallis inter ſeſe conveniſſe*; imò verò quantùm ad cultum Imaginum ſumma Scriptorum Præſulumque conſenſio fuit. Alibi: Ideò in Conciliorum Galliæ Collectione, omiſſa eſſe Acta Conventûs c Pag. 269. Pariſini,[c] *quòd non judicaſſet Sirmondus iis locum eſſe oportere in eâ Collectione, quoniam redoleant Hæreſin Gallorum ejus Sæculi, ab Imaginum adoratione* d Pag. 270. *abhorrentium.* Rurſus :[d] *Dubitari non poteſt, quin duo Epiſcopi,* Jonas *Aurelianenſis, &* Jeremias *Senonenſis, qui erant calidiſſimi ejus Erroris fautores, adhiben-*

*buerint omnem operam Papa perſuadendo*, ſed fruſtrà, inquit ille. Neque tamen ullo documento probat, Papam Eugenium aut Gallorum ſententiam, circà Imagines, quam aliquot Sæculis in Galliâ viguiſſe largitur, aut Ludovici Imper. moderatum conſilium, reprobaſſe. Iterùm Jeſuita: [e] *Claudius*, evectus ad Epiſcopatum Taurinenſem à Ludovico Pio, *ſecutus fuerat ſententiam quæ tùm in Galliis ſatis ex uſu erat*, (qui étoit aſſez à la mode) *circà Imagines, dùm multi* (imò omnes, ne uno in contrarium teſte producto.) *nollent eas adorari: Quos inter Eruditiſſimi fuère Ionas Epiſcopus Aurelian. & Agobardus Archiep. Lugdunenſis, qui ambo ſcripsère contrà cultum Imaginum.* Mox: *Claudius hanc propoſitionem, Non adorandas eſſe Imagines, præſupponebat eſſe veram, cum Præſulibus Galliæ, qui erant ejus ſententiæ.* Tandem, in Jonâ Aurelianenſi, duo carpit Maimburgius, [f] primò, quod *ejus argumenta contrà cultum Imaginum*, aut

e Pag. 275. 277.

f Pag. 280. 281.

*aut nullius roboris ſint, aut in eum retorqueri poſſint*; Deindè, quod *ejus in ſcripto ſit acrimoniæ plurimùm, quod Vir honeſtus debeat fugere.* Habeat hoc ſibi Jeſuita, ac fateatur, ſe in Hiſtoriis noviſſimis omnes *Viri honeſti* leges violaſſe, ſuâ in Reformatos non *acrimoniâ*, ſed tartareâ maledicentiâ, quos adhuc recentiſſimè, jacentes afflictoſque, [g] Epiſt. ad Regem, ut *Inimicos Dei*, ac *Rebelles*, confodit. Adde ſævam inhumanitatem, quæ nonniſi in ſanguinarios, & Cannibalas, & Dracones cadat, dùm ubique Reformatorum (quos aliàs [h] *Fratres* dixit) *de Regno exterminium*, ferro, flammis, ſuppliciis, cruciatibus, carceribus, exiliis, & ſi quæ his longè acerbiora, vel ſuadet urgetque, vel collaudat ac in Cœlum effert, etiam [i] præfatâ noviſſimè *Hiſtoriâ Gregorii* I. Olim aliter: *Reunio Fratrum noſtrorum nobiſcum, fieri non debet niſi eâ ſcientiâ quam charitas animat, & quæ nihil habeat ejus acrimoniæ, quæ in*

[g] *Hiſt. du Pontif. de Greg.*

[h] *Methode Pacif. de Maimb.*

[i] *Lib.* III. *p. m.* 243. *& in Dedic.*

*in Diſputationibus familiaris eſt.* Nempe hæc tandem Draconum ſuorum tortorumque *ſcientia* fuit, hæc jam *charitas;* quâ hodie *reunio* illa, *procul omni acrimoniâ*, feliciſſimè (ut iſte putat) ſuccedit, ad clementiæ Gallicanæ nominiſque Francici laudem ſempiternam. Repetit in poſtremo ſcripto, de Gregorio I. Chriſtianiſſim. Regem (poſt immiſſos Milites, id eſt Carnifices Neronibus, Deciis, Diocletianis ex novitate cruciatuum ignotos) *artem inveniſſe, ſine violentiâ, ſecundùm Spiritum Euangelii, ſine armis aliis quàm illis Regiæ charitatis, & zeli, & Edictorum*, reducendi rebelles in gremium Eccleſiæ: Compeſcet te aliquando Dominus!

VII. Atque ità Controverſiæ totius Iconomachicæ primam originem, progreſſum, ἀκμὴν, cumprimis ad Sæculum VIII. & IX. non planè indiligenter, in tantâ adverſantium Hiſtoricorum nube, vindicaſſe me ac reſtituiſſe, confido. A quo tempore ſeu in Oriente, ſeu in Occi-

dente, omnia in pejus ruere, & denſiſſimis ſuperſtitionum tenebris obſcurari magis magiſque viſa ſunt. Cui increſcentis Iconolatriæ, ſimul cum Tyrannide Romani Pontificis, tandemque altiſſimas radices acturæ, malo, pii quammulti ſingulis ætatibus ingemuêre. Certè in Galliâ, quæ excellentioribus ingeniis, minùſque obnoxiis Vaticanæ dominationi, ſuprà Regna alia enituit, *plures manſiſſe ultra Sæculum* in ſententiâ Concilii Pariſienſis, ne ipſe Maimburgius ſuprà negat; plurimos etiam non uno Sæculo *retinuiſſe veterem fidem Eccleſiæ ſuæ*, faſſi poſt Pithœum, Sirmondum, alios, Portu-Regienſes nuperi, in [k] cenſurâ Maimburgianâ. Equidem Sæculi XII. [l] ſcriptor Gallus, qui Aimoinum continuavit, citatus Uſſerio noſtro, & aliis, agens de [m] Synodo Conſtantinopolitanâ contrà Photium, quam VIII. Univerſalem vocant, coactâ Ann. DCCCLXIX: [n] *In eâ de Imaginibus adorandis aliter quàm Orthodoxi Do-*

[k] *Entret. d'Eud. p.* 196.

[l] *De Succeſſ. C.* 11 *p.* 59.

[m] *Tomo* IX. *Concil.*

[n] *Annal. Franc. L.* V. *C.* XXVIII.

*Doctores antè definierant, ſtatuerunt; Romanus Pontifex eorum votis de Imaginibus adorandis annuit.* Eodemque Sæculo xii. ſurrexiſſe in Galliâ Lugdunenſi, Narbonenſi, viciniſque Provinciis, diſpergendos uſque in Picardiam Galliæ Belgicæ, *Pauperes de Lugduno*, *Valdenſes*, *Albigenſes*, *Petro Bruſianos*, qui in hac certè cauſâ de Imaginibus, ut in graviſſimis aliis, ſentirent quod *hodiè Proteſtantes*, *diſſeminandâ eorum doctrinâ, non per Galliam ſolùm totam, ſed per omnes penè Europæ oras*, pluribus Poplinerius Hiſtoriæ Francorum *Libro* 1. laudatiſſimus Pontificiis ſcriptor. Ità Mezæreus, aliique, ut taceam noſtros. Sed mox iidem calumniis obruendi, tanquam *Manichaicis* aliiſque monſtroſis erroribus imbuti, & igne ferroque exterminandi, ſigna in eos primùm tollente Concilio Lateranenſi iii. A. mclxxx. dein & Lateranenſi iv. ſub Innocentio iii. A. mccxv. Quâ de re nos in Introductione ad *Hiſt. Ec-*

*cleſiaſt.* Sæculo xii. & xiii. Neque deleta unquàm ab eo tempore aut extincta in Galliis veritas fuit, odiumve fœdæ ſuperſtitionis, ut præter reliquias Albigenſium ævo ſuper. ex P. Pithœo, P. Maſſonio, St. Baluzio, & Portu-Regiis, Pontificiis ſcriptoribus, jam ſuprà notatum fuit. Ac Concilium Cameracenſe, Galliæ Belgicæ iii. ſuperiore Sæc. ſub Maximiliano Imperatore, productum * Baluzio ad Agobardum: *Admonendus eſt Populus, animum orantis aut venerantis in rem ſignatam referri, & non in ſignum*, Imaginem, *quod nec audit, nec videt, aut ſentit.* Sed remedium non aliud, quàm quale ſuadebant primò Imperatores Orientis, † Leo Iſaurus, & Michaël Balbus, Imagines ſi non omninò *tollenda*, ſaltem *de humilioribus locis efferendo, ponendoque in ſublimioribus*, extrà periculum *adorationis*. Idque intendebat Elizabetha Regina ſub initia Reformationis, *conſervatura uſum Imaginum*, in-

* In Notis, p. 88. 89.

† Vide Sect. II. & VIII.

interdicto cultu, ſed periculum rei, poſt Eduardum VI intellectura tandem, ex graviſſimis, quæ produceret Clerus Anglicanus, clariſſimiſque rerum documentis, quæ leges apud Burnetum, ſub finem Partis II. & in [q] Collectione Actorum. [q] *Num.* CCI.
Spem ſanè fecerant, pelliciendis Reformatis, Viri in Galliâ graves, proſcribendæ tandem ſuperſtitionis, reducendis ſcil. rebus in ſtatum primævum, qualiter ſub Carolo M. & Ludovico Pio. Sed fefellit eventus, jamque medios inter ignes & equuleos, ità tamen [r] *ut mori negetur* niſi poſt mortes infinitas, adiguntur miſeri ad flectendum genu *coràm Manufactis*, & extortâ invitis confeſſione, ad Articulum hunc Sacramento firmandum: [ſ] *Profiteor haberi debere ac retineri Imagines Ieſu Chriſti, & Beatæ ejus Matris ſemper Virginis, aliorumque Sanctorum & Sanctarum, eis honorem ac reverentiam exhibendo quæ ipſis debetur*, id eſt cultum adorationis. Cecidit *Arbor* fru-

[r] *Apoc.* IX.

[ſ] *Artic. Iu-rant. abju-rat.*

fructibus nuper eximia, ramis foliiſque vegeta, exciſa tandem hominum manu, ſed [t] *ſtirpem radicum in terrâ relictura*, nec planè trunco aut radicibus evellenda, quicquid furor moliatur. Cuduntur Nummi, *Nomine Reformatorum exciſo*, extinguuntur in dies reliquiæ, nudantur fundamenta, veſtigia ipſa delentur, eriguntur trophæa, fervent callida in exteros conſilia, apparantur bella, conſpirant Reges terræ, tumultuantur Monachi, intentantur undique extrema, *dicunt cum animo ſuo, vim inferamus eis pariter!* Sed eſt, [u] *qui irritas faciat cogitationes aſtutorum, ut non perficiant*, eſt [x] *Deus fortis retributionum Iehova, qui omninò rependet.*

t Dan. IV. 23.

u Iob. V. 12.

x Ier. LI. 56.

VIII. Deſideraret fortaſſis quiſpiam, ut occaſione Controverſiæ Iconomachicæ quædam diceremus de diverſiſſimâ alterâ, ſed cui *Imaginum* illinc deſtructores, hinc aſſertores alii, dediſſe originem aliquam videri poſſint. Fuit illa de *Euchari-*

*ſtiæ Symbolis*, eſſentne modò τύποι, εἰκόνες, *figuræ*, *imagines* Corporis & Sanguinis Dominici, an verò ipſiſſimum verumque *Corpus* & *Sanguis*, factâ mutatione quâdam ſupernaturali? Prius aſſeruiſſe Græcos Iconomachos, ſub Conſtantino Copronymo, in Synodo ipſis Septimâ, A. DCCLIV. viſum[y] ſuprà eſt in ejus Synodi hiſtoriâ. Mempè *veram* & *ſolam Imaginem* Vivifici Corporis Chriſti dari in Euchariſtiâ, ſcil. τὴν ἄρτου ὀσίαν, *ipſam panis ſubſtantiam*, μὴ σχηματίζουσαν ἀνθρώπου μορφὴν, *non figurantem hominis formam.* Contrà Nicæni, reſponſuri in Actione VI. negabant ſacrificium illud Euchariſticum dicendum eſſe εἰκόνα *Imaginem*, vel τύπον *figuram*, ſed αὐτὸ τὸ σῶμα καὶ αὐτὸ τὸ αἷμα, *ipſum Corpus & ipſum Sanguinem* Chriſti. Idem eos antè [z] Damaſcenus, fautor Imaginum, doctus ab Anaſtaſio Sinaitâ, aſſerens quandam μεταποίησιν ὑπερφυσικὴν *mutationem ſupernaturalem* Symbolorum *in Corpus & Sanguinem*

y *Sect.* III; p. 181.

z *De Orth. Fide L.* IV, c. XIV.

*nem* Domini, ſed quale iſtud fuiſſet antè Reſurrectionem. Procul hi tamen à *μετουσιώσεως* ſeu *tranſſubſtantionis* commento, ex additis exegeſibus, ac ſimilibus, quale illud *alimenti* quod *mutetur* in corpus noſtrum, aſſimilatione, non annihilatione ſubſtantiæ. Remotiores longè Iconomachi, quibus ſymbola veniunt nominibus *εἰκόνος*, *τύπου*, *εἰκονίσματος*, *εἴδους*, *σχήματος*, *ἀναμνήσεως* &c. Si tamen [a] Maimburgium audis, & [b] Natalem alterum, *Iconoclaſtæ crediderunt præſentiam realem, conſentiebant cum Catholicis in Articulo de Præſentiâ reali*, ſecurè repoſitis quæ ab Albertino, dein & Claudio, Viris Eximiis, pluribus diſcuſſa noverant. Sed eruptura in nervum medio Sæculo IX. hæc Controverſia fuit, poſt editum Paſchaſii Abbatis Corbejenſis ſcriptum, de *Sacramento Euchariſtiæ*, ſeu *de Corpore & Sanguine Domini*, cui ſe eo Sæculo plures oppoſuêre, ac primipili quidem Johannes Scotus, & Bertramus

a L. III. p. 433.

b Sæc. VIII. Diſſ. IV.

Mo-

Monachus. Verùm hæc aliò ſpectant, dicenda pluribus in Introductione noſtrâ Hiſtoricâ, ad *Sæculum* VIII. & IX. ſub titulo de *Erroribus* eo Sæculo aut primùm traditis, aut propagatis. Egit verò poſtremus hanc omnem cauſam, adverſùs Arnaldum Pontificium, pari doctrinæ, elegantiæ, & accurationis laude Venerandus Claudius, Carentonenſis nuper Theologus, cumprimis in *Libris* IV. V. VI. *Reſponſionis* ſuæ, quem adi. Hucuſque Hiſtoria Imaginum integritati ſuæ reſtituta. Utri verò noſtrum, Maimburgio an mihi, paginas ejus percenſenti, contigerit, quod noſtratibus imputat, [c] *abuti credulâ ſimplicitate auſu nefario, fucare Hiſtoriæ fidem, ubique imponere*, ac *prodere cauſæ infamiam*, aliorum judicium erit.

[c] *Maimb. ad calcem Hiſt.*

F I N I S.

A01 1469840